

ЛИТОВСКІЙ СЛОВАРЬ

А. Юшкевича

СЪ ТОЛКОВАНІЕМЪ СЛОВЪ

НА РУССКОМЪ и ПОЛЬСКОМЪ ЯЗЫКАХЪ.

ВЫПУСКЪ ВТОРОЙ.

ИЗДАНИЕ ОТДѢЛЕНІЯ РУССКАГО ЯЗЫКА И СЛОВЕСНОСТИ ИМПЕРАТОРСКОЙ
АКАДЕМІИ НАУКЪ.

—
САНКТПЕТЕРБУРГЪ, 1904.

ПРОДАЕТСЯ У КОМИССІОНЕРОВЪ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ:

И. И. Глазунова, М. Эггерса и Комп. и Н. Л. Риккера въ Санктпетербургѣ; Н. П. Карбасникова въ Санктпетербургѣ, Москвѣ и Варшавѣ; М. В. Клюкина въ Москвѣ; Н. Я. Оглоблина въ Санктпетербургѣ и Кіевѣ; Н. Киммель въ Ригѣ; Фоссъ (Г. Гессель) въ Лейпцигѣ.

—
Цена II-му выпуску Словаря 2 руб.

Напечатано по распоряженію Императорской Академіи Наукъ.
Февраль 1904 г.

Непремѣнный Секретарь, Академикъ *Н. Дубровинъ*.

E, e; Ė, ė.

E, *междометіе, выражающее удивленіе, укоризну, угрозу; wyraża zadziwienie, naganę, wątpliwość, groźbę.*

E, *kañ (ką) tu kalbī? Sėne supỹkusi ištare: «E, tu vélnią kėkše». E, tu kinka. E, eik šen.*

Ėda, -os, f. *nda; jedzenie. Bùva piřšlui ėda, pija (ponoika) ir lėba (шумное веселье).*

Ėdaĩ, *imper., nuĩ; jedz. Nu, šuniė, ėdaĩ, ėdaĩ. v. ėsti.*

Ėdailóti, -lóju, -lójau, *нсть часто по-немногу; jeść często po trochu. v. ėdinėti.*

Ėdaĩas, -ĩa, m. *кормъ, nda; pokarm. jadło.*

Ėdėjis, -ja, m.; -ja, -jos, f. *подокз (всклїй, кто садится за столъ, чтобы нсть); jadaez. Pas jumĩs daũg ėdėju.*

Ėdýbos, -bų, f. plur. *nda (днѣтсїе); jedzenie (czynność). Kad dvi asabi ėda keĩmarĩ, bus ėdýbos.*

Ėdĩkas, -ka, m.; -ke, kės, f. *подокз; прїѣмникъ, унѣтатель; jadasz; ciemięzca, gnėbiciel. Tas pōnas tikras ėdĩkas sàva žmoniũ.*

Ėdinėti, -něju, -nějau, *нсть часто по-немногу; jeść często po trochu. v. ėdailóti.*

Ėdinti (= ėdĩnti), -nu, -nau, *давать нсть, кормить; dawać jeść, karmić. Ar žirgėli ėdinai? Baĩaĩdis sàva vaĩkus ėdin. v. ėsti.*

Ėdis, ėdžia, m. *nda, nuĩca; jadło, pokarm. Koks ėdis gavėnio. Priė ėdžia lōznas, lėpnas sėnis, t. y. maž tevalga.*

Ėdlỹvas, -va, *сварливый, брюзливый; swarliwy, gderliwy. Sėnis ėdlỹvas kĩa ėda.*

Ėdmenė, -nės, f. *снѣтныя припасы (сз допору); wiktualy, zapas jadła (na drogę). To skrynio sudėta màna ėdmenė: dūna, sūrei, sviėstas, mėsà ant kėla (= keliõnei).*

Ėdra, -rōs, f. *свѣ снѣдобное, яства; wszystko, so się daje zjeść, jadło.*

Ėdra ģra vālgomas dáiktas. Rude-nóp ģra ėdros dēl piėmeĩs ant ļaũka — žirnei, pūpos.

Ėdrýnas, -na, m. *подъ расчєнїя; gatunek rořliny. Ėdrinėlei geĩtonaĩ žydi.*

Ėdrinėti, -něju, -nějau, *ходить ища корма, добычи; пасться; żerować; paść się. Sĩarna ėdrinė.*

Ėdrō, *междометіе, выражающее побужденіе къ ндн (извѣстный припѣкъ пастьхосъ); wyraża zachęte do*

jedzenia. Ēdrō, karvūtēs, ēdrō, dūste piēnūka, daugiaū dūste. v. ēdra, ēdrinēti, ēdrūs.

Ēdrūs, -rī, *неразборчивый охотник; прожорливый; niewybredny, niepowściągliwy w jedzeniu, żarłoczny*. Kurs žmōgus, gývolis daug ēda, tas ēdrūs. Kas ēdrūs, tas rajūs.

Ēdū, ēdeņs, m. *костюда; ностюда; próchnienie kości; zanogcica*. v. ģandūnis, liēžūnis.

Ēdzia, -os, c. *тунядеуз, дармондз; paszożył, darmozjad*. Žmōgus, kurs ēda svētimā prōciā, vadīnas ēdzia. v. ēsti.

Ēdzios, ēdzių, f. plur. *ясми; jasła*. Dēk ī ēdzias šīēna arklāms.

Ēdžiōtis, -ōjūs, -ōjaus, *тужитъ, тосамъ; gryźć się*. Brōlis ēdžiōjas ne turiņš šīēna kelýje ir ne drens prastyti.

Ēgle, -lēs, f. *ем; świerk*. v. āgle.

Eglēšake, -kēs, f. *еловая ель; gałęź świerkowa*.

Eglýnas, -na, m. *ельник; gaj lub las świerkowy*.

Eglīnis, -ne, *еловый; świerkowy*.

Ēglus, -laus, m. *можжевельник (juniperus communis); jałowiec*. v. kada-gýs.

Eī, *междометие*, выражающее угрозу; выража грозбу. Eī, gāusi tu už vogimā.

Eidauniņkas, -ka, m.; -ke, kēs, f. *ходокъ, уноходеуз; mogący daleko i prędko chodzić, stepak*. Žirgas (žirgas) tas gēras eidauniņkas.

Eīdina, *adv. уноходью; stepa*. Ašviēnei eīna eīdina kēlu akmenūtu.

Eidinēti, -nēju, -nėjau, *ходить мел-*

кимъ шаломъ; chodzić drobnym krokiem.

Eīdinti, -nu, nau, *заставлять умти; zmuszać iść*. Tu eīdini tīnginius ant dārba. —

Ejē, *adv., da; tak, tak jest*. Ar pōteriams zvānija? Ejē. v. gi (taīgi).

Ējēti, -ēju, -ējau, *умти (не далеко); iść (nie daleko)*. Aš ējējau, ir tu paējēk.

Eigā, -ōs, f. *ходъ, походка; chód*. Waiķinas nūsaīkios eigōs, t. y. tur dīdelus žingsnius.

Eīgastis, -stiēs, f. = eigā.

Eiklūs, -klī, *охотникъ, ница ходитъ; lubiący chodzić*. Sēsers ne eīklos ūra, t. y. ne tur ukātos eīti kur. 2) *ходкиū, прыткиū, быстрый (о ноти, шати); bystry, прѣдки, lekki (о нодзе, кроку)*. Ta meīga eiklūju žingsnēlū. Eīklos kojēlēs.

Eikštē, -tēs, f. *бродъ; bród*. Čia mūsū eikštē par ūpē, t. y. mēs vis če eīname. 2) = ejktis, -tiēs. v. brāstva.

Eikštis, tiēs, f. *поляна (о мсы); pole czyste lub łąka w lesie*. Eikštis ūra ļaūkyme tarp miškū. Išnēšk šīēnā eikštiņ.

Eikvōti, -ōju, -ōjau, *расточать, трачумъ; trwonić, marnować, tracić*. Ne eikvók sāva tuftū, t. y. ne kleīsk.

Eilā, lōs, f. = ailā, ailā, eilē.

Eilesys, -sia, m. = ailā, ailā, eilē.

Eilīnis, -ne, *очередной, рядовой; kolejny, szeregowy*. v. ailinis.

Eilūti, -ūju, -avaū, *ставитъ о ряды; stawić w szeregi*.

Eīmata, -tos, f. *шалость, баловство; swawola*. Par linū mýnes visōkių eīmatų ūra, t. y. savāļū.

Eimatótis, -ójūs, -ójaus, *шалуть, баловатся; swawolić*. Valkei su meřgėmis eimatójas, t. y. grėmas, kėlas, gniáužėjas, čiupójas, jódos.

Einis, -nia, m. *подъ большой птицы; gatunek wielkiego ptaka*. Didele kárve, kaip baisiausias einis, stóvi ant kálna.

Eĩrosas, -sa, m. *шелковая матерья (камка); adamantek*. v. árosas.

Eisena, -nos, f. *породка; chód*. Iš lytiės, iš eisenos kėta nesijūk. Gražiōs eisenos vaikis. v. eigà, eĩgastis.

Eislūs, -slĩ, *охотникъ, -ница умму; chetny do pójsčia*. Bóba eisli, kurĩ ne vėngia eĩti. v. eiklūs.

Eismė, -ėš, f. *ходьба, движение; chodzenie, ruch*. Tryps, tryps ant viėtos, kókia marėiōs eismė.

Eĩti, einũ (eitũ), ėjaũ, *ummu; isc*. Eidamiėm(?) výrams priė jaunōsios par vesėlijas reĩkia dainũti. Eĩna sėnis bambėdamas baĩm, baĩm, baĩm. Kėlu ėjint (= be-eĩdamas) sutikaũ ūbagà. v. brúškinti, bĩzdinti, cangũti, drúžinti, dũčkinti, dujųti, dũmšinti, dũmšlinti, gridyti, gũžũti, gužėti, kaivitimũti, kaustėti, kėbrinti, kebzdinėti, kėbžlinti, kłumpinėti, kłumpinti, kōburti, krỹpšlinti, kudėnti, kũdinti, kuĩpti, kuzũti, kvėšinti, łatužĩoti, łelũtis, mũžinti, pėžinti, ráiloti, rutũti, rùzlinti, slimpinėti, slĩmpinti, slũkinti, striũginti, šłatarũti, šłitiniũti, šłitũti, šłumpinti, šłũminti, šłurtũti, švētrinti, typėnti, tỹsinti, váikščiotti, vaĩplinti, vimzdinėti, viĩzdinti, zũiti, žĩfglinti, žirglióti.

Eĩtis, eĩnas, ėjos, *impers., ummu, осз-*

му, спорітись; powodzić się. Nesieĩna, t. y. nesiseka. v. sėktis, klóttis.

Ėjũte, -tės, f. *ходьба; chodzenie*. Prastà ėjũte, kad šłapia ir dėrgia.

Ėĩženóti, -óju, -ójau, *трескатись, ломатись; rozpadać się, pėkać*. Nukĩrstas (= nũkirstas) mėdis ir nutašytas nũ sáulės ėĩženója, t. y. pláišio. v. ĺžti, pláišiotti, skilti.

Ėĩžti (*жем. ėĩžti, лут. jiėžti*), -žũ (*лут. -žĩũ*), -žiaũ, *шелушуть; łuszczyc*. Aš žĩrnius eĩžiau (= *жем. ėĩžiáu, лут. jiėžiaũ*) iš ánkščių. Pėlės mičzius eĩža.

Ekėčios, -čių, f. plur. *борона; brona*. v. akėčios.

Ekėja, -jōs, f. *бороньба; bronowanie*. Užstója ekėjos łaiķas, ekėk dirvas. v. akėjimas.

Ekėti, -ėju, -ėjau, *боронить; brono- wać*. v. akėti.

Eketỹs, -čia, m. *пропуба; przerębel*. Lėde ĺškiristas eketỹs. v. aketė.

Ekėtvirbalis, -la (*u akėtvirbalis*), m. *зубъ у брони; ząb u brony*.

Ekmũ, -meĩs, m. *камень; kamieñ*. v. akmũ.

Ėĩdavóti, -óju, -ójau, *улять (проводить время съ попойкахъ и увеселенияхъ); hulać*.

Ėĩdija, -jos (= aldiĵà, -jōs, acc. aldiĵà) f. *челнокъ; лодка; czółno; łódź*. Brólis su eĩdija pláũkia par ĺėvą (= ĺėveni), par ūpĩ. Ėĩdija žėria vándeni ĺ šális. v. łaiĵa, łũtas, váltis.

Ėĩgimos (= elgĩmos), *нескл. суц.* (отъ глар. *elgtis*), особенно у *жем., поведение; prowadzenie się, sprawowanie się*.

Ēlgtis, -grūs, -giaūs, *носмывать, ес-
ти себя; zachowywać się, sprawo-
wać się*. Põnas su žmonimis ēlgias
geraī.

Elmýderis, -ria, m. *суматоха, тре-
сора; harmider, zgiełk, trwoga*. Kad
susīmuša, bus elmýderis. v. ermý-
delis, armīdelis, armīderis.

Ēlnis, -nia, m.; -ne, nēs, f. *олень, лань;
jelen, lania*.

Ēmīkas, -ka, m.; -ke, kēs, f. *мотъ
(та), кто беремъ; ten (ta), co bie-
rze*. Ēmīkas kurs īma (jēma). v.
īmīti.

Ēndra, -ros, f. *ульба, попойка; hu-
lanka, pijatyka*.

Endravóti, -óju, -ójau, *улять (прово-
дить время съ попойкахъ и весе-
ленийхъ); hulać*. Endravóti ūra gērti
slūgai, šokinēti, lēbauti. Gaspadīne
endravó, kaip põnai išvažiū kur. v.
lēbauti, eļdavóti.

Ēngti, -giu, -giau, *драть, сдирать,
обдирать; настойчиво требовать,
безсердечно посылать, притис-
кать; drzeć, zdzierać, obdzierać;
natarczywie wymagać, okrutnie po-
stępować, uciskać*. Valkis ēngia skū-
rā su gaurāis. Kām tu ēngi paži-
čiótā dāiktā. Skōlininkas (=skoli-
niņkas) ēngia māne, t. y. ļūpa. 2)
*refl., тереться; приводить съ поря-
докъ, убирать; ocierać się; porząd-
kować, uprzątać*. Kā tu ē ēngiēs
be dārba, īngiau, t. y. triniēs? Aš
ēngiūs: vaļāūs, šķūnūs, plāunūs. v.
drēksti, gāldyti, grāndyti, grēmžti,
grēnsti, valýtis.

Engtūvas, -va, m.; -ve, -vēs, f. *рабу-
тель, притиснитель (-тельница);*

łupieżca, zdzierca, gnębiel. Kas
ēngia žmōnis, tas engtūvas.

Ēras, -ra (*жсм.?*) u *demin.* erēlis, -la,
m. *орелъ; orzeł*. Trīs eraī ātlēke gāu-
dyti vīštas. Erēlis smarkūs paukštē-
lis. v. āras, arēlis.

Eřčia, -čīōs, f. *видное, открытое мѣ-
сто; widne, odkryte miejsce*. Pa-
dēk rāktus eřcio (=erčīō), t. y. ant
stālo, o ne ankštō viēto. v. ertmē,
ārčia.

Ērdēti, -dēju, -dējau, *помогать; próc
się*. Siulē kailiniņ ērdēti prāded. v.
īrti.

Eřgelūtis, -ūjūs, -avaus, *возбуждаться,
раздражаться; wzniecać się, roz-
jātrzać się*. Kraūjis vīriška eřgelū-
jas priē mōtriškos, kad prādeda ly-
tētis. Ko tu eřgelūjies, t. y. pyksti?

Erglūtis, -ūjūs, -avaūs, *чудить, ша-
леть, дураться; swawolić, doka-
zywać, dziwaczyć się*. Būdelis er-
glūjas ant vesēlijos (sōdvos), ant ūž-
gavēniņ, t. y. čīūdijas, maitōjas.

Ērgti, -gu (*мт. ērgiu*), -giau, *ударять
(съ мучо); uderzać (w twarz)*. Aš
snūki ergū (=ērgu), t. y. dūdu par
snūki. 2) *сдирать, царапывать,
цокребать; zdzierać, zdrapywać,
zeskrobywać*. Pijūkas ērgti nusiēge
(=nusiēge) nōsi, t. y. didelei nu-
brāzdina, nūgrēnde. v. ēngti, grēn-
sti.

Ērintis, -nūs, -naus, *шалеть, прѣ-
суться; swawolić, dokażywać*. Vaī-
kai, kā jūs ērinatēs, t. y. kūlatēs.
v. jōdytis, kūltis.

Ērke, -kēs, f. *клещ (настькомое);
kleszcz (owad)*. Ērke īsīsega, īsi-
suřb ī mēsas, ī āpaugā. Valkas pa-

- paŋpa, kaĩp érke, priēdes. Prirỹja arieĩkos, kaĩp érke. *v.* árke.
- Erlũtis, -ũjũs, -avaũs, *шалутъ, проказутъ; swawolić, dokazywać*. Sēnis erlũjas su mótĩrĩskoms. *v.* jódytis, kũltis, máltis, ērintis.
- Ermegà, -gos, *f. ccopa; klótnia. v.* bar-nĩs.
- Ermenà, -nõs, *f. камешекъ; kamyk*. Eĩmenas mečiaũ iš daĩža, *t. y.* akmenĩkus, ravēdama. *v.* akmũ, kũlis.
- Ermýdelis, -la, *m.* = elmýderis. *v.* jáibis, lérma, maĩštas.
- Ermótis, -ójũs, -ójaus, *чудуть, проказутъ; dziwaczyć się, figlować*. Jau-niškē par ūzgavēnias kárdami piĩšlj, par vesēlijas su lyčỹnomis ermójas. *v.* čiũdytis.
- Erškētýnas, -na, *m.* *терновице (мѣсто, поросшее терномъ); ciernisko*.
- Erškētĩnis, -ne, *терновый; cierniowy*. Erškētĩnis vainĩkas, kēlis.
- Erškētis (*жем. érsketis*), -čia, *m.* *тернъ, терновый кустъ; ciern, krzak cierniowy*. Tas kēlmas erškēciũ prasi-kēte ļabaĩ.
- Erškētrõže, -žēs, *f.* *шиповникъ; dzika róža*. Ūgũtas mēdis, apáuges aksti-naĩs, vadĩnas erškētrõže. *v.* erškē-tis, rõže.
- Erškētũtas, -ta, *тернистый; ciernisty*. Erškētũtas kēlis.
- Eĩtas, tà, *обширный, широкий, просторный; obszerny, szeroki, przestronny*. Ertĩ vaĩtai, kur šešeis aš-viēneis vaĩžũja. Ertà stebulē išdvē-rusi. *v.* aĩrdvas, plātũs.
- Ertēti, -ēju, -ējau, *расширяться, раз-тяться; rozszerzać się, rozcią-*
- gać się*. Apsiaũstas ertēti išertēja, o skylē išplātēja.
- Eĩtinti, -nu, -nau, *расширять; rozszerzać*. Eĩtink sprāgà, kad galētũs išvaĩžũti.
- Eĩtis, -čia, *m.* *обширность; просторъ, пространство; obszerność; przestwór, przestrzeń*. Koks če eĩtis spragõs. *v.* eĩtas.
- Ertmē, -mēs, *f.* *пространство; przestrzeń*. Ertmē iššitenka (= iššiteĩka) daũgel. *v.* eĩtis, eĩčia, árčia.
- Erzdēti, érzdu, -dējau, *ворчатъ (о ко-бакъ); warczec (o psu)*. Šũ erzdē-damas kànda. Šuvà érzd ézdamas. *v.* urzdēti, urzgēti.
- Erzelũtis, -ũjũs, -avaũs, *шалутъ; swawolić*. Bóba su vaikaĩs erzelũjas. *v.* kũltis, máltis, erzdēti.
- Eĩžilas, -ļa, *m.* *жебеуц; ogier. v.* áržilas, drigāntas (= drigaĩntas).
- Érzinti, -nu, -nau, *дразнить; drażnić. v.* árzinti, kĩršinti, kiviĩčyti.
- Es, *междометие, выражающее пону-ждение (о свинѣ); wyraża przyna-glanie (o świni)*. «Es kur, es gul-ti» — taip vāra kiaũles.
- Ēsa (*жем.*), по смыслу = esā. *v.* būti.
- Ēsans (*и* ēsas, esās), -anti, *partic., на-ходящийся, присутствующий; znaj-dujący się, obecny*. Dáiktas ant akiũ ēsans. *v.* būti.
- Ēsena, -nos, *f.* *кышание, пада; jedzenie*. Ligónia meĩka ēsena. *v.* ēsti.
- Ēsiļas, -ļa, *m.* *оцелъ; osioł. v.* ásiļas.
- Esỹs, ēsia, *m.* *хвощъ (equisetum, па-чменіе); skrzyp (roślina)*. Žolē šiuĩk-šta, narũta dēl trýnima šaukštũ xa-dĩnas esỹs. *v.* asỹs.

Ēskena, -nos, f. *annemumz; apetyt.*
Sēnis mažs ēskenos. Ligōne lēpna
mažs ēskenos, t. y. mažāi, patiki-
maīs te-vālgā.

Ēskus, -ki, *прожорливый; żarloczny.*
Žmōgus ēskus, t. y. daug ēda. v.
ēdrūs.

Ēsti, ēdu, ēdžiau, *естъ, жратъ; jeść,*
żreć. Jāuči ne ēd remūni. *О чело-*
векъ «ēsti» употребляется редко и
притомъ съ отрицкомъ презрѣнія;
о чловѣку «ēsti» ужива ся рѣд-
ко, tylko pogardliwie. A! ta rāgana
dar ēda (*жреть, żre*). v. čiaukšnōti,
čiaumōti, čiaurōti, dekučīōti, kernā-
zyti, knebčiōti, kutūti, pankšlōti,
pauriōti, pluṁpyti, rākštinti, rýti,
runtýti, skalaṁbyti, skanēstāuti,
skanližāuti, skiļvyti, smiližāuti,
sprangēti, spranklōti, šlamātyti,
šlāminti, švamlōti, vālgyti, vōbulti,
zumplōti, žlaūgti, žlebernōti, žlep-
nōti, žlōburti, žnabōti, žnagēti.

Esiūklis, -la, m. *родъ растенія (хвоицъ);*
gatunek rośliny (skrzyp). Trikaṁpe
žolē esiūklis. v. esýs, asýs; treīnis.

Ešerýs, -ria, m. *окунь; okuń.* Martī
sāva ēšerī šīaušia, t. y. didžiūjas.
v. ašerýs.

Ēšis, ešīcs, f. *осъ; сажень (дрова); oś,*
sqżeń (drzewa). Gerā ešis mālkū

sukráuta, v. ašis; áktajnis, siēksnis,
šūtis, mālka.

Et, *междометіе, выражающее неудо-*
волство, презрѣніе; wyraża nie-
zadowolenie, pogardę. Et! pūsta gā-
ra, ne būsiu če, verčiaū išeīti. Et!
kaṁ sēnis kaība niēkus. Et, duṁnius,
mulkis!

Ēvēti, v. avēti.

Ēzdinti, -nu, -nau, *давать естъ, кор-*
мить; dawać jeść, karmić. Ne kin-
kýk, alē ēzdink (=ēdīnk) dar árklī.
v. ēsti, ēdinti.

Ežē, ežēs, f. *мѣжа; miedza.* Ant ežēs
besiluntāja bōbos. Ežēmīs nučja meī-
ga, t. y. pasilēida.

Ežīēna, -nos, f. *ежевина (сжовое мясо);*
jeżowe mięso.

Ēžeras, -ra, m. *озеро; jezioro.*

Ežerýnas, -na, m. *озеруице (высох-*
шее озеро); jezierzysko. Spangūlēs
(=spaṁgūlēs) āuga ežerýnūse.

Ežinēti, -ēju, -ējau, *искать, ловить*
ежею; szukać, łapać jeże. Brōlis eī-
na ežinēti, t. y. ežiūs gāudyti.

Ežinis, -ne, *смежный, порубежный;*
przyległy, pograniczny. Mūsų žēmēs
ežinēs, t. y. par ežę tribavojas. v.
ežē.

Ežýs, ēžia, m. *ежъ; jeż.* Ežýs dýgus
šniukštīnē pašaleīs.

G, g.

Gābaļas, -la u gābalis, -la, m. *комъ,*
кусокъ; kawał, kęs. Gēras gābaļas
žēmēs. Pavīrziū gābalis žuviēs, la-
šiniū, kēpaļas dūnos.

Gābaļotis, -ojūs, -ojaus, *продолжать*

жить, существовать, держаться;
jeszcze żyć, istnieć, trzymać się. Aš
gābaļojūs, t. y. gývasty turiūs. v.
gývoti.

Gābanas, -na, m. *беремя, оханка (спина,*

соломы); brzemie, wiązka (siana, słomy). Gābanas šīēna, šīaudū, linū. v. Glēbys, plūkštas (plūkštas).

Gabéndinti, -nu, -nau, *приказывать* *или давать несть* (что-нибудь); *kazac lub dawac nieśc*.

Gabēnti, -nū, -naū, *нести, тащить*; *nieśc*. Sēnis drūskā gabēndava ī Ūz-nemūnī. Gabēnk greītai pavōgēs ta-vōrus. v. nēsti, bogīnti.

Gabijā, -ljos, f. *люстра, канделябр*; *žyrandola, pajāk, świecznik z ramionami* (świeca uroczysta). Par vesēlijā (sōdva) stāļas gabija užšviēstas (= užšviēstas). v. žvāke, rekēžis.

Gabīke, -kēs, f. *злой дух, бес*; *zły duch, djabeł*. Tā ūbagā gabīkēs at-kaūke (= ātkauke) īš kuriōs Pada-ljos, t. y. ans atēlvis. Kad tāve ga-bīkēs paīm̄tum. v. nākšis, jūdāsis, vēlnis.

Gabīnti, -nū, -naū, *оуплывать, ямься*; *uczepiac, -ac się*. Vānagas kōjas ga-bīn ī vīstos nūgarā. 2) *заманывать, звать*. Gaspadōrius nor gabīnti sava skoliniņkā, vaīkī arbā meīgā, t. y. parvilōti, parvadīnti, īvōbyti. Gabinaū gývolī ī tvārtā, t. y. īvō-bijau. v. vilōti, kabīnti, gabēnti.

Gabjāujis, -ja, m. *путька по оконча-нию молотбы*; *uczta po zakończe-niu młóczy*. Ant gabjāuja, t. y. ant baigtūvīų kūlēs muš gaīdī īššērtā priē vētyma, pakišē po pūdu; kad ūzmuš, geraī, o kad īsbēgs, sukūļus pūdā, tai gaīdžia čēstis, ir palīks gývas. v. jāujis, jāuja.

Gābužas, -za, m. *куча, ссертток*; *kupa, plik, zwój*. Taipjaū gābužas gēras pōpīeros sudētas. 2) *ворс*, *ма-*

лос (= *demin. gabužēlis*); *garśc, mała ilość*. Gābužas žolēs, šīēna. Gabužēlī šīaudū po pāžasce atnēšk. v. plūkštas (plūkštas), pāpūžas, ga-mulys.

Gācnas, -nā, *устый, настоящий*; *prawdziwy*. Gācnas vagīs, t. y. vā-ratnas.

Gačnūs, -nī, *нарядный, нарядно оды-вающийся*; *elegancki, strojnis*. Žmō-gus, kurs visūmet pasirēdēs, tai gač-nūs. v. gašūs.

Gadāuti, -āunu u -āuju, -avaū, *жа-ждать, желать*; *pragnac, žadac*. v. gedāuti, geidāuti.

Gadýne, -nēs, f. *оремя, оремена*; *czas, czasy*. Šiō gadýnē maž teisýbēs: vān-denī bēgantī āpsuk. Senóvēs gadý-niū dāina ringūk. Išaūša gerā ga-gýne váikščioti po sōdā. v. mētas, laikas, čēsas.

Gadīnti, -nū, -naū, *нормить*; *psuc*. At-žindūlis gāl žavēti, gadīnti. Kam ga-dīnī māna kiŗvī? v. gōnyti, gaišīnti, naikīnti, anūti.

Gādyti, -iju, -ijau, *мурить, приму-рять*; *godzić*. Aš gādiyu su arieīka sava kaimýnā bijomā ir mýlimā. Su-kīršusius, būrančius gādyk. 2) *одо-лжать, ссужать*; *požyczac*. Gādyti pagādyk jam kiŗvī. 3) *refl., му-ряться*; *приходиться*; *godzić się*. Gādykis su jūmi, nesibārk. Sēnis man gādijas dēde, tau tetulēnas.

Gadlývas, -va, *мирный, спокойный, тихий*; *zgodny, spokojny, cichy*. Vý-ras māna ne gadlývas, t. y. vis pik-tas, vis kēikia, vis blazgātija.. v. taikūs.

Gailesys, -sia, m., v. gaĩlastis.

Gaĩlestis, -čia, m., v. gaĩlastis.

Gaĩlėti, -la, -lėjo, *impers.*, жалъ; szkoda. Man gaĩla tėvėla, man gaĩlės brožuėla. Man gaĩla jo, rūtų.

Gaĩlėtis, -lūs, -lėjaus, жалѣть, сокрушаться, *сожпадатъ*; žalować, *lito*wać się. Gaĩlėsis jiėjiė, kad žėntas išvažiava. Gaĩlūs, t. y. dýžrūs, kremtūs, tan padaręs. v. dýztis, gaĩlėti, gedėti, kriĩstis.

Gaĩlybe, -bės, f. жалость, сожаление; *litość, žal.* v. gaĩlūs.

Gaĩlingas, -ga, жалостливый, *сожпада*тельный; чувствительный; *litościwy, czuły*. Kas gaĩlisi žmōgaus, tas gaĩlingas. Sūnus ne gaĩlingas, t. y. nesigaĩli mótynos. Brólis gaĩlingas, kad pamāta veĩkiantį, pats veĩkia ir gaĩlisi kĩa, kad mūša. v. gaĩlūs, gaĩlas.

Gaĩlinti, -nu, -nau, возбуждать *сожальние*; *wzbudzać žal, żalić*. Sesū gaĩlina māne, t. y. kviėtkā rōda, o ne dūda. v. gaĩlėtis, māsinti.

Gaĩlis, -la, m. *barunz, barumnikz* (*spiraea ulmaria, mrasa*); *šwinie bagno* (*ziele*). Gaĩlei āuga tarp vaivōrų. Gaĩlų ir dĩlgų dūk žansiūkams, tai ne dvės. v. žolė.

Gaĩlti, gaĩlsta, gaĩla, *impers.*, жалъ; szkoda, *žal.* Gaĩlti pagaĩla man vaĩka, kad jinįjĩ taĩp žūda. v. gaĩlėti, pasigaĩlti.

Gaĩlù, n., жалко; *žal.* Gaĩlù žiūrėti. v. gaĩlūs.

Gaĩlūmas, -ma, m. *podkocm* (*целока, дыма*); *ostrość, gorzkość* (*lugu, dy-mu*). Gaĩlūmas šārma riėves jūdų

marškinrų išėda. Dūmų gaĩlūmas akis ėd.

Gaĩlūs, -lĩ, жалостливый, *сожпада*тельный; *litošny, litościwy*. Kurs gaĩlisi bróla, tas gaĩlės širdiės. 2) *zasłuchiwajucių сожпадания, сожальнія*; *godny politowania, warty ubolewania*. Gaĩla rūtų, dar gaĩlėsnios jáunosios diėnėlės. 3) *podrių, ocnyų, mernkių, wprkių*; *gryzacy, ostry, cierpki, gorzki*. Šārma gaĩlaūs reĩkia. Gaĩlūs dūmai. Gaĩl putà muĩla. Rasà gaĩlĩ akis ėda. Sesė liėja gaĩles āšaras. v. gaĩlingas; šiaurūs, skurdūs.

Gaimarūti, -ūju, -avaū, *мнукать, медлѣть*; *mitrėžyti, marudzić*. Ne gaimarūkite rĩdindami smeĩną ākmenį. v. gaišūti, trũkti.

Gaimĩnti, -nù, -naū, *пожидать, плодѣть*; *pacumъ, засодѣть, -мъся, обзасодѣмъся*; *rodzić, płodzić*; *hodować, zaprowadzać, nabywać, zaopatrywać się*. Kūdiki, gývolĩ, gĩrią gaimĩnti. Gėrą drabūžĩ gaimĩnti įsigaiminaū. 2) *refl., pacnложаться, размножаться*; *rozpladzać się, rozmnażać się*. Iš grūda sėklōs gaimĩnas, t. y. viĩsa, šimtaĩ. v. giĩnti, vĩsti.

Gainiōti, -ōju, -ōjau, *ионать, upėdzać*. Kām tu gainiōji vištą? gainiōk staĩgų veršį. 2) *refl., ионаться; upėdzać się, uganias* się. Vaikaĩ gainiōjas viens kĩa. Piėmū kārėvę gainiōjasi. v. giĩnti, vajōti, vaikýti.

Gáire, -rės, f. *вѣха, тѣщина*; *wiecha, tyka, tyczka*. Gáirės (pũkštys) ant piėvų, kad ne ganytum. Ūsmeige brólis gáires, kur gal brĩsti par ūpį.

2) *высокое мѣсто, возвышеніе; wyniosłe miejsce*. Gáire ūra iškēlīmas žēmēs. 3) *тѣла, теченіе (воздуха); мѣсто, подверженное днѣйствию вѣтра; ciąg, przeciąg (powietrza); wydmuch, przedmuch*. Viēta, kur vējis šviīpdamas pūcia, būs gáire. Ant vēja gáirēs stóvi namaī. Gáire ūra ātgaišis vēja, t. y. tākas vēja. v. ātgara.

Gáirinti, -nu, -nau, *сильно дуть, завышать, выть (о вѣтрѣ); mocno dąć, wiać świszcząc, wyć (o wietrze)*. Par lāngā vējis gáirin, t. y. šviīpdamas pūcia. Ant ātgaros (ātgaišia) stovējau, kur gáirin šiaurys, t. y. pārpūcia par drabužius, kad stýgti ne gal. 2) *расшатывать, поднимать; wzruszać, podnosić*. Gáirin vējis žēlmenis, t. y. pūcia, iškēla žēme. 3) *уносить, разносить; unosić, roznosić*. Vējis gáirin, t. y. nēša, smilti. v. pūsti, dūmti.

Gaīsa, -sōs, f. *ходъ, теченіе (днѣйстви, состоянія); tok, bieg, ciąg (czynności, stanu)*. Ta gaīsa (*instrum., bezостановочно, непрерывно*) vēmia ligōnis, t. y. be pārstoja. v. trūkis, gaīstas.

Gaīsas, -sa, m. *сѣмъ, блескъ; światło, blask*. Ve, lūmpi(?) gaīsas ant dangaūs. v. pažarā.

Gaīsras, -sra, m. *заревъ; огненный столбъ (на небѣ); łuna; słup ogniasty (na niebie)*. Gaisrai, t. y. atspinduleī ant dangaūs iš vēja, šaīčia dīdela. Gaisrai (stuīpai) raudōni ant dangaūs priēš šaltī. Naktiēs gaīsrē, t. y. mēnesiēno, važiavaū ī viēta. 2) *пожаръ; pożar*. A, je, koks tēn

gaīsras matyti, rāsetās keli budiī kai dēga. Įsigruzdēja ugnis, ir pakīla gaīsras. 3) *жаръ; запальчивость, мнѣз; pasja, zapal, gniew*. Kūnigas spaviednīčio ī gaisrūs pašók dēl griēkų, t. y. stójas supýkēs v. gaīsas, gaīzdras, spindulys.

Gaisrūs, -srī, *славный, промѣй; sławny, głośny*. Tolī ūra gaisrūs miestēlis, t. y. garsūs.

Gaisrūti, -ūju, -avaū, *сѣтитъ, -имся; ropnъ; świecić się, błyszczyć*. Lušri gaisrūja. Par pāmatā gaisrū, kad kiāuras.

Gaīstas, -sta, m. *ходъ, теченіе; tok, bieg, ciąg*. Kūdikis ligō vēkia viēnu gaīstu (*безостановочно*). v. gaīsa.

Gaišaiłoti, -ōju, -ōjau, v. gaišaiłūti.

Gaišaiłūti, -ūju, -avaū, *мѣшкать, мѣшкотно дѣлать; marudzić, mitrężyć, powoli robić*. Ne gaišaiłūk, t. y. ne trūk.

Gaišičroti, -oju, -ojau, *вдыхать въ себя отъ времени до времени струю воздуха, конвульсивно издавая при этомъ слабый звукъ; всхлипывать; кончатся, умирать; urywcoz wdychać powietrze, wydając przytym konwulsyjnie słaby głos; lkać, szlochać; konać, umierać*. Vaīkas gaišičioja, t. y. išganstī turēja, krūpsēja ir mire. v. gaišti.

Gaišinti, -nū, naū, *уничтожать, устпелять; trpatить; niszczyć; tracić*. Prūsai gaišin liētūvininkus. Ne gaisink pinigū, jaunū aguīrkų. 2) *задерживать, мѣшать, замедлять; zatrzymywać, przeszkadzać, opóźniać*. Ne gaišink jīnjī nū dārba. v. gaišti, glōdyti, vilbinti.

Gaišļus, -ļaus, m. *мшиканіе, задержка, замедленіе; mitrēga, ociāganie się, zwłoka.*

Gaišļus, -ļi, *расточительный; rozrzutny.* Kas išlēidžia pīnigus, tas gaišļus. 2) *мшикотный, требующий много времени, вялый; powolny, mitrēžny.* Gaišļus kēlis, kad tiži, šlāpia. Sēnis gaišļus, t. y. gaišlei kalēdó, važiņ, gaišūja namē ilgaī. v. gaišti.

Gaišma, -mōs, f. *мшикотность; powolność.* Gaišma sēnia ūra baisūs sugriuvimas, t. y. kaip ne pasirēdēs, taip ne pasirēdēs. v. gaišti.

Gaišti, -štū, -šau, *исчезать, пропадать; znikac, ginac.* Sniēgas gaišta, t. y. nūksta. 2) *издыхать, окочевать; zdychac.* Gaiša kārve, t. y. pādvēse. Gývolei visi kaimýna gaišta. 3) *мшикать, терять время; marudzić, tracic czas.* Kur tu gaišai? v. gaišūti, dvēsti, nūkti.

Gaištis, -tiēs, f. *мшиканіе, потеря времени; mitrēga, strata czasu.* Viēna gaištis su tókiu dārbu.

Gaišūlūti, -ūju, -avaū, v. gaišalūti, gaišūti.

Gaišūti, -ūju, -avaū, *мшикать, терять время; mitrēžyc, tracic czas.* Baudžiāuninkai gaišū dvarē. v. gaišti, gaišalūti, gaimarūti.

Gajūs, -jī, *легко заживающий; predko gojacy się.* Māna rañka gajī. Bróla kūnas gajūs, t. y. greītai gýn, kad īkerta su kiřviu. 2) *легко принимающийся, присеивающийся; latwo przyjmujacy się, latwo dajacy się zaszczepić.* Tas diēgas, mēdis gajūs. v. gýti.

Gajūtis, -čia, m. *родъ ишлебнаго растенія; gatunek rośliny leczniczej.* Gajūtis, žolē, gýda, kad kójos šuñta. v. žolē.

Gaivalotis, -ojūs, -ojaus, *медленно направляться, начинать поправляться (о здоровьи); powoli przychodzić, zaczynać przychodzić do zdrowia.* Po īlgai brólis gaivalojas, stiřpsta ir véidas jōjo puřpsta. v. gaivelētis.

Gaivelētis, -ējūs, -ėjaus, *медленно направляться (о силах, здоровьи); powoli wzmacniać się (o siłach, zdrowiu).* v. gaivalotis.

Gaivēinti, -nū, -naū, *оживлять; ożywiać.* v. gývas.

Gajvys, -via, m. *толпа, множество; gromada, wielka ilość.* Galvīju gai-vys, t. y. būrys. v. burys (būrys), gaūja, gývis.

Gaivuļotis, -ojūs, -ojaus u gajvuļtis, -ūjūs, -avaūs, *медленно поправляться (носъ болзну); powoli przychodzić do zdrowia.* Iš-po drūgia kol prastiřpsti, īlgaī reīkia gaivuļotis. v. gaivalotis.

Gaiždras, -dra, m. *запесо (отъ пожара); łuna (od pożaru).* Nū pažarōs gaiždras par ļāngā spiñdi. v. žarā, gaišras.

Gaiždrēti, -drēju, -drējau, *блестать, сверкать; błyszczyć, błyskać.*

Gaižēti, -žēju, -žėjau, *кричать (о дньтахъ); krzyczyć (o dzieciach).* Vai-kas gaižēti užgaižēja, t. y. užsīreke, užgarēja, uždýka, kad nūmaris užpūle. v. garēti, užgarēti, pýpti, uždýkti, užkatēti.

Gaižēti, -žēju, -žėjau, *отзываться вочью; быть проговорымым, прокис-*

мым, промозлым; *czuć goręcy; jełczec, być jełkim, zgorzkniałym, przekwaśniałym. Nū kartūma gaižē gerklē, o nū saļdūma ļaiškē. v. gaižūs, ļaiškēti.*

Gaižulys, gaižula, m. *неприятное ощущение по слъ снѣденія ч.-н. прогорѣлаго, промозлаго, прокуслаго; nieprzyjemne uczucie po zjedzeniu cz.-k. zgorzkniałego, jełkiego, przekwaśniałego. Gerklē gaižulys nū gaižiū būlvu. v. peršulys ļaiškulys, gižulys, gaižēti.*

Gaižūs, -žī, *прогорѣлый, промозлый, прокуслый; zgorzkniały, jełki, przekwaśniały. Gaļžūs dūmai, obalei, t. y. kártūs, gaļļūs. Verēnas, sviēstas gaižūs, t. y. pakartēs. Dūna gaiži. Būlbēs (карпоф. cynz) gaļžios káiļ-raugiu iŗūgusios. 2) москливый (о корове); tęskliwy (о krowie). Kārve gaiži ant veŗsia, t. y. tū maūdzia veŗsia. v. kartūs, rūgštus, vōgus, ļaiškūs, gaļļūs, gižūs.*

Gaksóti, -saū, -sójau, *смотать, судитъ (безъ дѣла), морчать; stać, siedzieć (bez roboty), sterczeć. Bóba gaksója be dārba. Sēnis gākса priē pēčiaus ir kļāusos, kas kā šnēka, t. y. stóvi kākta ištātēs. Atsisēdusi gākса už stāļa gaspadīne be dārba. v. garksóti.*

Gākt, *междометіе, выражающее неожиданность явления или дѣйствія; wyraża niespodziane zdarzenie lub czynność. Gākt dūrise susitkova. Gākt bučiūdams. Gākt i širdi gedulys, širdiēs skaūsmas. Gākt, iš netīciū užspēja.*

Gaktā, -tōs, f. *головаяжки (передняя*

часть саней вмѣстѣ съ загнутыми полозьями); przednia część sani. zagiętemi płozami. Užsiriētīmas rōgių vadīnas gaktā. v. kaktā.

Gaktinis, -ne, *относящийся къ головаяжкамъ, передній (о частяхъ саней); przedni (o częściach sani). Šļāju gaktinis gālas. Brakiūs šļājuse užkālķ ant gaktīnių (scil. gaļū) dēl užkabīnima rīnķių.*

Gaļā, -ļos (= galā, gālos), f. *мочь, сила; moc, siła. Gāļos mažōs tebe-esmū. Ne atējaū iš negāļos. Kur valā, ten ir gaļā. Nēr gāļos anā pavēikti. v. viēka (жем.), viēkas (лит.).*

Gaļabỹļa, -ļos, c. *понукаемый, понукальщикъ; napędzacz, kto nagli (do roboty). v. gaļatā.*

Gaļabỹļas, -ļa, m. *блажь, дырь; szal, szaleństwo, głupstwo. Pārēja vaikīna gaļabỹļas, t. y. diēnas savāļas, neb-timpēs kraūjis. v. gaļābytis.*

Gaļābyti, -biju, -bijau, *дowodитъ до крайности, черезчиръ мучитъ; doprowadzać do ostateczności, zanadto męczyć. Kām tu sūniū gaļābijī dār-bais, t. y. nōgnini, žudaī. 2) refl. напирать всѣ силы, черезчиръ мучиться; возмуться, шалить; męczyć się nad siłę, wyteżać siły; dokazywać, swawolić. Sūnus gaļābijas vēz-damas mālķas, ākmenis, t. y. skūb be gāļa. Vaļķas gaļābijas, t. y. kūļas, jōdos. v. gaļūtis, žudyti(s).*

Gaļābštyti, -tiju, -tijau, *убиѣтъ; zabi-jać. v. nudēvēti, priteriōti, užmūšti.*

Gaļālei, *adv., подробно; szczegółowo. Gaļālei žēdnā dāikta surāše pōnas, t. y. nūgalei.*

Galánsti, -ndu, -ndau, *моуѣтъ (ножъ, монопа)*; *ostrzyć*. Aš galándu peĩlĩ, kiřvĩ su galánstuvu. 2) *жамъ, нру-тъмнѣмъ, мууѣтъ*; *cisnąć, uciskać, męczyć*. Põnas galánda žmõnis, t. y. vārgina nēikom, kamũja. 3) *refl. тереться; trzeć się*. Bėrnas galándas, t. y. trĩnas. v. trũtyti, kankĩnti, kamũti, trĩntis.

Galánstuvas, -va, m. *брусокъ (мочиль-ный)*; *brus (do wecowania), oselka*. v. trũtas, gudč, bũdė, ũla, pustýkle.

Gálas, -la, m. *конецъ; koniec*. Gaľũ gálas, mazgũ māzgas. Priė pėčiaus gála pākala prišála, o priė kamĩna bařzda prirakĩna. Viėns gaľs dėgans, aĩtras rũgštus. 2) Gaľ nũ gála (*безъ изъятїа; bez wyjątku*) visiĩ dũnas ne turėja, t. y. vĩa kiėma gaspadõrei. Gaľ nũ gála atlika. 3) gaľóp, *кз конуу, до крайности; ku końcowi, do ostateczności*. Jijė, gaspadĩne, gaľóp vāra māne, t. y. stramũžija, mitravõja. 4) Ant gála pagaľės, *зз конуѣ конуоѣ; koniec końcem, k. końców*. Ant gála pagaľės visiĩ gývolei išmitĩnti pavāsariĩ išdvėse. 5) Be viėna gála, *слишкомъ, υπερμετρη; nader, niezmiernie*. Be viėna gála ta meřga gražĩ, skũpà, šĩše (*скупа*), t. y. be krāšta, be gála. 6) Gaľu-pāgal, *податъ, возмъ; podle, obok*. Tvorõs gaľu-pāgal eĩk iĩ aĩtra gála. v. pabaigà, nũbangos, ũžgalis, nũgaľũne, beĩgas, baĩgas, seĩna.

Galatà, -tos, c. *помудумель; napędzacz*. Tas põnas galatà ant dārba, t. y. nõgnininkas. v. gaľabỹla, gaľavĩta.

Galatĩnės, -nũ, f. pl. *борьба; dążki*,

dążanie się. Du vaikũ eĩna iĩ gaľatĩnes, katràs kuriĩ parĩs, pārgalės, paveĩks. v. imtĩnės, ristĩnės.

Galáu, *adv., єсн, єсє до (единаю); wszyscy, wszystko co do (jednego)*. Galáu viėnà išvāre gĩrias kiřsti. Gaspadĩne žansiukũs pĩrmà sýkĩ išlėi-džiant iĩ ganýklà stũmia par stėbulė galáu viėnà, kad vārna ne nėstum.

Galausei, *adv., до послėдняю; do ostatka*. Kĩėk galausei ũzmokėjau vĩa skõla. Kũ galausei išmokėjau skõlas.

Galāusis, -se, *носамднїũ; ostatni*. Martĩ nevožõja ni galāusĩ dėdėlũ.

Gaľautĩnis (gaľantĩnis?), -ne, *конуц-соũ; końcowy*. Paguldýk svėtĩ gaľautĩnio stubõ. v. gaľutĩnis.

Gaľavĩta, -tos, m. *помудумель, пону-кальцукъ; napędzacz, kto nagli (do roboty)*. Kurs be mėilės vāra priė dārba, vadinas gaľavĩta. v. gaľabỹla.

Gáľba, -bos, f. *cnacenie, помощь; ratunek, pomoc*. v. pagáľba.

Gaľdāpyti, -piju, -pijau, *устязамъ, жестоко расправляться; katować, bić okrutnie*. Urėdas gaľdāpija žmõgũ su pāgalu, t. y. mũša. v. mũšti, dõbti.

Gáľdyti, -dau, -džiau, *тереть, сму-памъ, учумѣтъ; trzeć, ściierać, szorować*. Gývolei besikasýdami nũ blũsũ visũs sàva plāukus gáľdyte nugálde. Bėrnas gáľde, kol nugálde sũdũs, šaũkštus, t. y. nuėnge, nuvõke. 2) *refl. тереться; trzeć się*. Mėdis iĩ mėdĩ gáľdos (kits iĩ kità), t. y. trĩnas. v. kraũšýtis, kasýti, trĩnti, dĩldyti, šveĩsti.

Galūdūnas, -na, m. *пельмень (катышек из теста, начиненный жирным рубленым мясом); kołdun (potrawa)*. Ant stalnỹčios galūdūnas dīrb svečiāms vālgyti.

Galerà, -rōs, f. *обшивка (стѣны тѣсомъ); oszalowanie*.

Galeravóti, -vóju, -vójau, *обшивать (тѣсомъ); szalować*. Kaimýna nāmas galeravótas, t. y. gūlinčiomis lentōmis apipiērytas. v. piēryti.

Galēti, -lū, -lējau, *мочь, быть в состоянии, иметь возможность; móc, być w stanie, mieć możność*. Apvažīōs širdiēs sēnis, kad gāl vālgyti jebkā. Aš manaū, kad če tāip gāl būti. Gāl atsāldyti, t. y. išbruīšti iš mēsta, išgiīti. Ant tuīgaus gāl visi draugāutis. Ne gāl visūs aptēkti. 2) *refl. мочь, быть в состоянии; móc, być w stanie*. Kiēk galēsiēs, tiēk dīrbsiēs. v. gālti, stēngti, valōti.

Gālgis, -gia, m. *чертъ, бѣсъ; czart, djabeł, lichu*. Eīk po gālgeis, t. y. po vélneis. Žemaīti kukūti, kōd ne dainūji. Ko, gālgī, dainūsīu, vālgyti nōriu. v. biēsas, vélnis, nāgšis.

Galgōnas, -na, m. *негодяй; galgan*. Kurs gāļā gīna(?), bālgias jaū, tas žmōgus galgōnas.

Galybe, -bēs, f. *могущество, мочь; potęga, moc*. v. galā.

Galinaī, *adv., непременно; koniecznie*.

Brōlis nōri, nōri galinaī žānytis.

Galiñcius, -čiaus, m. *силачъ, властелинъ; siłacz, mocarz*. v. galūnas.

Galmēti, -nēju, -nējau, *кое-какъ держаться; jako tako trzymać się*. Dē-

ku Diōvui, dar lyg šiolei vis gali nēju. v. galēti.

Galīngas, -ga, *могущественный, властный; potężny, możny*. Žmōgus, kurs vīskā gāl padaryti, tas galīngas. v. galā.

Galīnis, -ne, *концевой, конечный, крайний; końcowy, skrajny*. Galīne stubā, kurī patimē galē kiēma. v. gaūtīnis.

Galīškis, -ke, *концевой, конечный, крайний; końcowy, skrajny*. Kurs ant gāļa stōvi, tas galīškis. v. galautīnis, galīnis.

Galōpyti, -piju, -pijau, *брать (взятку); brać (datki)*. Raštīnỹčio (kancelārijo) galōpija pīnigus, t. y. īma pāprikas. v. pāprikas.

Gālti, -īstu, -īaū, *мочь, иметь достаточно силъ; móc, mieć dosyć siły*. Gālte sunegāīstu, t. y. sūsergu. Gālte sunegāļa sēnis, t. y. susinegaīva. v. galēti.

Galtrūkčeīs, *adv., опрометью (бѣжамъ); popędliwie, na łeb, na szyję (lecieć)*. Vaīkas bēga galtrūkčeīs. v. galvatrūkeīs.

Galūdās, -da, m.; -de, dēs, f. *муранъ; okrutnik, -nica*. Pōnai galūдай žūde sāva žmōnis iki pat gývastiēs gāļa, t. y. nýtija iki gāļa. v. galvažūdys, gāļžuda, gāļžudis.

Galūkaimis, -mīa, m. *конецъ деревни; koniec wsi*. v. kāima, gāļas.

Galūnas (galūnas), -na, m.; -ne, -nēs, f. *могущественный человекъ, вельможа, магнатъ; wielki pan, magnat*. Galūnai žmōnis išnaikīntum, kad ne būtų valdžīōs. v. galiñcius.

Gaľúne, -nēs, f. *сепрышка; wierzcholek*. Tabōka gaľúnes skāba, kad ne išeitū i žydūles (= žydūles). v. viršūne, gālas.

Gaľūnis, -nia, m.; -ne, -nēs, f. *шалунъ, -ня; swawonik, -nica*. Žmōgus, kurs gaľūjas, tas gaľūnis. v. gaľūtis. —

Gaľūs, -li, *посамднiй; ostatni*. v. gaľutinis, paskutinis.

Gaľutinis, -ne, *концовой, крайнiй; końcowy, skrajny*. Gaľutinis kaimynas atēja. 2) *посамднiй, окончательный, пршумительный; ostatni, ostateczny, stanowczy*. Māras (*смерть*) ģra gaľutinis dāiktas dēl žmōgaus. Priēja tau gaľutinōje. Gaľutinei pasakyk. v. paskutinis, gaľautinis.

Gaľūti, -ļūju, -ļavaū, *быть сильнымъ, здоровымъ; być silnym, zdrowym*. Tu gaľūji, o ģijē, patī, ne gaľūja žēdnā rūdenī. v. gālti, galēti. 2) *конать (кого); przyprowadzać do ostateczności*. Gaľūdams nugaľūs tāve tenāī. 3) *refl. изнемогать, выбиваться из силъ, надрысаться; wysilać się, nadrywać się*. Aš gaľūjūs priē vařtyma akmenū. 4) *refl. дурачиться, шалить; dziwaczyć się, dokazywać*. Vaikūkas gaľūjas su mergikēmis, t. y. skuīsta, siaūčia. Priēmens gaľūjas, t. y. aľdavō, jōdos. v. skuīsti, siaūsti, aľdavōti, kūltis, gaľābytis.

Gāľva, -ōs, f. *олово; głowa*. Vaľkis šōkdams atkrāģin gāľvā aukštyn. Jāmui gāľva plýša, o tāvei širdīs. Trūksma gāľvā (v. galvatrūkeis) visī ten, t. y. eīsma. Iš visōs gaľvōs šaūkia, kad āpvoge. Gāľva kopūstū minkštā. v. gūģe, makaūze.

Gaľvadaužys, -žia, m.; -žē, -zēs, f. *разбойникъ, -ница, убиўца; zbójca, -czyni, rozbojnik, -nica*. v. gaľvaždys.

Gaľvaraīštis (= gaľvāraištis), -ščia, m. *оловной пилотокъ; chustka na głowę*. Su gaľvaraīščiu apsūk gāľvā. v. raīštis, gaľvōryšis.

Gaľvāsukis, -kia u gaľvāsuktis, -kčia, m. *олосоломъ; łamanie głowy, łami-głowa*. Kas ģe gaľvāsukia priē priēšīma, priē rāšyma. Bus gaľvāsuktis, kad skūdins gāľvā su žōdžeis kļausinēdamas. v. terepētkas.

Gaľvatrūkeis u gaľvatrūkceis, *adv. опрометью, очертя голову (бнжамъ); popędliwie, na łeb, na szyję (lecieć)*. Vaľkas bēga gaľvatrūkeis. Mēs bēgome gaľvatrūkceis, kol atbēgome. v. trūkti, gaľtrūkceis.

Gaľvāviršis, -šia u gaľvōviršis, -šia, m. *темя, макушка; ciemie*. Viršūne gaľvōs ģra gaľvāviršis arbā gaľvōviršis. v. viršūgalvis, momūne.

Gaľvažudys, -dzia, m.; -dē, -dēs, f. *убиўца, разбойникъ, -ница; zbójca, -czyni, rozbojnik, -nica*.

Gāľvena, -nos, f. *оловка (мѣна, мака); główka (lŋu, maku)*. Gāľvenas līnū i žārdā sužārdyk. v. gaľvōjis, līn-galvis.

Galvenūtas, -a, *оловчатый; głowiasty*. Linaī galvenūti, t. y. sēmenīģi. v. gāľvena.

Galvēti, -vēju, -vējau, *кочаниться; kulisto się zwiżać (o liściach kapusty)*. Kopūstai galvēti prāded, t. y. siaūsti gāľvas. Strēbas sēmens galvētas. v. gāľva.

- Galvījis, -ja, m. *штука крупного рога-таго скота (волъ, корова); bydlę rogate (wół, krowa)*. Tu mōgliņi (mūgliņi) kaip galvījis. v. gývolis, bandýkštis.
- Galvijiškas, -ka, *скотский, свойственный скоту; bydlęcy*. Tāva galvījīškas apsiējimas, dārbas.
- Galvīngas, -ga, *оловчатый; głowiasty*. Dageļ didē galvīngi, t. y. tūri daūg galvū.
- Galviniškas, -ka, m.; -ke, kēs, f. *пору-читель, -ница; poręczyciel, -ka*. v. galvōtis.
- Galvīnis, -ne, *оловной; głowi*. Kāulas galvīnis, rankīnis, kojīnis.
- Galvōčius, -čiaus, m.; -če, čēs, f. (*fem.?*) *умный, способный человек; мыслитель; człowiek rozumny, zdolny; głowacz, myśliciel*. Jijē galvōče ūra. Galvōčius daūg išgalvōs. v. galvūs, pramislīniškas, galvōtas.
- Galvōjis, -ja, m. *конец стебля (мн) сз оловками; koniec prętka (lnu) z główkami*. Galvōjus linū sukrāuk ant žāginia. v. gālvena.
- Galvōryšis, -šia, m. *оловной платок; chustka na głowę*. Su galvōryšeis mōtēs riše gālvas. v. galvaraīštis.
- Galvōsukis, -kia, m. *оловоломъ, оловолонное дѣло; łamanie głowy, łami-główa*. Didelis galvōsukis priēsti (rašyti) knýgas. Kóks man galvōsukis, t. y. rūpesnis, sūsis (= sūsis). 2) *оловокружение; zawrót głowy*. Avīs galvōsukī gāuna, kad ī aūsi īsilīēja vandū treīkant. v. galvāsukis.
- Galvōtas, -ta, m. *узенький оловной платочек; chusteczka podłużna na głowę*. Su galvōtu apgób ant galvōs kūdikīui gīmusiam, o su siaustūve suvýsta. v. raīštis, skēpeta, pārgob-tis.
- Galvōtas, -ta, *умный, способный; ro-zumny, zdolny*. Vaīkas jaunū tėvū galvotēsnis (y A. Ю. «galvutēsnis»), t. y. gudrēsnis.
- Galvōti, -vōju, -vōjau, *думать, су-думъ, раскидывать умомъ; myślic, sądzić, rozważać*. Galvōte išgalvō-jau, kad ni seīp ni teīp išeīn. Galvōčius galvōdams išgalvōs daūg. 2) *refl. pyчаться; ręczyć się*. Anūdu už kits kitā galvōjas, t. y. gālvas dēda. v. gūgīoti.
- Galvōtrūkeis, *adv. опрометью, очертя олово; popędliwie, na lew, na szyję*. Bērnas atbēga galvōtrūkeis. v. galvatrūkeis.
- Galvōžis, -žia, m. *оловастукъ; kijanka (nowowylęgly plód zaby)*. v. varlōžis.
- Galvūs, -vī, *умный, толковый; ro-zumny, sprytny*. Tas výras galvūs, o ans dar galvēsnis.
- Gālžuda, -dos, c. u gālžudis, -džia, m. *разбойникъ, -ница, убійца, мучи-тель, -ница; rozbojnik, -nica, zbójca, -czyni, męczyciel, -ka*. Ne māžas gālžuda ūra ir tas žmōgus. Kurs suēd žmōgū, ne gālis žmōgaus, tas gālžudis. Tas pōnas tikras gālžudis, ēdīkas žmoniū. v. galvažudys, žmōg-žuda.
- Gāmaļas, -ļa, m. *комъ (снѣга); gālka (ze śniegu), bryła*. Gāmaļas sniēga mērna suvolōtas par vaikūs ant kiēma stōvi. 2) *ломать, кусокъ (хлѣба, мяса); kawał (chleba, mięsa), gleń*.

Gāmaļas dūnos, mēsōs. *v.* gābužas, šmōtas, gūmulas.

Gamarīja, -jos, *c.* *юпанъ, -ня, юпан-наū; krzykaļo.* Žmōgus, kurs kriōk ļabaļ, tas gamarīja. *v.* rēksnys.

Gāmas, -ma, *m.* *природа, естество; przyroda, natura.* Pavāsari vīsas gāmas atsīgime, *t. y.* atgīja. 2) *природное сөөүтсөө; własność przyrodzona, przyrodzonosc.* Sūnaūs gāmas takīse tėva, *t. y.* sūnus eļģias adīstar kaļp tėvas. 3) *приобретение; nabycie, nabytek.* Bus gāmas, kad gamīnsi sāu drabūzius, čebatūs. *v.* āpgamas, gamīnti, giṁti.

Gamašavōtis, -vōjūs, -vōjaus, *приготовлять себе; przygotowywać sobie.* Gamašavōtis ūra taisyētis, tiēktis. 2) *напряжаться; stroić się.* *v.* rēdytis, pūštis, reņgtis.

Gamāšytis, -šijūs, -šijaus, *напряжаться; stroić się.* Aš gamāšijūs, *t. y.* rēdaūs. *v.* pūštis, gāšytis, rēdytis.

Gamīnti, -nū, -naū, *ошодотсөөрять, приушодотсөө; zapładzać, tworzyć.* Vyras gamīndamas pagamīna sāva pāčiai vaļķa, *t. y.* ūžveise. 2) *приобретать, приушодотсөө; nabywać, sporządzać.* Jijē, slūga, gamīna sāu drabūžī slūžijant, *t. y.* nūperka. 3) *refl. приушодотсөө себе; sporządzać sobie.* Nusibōda jau viēnai gamīntis dūna, *t. y.* stelgtis, storōtis. *v.* giṁti, taisyētis.

Gāmulas, -ļa, *m., v.* gāmaļas, gābužas.

Gān u ganā, *adv.* *добольно; dość.* Jau gān skanī putrā, dar ne tika. Ganā dūnos, pakāks. Gān poterēju, gān sēdu ir ne galū ūzmīgti.

Ganā, -nōs(?), *f.* *ушодотсөөрenie; za- doścuczynienie.* Padaryti man gānā (ganā?), *t. y.* seīnā. *v.* gañdas, ganēti, seīna.

Ganābyti, *v.* ganūbyti.

Gānas, -na, *m.; -ne, nēs, f.* *насмых, намырка; pastuch, pastuszka. v.* piēmū.

Gāniava, -vos, *f.* *насево, корм (под- ножный); pasza.* Gerō gāniavo gerī gývolei. Žmōgus ten tūri gēra gāniava, *t. y.* gēra dūnā. 2) *нацмба, nacenie, опера нацмбы; pasienie, czas pasienia.* Nū gāniavos dāinas daināva bōba, *t. y.* kā išmōka ganýdama. Nū gāniavos ātmenu dāinas. Man rūpi gāniava. *v.* ganýkla, iš- ļaida.

Gañdas, -da, *m.* *ушодотсөөрenie; za- doścuczynienie.* Gañdas tāu, o man ne gañdas. Tōki gañdā išģiřdusi parējaū. Ar gāusiu aš ten gañdā, *t. y.* ar ūra ar padīrbs, kā aš nōriu. *v.* ganā, seīna (gañdas = *нсмт, Ред.*).

Gandēti, -ndū, ndējau, *умнмт docma- мочно; mieć dostatecznie.* Já sylōs gandī, *t. y.* stavōji, tai grūmkis, sprūduļk nū gvoļtauniņka ir išsi- grūmsi, ne pasidūsi. Jágu gandēsi man dārba, aš vis padīrbsiu. Gandēk man dūti, o aš patriēksiu visōkių vaļģrū tāu. Kad šālta gývolui, tai ēdimu gañda (*досолтсөөуемца*) jis, *t. y.* krūt, jūd, kad ne sušāltum. 2) *refl. зомнмт (умнмт docmamочно); chcieć (mieć dostatecznie).* Aš gandūs piēna, *t. y.* noriu, o tu jau atsi- gandėjai (y A. Ю. «gundēti», etc.). *v.* norēti, atsigundēti.

Gañdinti, -nu, -nau, *нурать, отпра-*

- uums; straszyc, lekac.* Kam tu mәне gaṇdini? v. gaṇsti, krūpsēti, gōrinti, gaṇzdinti, būgštinti, bauginti.
- Gaṇdras, -ra, m. *aucmz; bocian.* v. gūžas, būsīlas, staṛkas.
- Gandrīnas, -na, m. *cobpanie, cmaя aucmoz; zebranie, stado bocianów.* I gandrīnā sūlek gandrū daūg piṛm iślēkīma svetūr.
- Gandrīnis, -ne, *aucmozw; bociani.* Gandrīnis līzdas.
- Gandrīnīčia, -čios, f. *umzdo aucma; bocianie gniazdo.*
- Gandūtis, -dūjūs, -davaūs, *быть до-вольным, довольствоваться; prze-stawać (na czym), kontentować się (czym).* Tu ne gandūjiēs, o aš gandūjūs sāva turtū, t. y. užtenkū. Tu gandūjiēs, o aš ne gandūjūs (y A. Ю. «gundūjiēs, -jūs») dūti arbātā šāltā svečiāms, t. y. ne prijeīma mán. v. gandēti, tēkti, užtēkti, kantōti.
- Gauēti, (-na), -nējo, *impers. xvatamz; wystarczać.* Ba ganēs tāu dūnos ant kēla? v. seinēti, užtēkti, pakākti.
- Gānga, -gos, f. *двужение; ruch.* Kas tat do gānga piēmeīs, kad mārški-nius be ātkaita padēvi du nedēlme-čiu. v. gāngytis.
- Gaṇgarioti, -riju, -rijuau, *шататься, нетвердо держаться на ногах (от слабости, с холоду); chwiać się na nogach (z osłabienia, z głodu).* Āl-kanas gaṇgarioja, t. y. niēka ne vāl-gēs iš bāda svyrinēja. v. kryvūti, svyrinēti.
- Gāngytis, -gaus, -giaus, *шеселиться, ерзать; ruszać się, płazać się.* v. krutēti, judēti, kušēti.
- Ganýba, -bos, f. *nacenie, naceso; pa-sienie, pasza.* Meītēlis penýbo, o kārve ganýbo tuīka.
- Ganýkla, -ļos, f. *nacmbuue; pastwi-sko.* Iš mūmsū ganýkļos dave jiēms (mājaknykams) žēmēs. v. pāgana.
- Ganyklīne, -nēs, f. *namā za nactm-buue; pašne, oplata za pastwiško.* Jau ganyklīnē reīk suriūkti.
- Ganýti, -naū, -niaū, *nacmu, бепев, охранять; pašć, chować, pilnować.* Ganýbo piēmū gāna gývolus. Meī-ga, ganýk cnātā. Mōčia gāna vai-kūs.
- Ganksōti, -saū, -sójau, *морчать, стоамъ; sterczeć, stać.* Raštīnīčio (*sz kancelariu*) ganksójau vīsa diē-nā. v. stovēti.
- Ganōvas, -va, m. *новоюнукъ, кто во-нумся; dopędzacz, doganiacz.* Ganō-vai, kuriē gīnēs bēgantī vāgi. Kurs gēnas, tas ganōvas, o kurs bēga, tas bēgūnas. v. giīti.
- Ganōve, -vēs, f. *новоня; pogoń, ściga-nie.* Turējau dīdžia ganōvē, t. y. giniaūs toli.
- Gansciōtis, -sciōjūs, -sciōjaus, *бояться, стравиваться; bać się, mieć strach.* Kam tu mәне gaṇdini, aš turiū gan-sciōtis.
- Ganslīvas, -va, *nylmowū, pobkiū; lek-liwy, bojaźliwy.* Kīškis ganslīvas, t. y. bugštūs.
- Ganstāutis, -tāujūs, -tavaūs, *бояться, ныматься; bać się, straszyc się.* Gan-stāutis ūra bijōtis, skraupstýtis.
- Gaṇsti, ganstū, gandaū, *mpycumъ, po-bnmъ; tchórzyć, lekac się.* Ko tu gan-stī. Ganstē nusigaṇda brōlis. v. gaṇ-dinti, gansciōti, skrūpciōti.

Ganstùs, -tì, *боязнь, страшный; straszny, straszliwy*. Ganstù žiūrėti. *v. nūgansvūs, bugūs, bajlūs, pavõjus*.

Gánta, -tos, *f. u demin. gantēle, зубок, винтовая напъзка; ząbek, nacięcie na szrubie*. Gantēlės knātą iš lėmpos netrąkia.

Ganūbyti (*u ganūbyti*), -biju, -bijau, *уничтожать, истреблять; niszczyć*. Sēnis ganūbydamas išganūbija visūs svirplūs. *v. gaľabyti, glódyti, gaisinti, knąsyti, naikinti*.

Garadà, -dos, *f. жердяной заборъ; płot z żerdzi*. Garadà yra tai tvõra iš kelį kárčų ant klúbų užtvérta nū galvijų. *v. rike*.

Garādyti, -diju, -dijau, *уородить жердяной заборъ; grodzić płot z żerdzi*. Garādyti yra rikiūti. *v. tvėrti, rikiūti*.

Garaľaide, -dės, *f. nродухъ, nродушина; przedech, otwór górny pieca*. Skylė kaktõ pēčiaus vadinas garaľaide. *v. spelte, gárlinda*.

Garanckinis, -ne, *посный; rosty, urodziwy*. Meřga didele prakáule garanckinė. *v. dīdis*.

Garankščiūtis, -čiūjūs, -čiavaūs, *ссушиться, сохнуть от скрутины; skrećać się w pętelki. v. gryvenkūtis, garánkštis*.

Garánkštis, -tiēs, *f. скрутина, комыжка; skreć, pętelka (od skrećenia się nitek, powrozów)*. Siūlai, gijà, viřve į garánkštis susisuka, *t. y. į kilpas. v. kilpa, gurgždūle*. 2) *коренной зубъ; trzonowy ząb*. Krúminis dañtis bus garánkštis, *t. y. gaľuti-*

nis. Žándų gaľūse yra garánkšči. *v. krúminis, turginis, ltis*.

Gāras, -ra, *m. napъ, ucnapienie; para, wyziew*. Gāras eina iš žemės, iš kaitiľa suñkiant búlves išvirus. Karštis gāra. 2) *сильное желание; wielka chęć*. Gyvu garù (*y A. Ю. «garù»*) marti norėja to dastóti ir atsisótina. Garù gėriaу (*y A. Ю. «garù gėriaù»*) tą dáiktą įgyti, *t. y. ėlaбai norėjau gáuti*. 3) *pl. garaĩ (y A. Ю. sing.) napъ; czad. v. šalgarýs, tváiga, smaľkos*.

Gārbana, -nos, *f. кудря, локонъ; kędzior, spłot*.

Garbančiuprýnis, -nia, *m., -ne, -nės, f. съ кудрявымъ чупруномъ, съ кудрявымъ чубомъ; osoba, mająca kędzierzawą czuprynę, kędzierzawy czub*.

Gařbas, -ba, *m. уборка (комнаты); uprzątanie*. Reik gėra gařba, metu svėtis bus, *t. y. reik apsigerbti. v. geřbtis*.

Gařbas, -ba, *m. дубление, дубка кожъ; garbowanie*. To garbõriaus gėras gařbas.

Garbavóti, -vóju, -vójau, *хорошо отзывается (о комъ), очень хвалятъ (отсытствующаго); odzywać się (o kim) zaszczytnie, bardzo chwalić (nieobecnego)*. Anyta tãve garbavó. *v. garbstyti*.

Garbavóti, -vóju, -vójau, *дубить кожъ; garbować*.

Garbė, -bės, *f. слава, честь; chwala, cześć*. Garbė Diėvui Tėvui.

Garbįngai, *adv., съ честью, благоопыно; ze czcią, z poszanowaniem*. Ten žmónis garbįngai váikščio pro sàva šventenybes.

Garbīngas, -ga, *славный, прославленный*; *ślawny, powszechnie chwalony*.

Garbinys, -nia, m. *кудря*; *kędzior*. Garbīnei (= garbinei) yra plaukaī susivynioję. Jaū žalos rūtėlės garbinūse, kaip plaukaī susiraīčiusios (y A. Ю. «susiraīčiusios»). v. gārbana.

Gārbinti, -nu, -nau, *славить, прославлять*; *wysławiać, wielbić*. v. geĩbti, gĩrti, guĩbinti.

Gārbinti, -nu, -nau, *дубить кожу*; *garbować*. Garbōrius gārbīn skūras, t. y. *išgeĩbia (?)*, *apgeĩbia (?)*, apčỹstija.

Garbīnius, -niaus, m. *кудрявый, кудряшка*; *mający włosy kędzierzawe*.

Garbiniūti, -niūju, -niavaū, *кудрявить; kędzierzawić*. Kam garbiniūji savājam plāukus, rūtas?

Garbiniūtas, -ta, *кудрявый; kędzierzawy*. v. garbinys.

Garbōrius, -riaus, m. *кожевник, дубильщик*; *garbarz*. Pons garbōrius geĩbias.

Gārbsta, -tōs, f. *восхваление, похвальное слово (надъ пробомъ)*; *wychwalanie, mowa pochwalna (pogrzebowa)*. v. mastā.

Garbstỹti, -staū, -sčiaū, *восхвалять, возоруть похвальное слово (надъ пробомъ)*; *wychwalać, chwalcę wynosić (nieboszczyka)*. Mĩrusį sūnų mótyna gārbsta. Garbstỹk mĩrusį. v. mastỹti, gĩrti.

Garbūs, -bì, *опрятный, чистый*; *chędogi, czysty*. Žmōgus, kurs apsĩgerb, viēžlybai užsiłaiķa, tas garbūs. v. geĩbti, švarūs, viēžlybas.

Gāĩcius u goĩcius, -čiaus, m., *варпеуз; garniec*.

Gardabōļas, -ļa, m. *пряные коренья, пряность*; *wonne korzenie, przyprawa*. Gardabōļai yra visōki prĩsmoŗai prie strōvų. v. medauniņkas, gardamōļas.

Gardakūlis, -la, m. *подъ растенія; gatunek rośliny*. v. būjlis (= buĩlis).

Gardamōļas, -ļa, m. *пряник, конфектка; piernik, cukierek*. v. medauniņkas.

Gārdas, -da, m.; *dem.* gardūkas, -ka, m. *отморodka (съ хлѣтъ для мелкихъ жуковъ)*; *ogrodzenie (w chlewie dla drobnych zwierząt)*. Gardūkas veĩšiams užtvėrtas kūtės kertō, kad *gardžiaū (?)* dūti ėsti. Iš gārdas penėtą gỹvolį tėvas ĩma, jāgu apsirāŗa karšybā. v. guĩbas, tvārtas.

Gārdinti u gārdinti, -nu, -nau, *дѣлать окучнымъ; robić smacznym*. Gārdini strōvā dēdamas taukų, piėna, smetōna, sviėsta, pipĩrų, babkōs lāpų. v. skāninti, gardūs.

Gardiniņkai, -kų, m. *pl. pnyetчатая носозка; wóz drabiniasty*. Gardiniņkūse ātveŗe tāve, t. y. rātūse. Taĩp vadinas dēltō, kad gārdys iš šalų uždėtos. v. briķa, rātai.

Gārdis, -diēs, f. *мелкая пnyетка; drabina od wozu*. Gārdis ĩ ratūs dēda. Sukuĩpęs mēdis gārdims dirbti. Priē gārdzių prĩriŗa aŗviėnius. v. veŗėcios.

Gārdyti, -diju, -dijau, *вародуть (заборъ); grodzić*. v. gārdas, tvėrti.

Gardōkulis, -la, m., v. gardakūlis.

Gardūlis, -la, m.; -le, -lės, f. *лакомка; smakosz, łasun*. v. skānliŗa, smiĩzius.

- Gardumýnai, -nų, m. pl. (y A. Ю. «gardumýnas, -nas»), *лакомые куски (блюда), лакомства; smaczne kąski (w potrawie), przysmaczki*. Pātys gardumýnai, t. y. skanīnei, skanēstai.
- Gardūs, -dì (acc. gárdu, жем. gařdu), *окусный; smaczny*. v. skanūs, sra-būs, magūs.
- Gardūtis, -dūjūs, -davaūs, *смаковать (окусное блюдо); smakować sobie*. Gardūte užsigardūk obalū, mėsos, medaūs paválges. v. užsigardūti, skānintis.
- Garėti, -riū, -rėjau, *гореть; palić się*. Garėte sugarėja karčemà, t. y. sūdege. 2) *refl. осныхушатъ инномъ; wybuchac gniewem*. v. dēgti, pagarėti, sugarėti.
- Gargadōnas, -na, m. *гоготунъ (о у-цакн); kto gęgocze, gęga (o gęsiorze)*. v. žašinas.
- Gařgalas, -la, m. *узелъ (на веревкн); węzeł (na powrozie)*. v. gargōlas.
- Gargālus, -laus, m. *хрунъ, хрунный (о ворн); charkot, charchanie (w gardle)*. Padūsęs gargalū, kad gargālus (gargulys) gerklē. Gargālus ipūle į gérkle, miřsi tū. v. karkulys, garstēklis, gargulys.
- Gargālus, -laus, m.; -le, -lės, f. *хрунунъ, -ня; charchola*. Kas gargalū, tas gargālus.
- Gargalūti, -lūju, -lavaū, *бумкать (о ворн, koida eio nолоуымъ); belkotać (o plókaniu gardla)*. Kad ipili vāndens į gérkle, tad gargalū. Gargalū, kad prarýn ir ne gál atkósėti. 2) *токовать, бормотать (о темепевн), клокотать; grać, tokować (o cietrzewiu), warzyć się, wrzeć bełkocąc*. Tētirvinas gargalū. Katilē kōše gargalāva, t. y. vīre. v. kar-kūti, gargėti, kriogūti, kriōkti.
- Gargamūlis, -la, m., v. karkamūlis.
- Gařgaras, -ra, m. *кляча; szkapa*. Saūsas, kūdas, ilgakōjis, ilgakāklis arklys vadinas gařgaras. v. pastriebkojis, giņgaras, saūskarkis.
- Gargāzei, -žrų, m. pl. *узапъ, улакс (оъ кузнечномъ ворну); żużel*. Kālvėje gargāzei nū gelžīs sugargėje. v. krekuļai, gelžūnis (dzindros).
- Gáрге, -gēs, f. *podъ водною птицею; gatunek ptaka wodnego*. Gáрге ūra paūkštis ilgu (y A. Ю. «ilgū») kaklū. v. paūkštis.
- Gargėti, -gū, -gėjau, *покрываться слоєм сажу, тесрдитъ (о сажн); okrywać się słojem sadzy, twardnieć (o sadzy)*. Pargėte sugargėjusios sūdys ant užlū, lūbų, vārpų stōga, pakraūčių. 2) *бумкать (о ворн, koida eio nолоуымъ); belkotać (o plókaniu gardla)*. Gerklē gařg gargulys. Dusulingas žmōgus begařgans gūli. v. gargalūti, karkūti.
- Gárginti, -nu, -nau, *дашуть, дышуть; dusić*. Poņs galžūda gárgin žmōgų, t. y. dōvija, smāugia. 2) *наливать производя звукъ «бум-бум-бумъ», бумкать; nalewać bełkocąc, belkotać (czym)*. Pijūkas gárgin į dañtis ariēlka, t. y. pīla.
- Gargōlas, -la u gurgōlas, -la, m. *умол-щение, бупорокъ (на пряжн, ниткахъ); grube miejsce (na przedziwie, nitce)*. v. burbūlas, gūzuļas, garānkštis.

Gargolūti, -lūju, -lavaū, *прясть не-
рочно, съ буюркаму; прэщъ не-
рówno.*

Gargóti, -góju, -gójau, *покрываться
слоемъ сажу; okrywać się słojem
sadzy.* Gargóte apgargójusios vár-
pos gargōžeis ir sūdimis. *v.* gargēti.

Gargōžei, -žiu, *m. pl. слою отсепдно-
шею сажу; sloy stwardnialej sadzy.
v.* gargēti, gargóti, gargāžei.

Gargulys, gařgula, *m. xpunъ, xpunъ-
нe (съ iopъ); charkot, charchanie
(w gardle).* Gerklē gargulys, kad
padūšes gargalū. Priēš smeřti gar-
gulys gerklē atsiraŋda. Sintulīgam
gargulys ipūle i gérkle. *v.* garstē-
klis, gargālus.

Gargūti, -gūju, -gavaū, *xpунъ, тя-
жело дышать; chrapać, cięzko dy-
szec.* Ligōnis slābnas miřdamas neb-
atkōs ir gargū, kaip žansytis išsižio-
jēs. *v.* pūškūti, karkčioti, gargalūti,
kriokūti.

Gařgždas, -žda, *m. xpaуъ, дпеса;
żwir, drzastwo.* Žeme priē gařgžda
ne bīja ni giēdrōs ni lētaūs. Cīnkt,
cīnkt gařgždai i viřbaļus geležīnus
ekējant. Āsei āuga priē gařgždu,
šaltēnu, lēnku. *v.* grāužas, žvyras,
žviřgždas.

Gargždýne, -nēs, *f. xpaуатая почва,
xpaуатое мнсто (съ номъ); grunt
żwirowaty, miejsce żwirowate (w po-
lu).* *v.* graužýne.

Garīnis, -ne, *паровой, пригото-
вленный съ помощью пара; parowy, spo-
rządzony za pomocą pary.*

Garīnis, -nia, *m. отверстие (надъ ку-
хонной плитой) для выпуска пара;*

*otwór (nad kuchnią angielską) dla
wypuszczania pary.* Iš kūknēs gā-
ras eīn par garīnį. *v.* aukštīnis, gār-
vilka.

Gārinti, -nu, -nau, *napumъ, держать
съ пapy; parzyć, trzymać na parze.*
Gārink dañti su drīgnu, kad gēl
(y A. Ю. «gēla»), *t. y. gārą lēisk.* 2)
*ummu съ ompepъ; iść w wiatr (gdy
wietrzno).* Par ļaukūs gārinau, *t. y.*
*par vējį ējaū ir ant ātgara (= atga-
rōs) stovējau.* 3) *сжигать; spalać.*
Muļkis gāl gārinti namūs, *t. y. su-
dēginti.* 4) *refl. napumъся (съ банъ);
parzyć się (w łaźni).* Vyras pirtýje
(y A. Ю. «pirtýje») gārinas, *t. y. ant
gāra stōvi, gārą lēidžia. v.* gāirinti,
ātgara.

Garksóti, -saū, -sójau, *быть унылымъ,
имнъ жалкū, печальный видъ,
mopуamъ; być smętnym, smutnie
wyglądać, sterczec.* Āļkanas gývolis
gařksa. Plīkas kākļas arbā plīkas
žmōģus pirtýje (y A. Ю. «pirtýje») *v.*
gařksa. Gařksa sausā kepēne (y
A. Ю. «kepīne») po pēciumi. Ne āp-
dengtas numīrēlis garksója stubō.
v. gaksóti, barkšóti.

Garksčioti, -sčioju, -sčiojau, *іаіакамъ
(нонемноу); gegać (po trochu).* Gark-
sčio žaņsys, kad kas pabaīda, rēk-
damos: «gar, gar, gar». *v.* gagēti,
gagnóti, kirksēti, kirksčioti.

Gārlinda, -dos, *f. npodyxъ, npodyшuна;
przedech, otwór górny (pieca piekar-
nianego).* Kur gāras iš pēčiaus leñ-
da, bus gārlinda arbā spēļte. *v.* šiu-
rē, pradūkas, gārvilka, garīnis.

Garlývas, -va, *усердный, ревностный;
gorliwy, żarliwy.*

Garl̥vastis, -tiēs, f. *уцєрдє, пєснoчм̥*; gorliwość, żarliwość.

Gařmařas, -ļa, m. *шум̥*; hařas. Gařmařas bus, kad garmal̥nē (gėrklē) palėides vis garmāsi̥ji.

Garmal̥nis, -ne, *относящійся к шуму*; od hařasu. v. gařmařas.

Garmal̥ūti, -l̥ju, -lavaū, *шумн̥т̥, клокомат̥*; hařasować, wrzeć (*bełkocąc*). Kad vėrda jōvařas, b̥l̥bės garmal̥ū, t. y. burbul̥ū. Pėlke kiau-rōji garmal̥ū, kad anteiti. v. garga-l̥ūti, burbul̥ūti.

Garmāsyti, -siju, -sijau, *шумн̥т̥, крүчат̥*; hařasować. Sėnis garmal̥nē palėides vis garmāsi̥ja, t. y. řaukó. v. gerkl̥l̥ūti.

Garmat̥ine, -nės, f. *жаба (rana bufo); ropucha*. Pavadinau boba: «tu, garmat̥ine», sup̥ykės. v. rūpūže, pama-t̥ine.

Garmėti, -mū, -mėjau, *толмоў, мас-сой умму, бн̥жат̥, м̥зм̥т̥*; hurtem iść, bieć, leźć. Gařma gyvātės, kaip pařvil̥pia řyn̥ys, t. y. leñda, kavójas. Viėnu ūrmu (ūmata) garmėja sodviniñkai (veselniñkai), t. y. ėja į sakl̥yćią, subėga. 2) *глубоко вязнуть, увязать (сз̥ мон̥)*; grzęznąć, zatapiać się (*w trzęsawisku, topieli*). Tu į pėklą garmi, o ans sugarmėja į smālą. Ve, kaip akmū ĩmestas į vādenį gařm į ármenis, į dūgną, t. y. eĩn į dūgnus. v. gramėti, grĩmsti, marmėti, klĩmpti.

Garmiz̥ūti, -z̥ūju, -zavaū, *худо ґовoрґить на чужом̥ языке; mówić źle obcyм̥ językiem*. Vókytė garmiz̥ū maskóliškai, t. y. kařba negeraĩ. v. grebez̥ūti.

Garmūlyti, -liju, -lijau, *кормит̥*; kar-mić. Mótyna vaĩką garmūlija, t. y. řeria. Marti su kiul̥keis garmūlija žaĩsis, t. y. pėni. Vyras begarmūlija su ākselu ařviėmus. v. řerti, penėti.

Garn̥ys, -gařnia, m. *уапля (ardea); czapla*.

Garpluk̥ys, -kia, m. *napozod̥*; *parowiec*. Váltis, kuri garū pl̥aukia, vadinas garpluk̥ys. v. garvež̥ys.

Gařsas, -sa, m. *отголoсок̥, эхо, зырк̥, еңчм̥*; *odgłos, echo, dźwięk, wieść*. Kad dainū, zvānija, gařsas eĩna. Nė jókia gařsa nėra apiė jiñji. Āt-muša gařsas miškė, t. y. gařsas eĩn į mišką.

Gars̥ingas, -ga, *громк̥иў, зычун̥ыў; głośny, dźwięczny*. Ģirio bařsas gars̥in-gas. v. garsūs.

Gars̥intis, -nūs, -naūs, *dasam̥ o cebn̥ znam̥*; *dawac̥ o sobie znac̥*. řuv̥a už dūrų gars̥inas brazd̥indamos, kárdinas, t. y. nór, kad jiñji išgĩrstum, girdėtum, ne užmirštum. v. skėlbin-tis.

Garsit̥niñkas, -ka, m. *кулара (ноч-ное блюдо, уц̥а из̥ муки пропoс-шеў ржи, направлєнная вoрчи-цєю)*; «soloduszka» (*kaszka postna z maki przerosłego żyta, zaprawiona gorczyцą*). Iš daigū rugiū d̥irba gar-sit̥niñką dėl gavėnės. v. garst̥yćia.

Garst̥ėklis, -la, m. *хрун̥з, хрун̥н̥н̥е (сз̥ вoрм̥)*; *charkot, charchanie (w gardle)*. Kad priėř smeřt̥į atsirañda garst̥ėklis kaklė, tū miřs ligóne. v. gargul̥ys, karkul̥ys.

Garst̥yćia u garsv̥yćia, -ćios, f. *вoр-чуца; gorczyца*.

Garsùs, -sì, *вспомни, вспомни*; *głosny, dzwięczny*. Garsùs vařpas, vākaras šendiēn. *v.* garsīngas.

Garšva, -vōs, *f. дяель (archangelica officinalis); dziediel*. Garšvōs karbūti lāpai, kaļp mořķų. Iš garšvū vērda ļapiēņē. Skurdūtes (*sc. dūdeles*) ir ļamzdēles dīrba iš garšvōs piēmēns.

Garūkštis, -štīs, *f. (u garūkštis, -štas; gerūkštis, -čia), v. garánkštis (2)*.

Garūtas, -ta, *уарны; swadliwy*. Trōba garūta, *t. y.* pritrāukusi garū.

Garūti, -rūju, -ravaū, *успарямся; parować*. Vandū vīrdamas garū. 2) *уцэпцэсаватъ; być gorliwym*. Jijē, bōba, ant ļaūka ne garūja priē dārba, *t. y.* ne skūbina. 3) *сильно желать, жаждатъ; bardzo chcieć, pragnąć*. Mergā garū kviēsla ir jaunīkia, *t. y.* mēļlei ļaūkia, geīdžia.

Garvežys, -žia, *m. naposoż; parowóz*. Vežīmas, kurļ gāras vēža, vadīnas garvežys. *v.* garpļukys.

Gārviķa, -kos, *f. npodyxъ, npodyuina; przedech, otwór (górný w piecu) dla ciągu*. Skylē, kur trāukia gārą iš pēčiaus, būs gārviķa arba spelte. *v.* gārlanda, garīnis.

Gāsas, -sa, *m., dem. gasūze, -žēs, f. ymuca, dopora, nprochъ; ulica, droga, przejście*. Ant gāsa apsistōja, *t. y.* ant kēla. Māna mergužēle, ar gasūžeis vāikščiojei? Ne sēdau ī pāti gāsā bažnyčio, ale īlindaū ī kaļpa.

Gaspadā, -pādos, *f. номыщение для занъжухъ; gospoda*. Mēs priē kūniga ējome gaspādos. Ten mūsų gaspadā, stanaūna.

Gaspadinaļte, -tēs, *f. дочь хозяина (от отлучие отъ батрачку); córka gospodarza (nie służąca). v.* tēvainis.

Gaspadinaūti, -nāuju, -navaū, *быть хозяйкою; być gospodynią*.

Gaspadīne, -nēs, *f. хозяйка; gospodyni*. Bērnas sāva gaspadīnei kēleis eīn. Gaspadīnei vařgu atidēlōti vaļģi žēdnām ātdalui (= atdalui, padalui). Augēsne mōtriška, *t. y.* mētūse vēčēsne, bus gerēsne gaspadīne.

Gaspadinīngas, -ga, *бережливый, экономный (о хозяйке); gospodarny (o gospodyni)*. Mōtriška gaspadinīnga ļra varaūna, skūpā. Anā gaspadinīngai eļģias. *v.* gaspadīne.

Gaspadoraļtis, -čia, *m. сынъ хозяина (от отлучие отъ батрака); syn gospodarza (nie parobek). v.* namūnaļtis, tēvynaļtis, tēvūnaļtis, tēvainis.

Gaspadorāuti, -rāuju, -ravaū, *быть хозяиномъ, хозяйничать; być gospodarzem, gospodarzyć*.

Gaspadoryste, -stēs, *f. хозяйство, хозяйничанье (мужское); gospodarstwo, gospodarowanie (męskie)*. Gaspadoryste ļām parūpa, tōdēl gaļvātrūkeis parbēga.

Gāšas, -ša, *m. нарядъ, (женские) наряды; strój, stroje*. Mergā pragaļša su sāva gāšais.

Gašavinā, -vīnos, *c. щегом, -муха, франтъ, -муха; strojniš, -nisia, elegant, -gantka*.

Gašavōtis, -vōjūs, -vōjaus, *напряжаться; stroić się*. Vaļķis gašavōjas kaļp gaidys sparnaļs vēļkens aplē vīštā. Gašī mergā gašavōjas su drabūžeis, marmāļijas su dažývēmis. *v.* pūštis.

Gāšytis, -šijūs, -šijaus, *напряжаться; stroić się*. Tojē mergā biēdna viēn tik gāšijas, kad itiktum jaunīkiams. v. pūstis.

Gašyvas, -va, *нарядный, щегольской; strojny, elegancki*. Apikulīnis žmōgus nesirēda gašyvai. v. gašūs, gačnūs.

Gašlūs, -lī, *охочий, усердный, старательный; ochoczy, gorliwy, namietny*. Brōlis būva gašlūs ant dārba ir par taī trūkij gāva. Kūdikis gašlūs priē pāpa. Gašlī mōtyna ant sava valka. Tojē kārve labaī gašlī ant vēšia sava, t. y. tū maūdžia. v. ūlūs, staļgūs, gōbus, gōdus, kriokļys.

Gašūs, -ši, *нарядный, щегольской; strojny, elegancki*. Mergā gašeī eīna įsirēnzusi nešdamā (y A. Ю. «nēšant») dū pūru žīrnių. Kurs ne apsilērvīņes, apsipraūses, apsišukāves, sava gāšija, tas gašūs. v. spuktūs, dabšnūs, gašavinā.

Gātavas, -vā, *готовый; gotowy*. Gatavī bātai, t. y. padīrbti.

Gatāvyti, -viju, -vijau, *приготовлять; przyrządzać*. Aš gatāvyte pagatāvijau vālgyti. v. tiēkti, reņgti.

Gatavōtis, -vōjūs, -vōjaus, *приготовляться; sposobić się, przygotowywać się*. v. taisytis, reņgtis, rūstis.

Gatuņkas, -ka, m. *нопада, сорты; rasa, gatunek*. Kārve gēra gatuņka.

Gaubēja, -jos, f. *женщина, убирающая на свадьбу голову новобрачной; kobieta, ubierająca na weselu głowę panny młodej*. Gaubēja svōčia gaūbra su nūmetu arba gaubtēle jauņajā ant vesēlijos priē ļaņstų.

Gaūbka, -kōs, f. *оловной платок из бѣлаго полотна; «namiotka», chustka z białego płótna na głowę*. v. gaūbte.

Gaubstýti, -staū, -sčiaū, *обертысать, прикрывать; obwijac, okrywać*. Gaubstýk kūdikį į drobūlę, į vystýklus výstyk (y A. Ю. «vystýk»), į siaustūves siaustýk. v. gaūbte.

Gaūbte, -tēs, dem. *gaubtēle, -lēs, f. полотняный, продововатый бѣлый оловной платок; «namiotka», biała podłuzna płócienna chustka*. Gaubtēle ir nūmetas ūra gražiausi našysta gaļvōs mōterų. v. kopkē, gaūbka, nūmetas.

Gaūbti, -biū, -biaū, *поязывать платком (олову дѣвушкѣ), убирать (олову) бѣлымъ полотнянымъ платкомъ; obwiązywać (głowę) chustką, ubierać (głowę) «namiotką»*. Su gaubtēle gaūbk, su skēpeta gōbk, su drobūle glōbk, su apsiaūstu siaūsk, su skraīste skreīsk, su sermēga viļkis, su skrēbe skreībk. 2) *refl. поязывать себя, etc.; obwiązywać sobie, etc.* Su skēpeta gaubriūs, t. y. rišū po žāndu, o rišūs ūra tik apsukū (= apsukūi) gaļvōs rištis. 3) *refl. коробиться; свертысаться; paczyć się, zwiżać się*. Į gāļvas gaūbiasi kopūstai, t. y. sūkasi, siaūčia. v. gōbti, glōbti, keŗpti, siaūsti, skreībti, skreīsti.

Gaubtūvēs, -vių, f. pl. *обрядъ убирания головы новобрачной особымъ бѣлымъ платкомъ (чепчикомъ); oszepiny (obrzęd weselny)*. Ant vesēlijos ēsta jaunōsios gaubtūvēs priē ļaņstų grāžios. v. gaūbti.

Gaudesys, gaūdesia, m. жалобные тоны, отголосок (колокола); žalošne dźwięki, odgłos (dzwonu). Girdėtis dar gaudesys varpų, norintās nustōja zvānyti. v. gar̃sas.

Gaudykla, -klos, f. ловище; łowisko. Viēta, kur spānstus, pelākaustus, slāstūs, žabāngus, ūžnarves statai dēl gāudyma, vadinas gaudykla. v. gāudyti.

Gaudiklis, -kla, m.; -kle, -klės, f. ловец, ловица; łowiec, łowczyzna. Atvažiāva gaudiklei vaikus gāudyti i rēkrūtus (akrūtus).

Gāudinti, -nu, -nau, возстановлять силы (больного, отощавшего); przyprować (chorego, wychudłego) do zdrowia, do sił. Gāudink, kōl atgāudinsi ligōnį su piēnu, kad ne užtrōkštum. v. gāuti. 2) refl. dasam̃ себя обмануть; dawać się szukać. Gāudindamos prisigāudina mērga.

Gāudyti, -dau, -džiau, ловить, хватать; łowić, łapać, chwytac̃. Gāudyk pařpli, kuřkli, vēžius. v. gāuti.

Gaudulē u gaudelē, -lēs, f. podz naszkomarō; gatunek owadu. Pavāsari gāūdžia gāudulēs mēdyje.

Gaūgaras, -ra, m. вершина горы; szczyt góry. Šveñtas anžālīnās būva ant gaūgara Vilkijs.

Gaūja, -jōs, f. vataja, урьба, множество, нолуице; banda, zgraja, tłum, gromada. Gaūjos gývolų užēja ir nūneše žolę kójomis. Susieīna ant vakarūškų gaūja mergų, vaikų, kaip šūja šunų, rūja viķų. v. kūpa, rūja, šūja, tūlē (= tūlis).

Gaujōtis, -jōjās, -jōjaus, собираться толпами, урьбаться; zbierać się

gromadami, zgromadzać się. Viķai gaujōjas, t. y. reīkas i kūpas. v. rujōtis, riūktis.

Gaulōti, -lōju, -lōjau, нолуицать, хватать (немного); dostawać, chwytac̃ (po trochu). v. gāuti.

Gauračyna, -nos, f. опушенный задний проход у животных; otwór odchodowy opuszony (u zwierząt). Meškōs gauračyna, t. y. ūžpakalis.

Gaūras, -ra; dem. gaurūtis, -čia, m. волос̃ (на тьм), косма; włos (na cie), kosmyk. Kūnas gauraīs, gaļvā plaukaīs apžēłusi. Gauraī nušiūrē. Gaurūcei lōkēs. 2) волокно; włókno. Gauraī linų, kanāprių, plēšų gelūja dabar. v. plāukas, plēša, plūštas.

Gaurīnis, -ne, волосяной, волокняный, волосатый, волокончатый; włosiany, włosaty, włóknisty. Drabūzei gaurīnei, t. y. ne nuvalyti, kaip gulėjai tarp linų. v. gaurūtas.

Gaurūčas, -ča, m. септляк, ивановский червячек; świetlik, robaczek świętojański. Gaurūčas yra kirmis, kurs blizga nakti krūmūse.

Gaurūcia, -čios, f. podz kosmatarō uřuba (womiuška); gatunek grzyba kosmatego. Gaurūcia arba vilnīke yra grýbas maringavōtas su pakraščeis gaurūtais. v. vilnīke.

Gaurūtas, -ta, косматый, опушенный; kosmaty, opuszony. Viķtrasos gaurūta ūdega. Ōda kiaulēs gaurūta. Barzdā jo jau gaurūta. Riėtai ir plōščius gaurūtas.

Gaurūtine, -nēs, f. косматая шкура; skōra kosmata. Viķka tūbēlis, lōkēs (meškōs) gaurūtine, kas tos dainōs ne mokēs, ni už stāla ne sēdēs.

Gaūsa, -sōs, f. *ещё полученное, приобретенное, имущество; обилие; то со otrzymano, uzyskano, zdobytek, majątek; obfitość*. Tai māna vīsa gaūsa šīos diēnōs, t. y. tiek tik gavaū dūnos. Vīsa gaūsa ātnešiau, t. y. kā tiktaī turiū. v. lāime, grōbis, gausūs, gaūsva.

Gausēti, -sēju, -sėjau, *получать или иметь в изобилии; otrzymywać lub mieć obficie*. Gausėjau obalū grūdū, t. y. daūg gavaū. v. lāimēti.

Gausīngas, -ga, *вмѣстительный, емкiй; obszerny, pojemny, wiele w sobie obejmujący lub mieszczący*. Gausīngas piļvas to vīra, ans tris blūdus suēs. Koks gausīngas pūdēlis, t. y. ant pōvyzia māžas, o daūg anamē teļpa piēna. 2) *обильный, плодородный, богатый; obfity, żyzny, bogaty*. Gausīnga žēme, iš kuriōs daūg galī gāuti javū. Gausīngas ūpis (*водная рѣка*), kurs neišdzrūsta. Gausīngas, kurs visadōs tūri vīsa. v. našūs.

Gaūsinti, -nu, -nau, *увеличивать, спорить; powiększać, przysparzać*. Gaūsinti ūra pridēti daugiaū. Rēģias gaūsei gaūsinau mēsōs idēti, viēnōkei ne užtēka svečiāms. v. daugīnti (dauginti).

Gaūsti, gaudžiū, gaudžiaū, *жалобно звать, жалобно оплакиваться, ухать; dźwięki żałośnie lub odgłos żałośny wydawać, odgłaszać żałośnym echem, huczeć*. Gaūdžia varpaī apsistōjus zwānyti. Meģgos sūtār dainūdamos, t. y. kaip bītys gaūdžia dainūdamos, kad miškaī gaūdžia. v. ziņzti, ūžti, skambēti.

Gaūstis, -sūs, -saūs, *богатство; zbogać się*. Aš gausūs (gaustū?), t. y. bagotyn einū. v. gaūsa. —

Gaustōtas, -ta, m. *кожуца, снмчатая нлеса, покрывающая кожу; skórka, błona siatczana (na skórze)*. Gaustōtas kūna, kurī kad ir nulūpsi, numāusi, kraūjis ne varvēs. Pařsa gaustōtas priřuta, pritvīlka, ne gal atgrāndyti, su peilū káiřdamas nuvaryti. Su gaustōtu nuvāre skūrā, t. y. nuēnge, nulūpa. v. ōda, pavilnē, skūrā.

Gausūs, -sī, *вмѣстительный, емкiй; obszerny, wiele w sobie obejmujący lub mieszczący*. Gausūs stōtkas, ī katrā daūg galī supīlti. Gausūs iīndas, t. y. skeļs jis, ne pripīlsi, ne išpīlsi. Gausī kišēne, kur šmōtas teļpa. 2) *обильный; obfity*. Vējis ne gaūsei pūcra, t. y. ne dīdelei. Sēnia gausī kaļbā, t. y. jis išraīda kā kalbēti. Martī dūda gaūsei, t. y. kad žēdnas gāutum ir žēdnām reīkaļui užtēktum, ganētum. v. skaļsūs, apstūs, dōslūs (= dūslūs), taļpūs.

Gaūsva, -vōs, f. *мѣсто изобилия; miejsce obfitości*. Će patī gaūsva (rañstū), t. y. viēta miškē, kur daug galī gāuti (rañstū). v. gaūsa.

Gāutelēti, v. gūtelēti(?).

Gāuti, gāunu, gavaū, *получать, доставать; dostawać, otrzymywać*. Sļūgā māna diņgste (nusruīsta par māne) gāva dōvanas. Jāgunt trūks vařtu (skaļū) riēstūvui, atbēgk, gāusi. Kad gerklē geģgždžia, gāusi gērti aļāūs. Ēsamo viēto kodēl negāusi? 2) *refl. управляться (отъ болѣзни);*

poprawiać się, przychodzić do zdrowia. Iš ligōs gautis.

Gautinis, -ne, *незаконнорожденный; неправого ложа.*

Gaužulē, -lēs, f. *podz naszykoma; gatunek owadu.* Gaužulē gaūdžia mēdyje. v. gaudulē.

Gaužūti, -žūju, -žavaū, *куснуть; kwašniec.* Aļūs gaužūja, t. y. krūta rūgdamos (= rūgdamas). Dūnos rūgīmas, garstīčnykas gaužāva. v. rūgti, skōbti.

Gāvas, -va, m. *великий nocmz; wielki post.* Tu gavi vīsa gāva, o jis tik pusīaugavi. Gāva gavēdamas daūg gāusi. v. gavēnia.

Gavēnia, -nios u gavēja, -jōs, f. *великий nocmz; wielki post.* Gavēnio buvaū tenaī. Atēja ir tāu gavēja, nebīšputi gūrklī taip, kaip pirmā. v. gāvas.

Gavēti, -viū, -vējau, *ночтуться (о великомъ noctu); pościć (w wielkim poście).* Septintō šimet gaviū. Aš gaviū gāva čyrai. Nu yra gāviams ļaīkas.

Gaznīčia, -čios, f. *лампа; lampa.* Gaznīčia dēga ir šviēčia geraī.

Gēbene, -nēs, f. *солдырь, пызырь (на тмъ), pęcherz, bębel (na cieie), pryszcz.* Kad pakasysi (y A. Ю. «pakasis»), būs gebēne. Gebēne su pasōda ant alkūnēs. Gebēne užmīlžta ant rankōs (= raīkos), t. y. užsī-tvenke. v. pūslē, pōpūkšle, pāpau-tas, popūte, vōtis, pauškulē.

Gēbenētas, -ta, *солдырчатый, прыщеватый; pęcherzami, pryszczami osypamy.* Gebenētas vėidas nū to muīla. v. pauškulētas.

Gebēnti, v. gabēnti.

Gebēti, -bū, -bėjau, *имѣть обыкновеніе; mieć zwyczaj.* Aš nē gebu eīti su kūrpėmis į bažnīcia, t. y. ne turiū pāpročia. Māna vyras geb gērti ariēķa. Anyta geb tapnōti ligōnī. Anā nē geb kēikti, blazgātyti. Anā par skūpūmā ne gebēja vāikščioti. 2) *хотѣть; chcieć.* Ne gebėjau vidujē brūkti linūs, alē ant ļaūka, t. y. ne turėjau palinkīma, paslankūma.

Gēda, -dos, f. *стыдъ, срамъ; wstyd, sromota.* Ākis į šālį blandaū iš gēdos, ne driīsdamas žiūrėti. Gēda, bet sveīka išbēgus. Ir šinlū ir šanlū iš gēdos, ne turiū ni kā sakyti. v. ātakis, akībrokštas, sarmatā.

Giēdałas, -ļa, m. *пѣснь; śpiew.*

Gedāuti, -dāju u -dāunu, -davaū, *хотѣть; chcieć.* Marti gedāva sūria, t. y. norēja. Ātvedžiau tą daini-niūkę, kuriōs gedavaī. 2) *моществовать, чувствовать потерю (утрату), искать (потерянное), спрашивать (о томъ, чего нѣтъ, но что желательно имѣть); tęsknić, od-czuwać stratę, tęskliwie szukać (ręczy straconej), pytać (o rzecz lub osobę pożądaną, której w danej chwili niema).* Būč' ne gedāvusi, būč' ne rādusi. Gedāuti yra jiēškōti, kas būva, o nēr. Pasizgēsī, kaip netēksi, gedāusi, bet ne rāsi tu māne. Visi gedāuna, kur dingaī, prapūlei. Brōlis pasizgēdęs tāve gedāva. v. gedėti, pasizgēsti, siaūbti, geidāuti. Gedėti, -džiū, -dėjau, *врустить, скорбѣть (объ утратѣ чего-нибудь или кого-нибудь), терзаться скорбными*

мыслями, отчаяваться (съ возможностью найти потерянное); *tesknić* (po drogiej osobie lub rzeczy), *martwić się smutnemi myślami*, *tracić nadzieję*. Aš gedžiū, t. y. vīs mīsloturiū, širdīs skaūst. Aš gedžiū pypkēs, t. y. ne tikiū (= nē tikiu), kad rāsiu pāvestā, o tu jau nūgedėjai. 2) *быть съ жали или трауръ* (по ком-нибудь), *ходить съ жали, съ жаломъ; жалобę носиç, в жалобіе ходиç*. Aš gedėsiu bernužōla nors trejūs metėlus, t. y. žalōs (ne bālintos) drōbės žiūrstā ir raiščius dėvėsiu. v. lūdėti, gėsti, gedāuti.

Gėdėtis, -džiūs, -dėjaus, *стыдиться; wstydzic się*. Aš gėdžiūs sakýti blōgā žōdį. Vāļkei gėdisi, kad ne gražēi padāre. v. tvainýtis, drovėtis, markstytis.

Gėdingas, -ga, *стыдливый, застенчивый, скромный; wstydlivy, nieśmiały, skromny*. Gėdingas, kurs ne dransūs. v. drovīngas.

Gėdinti, -nu, -nau, *стыдить; wstydzic*. Kītā gėdink ir pats gėdėkis.

Gėdinti, -nu, -nau, *велеть (кому) петь; kazaç (komu) śpiewaç*. Gėdink jūsius, ļai gėda, kad ne būtum tỹļu. v. gėdōti.

Gėdiškas, -ka, *постыдный, позорный; haniebný, ohydny, sromotny*. Gėdiškų dārby sāugokis. v. gėda.

Gėdlingas, -ga, *стыдливый, застенчивый; wstydlivy, nieśmiały*. Jijē, martī, ļabaļ gėdlinga, vožļyva, ne užsiviežia atelēti çe. v. gėdingas.

Gėdlīvas, -va, *стесняющийся, застенчивый; żenujący się, nieśmiały*. Žmō-

gus gėdlīvas, kurs gėdisi žmoniū. v. gėdingas.

Gėdlyvas, -va, *нмгчүү, змгчүү; śpiewny, dźwięczny*. Liētūviška kaļbā yra ļabaļ gėdlyva.

Gėdōlus, -laus, m.; -ļka, -ļkos, f. *нмгсгч, смгч; śpiewak, -czka*. Māna sesē dīde giedoļka. v. gėdōtojis, gēsminiņkas.

Gėdōti, -gīdu, -dōjau, *нмг (духовный) псгч; śpiewac (śpiewy kościelne)*. Kaip nuējova, jau bažnyčio gėdōjo. v. saūkti, sūkti, gýsti.

Gėdōtojis, -ja, m.; -je, -jēs, f. *нмгч, чгч; śpiewak (kościelny), -czka*. To bažnyčio nēra gerū gėdōtojū.

Gīēdra, -rōs, f. *хорошая погода, ясное небо; pogoda, pogodny czas, jasne niebo*. Šēndiēn nēr gīēdros. v. gaīdra.

Gīēdras, -rā, *ведренный (о погоде), ясный (о небе); pogodny (o czasie), jasny (o niebie)*. Gīēdra vāsara šiļta. Taļ gīēdras ōras. v. gaidrūs.

Gīēdrāvalkis, -kia, m. *блммо (на глазу); bielmo (na oku), katarakta*. Iš kaīščēra ir prākaita gīēdrāvalkį gāva sesū, t. y. āķį jājai užviļka.

Gīēdrēti, (-drēju), -drėjau, *ведреть, раздумываться (о погоде); wypogadzać się, wyjaśniać się (o pogodzie)*. Gīēdra pradēja gīēdrēti, užgīēdrēs javūs.

Gīēdris, -ria, m. *ведренность; pogodność*. Kas ta kaītris, kas ta gīēdris ōra. v. gaīdra, gīēdra.

Gīēdryti, -driju, -drijau, *изсушать, засушивать, выжимать (о солнцѣ, засухъ); wysuszać, zasuszać, wypalać (o słońcu, posuszy)*. Gīēdra gīē-

- drija žālas rūtas ir tāva žālas rūtas
giēdra pagiēdrija. 2) *refl. вѣдрнѣть, проясняться; wypogadzać się, rozjaśniać się.*
- Giēdrōti, -drōju, -drōjau, *стоятъ (o вѣдрѣ, жапѣ); trwać (o pogodzie, upale).*
- Giēdrūti, -rūju, -ravaū (= giēdrūti), *просвѣчивать, быть прозрачным; przeświecać, być przezroczystym.* Dōbstys išbliūdę kaip tiņklas giēdrū. Gaļvā, kad maž pļaukū, giēdrū, t. y. žiorū. Pļaukaī giēdrū, t. y. reī ir būs tū plikā gaļvā tāva.
- Gedulīngas, -ga, *кручинный, скорбящий, тоскующий; strapionų, žalosny, tęskliwy.* Žmōgus, kas gēdi, širdiēs skaūsma, rūpestī tūri, tas gedulīngas.
- Gedulys, gēdula, m. *тоска, скорбь; tęsknota, žal.* Širdiēs skaūsma, kad gakt ī širdī vis nýksa, bus gedulys. v. raudulys, gedēti.
- Gēdū, *neutr. стыдно; wstydy (komu).* Gēdū rōdyti meīgai meņkā výrā. Jūmi ne užsiviēziū, lyg gēdū, ne nōriu šnekēti, sakýti. Gēdū beēsa dainūti pīrmā diēnā Velykū. Gēdū ýra kviēsti gērā svētī ne pasireīngus, ne pasitiēkus. v. gēdingas, gēda.
- Gegā, -gos u gēge, -gēs, *dem. gegēle, -lēs u gegūte, -tēs, f. кукышка; kukawka.* Gēgos baļsužēlis. Sēdi gegūte ir kukū, t. y. sáva výrā šaūkia. v. gegužē.
- Gēgne, -nēs, f. *смонуно; krokiew.*
- Gegūtis, -čia, m. *podz gruba; gatunek grzyba.* Nutekėjus už biēdna pūpū rētī pasisēsū ir gegūciū prisibraūk-siū, kol būlbiū suļáuksiū.
- Gegužāuti, -žāuju u -žāunu, -žavaū, *собирать пачменія «gegūžis»; zbierac rošlinų «gegūžis».* Gegužāusiū ir grybāusiū, kol būlbiū suļáuksiū.
- Gegužē, -žēs, f. *кукушка; kukawka.* Ar gegužē, ar vānagas ant tvorōs sukukāva, po tvorōs vištā pagāva, bōba nebsužīna. Gegužēs mēnū (*«кукушкины мѣсяцы», май*).
- Gegūžis, -žia, m. *podz пачменія; gatunek rošliny.* Gegūžis, žolē, ýra pavīdaļa eglēlēs. Grāžūs vaikaī kaip gegūžei. v. drýžgegužis, gegūtis.
- Geībti, -bstū, -baū, *издыхать, надать (отъ слабости), валиться (o пачменіяхъ); zdychac, padać (z osłabienia), walić zię (o rošlinach).* Pūraī, kviēciaī iš kēra geībsta, t. y. viřsta. v. gvāibēti, leipti, alpti.
- Geīdaļas, -ļa, m. *желание, вождѣлнiе, noxomъ; życzenie, żądza, pożądlіwość.* Kas jos geīdaļus užgesýs? v. geidulys.
- Geīdaloti, -loju, -lojau, *желать, вождѣлнiе; chcieć, pożądat.* Mōteris geīdalo výra, t. y. siaūbia. v. geīsti, geidāuti.
- Geidāuti, -dāuju u -dāunu, -davaū, *сильно желать; usilnie žádat.* Sesū kadā geidāuna gāuti knýgā. v. geīsti.
- Geīdis, -de, *noxomный; pożądlіwy.* v. geīsti, gīdis. —
- Geidulys, -la, m. *српачъ, noxomъ; namiętność, pożądlіwość.* 2) geidulys, -la, m.; -lē, -lēš, f. *noxomный челонокъ; człowiek pożądlіwy.* v. geīsti.
- Geinys, geīnia, m. *основа ткани; osnowa tkaniny.* Geinys riēciamas

stāklēse dēl audīma. *v.* drīka, āp-matas.

Geīsti, -džiū, -dziaū, *сильно желать, жаждать; usilnie žádat, pragnąć.* Geīdei vyra, žiūrēk, kokiē peceī ūra: visi mēlyni, ne būs tos diēnōs, kad ne lūptum tāu skūrōs. Ko ten dūksti eīti, t. y. ko geīdi? Tas dāiktas geīstinas ūra. *v.* geidāuti.

Geīvelētis, -lējūs, -lējaus, *медленно приходить из чувство, м. оживать; powoli ocuśać się, p. odżywać.* Apaīpēlis jau geīvelējas ir ne trūkus atsigēīvelēs iš ligōs, t. y. atsigaivēs. *v.* geīvētis.

Geīvelinti, -nu -nau, *медленно приводить из чувство, м. оживлять; powoli ocuśać, p. odżywiać.* Geīvelink, kol atgeīvelinsi sīlpnā kārvē. *v.* gai-vīnti.

Geīvētis, -vējūs, -vējaus, *приходить из чувство, оживать; ocuśać się, odżywać.* Geīvēte atsigēīvēja ap-mērdejusi bōba. Aš iš drūgia geīvējūs. *v.* geīvelētis, gāutis.

Geīvelis, *v.* gēvelis.

Geīžti, -žrū, -žiaū (= *жем.* gēīžti, *лит.* giēžti), *nutamъ злобу; вымещать злобу (pūkasti); mieć złość, wywie-rać swój gniew.* Aš geižiū pūkasti, o tu jau nūgeižei.

Gēļa, lōs, *f.* боль, ломота; ból, suchy ból. Gēļa gēla kōjose. Ļaigūnas tūri dīdžīā gēlā dantū. Gēļa gēla káu-ļus, kuriūs iš narū sukinē. Gēļa ne atstōja. *v.* gēlti.

Gēļans, gēļanti, *comp.* geļantēsnis, -ne (= gelās, gēlamas), *больной (о больномъ членъ, мѣстѣ); bolący.*

Geļantēsne párauga, nekaīp skau-dulūs. *v.* gēlti.

Gēļas, -ļa, *прѣсный; pręśny.* Strōva gēļa, t. y. prēska.

Geļāze (= gelēžē) -žēs, *f.* *клинокъ (ножа), ножъ не складной; glównia, nóż nie składany.* *v.* geļāzhe.

Geļāzhe (= gelēzhe), -tēs, *f.* *клинокъ (ножа); glównia (noża).* Peilūkas su trimis geļāžtēmis. *v.* geļāze.

Geļāžius (= gelēžius), -žiaus, *m.* *кузнецъ; kowal.* *v.* kālvis.

Gēlbēti, -biu (3-e л. gēlbti), -bējau, *сначать, подавать помощь; rato-wać, dawać pomoc.*

Gēļcius, -čiaus, *m.*; -če, -čēs, *f.* (*fem.* gēlte?), *лошадь буланой масти; koń bułany, kobyła bułana.*

Gēļda, -dos; *dem.* geldēle, -lēs, *f.* *копыто; necka.* Geldēlē būtum nus-kandīnē māžā 2) *врядка из цѣп-никъ; grzędka w ogródku.* Geldēle daržēly ketvirtaiņiška apipynikiūta su virbaīs.

Gēldēti, -du, -dējau, *ummi из прокъ, къ добру; wychodzić na pożytek, na dobre.* Jāmui tas vaļģis nē geļd, t. y. ne eīna ant naudōs, ne tiņka. *v.* plōtyti.

Gēlē, -lēš, *f.* *мяска, pijawka.* Gēles statūk, kur skaūsta, t. y. kraūji lēisk suībelēmis. *v.* surbēlē, dēlē.

Gēlēžas, -ža, *m.* *железная вещь, же-лезный товаръ; żelastwo.* Pātys ge-ležaī priē kāmanū, kiņktū vadīnas branzļaī.

Geležēti, -žēju, žējau, *закаливаться; zahartowywać się.* Bōba geležēte sugeležējusi, t. y. tvirtā senātvēje. *v.* geležīs.

Geležis, -žiės, f. *железо*; *żelazo*.

Geležėti, -žóju, -žójau, *оковывать желе-
мзомаз*; *okuwac, okowywac żelazem*.

Skrýnia geležóte apgeležóta, t. y. apkaustyta.

Gelingas, -ga (=gėlingas, ?), *счастливый, удачный*; *szczęśliwy, pomyślny*.

Gelinga diėna: gelavaũ (?) geraĩ už javũ (=geláva geraĩ javaĩ), tai mán gėlũkas. v. gėlis, geliũti.—

Gėlis, -la u gėlas, -la, m. *счастье, удача*; *szczęście, pomyślność*. Mán šeĩdiėn gėlis patĩka: geraĩ gela-
vaũ (?), t. y. ko norėjau, to dastó-
jau. *Gelũkas* (=giliũkis) jám: rāda
jis pinigũ. v. lāima, geliũti.—

Gelmė, v. gilmė.

Geĩnis, -niės, f. *плот, как состав-
ная часть (пряло) юнки*; *gaska, jako część składowa (przesło) tratwy*.
Tas siėlus tũri penkiólika gelniũ. v.
stráipsnis.

Geĩonis, v. geĩunis.

Geĩsti, -stũ, -taũ, *желтымь; żółcieć, żółknieć*. Véidas geĩsta, kad seĩga geĩta.

Geĩsvas, -và, *желтоватымь; żółtawy*. v. geĩtónas, geĩtas.

Geĩta, -tõs, f. *желтизна (о мучь), жел-
тыха; żółtość (o twarzy), żółtaczka*.
Jau tau vėles tėka, gėrk vėlāžolũ
(=vėlāžolũ) nũ geĩtõs. Į sáldũ piė-
nà utis suvirink ir triskart dũk ir
iėgĩs nũ geĩtõs. Táu vėlės pripũle
nũ numĩrusia, kad geĩta aptráuke,
tapáĩ geĩtónas kaip moĩka. 2) *pl.
желтая пряжа; żółta przędza*. Dėl
audĩma arbà nárplojima jũstėlũ rei-
kalĩngos geĩtos, raũdos, mėlys. v.
geĩte.

Geĩtas, -tà, *желтымь; żółty*. Apvyniũ
geĩtos spũrgos. Geĩtas arklỹs. v.
geĩtónas, geĩsvas.

Geĩte, -tės, f. *желть, желтая краска; żółcień, żółta farba*.

Gėĩti, gėla, gėle, *impers. болеть, ло-
муть; boleć*. Nu (*менерь*) kaip priė
mĩrstančia vaĩka širdĩs gėla pũnũ,
kad žmoniũ nebtėĩka. Daĩtys mán
gėla ir jau pagėĩti iėstrinėja. 2) gelũ,
gėlau, *жалумь (о ядовитыхъ нас-
комыхъ); klóc żądlem (o owadach
jadowitych)*. Gylỹs įlėistas gėla, t.
y. dũria. v. gėĩti.

Geltinėĩ, -niũ, m. *желтая пряжа, желтый нити; żółta przędza, żółte
nici*. Aš dažaũ geĩtinius, t. y. geĩtõ-
nus siũlus. v. geĩsti, geĩta, geĩte.

Geĩtlige, -gès, f. *желтыха; żółtaczka*.
Geĩtlige arbà džiõva užpũla nũ bal-
tõsios. v. geĩta.

Geĩtnõsa, -sos, c. *желтоносый (чело-
векъ); żółtonosy (człowiek)*. Paĩai-
kũtis geĩtnõsa iš ligõs v. geĩtas,
nõsis.

Geĩtónas, -na, *желтымь; żółty*. Nũ vėlũ
pakánstas geĩtónas pasidāra žmõgus,
tadà tiėsk mėlis ant kāpa. Nũ akiũ
geĩtõna, sudžiũvusi trāĩškana. v.
geĩtas.

Geĩtónyme, -mės, f. *желтое вещество, желтое мьсто, (желтая) рыба
укра; żółta substancja, żółte miejsce,
(żółta) ikra*. Kad žũvys neĩšia, geĩ-
tónymėmis mėža (=mėža) patėĩka
ant pāĩtina.

Geĩtóninti, -nu, -nau, *желтымь, д-
латъ желтымъ; żółcić, czynić żół-
tym*. Srũgas geĩtónink, t. y. darỹk
geĩtonaĩ. v. geĩtónas.

Geļtonīžis, -žia, m. *подъ (желтой) лозы; gatunek (żółtej) łozy. v. Gūd-karklis.*

Geļtónmargis, -ge, *неспрый съ желтыми натиами или узорами, желто-нѣспрый; pstry w żółte plamy lub kwiaty. Skēpetā geļtónmarge.*

Geļtónpiēne, -nēs, *подъ урuba; gatunek grzyba. Grības su geļtónais viršaīs vadīnas geļtónpiēne. v. piēne.*

Geļtonūti, -nūju, -navaū, *желтнть, казаться желтымъ; wyglādać żółto, być żółtym. Geļtonūte nugeļtonāvēs seseīs vēidas. v. geļtónas.*

Geļtūti, -tūju, -tavaū, v. geļtonūti. Javāi geļtū nū svēriū, o piēvos nū geļtū žiēdū. v. geļtas.

Geļukas, -ka, m. v. gēlis, gilūkis, lāime.

Geļumbō, -bēs, *сушно (тонкое, фабричное); sukno (cienkie, fabryczne). v. mīlas.*

Geļumbīnis, -ne, *суконный; sukienny. Sermēga geļumbīne.*

Geļune, -nēs, f., geļūnis, -nia, m. u geļōnis, -nia, m. (=geļū или geļūnīs, -niēs, acc. geļūnī) *боль, ломота; ból, suchy ból. Taīp piṛštai nušāla, kad geļune užēja. 2) стержень чурья, жало; rdzeń (korzeń) we wrzodzie, żądło. Vōtyje drūktas geļtōnas, kaip pāšinas sugēltas ūra geļūnis. Kad geļōnī ištṛauksi, tai sugīs skaudulīs. Gēla (=gēl, gēla), kad geraī geļūnī sūgēla (=sūgeļ). Geļūnis sugēltas. v. gylīs, gēlvanis, liēžūnīs, lāndūnīs.*

Geļūmūtas, -ta (=geļūnūtas), *жамитый; żądlisty.*

Geļūti, -lūju, -lavaū, *быть съ чурьн; popłacać. Nu javaī ir patvādos geļūja, t. y. geraī užmōka. 2) удаваться, счастливиться; udawać się, szczęścić się. Geļuku geļāva jām šeñdiēn pardōse javū, gývōlū, sūdū. v. klōtis, sēktis, vỹkti.*

Gēlvanis, -nia, m. (=geļū, geļūnīs) *стержень чурья; rdzeń (korzeń) we wrzodzie. Gēlvanis kaip kirmū kriētas iš skaūdula arbā vōtriēs išsitṛaukia. Jaguīt ne ištṛaukęs gēlvanī užgýdysi, tai kitō viēto išsikeīs sōpulis. v. geļune.*

Geļžākelis, -la, m. (u geležinkelis, gelžinkelis, geļžkelis) *железная дорога; droga żelazna. Jau dīrb artī geļžākelī. v. geļžis, kēlis.*

Geļžēti, -žēju, -žējan, *охлаждаться похоложмъ на желъзо, превращаться съ желъзо; stawać się podobnym do żelaza, przemieniać się w żelazo. Žēme geļžē par dīdī išlīmā, t. y. ī gēlžī pavīrsta, īkiētē, īgeļžē.*

Geļžinis, -ne, *железный; żelazny.*

Geļžintis, -nūs, -naūs, *охлаждаться похоложмъ на желъзо; stawać się podobnym do żelaza. v. geļžēti, geležēti.*

Geļžis, -žīēs (acc. gēlžī), f. *желъзо; żelazo. v. geležis.*

Gēļžūnētis (=gēļžūnētis, gēležūnētis), -nējūs, -nējaus, *покрываться желъзомъ; obciagać się żelazem. Gēļžūnējos, kol apsigēļžūnēja gaļānstuvas, t. y. nū geļžīēs palika šlīma ant gaļānstuva. v. geļžēti.*

Geļžūnis, -niēs (=geļžūnīs, acc. gēļžūnī), f. *шлакъ; żużel. Iš kalvēs geļžūnis išmēsti reik.*

Geĩbas, -ba, m. *xyдеpба; chuderlak, chuchrak*. Geĩbas ģra pōnas kūdas kaip karōblis. Sesēle, aurē geĩbas važiũ su kētvēta arklī.—

Gēmbē, -bēs, f. *деревянный изодъ (для отшавья пласть), крюкъ, дсерной крюкъ; kolek go wieszania odzienia, hak, hak u drzwi*. Drabūžiams kabĩnti gēmbē iš mēdžia. Užkabĩnk kepūrę ant gēmbēs. Gēmbē, kur dūris daržinēs įstāta — viēna aukštāi, aũtra žemāi.

Gembinyčia, -čios, f. *ошавка; szaragi*. Gembinyčio drabūžei sukabĩnti.

Geĩbyti, -biju, -bijau, *ушавать, прутышавать; gnębić, uciskać*. Pōnas žmōnis geĩbija, t. y. dōvija. v. vār-ginti, kankĩnti.

Gembnōsa, -sos, c. *крюконосый (человек); (człowiek) mający zagięty nos*. Žmōgus gembnōsa, kuriō nōsis kaip gēmbē.

Gendrōlus, -laus, m. *генералъ; jenerał* (y A. Ю. *niemowlę*). Gĩme gendrōlus ir tu sugēntāi.

Genēklis, -kla, m.; genēkle, -klēs, f. (= ginēklis) *любящий отшаваться, прекословить; osoba mająca zwyczaj wypierać się, sprzeczać się*. Genēklis ģr žmōgus, kurs gynōjas padāręs kã, t. y. sãka: «ne dīrbau, ne sakiaũ».

Genēsỹs, gēnesia, m. *проионъ, проионная дороба; wygon (droga), skotnica*. Į visūs tris ļaukūs genesỹs iš žār-diēnos. Ūlyčia sodō, kur gēna gývolus į ļaukã, vadĩnas genesỹs. v. bāndtakis, būrvalkis, varýkla.

Genỹs, gēnia, m. *дямелъ; dzieciok*. Genỹs mārgas, o žmoniũ gyvenimas

be-margēsnis. Maļatà, genỹs pleŗp, paŗp, teŗšk drevē mēdžia su snapū, t. y. keŗta. v. meletà, maļatà.

Geĩsti, genstũ, gentaũ, *подниматься; powinowacić się*. Geĩste sugēnta anũdu, t. y. meŗga su vaĩkru, ir apsi-žānija. Aš genstũ su jũma. v. gentis. Gentāinis, -nia, m.; -ne, -nēs, f. *подстаетникъ, -ница; powinowaty, -ta*. Jis mānei neb-gentāinis.

Geĩtaras, -ra, m.; -re, -rēs, f. *нпразднолюбивый человек; próżniak, -niaczka* (?). Tas geĩtaras dykadūnis ļāksta. v. ģngis, tinginỹs, sliĩkis.

Gentē, -tēs, f. v. gentis.

Geĩtinās, -na, *подстаетникъ, -ница; krewny, -na*.

Gēntinti, -nu, -nau, *поднять; powinowacić, spokrewniać*. Reĩkia anũs gēntinti, bene susimaļonēs. v. geĩsti.

Gētis, -tiēs, c. *подстаетникъ, подна; krewniak*. Nũ gentiēs gavaũ daũg spāsaba. Daũg šunũ kalýba kākļa, alē ne visi geĩtys. Patĩ geĩte jōsios. Sesũ važiũ į geĩtis, t. y. pas giminiũ. v. gentāinis, geĩtinās, gimināitis, giminē.

Gētysta, -stos, f. *podcaso, csoućcasó; pokrewieństwo, powinowactwo*. Ne pargeĩnsk gētystã, t. y. ne atsitōlink nũ gerũ geĩcũ. v. gentis.

Gētũtis (gēntũti), -tũjũs, -tavaũs, *подниматься; powinowacić się*. Meŗga su bėrnu gentãva par metūs, kol susigentãva, t. y. susidorōja. v. dorōtis, geĩsti.

Genžē, -žēs, f. *чаня; czapla*. Genžē ģra liēsus paũkštis ant ilgũ kōjũ. Žēntas sudžiũves kaip genžē. v. garnỹs.

Genžinēti, -nēju, -nėjau, *xodumъ чан-
лею; chodzić jak czapla*. Gývolis su-
džiúves ant ilgū kóju kaip genžē
genžinė, t. y. váikščio.

Geradarýs, -gēradaria, m.; -rē, -rēs,
f. *благодаритель, -ница; dobro-
czyńca, dobrodziejka*.

Geradėjis, -ja, m.; -dėje, -dėjės, f.
*благодѣтель, -ница; dobrodziej,
-dziejka*. Māna geradėje atvažiāva.

Geradējýsta, -stos u geradējýste, -stēs,
f. *благодѣяние; dobrodziejstwo*.

Gėrailóti (gėralóti), -lóju, -lójau, *no-
nušamъ; popijacъ, po trosze wypijacъ*.
Sėnis gėrailó arielķa. v. gėrti.

Gėrałas, -ļa, m. *ноуло; pojlo, poildlo*.
Paršėlis gėrale burbulįja. Sutaisýk
veřšiams gėraļą. v. girą.

Gėras, -ra, *dem.* gėrėlis, -ļa, m. *ямя,
яменокъ; jagnię, baranek*. Avīs nū-
taute gėrėlį sáva. v. jėras.

Gėras, gerą, *adv.* geraĩ, *xopowiiъ, доб-
рый; dobry*. Eĩk kur atsieĩna geraĩ,
gerėšnei. 2) *роскошно живущиъ,
роскошнннъ; rozkosznie żyjący, roz-
koszny*. Iš gėra buvima derlŷn eĩna
kúnas. Ta gerą mergėle siaučia,
skuĩsta. v. lėmtas, lābas, dóras.

Gėras, -ra, m. *добро, имущество; do-
bro, majątek*. Jagù dorŷju, jaguĩt
ant gėra, rąsetā gaũs kā.

Gerbtì, -biù, -biaũ, *чувствъ, очу-
щать, убивать, приводить из по-
рядокъ; czyścić, chędogуć, ubierać,
przyozdabiać*. Aš gerbiù lānga rŷtus
(*окопный стекла*) saklŷčio, visùs
pāšalus, t. y. mazgóju, šlŷju, ap-
vóku, būs svečėĩ. Aš gerbiù ligóni.
2) *refl.* *чувститься, очущаться, на-
пряжаться; oczyszczać się, schlud-*

nie, chędogo ubierać się. Gerbtė nu-
sigerbe kárve apsiversiāvusi, t. y.
nusivóke, apsičýstija. v. valýti, lŷžti,
vókti, pŷšti.

Gerbtì, -biù, -biaũ, *оудѣлыватъ (ко-
жу); wyprawiać (skóry)*. Gerbōrius
gėrbia skŷrą bātams.

Gerbùs, -bi, *онпратнннъ, чувствннъ; chę-
dogi, czysty*. Kas apsigerb, ne ap-
silėidžia, čystaĩ sàve užlaĩka, t. y.
nusišlŷja, apsiplāun, apsilŷžia, ap-
sirėda, tas gėrbus. v. garbùs. —

Gerdinēti, -nēju, -nėjau, *nonušamъ;
popijacъ. v. gėrti, girsnóti*.

Gėrėjis, -ja, m.; -je, -jės, f. *нюуциъ,
-щая, ньяница; pijacy, -ca, pijak*.
Didžiausis gėrėjis ne išgėrs pŷsgar-
čiaus. v. girtŷklis.

Gėrėjimasis, -mosi, m. *состояние мо-
бующаюся; wpatrywanie się w co z
upodobaniem. v. gėrėtis*.

Gerėti, (-rėju), -rėjau, *умушматься,
nonpaslamъ; lepszeć, poprawiać
się*. Ligónis gerėte pagerėja, t. y.
pastarpa.

Gėrėtis, -riūs, -rėjaus, *мобоваться, па-
доваться, наслаждаться; wpatry-
wać się z upodobaniem, cieszyć się,
rozkosz w czym znajdować*. Ja výras
moteriškę mylėdamas tvylōs, tai gė-
rėsis jo širdis, o jagù pasplazdės,
pakrutės, tŷ padvės. Kad ineĩsi šilŷtą
tróba, gėrisi širdis, t. y. džiaũgias.
Kad patińka kas, tad brólis gėrisi.
Ne gėrėsis žėntas ta náuda. Gėrisi
māna širdis, kad man išōja geraĩ,
t. y. pasiklōja. Mergėl, ar gėrėjeis
tŷmi bernužėlu?

Gėrgėris, -ria, m. *нушная, самая цѣн-
ная вещь; najlepsza, najcenniejsza*

rzecz. Će mânia gërgerei sudëti: pini-gai, brangenýbes, sviestas, pyrãgas, smetõnas, t. y. pãtys gryniëjë. v. gëras (*conf. skãnskonis, mãžmo-žis*).

Gergždëti, -ždzrù, -ždëjau, *xpуннmъ, uocopymъ uму нmъ xpуннымъ uо-оmъ; mówić lub śpiewać chrapliwie, nie czysto.* Sënia gerklë jau geřgždi, t. y. pageřgždi (jis) grëdõdamas. Kad gerklë geřgždi, gãusi gërti ałaūs. v. kařkti, gvangždëti, girg-ždëti.

Gerybe, -bës, f. *dobpoma, nomъa; dobroć (serca), dobro, pożytek.* Aš ne ant atkaklýbes, alë ant gerybes vis dîrbu, t. y. kad bútum vis geraĩ, vis daĩlei.

Gërikas, -ka, m.; -ke, -kës, f. *ньюуиũ, -уая; piŋacy, -ca.* v. gërti.

Gërimas, -ma, m. *numъe (dnũcmeie); picie (czynność).*

Gërimëne, -nës, f. *nonouka, nupyuka; pijatyka.* Jũ gerũ, jũ gerũ, jũ gerýn einũ... dainũja gërimënë. Eĩsime i gërimënë, ten atsigërsime ałaūs, midaūs. v. gërti.

Gërinýs, gërinia, m. *nanumomъ; napój.*

Gërinti, -nu, -nau, *улучшамъ; ulepszać.*

Gërinti vaĩgi pridëdama (=pride-dant) taukũ. 2) *refl. ласкаться; przymilać się.* Šuvã savãksytas gë-rinas. 3) *refl. улучшаться, попра-вляться; lepszeć, polepszać się, po-prawiać się.* Ligõnis gërinas, t. y. eĩn gerýn, pasiľabina. v. ľabinti(s), viksnõti.

Gëris, -ria, m. *наслаждение, удовом-сmeie; rozkosz, przyjemność, zado-wolenie.* Gëris bus táu, kad i vãn-

deni šĩľtã įsësi, t. y. gërësys (=gërë-siës). 2) *dobpoma, dobropodywie, (хо-повее) обхождение; dobroć, dobro-tiliwość, (dobre) obchodzenie się.* Tik (=týk, tiëk?) gerũ gëriu, tik (=týk?) prastũ gëriu (?) išvažiũsiu, tiëk te-gãusiu, t. y. búsiu prijemama pas tą põnã, kur buvaũ. v. gerũmas.

Gëris, -ria, m. *numъe; napój.* Girã yra drũts gëris par rugprũti. Gëris i skraĩdi atsiduria par stemplë. Li-gõnis vienu gëriu gývas. v. gërinýs, gëraľas, girã.

Gerklë, -klës, f. *iorao; gardlo.* Į gërkľę įšõka trũputis pyrãga ir dëltõ plũnk-šcia. Par gërkľę kalbì, grëdi iš plaũ-čnũ, o par stemplë vaĩgai ir geri, ir i skraĩdi atsiduria. v. stemplë, ryklë.

Gerklũti, -lũju, -lavaũ, *iorланитъ; wrzeszczeć co gardla.* Ganã, ka Će gerklũji, t. y. lëidi gërkľę. v. rëkti.

Germë, -mës, *dem. germële, -lës, f. мущая часть, мущий кысокъ (чею-мбо); najlepsza część, najlepszy ka-waľ.* Vagìs bërža geřmë pãjëme, o šakãs, viršũnes palĩka. Kãuľã su germëlëmis mësõs prilikaũ. Pons dũs táu iš germiũ, t. y. geresniũ daĩktũ. Gerã viëta piëvo, dirvã, kur žël, bus germë. Će patì germõ, t. y. geriãusi žëme atãuganti. v. gerumã.

Gernõra, -ros, m. *благодѣтельный, доброжелательный, добрый чело-векъ; mający najlepsze chęci człowiek, łaskawca.* Kurs gëra nõra tũri, tas gernõra.

Gërovas, -va, m.; -ve, -vës, f.; *dem. gërovëlis, -la, m.; -le, -lës, f. мо-ууиũ много вынуть, пьяница; kto*

može wiele wypić, pijak. v. girtūklis, gērėjis.

Gerstēklis, -kla, m. v. garstēklis.

Gérti, geriù, gėriau, *numb; pić.* Aš niėka nė geriu, akraĩ tik arbātos. Kam tu jin rýdai, t. y. dūdi gėrti arieĩkos. Kad aš esmù čėsnyje, tai išbėgu ne gėrus.. Sėnis nor gėrti ir akĩs panėrti. Móteris jam užgrągždina gėrti arieĩką, t. y. užgýne. Miėlų vamzdėlis (*sc. girtūklis*) gėria. v. trūškulti, pýti, trūnyti, drinkiùti, šleĩpti, riaũkti, luntùti, pùpyti, pleĩpti, tutùti, drūnyti, smarāčytis, muktùti, plūnyti, kùkinti, plėkti, girsnóti, kaũsti, sraũbti.

Gėrūge, -gès (*um gėrvūge*) f. *еже-сука, ожина; жезуна, озына* (y A. IO. *pijanica*). Gėrūges (y A. IO. gerūgès) mėlynos. v. mėlėne, spalėgena, vaivóras, gaĩdkojis, girtūkle.

Gerùlis, -la, m.; -le, -lės, f. *добрычеловек; dobry człowiek* (y A. IO. *rozkosznik*).

Gerulītis, -lūjūs, -lavaūs, *восхищаться; unosić się (nad czym), zachwycać się.* Brólis pamātes grāžų ašviėnį arbā protĩngą meĩgą, gerulūjas. v. gėrėtis.

Gerumà, -mōs, f. *добро, благосостояние, хорошее положение; dobro, dobrobyt, dobre położenie.* Jiėška žuvīs gilumōs, o žmōgus gerumōs. v. gėris (1), gerumas.

Gerumas, -ma, m. *доброта; dobroć.* v. gerumà.

Gėrūtis, -rūjūs, -ravaūs, *янитъся; kocić się (o owcach).* Avīs gėrūte apsi-gėrāva. v. gėras.

Gėrve, -vės, f. *журвал; żóraw.* Nurūdem lėkia gėrvės. Par užgavėnes parėdýta gėrve, kad pūdą mūša, arbā táiksta su snapù iķĩrsti jebi -kám. 2) *простое приспособление, сз которое отставленъ нижний конец мелена; prosty przyrząd, dokąd się wstawia rękojeść żarn.* Gėrve žemaĩ, kur milĩnis iķiėštas, o aukštaĩ kłapāte (*nomiua*). v. ĩakėtas.

Gėrvinas, -na, m. *журвал (самец); żóraw (samiec).*

Giėšena, -nos, f. *пение, пєнь; śpie-wanie, pieśń.* v. giėdaėas, giėsmė.

Gesýkle, -klės, f. *myuilo; gasidło.* Šlūta iš virbū pamirkýta bus gesýkle. v. gesýti.

Gesinti, -nù, -naũ, *myuuntъ, iacuntъ; gasić.*

Gesýti, -saũ, -siaũ, *myuuntъ, iacuntъ; gasić.* Bėrnai geraĩ gaĩsrą gėsa. 2) *refl. захищатъся; bronić się.* Pōnai gėsos nũ vyriausýbės, kad žmōnis banĩtyti nor. Gesiaũs nũ apšokĩma, nũ bėdōs, t. y. gýniaus. Gesaũs aš tam sýkiui, t. y. dabstaũs, bet zōposta (atsargōs, atskalōs) ne turiũ iš vaĩgia.

Giėsmė, -mės, f. *(духовная) пєнь; piesń (kościelna).*

Giėsmiĩnėkas, -ka, m.; -ke, kės, f. *пєчїй, -чая; śpiewak, -czka (kościelni).*

Gėsti, gendũ, gedaũ, *портитъся; psuć się.* Spynà jau geĩda. 2) *выкиды-вать, преждевременно рождать; ronić, poraniać, przed czasem ro-dzić.* Mótriėka sāka, gedaũ bėnešant (= benešdamà) sũnkas. 3) *на-дать сз обморокъ, обмурать; mdleć,*

obumierać. Gèste apgeñda ligónis, t. y. apaĩpsta. 4) *refl. чысцмаооамъ ноперю, замнчамъ омчымчмеіе (мою, что должно быть на мую); odczuwać stratę, spostrzegać nieobecność (osoby lub rzeczy požądanej).* Gèste pasigedaũ, kad seseřs nebėra ir dejũju. v. trėkti, gedąuti, gedėti. Gėsti, gensũ u gėstũ (= gėstũ), gesaũ, *racnymъ; gasnąc.* Ugnis gėsa. 2) *слабнмъ, уменьшамъся; słabnąc, zmniejszać się (o zdrowiu).* Man sveikata jau gėsta (= gėsta), t. y. mąžinas. Gėsti, gėstu, gėdau, *смѣдуться; wstydzіć się.* Aš gėstu ir jįdė susigėda, kaip pasakiaũ. v. gėdėtis, tvainýtis. Gėsulas, -la, m. *юлосеука, обгорѣлое полно; głównia (szczepa drzewa niedopalona).* Grėžti, grėžtis, *Vel., v. gýžti, gýžtis, geĩžti.* Grėžulys, grėžula, m. *Vel., v. gyžulys.* Gėvelis, -la, m. *крестъ изъ двухъ жердинокъ, которымъ, обхватывая требенъ соломенной кровли, прижимаютъ солому, чтобы не разнесло вѣтромъ; krzyżak z dwóch polanków na szczycie słomianego dachu.* Sėnis išdžiúvęs, kaip gėvelis. Su gėveleis kártį ant šelmeĩs prispáudžia, kad vėjis ne nunėštų spáľų. v. žirglỹs. Gi, *conī., же, а; zaś, а.* 2) *taĩgi (мо-то), kaĩpgi (какъ-же), nũgi, nũgis (менеръ).* Giberavóti, -vóju, -vójau, *распоряжаться (своимъ имуществомъ), передавать (по духовной), завѣщать; rozporządzać (majątkiem przez tes-*

tament), przekazywać (testamentem), zapisywać (w testamentcie). Gibera-vók lig ne mĩrus visũs dáiktus sáva, kad vis bútum gatavà, t. y. susitaisýk. v. taisýti.

Gýbti, -bstũ, -baũ, *nonправляться (омъ болнмъ); poprawiać się, przychodzić do zdrowia.* Aš gybstũ, t. y. taisaũs iš ligõs, ĩabinũs. 2) *нажмчмамъся, богаимъ; dorabiać się majątku, bogacić się.* Sũnus gybtė pragýba to pũstýnė, t. y. prátura, pragývėna (= prasigyvėno), geraĩ eĩnasi, Tu pragýbaĩ ir aš gybstũ, t. y. eĩnũ į tuřtą.

Gýcũti, -cũju, -cavaũ (= genėti, genũ, genėjau), *оцупнчмъ, омереблмчмъ, обламчмъ (сз кũтмны, сз куста листьа чм сучья); обрывать, oskubывать, oblamывать (zbyteczne liście lub gałazki).* Gýcũja sėnis tabõką, t. y. nuľáuža pāľapes. 2) *жупмъ, бранмъ; gderać (na kogo).* Šauklỹs žmõgus brólį gýcũja už mãne, t. y. vaksija. v. skabyti.

Gýda, -dõs, f. *мчение; leczenie.* Iš táva gýdos niėka gėra ne bũs, t. y. prastaĩ gýdai. v. gýdyti.—

Gýdaľas, -la, m. *ннне; śpiew.* Táva gýdaľas kaip viřtos trýdaľas. v. grėdaľas.

Gýdýkľas, -kľa (= gýdykľas), m. *мкарчмоо; lekarstwo.* v. váistas.

Gýdinti, -nu, -nau, *мчмъ; leczýć.* Reĩks man jį gýdinti iš drũgia. v. gýdyti.

Gĩdis, -de (?), *жадный; chciwy.* Tu gĩdis, o ans ne gĩdis (= nėgidis?), t. y. táva mantõs, táva tuřtą ne geĩdžia.

Patēks tuftai tāva nēvydems, nēgirdems ir nēgirdems. *v. geīsti.*
 Gýdyti, -dau, -dziau, *лѣтитъ; leczyć.*
 Gýdyti ligóni iš ligōs. *v. nōstyti, vaistyti, mūntauti, paitvētis, gyti.*
 Gýdytojīs, -ja, m.; -je, -jēs, *f. лікаръ, -рка; lekarz, -rka.*
 Gīgartas, -ta, m. *тиантз, великанз; olbrzym.* Ans āukštas kaip gīgartas žmōgus. *v. milžinas.*
 Gijā, -jōs, *f. прядь, вытянутая изъ кудели нить, однопрядная нитка; przędza, nić niekręcona.* Gīja ne sūkta, o srūlas sūktas. Gīja ūra mēlis. 2) *мотокъ нитокъ, талька; talka.* *v. srūlas, srūga.*
 Gýļa, -lōs, *f. бѣль, колотье; ból, klócie.*
 Kas tas (=tai) gylōs būva, kad kōjā įkirtaū. Gýļa įpūle galvōn. *v. gēļa.*
 Gilāuti, -lāuju u -lāunu, -lavaū, *соби-рать жемуду; zbierać żółędzie.* Sūnūs gilāuti eīna į miškā, t. y. riñkti gilū. *v. gilē.*
 Gylavā, -vōs, *f. бзыкъ, строка (ско-та); gilowanie.* Gylavōs nebēr, t. y. nēr tokiōs kaitrōs. *v. gylūti.*
 Gīldyti, -dau, -dziau, *причинять боль, огорчать; sprawiać ból, zmartwiać.* Gīlda širdį aniē sāu mīslýdami aplē smeřtį. Kam tu brōla širdį gīldai. Gīldai akīs pardaūg žiūrēdams. Ne gīldyk māna širdiēs, t. y. ne skūdink kad skaudētum. *v. gīlti, gēlti.*
 Gilē, -lēs, *f. жемудъ; żółędz.* Kad gīlēs kriñta, reīkia krēsti. Iš gīlēs užauga ānžūlas.
 Gilēndra, -dros, *f. урожай, уродъ на жемуду, орехи, ягоды, грибы (в лесу); urodzaj na żółędzie, orzechy, jagody, grzyby (w lesie).* Šīmet gi-

lēndra gerā ant miška, t. y. užderēja gīlēs, riēšutaī, obaleī, grýbai, ūgos.
 2) *урожай; urodzaj.*
 Gilēti, -lēju, -lėjau, *уожамъ (о дубѣ), приносимъ жемуду (о дубѣ); zra- dzać (о дѣбѣ), wydawać żółędzie.* Anžūlaī gilēja šīmet, t. y. užderēja gilū. Anžūlēlis pradēja gilēti, t. y. išdūd gīles. *v. gilē.*
 Gilgždēti, gīlgždu, -ždėjau, *скруннѣть отъ тренія (о зубяхъ, сипѣ); skrzypieć od ścierania się (о зѣbach, śniegu).* Dañtys māna gīlgžd, kad kā kiētā gromulū. Gīlgžd sniēgas po kōjū, kad šaūl. *v. girgždēti, griēžti.*
 Gīlgždinti, -nu, -nau, *производимъ скруннѣе, скруннѣть (чѣмъ); sprawiać skrzypienie, skrzyp, skrzypieć (czym).* Sēnis gīlgždin dañtis, kad ne gāl įkánsti mēsōs. 2) *скреже-тамъ; zgrzytać.* Ašviēnis gīlgždin dañtis.
 Gilýbe, -bēs, *f. любь, любина; głąb, głębina.* *v. armū, ármyja.*
 Gýlinti, -nu -nau, *кусать (о насѣко-мыхъ), жалить; kąsać (о owadach), żądlić.* Spāvintos gýlina árklus. 2) *заставлять бзырнуть, строчиться; sprawiać gilowanie.* Kam gýlini galvijūs. *v. gylūti, zylóti.*
 Gylýs, gýla, m. *жало; żądło.* Bītis įlėida gýlį, varmas dýglį arbā snāpą. 2) *fig. нощъ; nos.* Kur kiši gýlį, kur ne reīk, t. y. kur eini, vaīki! 3) *osodъ (oestrus); giez, gzik.* *v. dy- glýs, gelūnis, aklė, akliš.*
 Gýlyti, -lau, -lau (gýliju, -jau?) *жа- лить; żądlić.* *v. gīlti.*

Gilmė, -mės, f. *любы, глубокое место; gląb, głębina*. Po gilmės su plau-stū (=plāustu) plauk, su paramū (=pāramu) kėlk. v. gilumà, siėtuvà, siėtva, dumburys, gelmė.

Gilti, ginlū, gilaū, *становиться люб-же, любенуть; stawac się głębszym*. Jaū upis giñla nū lietaus ir tū už-giñs. v. tvinti, gilūs.

Gilti, -stu, -laū, *начинать болеть (о частях тела); zaczynać boleć*. Gilte pragiñs táu šonai begūlint ant plikōs žemės. Gilsta širdis mąna ir ākys sugiła. v. gėlti, gildyti.

Gilti, gilū, gylau, *жалуть; żądlić, klóć żądlem*. Bītis į kākta gilte įgyle, t. y. ilėida gelōnį.

Giltine, -nės (s.-lum. giltinė, -nės, acc. giltinė), f. *олицетворение смерти, смерть; uosobienie śmierci, śmierć*. Giltine yra biėsa mótyna, ne smaugs sava vaiką. Iš spūstiės léisk, būs jums giltine. Kad tave giltine pa-priautum. Kañs tave giltine. v. plýne.

Giltinis, -ne, *причиняющий боль, силь-ный (о желании); ból sprawiający, bolesny, wielki (o chęci)*. Giltinis nó-ras gilda ant širdiės: kad ko nóri, o ne dastóji, tadà širdis palýkta (=paliekti, paliñka) kaip sukačiūlta. v. gilti.

Gilūkis, -kia, m. *счастье, удача; szczę-ście, los szczęścia*. Gilūkis yra gėra dalis. Tai jums, svótai, ne gilūkis, kad sūlėlų nėra.

Gilumà, -mōs, f. *глубокое место, му-бина; głębokie miejsce, gląb*. v. gilmė.

Gilūs, -lī, *глубокий; głęboki*. Atkálne yra ne gilī viėta ēžere. v. dubūs.

Gilūs, -lī, *больной, болящий, прискорб-ный; bolący, bolesny, przykry*. Gilū širdžei, kad ne gāuni geĩstina. v. gilti (2 ir 3), gailū, gailūs.

Gylūti, -lūju, -lavaū, *спрокутись, бзы-путь (о скотн); gilować, uciekać od owadów (o bydłe)*. Priėš liėtų pakiñl biñbałai, galvījei gylū, blāš-kos nū kañdžrū jūjū, nū gyliū gīnas. v. zylóti, gyzūti, zuimūti.

Gimdýti, -daū, -džiaū, *рожать; rodzić*. Móteris nenóri tváipintis gimdant (=gimdýdama) kūdikį. v. gimti.

Gimdýtojis, -ja, m.; -je, -jės, f. *podu-tem, -ница; rodzić, -cielka*.

Gimináitis, -čia, m.; -te, -tės, f. *pod-стєнникъ, -ница; krewniak, krew-na*. Brólis jau apsīteise iš visų kru-stulų su gimináičeis. v. gentis.

Giminė, -nės, f. *podz, podnia, семья; ród, rodzeństwo, rodzina*. Brólis atzūlas dėl giminės, t. y. medaĩnis, ne tur sirdýje małónės. v. gentis.

Giminiškas, -ka, *свойственный родн, носящий признаки родства; właś-ciwy rodzeństwu*. Žmónys giminiški, t. y. svetimī kaimynaĩ kaip gimi-nės.

Giminýsta, -stos, f. *podcmo, cподcmo; pokrewieństwo*. Tarp muma (dual.) yra giminýsta, t. y. gentýsta.

Giminiótis, -čia, m.; -te, -tės, f. (=giminiūtis), *(далний) podcmєn-никъ, -ница; (daleki) krewny, krew-na*. Ten yra mąna giminiócių daū-gel. v. gimináitis.

Giminūmas, -ma, m. *кровность, под-стєнность, podcmo; pokrewień-stwo, spokrewnienie*. Velūg mūsų giminūma reĩktum įankýtis.

Giminūs, -nī, *подсвенникъ, -ница, своѣсвенникъ, -ница; spokrewniony, -na, powinowaty, -ta*. Giminūs (?), kurs par žanātve inēja ī tā gīminē. *v. gimināitis.*

Giminiūtis, -niūjūs, -niavaūs, *подниматься, приходитьсѣ сподни; spokrewniac się, być w pokrewieństwie*. Anūdu giminiūjas, t. y. tógsta. 2) *поддерживать родственныя связи, считать себя чѣмъ-либо родственникомъ; utrzymować stosunki pokrewieństwa, mieć się za krewnego*. Jiēdu giminiūjas jiēms, t. y. sākos ēsā gīminēs jūjū. *v. tógti, gēntintis.*

Gymis, -mia, m. *podz; ród*. Tēvas jūdas ir vīsas jū gymis jūdas. 2) *pojedenie, pody; pológ, poród*. Priēš gymī īma sōpulei. 3) *rodina, мѣсто рожденія; rodzina, miejsce urodzenia*. Anam kīēme jōsios gymis, t. y. ten (ji) gīme. 4) *природное своѣство, природа, характеръ, нравъ; przyrody wrodzone, charakter, natura*. Martī yra gēra gymia. Ar toks gymis jos, t. y. jījē tōkia apgīmusi vis jūkias. 5) *черты, черты лица, лицо; rysy, cera twarzy, twarz*. Žmōgus bālta gymia. *v. gīmtine, gimtūvės, gāmas, āpgamas.*

Gīmti, gemū, gimiaū, *подуматься; rodzić się*. Gimtōje diēna tāva. Ar ne čēsty (*счастѣю*) gimiaū, ar ne čēsty āugau. *v. gimdyti.*

Gīmtine, -nēs, f. *rodina, мѣсто рожденія; rodzina, miejsce urodzenia*. Če māna gīmtine ir āugtine, t. y. čē gimiaū ir āugau. *v. gymis, gimtūvės.*

Gimtīnis, -ne, *природный, родной; przyrodzony, rodzinny*. Gymulys eīn ī gimtīnes viētas betvaīkant (?). Gimtīnei marškiei. Gimtīne kaība. *v. gīmti.*

Gimtōji, -ōsios (sc. diēnā), f. *pojedenie, день рожденія; urodzenie się, urodziny*. Gimtōje diēna tāva. Nū gimtōsios sēnis vis dīrba lankūs.

Gimtūves, -vių, f. pl. *rodina, мѣсто рожденія; rodzina, miejsce urodzenia*. Če (tam kīēme) māna gimtūvės. 2) *поды, разпнушение отъ бремени; pológ*. Mōteris priēš gimtūves nusiplāuna riētus, būrnā, gālva šukūja. Mōteriška po gimtūvių. 3) *mamka (anat.); macica*. Gimulys sleīka in gimtūves. 4) *день рожденія; urodziny*. Aš buvaū ant tāva gimtūvių, arbā pāpelenia ir praus-tūvių. Tēvaī apvāikšcio gimtūves sūnaūs. *v. pāpelenis, gīmtine, gīmti.*

Gymulys, gymula, m. *плодъ, зародышъ, (сз утробѣ матери); plód, zarodek, (w łonie matki)*. Dvejū (= dviejū) mėnesių gymulys, kaip iškēšta (= iškēšta) vandenyje, mātos jo visi sąnareī. *v. gīmti.*

Gyna, -nōs, f. *кто защищаетъ себя, защитникъ; kto się broni, obrońca*. Kurs žmōgus ginas, tas gyna. *v. gīntis.*

Gynagis, -gia, m. *живое подъ ногами, рогомъ, копытомъ, костяной комель, на которомъ сидитъ розъ; część ciała czuła pod paznogiem, rogiem, kopytem, trzonek, na którym osadzony jest róg*. Jāučia rāgas nušāla, palīka plīks gynagis. *v. gývas, nāgus, gývnagis.*

Giņčas, -ča, m. (y A. Ю. giņčas, m. u giņče, -ēs f.) *упрямецъ; упорник, упарциух*. Kurs dīrba atbuļai, atkaklei, ne kaip lēpta, bet kaip jis nór, tas giņčas 2) *упрямство; упór*. Bóba, kam giņi giņča. Giņču sylōs ne igýsi, strōku Diēva ne išprašýsi. 3) *споръ; спór, sprzeczka*. v. stīčas, priēšgina.

Giņčavótis, -vójūs, -vójaus, *посыпавъ наперекоръ, на зло; czynić cc komu na przekór, na złość*.

Giņčyti, -ciju, -čijau, *защипывать свое мнение, настаивать на своемъ; dowodzić swego, obstawać przy swoim zdaniu*. Aš giņciju, tai ne tiēsa ēsant. Žmōgus, kurs sáva numānymā gīna, tas giņcija. 2) *перечить; прeczzyć*.

Gynēti, (-nēju), nējau, *понукавъ, понуждать, побуждать; napędzać*. Tīngini gynēk, miēgtanti žādink. v. giñti.

Gingāras, -ra, m.; re, -rēs, f. *домовиу, домовязиу челошкъ; człowiek długonogi, długowieży*. —

Gingarūti, -rūju, -ravaū, *umtu, шавать (o домовязомъ); kroczyć (o długowieżym)*.

Giņkļas, -kļa, m. *оружие; bróń*.

Giņklinyčia, -čios, f. *оружейня; zbrojownia*.

Giņklūti, -klūju, -klavaū, *вооружать; uzbrajāt*.

Gīnīoti, -nīoju, -nīojau, *защипывать, оборонять; bronić*. Aš gīnīoju sēni su lāzdā nū šuñs. v. gīnti.

Gīnsļa, -ļos, f. *жула; żyła*.

Giñtaras u gintāras, m. *ямтаъ; burztyņ*.

Giñti, genū, giniaū, *ямъ (скомъ); pēdzīc (bydło)*. Giñk gývolus ganýti.

Gīnti, ginū, gýniau, *защищать; bronić*. 2) *refl. защищаться; bronić się*. Sēnis gīnasi su ginklū nū žmōgžudū. 3) *refl. занушаться, не признаваться; zapierać się, nie przyznawać się*. Vaļkas gīnasi, kad pāvoge kiŗvi.

Giniúde, -dēs, f. *царская милость, nencia; łaska królewska, emerytura, płaca wyznaczona (komu)*. Māna výras nū karālaus īma giniúde uż tai, kad kariāmenē (vāiske) slūžija. v. aļgā.

Giñžinti, -nu, -nau, *umtu (o rydoū lo-uadu); iśc (o chudym koniu)*. Liēsus ašviēnis giñžina, t. y. eīna. v. eīti. —

Gýpļaukis u gývpļaukis, -kia, m. *волосокъ, тонкий мелкий волос (на тѣлѣ челошкы); włoszek, miękki króciutki włos*. Gýpļaukei ant rañkos žmōgaus. v. gývas, pļaukas, óda, gaūras.

Girā, -rōs, f. *квасъ; kwas pitny, kwasiec*. Gerō gīrio gerā gerve gērā gīrā gēre. v. gērti, aļūs, gēris.

Gyrā, -rōs, m. *самохвальство, хвастовство; samochwalstwo, chępliwość*. Gýros (= gyrōs) maišēlis ans ýra. 2) *самохвалъ, хвастунъ; samochwał*. v. gīrti, sāugira.

Gýrastis, -stiēs, f. *похвала; pochwała*. Vaļkas nū pōna gāva gýrastī, t. y. pōnas pagýre anā.

Girdēntis, -nas, -nos, *imp. слышаться; slychać*. Girdēnas (*слыхъ идемъ*), kad bus kārei (vañnos). v. girdēti.

Girdēti, -džrū, -dējau, *слышамъ; слы-
шечъ*. Sēnis tārtum negīrdīs (= ne-
girdīs *umu* negirdīs, *cp.* nebylīs).
Nīēka ne girdēti nū davātkū, anī
čukš. (Tas ne girdēstyts, ne regē-
styts, kaip striktaī pramāne). *v.*
gīrsti, gīrdīs, nēgirdīs.

Girdŷkļa, -kļos, *f. водопой; водопój,
попойско*. Viēta, kur gývolus gīrda,
vadīnas girdŷkļa. *v.* gīrdyti.

Gīrdinti, -nu, -nau, *нормъ, онаушамъ;
пойцъ, спаяцъ*. Pats gerū ir kītā gīr-
dinu su aļumī. *v.* gīrdyti.

Gīrdinti, -nu, -nau, *давать возмож-
ность слышать, заставлять слы-
шать, сообщать; давать возможность
слышать, змусzać слышать*. Aš girdžrū
ir kītā gīrdinu su kója. *v.* gīrsti,
girdēti.

Gīrdīs, -džia, *m.*; -de, -dēs, *f. (?) слы-
шанный человекъ; слышана osoba*.
Sesešs náuda apturēs nēvydei, nē-
girdei, *t. y.* kurišs nīēks ne girdēja.
Nēvydems, nēgirdems tāva tuftas
patēks. 2) *Кто слышалъ; кто слы-
шалъ*. Gīrdīs, kurs girdēja apiē tāve.
v. girdēti, nēgirdīs, nēvydis (negir-
dīs, nevydīs).

Gīrdyti, -dau, -džiau, *нормъ (скомъ);
пойцъ (быдло)*. *v.* gīrdinti.

Girdūklis, -kla, *m.*; -kle, -klēs, *f. ме-
ленокъ, которого поятъ молокомъ
или вообще н.-н. поиломъ, поинный
теленекъ; male cielę, które paja mle-
kiem lub innym poidlem*. Veššis gir-
dūklis, *t. y.* kurī reikīa gīrdyti. *v.*
žindūklis.

Girdūklšis, -kšļa, *m.*; -kšle, -kšlēs, *f.*
*воскармливаемый искусственно (о
дитяти); dziecko, które się sztu-*

cznie (nie piersiami matki) karmi.
Kurs vaīkas ne žīndomas, ŷra gir-
dūklšis, *t. y.* gīrdamas (= gīrdomas)
su tuškū.

Gyrēti, (-rēju), -rėjau, *хвалить; хва-
лиć*. *v.* gīrti.

Girgēti, -gu, gējau, *скрывать; скрзы-
пиецъ*. Pridāre durīs iš-leīgva, kad
ne girgētum. Dūrys ne girgēs, ja
patēpsi vīrius. *v.* girgždēti.

Girgždēlē, -lēš, *f. скрывание отъ cycma-
вахъ (болѣзнь); skrzypienie w sta-
wach (choroba)*. Išimeta girgždēlē ī
nārī, *t. y.* narīs girgžd. *v.* ligā.

Girgždēti, -ždu, -ždējau, *скрывать;
skrзypieć*. Girgžd naujī bātai eī-
nant. Dūrys, rātai, varītai sušālti
dāromis girgžda. *v.* gilgždēti, gir-
gēti.

Girgždinti, -nu, -nau, *производить
скривание, скривать (чымъ); spra-
wiać skrzypienie, skrzypieć (czym)*.
Kā če girgždini durīs, kārķles.

Girgždūti, -ždūju, -ždavaū, *скрывать;
skrзypać*. Grīžas raņko girgždūja.

Girināitis, -čia, *m.*; -te, tēs, *f. мс-
ной жукъ; mieszkaniec leśny*. *v.*
giriā.

Girinēti (= gērinēti), -nēju, -nėjau, *но-
нусаъ; popijacъ, pić z przestan-
kami, po trosze*. *v.* gērti.

Giriniņkas (*u* gīrininkas), -ka, *m.*; -ke,
-kēs, *f. кто живетъ среди мссовъ
или работаетъ съ мсы; kto mieszka
lub pracuje w lesie*. Aš išlēidau giri-
niņkus ī gīriā kiřsti.

Girīnis, -ne, *мсной; leśny*. Girīnis
paūkštis, *t. y.* mēdinās.

Gīrinti, -nu, -nau, *хвалить; хвалиć*.
v. gīrti.—

Gÿris, -ria, m. *хвастосство, похвамба; samochwalstwo*. Tit ženta viens gÿris, o peſna nēr iſ jōjo. v. gīrti.

Gīriſkas, -ka u adv. gīriſkai, *подобный хвасту «gīrā», хвастной; kwasowy*. Gīriſkai surāugti pūtrā. v. girā.

Girīſkis, -kia, m.; -ke, -kēs, f. *мшной, жуеющий с мсы; leśny, mieszkawiec lasu*. Kurs iſ gīrios atēja, tas girīſkis. v. girā.

Gīrkalis, -la, m. v. gīrnkalis.

Gīrkļus, -li, *хвастливый; chępliwy*. Kurs gīriasi, tas gīrkļus.—

Girksēti, -siu, -sējau, *скрунить, хрунить; skrzypieć, chrzypieć*. Ligōnia gérklē (= gerklē) gīrksi: gīrkt, gīrkt.

Girkšnōti, -nōju, -nōjau, *онусать, nonusать; wypijać po trosze*. Māna vÿras girkšnō. v. gīrkštulti.

Girkščiōti, -čiōju, -čiōjau, *num nonemnoru; pić po trosze*. Ligōne dar girkščiō vādeni.

Gīrkšt, *лат. частница, означающая быструю мотания, «лотъ»; partykula, oznaczająca odgłos pijącego duszkiem napój jaki, «łyk»*. Gīrkšt iſgēre stiklīnē aļauš. 2) *означ. скрутние; ozn. skrzypienie*.

Gīrkštulti, -ļu, -ļau, *онусать nonemnoru; wypijać po trosze*. Žēntas iſpaleſgva pradēja gīrkštulti ir iſprāta dīdelei. v. gērti, gīrsnōti, girkšnōti.

Gīrkt, *лат. частница, означающая скрутние, хрутние; odgłos skrzypienia, chrzypiania*. Gīrkt, gīrksi gérklē (= gerklē) ligōnēs. v. gīrk-sēti.

Gÿrmakis, -kia, m.; -ke, kēs, f. *хвастунъ, -ня, самохвалъ, -лка; samochwał*. Kurs sāve gīria, tas gÿrmakis.—

Gīrna, -nos, f. *жерновъ; kamień żarnowy*. Gīrnas pirkaū. 2) pl. gīrnos, -nų, *жернова, ручная мельница; żarna*.

Gīrnālovis, -via, m. *жерновой ящикъ; skrzynia żarnowa*. Iſ liēpos dīrba gīrnālovius gīrnoms gulēti.

Gīrnkalis, -la, m.; -le, -lēs, f. *жерновъ, жерноклюй; ten co kuje żarna*. Žmōgus, kurs gīrnas kāla, tas gīrnkalis. v. gīrnius. 2) *молотъ, которым настькают жернова; młot do żarn*. Gīrnkalis su dum gaļuſm smaiļuſm dēl kaļkšnōjima gīrņu. v. kālti, kaļkšnōti.

Gīrnōkalis, -la, m., v. gīrnkalis.

Gīrnšļūstis, -šcia, m. (= gīrnšļūstis) *жерновая метелка (отвичекъ); miotelka do żarn*. Su gīrnšļūšciu nušļūstyk gīrnas čystāi. v. šļūstas.

Gīrnius, -niaus, m. *жерновщикъ, жерновникъ; ten co kamienie młyńskie robi*. Gīrnius dīrba naujās gīrnas. v. gīrnkalis.

Gīrōkštas, -ta, m. *коновка (депезанная), cocydzь с двумя ушками; konewka (drowniana)*. Gīrōkštas iſmēdžia su viršu užvōžamas su diviſm ansiſm. v. kōdis, vogōnas, kīpis, ļaūknešis.

Gÿrpelnÿs, gÿrpelnia, m.; -nē, -nēs, f. *хвастунъ, -ня; samochwał*. Kurs gīrias daūg peſna turiſs, tas gÿrpelnis. v. gÿrmakis.

Gīrsčiōti, -čiōju, -čiōjau, *онусать; popijać, pić po trosze*. Sēnis gīrsčiō

- karčemō, t. y. po trūputī gēria. v. girsnōti.
- Girsnōti, -nōju, -nōjau, *nonusam;* *po-pijać*. Marti girsnō, t. y. paleņgva gēria. v. girkštulti.
- Giřsti, girstū, girdaū, *смышам;* *sly-szeć*. Giřste pagirdaū ir suprataū, kas dēdas. v. girdēti.
- Girtas, -tā, *adv.* girtai, *пьяный;* *pi-jany*. Bōba to-mirkos vis girtā būva. Tolī girtas be-bšaūk (?), t. y. ne greīt piršlei atjōs priē jaunōs mer-gōs.
- Girtāuti, -tāju, -tavaū, *пьянствовам,* *предасамся пьянству;* *upijać się,* *oddawać się pijanstwu*. Girtāuti ūra gērti, alē ne prigērti. Sēnis dēde girtājuja, t. y. vāikščio vis girtas. v. gērti.
- Girtenýbe, -bēs, f. *пьянство;* *pijań-stwo*.
- Giřti, girtū, gýriau, *хваитъ;* *chwa-lić*. 2) *refl.* *хвайтись, хвастаться;* *chwalić się, chęłpić się*.
- Giřti, -rstu, -raū, *напиваться до пья-на;* *upijać się*. Giřte apgīra jau bō-bos ir dainūja. 2) *одпьямся пья-ничею, начать пьянствовам;* *stać się pijakiem*. Giřte pragīra jisaī, t. y. tāpa girtūklis žēntas. v. gērti, apgīrti, pragīrti.
- Girtis, -čia, m. *опьянение;* *stan, w którym pijany zostaje, upicie się*. Giřciu apsīmečiau. Koks jōjo giř-tis. Sēnis diēdas viēnu giřciu, t. y. vis girtas. v. girtenýbe.
- Girtitelis, -le, *пьянехонкий;* *pijaniu-sienki*. Bōba girtītele.
- Girtūs, -tī, *опьяняющий, хмельной (o напукн);* *upajajacy (o napoju)*.
- Če girtaūs dāikta ūra, t. y. ūra ar-bāto rōma pīlta. v. girtas.
- Girtūkle, -klēs, f. *пьянуца (vaccinium uliginosum);* *pijanica, borówka lo-chynia*. v. mēlēne, vaivōras.
- Girtūklis, -kla, m.; -kle, -klēs, f. *пья-нуца;* *pijak*. Kursai gēria, tas gir-tūklis, kurs ne gēria (= nē geria), tas šykštūklis, kursai rēdos, tasaī plūškis, kurs ne rēdos, tasaī sūskis. v. girtas.
- Gýrius, -riaus, m.; -re, -rēs, f. *ха-стунз, -ня, тщеславный;* *samo-chwał*. Kurs sāve gīria, tas gýrius. v. pagyrā, gyrā.
- Giřinēti, -nēju, -nējau, *прохуиваться;* *przechadzać się*. v. prasiordūti, pra-sivāikščioti.—
- Giřinýs, giřinia, m. *проулка;* *prze-chadzka*.—
- Gýsla, -los, f. v. gīnsla.
- Gýsloti (= gīsloti), -loju, -lojau, *жу-лится, намужусаться; старається* *uso оцнъ силз;* *napinać swoje siły,* *wysilać się*. Gýslok, kol īgýslosi van-deñs viēdrus priēš kālñā, t. y. sma-geī reik nēšti.
- Gyslōčius (= gīslōčius), -čiaus, m. *жу-лустый, сильный человек;* *žylisty, silny*. Tos mōters pats ūra gyslō-čius. v. gýsla, gīnsla.
- Gýslus (= gīslus), -le, *жилакз, у кото-раго только и есть всего что жилы, у которого из-подъ кожи ест жилки сквозятз;* *cherlak, człowiek bardzo mizerny*. Gýslus būdelu (?), kā tu če padarýsi, pakēlsi?
- Gyslūtas, -ta (= gīslotas), *жилустый;* *žylisty*. v. gýsla, gīnsla.

Gýsti, gýstu, gýdau, *начинать нѣтъ, нѣтъ; zaczynać śpiewać, śpiewać.*

Gýsta ĩakštingała. Gaidýs gýsta jaũ, kėlkite, še jaũ pragýda. *v. giedóti.*

Gýtelėti, -lėju, -lėjau, *несколько опра-вуться отъ болѣзни; nieco popra-wić się na zdrowiu, stawać się nieco zdrowszym.* Gýtelėte pagýtelėja žir-gas (*u žirgas*).

Gýti, gynũ *u* gyjũ, gijaũ, *выздоровле-вать; zdrowieć.* Jau ligónis gýja. 2) *приниматься (о расценіяхъ), оку-вать; przyjmować się (о roślinach), odżywać.* Kaip mātosi, ar gýn diė-gas, mėdis pasodĩntas? Mũsis pavā-sari gýte atgýn. *v. staĩpti, stiĩpti, sveĩkti.*

Gytinà, -nõs, *f. выздоровление, вы-здоровление; zdrowienie, wyzdrowie-nie.* Ligõnas (= ligónis, *жем. ligõns*) po kũnigu ant gytinõs pasidrũtina ir pagįja. *v. gýti.*

Gývailoti, -loju, -lojau, (*кое-какъ*) *про-баваться, поживать; (jako tako) trzymać się, mieć się.* Šeĩp taĩp gý-vailoju, vos válkiojũs. 2) *жить; żyć, mieszkac.* *v. geĩvelėti, gývelėti, gy-vėnti.*

Gývanis, -nia, *m. (gyvũnĩs, acc. gý-vũnĩ), живое (отъ ноемъ, роу, ко-нымъ); czuła część ciała (w paz-nogciu, rogu, kopycie).* Nāgą su gývaniu ne piáuik, bo skaudės. Nu-móvus rāgą palýkta (= paliėkti, pa-liĩka) gývanis arbà gývragis. *v. gýv-nagis, gývonis.*

Gyvántorius *u* gyvātorius, -riaus, *m. жумель, селъскіи хозяинъ; mieszka-niec, gospodarz wiejski.* Ėe kĩtkart

gyvėna daug gyvántorių (= gyvėn-tojų). *v. gyvātninkas.*

Gývas, -và, *adv. gyvaĩ, живу; żywy.* Kaip gývai (*успраю тебя*) norėja jĩ pakartĩ žmõgkarei (*karũnei*). Ne žinaũ, ba bũsi gývas. Gývu Diėvu reik bėgti. Iš gyvõsios veĩčia, *t. y. ne apýciupai, ale tikrai* jiėška, pa-kõl ras. 2) gývs-gālis, *всякий кто живъ и здоровъ, притомъ еще; каждый со живъ и та zdrowie, każ-dziutecki.* Gývs-gālis nũ dvidešim-tiės pirmũ mėtũ tur eĩti ĩ kariũ-menė. 3) (*kaip*) gývs gĩmės, *«какъ я живымъ родился», поспроте мнѣ; дайте мѣ вѣрę.* Kaip gýva gĩmusi dar ne buvaũ válgiusi aguĩklũ su medumĩ. 4) gývs lĩkės, *очень жад-ный до чего-нибудь; bardzo łakomy, łapczywy.* Bóba gýva lĩkusi ant ariėkos, *t. y. didelei nóri.*

Gývastis, -striės, *m. u f. жизнь, источ-никъ жизни; życie.* Mũsũ gývastyje tokiũ sveĩũ ne turėja. Šĩmet, kad tik (*tiktaĩ*) gývastĩ užlaikýti, *t. y. (kad) ne užmũstum (kas).* Sàva gý-vasty pĩrmą sýkĩ girdėjau tą žodĩ. ĩ kāršatĩ inėjus meĩkas tóra gýva-stis. *v. gyvýbe.*

Gývata, -tos (= gyvatà, -vātos), *f. жизнь, образъ жизни; życie, sposób życia.* Kókia jũ ten gývata prastà. 2) *жуме, селбуице, селение, сел-ское хозяйство; mieszkanie, siedli-sko, osada, gospodarstwo wiejskie.* Ten bũva mũsũ gývata, kur áuga grũšia anà, *t. y. ten gyvėnome.* Ma-žà gývata, *t. y. mąža tuĩtũ tũri.* Bróla ten gerà gývata, *t. y. gražėĩ gyvėna, gerĩ laukaĩ, tróbos, gývo-*

lei. Sāva gývata priveizdēk, t. y. sāva gaspadorystē. v. gyvenā, gývībe, gývastis.

Gyvāte, -tēs, змѣя, змѣя (serpens); žmija, žmij. Gyvāte ūra kanapēta, varīne, gelžine, jūda, bālta, pūkūta, raudona. Rankā gerā kāsā (lizdā) gývāčīu išmaišāi. Gyvāte kad bēga, kumpūs mēta, šūleis šoka. v. žaltys, glūdinās, šnypstēlē.

Gyvātgalvis, -ve, змѣеоловѣй, змѣиная голова (o змючкѣ); z głową żmiji, żmijowa głowa (o żłosniku). Bóba įpūkusi pavadīna sāva slūginę gyvātgalve, gyvātsnape.

Gyvātiškas, -ka, змѣиный, змѣичатый, змѣеподобный; żmijowy, naśladowący żmiję, podobny do żmiji. Gyvātiškai dūti (mūšti), t. y. mūšti su vēzdū kaip gyvātē.

Gyvātmušis, -še, кто убиваетъ или употребляетъ змѣю; kto zabija lub tępi żmiję. Bóba, kaip sutrañk, tai sāka į vaikā: «ganā, ta gyvātmuše».

Gyvātninkas, -ka, m.; -ke, kēs, f. жителница, сельскій хозяинъ, сельская хозяйка; mieszkanienc, -nika, gospodarz wiejski, -dyni wiejska. Gēras gyvātninkas, kur gerā gývata.

Gyvātsnapis, -pe, со змѣинымъ рыломъ или носомъ; mający paszczę lub nos żmiji. v. snāpas, gyvātgalvis.

Gyvātžole, -lēs, f. podz pascmenia (zmѣи-траса); gatunek rośliny (żmijowiec). Gyvātžolū lāpai ilgī. Gyvātžole kār- vēs pagēdusī piēnā tāisa.

Gýveldrekis, -kia, m. вонючка, вонючаяacca (assa foetida); okrzyn,

czarcie łajno. Gýveldrekis smīrdaš. v. žolē.

Gyveīnas, -nā, жучлоу; mieszkalny. Gyveīnas tróbesis, t. y. saklīčia, gyvėnimas.

Gývelēti, -lēju, -lējau, (кое какъ) суще-ствоватъ, (кое какъ) пробиватъся, поживатъ; (jako tako) żyć, trzymać się, mieć się. Mes dar gývelėjame šēip tāip. v. gývailoti.

Gyvenā, -nōs, f. жительство, житье, хозяйство; mieszkanie, życie, gospodarstwo. Pašeīpk jī pradžiō gyvenōs. Ant gyvenōs niēka ne pragyvēna. Meñka če gyvenā. v. gývata.

Gyvėnti, -nū, -naū, обитатъ, жить; mieszkac, żyć. Aptvarīse brólis gyvėna, t. y. apsitvėręs. Dēde menkaī (bėdno) gyvėna. v. amžiāuti, gývoti, gývailoti, alėti.

Gýveras, -ra, m. опущие, мужской членъ; oręż, członek męski. Kam ró-dai gýverā tu, kūdiki. v. stibis, rýkas.

Gýveris, -ria, m. опущие, палка; oręż, kij. Kaīp paiñsiu gýverį, tai tu išlėksi dvilinkas. v. vēzdas, kūrelis, lazda, pagalys.

Gývyba, -bos u gývībe, -bēs, f. жизнь, силы, здорovie; życie, siły, zdrowie. Gývybos ne daturėsiu par žiēmā, t. y. miřsiu šiā žiēmā. Mažā jos gývībe, t. y. sveikatā. Menkā gývyba tėra. v. gývastis, gývata, gyvenā.

Gyvjėda, -dos (= gyvėda, gyvėdra), c. хищный члoвекъ, лодондъ; człowiek drapieżny, ludojad, ludożerca. v. ēsti, gývas.

Gývinti, -nu, -nau, кричатъ (o mlaunui, чибезн); krzyczeć (o czarjce).

Pémpe gyvina («gý-vi, gý-vi»), ĩakstýdama po pėlķę.

Gývis, -via, m. *живое существо, все живое; istota żyjąca, wszystko co żyje*. Visóks gývis atgĩs pavāsari. Su visū sáva gýviu atējaũ, t. y. su sáva vaikaĩs. Gývei aptēka ji, t. y. ūtys. 2) *большое множество; wielka ilość*. Brólis vaikū tur gývi (*судимо невидимо*), t. y. šmōtą. Gývis žydūi-črų kušėja. Gývis vaikū ir utū. v. gývolis, gaūja.

Gývnagis, -gia, m. *живое, чужестран. часть погтя; czuła część raznogcia*. Mēsa apiē brošnagą vadĩnas gývnagis. v. gývonis, gýnagis.

Gývolis, -la, m. (*жем.; gyvulys, gývulo, лут.*) *животное; zwierzę*. Gývolis ūra: ašviēnis, kārve, avĩs, óžka, kiaũle. Gývolis gardžiaũ gāvēs ěsti muĩtijas, t. y. ne nor ěsti prāstą ědaļą. Kad muĩtijas piļvas, ne liņksmas gývolis. Aš turū akĩvaizde visūs gývolus. v. gývis, galvĩjis.

Gývonis, -nia, (= gyvūnĩs, -niēs u gyvūnỹs, gývūnio) *живое (с погтя или под погтем); czułe miejsce (pod raznogciem lub w raznogciu)*. v. gývnagis.

Gývoti, -voju, -vojau, *пожисать, жуть; mieć się, żyć*. Šeĩp teĩp begývojame če, t. y. gývasty ěsame. Ką beveĩkiate? Dar sveikĩ, dar begývojame. Te gývoja dēde teĩ ilgiaũ.

Gývpļaukis, -kia, m. *мягкий, мягкий волосок (на тгль); miękki włosiek (na cieľe)*. v. gýpļaukis.

Gývrungei, -gių, m. pl. (*передняя подвижная часть телми; (przednia)*

ruchoma część wozu. Pirmutĩnei rungaĩ rātũse būs gývrungei. v. rūngas.

Gývsakis, -kia, m. *древесная смола, живица; żywica*. Gývsakis eĩna ĩš ěglēs. v. sakaĩ.

Gýžalas, -ļa, m. *кислятина, прогорклое или перекусное нутье; kwaśny, zgorzkniały napój*. Žēdnas ne gardūs gēraļas vadĩnas gýžalas. v. gĩžti.

Gyžēnti, -nū, -naũ, *першиуть, щекотать, скресту (сз юрл); krztusić się, drapać, swędzić (w gardle)*. Kosulỹs gyžēn, — vaĩks prāded springēti. 2) *журить, браниться; gderać, łajać*. Bóba gyžēn be pārstoja, t. y. vis baĩb. v. gýžti, gáĩžēti, gĩžūs, kirbēti, knitēti.

Gyžēti, gyžū (= žiū), žējau, *отзываться горьким, горчить, отзывать неприятное ощущение; jełcieć, gorczyć, sprawiać nieprzyjemny smak, nieprz. uczucie*. Gerklē gýž vogūmas nū bũlbēs gaižĩs. v. gýžti.

Gizinēti, -nēju, -nėjau, *бгтать; biegać*.

Gižĩnti, -nū, -naũ, *безпокоить, надондаты, брюзжать, прызть (кому юлоу); dolegać (кого), dokuczać, gryźć*. Māne gižĩn slōgos. Anýta prisigūļusi gižĩn mokýdama (= mokydama) kaip dĩrbti. v. gyžēnti.

Gĩzis, -zia, m. *подмастерье, помощник; czeladnik, pomocnik*. Pons su sáva gĩziu nuēja.

Gižlūs, -lĩ, *капризный, причудливый, брюзливый; kapryśny, dziwaczny, gderliwy, zrzędny*. Tas gižlūs, kuriám niēks ne tiĩka, kurs gýžias, kad jam būtum, ką užsigēdžia. 2) *нахальный, назойливый; natrętny*.

Kurs tánkei prāša, tas gižlūs. v. gižūs.

Gīžtelēti, -lēju, -lējau, *прокучать немного, прукучать; něco zakisnąć, przykisnąć. Piēnas gīžtelēja. v. rūgti, gīžti.*

Gīžti (u gýžti, gýžti), gīštū, gīzaū, *оку-ать, проку-ать; kvašniec, kisanāc. Piēnas gīšta, verēnas skóbsta.*

Gýžti, -žīu, -žiaū (= giēžti), *отъи-ваться горькимъ, цекотать въ гор-ль, отъивать неприятное ощущение; jeltceć, sprawiać niesmak lub nieprzyjemne uczucie, drapać (w gardle). Kosulys gýžia gerklē, kāip tvōkste tvōksta (= tvōskia). Man gý-žia gerklē nū valgia pagīžusia, t. y. niēzt. Nū javōs (= jiēvōs) ūgu, nū sviēsta ļaiškaūs gýžia gerklē. 2) жупить, браниться; gderac, ļajac. Aš gyžiaū šeimynykštī, kad kas ne tink. 3) неотступно просить, до-кучать кому просьбами; natrētnie się domagać, dokuczać (prośba). Tu vis gyži šīēna gāuti, t. y. vis prī-klījēs, daugiaū nōri, prašai be pār-stoja. 4) gýžti āpmauda, nutamъ или измивать (на кого) злобу, выме-щать (на комъ) свою досаду; mieć złość, wywierać swój gniew. Sesū gýžia āpmauda ant giminēs, pýksta, dāra prīklastī, jiēška barniū, nor atmōnyti. 5) refl. надондаться, до-саждамъ; naprzykrzać się. Anyta gýžias, t. y. prīklījas, nor bārtis, rýtis (= riētis). v. knitēti, kirbēti; geļžti, giēžti.*

Gyžūklis (u gyžūklis), -kla, m.; -kle, -klēs, f. *докучливый, назойливый человекъ; osoba dokuczliwa, na-*

tretna. Kas vis gýžia, prāša, tas gy-žūklis, t. y. sūslis (= sūslīs).

Gyžulys, gýžula, m. *попирьклость, пер-зость; jelkość, nieprzyjemne uczucie, łaskotanie (w gardle). Gyžulys gerklē gýžia, t. y. kīrba, knīt, krūt. v. gai-žulys, ļaiškulys.*

Gyžūnis, nia, m.; -ne, -nēs, f. (= gyžū- nīs, -niēs, acc. gýžūnī, c.), *брызливый человекъ; osoba zrzędna, gder-liwa. Žmōgus, kurs jiēška priēkabēs, priēžastiēs rýtis (= riētis), vis gýžia atas ne geraī, kits ne geraī,— tas gyžūnis. v. gýžti, burgesýļa, gyžū-klis.*

Gižūs, -žī, *окусный, прокусный; skwaś- niały, przekwaśniały. Gižūs piēns. 2) назойливый, докучливый, про- тивный; natrętny, przykry. Gižī bōba vis ūja sava šeimynā, t. y. ikýri, piktā. Gižūs kosulys vis gý-žia.*

Gļabasčiōtis, -ōjūs, -ōjaus, *обниматься; uściskać się. Gļabasčiōjas vaikuksas su mergēle, t. y. kabinējas priē kits -kīta, gļūsniūjas. v. gļūsniūtis, maļo- nētis.*

Gļābintis, -nūs, -naus, *храбриться, черезчуръ полагаться на свои силы; udawać zucha, junaczyć, za wiele ufać w swe siły. Bobūte, nesigļā- bink, bo susīrgsi, t. y. nesidrūtink, basā šaļtyje ne eīk, kad ūra lēdas.*

Gļabōti, -bōju, -bōjau, *сберечь, сохра- нять, прятать; oszczędzać, prze- chowywać, chować. Gļabōk sūri rytōjui, šēndriēn ne vālgyk, t. y. kavōk. Gļabōk nū prāpultēs. 2) умилю- влять, упрямивать, умолять; bļa- gać, upraszać. Kad kas piktas, tadā*

glabók, t. y. gerđju prašýk, kad ne pýktum. Guľova (patì) glabó výra, t. y. táikos jāmui. 3) *refl.* *nodomlyčamься, zauckuamь; przymilać się.* Sesū pōnui glabójas, t. y. nor jōjo maľonę igýti. v. prašýti, slai-býtis, klūkti, kváršinti, maľdauti.

Glabótojis, -ja, m.; -je, -jės, f., *cnacume-mь, -нуня, охранитель; obrońca, zbawiciel, -ka.*

Glabstýti, -staū, -sčiaū, *zanaxuamь (odejdu); складывамь, cдeлывамь, cмыkamь; (jednq poľę sukni na drugq) zakładać, składać, zsuwać (do jednego miejsca), stulać (o odzieniu).* Glabstaū atvapūs (= ātv.) mārški-nius, kad ne būtum ańtis ātviras. Glabstýk drabūžius į kųpetą, kad ne būtum išsklīdę, t. y. suińk eĩ-damas par šľōpmę, susiglabstýk. 2) *refl.* *okymamь ceбь (ipydu), zanaxuamься; otulać się, stulać się, obwi-jać się.* Brólis glabstos ańti, apsiaū-stą, drabūžius, kad ne būtum māto-mas plĩkas kúnas, ir tu glabstýkis, t. y. susisęgk drabūžius. 3) *refl.* *cna-camься, укpывамься, nпямamься; ocalać się, укpываć się, chować się.* Vaĩkis glabstos nū lietaūs, nū vėja, nū akrútų. v. dangstýti, gľaudýtis, gľóbtì, sagstýtis, susivýturti.

Gľabūčyti, -čiju, -čijau, *onuxamь, nпямamь; wpyčać, chować.* Sēnis dēde, begľabūčydams pĩnigus mašnō (maš-nōn), išmete áuksiną. v. mūrdyti, slēpti.

Gľaibýtis, -baūs, -biaūs, *укpывамься (o cбнжасуемь); skrywać się (o zbieg-lym).* Bęgūnas gľaibos ċe vĩa ne-dēlmetį. v. slapytis.

Gľaistýti, -staū, sčiaū, *сучумь, paz-cууамь, packamьсамь (mьсто); walkować, rozcierać, rozczieniać (cia-sto).* Gľaistýti tēšľą į salĩs. 2) *нома-зысамь, namupamь (масломь); ma-zać, nacierać (maslem).* Anyta py-rāgus kēpant su báltyme kraūšų gľaĩsta. 3) *refl.* *мнумь, nпucma-самь; lgnąć, przylegać, przylepiać się.* «Ni aš priē vaikĩna gľaĩstaūs, sāka meřga. Graudĩ žēme ne gľai-stos ant žaĩbia āriant, alē ĩrsta. 4) *refl.* *склеивамься, оклеивамься, cан-нлямься, nпимнамь; sklejać się, oklejać się, zlepiać się, przylepiać się.* Dūnmaĩšis ilgai ne grāndomas gľaĩstos su tešľa. Po dantĩs gľaĩstos pyrāgas žāĩs. v. gľýti.

Gľaižýti, -žaū, -žiaū, *сильно желамь, псамься (кз чему-нибудь); lgnąć (do czego), mieć chęć gorącq (ku czemu).* Sēnis diēdas gľaiža priē arieřkos. v. gľižti, smĩlti, smāĩlauti.

Gľambyti, -biju, -bijau, *umtu (no vпazu), мнсумь (vпаз); iść po bľo-cie, deptać (po bľocie).* Gľambyte iš-gľambijau purvūs. v. kľampóti, tra-pósyti.

Gľamonėti, -něju, -nějau, *обнимамь, обхоамьсамь; obejmować, obľapiać.* Vištā tupėdama gľamonė šāką su nagaĩs. Vaikĩnas gľamonė meřga par liēmenį šókant. 2) *refl.* *обни-матся; uściskać się.* Du draūgu iľgai nesimāčiusiu susitĩkę gľamo-nėjas. v. myľtĩtis, gľūsniťtis, gleme-sčĩótis, glebėksčĩótis, graibýtis, mē-gľauti, māńkyti, gľamžýti, ľungin-tis.

Gľamžĩnỹs, gľamžĩnia, m.; -nē, nēs,

f., *охотникъ обнимать; lubownik uściskania*. Kurs glāmža moteriškas (=mótr.), tas glāmžinys.

Glamžyti, -žaũ, -žiaũ u glāmžyti, -žau, -žiaũ, *обнимать, uściskać*. Šešuras prigėres girtai nor glāmžyti moterišką, t. y. lumžũti. 2) *мать, сминать, ссодывать, сникать (сз кучу), скутывать, закутывать; miqé, gnieść, zsuwać, spychać (do kupy), stulać, otulać*. Łapūs išdrĩkusius iš łovos glāmžyk i viėtą, i vĩdų, kad ne būtum išdrĩkę. Glāmžyk, kol apglāmžysi vaiką, kad ne sušáltum. v. gleĩžti, lámdyti, lumžũtis.

Glamžũti, -žũju, -žavaũ, *прижимать к груди, обнимать; przytulać do piersi, uściskać*. Draũgs draũgą glāmžũja apsikabĩnę, t. y. małonėjas. Vyras glāmžáva sava móterĩ visaiŗ, t. y. ėrupinėja. 2) *refl. обниматься; rzucać się w objęcia. v. grũžũtis, glũmzdytis*.

Glaubstyti, -staũ, -sčiaũ, *прижимать (часто), ласкать (думя); ściskać, przytulać, tulić do łona, pieścić (dziecko)*. Glaubstyk vaikėlj, t. y. iĩnk ant kėlų.

Glaũbti, -brũ, -biaũ, *прижимать к груди; tulić do łona*. Glaũbk kũdikĩ priė sãvens, tai ne rėks. v. glóbtĩ, glaũsti.

Glaudytis, -daũs, -džiaũs, *ласкаться, подлещаться; łasić się, przymĩlać się*. Sesũ glaũdos apiė mótyną. v. glaũsti, glaũbti, glũdoti, kabinėtis, šlaistytis, ūkštauti.

Glaudũs, -dĩ, *ласковитый, ласкосердый, ласковый; potulny, cichy, łagodny, łgący, uprzejmy*. Glaudũs vaĩkas,

kurs glaũdžias priė mótynos. v. glaũsti.

Glaũsti, glaũdziũ, glaũdžiaũ, *содывать (что сз чмз), складывать, прижимать; zsuwać, składać (razem), przytulać*. Glaũsk jeĩję, sėserė, priė sãvės. v. glũdoti, glaudytis.

Glebėsciótis, glebėksčiótis, glebėžiótis, -ójũs, -ójaus, *обнимать друг друга, обниматься; rzucać się w objęcia, uściskać się*. Sesũ glebėsciójas su seserimĩs marčĩos.

Glėbiniĩkas, -ka, m.; -ke, -kės, f., *przedmiot tołcinoю сз обхватъ, охватникъ; przedmiot tak gruby, że go w jedne objęcie ledwo ująć można*. Ėe bũva pušys glėbiniĩkai (=niĩkės), t. y. kad glėbiu vos galėjei apiĩti.

Glėbỹs u glėbis, -bia, m. *обхватъ, объятие, бремя, оханка; objęcie, brzemię, naręcze*. Stovėjau glėbyje vyrĩška, sãka meĩga. Glėbis šiėna taiŗ raĩkų, gãbana po pãžaste, naštà ant pečių nėšama. 2) *клубъ (дыму); kłqб (dymu)*. Dũmai ėina glėbeis iš kãmina.

Glėbñas, -nà, *утлый, хилый, слабый, нтъжный, неупруйũ; wãtly, słaby, delikatny, nietęgi*. Glėbñas audĩmas, t. y. nestangũs. Glėbñas kũdikis, kad ne stóvi, nestĩpras. Kũnas glėbñas, t. y. mĩnkštas, nestangũs, nebrandũs. Kũnas mótriškos viėnõs brandũs, antrõs glėbñas. v. glėžnas.

Glėbti, glembũ, glebaũ, *терять твердость или упругость, становиться слабымъ, разлгаться; stawać się niesprężystym, słabym, tracić tęgosc, rozkladać się*. Plytà nedegtà nũ liė-

taūs glēba, kol išglēba, t. y. ištīža. Skūrā pārmirkusi glēbte išglēba, t. y. pardaūg ištīža. Lēpsta (lēmp) žmōgus, glēmb skūrā. Tāva kūnas glēmb, t. y. driūb. Ļāpai daržovēs, kad sāule spiūd, glēmba, išvyst. v. tēžti, drībti, lēpti, plūkstī, glēžti.

Glēbti, -biu, -biau, *обхватываю, обнимаю, братъ съ свои объятія; obejmować, brać w objęcia*. Sēnis glēbte apglēbe bōbā i glēbī. Glēbeis glēbk šīēnā. Glēbk gēra glēbī, kad apglēbtum visūs pēdus, rugiūs, t. y. riūk i glēbius. v. glēmžti, glēbīti, glōbti.

Glēbrīti, -brīju, -biavaū, *обхватываю, обнимаю; brać w objęcia*. Sūnus glēbrīja šiaudū kūlī, t. y. īma i glēbī. 2) *refl. обнимать дыря* дыря, *обниматься; uściskać się, rzucac się w objęcia*. Jīēdu, vaīku, draūgu, besiglēbrīja. 3) *refl. бороться; dązac się, mocozac się, pasowac się*. Glēbrīkitēs, vaikaī (=vaīkai), t. y. eīkite vīltais. Aurē anūdu piēmenī glēbrījas. v. kūpelūtis, gļamžūtis, rimavōtis, gļamonētis.

Glēima, -mos f., *слизь (на сырт, на мясь); śluz*. Sūrių glēimas nuskūsk. Viēnos glēimos iš jāuna paršēla, t. y. smūrglei. Suglītusi ir suglēmējusi mēsa tur ant sāvēs stōrā žīlā glēimā. v. šlīmas, glemēsa, mūsai.

Glēmēti, -mu u -mēju, -mējau, *покрываться слизью; pokrywac się śluzem*. Rentinys šulinia glēmēti prāded, t. y. priāug žalēsū, žalū vōrtinklū šulinī.

Gleitā, -ōs, f., *padz, upepema; rząd, szereg*. Sugrētink žmōnis i gleitā,

t. y. i grētā sustatyk priē kits-kīta. v. eilā, grētas.

Gleizavōti, -vōju, -vōjau, *обмазывать; obmazywać, osmarowywać*. Pyragūs su taukaīs gleizavōk, t. y. aptēpk.

Gleiznōrius, -rius, m.; -re, -rēs, f., *naikynz; bazgracz, bazgrała*.

Gleiznōti, -znōju, -znōjau, *naikam, mapam; bazgrac, walać*. v. tēpti, teplōti.

Gleīžioti, -žioju, -žiojau, *mazam, rozmazывать; mazać, rozmazывать*. Su tešlā, puŗvais, smetōnu gleīžīok, t. y. tēpk. Aš gleīžioju torieīkā su sviēstu. v. glīti, gleiznōti, tēpti.

Gleīžūs, -žī, *покрытый, слизью, лезкий, скользкий, гладкий и вязкий; cz tymz mokry; śluzem pokryty, śliski, gładki i zarazem mokry* (y A. Ю. «mazajacy»). Nu gleīžūs kēlis, t. y. glītūs.

Glēma, -mōs, ob. pl. glēmos, -mū, f. *слизь (на мясь); śluz (na mięsie)*. v. glēima, glemēsa.

Glembyti, -biju, -bijau, *myć, притыкать; gnębić, nękać*. Pōnas sāva žmōgū glembija. Ne glembyk žmōgaus, bo jaguūt nūglembysi, bus bļogaī. v. geĩbyti, kankĩnti.

Gleĩbti, -brū, -braū, *запекать, захватывать; garnac, zabierać*. Ne gleĩbk visū obalū dēl sāvēs iš-po obeīs, t. y. palīk ir mānei — aš kračiaū. 2) *refl. idem. (для себя); — (dla siebie, do siebie)*. Sēnis dēde gleĩbte užsigleĩbēs tur, t. y. užsigule jis, ne dūd naudōs kitām, sugleĩžēs ļaika. v. glēmžti, glēbti.

Glemēsa, -sos, f. *слизь; śluz*. Kōkios

- glemšos stóvi ant mēsos, nuplāuk, kad gurgdētum ir vīrk. *v.* gléima.
- Glemesčiotis, -čiojūs, -čiojaus, *v.* glemežūtis.
- Glemēti, -mū, -mėjau, *слизнуть, накрытаться слизью; pokrywac się śluzem.* Mēsa glemēte suglemēja pasta-týta pagrabe (sklepē).
- Glemežūtis, -žūjūs, -žavaūs, *обниматься; uściskać się.* Vaikīnas su sáva meīga glemežūjas, *t. y.* glemesčiojas. *v.* glāmonētis, glēbiūtis.
- Glemūs u glēmūs, -mī, *слизучий, покрытый слизью; śluzowy, pokryty śluzem.* Valgis glemūs, *t. y.* suglemējes, apslūžes. Ungurys glemūs.
- Gleṁšti, -ždziū, -ždziaū, *v.* gleṁbti, gleṁžti (glemžrū), gveṁbti. Ta bóba gleṁžde tuftus.
- Gleṁžti, -žrū, -žiaū, *цпебать; zgarniac.* Gleṁžk ī viēnā kūpetā visūs tūs drabūzius ir nunēšes padēk ī viētā. Aš ī glēbī glemžrū šienā, kad ne sklīstum, kad ne bīrtum. 2) *refl. цпебать, нпубупать; zgarniac, sprzątać. v.* gveṁbti, glāmžyti.
- Glenciavóti, -vóju, -vójau, *размазывать (fig.); mazać.* Vaīkas glenciavó, *t. y.* ne sulýg blūdu kabīna kōšē.
- Glérg, *interj., выпаж. klokokm, klokoktanie;* *wyraża klekotanie, belkotanie.* Glérg, glérg vaīkas nōsī ne iššnarpštēs glergēja smūrgais. *v.* glergēti, glergasūti.
- Glergasūti, -sūju, -savaū, *v.* glergēti. Rātai glergasū, kad išgvērusios stēbulēs.
- Glergēti, glérgu, glergėjau, *клокотать, лухо скрипеть; belkotać,*

- głucho skrzypieć.* Verēnas, kopūstai tīrstī glérg sagōne vīrdamos (=vir-damī). Šnarpštýk nōsī, kad ne glergētum. *v.* blerbēti.
- Glermēti, glérmu, glermėjau, *клокотать, разскапсаться оз ууу; belkotać, zwarzać się.* Glermēja, kol išglermēja verēnas, *t. y.* ī gléimas paviřta be-glergēdamas. *v.* glergēti.
- Glérti, glenrū, gleraū, *pacuamys, pascmpausamys; wzruszac się, rozwalniac się.* Iš sánkała gleñr ir greīt išgleřs visā pādaryne: rātpēdžei iš slebulū, rungaī iš rungininkū. Rātai glérte išglēra, ištiža. Blētis prikālta če-jaū gleñra, o tenaī jau atglērusi. *v.* gvérti, dvérti, klibēti, eřtinti.
- Glēžinti, -nu, -nau, *уленать по ирзз; brnąć przez błoto.* Kad purvūta, glēžina keleīvis, *t. y.* eīn par purvūs. *v.* gleiznóti.
- Glēžnas, -nā, *слабый, вялый; słaby, wqłly.* Tas glēžnas, kurs išglēžes, sudrībēs, sutīžes, suluřšes, štyvūma ne tur, ant kóju ne stóvi, kaip veřšis naujeī gīmes, gīrtas, pōpiera šlapiā. *v.* remēga, sántižis, lōznas, glēbnas, laūnas.
- Glēžti, glenžū, gležaū, *мерять мы-иость, крпность, силу, не имать мыр., кр., силы; tracić sztywność, tęgość, siłę; nie mieć szt., tęg., siły.* Nabāštikas glēžte išglēžes, be tviraī-nastiēs, kaip lētēžis. Ligónia kūnas gleñž, kad señka mēsa, *t. y.* trōtija stangūmā, dāros laūnas. Kūnas veřšia naujeī gīmusia gleñž. Aš glenžū kaip veřšis tū turētas, apsileidžiu. Viēntinis; vyburys jáunas glēžte

išglēžes, ne mók dārba dīrbti. v. žnūgti, drībti, laūnintis, glīžti, luīšti.

Glīčas, -ča, c. *conuascuz*; *smarkacz*. Tas glīčas, kuriō glītys vaīva. v. glītīlaiža.

Glidīkš u glidīkšt, *interj.*, *выраж. звук, издаваемый при лотании скользкого куска или слюны; выража одгłos przy polykaniu ślizkiego kęsu lub śliny*. Glidīkš sēile nurīn jaunā-vedis, kad tiŋka jam jaunōji.

Glīmti, -mstu, -maū, *превращаться оз слюз; obracać się w sluz*. Išvīrta kōšelyna glīmsta, t. y. teīšias. v. glemēti.

Glīmžt, *лаг. част., выраж. схватывание и прятанье схваченного; выража chwycenie i schowanie*. Glīmžt eīdamas pro šāļi pāglemže, kas jam patīka.

Glīmžtelēti, -lēju, -lējau, *схватить и спрятать, похитить; chwycić i schować*. Pro šāļi eīdamas niēkdēleis glīmžtelēja sau pinigū, drabūžīu, t. y. pagāva, pāgriēbe, pāgvelbe. v. glemīžti, gvelbtī.

Glīnda, -dos, f., *инуда; gnida*.

Glīndēti, -dēju, -dējau, *покрываться инудами; pokrywać się gnidami*. Paausēi glīndēte priglīndējē, t. y. (ūtēlēs) prišīka glīndu.

Glysčrōti, -sčrōju, -sčrōjau, *мазать; mazać*. Kēpant kepēnē su taukaīs, pyragūs su bāltyme kraūšīu glyščrōk, t. y. tēpk, gļaištīk. v. tēpti, gļaištīti, gleiznōti, glitēnti.

Glīsti, glītū, glitau, *покрываться слюзю; pokrywać się sluzem*. Mēsa sūdē ilgāi ļaikīta glīnta. Palījus

kēlis glīnt ir dāros paglītēs, t. y. slidūs, tižūs. Sēmenys nū liētaūs glīste suglīta. 2) *проходить сквозь (о липких веществах); przesiąkać nawskroś (o lepkich materjach)*. Medūs glīste pārglita i antrā pūšē drabūžia, kur užtīška, t. y. pārsēda. v. tižti, glītūs.

Glīsti, glīstū, glisaū, *превращаться оз зом; obracać się w popiół*. Dēgantys (m. u dēgančios, f.) aŋglys, žarījos glīst, kad plēnēs ant žarīju užsīdēda, t. y. atblēsta. Žarījos glīste atglīsa, t. y. atvēsa, atblēsa.

Glītas, -ta, m. *липкая слюз; sluz lepki*.

Glitavōtis, -vōjūs, -vōjaus, *слипаяться; zlepiać się*. Mōlis aslō glitavōte susi-glitavōja. v. glitēnti.

Glitēsa, -sos (об. pl. t.), f. *клеюкое вещество, слюз, илз; rzecz klejka, sluz, szlam*. v. glīti, glītīs, glemēsa.

Glitēnti, -nū, -naū, *размешивать (ирязь); rozmieszać (błoto)*. Kaip apļāiste vandenimī priēmenā, glitēna, kol susiglitēna žēme, t. y. šlūka, purvīnā padāre. v. glītūs.

Glitēti, (-tēju), -tējau, *становиться клеюким, липким; stawać się kleistym, lipkim*.

Glīti (жем.), glejū, glyjau (*лит. gliėti, gliējū, gliējaū*), *мазать, замазывать, заматывать; mazać, zalepiać*. Siēnas, pēčiaus plīšes, skīles glejū su mōlu. 2) *refl. липнуть, прилипать, лпнуть; przylepiać się, lgnąć*. Šlāpia žēme, buīlas mōlis, glējasi priē rātū, tekīnū, kad yra glitū. Gaiļūs šārmās glējasi tarp pīrštū. Mergā glījōs priē vaikīna. Ne iš-

- keptā dūna priē dantū glējasi, t. y. līm̃pa. v. līpti, glāistyti.
- Glītīs, -tiēs (u glýte uau glýte, -tēs), f. *слизь, сопля*; *śluz, smark, smarkociny*. Glītys iš nōsiēs vařva. Bļandūmas iš sušļāpusiř sēmenū bus glītīs. v. glītas.
- Glītinās, -nā, *слизистый, покрытый слизью*; *śluzowy, śluzem pokryty*. Žūvinais, glītinais piřštais bļakstriēnu ne kūšink, gāusi mundavēčkū. v. glītas, glītīs.
- Glītīlaiža (y A. Ю. «glītīlaiža»), -žos, c. *сопляк*; *smarkacz*. Kurs sāva glītīs laiža, jaunylis, jāunas, vadīnas glītīlaiža (glītīlaiža). v. smūrg-laiža, glīčas.
- Glītūs, -tī, *клеюкий, слизистый, скользкий*; *klejki, śluzowy, ślizki*. Šārmās glītūs. Grībai (rūdmēse, kazelēkas) yra glītūs. Kad kēlis glītūs yra, glītī važūti. Glītī dešrā pasidāre, t. y. apglīta. Kad palýja, tadā glītū ant tāka, t. y. slidū. 2) *водянистый, неразъснчатый, немучнистый*; *wodnisty, niemączysty*. Būlbe glītī, t. y. patīškusi. v. gleižūs.
- Glīžas, -žā, *искривленный*; *wykrzywiony*. v. glīžti (2), klīšas.
- Glīžinti, -nu, -nau, *приманивать; nećić*. Glīžina, kol iğlīžina veřsi gērti su piřštū. v. jūnkinti, prātinti, lāginti, māsinti, glīžti (3).
- Glīžti, glīžtū, gližaū, *превращаться из слизи, дѣлаться слизистым*; *obracać się w śluz, nabywać klejkości*. Mēsa glīžte suglīžusi, slidī, sprūst iš nagū. v. gližūs.
- Glīžti, -ištū, -ižaū, *искривляться*; *wykrzywiać się*. Kōjos tāva glīšt, t. y. glīžos pēdos. v. klīšti.
- Glīžti, glinžū, gližaū, *приохочиваться, помыкать охоты из чему-либо; нравиться; nabierać ochoty, przyzwyczajając się; przypadać (komu do serca)*. Brōlis veřpiasi i dārbā, t. y. gliņž. Brōlis dēdei gliņž i šīrdī, t. y. sriņg, tiņka, tōgiasi. Veřšis glīžte iğlīža priē piřšta, t. y. iřmīla. v. smīlti, srīgti, tīkti, niřšti.
- Gližūs, -žī, *слизистый, покрытый слизью*; *śluzowy, śluzem pokryty*. Kārvēs pāpas iš burnōs (= snūkia) veřšia iřimtas yra gližūs. v. gleižūs.
- Glōba, -bos, f. *опека, попечение, заботливость, хорошее обхождение (с людьми)*; *opieka, piecza, pieczolowitość, dobre obchodzenie się*. Glōba yra meiļūs apsiējīmas, pāgūda, gēras dārymas. v. glōbinas, pāšaļpa, pāgaļba (pašaļpā, pagāļba).
- Glōbastis, -stīēs, f. *заботливость, попечение, опека*; *pieczolowitość, opieka*. Brōlis biēdnā pājēme po (= i) sāva glōbastī, t. y. suglōbe anā.
- Glōbējas u glōbējis, -ja m., -je, -jēs, f. *попечитель, опекун*; *-ница, опекуша*; *opiekun, -ka, kurator, -ka*.
- Globētis, -biūs, -bējaus, *искать помощи, опеки, защиты; находить защиту*; *szukać pomocy, opieki, obrony; znajdować obronę*. Kas priē jōsios glōbēsis, ne palīks biēdnas, t. y. jijē, bōba, visūs sāva tuřtus atadūs jāmui. Sesū priē brōla ne glōbēsis, t. y. ne dastōs glōbos.
- Glōbinas, -nā (*adv. glōbinaī*), *заботливый, обходительный*; *pieczolowity*,

uprzejmy. Glóbinaĩ su šeimyna apsi-
eĩti reĩk. v. glóba.

Glóbstyti, -stau, -ščiau, *закрывать, заслонять; okrywać, zasłaniać*. Aš glóbstau raĩką, gálvą, kad ne dẽgtum, t. y. dangstaũ. 2) *охранять (от опасности), охранять; ocalać, zbawiać*. Tėvas glóbstu skolinĩką, t. y. glūsniũja. 3) *refl. закрываться, заслоняться; прикрываться; okrywać się, otulać się*. Bóba glóbstos, kad ne pampsótum piĩvas, t. y. daĩgstos. Anà glóbstos jau dra-
bužiũs išsklĩdusius, kad ne susnĩgtum. v. glóbtĩ, glūsniũti, dangstyti.

Glóbtĩ, -biu, -biau, *закрывать, окрывать; okrywać, otulać*. Glóbk kūdikĩ, kad sklaidos, kad ne sušáltum. 2) glóbtĩ u glóbtĩ, *заботиться, охранять, поддерживать, помогать, ласково обходиться; troszczyć się, ocalać, wspierać, być uprzejmym (dla kogo)*. Aš glóbiu aĩtimaĩ, t. y. meĩlei apsieĩnu. Mótyna sušáltusĩ glóbia, t. y. sušĩlda, išáltusĩ pàšeria, šelpia biėdną, dũda, ko reĩkia, gėra dāra žmógui. 3) *refl. помогать, находить опеку, искать пом., опеку; znajdować pomoc, opiekę, szukać pom., opiekę*. Kaimynas glóbiasi, t. y. gāuna, ko reikaĩauna, ir pasiglóbia. Kodėl ne glóbiatės priė jũjũ, ale vis priė mũsũ, vis ėe. v. glāusti, šelpti, gėlbėti, dẽngti, gaũbti, glóbstyti.

Glóda, -dos, f. *ubel, «чепту»; zagłada, «djabli»*. Kad jĩ glóda, koks išsirāda piĩkti kũpĩnus. Bũs táu glóda, t. y. išnĩksi, prapũlsi. v. prapultĩs.

Glódyti, -dau, -džiau, *устрелять, изодуть; niszczyć, tępić*. Jijė, martĩ, glódydama išglóde visũs vištỹčius, t. y. išgaĩšĩna. v. gaišĩnti.

Glódnas, -nà, *ładziũ; gładki*. Ne glódnas audĩmas tur dũmžles. Ant galvėlės glódnosios dėti vainĩką.

Glóras (= klóras), -rà, *adv. glóraĩ, odkryty; otwarty*. Glóraĩ stóvi ant dvāra pāmestas iĩdas, sũdas. Saklỹcio palikau išeĩdamas, išvažiũdamas visũs dáiktus glóraĩ, t. y. išsklĩdusius, ne suvaravótus, išmėtytus, ne sudėtus. v. atlapas, atdaras, attrakas.

Glórinti, -nu, -nau, *ummu napacnauky; iść w rozpiętym ubraniu*. Katruĩ tu glórinti, t. y. eĩni išisklėĩdęs. v. eĩti. —

Glóstelėti, -lėju, -lėjau, *norładum; głasnać, musnać*. Glóstelėti plāukus.

Glósti, glóstu, glódaũ (glódziau, gló-džiau?), *ładum; gładzić*. Glósk, kol suglósi plāukus visũs. v. glóstyti.

Glóstyti, -stau, -ščiau, *ładum; noładzuoam; głasnać, musnać*.

Glótnas, v. glódnas.

Glóza, -zos f. *масляная или клеевая краска; farba (olejna)*.

Glózoti, -zoju, -zojau, *maluoam; malować*. Su glóza glózok taĩškũ, grāžũ āprisą. Rĩsą tu glózodamas, išglózojai vĩsą glózą, kleĩstrą ant niėka. v. glóza, teplóti, gleiznóti.

Glúda, *adv. nupukaszum; przytuliwszy się*. Glúda eĩna anũdu ašviėniu du, t. y. susiglāudę, ausĩs susisklāutę. v. glāusti, glúdoti.

Glúdas, -da, m., *ноночь; północ*. Bũva naktĩės glúdas, kad atvažiāva svetỹs,

t. y. būva gūdrūmas naktiēs. v. gūdas, gūdrūmas, glūdoti.
 Glūde, -dēs, f. *осеіокз; oselek*. v. Būdē, gūde, galānstuvas.
 Glūdinās (=glūdinās), -nā, m. *мндянуна (anguis fragilis); padalec*. Plīkas glūdinās spiņdāns, līžāns (=lēžiāns) žmōgu rasō. v. gyvāte, angīs, žaltīs.
 Glūdinti, -nu, -nau, *нпужумамъ; tulic*. Ausīs glūdinti. v. glāusti.
 Glūdoti, -dau, -dojau, *стоятъ или лежатъ нпужасиуучъ; byc przytulonym*. Vaīkas užsislēpēs, užsiglāūdēs glūda. Kīškis glūda užsiglāūdēs už kēsa. Aš atsigūlēš glūdojau šiltūse perīnūse, t. y. plývojau, ne užmigāu.
 Glūdūmas, -ma, m., *меженъ (ночу), полночь; środek (nocy), północ*. Patīm glūdumē atvaīzāva brōlis, t. y. vidurnakty, patimē īmigy. v. gūdrūmas, glūdas.
 Glūmas, -ma, m., *умонопрачение, помышательство; pomieszanie zmysłów, warjacja*. Dabaī pōnams ištīka glūmas, kad ne žīna, kā vēlkti, t. y. susimeñčia prōtas, nūvoka. v. glūmytis, glūmti.
 Glūmbyti, -biju, -bijau, *обязывать (юлосы); obowiązywać (glowę)*. Martī glūmbyte užsiglūmbija ant galvōs, ant kaktōs, t. y. užsirīša. v. rīšti.
 Glūmeris, -ria, m. *кысокъ (хлѣба); kawał (chleba)*. Glūmerī dūnos dāve jinaī, anyta, ūbagui. v. šmōtas, gābaīas, gniūžas.
 Glūmytis, -mijūs, -mijaus, *млыннь, sztokъ не братъ, не соображать; głupiec, nie rozumieć, tracić roz-*

wagę. Glūmijas māna galvā, t. y. glūpā dāros, apsiriñka. v. rīkti, kļūīkti, tūīkti, glūmti.
 Glūmīnas, -nā, *слабоумный, мыносамъ; osłabiony na umyśle, głupowaty*. Māna galvā glūmnā. Kurs kļūīkis, kvailīs, pūsdurnis, tas glūmīnas.
 Glūmsti, glūmzdžiu, glūmzdžiau, *мынуть, устывать (монопъ); tępić, stępić*. Glūmste užglūmzde ir ne ašrūs kīrvis. v. būkinti.
 Glūmti, -mstu, -maū, *млыннь, мепамъ нпучымсое дыха; głupiec, tracić przytomność*. Glūmte suglūma māna galvā, t. y. apkļūīka, sublūda. v. svaīgti.
 Glūmzdytis, -daus, -džiaus, *окутываться, покрываться; otulać się, okrywać się*. Glūmzdytis ūra susisagstýti, susivaravōti drabūžeis nī šalčia. v. dangstýtis.
 Glūmīžas, -ža, m.; -že, -žēs, f. *безровиū, комолый (волъ, корова); bezrogi (wół, krowa)*. Jāutis glūmīžas, t. y. be rāgu (=ragū). v. šmūīas, ļuīnas.
 Glūpas, -pā, *млынъ; głupi*. Tas glūpas, kas ūra lyg papaīkēs, niēka ne ātmena. v. glūmīnas, kvaīīas.
 Glūrgēti, glūrgu, -gējau, *упиать, клокомъ, уздавать зыку «glūrg-glūrg-glūrg»; szeleścić głucho, ru-*
szać się, występować ze szmerem, klekotać, hurgotać. Lūgnas, kad užēīni ant jo, glūrg. Cibūkas nečýstas, priklurmējēs glūrg pýpkē rūkant.
 Glūrginti, -nu, -nau, *производить упиание, клокомъ; sprawiać klekot, hurgotanie, szmer*. Kam lūgnā glūr-

- gini, t. y. marmālijī. v. glurgēti, marmālyti.
- Glūrti, -rstu, -raū, *расплываться, пруплывать; жидкий оудз, нподы-паться; rozplywać się, przechodzić w stan płynny, dziurawiec. Lēdas glūrsta pavāsari nū sāulēs, t. y. pasidāra kiāuras. v. klūrti, tīrpti.*
- Glūsniņš, glūsniņa, m. *нпужамие (кз cepдуу); uścisk. Kur bučinš, ten glūsniņš mergōs. v. glūsniūti.*
- Glūsniņš, -nī (= klūsnaš u klūsniņš), *чз чуткимз слыхомз; mający dobry słuch. Kurs greītai išgīrsta, tas glūsniņš. v. klūsnaš.*
- Glūsniūti, -niūju, -niavaū, *нпужу-мать, обнимать; uściskać, obejmować. Vyrā glūsniūk, tai ne maūs kāilī tāu (pāčiai), t. y. ne muš. 2) refl., обниматься; uściskać się. Be-pīgu tam, kas tur su kūmi glūsniūtis. Vaīkas su mergēle glūsniūjas šōkant, t. y. apsikabīn kits-kīta, brōlinas, mylūjas. v. grūžūtis, mylūtis, brōlintis.*
- Glūst, *лат. част., выраж. нпужамие себя кз чему-нибудь; partykula, выраж. przytulenie się. Glūst prīgule. Glūst gālvā nūlenke. Glūst sūgunžēme paļūmū. Glūst ir atsīgule, užsīglaude už mēdžia ir susīgunže, t. y. susitraukęs i kūpetā guņksa, suglēmžes sava drabužiūs. 2) выраж. отдохновение или успокоение на короткое время; выраж. успокоение lub zaśnięcie на chwile.*
- Glūstelēti, -lēju, -lējau, *нпучев, лев на короткое время, уняться; położyć się, przylec, uspokoić się na chwile. Budēk tu, aš glūstelēsiu.*
- Sopulys glūstelēja, t. y. līsterēja, apstīdēja ant vaīlandōs.
- Glūšas, -šā, *нпучоамтū, ноперасуиū сознание; głupowaty, nieprzytomny. v. glūmnas.*
- Glūšinti, -nu, -nau, *нпучодумь sz bezco-значительное состояние; przyprowa-żać do nieprzytomności. v. glūšas.*
- Glūšōkas, -ka, m. *нпучарь (нмуча); głuszc (ptak). v. kurtinš.*
- Glūšti, glūstū, glūšaū, *нпучнмтū, dy-пмтū, мепамь нпучымчмоие дыха; głupiec, tracić przytomność. Glūšte suglūšusi māna gālvā. v. klūkti, tuīkti.*
- Glūšnynas, -na, m. *нпучакз; wierzbiniac. Kur viēni glūšnei āuga, vadīnas glūšnynas. v. glūšnis.*
- Glūšnis u glūšnys, -nia, m. *нпуча; wierzba. v. blīndis, kaīklās.*
- Gnāibyti, -bau, -biau, *нпучнмтū, заучу-нмтū (нпучи); szczypać, robić za-gięcia (na brzegach ciasta). Anýta gnāiba kleckūs dirbdamā iš tešlōs. v. žnāibyti, gnybtī, žnybtī, gny-bēklis.*
- Gnāubti, -biu, -biau, *обхваматыамтū, обнимать; brać, ujmować w objęcia. Gnāubdamas šīēna glēbī dēk i kūgī. v. Knāubti, knāūsti, gnāūžti. 2) refl. (idem), ceбн, для себя; (idem), sobie, dla siebie. Sēnis gnāubte ap-signiāubēs tūri kaip apkāndēs, ni pats ne vartō, ne vaīda, ni kitām ne dūda. v. knāūstis, knāubtis.*
- Gnāūžyti, -žau, -žiau, *нмучамтū, сжумамтū (sz pykn); miąć, gnieść, ściskać (w rękę). Sēlenas kisiēlaus gnāūžyk su gnāūžta, t. y. spāudyk, kol išspāudysi. v. gnāūžti.*

Gniáužoti, -žoju, -žojau, *v. gniáu-
žyti*. Skaĩbinius gniáužoja pláunant.
Mergà raĩkoje skarėlę gniáužoja.

Gniáužta, -tos, *f. топць (ч.-мѣо);
garśc.* Su gniáužtomis smėga dave
vaĩkas į gálvą. Aš tàve turiu sàvo
gniáužto. Kaip gniáužta apkabina-
mas, toks drūkčia jòjo pirštas be-
nāgis. *v. Gniūztis, sājuja, gniūžułas,
gniáužtas.*

Gniáužtas, -ta, *m. няць, обхватъ
няцью; piěśc (miara).* Gniáužtais
gniáužtũkime lāzdą, kas jòs árklus
ganỹti.

Gniáužti, -žiu, -žiau, *мать, жать,
сжимать (сз пыкъ); miąć, gnieśc,
ściskać (w ręku).* Su gniáužta sàva
aš gniáužiu várškę, o jis mólį. Martĩ
gniáužia gniūžułą sniėga, mòla, teš-
lòs. *v. gniáužyti, gniūžtelėti.*

Gniaužtiniĩkas, -ka, *m.; -ke, -kės, f.
молуциною сз одны топць; garściowy
(o grubości).* Šiėpai (čiėpai), óbels
gniaužtiniĩkai bùva, t. y. kaip lāz-
dos. Mėdis, žolė par vāsarą užauga
gniaužtiniĩku, t. y. led galĩ ap-
gniáužti. *v. gniáužtas.*

Gniaužtũti, -tũju, -tavaũ, *измяпать
няцью; mierzyć kładąc piěśc przy
piěsci.* Gniáužtais gniaužtũja lāzdą.
2) *сжимать (сз пыкъ), натирать
(пыкою); ściskać (w ręku), nacierać
(ręką).* Smaukýdama riėbias kójas
gniaužtũk su gniáužta. Pònas gniauž-
tũdamas su gniáužta tabokerka išėja
į kĩtas stũbas. *v. gniáužtas, gniáužta.*

Gnebinėti, -nėju, -nėjau, *нѣтъ нехотя,
понемножкы (о больном); jeśc nie-
chętnie, po trosze (o chorym).* Ligó-

nis gnebinėte pagnebinėja, t. y. ma-
žaĩ váłga. *v. knebinėti, váłgyti.*

Gnėboti (*y A. Ю. «gniáboti»*), -boju,
-bojau, *нѣтъ нехотя (о больном);
jeśc niechętnie (o chorym).* Ligónis
gnėbo, t. y. váłga kaip ne sàva dan-
timis, ne nórom, ne norėdamas. *v.
váłgyti.*

Gnėičioti, -čioju, -čiojau, *конушить,
мшкотно дѣлать (нѣтъ); dũbać
się (w czym), marudnie robić (jeśc).*
Bóba gnėičio, t. y. greĩtai ne dĩrba.
v. gnėboti, knebinėti

Gnėta (?), -tos, *f. нятно (отъ грязнаго
пальца); plama (od brudnego palca).*
Gnėta yra žĩnkłas (žėnkłas) nũ muĩ-
zina piršta pàliktas ant knỹgos. *v.
dėmė.*

Gnėva, -vos, *f. унѣз, немилость;
gniew, niechęc.* Aš ne nóriu gnė-
vos. Ni gnėvos bóju, ni małónės
stóju. *v. rūstýbe, piktũmas.*

Gnėvastis, -tiės, *f. унѣз; gniew.* Į
gniėvastį susiėja kaimýnai. *v. rū-
stýbė, piktũmas.*

Gnėvotis, -vojũs, -vojaus, *унысаться,
сепдуться; gniewać się.* Girdėjau,
támsta gnėvojiės ant mąnės už be-
reĩkałą. *v. pỹkti.*

Gnỹbėioti, -čioju, -čiojau, *поунысать,
щемумъ; szczypać, ściskać (uryw-
czo).* Gnỹbėio mąnei po širdiės. *v.
gnỹbti, gnybinėti.*

Gnỹbėklis, -kla, *m.; -kle, -klės, f.
щипунъ, -ня; szczypacz.* Dykũnas,
kurs gnỹbia, tas gnybėklis.

Gnybinėti, -nėju, -nėjau, *поунысать;
szczypać (często, zlekka).*

Gnỹbis, -bia, *m. щипание, щипъ;
szczypanie, uszczypnięcie.* Skaudũs

- tàva gnýbis. 2) *цунз, цунокз; szczypta*. Gnýbį dūnos dūk vištai. Gnybėlį mėsos suvąlgiau, t. y. kiėk sugnýba. v. gniũbas, kukulýs, žiũpsnis (žiupsnýs), gnýbti.
- Gnýblei, -bli, m. pl. *цунцы, клешня; szczypcę, nożyce (raka)*. Vėžýs gnýbia (gnýba) su gnýbleis. v. gnýbti, gnybtùvai.
- Gnýbti, -bu, -bau, *цунать; szczy-pać*. Su pirštais gnýbdamas įgnýba skaũdžei brólui. v. žnýbti guáibyti.
- Gnybtùvai, -vų, m. pl. *сечные цунцы, сечмы; szczypcę, nożyczki do świec*. Su gnybtùvais nugnýbk žvākę. v. gnýbti.
- Gnýburti, -ru, -rau, *цунать (но-немноу; szczy-pać (po trosze))*. v. gnýbti.
- Gniũbas, -ba, m., *цунз, цунокз; szczypta*. Martį sviėsta gniũbą, gniũbėlį dāve mānei. v. gnýbis. —
- Gniũbti, -bu, -bau (= gniũbti, gniũbų, gniũbų?), *цунать; szczy-pać*. Žansis gniũb. v. gnýbti.
- Gnyželis, -la, m.; -le, -lės, f. *брызливый человек, брызлив; nudziarz, gderacz*. —
- Gnyžėnti, -nų, -naų, *жупить, ворчать, брызжач; gderac, zrzedzić*. Patį (gūlova) gnyžėna be pārstoja sava šeimýnā, kaip medinis prūkłas. Gūlovas vis gnyžėna ant mānės be reikāla, t. y. bāras.
- Gniũbti, gniũbų, gniũbų, *мерять, мотать, оцандать; tracić sztywność, opadać*. Gniũbte sugniũbę mendelei, t. y. nusilėidę ant žēmės, sukrītę (ne sugriũvę). v. gniũžti, kniaũstis.
- Gniũdyti, -diju, -dijau, *дѣлать ч.-л. мнукотно, конаться; robić marudnie, młrężyć*. v. gniũsoti. —
- Gniũsà (u gniũsà), -sos, c., *медленно или вяло работающий, дѣлающий ч.-л.; opieszalec, niedbalec*. Gniũsa kaip užmĩgęs dīrb sutīžusei. Kurs ne sumó kalbėti, ni dīrbti ne móka, tas gniũsa.
- Gniũsas, -sa, m. *подъ водяного жука, вод. насѣкомаго; gatunek żuka, owadu wodnego*. Gniũsai yra vabałai jūdi vandenýje, pažemėje (y A. Ю. «pažemėje») greitį. v. vābałas.
- Gniũsis, -sia (u gniũsius, -aus), m.; -se, -sės, f. *мнукотный, вялый человек; powolny, opieszaly człowiek*. Žmōgus, kurs ne vėikus (y A. Ю. «veikūs»), užmiršta ką dīrba, vadīnas gniũsis. v. gniũsà.
- Gniũsoti, -sau, -sojau, *быть мнукотным, вялым; być powolnym, opieszalym*. Įsikniaũsęs, įgniũsęs gniũsa tingūs žmōgus.
- Gniũsti, gniũsų, gniũsaų, *непадать, быть безнечным, мнунтаться; być opieszalym, zapomínającym się, lenić się*. Tōje gniũse mergā gniũs tik lōvas taisýdama, t. y. užsimiršta nuōjusi. v. gniũsoti, gniũsūti. —
- Gniũsti, gniũtų, gniũtaų (gniũsti, gniũsių, gniũsiaų?), *нести, нажимать; gnieść, naciskać*. Su gniũtele gniũsk šiāudus ant stōga. v. gniũtis, gniũtūti.
- Gniũsūti, -sūju, -savaų, *дѣлать ч.-л. мнукотно, вяло, неохотно; robić marudnie, niedbale, leniwie*. Brólis gniũsų, t. y. dīrba sutīžusei. Pasi-

leņkusi jinaī gniūsā, t. y. knybur nērinj. v. knobūti, gniūsti (1).

(Gniūtis, -tiēs, f.); gniūtele, -lēs, f. *жеп-динка для прижатия соломы (когда кроют крышу)*; *žerdz do przyciskania słomy (przy kryciu dachu)*. Su gniūtele stuñdžei (= stañdžei) privežžk šiaudus, tai stogas bus stundūs (= standūs).

Gniūtulas, -ļa, m. *куна (бумага)*; *plik (papieru)*. Pōpieru gniūtulā ātneše brōlis. v. kusulys, gumulas, lūstas. Gniūtūti, -tūju, -tavaū, *мечу, прижимаю*; *gnieść, przyciskać*. v. gniusti (2). —

Gniūžcioti, -čioju, -čiojau, *сжимать с пык (с неперышаму)*; *ściskać w rękę (urywcz)*. Nusitvērēs kiaušiūs ir gniūžčio vaikiūkās. v. gniáužyti.

Gniūžinti, -nu, -nau, *дагумь, мечу; гниеć*. Nāšcei gniūžina māžā mergīcā, kurī ne gal jū panēsti. Stāčīa žmōgū vežīmas gniūžinte sugniūžins.

Gniūžis, -žia, m., *юпец ч.-л.*; *garśc*. Mōtynos dūžis kaip sviēsta gniūžis, t. y. kā dēlno palýkta (= palýkt, paliēkti). Gniūžī pinigū (gumāškū), varškēs dāve jam sesū. v. kūtuļas, gniūztis.

Gniūžt, *лаз. частуца, выпаж. сжаміе пыкою*; *partyk, wyraż. ściskanie pięścią*. Gniūžt raņkā sugniáužti. Gniūžt ir spāuda (= spāud) vaīkis su sava gniáužta māna raņkā.

Gniūžtelēti, -lu, -lējau, *сасіка смучитъ, сжаміе пыкою*; *ścisnąć pięścią zlekka*. Su gniáužta gniūžtelēk mergōs raņkā. v. gniáužti, gniūžt.

Gniūžti, gniunžū, gniūžaū, *оспадатъ, мутъся, терять твердость, кр-*

нотъ; opadać, zginac się, tracic moc, sztywność. Aš gniunžū, t. y. léidžiūs žemyn. Sēnis dēde gniunž dēdamas i vānā. Bōbos kūnas gniūža iš siļpnūma, kol sugniūža, t. y. sulūža. Slūgā gniunž, t. y. susilėidžia visaīs kaulais i tinginūmā. Žmōgus gniunž ant senātvēs, t. y. i kūpetā traukias. Kūnas siļpna žmōgaus gniunž. v. kūmpti, žniūgti, gniūbti, kniūbti, kūprintis.

Gniūztis, -tiēs, f. *юпец чело-н., коли-често, забуряемое сз одну юпец; garśc, ile garścią objąć można*. Purvū gniūžti pakabīnk ir drēbk. Gniūžti smiēga, tešlōs, varškēs sugniáužiau su sava gniáužta. 2) *юпец (пачъ), кулакъ; garśc (pięć)*. Brōlis gniūžtyje ļaīka žēntā. Mumīs gniūžty ļaīka pōnas, t. y. kupō (?) suspāude. v. gniūžis, gniūžuļas, gniáužta, sānja.

Gniūžuļas, -ļa, m. *юпец (мпра), жемокъ; garśc (miara), rzecz ściśnięta w rękę*. Mūkuļas čuļkinia suspāustas viēname gniūžule, kad atgniáuž. Martī gēra gniūžuļā ūžkuļā, sviēsta, varškēs dāve anýtai. v. gniūztis, gniáužti.

Gniūžulti, -ļu, -ļau, *сжимать с пык; ścisnąć w rękę*. v. gniáužti.

Gniūžūtis, -žūjūs, -žavaūs, *прижиматься, обниматься; ścisnąć się*. Susitīkusiu du draugū gniūžūjas. v. gniūžti, glūsniūtis, grūžūtis, glēbiūtis, myļūtis.

Gōbas (u gābas), -ba, m. *жадность, алчность; chciwość, łakomstwo*. Tāva begaļinis gōbas. v. gobētis, gobulys. Gobētis, -biūs, -bējaus, *жадничать,*

жаждаць (чело); chciwie żądać, być chciwym. Kaimýnas gōbias, t. y. nor didelį lōbių, jam niėkad ne išteńka. Gobētis yra imtis greičiai dėl sąvės, yra svėtima norėti. Aš gobiūs esti tūs óbalus.

Gobŷne, -nės, f. *покрывание лица платком; zasłonienie twarzy chustką.* Man ne tińka gobŷne mergū, t. y. kad jōsios gōbiasi su skaromīs. v. gōbti.

Gōbstytis, -staus, -sčiaus, *обязывать себя голове платком, связывая концы платка под подбородком; okrywać się chustą, związując końce pod szyją.* Su skėpeta, su kuskelė gōbstos mergà. v. gōbti.

Gōbšas, -ša, c. (y A. Ю. u «gōbše, -šės»), *жадный, алчный человек; chciwiec.* v. daugnóra, gobētis.

Gōbti, -biu, -biau, *обязывать (голове) платком, связывая концы его под подбородком; okrywać (głowę) chustką, związując jej końce pod szyją.* Aš gōbiu gálvą su nūmetu, t. y. užėriūcinu. 2) *refl. idem (себе); (sobie).* Su skėpeta gōbiūs, t. y. rišu po žándu (smakrū). Su raištelū gōbkis, t. y. po žándu parišk. Gōbte užsigōbti. v. aūrintis, gaūbti, dėngti.

Gobtūras, -ra, m. *наезд у очана, очажный комак; kaptur u pieca.* Pėčius jáujo su gobtūru. 2) *женский головной убор, капар; strój głowy u kobiet, kaptur.*

Gobtvas, -va, m. *продолговатый головной платок, гол. покрывало; chusta podłużna do głowy.* Pargobk

štįprei su gobtuvu gálvą kūdikia, kad ne kledarótum. v. gōbti.

Gobūklis, -kla, m.; -kle, -klės, f. *жадный, алчный человек; chciwiec.* Kurs ne priėda, ni prįgeria, ni jam ko ganà, tas gobūklis. v. godulŷs, gobētis.

Gobulŷs, gōbula, m. *жадность; chciwość.*

Gobūs, -bì, *жадный, петуший; chciwy, gorliwy.* Žmōgus gōbus iš kitų nor. Brōlis neĩkom (labaĩ) gōbus ant dárba. Gobū linūs ráutu (gebū ráuti?), mėgstu žolę piáutu (= piáuiti?). v. gobētis.

Gōda, -dōs, f. (u gūdas, -da, m.), *честь, уважение, поштение, уважение; cześć, honor, poszanowanie; uczta, gody.* Aš ten gavaū gėrą gōdą, t. y. váišes. v. čėsnis, pókelis, págūda, prašmĩntinis, gōdoti.

Gōdas, -da, m. *жадный человек; chciwiec, lakomiec.* Ganà tu, gōde,— viėns ir ėdi, t. y. besótis. 2) *жадность; chciwość.* 3) *пенеўник, лопух.* Gōda lāpai, kaip skrybėlei, áuga patvoreis. v. varlerėšas.

Godėti (y A. Ю. «gódėti»), -dėju, dėjau, *читать, уважать; czcić, szanować.* Godėti arbà godóti yra čėnavóti. 2) *уважать, радушно принимать; czestować, gościnnie przyjmować.* Kas godėte pagodės mánė sirātą, kad ne tāmista, t. y. malónei prijiĩms. Godėk svėtį. Brōlis godėte išgodėja tris naktis, t. y. išváišina. v. viėšėti, gōdoti. —

Godėtis, -džiūs u -dėjās, -dėjaus, *жадно желать; chcieć usilnie.* Tu

godrēsi īsisēti rugrū. Brōlis gōdisi žiēmōs sniēgu mēšlā išvēžti, t. y. steļģias. v. gobētis, steļģtis.

Godīngas (u gūdīngas), -ga (y A. Ю. «gōdingas»), норменный, досто- ный уважения; godny poszanowa- nia, czcigodny. v. gōda.

Godīngas, -ga, жадный; чciwy. v. gō- das, godūs.

Gōdinti, -nu, -nau, чтуть, уважать; czcić, szanować. v. godēti. —

Gōdļapis, -pia, m. лист лопухника; liść łopuchu. Gōdļapeis kad apsi- tvārstysi blāuždas, išgūdys blāuždū sprōģius. v. gōdas, lāpas.

Godlīvas, -vā, жадный; чciwy. Bōba godlīva būva. v. gōdas, godētis.

Gōdoti (u godōti), -doju, -dojau (u -dōju, -dōjau) чтуть; czcić. v. go- dēti, čenavōti.

Godōti, -dōju, -dōjau, стараться узнать, догадываться, угадывать; starać się dowiedzieć, domyslać się, zgadywać. Godōjau, godōjau, leđ at- godōjau, kaip man atsiēina giminē: teluļēnas, šešuras, anyta, ūšvis, lai- gūnas, mōša, tetā. v. štikailoti, spēti.

Godulīngas, -ga, жадный; чciwy. v. godulīs, godūs.

Godulīs, gōdula, m. жадность; чci- воść. 2) godulīs, -la, m. u godulē, -lēš, f. жадный человек; чciwiec (y A. Ю. «godūlis, -la» u «godūle, -lēš»). v. gobūklis.

Godulīste, -tēs, f. ащность; чciwość. v. godulīs.

Godulūti, -lūju, -lavaū, жадничать; łakomić się. Godulūti ģra ļabaļ norēti.

Godūs, -dī, жадный, ащный; łap- czywy, chciwy. Veršis godūs gērti, t. y. stalģūs, gašļūs. v. žābtas (žāp- tas), godētis.

Gōge (u gōge, gūge), -gēs, f. жогжа, жогжа; głowa, «leb». I gōge dūk arieļkos, t. y. i gālva. Pijūkas iķiša gōge. v. gālva.

Gogīngas (u gūgingas), -ga, жогжа- ный; głowiasty. Agūnos gogīngos. v. gōge, galvenūtas.

Gogrōti (u gūgrōti), -ōju, -ōjau, жог- нуться; rosnać w głowki. Kopūstai jau gogrō, t. y. siaučia, i gālvas eļna, āuga. v. galvēti.

Gōjus, -jaus, m. жогжа (из жогжа- ных деревьев); gaj (z liściowych drzew). v. kuītis (skuītis).

Gókčioti, -čioju, -čiojau, жогжко пы- тать; głośnie rzygać. Vaļkas gókčio, kad iš vidaūs raugulīs pakļista, o ne gal pravēmti. Gókčiosi mūsī rā- dēs ir norēsi išvēmti. v. gókt.

Gōklinti, -nu, -nau, умму (o pазум); iše (o gapiu). Kur gōklini, t. y. einī išsižiōģes. v. eiti.

Gókšēti, gókšū, gókšējau, пытать, из- давать язык, предвещать близ- кую смерть; rzygać, wydawać głos człowieka, mającego wómitować. Zēn- tas gókši, t. y. vēmti nor, gókšē- dams išēja. Ans pīnigus gókši, nor išvēmti. Pārsivalģes gókši, t. y. nor vēmti. Kas ne gal išvēmti, tas gókši. v. gókčioti.

Gókt, m. жогж., выраж. язык, слыши- мый при сильной отрыжке носом обильной пды; partykuła, wyraż. odgłos, przy głošnym rzyganiu, przy odbijaniu się po sutym pakarmie.

Gókt, gókt prispranglôjes kaľakù-tas, priēdes.

Gõlas (=gũlas?), -la, m. *лещае no-ложение*; adv. gõlu (=gũlu, gũlũ, gũlã), *лешма; леzenie*; adv. *плазем, повазем*. Áľves (bũtelus) suguldýk gõlu (=gũlũ) ant žēmēs, kad ne išsivartalótum, ne susidanžýtum. v. gvaľũ, gũlu.

Gólti, -ľstu, -ľau (=gálti, gáltstu, ga-ľaũ), *моч; мóc*. Ant gãla pagaľēs gólte sunególa (=gálte sunegãla) sēnis dēde visiškãi. v. gálti, galēti.

Gomaľnas, -nã, *жадныũ; чцiwy*. v. gobũs, godũs, gomurýs.

Gomũ, adv. *нпiамно*; *мiło*. Gomũ ráutu (ráuti?) linũs itin gerũs.

Gomurýs, gómuria, m. *нѣбо; podnie-bienie*. Gomurýs gerklēje išplĩka. 2) *сводъ (въ нери); sklepienie (w piecu)*. Gomurýs pēčiaus išgēda.

Góna, -nos, f. *смado (копосъ); стадо (крóв)*. Gónã kãrviũ vãra piēmũ.

2) *множествó; mnóstwo*. Gãudyti vaĩkĩ gónã výrũ apnĩka, t. y. daũg. Vyrĩskei gónomis eĩna ĩ tuĩgũ. Kas tókiã gónã žmoniũ prišērs. v. gõniava, burýs (bũrýs), daugũmas. —

Gõniava, -vos, f. *сборище, мома, смado; tłum, cižba, gromada, стадо*.

Kas tókiã gõniavã talkiniĩkũ pašērs. Ciēľã gõniavã galvĩjũ užvãre ant piēvos ir nugrũžina ikĩ kiminũ, net kērpes išēde. v. góna.

Goĩcas, -ca, *цмũũ; сау*. Par goĩcã nãktĩ parsikũle veselniĩkãi. v. vĩsas.

Goĩčas, -ča, m. *иончая собака; гоĩczy pies*.

Gonýčia, -čios, c. *изманиникъ, ионмая тварь; wygnaniec, prześladowana*

istota. Višĩ bēga kaip gonýčios žiũ-rēti. Gonýčia ģra žmõgus, kurĩ gēn ľaũk iš kiēma.

Gõnyti, -niju, -nijau, *ypodostũ, yenyumũ; szpecić, kaleczyć*. Kam gõniji šũni nukiĩzdamas ũdegã, ausĩs. Vaĩkis gõnyte sugõnija man raĩkã, t. y. pãžeide, suzdrãmija. 2) *nopumũ; psuć*. Siuvĩke gõnija drabũžĩ siũdama. Snĩēgas snĩgdams ir gõnija kēľĩ, t. y. gadĩn. Karēĩvei šĩãndus gõnyte sugõnija, o mēšľa ne padãre. 3) *refl., dypavumẽs, waumũ; dzi-waczyć się, swawolić*. Ko tu gõnijiēs, t. y. daraĩs ne vėľug sãva stõna svėtimu drabũžiũ. Vaikaĩ gõnijas, t. y. durnaĩ eĩľgas. v. žēĩsti, gadĩnti, bepročĩũti, kũltis, siaũsti, jodytis.

Gorē, -rēs, f. *podъ жудкосту, подъ упу; rodzaj płynu, rodzaj zabawy*. Atbulĩnis par sãva taĩpkojiĩ nor gõrē su pãgalu paliēti, o goriniĩkas (kurs priē gorēs stóvi) táikina ĩ šãľĩ gãľã pãgala, kad ne trõpytum.

Gorētis, -riũs, -rējaus, *cz mpydomъ no-npaslãmẽs (o больномъ); z trudno-ściã przychodzić do zdrowia*. Gorēte atsigorēja ligõnis, t. y. atsĩgriēbe, atsigãva. v. gãutis.

Gõrgelis, -la, m.; -le, -lēs, f. *нãнũũ, нãнũũã; pijak*. Kaĩčema ģra stakľã gõrgelũ, t. y. pijũkũ. v. girtũklis, gorē, gėrti (gõrgelis = *gõrgeris?).

Gorinēti, -nēju, -nėjau, *ходить часто наиубаясь (o высокомъ человеткѣ); chodzić często się nachylajãc (o wysokim człowieku)*. Gorinėjau riĩk-dama vãrpas ant diĩvos, t. y. pasi-leĩkusi buvaũ.

Gõrinti, -nu, -nau, *nygamũ, страшитũ;*

straszyć. Kam če gōrinti vaikūs káilį isvėrtes (= išvėrtus), t. y. baidyti. 2) *umti, nakloniusiu galvą; iść ze zwieszoną głową*. Gōrinti yra eiti nunėres (= nunėrus) gálvą. v. gaĩdinti, baidyti, glōrinti.

Góvada (= góvėda), -dos, f. *сборъ, толпа, множество; gawiedź, mnóstwo, gromada*. Pułkas vaikų, arklų... sùrinktas vadĩnas góvada.

Góžtautas, -ta, m. (= gōštaut̃as, gōštautas, -ta; gostaut̃as, -taũtos), *podz uosmka; gatunek kwiatu*. Góžtautas raudonaĩ žydi (žydi). v. gōžti (?), taut̃a.

Góžtel̃ta, -tos (= gōstel̃ka, gōstel̃ta), f. *podz pacmenia; gatunek rośliny*. Góžtel̃ta gōžia, suáuga ir kĩtas žolės smel̃kia. v. góžtautas.

Góžti, -žiũ, -žiaũ, *шупоко разпачамься (o pacmeniũ); rosnać szero-roko (o roślinie)*. Gōdas (žolė) gōžia, t. y. skleiđžiasi lāpai, áuga plačėi. Ļāpai mēdžia klėsčia, o bũlbũ, burōkų, daržovės gōžia. Žolė viršutĩne gōžia, o apatĩne spil̃gsta.

Góžti, -žiu, -žiaũ, *валити; жадно хватать, морочуко брати; walić; chciwie chwytac, pospiesznie brać*. Úktveris gōžia rugiũs piáunant, t. y. praleĩkęs kitũs smaĩkei dĩrba. Tu vagčėi gōži svėtimus dáiktus.

Grābaloti (u grabaloti), -loju, -lojau, *нашупывать, ошупью искать, хватать; szukać po omacku, chwytac*. Grābalodams sugrābalojau dáiną. Apčrupaĩs grābalojau patámseis kepūrė. v. grabinėti, grabyti, grabažiũti, greibinėti, krepesũti, šebenioti.

Grabánkstelėti, -lėju, -lėjau, *умереть, настъ (говоря съ пренебрежением о большомъ, исхудаломъ человеке); umrzeć, polegnać (mówiąc z pogardą o wielkim, wychudłym człowieku)*. Sėnis diėdas grabánkstelėja, t. y. nũmire. v. keberkstelėti.

Grābas, -ba, m. *шобъ; trumna*. Grābas, kurs *grėbia (?) žėdną žmogų. Ļavoną dėda grāban (= grabaĩ)*.

Grabašioti u grabašioti, -šioju, -šiojau u -šcioju, -ščiojau, *хватать, хватать (nonеммой); chwytac, kraść (po trosze)*. Krũčas grabašcio mēkniekus, t. y. vāg. v. vōgti, kručauti, grabstyti, saurankiũti, greibinėti.

Grabažiũti, -žiũju, -žiauaĩ, *нашупывать, искать ошупью; szukać po omacku*. Grabažiũk patámseis, ar sugrabažiũsi kepūrė. v. greibinėti, grābaloti.

Grabdirbys, grābdirbia, m. *шобовицк; trumniarz*. Kurs grabũs dĩrba, tas grabdirbys.

Grābe, -bės, f. *poż; rów*. Grabkasys kāsa grabės, t. y. paĩkasus. v. griovys, paĩkasas.

Grabėti, -bũ, -bėjau, *umti ошупью, карабкаться; w omacku iść, gramolіć się*. Bóba grabėte igrabėja į gālą brĩkos, t. y. įsilėida. Pijũkas grabėte išgrabėja, t. y. išvažiava.

Grabėzdai, -dų, m. plur. *старая рухлядь, ветхія вещи; rupiecie, stare sprzęty*. v. gremėzdai.

Grabijōsius, -šiaus, m. (y A. IO. u «grabijōše, -ės»), *неуклюжий человек; niezgrabny człowiek*. v. gremėzdas.

Grabijošiũti, -šiũju, -šiauaĩ, *быть не-*

- ловкимъ, неловко дѣлать ч.-л.; *być niezgrabnym, robić niezgrabnie.*
- Grabinėti, -nėju, -nėjau, *оцунью искать; szukać po omacku.* Aklas grabinė patámsy. Sėnis grabinėja vėžius, t. y. gáude. v. gràbaloti.
- Grabinỹs, grābinia, m. *хватаемый предметъ; rzecz chwytana.* Girtas norėja nečỹstą grābinį griėbti, t. y. *stribūną (sūbinę).*
- Grabkasỹs, grābkasia, m. *конателъ (рвовъ), ровоконъ; kopacz rowów.* Kurs grābes kāsa, tas grabkasỹs. v. *griovkasỹs.*
- Grabnỹcia, -čios, f. *(освященная) во-щаная свѣча; gromnica.* Staunėnes žvakes priė pōnų, o pas žmōnis gramnỹcias dėgina (sc. žibina) priė mĩrusia.
- Grabnūs, -nĩ (*u* grabūs, -bĩ), *хваткий, ловкий; chwytny, zgrabny.* Vaĩkas grābnus priė griėbĩma.
- Grabóti, -bóju, -bójau, *хвататься, нащупывать; chwytac̃ się, obtacy-woac̃.* Sėnis pirštūs išlėides grabó-damas eĩna. v. gràbaloti.
- Gràbst (= grabšt), *лат. част., выраж. быстроту хватанія, «хватъ»; part., wyraż. prędkość chwytania, porwa-nia, «cap, łap».* Gràbst, gràbst že-bėja ašviėnis sniėgą norėdamas ėsti.
- Gràbsterėti (= grabšteletĩ), -ru (riu), -rėjau, *хватнуть; chwytnać.*
- Grabstýti, -staũ, -sčiaũ, *хватать, по-щипать, стаскивать; chwytac̃, po-rywać, ściagać.* Tu paprataĩ grab-stýti niėkniekius. v. gribišauti, kru-čauti.
- Grabštūs, -tĩ, *хваткий, умнющий ста-щить, украть; chwytki, umiejący*

- ściagnac̃, ukrasc̃.* Duřnius ĳra grab-štūs, tu sáugokis, kad tãve ne ap-vōgtum. v. krūčas, grabštukas, grabnūs.
- Gračavóti (= gracavóti), -vóju, -vójau, *расшищать (мѣсто), удалять не-нужныя вещи; rozczyszczać (miejsce), usuwać (niepotrzebne rzeczy).* Anýta gračavó, t. y. nukiľnója dái-ktus ir pàded kur kituř.
- Gragràbst, *лат. част., выраж. звук, происходящій отъ хватанія (ста-ранія ухватиться) при паденіи; partyk., wyraż. odgłos chwytania się walącego się człowieka.* Gragràbst, ir išvirta girtas. v. grabėti, gràbst.
- Gragždĩnti, -nũ, -naũ, *прозвѣть, стра-щать, возбранять; grozić, zastraszać, zabraniać.* Pōnas gragždĩna, kad anō bijótus. Pōnas gragždĩn gėrti. v. draũsti (draũsti).
- Graibinėti, -nėju, -nėjau, *серебать; zgrzebywać.* Graibinėjau, kol su-graibinėjau šapūs, pāsarą daržinė, kad ne mĩntus po kójų. 2) *ловить, хватать, обхватывать, обнимать; łapać, chwytac̃, obłapiać.* Vaĩkei graibinė, t. y. merginė. v. grabinėti.
- Graibýdinti, -nu, -nau, *распоряжаться вытаскиваніемъ, выемкою, добы-вать; rosporzadzać się, żeby było wyjęto, wydobyto.* Graibýdink iš mar-kōs (lĩnmarkos) linūs. v. graibýti.
- Graibýti, -baũ, -biaũ, *хватать, оцунью искать; chwytac̃, po omacku szukać.* Graibaũ po vādenį jiėškó-damas vėžių. 2) *refl., хвататься, щипать себя или другъ друга; chwytac̃ się, macac̃ się.* v. maujóti, grĩėbti, gràbaloti, gribišauti.

Graibýtuvēs, -vių, f. pl. *обнимание*; *obłapianie*. Bus guldýtuvēs ir graibýtuvēs.

Graibščióti, -čióju, -čióju, *хаамаа, заірэбаа, ловаа (саком)*; *chwytać, zagrabiac, łapać, łowić (czerpakiem)*. Su graibštu arbà kēsēlu graibščiók žuvīs. 2) *refl., обнимать, обниматься*; *obejmować, obłapiac*. Girtas nor apič mōteriškas graibščiótis. v. graibštas, graibstýti.

Graibstinėti, -nėju, -nėju, *cipebaа, снимать (по немному)*; *zbierać (po trosze)*. Aš graibstinėju smetōną nū piēna. v. graibstýti, graistýti, grajóti.

Graibstýti, -staū, -ščiaū, *хаамаа, хаамааа, хаамаааа*; *chwytać, chwytać się*. Taip ta mergà šoka, kaip girtas mētus graibste. 2) *снимать, cipebaа*; *zbierać*. Marti graibsta táu-kus nū viršaūš, smetōną nū piēna, t. y. grajō. 3) *обхаамааа, обнимать*; *obejmować, obłapiac*. Vaikuškas graibste mergēlę gļamonēdamas. 4) *refl., хаамаааа, хаамааааа*; *искать оушныю*; *chwytać się, szukać po omacku*. Ligōnis aplink sàve graibstos. v. griēbti, grajóti, graistýti, čupóti.

Graibštas, -ta, m. *чепнакз, сакз (рыболовный снаряд)*; *czepak, czerzeniec (sak na ryby)*. Su graibštu graibščióju žuvīs. Su graibštu virtīmus, skrýlus griēbia išvīrus. v. keselýs.

Graibštukas, -ka, m.; -ke, -kēs, f. *сорушка, кармаиуикз, -иуиуа*; *rzecz-mieszek*. v. vagis, grabštūs.

Graikštáuti, -štáuju, -štavaū, *быаа, прихотливый (о пдн)*; *być wy-*

myślnym, wybrydnym (w jedzeniu). Marti graikštáuja, t. y. gedáuja vaīgių, kokių nēr.

Graikštūs, -tī (u gramūs, -mī), *прихотливый, разборчивый (о пдн)*; *wymyślny, wybrydny (w jedzeniu)*. Viēna mergà ēdrī, o antrà graikštī, t. y. jebkā ne nōri ēsti, vis skaneī jājai dūti. v. lēpnas, lepūs.

Grajóti, -jóju, -jójau, *снимать (слюку)*; *zbierać (šmietanę)*. Sesū ne grajōtu piēnu bālina barščiūs.

Graistýti, -staū, -ščiaū, *снимать (пны, слюку)*; *szumować, oczyszczac (z piany), zbierać (šmietanę)*. Graistýk putās nū vėrdancia verēna. 2) *чептумь, измпрямь цуркылемз*; (y A. Ю. «grāistyti») *nakrešlac cyrklem, robić (co) pod cyrkiel*. v. grýti, rašýti.

Grājus, -jaus, m. *ура*; *gra*. Ženātve ūra grājus (sc. žaislas).

Grāizyti, -žau, -žiaū, *разрызывать (nonepekz)*; *rozrzymac (wopoprzek)*. Barščiūs, cibūlus grāizyti, t. y. skersai piāuti, griēžti (2).

Graižýti, -žaū, -žiaū, *ломать себн pyku*; *załamywać ręce*. Graižýti raīkas. v. granžýti, láužyti.

Graižtūvas, -va, m. *пзеуз, долотуо*; *rylec, watornik, dłótko (snycerskie)*. 2) *бочарз, обпычункз, bednarz*. Graižtūvas viēdrams duguūs dēd. v. kubīlus.

Graižtvos, -vų, f. pl. *ymopу; wátory*. Griēžk gīlas (= gīlas) grāižtvas, kad dūgnas turētusi. Graižtvas viēdre, kubilē iğriēžk, kur dūgną dēsi. Par grāižtvas vėrpelēs aīaūš pabēgēs šlekētas. Su ļaīstais išlīpe jinaī,

anýta, kùbiła gráiztvas, kad rasālas nū kopūstų ne tekētum. 2) *часть ладовъ или клепекъ ниже уторовъ*; *dolna część klepek poniżej watorów*. Kùbiła, viēdra gráiztvos ųra ātbraiļa po apačiōs.

Grajavóti, -vóju, -vójau, *маскаться, шляться*; *wałęsac się, włóczyć się*. Mergà plūdunge grajavó po miēstā lig vēlūma, t. y. vadaļojas.

Grakštūs, -tī, *прелестный, красивый; śliczny, piękny*. Grakštī mergà, t. y. gražī.

Gramāiļa, -ļos, c. *проказникъ; swawolnik*. Šū, kurs kūlas, būs gramāiļa.

Gramalóti, -lóju, -lójau, *каракулить; bazgrać, gryzmolić*. v. piēsti, rašyti.

Grāmātas (?), -ta, m. *мірз, общество; gromada*. Viēname grāmāte ēsant reik̄ teisīngai darýti. v. krūvā, kūpa.

Grambýti, -baū, -biaū, *хвата́ть, оуцунью и́скать*; *chwytać, po omacku szukać*. 2) *соскребы́вать* (grámbyti?), *сметать дои́ста, счи́щать* (*острымъ орудіемъ*), *соскаблыва́ть*; *zeskrobywać, zbierać ze dna*. Grambýk mīltus iš visū stōtkų, t. y. surink iš dūgna. Sēnis grambýte iš-graĩbe plytēles ir padīrba pečiūkā. 3) *refl., хвата́ться; оуцунью забираться* (*куда-нибудь*), *метаться* (*съ разныя стороны*); *chwytać się; omackiem wkładać się, rzucac się w różne strony*. Vaĩkas ne graĩbosi, kur ne reĩkia, t. y. ne ļānda po sōdā vōgti obalī. Martī išālkusi ēsti graĩbos, t. y. šen puļ, ten puļ. v. grāmdyti, graibýti, grābaloti.

Gramdinēti, -nēju, -nējau, *носкребы́вать; skrobać* (*po trosze*). v. grām-dyti.

Gramdinýs, grāĩdinia u grām̄dinia, m. *носкребки, носкребыши; oskrobiny, placek z oskrobin*. Grāĩdinī sugrām-džiau dūnā kēpdama. v. pagramdī-nis, grandinýs.

Grāĩndyti, -dau, -džiau, *скреба́ть, очищати́ скребя́*; *skrobać, oskrobywać*. Aš grām̄dau sagōnā, kaip kōšę palēka (= patiēkia, paliēka?). v. kōpti, grāĩndyti.

Gramēti, -mū, -mējau, *пада́ть съ шымомъ, прохотомъ* (*шлыбъ*), *провали́ваться; padać z trzaskiem* (*w głęb*). Aš gramējau ī dūgnā, pēlkę, t. y. kritaū. Kur lipī, kad tu gramēsi žemýu. v. krīsti, pūlti, garmēti.

Gramōzdas, -da, m. *старая рухлядь, пожитки; rupiecie, manatki*. Surinkaū sava gramōzdas, t. y. krūstulus, bāldus. v. bāldas, grabēzdai, krustuleĩ.

Gramōzdyti, -diju, -dijau, *складыва́ть* (*рухлядь*); *składać* (*rupiecie*). Gramōzdyti ųra dēti gramōzdas.

Gramstýti, -staū, -sčiaū, *погружа́ться, тонуть; погру́жати́, tonąć*. Tu nārstai, o aš gramstaū. v. grīĩsti, kliĩpti.

Gramzdēti, -dēju (-dū?), -dējau, *погружа́ться, опуска́ться* (*на дно*), *тонуть, вязнуть; погру́жати́, opuszczac się na dno, grzeznąć, tonąć*. Gramzdēdamas nugramzdēja ī ēketi su arkleĩs. Ī dūgnus gramzdēte sugramzdēsi. v. grīĩsti.

Gramzdĩnti, -nū, -naū, *погружа́ть; погру́жати́*. Ne gramzdĩnk jin ī prā-

- pultį, į bedūgnį. Tu gramzdinį ár-
klus. 2) *fig., убить; губить.*
- Gramzdýti, -daũ, -džiaũ, *попыжмать; погра́зжа́ть.* Kam tu ji gramzdaĩ į vándeni? v. griĩsti, gramzdĩnti.
- Grámžti, -žiu, -žiau (= grámžyti, -žau), *сресту, мездруть; skrobać, miezdrzyć.* Kaĩlus avĩkailį grámžia. 2) *refl., чечамца; skrobać się.* Žydas nunĩžes grámžias, t. y. kāsos. v. grémžti (3), trĩnti, kasýti.
- Grandėklis, -kla, m. *скребок; skrobaczka, skrobadło.*
- Grandỹkle, -klės, f. *скребок; skrobaczka.* Su grandỹkle grėnsk, iš-grándyk purvũs nũ aslõs. v. grándyti.
- Grandinėti, -nėju, -nėjau, *поскребывать, соскребывать, выскребывать; skrobać po trosze, zeszkrobywać, wyszkrobywać.* Martĩ grandinėja pirm smetõną iš pāsala pũda (= iš pũda pašalĩ).
- Grandinỹs, grándinia u graĩdinia, m. *поскребки, поскребуш; oskrobiny.* Kõšes grandinėĩ iš kãtila. Vaĩkai (y A. Ю. «vaĩkaĩ»), eĩkite priė grandinĩ, t. y. išgrándyti kãtila dũgną. Grandinėĩ yra išgrėnsti svilėσαι sagõna. v. grándyti, grandinỹs.
- Grandĩnis, -ne, *колючий, обрубный; kółkowy, obręczny.* Grandĩne gelžis, t. y. grandĩms kãlti. v. graĩdis.
- Graĩdis, -diės, f. (*железный*) *обруч, (железное) кольцо, звено в цепи, колецко; obręcz (żelazna), koło albo kółko (żelazne), ogniwo w łańcuchu.* Ve graĩdis dėl pririšĩma ašviėnų priė siėnos. v. žiėdas, rĩnke.
- Grándyti, -dau, -džiau, *скребать, oskreбывать, саднить; skrobać, oskrobywać, sednić.* Ja prisilĩpusi aslã purvaĩs (= prilĩpusi, primĩnta purvũ), grándyk su grandỹkle, su lópeta puĩvus nũ aslõs, nũ stãla. Grándyk graĩdinį kėpant pyragũs. Tiė výrai ūdegas gránda pasiėneis váikšėiodami be dárba. v. grėnsti, grámdyti, gáldyti.
- Grandžiũtas, -ta, *покрытый кольцами, звеньями, кольчатый, звенчатый; kółkami lub ogniwami pokryty, z kółek, z ogniw połączonych złożony.* Lenciũgas grandžiũtas. v. graĩdis.
- Graĩža, -žõs, f. *осмамок, одава; reszta.* Výras išgreĩžes pĩnigus atstũme graĩžą mán. 2) *возвратъ, носоротъ (сольца); powrót, przesilenie (dnia z nocą).* Daryk graĩžą tai meĩgai, t. y. granžĩnk pas sãve, vadĩnk. Sãulės graĩža jau párėja, t. y. bus diėnos strukėsnės.
- Granžailóti, -lójũ, -lójau, *возвращаться (по нѣск. разъ); wracać (po kilka razy).* Granžailóti yra váikšėioti priėšu-priėšais. v. grinžĩnėti.
- Graĩžina, -nos (*с.-лат. grāžena*), f.; *об. plur. graĩžinos, -nų, ссепловина; świdrowiny.* Nũ grenžĩma dãros graĩžinos. v. grenžti, granžýti.
- Granžĩndinti, -nu, -nau, *требовать, чтобы было возвращено, требовать возвращения; potrzebować zwrotu, wymagać, żeby rzecz była zwróconą.* Pavõgtus (= pavõgtus) dáiktus granžĩndinti. 2) *давать придѣлать новыя оолоки (къ canoeамъ); dawać przyszwyy zrobić (do butów).*
- Granžĩnti, -nũ, -naũ, *ломать себѣ (руку); załamywać (ręce).* Martĩ

skruchq. Aš graudenū, t. y. moký-damas (= mókydamas, mokíndamas) anā atvaraū ant graudūma. *v.* grústi (1), grūdinti, graudinti.

Graudingas, -ga, *трудолюбный, жалобный, унылый; tklivuy, rzewny, żałośny.* Graudinga dáina. 2) *мякко-сепдыū, сострадательный; czuły, tklivuy.* Graudingas žmōgus, graudingos širdiēs, ko tik ne veškia, arba tū veškia, žlembia. *v.* graudūs.

Graudinti (y A. Ю. «graūdinti»), -nū, naū, *распроисать, сокрышать; rozczulać, rozrzewniać.* Ne graudink māna širdiēs, bo veškiau. *v.* grūdinti, skūdinti.

Griāudinti, -nu, -nau, *вельть свалить, разрышуть, снести (что-н.); kazać rozwalić, znieść (co).* Griāudink šūtį ir pārdėk išnaūja medžiūs, málkas. *v.* griāuti.

Graūdis, -džia, m. *скорбь, горе, сокрытие сепдыа; ból, žal, rzewność.* Sūnaūs dīdelis graūdis būva tėvui mīrštant. *v.* graudūs, graudulys.

Graudyti, -daū, -džiaū, *v.* graudinti. Kūnigas graūde, kol sugraūde žmōnis. Aš graudziaū, kad jis sugrūstų veškti.

Graūdmolis, -la, m. *суплинок; glina z piaskiem.* Graūdmolis yra gerà dirva. *v.* graudūs, mólis.

Graudulys, graūdula, m. *скорбь, сокрытие сепдыа; boleść, žal, rzewność.* Graudulys (ant verkīma) māne pājeme. *v.* graūdis.

Graudūmas, -ma, m. *качество, от npuлаz.* graudūs; *jakość, od przym.* graudūs. Gailestis paeīna nū grau-

dūma širdiēs, nū kļāūsima griēsmiū gailestīngu.

Graudūs, -dī, *хрункий; kruchy.* Mēdis graudūs, kurs nevaīkūs. Graudūs pyrāgas, žēme, mólis. 2) *трудолюбный, вызывающий слезы, чувствительный, горький; tklivuy, rzewny, gorzki.* Graūdžios būva būdēs, kad vaikaī veške sáva mātēs mīrusios. Sesė graudžios dūšios greitai veškia graudžioms āšaromis. *v.* gailūs, trupūs, gurūs.

Griāumedis, -džia, m. *лежина, валежник; leżanina.* Griāumedis traškūs ir ne sugādnas ant pādarynės (= dat.). 2) griāumedis, m. u griāumede, f. (f.?) *большой, но нескладный (слабый) человек, валуū; niezgrabjasz (o wielkim, słabym człowieku).* Žmōgus, kurs ne susivaīda, eīdamas greit viřsta, tas griāumedis.

Griaūsmas, -ma, m. *впомз; grzmot.* Ne buvaū girdėjusi griaūsma. *v.* griaustinis.

Griāusti, griāudžia, griāude, *вемнть; grzmieć.* Perkūnija, griaustinis griāudžia. *v.* grumėti, griāuti.

Griaūsti (1), griauzdū (= griauzdžiū, griauzdžiū?), griauzdžiaū, *пряжить, подсушувать (на огонь, в жаркой печи); prażyć, podsuszać.* Padėk po kāršta pēčiaus, kad griaūste sugriaūstum kanapiūs, t. y. graudūs te-pasidāra. *v.* grūsti, grūdinti, gruzdėti, graudūs. —

Griaūsti (2), griauštū, griaudaū, *поджариваться, обсыхать (в жаркой печи); być podpiekanym, podsuchać.* Griaūste apgriaūdusi mēsa, t. y. ap-

- kėpusi, apdžiúvusi, apskrābusi. *v.* graudùs, gruzdùs, grudùs.
- Griauštìnis, -nia, *m.* *впромъ; grzmoť.* Griauštìnis dundén, grumén, bīlda, griáuna, treňkia, šáuna. *v.* perkúnija, griáušmas.
- Griáutelėti, -lėju, -lėjau, *валнунт; walnac.* Šúsnį kŭlų griáutelėk ir išsklīs. *v.* griáuti.
- Griáuti, griáuju *u* griáunu, grióviau, *времнѣ; grzmieć.* Perkúnas griáuna, *t. y.* grūm. 2) *разпыуатъ, разбупатъ; walić, rozwalać, burzyć.* Aš griáunu budiňką. 2) *refl., вламыватъся, втомпратъся; wlamywać się, wtargać się.* Kiaũle griáunas par tvōrą. *v.* griáusti, grumėti, bráutis.
- Graudėti, *v.* gruzdėti, griáušti (2).
- Griauzdýti, -daũ, -džiaũ, *набуратъ, наваливатъ, нахватыватъ (всякой рыхляду); nabierać, narzucać, nabierać (wszelkich rupieci).* Marti prigriaužde gremōzdų, o tu dar griauzdaĩ daugiaũ, *t. y.* gróbstai. *v.* gramōzdyti.
- Gráužas, -ža, *m.* *хряуцъ, крупный песокъ; gruby żwir.* Graúžas yra staimbūs akmenūkai. Kaip graúžas, rugėĩ, *t. y.* grynĩ, grāžūs. Graúžu (*sc.* graúža, graužũ, priė graúža) ļaukaĩ, kur žėme su akmenėleis. *v.* gaĩgždas, žvỹras, žviĩgždas, graužỹne.
- Gráuždinti, -nu, -nau, *велѣтъ или позволатъ ырызѣ (что-н.); kazać lub pozwalacć gryżć (co).* Graúždinu sėtinį, rópę, *t. y.* liėpiu graúžti antrám. *v.* graúžti.
- Gráužina, -nos (*с.-лат. graúžena*), *f.* *кукиуш; figa.* Bóba graúžinas róda, *t. y.* špỹgas. *v.* špỹga (*u* guĩbas).
- Graužỹne, -nės, *f.* *мѣсто, состоящее изъ крупнаго песка, хряуца; dziairstwisko, miejsce kamyczkowate.* Kur daũg graužũ (*или graúža*), akmenėlų, ten graužỹne vadĩnas. *v.* graúžas, gargždỹne.
- Graužinėti, -nėju, -nėjau, *ырызѣ (нонемноу), ырызатъ; gryżć (po trosze), ogryzacć.* Pelė graužinė súrį, ļāšinius. *v.* graúžti, grūžinėti.
- Graužingas, -ga, *хряуцстѣу, cодержащѣу много крупнаго песку; żwirowaty, dziairstwisty, kamyczkowaty.* Žėme graužinga. *v.* graúžas.
- Graužinỹs, graužinia *u* graúžinia, *m.* *то, что ырызѣ, ырызение; to co gryzq, gryzienie.* Tu širdį pagráužei ir tava vis graužinỹs ir bučinỹs. *v.* grūžinỹs.
- Gráužinti (= graužinti?), -nu, -nau, *давѣтъ (кому-н.) ырызѣ; dawać (komu) gryżć; 2) вынѣсѣтъ, выправливатъ (?); spasać, wypasać (?).* Gývoles graúžini (= graúždini, gruzdinĩ) piėvas. *v.* graúžti.
- Gráužti, -žiu, -žiau, *ырызѣ; gryżć.* Ožkà žiėvę graúžia. *v.* graūžulti, grūžulti, grukšnóti.
- Graužtìnis, -nia, *m., кысочекъ (сз ырызѣ), ырызѣ; kawaleczek (wielkości adgryzka), ugryzek.* Graužtini dūnos atgniáuže marti dėl piėmeñs.
- Graūžulti, -ļu, -ļau (*жем.*), *ырызѣ (нонемноу); gryżć (po trosze).* *v.* grūžulti.
- Graužūtis, *v.* grūžūtis.
- Gravėlda, -dos, *c.* *человѣкѣу, недово-потливѣу человекъ; niezręczny, niezgrabny człowiek.* Žmōgus toks

gravėlda. *v.* grevėlda, griáume-dis (2).
 Gravežūti, -zūju, -zavaū, *начкаты, мапаты (нушыу); нлохо 1000pymь; barzgrać, gryzmolić; źle mówić.* Gra-vezūti yra keverziškaĩ (= keverziš-kai) šnekėti, *t. y.* viėnas žodis žemaičiškas, kits lenkiškas, trėts latviškas. *v.* grebezūti, grevezūti.
 Gražėti, (-žėju), -žėjau, *красивыи, хорошии; pięknieć, ładnieć.* Mergà gražėte pagražėja. *v.* gražūs.
 Gražýbe, -bės, *f.* *красота; piękność.* Vyras ne atsidžiaūgia gulđovos (pačiós) gražýbe.
 Grāžinti, -nu, -nau, *ошматы красушым, украшаты; piększyć, ozdabiać.* *v.* pūšti.
 Gražnà (=graznà), -nōs, *f.* *краса, красота, украшение; piękność, ozdoba, upiększanie.* Dėl gražnōs iškaĩše lūbas žolėmīs. Dėl gražnōs dymūcei, šiškāvycei. Šalbiėrkā su misingėneis guzikaĩs nešió dėl gražnōs, *t. y.* dėl gražūma.
 Grāžnas (=grāznas), -nà, *прекрасный, красивый; śliczny, piękny.* *v.* gražūs.
 Gražóti, -žóju, -žójau, *wpozumь, straschаты; grozić, zastraszać.* Gražódams su rankà pabaidýk. *v.* grūmóti, grasýti.
 Gražultis, -lūs, -laus, *любоваться (красивою работою); unosić się (nad piękną robotą).* Tītis grāžułas, kad gražėĩ padĩrbta. *v.* gražūs.
 Gražumà, -mōs, *f.* *красивое место; piękne miejsce.*
 Gražūs, -žĩ, *красивый, прекрасный; piękny, śliczny.* Į grāžią mergaitę sėile sprógst véizdint. Māte ne baūde

(=nėbaude) dukterš, alė dāve vālą, ir pasidāre ne gražū. Gražū yra (*красиво*). *v.* dājlus, grakštūs.

Gražiūtis, -žiūjūs, -žiavaūs, *прибураты дом, прихорашиваться, прихотуясь; porządkować w domu sprzęty, rzeczy, zdobić się, stroić się.* Gražiūtis yra gražėĩ šnekėti, nešióti. Aš gražiūjūs, *t. y.* prieš švenťę kiėmā šlūju, sūlus mazgóju, rėdaūs.

Griėbdintis, -nūs, -naus, *давати себѣ умуш, nonadamься; dawać się złapać, przeświadczyć.* Vaĩkas griėbdinte susigriėbdina, *t. y.* anā sugāva ant vagýstos. Melāgis griėbdinas, kol susigriėbdina bemeľđujant (= bemeľđdamas), *t. y.* susipáinioja ir susigriėbia, susigāuna, *susigriėbina (?)*. *v.* griėbti.

Grėbe, -bės (*u* grėbė, -bės), *f.* *вребля; grabienie (grabianie).* Lengvā grėbe, kad šiėna maž ant piėvos. *v.* grėbti.

Grebesýla, -lōs, *c.* *неповоротливый человек; niezgrabjasz.*

Grebėstas, -ta, *m.* (*кромельная*) *пешетина; lata (do krokwí przybijana).* Prebėstai jau iškirstĩ. Su grebėstais grebėstūk, *t. y.* lotūk. *v.* lotas.

Grebėstūti, -tūju, -tavaū, *пешетумь; łatami pobijać.* 2) *lenemаты; pa-plać.* Kūdikis grebėstū, kol kalbėti pramóksta.

Grėbėti, (-bėju), -bėjau, *вработь (недомо); grabić (krótko).* Šiėnā grėbėk, pagrėbėk. *v.* grėbti.

Grebėzdūti, -dūju, -davaū, *хватать ошунью (о неуклюжем человеке); szukać po omacku (o niezgrabjaszu).*

Grīrtas aprē durīs sū raņkomis grebēzdūs. v. grebēzdas.

Grēbēžis, -žia (u grebēžius, -žiaus), m. *скотина, потрапившая чужой миз или хлеб и захваченная по-тепнымшумъ; залогъ, закладъ; bydło zabrane za stratowanie łaki lub zboża; grabież, zastaw*. Kad susigrēbsta kits-kīta gývolus, vadīnas grēbēžis. Eīnu grēbēžī išvadūti. v. grēbti.

Grebežrōti, -žrōju, -žrōjau, брать залогъ; браć zastaw. Grebežrōti yra nūgrēbti už skōlą. 2) *похищать, красть; porwać, kraść*. v. gribišauti, grēbti.

Grebezūti, -zūju, -zavaū, *ленемать, кое-какъ говорить; paplać, jakotako mówić*. Māna vyras jau grebezūja vōkiškai, t. y. kaība. v. garmizūti, gravezūti.

Grēbikas, -ka, m.; -ke, -kēs, f. *грабелышукъ, -щица; grabiarz, -ka*. v. grēbti.

Grēbinti (=grēbinti?), -nu, -nau, *взлѣтъ или давать (кому-н.) грабить (граблям); kazać lub dawać (komu) grabić (grabiami)*. Grēbink (=grēbink) šiēnā. v. grēbti.

Grēbis, -bia, m. *сребаніе, что иребутъ, иребля; grabienie, co grabią*. Meñkas grēbis šiēndiēn tēra, t. y. māža šiēna tēra grēbti. v. grēbti, grēbe.

Grēblādantis, -čia, m. *грабелный зубъ; ząb u grabi*. v. grēblīs, dāntis (dantys, dantis).

Grēblākotis, -čia, m. *грабловище; grabisko*. v. grēblīs, kōtas.

Grēblāgalve, -vės, f. *грабелный хребетъ; głowa u grabi*. Sēnis dēde

prikaīše pīlnā greblāgalvę dantū. v. grēblīs, gálva.

Grēblāvinis, -nia, m. *грабелный зубъ; ząb u grabi*. v. grēblādantis, vinīs.

Grēblīs, grēbla, m. *грабли; grabie*.

Grēbiōti, -biōju, -biōjau, *захватывать (чужое); zabierać (cudze rzeczy)*.

Grēbstēs, -sčiū, f. *сребку; zgrabki*. v. nūgrēbos.

Grēbstinėti, -nēju, -nējau, *сребать (понемногу); grabić (po trosze)*. v. grēbti.

Grēbstyti, -stau, -sčiau, *сребать; grabić*. Rugiēnas grēbstyk. v. grēbti.

Grēbstūmas, -ma, m. *мѣсто, отомое для сребного навоза; miejsce, dokąd zmiatają nawóz*. —

Grēbstūti, -tūju, -tavaū, *сребать (малость); grabić (małą ilość)*. Kad mažaī — grēbstū, kad daug — grēbia. Atsikēłusi ligōne grēbstū jau ant diřvos māigus. v. grēbstyti.

Griēbti (жем. grēbti), -brū, -biaū, *хватать; снимать (молоко); подбирать (сжатое); chwytac; zbierać (mleko); podbierać (zżęte)*. Kam tu griēbi, kur ne priider. v. greibinėti, riñkti.

Grēbti, -biu, -biau, *взести (граблям), сребать; grabić*. Šiēnā grēbti. 2) *брать силою (вещество. обезпечение), захватывать, арестовывать (что-н.); przemocą zabierać, aresztować (rzecz)*. Grēbti kiaūles nū ļaūka. Grēbti raīštī nū vagtēs. v. grōbti.

Grēdai, -dų, m. pl. *потолочный жерди, потолокъ изъ жердей; żerdzie pułapowe, strop z żerdzi*. Kūtē retai andēti (=antdēti) grēdai (griñdai),

ant kuriū šiaudaī. *v.* griņdas, lūbos, pākrautis (pakriautis), riēkles, ūžļos.

Grēdūti, -dūju, -davaū, *настмлатъ номолокъ* (*узъ жердеū*); *przykrywać stropem* (*z żerdzi*). Grēdus grēdūk, griņdis griņsk, lūbas lūbók. *v.* griņsti, lūbóti.

Greibinēti, -nēju, -nėjau, *хвѣматъ* (*помемной*); *chwytac* (*po trosze*). *v.* griēbti.

Greičius, -čiaus, *m. моронья, скопо рабонауцйū челоуыкъ*; *osoba bardzo skwapliwa, człowiek przedko sprawiający się*. Žmōgus tas greičius, kurs greītai dīrb, rūšias.

Greīsti, -stū, -taū, *становиться скопне, проворнне*; *stawać się przedszym, zwinniejszym*. Greīsta jau vaīkas, mataī, kaip šonus īšpēriau, pragreīta, ne aptīngsta. *v.* greītas.

Greīt, *adv. скопо; предко*. Atsigūlēš greīt užmigaū. *v.* greītai.

Greīta, -tōs, *f. цнъхъ; поспичъ*. Greītos (=greitōs) dārbas šienā grēbti, rūgiūs piāuti.

Greītai, *adv. скопо; предко. v.* greītas.

Greītas, -tā, *скопый; предки*. Mergā smeīciui siuñsti greitā, t. y. truīka īlgaī. Greītai dīrbau, nes sušīlaū priē dārba. Ko greitāja bēgk. *v.* nūsaikūs, spērus-spērūs, žāgaļas, bruzgūs, apšiurmūs, šankūs.

Greitēti, (-tēju), -tėjau, *быть скорымъ, моронуться; być предkim, spieszyć się*. Jaū vaīkas ne greitēs. Kas ėe greitēs.

Greitūti, -tūju, -tavaū, *моронуться, скопо днлатъ днло; spieszyć się, предко справіаць się*. Žmōgus, kurs

ne greitūja, tas ne paslankūs, tas kēverza. *v.* stropūti.

Greītvabalis, -la, *m. pods nayka; rodzaj pajaka* (*śpiesznik*).

Griēkas, -ka, *m. грѣкъ; grzech*. Griēkas žmōgaus ne paleis ne plāktas (=nēplāktas, nēplakta). Gývas griēkas, t. y. ne ģystas. Pijūkas norēja māne atvērsti ant griēka. Mātomū griekū sērgētis. Atlýda jo āpmaudas ir tāva griēkai. Griēkas nū Pōna Diēva, gēda nū sviēta—laūk pīlti sūltī nū silkiū. *v.* nūdētas, klāude.

Griekīngas, -ga, *грѣшныū; grzeszny*. Žmōgus griekīngas, t. y. prisilēides griekū. *v.* griēkas, klāudingas.

Grekšēti, -kšū, -kšėjau, *хрѣстнѣ; chruszczec, sprawować chrzest*. Dantýse grēkši grýbas vālgant. *v.* griekšēti.

Gremēzdai, -dū, *m. pl. ножикки, чма-рая пухлядь; rupiecie, stare sprzęty*. Anyta prigriaužde (*v.* griauzdýti) gremēzdū pīlņā stūbā. 2) *sing., неуклюжий челоуыкъ; niezgrabjasz*.

Gremezūti, -zūju, -zavaū, *разговаривать, молотъ вздоръ; gawędzić, bzdurzyć. v.* gravezūti.

Grémšti (1), -ščiu, -ščiau, *собирать съ кучы (съ трыдомъ); zbierać do kupy* (*z trudnością*). Grémšte sugrémščiau pinigū, t. y. surinkaū ī krūvā. *v.* grémžti. —

Grémšti (2), -ždziu, -ždziau, *скресту (хорошенько), выскребывать; skrobać; wyskrobywać*. Aš grémždziu iš-pat gāla, t. y. imū. Grémždziu, grémždziu, kol sugrémždziu dūnos, t. y. vos-vos gavaū. 2) *нопу-жамъ (?)*; *смакивать, снухать*

(порывом); *pogrążyć* (?); *ztrącać*, *zpychać* (*porывczo*). Aš tave grėmšiu į vandenį. *v.* grėmžti, grĩmsti, gramzdĩnti.

Gremžėnti, -ženũ, -ženaũ, *носокре-бываѣмъ*, *сосокабываѣмъ*; *skrobać*, *zės-krobywać*. Sũrį gremžėn anyta, t. y. skũta. *v.* grėmžti.

Grėmžti, -žiu, -žiaũ, *сильно тереть*, *стираѣмъ*, *скресту* (*хорошенько*); *жыпутъ*; *mocno trzeć*, *szorować*, *skrobać*; *gderać*. Grėmžia vežėči (drabynos, gaĩdys) į tekĩnius, t. y. grámdos. Tu grėmžiėš, kad niėža turĩ, t. y. kasaĩs. *v.* grėmžti (2), trĩnti, bárti, vaksyti.

Grėndymas, -ma, m. *мокъ (въ чумнѣ)*; *klepisko*. Asla iš mola muštà kľojimė, asla kľojima bus grėndymas (y A. Ю. «grėndimas» u «griąndimas»). *v.* asla.

Grėnžtelėti, -lėju, -lėjau, *подсѣрпавъ* (*чумочку*); *pošwidrować* (*troszeczkę*). Grėnžtelėk su granžtũ. *v.* grėnžti.

Grėnsti, -džiu, -džiaũ, *тереть* (*хорошенько прижимая*), *скресту*; *trzeć*, *szorować* (*mocno*), *skrobać*. Grėnsk raĩkà dũninà mĩnkius dũnà. Aš grėndžiu kaĩvas aĩškos su lėpeta. Brólis grėnde, kol nugrėnde sava piĩštà tarp akmenũ. Kam tu grėndi nój. Priėmũ grėnste pragrėnde skũrą su nagaĩs ir tẽn susĩmete ūtų ċiėlas kũžesis, kĩrbinas (= kĩrbine), virbždýnas. *v.* grándyti, gáldyti, trĩnti, skũsti.

Grėnsti, -džiu, -džiaũ, *моцнуть*, *на-стилавъ* (*нолз*); *brukować*, *wykła-dać deskami*. Aš grindimĩs grėnšiu aĩslą. *v.* griĩsti.

Grėnžti, -žiu, -žiaũ, *сѣрпавъ*, *бур-аѣмъ*; *šwidrować*. Su granžtũ grėnžk skỹlė. 2) *крытумъ*, *выжимавъ* (*мо-крое билье*); *křecić*, *wykręcać* (*bie-liznę*). Grėnžk grýžtę iš šiaudũ ir kũlius rišk. Skaĩbant drabũžį gren-žiu iš vandeĩs. 3) *новорачивавъ*, *возвращавъ*; *davatъ сдачу*; *zawra-cać*, *zwracać*; *dawać reszty*. Grėnžk ašviėnius, vežimà atgaĩ, t. y. sũk, atsũk. Sėnis grėnžte išgrenže pĩni-gus, t. y. iškeite, dāve smũlkius. *v.* granžyti, griĩžti, sũkti.

Grėsti, gresiu, grėsiaũ, *отѣрпаву*, *возбуждавъ отѣрпавение*; *odražać*, *wzbudzać wstręt*. Aš aną gresiu nũ pýpkes rũkyma, kol nugrėsiu. 2) *refl.*, *воздерживаѣмъся*; *wstrzymywać się*. Brólis nesĩgresia nũ arieĩkos, t. y. nesibĩja gėrti, ne prisĩtur. *v.* gra-syti, grĩsti.

Grėsti, grėstũ, gretaũ, *становиѣмъся* *рядомъ*; *stawać obok*. *v.* grėtas, grė-tintis.

Griėšyti, -šiju, -šijau, *грѣшувъ*; *grze-szyć*. Výras myľũdamas sàva pācia retai griėšija su jāja.

Griėšnas, -nà, *грѣшныѣ*; *grzeszny*. *v.* griekĩngas.

Grėt, gretũ (= gretà), *рядомъ*; *obok*. Anũdu gyvėn grėt viėns-aĩtra. Tũdu namũ stóvi gretũ, t. y. šalýmais, gretũmais, gretýmu, gretýmais. Galĩ medžiũs kráuti grėt tos aĩšės. *v.* pa-grečiũ, paľumũ, gretũmais.

Gretà, -tõs, f., *v.* grėtas, -ta, m.

Grėtas, -tà, *рядомъ находящійся, смеж-ныѣ*; *adv.* gretaĩ, *рядомъ*; *obok znaj-dujący się, przyległy*; *adv.* gretaĩ,

obok. Grētas kaimýnas. Gretaī budavóti tróba. *v. gretýmas, grēt.*

Grētas, -ta, *m. u gretà, -tòs, f., находение рядом, смежность; znajdowanie się obok, przyległość.* Mùdu gretè eīnava. Martī gretè gyvén, *t. y. gretýmais.* Grētink kareīvus ī grētā.

Griēti, griējù (*жем. grejù*), griējaū, *снимать (сметану сь молока, пшны); ловить (пошлыу); . zbierać (śmietanę, pianę); odbierać (całusa).* Vaikīnas griēja būcinī ir su šaukštu smetōnā nū pūda piēna. 2) *хватать, захватывать; łapać, zagarniać.* Griējù su tiūkļu žuvīs vandenýje. Aš griējù visās bóbas šiēna grēbti. Su blakštū (pāgalu) griējaū anūdu. Iš padujū griējù visūs iš trobōs ļaūkan, *t. y. varaū.* Griēk anýdvi (=aniēdvi) šaliñ nū sàvēs. 3) *утму окопуть; iść naokoło.* Griēte apgriējaū ī skridīnī dīdī šmōtā jiēškódamas gývolū. *v. graistýti, grajóti, griēbti, skrýti (skriēti).*

Gretýmas, -ma (*u grētimas, -mà*), *рядом находящийся, смежный; znajdujący się obok, przyległy.* Diřvos mūsu gretýmos, *t. y. ne tólimos.* Kits būva gretýmu mānēs. *v. priāžnas, šalýmas, grētas.*

Griētinē, -nēs, *f. сливки; śmietanka.* Martī griētinēs dāve vālgyti. Griēk griētinē nū piēna. *v. griēti.*

Grētinti, -nu, -nau, *ставить рядом; stawić obok.* Grētink pūdus ī grētā. 2) *refl., становиться рядом, прикоснуться; stawać obok, podchodzić.* Māna výras grētinās priē mergōs. Ans priē sàva pačios nesi-

grētina, *t. y. nesiteīkia, ne eīna.* Nesigrētinu aš su jūmi, su jāja. *v. grēt.*

Gretūmais (*u gretōmais, grēčium, grečiumais*), *adv. рядом, подл; obok.* Vaīkis gretūmais sēdi. Namaī jūju gretūmais stóvi, *t. y. gretè. v. grēt.* Grevēlda, -dos, *c., v. gravēlda.* Žmōgus, kurs sàve ne susivaīda, tas grevēlda.

Grēvelis, -la, *m.; -le, -lēs, f. (u grēva, -vos, c.), неряха, замапушка; niechluj, brudas.* Kas sublūres, tas grēvelis. *v. grióva.*

Grevezūti, -zūju, -zavaū, *чумать плохо, кое-как; czytać źle, jako tako.* Mergīca jāū grevezū, *t. y. skaīta jebi-kaīp. v. gravezūti.*

Griēžinýs, griēžinia *u griēžinia, m. крпный, правильный отпрыск (хлба, пшны, u m. n.); okrągły okrawek (chleba, rzepy, i t. p.). v. gryžinýs.*

Griēžti, -žiu, -žiau (I), *крупчат (o depkamt); krzyczeć jak dziergacz.* Gryžē griēžia rugiūse, piēvose. 2) *urpāt (na skrupk); grać (na skrzypcach).* Ant smūkka griēžia piēmū, *t. y. grājija.* 3) *скрежетать (зубами); zgrzytać (zębami).* Aš sàva īltī griēžiu ant tàvēs, *t. y. pýkstu.*

Griēžti, -žiu, -žiau (II), *обръзывать (крупом), наръывать (шторы); obrzynać (naokoło), robić (wątory).* Griēžk, kol išgriēši vōtī. Griēžk lētēzius (ļapūs) burōkū, sētinnū, mōrkū, dēdams ī rūtī (dūbē). Guīscīa mēdžia viršūnē griēžk. Stōtka grāižtvos nupūva, reīk griēžti su griēžtuvū dēl dūgna viēdrū, *t. y. dēl īlēidima dūgna kūbiļui.* 2) *refl.,*

*өрпызыватъся; wrzynać się, wdrą-
żać się. Pāvaža ī puřvā griēžte īsi-
griēže. v. grāižyti, briēžti (= brēžti,
briēžti), grýžtas.*

Griēžtūvas, -va, m. *уторникъ; wtór-
nik. Su griēžtūvu pagriēžk grāižtvas*
viēdrui. Griēžtūvas dūgnui kūbiļa
īgriēžti. v. griēžti (II).

Grýbas, -ba, m. *грибы; grzyb. v. grýbe.*

Grybāuti, -bāju (bāunu), -bavaū, co-
бурать грибы; zbierać grzyby.

Grýbe, -bēs, f. *грибы; grzyb. Baravý-
kas gēra grýbe. v. abredēlis, baltīke,
baravýkas, gaidēlis, jāutakis, kaza-
lēkas, keļmūtis, kūzbezdis, mūs-
miris, ózgrybis, pakařkle, pakastē,
pīlke, raudóngrybis, rūdmēse (rud-
mēsē), sūdikas (sūdīkis?), šīlgrybis,
ūméde (ūmédē, umédē), viļkpaūtis,
želvē.*

Gribešióti, -šióju, -šiójau, *хватать
малкомъ, похищать; chytać skry-
cie, ściagać. v. kručāuti, griēbti,
gribišióti.*

Grybýnas, -na, m. *много, въ много
грибовъ; miejsce, gdzie jest dużo
grzybów. Grybýnas, kur grýbēs āug.*

Grybinēti, -nēju, -nėjau, *искать гри-
бовъ; szukać grzybów. v. grybāuti.*

Gribišāuti, -sāju (šāunu), -savaū, do-
*тронутъся, оцунуться; dotykać
się, macać. Jauniēmsiēms pīrmā
nākti ne īspūļ gribišāuti, t. y. grai-
býtis.*

Gribišōkas, -ka, m.; -ke, -kēs, f. *со-
рушка; rzezimieszek.*

Gribišióti, -šióju, -šiójau, *воровать
(уcnодовомъ); kraść (powoli). Ne-
dōra slūgine, kurī gribišió, t. y.*

*vāg. v. kručāuti, grabāžiūti, gri-
binēti.*

Gribšius, -šiaus, m. *сорушка; rzezi-
mieszek. Kurs īma be pavēlijima,
tas gribšius. v. krūčas.*

Grýbmālis, -la, m.; -le, -lēs, f. *непыха;
niechluj. Kurs apsilēidžia kaļtūnais,
prastaī by-kaip apsišmāukstin, apsi-
kuřmuļ, apsidāra, tas grýbmālis. —*

Gribščióti, -ščióju, -ščiójau, *похищать
(по временамъ); ściagać (od czasu do
czasu). Ūbagas niēkniekus gribščió,
t. y. vāg.*

Grībšnis, -nia, m. *прихватъ, прихва-
тывание; porywanie, schwytanie.*
Vaļkas viēnu grībšniu sūgriēbe vi-
sūs riēšutus, pupās.

Grībšt (u grýbšt), *лав. част., выпаж.
быстроты хватания; partyk, wyraż.
prędkość chwytania. Grībšt už nō-
siēs, už paūdres praeīdamas.*

Grībšterēti (u grýbštelēti), -šteru (šte-
riu), -šterējau, *задать, схватить;
zagabnąć, schwycić. Já su kuļka (ku-
līpka) grībšterēs, tai užmūš. Meřgā
grībšterēk, tū kvikčió. v. grībšt.*

Gribušāuti, -šāju (šāunu), -šavaū, za-
*ниматься воровствомъ; zajmować
się złodziejstwem. v. gribščióti, gri-
bišāuti.*

Grīdyti, -diju, -dijau, *ходить, стран-
ствовать; chodzić, wędrować. Vis
grīdyk par diēnā, t. y. eīk, ir niēka
ne pelniaū. Grīdyti ūra eīti ant īlga
čēsa tolaū ī ātlaidas (ātpuskus). v.
eīti. —*

Grydýti, -daū, -džiaū (grýsti, -džiu u
grýdyti, -dau,?), *уносить, удалять;
wynosić, usuwać. Martī grydýte iš-
grýde visūs dāiktus iš namū, t. y.*

išneše. 2) *refl.*, *бopомься, тpямься; walczyć, mocować się*. Artójis su jáučiu, ne mókančiu árti, grýdos, t. y. žúdos. Jiėdu grýdos tarp sąvęs. — Grîgti, -gstù (= gringù), -gaũ, *разпyсамься, разбpасывамься; rozpraszać się, rozrzucać się*. Šáuķštai grîgte sugrîgę, t. y. pagrigaĩ, pamestĩ pakĩlumũ. v. krîgti (krĩkti, krinkũ, krikaũ), grĩkti.

Grigũžas, -ža, m.; -že, -žės, f. *kopоmконюũ; krótkonogi*. Žaĩsinas grigũžas, o ántys, žaĩsys grigũžės. v. ĭutužis. —

Grikaĩnis, -ne, *пpечневũ; gryczany*. Grikaĩnis pyrągas. v. grĩkas.

Grĩkas, -ka, m. *пpеча, пpечуxa; gryka*. Grĩkai yra gėras jávas.

Grikiėna, -nõs, f. *пpечанице; pole zpod gryki*. v. grĩkas.

Griķšėti, -šũ, -šėjau, *хpучьнѣть; chruszczęć*. Par ċiurnĩ sánarei grĩķšĩ nũ velėjimo drāpanũ. v. greķšėti.

Grĩķsterėti, -ru (u -riu), -rėjau, *хpучьнѣть; chrzęstnąc*. Grĩķsterėja rankà, kad sánaris ĭ šónà pašóka, káułas pro kits-kità prasiskýre. Kója par nãrĩ grĩķsterėja. v. grũķsterėti.

Grĩkti, grinkũ, grikaũ, *становиться недоброхотнымъ, терять охоту, занускаться; stawać się nieżyczliwym, tracić ochotę, opuszczać się*. Aš grinkũ, t. y. paujamũju tĩnginu tampũ, atsirandũ, ir tu atgrikaĩ. v. atgrĩkti, krîgti (krĩkti), grĩgti.

Grĩmba, -bos, c. *своекорыстнũ, безжалостнũ челоvекъ; łakomy, niełitościwy człowiek*. Žmõgus, kurs ne mýl kitũs, vadĩnas grĩmba. v. atžúlas, viľkbũdis. —

Grim̃sti, grimstũ, grimzdaũ, *ноpыжамься, ummu ko dny, монѣть; grząznąc, iść na dno, tonąc*. Vandenỹje grim̃sta, purvỹnũse klim̃psta. Ľũtas ĭ vādenĩ grim̃sta, t. y. ľėidžiasĩ ĭ dũgnà. v. gramzdĩnti, gramėti, klim̃pti.

Grýnas u (*жем.*) grýnas, -nà, *чустѣũ, безъ пpимѣсу; czysty, bez pzymieszki*. Dũna grynà, t. y. ċystũ rugiũ. Grynà žėme bruĩgsa, t. y. plikà stóvi, javaĩ prapũle. Grynàĩ (*adv.*) nurinkaũ visàs vārpas nũ dirvos. Kas grynàũ (*adv.*), tas mažiaũ válga. 2) *бѣднũ, голũ; biedny, goły*. v. gũdinas, grynỹbe, grynũmas.

Griñčia u grinỹčia, -ċios, f. *изба, хама, чернũ конецъ; chata, chałupa, czarny koniec*. Tamė rúme yra saklỹčia ir griñčia. v. trobà.

Griñċpeċis, -ċia, m. *русская печь; piec piekarniany*. Griñċpeċis yra pėčius griñċios.

Grĩndas, -da, m. *помолокъ изъ жердеũ (въ хлѣбѣ); strop z żerdzi (w chlewie)*. v. grėdas.

Grindinỹs, griĩdinia, m. *помостъ, настилка; powała, pomost*. Māvà (= māviva, *монкое мѣсто*) išgriĩsta vadĩnas grindinỹs. v. griĩsti.

Griĩdinti, -nu, -nau, *вѣлѣть настилатъ (полъ, мостъ); kazać wkładać podłogę, mościć*. Griĩdink (= grĩzdink) tĩľtà, t. y. ľėp̃k, kad išgriĩstum. v. griĩsti.

Griĩdis, -diēs, f. *половая доска, пл. полъ (изъ docокъ); deska podłogowa, pl. podłoga (z desek)*. Griĩdis griĩnsk

ir mazgók, ļubas ļubók, grēdus grēdūk. *v.* grīnsti.

Grīndyti (=grēndyti), -dau, -džiau (*y* A. Ю. «grindýti, -daũ»), *настилатъ* (*нолз, мостъ*); *wkładać podłogę, mościć (most)*. Aš grīndau āslā su grindimīs. 2) *refl.*, *покрываться* (*мөргөдөү көрөү*); *pokrywać się (twardą korą)*. Vandū grīndyte apsigrīnde ledū. *v.* grīnsti, grēndymas.

Grynēti, (-nēju), -nėjau, *бъднѣтъ; убожѣѣ*. Kas pasiplūškins, tas grynēs. *v.* grýnas.

Grynýbe, -bēs, *f.* *бѣдность, нищета; ubóstwo, nędza*.

Grynitelýs (*u* gryniñtelis, gryniñtēlis), -lē, *учи́тельный, совѣ́тъ учи́тый; czysciuchny*. Grynitelāuse dūna pas tą ūkininkā. *v.* grýnas.

Grýnyti, -niju, -nijau (*u* grýninti), *очищать, обнажать, лишать, истощать; oczyszczając, ogołacać, pozbawiać, wycieńczać*. Grýniju táukus nū mēsūs. Brólis grýnija ļaukūs, dirvā ne dēdamas mēšlā, mēžinia. 2) *refl.*, *лишатся; pozbawiać się*. Grýnijaus, kol nusigrýnijau, *t. y.* niēka nebtēkaū, nebturiū. *v.* grýnas.

Griñstas, -ta, *m.* *бровеи́ко (въ помо́стѣ, въ насти́лкѣ моста); browno (w pomoście, w moście)*. Kēlis par pēlkę storaīs griñstais griñstas, išgriñstas (=išgrinstas). 2) *pl.*, *номолокъ изъ жердею; pl., strop z żerdzi*. Ant tvártu, ant griñstū šiaudaī.

Griñsti, grindžiū, grindaū (*u* grindžiau), *настилатъ* (*нолз, номостъ, мостъ*); *kłaść (podłogę), mościć*. Aš grindaū ant āšļos grīndis. Ne griñsta āslā, *t. y.* nēr padlāgos. Su

grindimīs grīnsk āslā. 2) *refl.*, *покрываться* (*на подобіе моста*); *pokrywać się (niby mostem)*. Griñste susigriñda Nēmūnas, tai ledū eīna žmónys (*u* žmónēs). Jau lēdas grīndžiasi ant vandeīs. *v.* grīndinti, grīndyti.

Grýnšalas (=grynšalā, grinčalā), -ļa, *m.* *морозъ безъ снѣгу; mróz bez śniegu*. Kad ne užsnīgus šaīlā, bus grýnšalai; kad bus grýnšalas, lēisk avīs ant želmenū. *v.* pliūkšalas, grýnas, šalti; grūdšalas.

(Grynšalūs, -lī); *adv.* grynšaleī (=grynšalaī, grinčalaī), *замёрзши́й безъ снѣгу; zamrzły bez śniegu*. Grynšaleī užšalūs ant pūrū (kviēcīū) ūžveža mēšlā.

Grynūmas, -ma, *m.* *качество, отъ прилаг.* (*jakość, od przym.*) grýnas. Baisūs jo grynūmas, *t. y.* plikūmas, biednūmas. *v.* grynýbe.

Grýnius (*u* grīnius, ?), -niaus, *m.*; -ne, -nēs, *f.* *юлякъ, бѣднякъ; gołysz, biedak*. Tu, grýniau, ar tu žeřtū ne nóri? Kampiniñkas ģra grýnius, *t. y.* biēdnas.

Grinžailóti, -lójū, -lójau, *ходить туда и обратно, часто возвращаться; iść i znowu wracać, często powracać*.

Grinžinēti, -nēju, -nėjau, *v.* grinžailóti.

Grinžóratas, -ta (=gryžórats, grýža *u* grēīža rāts, grýžuļa *u* grīžuļa rātai, grīžratis, gryžuļa rātai, grýžaļa rātai, grūžuļa rātas), *m.* *большая медвѣдуца; wielka niedźwiedzica*. Keturios žvaīgždēs su dīšlumi vadīnasi grinžóratas. *v.* siētýnas.

Grinžtē, -tēs (=жем. grýžte, *в.-лит.* grýžte *u* gryžtē, *acc.* grýžtę; gryž-

- čīa, *gen. grīžčios*), f. *связка лны* (*omz 20 do 30 iopcei*); *wiązka lnu* (*od 20 do 30 garści*). Martī vaļķui grīņztę linū dāve pānciams. v. gryžulē, grīņztis.
- Grīņti, grīņstū, grīņzaū, *возвращаться; wracać (się)*. Jagū kas tāve skaudīns (= skaudīs), tai grīņžk pas māne. Pabēga bērnas pabēgtinai, ne grīņžtinai. Nēr kada čelavōtis, šnekētis, tū grīņstū.
- Grīņztis (= grīžtis), -tiēs, f. *связка; przewiązło*. Sprāgiła grīņztis, kur gaļvā pririšta. Su grīņžtimis suveržk pēdpuses. (Su) grīņžtimī surīšk būnžē (būnže = būže) su kēltuve sprāgiła. v. jūngas, ryšys, pāsaitas.
- Grīņžzole, -lēs, f. *подсолнечник; słonecznik*. v. Saulēgranžas, sauļāžole.
- Grīsti, grīnsū u grīstū, grīsaū, *становиться противным, отталкивающим, неприматься; obrzydzać, mierznać, stawać się przykrym, odrażającym*. Grīste dagrīsa būti tēnā, t. y. apkyrēja. Kōjos ašvīēnra grīste atgrīsa nū saūsa kiēta kēla. Grīis jau māna širdīs nū tō vaļgia. Aš grīstū, t. y. nebnoīru, pabūgsta širdīs māna. v. atgrīsti, grasīnti, grasūs, kīrti, bōsti.
- Grīti, v. grīeti.
- Grīveļka, -kos, f. *поперечный чурбан (у соху); poprzecznik (u radła)*. Žāgrēs grīveļka su trimīs skylēmis, par kūrias jiēnū gaļā ēina. v. skersīnis.
- Grīvena, -nos, f. *присна, присенник; pieniądze srebrny wartości dziesięciu kopiejek*.
- Grīvenka, -kos, f. *пукъ скрутинъ (на нуткѣ, веревкѣ); pęk splotów (na nitce, powrozie)*. Kad daug garānkščiu susisūka, bus grīvenka tōlkos, mīla, viŗvēs.
- Grīvenkūtis, -kūjūs, -kavaūs, *скручиваться, снытываться; skręcać się w spłoty, plątać się*. v. grīvenka, garānkščīūtis.
- Grīžas, -ža, m. *хрустание, скрипание (о сучьях); chrzęst, skrzypienie (stawów rąk)*. Nū smarkaūs rovīma, mynīma linū grīžas īšīmeta ī nāra ir gīrgžd nāras su sōpulu. Grīžas gīrgždūja par sānarī raīškos (čiurnī). Īpūle grīžas. 2) *пыль о жидомъ (около нырка); ból wewnętrzny (około pępka)*. Kūdīkia grīžas grāužia ir gūrgžd viduriūse jōjo. v. nīkstas.
- Grīžāzole, -lēs, f. *пшуха (camelinum); judra*. Grīžāzole gyda, kad grīžas piāuna.
- Gryžē (o.-aum. grīēžē), -žēs, f. *депкауз (rallus crex); dziergacz*. Gryžē rainā su īlgu snapū grīēžia rugīūse «čir-čir». Meīgos kaip grīžēs užsigōbusios pasikreīpdamos vėizdi ī māne iš pakerēs. v. grīēžti (I), purplys, kurklīs.
- Gryžīnys, grīžīnia (*жем.*), m., v. grīēžīnys. Dūnos grīžīnī atriēk. Sētīnia, rōpēs, mōrka, burōka gryžīnys atgrīēžtas. v. grīēžti (II), apysukinis.
- Gryžtai (*u grīēžtai*), adv. *пышумельно; stanowczo*. Sēnis grīžtai pasāke, kad atēis.
- Gryžtas (*u grīēžtas*), -ta, *пышумельно; stanowczy*. Tai gryžtas žōdis. v. grīēžti (II), grīžtinas.

Grýžterėti, -riu, -rėjau, *свихнуть* (*ногу, палец*), *свихнуться*; *zwichnąć* (*nogę, palec*), *zwichnąć się*. Kad piřštas iš nāra grýžtereja, bus nįkstas. *v.* grįžas, griėžti (II).

Grįžti, grįstù, grįžaũ, *помобуть, олюбумься*; *pokochać, zakochać się*. Grįžte sugrįža jũdu. *v.* milti. —

Grýžtinai (*u* griėžtinai), *adv.* *точно, точно; akurat* *tylę*. Grýžtinai tedāve šienā, t. y. ātsvēre (*см. «атсвѣре»*) ni daugiaũ, ni mažiaũ.

Grýžtinas (*u* griėžtinas), -nā, *аккуратный, точный; akuratny, dokładny*. *v.* grýžtas, griėžti (II).

Grįžtis, -žūs, -žaūs, (*удачно*) *выпадать на долю, иметь значение; (помыслив)* *nadarzać się, mieć znaczenie lub wartość*. Didėsne prōva grįžas, kad sodýbą braņgei apčiēnija. —

Grýžtu-gráįžtu, *adv.* *ровно, в обрѣз; równo, bez ostatku*. Grýžtu-gráįžtu lyg su šeimýna tik te-užtenka piēna. Grýžtu-gráįžtu, t. y. lygiũ-lýgei ant mōkesniũ dāve man pinigũ, niēka ne lįka. Grýžtu-gráįžtu, t. y. ni liks ni trũks, led su gałāis susieĩna. *v.* lýgus (lygiũ-lýgei).

Gryžulė, -lės (*y* A. Ю. «grižule, -lės»), *f.* *связка лны в десять воротеи; wiązka lnu wielkości 10 garści*. Sùsuktą grižulę (= grýžulę) linũ dāve kalėdũ. *v.* grinžtė.

Gryžũti, -zũju, -žavaũ, *вернуть, посылать; wierzcić, dłużyć*. Piřštą įkįsęs į skýlę ausiēs ne gryžũk. *v.* griėžti (II).

Gróbas, -ba, *m.* *кушка; kiszka*. Jagũ šaũksi iš gróbũ gāla, ir vōdys táu.

Gróbus išlāidyk, kad čýsti bútum. 2) *pl., внутренности; wnętrzności*. Dvarė plāke jįjį, kol gróbai pasi-róde. Žarnos, kėpenos, širdis, blūžnis, plāučei įra vis gróbai arbā vidurėĩ. *v.* dugnólus, žarnā, skįstgrobis.

Grobėklis, -kla, *m.*; -kle, -klės, *f.* *оо-пушка; rzeźmieszek*. *v.* gróbtĩ, krūčas, vagis.

Gróbintis, -nūs, -naus, *хвататься, притниматься; chwytać się, imać się*. Gróbinkis meľũti, kad sugróbttum. Duktė gróbinas, t. y. paklũn į tókius nagūs, kad mūša. —

Grōbis, -bia, *m.* *добыча; zdobycz, łup*. Grōbis įra daug-gavĩmas. Gāusi grōbĩ, t. y. gāusi daũg ko pas tą asābą. *v.* gróbtĩ.

Grobstėklis, -kla, *m.*; -kle, -klės, *f.*, *v.* *grobėklis*. Grobstėklis pagróbste, kad ne suėsti gal (= nē suėsti gal, nē suėsti ne gál). *v.* gróbstyti.

Grobstinėtis, -nėjũs, -nėjaus, *уыпать, обкрыз себя; macać około siebie*. Ligónis grobstinėjas apliē (= apleĩ, aplē) sāve. *v.* gróbtĩ.

Gróbstyti, -stau, -sčiaũ, *хватать (ча-сто, по временам), похищать; chwytać (często, czasami), ściągać*. Savĩškei gróbsta nũ kits-kĩta súrius, t. y. gāuda. *v.* griėbtĩ, grėbtĩ, gróbtĩ.

Gróbtĩ, -bru, -biaũ, *хватать, захватывать, похищать; chwytać, zachwytać, ściągać*. Šaĩtis gróbia širdĩ, t. y. šaĩla. Grobėklis gróbia jebiką ir greĩtai bėga. 2) *refl., позволять себя схватить; пойматься, поймать себя (на чемъ-нибудь), спо-*

хватываться; dawać się schwycić; złapać się, łapać siebie (na czym), spozstrzegać się. Taip gróbte įsigróbiau, t. y. apsigáudinau, trõtą turiù. Aš gróbiùs, t. y. pasijuntù, jog ne geraĩ daraù, susizgrimbù. v. grébtì, griébtì, žaptūtis.

Grómata, -tos, f. *ну́чмо; list, pismo.* v. piēšalas, rāštas, ļaiškas, ļaiškēlis.

Groménti, -nù, -naù, *медленно жевать; żuć powoli.* Kūdikis nukeĩpēlis, sudžiúvėlis gromén, t. y. išleñgva váłga. v. grómulti.

Gromulỹs, grómula, m. *жвачка; żwaczka.* v. átrauja.

Grómulti, -łu, -lau, *жевать (жвачку); żuć (żwaczkę).* Galvįjėi sugùlė grómul.

Gromulūtas (y A. Ю. «grómulūtas»), -ta, *непустый (объ облаках), некрытый непустыми облаками (о небе); pierzasty (o chmurach), okryty pierzestemi chmurami (o niebie).* Ne iš dáikta debesỹs, alė gromulūtas dangùs, t. y. debesỹs prasiškáide. Dangùs gromulūtas bũlbėms sėti gėras. v. debesūtas, vobũlūtas.

Griōsti, griozdžiù, griozdžiaù, *непепряхивать, шепутъ; przetrząsać, szperać.* Griozdžiaù, griozdžiaù visuř, o miėkur neradaù peĩla. v. jiėškóti.

Grōtos, -tų, f. pl. *пшумка; kraty.*

Griōva, -vōs, f. *обвалъ, обрывъ; urwiśko.*

Kur patĩ griōva, ċe slaiñkìus, t. y. kur griūn, ten sleñk. v. griúti.

Griōva, -vos, c. *неуклюжий человек; niezgrabjasz.* Žmōgus, kurs eĩdamas griūva, tas vadĩnas griōva. v. griúti, gravėlda.

Griovėklis, -kla, m.; -kle, -klės, f. *грубый, неотесанный человек, неопыжа; grubjanin, nieokrzesany człowiek, prostak.* Griovėklis, kas traĩkei ir greĩt kaĩb, smaĩkei ļaksta, be ūvogos. Griovėkle įra ne priłpšni asąba. v. griōva, griáuamedis.

Griovinėti, -nėju, -nėjau, *разпышать уснодомъ; obalać jedno po drugim.* Griovinėti įra griáuiti išleñgva.

Griōvis u griovỹs, -via, m. *пожъ; rów.* Ūlyčio griōvis užgriūvęs. v. grābe, griúti, paĩkasas.

Griōvkasis (u grioviakasỹs), -sia, m.; -se, -sės, f. *повоконъ, копальщикъ; kopacz rowów.* Kurs kąsa griōvius, tas griōvkasis.

Grōzdas (u griōzdas), -da, m. (ob. plur.) *стапая пухлядь; stare, niezdatne do niczego sprzęty.* Smũlkmės daiktų vadĩnas grōzdai. v. krustuleĩ, bálđas.

Grōzdinti (u griōzdinti), -nu, -nau, *переносить, переносить съ одного мѣста на другое (со ступокъ); przekładać, przenosić z miejsca na miejsce (z łoskotem).* Stąkles grōzdink į vĩdų griñčios, t. y. nėšk.

Grožautis, -žaujūs, -žavaūs, *украшаться, наряжаться; upiększać się, stroić się.* Priėš ką tu grožaujiės, t. y. gražù (= gražiù) ródais.

Grožýbe, -bės, f. *красота; piękność.* v. gražýbe.

Grōžinti, -nu, -nau, *украшать, наряжать; upiększać, ozdabiać.* Grožinti įra rėdyti gražėĩ. v. grāžinti, dabįnti, pũšti.

Grožýtas (u grūžýtas), -ta, *узорочный, утканый правильными, ломан-*

- ными разводами; «przeplatany go-ryną, czerwonymi niemi». Audimas grožytas; grožytai (=grąžytas; grąžytai) áusti su žičkomis žiūrstą, rankóves, gālą priégalvia. v. gran-žyti (*узопчато ткаць*).
- Grùbas (*u* grùblas, grùblē), -ba, m. *кочка, быпорокъ; кепка, drobna wyniosłość (na powierzchni ziemi)*. Ši-los žēme priē kalniūkų, kur viēni grùbai, t. y. kùpstai, kēsai (=kēsai). v. kēsas (kēsas), kùpstas, kiūzras, krumslīs, grūmstas.
- Grùbe, -bes, f. *яма; jama*. Pūdziaus ļaīka mōlī grùbeje.
- Grubēnti, -nū, -naū, *пахать со стук-комъ (по замерзшей грязи); jechać z turkotem (po grudzie)*.
- Grubijōnas, -na, m. *врубиянъ, неопъжа; grubjan, prostak*.
- Grubijōniškai, adv. *врубо, аляповато; po grubijańsku, niepięknie*. Jis gru-bijōniškai kaība.
- Grùbinti, -nu, -nau, *давать окоченнть; dawać zdrętwieć*. Ne grùbink pirštų ant šaīcia, kad ne sugrùbtum, ne sukeīmtum. v. grùbti, stīpinti, keīmti.
- Grublūs, -lī, *неровный, неладкий (о твердой поверхности); nierówny, niegładki, chropowaty (o twardej powierzchni)*. Grublū eīti par grūdą (=grūdą). Grublū važiūti, kad plīk-šalas.
- Grùbti, grumbū, grubaū, *коченнть (о пухахъ); drętwieć (o rękach)*. Tāva pirštai nū šaīcia sugrùba, ir māna jau grūmb, t. y. keīb. v. stīrti, stīngti.
- Grubūs, -bī, *окоченный; zdrętwiały*. Pirštai grubūs nū šaīcia, t. y. žiū-brūs. v. grùbti.
- Grūcia, -cios, f. *ячная крына; krupy jęczmienne*. Grúsk, grúsk grūcia. Anūdu pasikarčiūdamu grūdžia grū-cia (su grūdeklū) iš miēžių.
- Grūckas, -ka, m. *выскобленная тел-лячья кушма; kiszka cieleca wyskro-bana*. Veřsia gróbas išskróstas, gru-dūs, vadīnas grūckas. v. gróbas.
- Gručiūti, -čiūju, -čiauaū, v. grutiūti.
- Grúdas, -da, m. *зерно; ziarno*. Grúdas: žirnis, miēžis (miēžys), rugys, pū-ras, kvietys.
- Grudauti, -dājuju, -davaū (grúdauti?), *горевать, жаловаться; užalać się, narzekać*. Anīē grudauū ir mēs pasi-grudaudami gyvėnsma če. v. grū-doti, grūdulti, dejūti, ūdurauti.
- Grūdėklis, -kla, m. *толкучъ, нецмъ; tłuczek, stępor*. Su grūdėklu grúsk kanaprūs, miēžius grústūvyje. v. grústi, mušėklis.
- Grūdėti, -dēju, -dėjau, *расти из зерно; rość w ziarno*. Šīmet grūdėje (sc. grūdėti) grīkai, t. y. viēnas stēm-bas tur daug grūdų.
- Grūdijà, -dījos, f. *зерно (собир.), умо-лотъ; ziarno (zbior.), omłót*. Rugiū ant šiaudījos daūg, ant grūdījos maž šīmet. v. grúdas.
- Grūdīngas, -ga, *богатый зерномъ, умо-лотный; obfity w ziarno*. Grūdīngos āvižos šīmet. v. grúdas.
- Grūdīnis u grūdinis, -ne, *с зернами, состоящий из зеренъ; z ziarnem, złożony z ziarn*. Kanāpės grūdīnės, ne plėskīnės. v. grúdas.
- Grūdinti, -nu, -nau, *распроиивать (до*

цезь); *rozrzewniać*. Kam māna širdī grūdini, t. y. ant vēksma varaī, pikaī kalbēdamas. v. grūdus.

Grūdinti (u grūdīnti), -nu, -nau, *давать обмолаживать, обивать, очищать*; *dawac otłukać, obijać, obłupiać, oczyszczac*. Grūdus grūdink (= grūzdink, *pass.-caus. omz grūsti*), *vīrsva grūciā*. 2) *refl., закалываться, укрпняются; hartować się, wzmacniać się*. Kūnas grūdinās prasiordāmas. v. grūsti (2), grūsti, grūdyti, grūzdinti. —

Grūdyti, -dau, -džiau, *закалывать; hartować*. Grūdyti dažītas gījas ī vērdantī šārmā su druskā ant truīpa čēsa, kad ne blūktum. Užūlusī, pribūkusī kiŗvī pašarpāvēs grūdau kālvé. Kālvis grūde peļī, kad būtum ne mīnkštas. v. grūsti (1), grūzdinti.

Grūdoti, -dau, -dojau, *быть расщепленным; być rozrzewnionym*. Kadā sugrūdusi māna širdīs, aš grūdau. v. grūsti, grūdinti, graudīnti.

Grūdulti u grūdurti, -ļu (ru), -ļau (rau), *расщепляться; rozczulać się*. Martī grūduļ, grūduļ, kad šnēka apiē mārā sāva mótynos. Kas surūdeš, rūpestīngas, tas grūdur, t. y. dejū. v. grūsti, rūdulti, graudūs, grūdus.

Grūdus, -dī, *устойчивый, прочный; cziły, tkiwy*. Sirdīs sesešs grūdī, t. y. graudī. Ašviēnis dantīs gīlgždin, t. y. ne grūdzei te ēda, kol atgīlgždin. 2) *разсыпчатый, хрупкий; kruchy*. Pyrāgas ant sviēsta kēptas grūdus, t. y. trapūs (trupūs). v. graudūs.

Grūdvežys, grūdvežia, m.; -žē, -žēs, f. *кто возит хлеб (в зерно)*; *ten, co wozi zboże*. Žmōgus, kurs grūdus, javūs vēža, ātveža, vadīnas grūdvežys.

Grugždēti, -ždū, -ždējau, *хрустнуть (о звук, издаваемом зубами овцы или козы, жующей сено, солому, и т. д.)*; *chruszczeć (о зѣбах жуящей овцы)*. Grūgžd avīs, ožkā, kad ēda. v. grumzdēti.

Grujā, -jōs, f. *собирающаяся масса людей, толпа*; *ruszająca się gromada ludzi, tłum*. Kōkia grujā pakīla, t. y. visi ēme grujōtis.

Gruļlei, -lū, m. *парные явчки (у самца)*; *jādro parzyste (u samców)*. Jā pažymū dvišakūmas, tai bus gruļlei: kuļla, vūra, kātina, šuņs, o āvina, būlaus, ōžia kolūta vadīnas. v. kulys (kulē), keīmaris, pūzrā.

Gruļlinti, -nu, -nau, *умму (о самцах)*; *isć (о самцах)*. Kur tu gruļlini, t. y. eīni. v. eļti, puņcinti, gruļlei.

Gruilōti, -lōju, -lōjau, v. gruļlinti. Kas ne eīna ižžargu žingsnū, tas gruilō. 2) *refl., собираться, ухватившись друг за друга (о дньмах)*; *szamotać się, uczepwszy się jeden za drugiego (о dzieciach)*. Vaikaī susikabīnē gruilōjas, t. y. vartalōdamis nueīna, iēina ī stūbā. v. gruļlei.

Grūkš u grūkst, *лат. част., выраж. хрустные (о зубах при жевании)*; *partyk, wyraż. chruszczenie (о зѣбах podczas жucia)*. Grūkš, grūkš vālgant ōbalī, žalūs žīrnus, rōpē, sētini. Grūkst, grūkst kūnas sveīka žmōgaus išsprūnk iš taŗppiršču.

- Grūkš plūža dantīs, šuke dančīa, nāras kōjos. *v.* grūkštelēti.
- Grukščīoti, -ščīoju, -ščīojau, *хрустнѣ (сз зубахъ); chruszczec (między zębami)*. Būlvēs ne išvīrusios grukščīo vālgant. Pakastō grukščīo vālgant, bo graudī anā. Tarp dantū ne išvīrē žīrnei grukščīo. Grūdus vālgis grukščīo tarp dantū kansnōjant «grūkš-grūkš». *v.* kramsēti, sprukčīoti.
- Grukšēti, -kšīu, -kšējau, *хрустнѣ (сз зубахъ); chruszczec (między zębami)*. Grūkši dantysē vālgant dūnā su smēlu. *v.* sprukčīoti, kremžēti.
- Grukšnoti, -nōju, -nōjau, *хрустамъ, жесамъ сз хрустомъ; chrustac, žuc z chrzestem*. Grūdus, grỹbus (grūdžius grỹbus?) vālgant grukšnō dantysē. Sūrī, plūta vālgant, krāmsint grukšnō, t. y. grūžu. *v.* grāužti, kramsēti, grekšēti.
- Grūkštelēti *u* grūkšterēti, -riu, -rējau, *хрустнѣ, целкнѣ (о цытатахъ); chrzstnac, sprawic chrzest (o stawach)*. Grūkštelēja nāris (=narỹs) trāukiant pirštūs. Kōja trāukiama grūkšterēja par narūs (=nariūs). *v.* grīkšterēti, nīkšterēti.
- Grūlis, -la, m.; -le, -lēs, f. *чепуработчиū, -чая; prosty robotnik*. —
- Grulōtis (*u* gruilōtis), -lōjūs, -lōjaus, *мереться, укпуться (о рыбахъ); trzec sie, ikrzyc sie (o rybach)*. Žūvys grulōjas ant viens aņtra (=ant viēnā-antrōs, kitā-kilōs), kad aniē (=anōs) neišīa, t. y. geļtōnymēmīs mēža patēlka, o pātinās piēnais. *v.* gruilōti, plōkštautis, grūti.
- Grūmada, -dos, f. *сборуше, моана*; *gromada, tłum. v.* puļkas, grūmulas.
- Grumbýtis, -baūs, -biaūs, *хвотатъся, устремлятъся сз цплью наўти или доцати; chwytac, zwracac sie w celu znalezienia, siegac (po co)*. Kātin, kur grumbaīs, t. y. viēnuļ puļs, kituļ puļs jiēškōdamas. Ko tu grumbaīs po šēpā ir ne suvōki, ko jiēškai. Piēmū po kampūs grūmbos, by jiēškōdamas kā pagāuti, t. y. ļaņda. Grūmbos par tvōrā gývolei, t. y. išālķē leņd. Gývolei grūmbos patvo-reīs, kad ne priēdē, t. y. smaļgstos par tvōras, siēkia. *v.* liņsti, ļandýti, jiēškōti.
- Grūdinỹs, grūmdinia, m., *v.* grādinỹs.
- Grūmdyti, -dau, -džiau, *мят, месити, уминат; miqē, gnieśc, ugniatac*. Skaļbinius grūmdau gēļdoje. Tarp raņķu drāpanas grūmdau, t. y. trenū (sc. trinū) pirm skaļbiant. Výras grūmdyte sugrūmde žmōģu, t. y. suļāuže. 2) *refl., толкаться, нухаться; заирышат (сз прыбоў формъ); szturchac sie, pchac sie; platac figle (po prostacku)*. Kol dar výras grūmdos, pažymū ýra, kad gātavas ant mēilēs su mōterimi. Vaļkas tamē būrē (sc. būrỹ) grūmdos, t. y. trainiōjas. *v.* grūmtis, mūrdyti, mūrķinti, krūšti, mānkyti.
- Grumēklis, -kla, m.; -kle, -klēs, f. *брюзунз, -ня, сорчунз, -ня; mruk, gderacz*. Žmōģus, kurs grumēdamas, t. y. pýkdamas, váikšcio, baūdžias kā pīkta padaryti, tas grumēklis. *v.* grumēti.

Grūmeloti, -loju, -lojau, *попремлю-самъ*; *pogrzmiwać*.

Grumėnti, -nù, -naù, *времнѣть, прохотамъ*; *grzmieć, huczeć*. Perkúnija grumén, o perkúnas griáuana. *v. grumėti, dundėnti*.

Grumėti, -mù, -mėjau, *времнѣть, прохотамъ*; *grzmieć, huczeć*. Perkúnija po piľvą grùm. Griaustėnis grùm, t. y. griáuja. *v. griáuuti*.

Grūmóti, -móju, -mójau, *прозумѣть, прозумѣться*; *grozić, robić pogróżki*. Brólis grūmója su pirštù: na-na-na, dūsiau aš táu už gėrimą ariėłkos. *v. gražóti, grūmsti (1)*.

Grumplỹs, grūmpla, m. *колыние у со-ломы, соломка*; *kolanko na słomie, słomka*. *v. grumslỹs*.

Grumsčióti, -sčióju, -sčiójau, *мереяться, обтупаться (съ перерывами)*; *trzeć się, ocierać się (z przerwami)*. Važiũjant grumsčiója vežėcei į tekiniùs, t. y. trėnės, grūmzde. *v. grūmsti (1), trėntis, grūmstytis (?)*.

Grūmšlas, -la, m. *комъ (на пашнѣ)*; *bryła (na roli)*. Branzgalỹne įra diřva, kur viėni grūmšlai, kur ekėcios braũzg. Vėlyk su voľù grūmšlus. Ne lėisk su grumslù į jiũjį. *v. krumslỹs, grūmstas*.

Grumslỹs, grūmšla, m. *чашечка, выпуклая косточка въ коленномъ суставе*; *rzepka, kostka wypukła w stawie kolana*. *v. grumplỹs*.

Grumslūtas, -ta, *покрытый комьями*; *pokryty bryłami*. Diřva grumslūta, kur braũzg ekėjant. *v. grūmšlas*.

Grumsnóti, -nóju, -nójau, *хрустнѣть (въ зубахъ)*; *chrustać (między zę-*

bami). Mėrkas, sėtinis grumsnó válgant dantysė. *v. grukščióti*.

Grūmstas, -ta, m., *v. grūmšlas*. Ekėk grūmstus.

Grūmsti (1), grumzdžiù, grumzdžiaũ, *мереть, мереться (издавая глухой звукъ)*; *trzeć, trzeć się (z głuchym odgłosem)*. Gařdis į tekiniùs grūmzdžia, t. y. trėnas. Būlvės ne išvėrusios grūmzd dantysė. 2) *прозумѣть, прожмать мечтѣю, стращать*; *grozić, grozić zemstą, zastraszać*. Vėrai grūmzdžia, kad nėr trėčia kùniga, t. y. mėсло pỹksta. Móters grūmzdžia už táva negražiùs žodžius. Grūmste sugrūmė vėras tave, t. y. pastrošys. Vėras grūmzdžia ant anòs, t. y. kėta, taĩsos, baũdžias vaksyti, bėgaĩ padarýti, smařkei dūti. 3) *refl., мутнѣть, становиться непрозрачнымъ, нечистымъ (о водѣ, воздухе)*; *stawać się mętnym, nieprzezroczystym, nieklarownym (o wodzie, powietrzu)*. Óras grūmzdžias (*cp. druĩzdžias*), kad vėjis pakĩľ priėš liėtą, t. y. ūktis pràded. Iš dviėjũ įtakų (intakų) grūmste susĩgrumzde, kad susiėja viėnkart į viėną ūpį. *v. brėngsti*.

Grūmsti (2), -sčiù, -sčiaũ, *говорить неясно, шепелять*; *mówić nie- wyrażnie, szeplenić*. Vaĩkas grūmščia kalbėdamas, t. y. ne aiřkei iřta- ria.

Grūmšt, *лат. част., выраж. глухой звукъ, издаваемый зубами при жевании твердой, хрупкой пищи*; *partyk., wyraż. głuchy odgłos od zębów podczas żucia czego-k. twardego a kruchejo*. Grūmšt dantysė.

Gruņšti, grumščiū, grumščiaū, v. grumsti (1). Aš grumščīū, kad ne priūtys, t. y. draudžiū. Arkleī grumščia su dantimīs šīēnā, t. y. trāunydamī ēda. v. grumščīoti, grumsnoti, grumzdēti.

Gruņtas, -ta, m. *грунтъ, земля, поле; grunt, ziemia, pole*. Gruņtas ūra dīkžēme, kuī šaknēlēs nēra, iškāsus māstā. 2) *основание, фонъ; dno, tlo*. Margīnia uždēk gruņtā.

Grumtavoti, -vōju, -vōjau, *доставать дно, измѣнять глубину; gruntovať, zglębiać*. Gruntavoti gīlūmā ūpia, kaip gīlūs, pasiēkti dūgnā. v. kakēti.

Grumteīnas, -nā, *основательный; grun-towny*. Žmōgus kurs išmintīngas, tas grumteīnas, t. y. ne plūškis. v. rōkmonas, rūmtas, statkaūnas, stanaūnas, staunūs.

Grumtynēs, -nių, f. pl. *борьба, единоборство; pasowanie się, walka*. Eīva ī grumtynēs; piēmēns eīna ī grumtynēs (sc. grumtynių, grumtynēms), t. y. grūmias. v. ristynēs, grumtūvēs.

Gruņtis, -miūs, -grūmiaus, *боротися; pasować się, walczyć*. Výrai, kaip jāučei, grūmias. 2) *отшукаться, про-дупаться; wciskać się, przedzierać się*. Aš grumīūs ī tārpa žmonių ir grūmdaus tarp anų.

Grumtūves, -vių, f. pl. *поединокъ (съ сопл. извѣстн. правилъ); pojedynek (z zachow. pewnych prawideł)*. Kad du výru grūmias, bus grumtūvēs. v. grumtynēs.

Gruņtvagis, -gia, m. *уповень, вагеп-нацъ; grundwaga, równia*.

Grūmuļas, -ļa, m. *кусокъ, комъ, катмышъ, клыбъ (тѣста, сѣна, дыма, и т. п.), вообще кусокъ болѣе или менѣе округлой формы; kawał, bryła, galka, kłqb (ciasta, śniegu, dymu, i t. p.), wogóle mniej więcej okrągły kawał (czego-k.)*. Dūmai iš kāmina eīna grūmuļais, t. y. gubuleīs. Mōla, tešlōs grūmuļas. Kirmēlų grūmuļas išēja iš vidurių, t. y. šmōtas. 2) *же-леза; gruczoł*. Pažāndyse susīmete ir pakīļa grūmuļai pas vaikų. v. rūtuļas, gnužūļas, guņbuļas.

Grumulotis, -lōjūs, -lōjaus, *валиться кусками; walić się kawałami*. Ariant grumulōjas, kad sausā dirvā, t. y. grūmuļai viřsta. v. grūmuļas.

Gruņmultis u grūmultis, -lūs, -ļaus, *укучиваться; obwijac się*. Mařtel, grūmulkis geraī, kad ne sušāltumei. v. gūmulti(s), gūmuroti(s).

Grūmulūti, -lūju, -lavau, *мять, ком-кать, ссѣртысать, скатысать; miqć, gnieść, skręcać, zwijać*. Būlves apipūvusias grūmulūti. Mergā grūmulūte sugrūmulava skēpetā.

Gruņmutas, -ta, *проздъ, кустъ; grono (winne), gronko*. Viēname grūmute riēšutai suāgē, t. y. viēname kiāvale. v. kekē, krūvā.

Grumzdinti, -nū, -naū, *прозять,upro-жати мѣстью; grozić, grozić zemstā*. 2) *refl., боротися, таятисъ; wal-czyć, iść w zawody*. Vaikīnai grumzdīnas (gramzdīnas?) kvōrtomis par diēnā, t. y. īded gileī kits-kītā. v. gramzdinti.

Gruņzdinti, -nu, -nau, *мывать; mącić*. Kam tu vādenī gruņzdini, t. y. sumaišāi su puřvais. v. grumsti (1).

Grumzdūs, -dī, *мутный; mėtny.*

Grumzdūs vandū, t. y. susimaĩšęs su puřvais. *v. drūmžlūs.*

Grumždėti, grūmždu, -ždėjau, *хру-
на́ть, хруста́ть, не́тъ съ хру-
стомъ; chrustać, jeść z chrzęstem.*
Ašviėnis grūmžd, t. y. ėda. *v.*
grūmšti, grūmšti (1).

Grūnis, -nia, m.; -ne, -nės, f. *pac-
kismẏy człowiek; osłabły człowiek.*

Grūnis ūra sántiža, sutĩžęs žmō-
gus. *v. grūti.* —

Grūntas, -ta, m., *v. grūntas.*

Grūnūs, -nī (жем. grūnus, grūnōnti),
*непрочный, леко разсынающийся,
крушающийся; nietrwały, łatwo się
rozpadający, kruszący się.* Dūna su
peľais keptā grūnī ūra (grūnōnti).
v. grūti, irūs. —

Grūsmē (*u grūsmē?*), -mēs, f. *pacmo-
ianное состояние; stan rozczulenia,
rozrzewnienia.* Grūsmē ūra graudū-
mas, skurdūmas širdiēs. *v. grūsti* (2).

Grūstī, grūzdū, grūzdaū, *тапуться,
гореть без пламени; tleć, gorzeć
bez płomienia.* Aš grūzdū, t. y. ne
su liėpsna dengū (degū), ir jau tava
drabūžei sugrūzda. 2) *нряжмуться;
prażyć się.* Jau grūdas grūzd po
kārštu pēčiumi papĩltas. Grūste pa-
grūs āvižos po pēčiumi dēl prādū ir
kvepēs pagrūzdsios āvižos. *v. gruz-
dėti, grūzdinti, rusėti.*

Grūsti (1), grūdū (*u grūdu*), grūdau,
молоч; tłuc. Su grūdėklu (krušėklu)
grūdū aš grūdus dēl grūcios grūs-
tūvyje. Grūsk kanapiūs su kruštū-
viu. 2) *nuxamъ, мока́мъ; pchać,
szturchać.* Grūsk pijūkā ļaūkan pro
durīs. 3) *refl., nuxamъся, мо-
ка́сья; pchać się, szturchać się.* Ka

(sc. ko) tu grūdīēs ėe taip. 4) *pac-
mpouamъ; rozczulać.* Aš tave grū-
dū, t. y. graudūeis žōdžeis vedū
ī graudūmā. *v. grūstyti, grūzdinti,
krūšti, kraušyti.*

Grūsti (2), grūstu, grūdau (*u grūsti,
grundū, grudaū*), *pacmpouamъся,
сокруша́ться, печалю́сь; rozczu-
lać się, rozrzewniać się, smucić się.*
Grūste sugrūdau, t. y. lūdñ tapaū.
Aš grūstu (ī veřksmā), t. y. grau-
dulūs māne jēm. Grūsta širdis māna,
t. y. dāros graudī. Vaĩkas grūste
īgrūda, īrūda primīnēs apīē mārā
sāva tėva, kad ne gal jiñ numal-
dyti. *v. grūsti* (1), graudulūs, grū-
dulti, graudinti, rūsti, skuřdinti.

Grūstīnis, -nia, m. *подъ (крпыного)
танца; rodzaj tańca (w koło).* Grūs-
tīnis ūra šokinėjimas ī ratānā.

Grūstis, -tiēs, f. *молокня, даска; tłok,
ścisk.* Krōmūse būva grūstis žmoniū.
Kad spāudžia palengvā, t. y. grū-
džias priē spaviednỹcios, bus grūs-
tis. 2) *закалка; hart.* Daĩgia ne ļai-
kỹk ant sālulēs, atsileīs grūstis. Be
grūstriēs peĩlis mīnkstas. Tas kiřvis
gērā grūstī tur. *v. grūsti* (1), grūz-
dinti.

Grūstyti, -stau, -sčiau, *омолакуамъ
(necмомъ); otlukać (steporem).* Aš
grūstau po biškī grūciā. *v. grūs-
ti* (1).

Grūstuvỹs, grūstuvia (*u grūstūvis,
-via*), m., *смына, смынка; stępa,
moździerz.* Kur grūdžia mičzius grū-
ciai su krušėklu, bus grūstuvỹs. *v.*
grūsti (1).

Grūšia, -šios (*u kriāuše, kriāuše, -šės*),

f. *ipyua* (*депесо у нлодъ*); *grusza*, *gruszka*. v. grūšis.

Grūšis, -šia, m.; *dem.* grūšūkas, *ipyua* (*нлодъ*); *gruszka*. Gerî grūšūkai, pūrtink daugiaū. Vaîkių čiupnótų grūšių (*u* kriáušių, kráušių) ne nóriu. Žioplỹ, te grūši, na, imk. Dūl̃nis grūšis ĳra āpskritas, kaip óbalis. v. grūšia.

Grūte, -tēs, f. *napa*; *para*. Ašviēnius sudēk ĳ grūtes. v. grutiūti.

Griūtelėti, -lėju, -lėjau, *пышумся, пыхнумъ, носалумъся; zawalić się, runąć, powalić się*. Griūtelėti gal mēdžei sukrāuti, ir jau subrazdēja.

Griūti, griūvū (*u* griūnū), griuvaū, *салу́мъся, обпышамъся; walić się, obalać się*. v. griāuti, viřsti, drūdintis.

Grutiūti *u* gručiūti, -tiūju (*čiūju*), -tiavāu (*čiavaū*), *соединя́тъ съ напу, снытысатъ съ напу (лошадѣй); cnapusamъ; łączycь w parę, pętać w parę (konie); dobiereać do pary, kojarzycь*. Aš grutiūju ašvynius, t. y. sūdedu ĳ pórá. Jáugk jáučius ĳ jūngā, o gručiūk árklus ĳ grūtes, t. y. dvīl̃ypus. v. dveilūti, jáugti, pāncioti. 2) *утму рядомъ съ напу, одвоємъ; isć obok w parze, we dwuch*. Mūdu grutiūjava arba gretūjava grūtyje (*sc.* grūtēja), t. y. eīnava gretūmais susikībe.

Griūva, -vos, c., v. grióva, griūnis. Žmōgus griūva, kas sutīžēs, apsilėides. —

Griuvailóti, -lóju, -lójau, *то и днло салумъся, надатъ, снотыкатъся, шататъся (о пняномъ); ciagle walić się, padać, potykać się, chwiać się (o pijanym)*. Aš sargulóju ir griuvai-

lóju tánkei, t. y. vartailóju (*varta-lójūs*). v. griūti, viřsti, vartailótis-vartalótis, šlūkštailóti.

Griuvinėti, -nėju, -nėjau, v. griuvailóti. Iš šūsnes griuvinė mēdžei.

Griūvinti, -nu, -nau, *позволять или до-ныскать обпышамъся, раснадамъся; dawać walić się lub obalać się*. Kam tu griūvini staīdā, t. y. léidi, kad griūtų, sklīstų, kodēl ne taisaī. v. griūti.

Grūzdas, -da, m. *ipyzdъ (agaricus piperatus); bedłka gorzka, mleczaż*. Bāltas stóras grỹbas bus grūzdas (*u* grūzdas, -da). Kaip válgai, krémzda grūzdai (*u* grūzdai) dantysē. 2) *подъ крокетокъ, цушекъ (подъ неченья); chrust (gatunek ciasta)*. Grūzdus, gruzdēlus kēpti iš mīltų ir kiaūšių. 3) *хламъ, мусоръ; груз*. Grūzdus nū sugriūvusia pēčiaus išmēsk.

Gruzdėti, -zdū, -zdėjau, v. grūsti, grūzdū, gruzdaū. Ugnīs grūzd ranstē, t. y. be liēpsnos deīg (*dēga*). Mēdis grūzd, ugnīs rūs, po pēčiumi ūgnīs trolū. Āvižos po pēčiumi gruzdēja dėl skanūma.

Gruzdinti, -nū, -naū, *отоня́тъ, днлатъ тонкумъ (отпие у монопа); закалусамъ; robić ciękim, ostrym przez kucie (ostrze siekiery); hartować*. Aš gruzdinaū kířvį, t. y. paplōninau, pataisiaū ne pridėdamas pliēna arba gelžiēs. 2) *gruzdinti u grūzdinti, пражумъ; пражыć*. Gruzdinū po pēčiumi āvižas pradāms, t. y. džiovinū. v. grūsti, gruzdėti, grūdyti, grūzdinti.

Grūzdinti, -nu, -nau, *закалусамъ; молоч (съ смывннъ); hartować; tłuc*

(w moździerz). 2) нести, тащить, перетаскивать (o промоздких предметах); nieść, ciągnąć, przeciągać (o ciężkich rzeczach). Stākles grūzdink (grōzdink?) i vīdų griņčios. v. grūsti, grōzdinti.

Gruzdūs, -dī, *xpyнкiй, ломкiй; kruchy*. Pālazdēs (grībēs) ūra grūdzios. Sūris, pyrāgas su riēbumū ir smetōnu ūra gruzdūs, t. y. trupūs. v. grudūs, graudūs.

Grūžas (1), -ža, m. *орызокъ; ogryzek*. Grūžas, kur apgrāuži klēckā, o vidurys žālas, arba būlbe keptā ne iškēpusi ir nugrāužta. Stōvi viēni grūžai, kur nugrāužta, nuēsta piēva.

Grūžas (2), -žā, *орызанный, короткий; ogryziony, krōtki*. Gružā žolē, kur grūžai nupīauta, nuēsta. Gružai nukiŗpa plāukus. Audīne(?) ūra žvēris grūžū plāuku (grūža plauka). v. grāužti.

Gružēklis, -kla, m.; -kle, -klēs, f. *рызунъ, -ня; kto gryzie, zwierz gryzacy*. Koks jis grūžēklis sūrmų, t. y. gerai grāužia. v. grūžulti.

Gružēnti, -nū, -naū, *рызть (понемноу); gryćć (po trosze)*. Grūdų sūrij bōba grūžen. v. grukšnōti, grāužti.

Gružikas, -ka, m.; -ke, -kēs, f. *кто рызетъ, рызунъ, -ня; kto gryzie*. Mužikas dūnos grūžikas, bajōras šunų tavōras.

Gružyne, -nēs, f. *выпасенное место; (на луу); wypasione miejsce (na łace)*. Bus grūžyne, kur nugrāužta, nuēsta žolē. v. grūžas (1).

Gružinēti, -ņju, -ņjau, *орызать (понемноу и дочиста); ogryzac (po*

trosze i ze szczętem). Kāuļā aš grāužiau, ir tu grūžinēk, kol nugružinēsi visai kāuļus. v. grāužti.

Gružinys, grūžinia, m. *оылоданный крыжокъ (на луу); wygryzione kōłko (na łace)*. Gružinys ūra tai išgrāužta viēta piēvos, kur būva apmyžta. Paprātinai kārves priē grūžinių. v. grāužti, grūžas (1).

Grūžinos (*о.-лит. grūzenos*), -nų, f. pl. *осыпавшийся мелкия частицы, образовавшийся при рызении дерева мышью, червею; drobne cząstki, powstałe z drzewa gryzionego przez mysz, robaka*. Ve grūžinos nū kīrmgraužų išbūrusios. v. kīrmgraužas.

Grūžinti, -nu, -nau, *позволять, дасать рызть, лодать; вынaczyć; dawać lub pozwalac gryćć, ogryzac; wypasac*. Tu grūžini ganųklā arkleis. Kam grūžini pristōjēs māna piēvā gývoleis sāva. v. grāužti, grūžas (1 u 2).

Gružnōti, -nōju, -nōjau, *рызть (с перерывами); gryćć (z przerwami)*. Vaikas grūžnō grūdų sūrij. v. grāužti, grūžinēti.

Grūžterēti, -riu, -rējau, *рызнуть; gryznac*. Grūžterēk su dantimis už piŗšta (sc. piŗštā). v. grāužti.

Grūztis, -tiēs, f. *рызъ, ноющая острая боль; rzniecie, kolka*. Grūztis īliņda ir baigia žmōgų. Kad grūztis ant širdiēs ūra, kās jam keņk. Grūztis ūra skaudī ligā apliņk širdij, bāmbā, šōnā. v. grāužti, grīžas.

Gružulis, -la, m. *клёшка; klusek*. Sutarkūtų būlbų klēckas bus grūžulis.

Grūžulti, -ļu, -ļau, *рызть (понемноу); gryćć (po trosze)*. Sesū grū-

- žuļ rōpē, sētini, sūri. *v.* gráužti, grūžinēti.
- Grūžūti, -žūju, -žavaū, *смураю, обмупаю* (*nemau y daepēu*); *ścierać, wy-cierać* (*zawiasy*). Mergīca grūžūja vȳrius tánkei vārstydamā durīs, *t. y.* dīlina. 2) *refl., бороться до помери силъ, обнимаясь хорошенько прижимать другъ друга; тосковаć się аъ до wycieńczenia sił, ściskać się.* Mačīaū meřgā su vaikiū besigrū-žūjančēru, *t. y.* apsikabīnē myļūjas, bučūjas, glōstos (?). Pijūkai grū-žūjas apsikabīnē ant ūlyčios ir lin-gūjas ī šalīs. *v.* gráužti, bružūti (bružūti).
- Grūžūtis (*u* graužūtis), -čia, *m.* боя-пышникъ (*crataegus*); glōg. *v.* gūd-obe.
- Grūdas, -da, *m.* podъ synu (*на лоша-дяхъ*); krosta (*u* koni). Grūdas árklus aptēnk nū šalčia, kad stōvi ant ōra. 2) *замерзшая ярьъ; gruda.* Grūdas, kad žēme sustīra.
- Grūdijā, -dijos, *f.* замерзшая ярьъ; *gruda.* *v.* grūdas.
- Grūdīne, -nēs, *f.* мѣсто, покрытое замерзшею ярью; *miejsce, pokryte grudą.* *v.* grūdas.
- Grūdšālas, -ļa (*об.* grūdšaleī, -lū, grūd-šalus), *m.* морозъ безъ снѣга (*осенью*); *mroz bez śniegu (jesienną porą).* *v.* grūnšālas, plīkšālas.
- Grūdūtas (*u* grūdūtas), -ta, *покрытый замерзшею ярью; pokryty grudą.* Kōlis grūdūtas. *v.* grūdas.
- Gubā, -bōs, *f.* копна (*жатого хлба, сѣна; сноповъ*); stōg (*zboża, siana*); mēdel (*zboża*). *v.* kupetā, kupetys, kūgis, rīke.
- Gūbaļotis, -ļojūs, -ļojaus, *закуты-самъ себѣ (оловоу); otulać, okrywać sobie (głowę).* Žiēmōs čēse gūbaļote apsigūbaļok storaī gāļvā skaromīs, kad ne sušāltumei. *v.* gūmurti, gōbti.
- Gubēlninkas, -ka, *m.*; -ke, -kēs, *f.* *убителъ, прутѣснителъ, -ница; ni-szczyciel, gnębiciel, -ka.* Pōnas tas dīdis gubēlninkas sviēta.
- Gubynas, -na, *m.* собрание копенъ; *zbiór mędlów, stogów.* Pagrēbstai rugiū gubynūse. *v.* gubā.
- Gūbis (gōbis?), -bia, *m.* (*оловное*) по-крывало; *okrycie (głowu).* *v.* gaūbti, gōbti (*cp. smōgis u smūgis*).
- Gūbyti, -biju, -bijau, *убить, разорвать; gubić, niszczyć.* Tas pōnas gūbija žmōnis. *v.* ēngti.
- Gūbras, -bra, *m.* купранъ, насыпъ; *kur-han, sypany pagórek.* Rēgisi pīltas tas paļtgas gūbras par mīškā. Plý-nas ļaūkas be gūbrū. *v.* gaūgaras, kaūkaras, kaļvā, kaūpas *u* káupas, kálnas.
- Gūbuļas, -ļa; gubulys, gūbula (*y A. Ю. «gūbūļas, gūbulis»*); *demin.* gubulēlis, -la, *m.* свертокъ, комъ, жемокъ; *клубъ (воды); zawiniątko, galka, ściśnięty lub zgnieciony ka-walek; klub (wody).* Gūbuļā iš pā-kuļū sugūbulk ir druskā pasūdyk, užkīšk ir nebēgs kraūjis. Brōlis gu-bulēlī dūnos dāve, mēte. Gubuleīs, *t. y.* uruleīs, lek (*tek*) vandū upē-leis nū kálna po liētaūs. *v.* gābaļas, gābužas, ļuītas, urulys.
- Gūbulti *u* gūbulti, -ļu, -ļau, *мять, комкаты, свертывать въ комокъ; miąć, gnieść, zwiјаć w klub.* Gū-bulte sugūbulēs skarēlē mēsk'anām.

Gūbulte sugūbuļk gūbuļā šīēna ir mēsk ant vīškū.

Gubūs, -bī, *ловкий, искусный, смысловый, смышленый; zručny, biegły, wprawny, umiejetny, znający się.* Gubūs ūra mókans. Gubūs žmōgus, kurs sugubūja, t. y. mōka vīškā. v. guvūs. 2) *бережливый, экономный; oszczędny (Peł.).* Gubī žmonā. v. gaūbti.

Gūbužis, -žia, m. *цудилка; cedzidło.* Gūbužis ūra stōtkas iš mēdzia be ansū, be kumpēla, piēnui kōšti. v. kīpis, kōdis, iņas, kōštūvis. —

Gubūti, -būju, -bavaū, *смыслить, умнеть; umieć, znać się.* Brōlis gubūja pataisīti ratūs, t. y. mōka, sumāna. 2) *refl., свертываться в клубок, сплетаться; skrećać się, zwi-jać się w kłęby.* Ant dīrvos rugēi gerī nū vēja gubūjas, t. y. susīblašk gubomīs. v. gubā, gubūs.

Gūčas, -ča, m. u gūce, -čēs, f. *хитрый, искусный, умный человек; chytry, biegły, rozumny człowiek.* Žmōgus gūčas, kurs išgūda ir gudrūs. v. gūsti, gudriniūkas.

Gūda, -dos, f., v. gūda.

Gūdas (1), -dā, *обыкновенный; zwy- czajny.* Gūdas kaŗklas vadīnas gūd- karklis. 2) *привыкший, искусный, опытный; nawykły, wprawny.* Žmō- gus gūdas, kurs pagūdes, prigūdes dārbus dīrbti. Kurs sugūnd su kits- kītu greīt, tas gūdas. v. gūsti. —

Gūdas (2), -da, m. *навык; wprawa.* Ta mergā ne gūdusi dar priē svečiū, t. y. ne tur gēra gūda. Gūdas ūra prigūdīmas priē kō, īgūdīmas priē dārba. —

Gūdas (3), -da, m. u gūde, -dēs, f. *рус- ский человек, русский мужик, ра- ботник; бѣлорусъ, пинчук; ros- sjanin; chłop, robotnik rossyjski; białorus, pińczuk.* Gudaī ant siēlū pļāukia Nemunaīs ī Rūsne Prūsūse. Piaūs gūdas mēškā, dūs vaikāms dēšrā. Parsīvēžiau baļtū gudū du- krūžē (dūkrūžē).

Gūdas, -da, m., v. gūdus.

Gūde, -dēs, f. *оселок, брусок (камень для точения); oselka, marmurek (kamień do ostrzenia).* Gūde dēl brītvos, žīrkļū gaļāndīma. v. būdē, ūlā, gaļānstuvas, pustýkle.

Gudēti, -enū, -enaū, *привыкать, раз- оивать (сз комъ) изв. привычку; przyuczać, przyzwyczajać.* Viļkas viļkūkštī gudēn. Tos mōtriškos gu- dēnte išgudēntos tānkei gērti ir spo- vedōtis (= spaviedōtis). v. gūdinti.

Gudijā, -dījos, f. *собрание русских мо- деѣ; zbiór rossjan.* Kur daūg gudū, ten gudijā. 2) *пунская земля; рус- ская страна, Русь; Piński kraj; ziemia rossyjska, Ruś.* Iš Gudījos atēja tas gēras žmōgus. v. gūdas.

Gūdinās, -nā, *умный, безъ примеси, хороши; czysty, bez domieszki, do- bry.* Gūdinos, t. y. viēnos, dīrsēs ge- riaū dūnai ne kaļp līnpelei arbā āša- kos. 2) *настолящий, умный; praw- dziwy, istotny.* Gudina (tikrā) dūna, kad īrūgsta pyrāgai. Sēnis gūdinās tinginys. v. gūdnas, grynas.

Gūdinti (y A. Ю. «gudinti»), -nu, -nau, *привыкать, упражнять; wprawiać.* Gūdink jī, kol īgūs skaityti, priēsti, rašyti. 2) *приманивать; nęcić, przy- nęcać.* Gūdink āvī, kurī priguūda

priè rañkų. 3) *refl., привыкать; przyzwyczajając się, nawykać*. Tu nóri gùdintis, t. y. papràsti, gèrti. Gùdinkis dárba dírbtì, t. y. mokínkis. v. gùstì.

Gùdiškas, -ka, *белорусский, пыцкий; białoruski, rossyjski* (y A. Ю. «*żywczajny*»). Gùdiška tvorà, kad vėja tvorà kaip viřvę apliñk miētus. v. gùdas (3).

Gùdkarklis, -kla, m. *podł uszy; gatu-nek łoży*. Gùdkarkla žiēve gèltóna. Apskeberdėje gùdkarklei klógoms tiktai áuga. v. kaĩkłas, báltkarklis, jùdkarklis, žilvītis.

Gùdmotere, -rės, f. *мелкая крануца; pokrzywa drobna*. Dilgēle (*sc. dil-gēlē*) smũlki bus gùdmotere, gydỹkłas (*sc. váistas*) nũ priētvariaus, nũ gēlĩmą pādų. v. gùdnotrėle u gùdnotryne.

Gùdnas, -nà, *настоящий; prawdziwy*. Brolėli, ne sniēgas, ale gùdnas vandũ kriñta nũ dangaus, t. y. sniēgas pavirťes i vándeni, tiřpsta tũ i vándeni. Sniēgas i átdrėkì gùdnas vandũ. v. gùdinas, grýnas.

Gùdnotrėle, -lės u gùdnotryne, -nės, f. *мелкая крануца; pokrzywa drobna*. Gùdnotrėle įra smulkėsneis lapėleis ir dygēsne už nōtrėlę. v. gùdmotere.

Gùdobe, -bės (*Темн. жем.*), f., v. gruzūtis (u graužūtis; y A. Ю. «*gudóbe, trzmielina*»). Gùdobe tur ūgas raudónas su kaulũkais. v. kaulũge, subinkaũlis; ožėksnis (ožėkšnis), šal-tėkšnis.

Gùdobele, -lės, f. *дикая яблонь (pirus*

acerba); dzika jabłoń. Gùdobele, kur maži obalėi áuga. v. šùnobele.

Gudràuti, -drauju, -avaũ, *хитпуть; używać wybiegów (Ped.)*. 2) *бодптсөөсамт, не спатт; czuwać, nie spać* (gùdrauti, gùdràuti?). Aš gudràuju, t. y. ne miēgtu. v. gudrūs, bùdrus (budrūs); gùdrumas.

Gudrėti, (-drėju), -drėjau, *становиться хитпне, умннть, развиваться; stawac się rozumniejszym, przebieglejszym, rozwijac się*. Brólis gudrėte išgudrėjęs. v. gudrūs.

Gudrinaĩ, *adv. умно, мудро; rozumnie, mądrze*. Tylėk gudrinaĩ, žiūrėk ak-linaĩ. v. gudrūs.

Gudrinčius, -čiaus, m. (y A. Ю. u «*gudriñče, -čės, f.*»), *мудрец; mędrzec*. v. gudriniñkas.

Gudriniñkas, -ka; -iniñke, -kės (u gudrũlis, -la, m.; -le, -lės, f.), *хитрый, умный человек, мудрец; chytry, rozumny człowiek, mędrzec*. v. gudrinčius.

Gudrñnis, -ne, *особенный; такой, которым можно гордиться; osobliwy; taki, z którego można się pysznić*. Łaigũno arkleĩ ne gudrñnei, t. y. prastì. v. gudrūs.

Gùdrintis, -drinũs, -inaus, *совершенствоваться, развиваться; udoskonalac się, rozwijac się*. Sũnũs taip gùdrindamos greĩtai išgũs. v. gudrėti.

Gùdrumas, -ma (u gùdrumas, -ma, gùsras, -ra, жем.), m. *такое время (середина) дня, ночи, лета, и т. д., когда больше всего проявляются их отличительныя свойства; taki czas (środek), kiedy najwięcej uwy-*

datniają się pewne właściwości dnia, nocy, pory roku, i t. d. Naktiēs gúdrumu atēja brólis. Gúdrumas vāsaros pāreja, ir justē ne pajūtome. Tvōra laikys gúdrumā vāsaros. Gúdrumas diēnōs, t. y. apliē (=apleī) dešimtā adynā žiēmōs laikē gal āusti. v. glúdas, gúdus (1).

Gudrūs, -drī, *хитрый, умный,мышленный; chytry, rozumny, przebiegły.* Vagīs išgūdes vadīnas gudrūs, gūčas.

Gūdurti, -ru, -rau (*u* gūduriūti, -riūju, -riavau), *жаловаться, тужить; uskarzać się, ubolewać.*

Gúdus (1), -daus (y A. IO. «gúdas, -a»), m. *середина, глубина (ночи); środek (nocy).* Pačiamē naktiēs gúdu, t. y. naktiēs gúdrume, pasirōde ugnīs. Naktiēs gúdu turī kēlti ir tŷkti (=tiēkti) vālgyti. Vagīs naktiēs gúdu eīn vōgti, paļastūvas paļastuvāuti. v. gúdrumas, glúdas. —

Gúdus (2), -di, v. gūdus.

Gudūti, -dūju, -davaū, *говорить по-литовски с русским акцентом, говорить нечистым лит. языком, говорить по-литовски не так, как в данной местности говорят; mówić z ruska, mówić nieprawidłowie po litewsku, mówić po litewsku nie tak, jak się mówi w danej miejscowości.* Iš jūma (dual.) viēnas gudū, o antras leišū kalbēdamas lētūviškai. v. žvelūti.

Gūdžioti, -oju, -ojau, v. gūdžioti.

Gugā, -gūs, f. *выпуклина, горбик; wypuklina, garbek.* Kas atsikīšes guñksa, kŷšo, vadīnas gūga. Kuprōtas

gūgā išstātēs eīna. v. kuprā, gūzas, gūžys, kūkstara.

Gūginti, -inu, -inau, *нычуть, горбуют; wydymać, garbić.* Kam gūgini pūkūs, plūnksnas, t. y. kām suvarāi i viēnā gūgā taisydamas pātalynē. v. gugā, gukstēnti.

Gūgis, -gia, m. *смог (сна); stóg (siana).* v. kūgis.

Gūgyti, -giju, -gijau, *бить (кулаком) так, что слышны частые удары; bić (pięścią) tak, iż słysząc częste uderzenia.* Búdava mōčeka gūgys, gūgys pōsūmui su kūmste i kūprā. v. mūšti, kūkinti, kūmstavoti, kūmšūti.

Guiniōti, -niōju, -niōjau, *ионять, ионяться; pędzić, upędzać się.* Vaikaī kits-kītā guiniō. v. gainiōti.

Gūire, -rēs, f. *очень мелкая рыба; bardzo drobna ryba.* Gūire ŷra mažā, drūktā, strībā žuvīs, po kūleis (y A. IO. «kulējs» = kūlēis) su vēzeīs. v. žuvīs.

Gūiti u guīti, -gujū u guinū, gujaū, *нать; gnać, pędzić.* Gūik tā gūniavā gŷvolū nū javū, nū vařtū tolaū. Kārve gūite nugujaū. 2) *refl., камиться; toczyć się.* Viřkšciū gūmulas gūjas, t. y. rītas. v. giñti, vŷti, rīstis.

Guksēti, -ksnū, -ksējau, v. gūgyti.

Gukštēnti, -nū, -naū, *отряхивая нычуть, разрыхлять; roztrzaskając wydymać, rozruszać.* Gukštēnti ŷra plūnksnas i vīdurī priēgala (=priēgalvia), pātaļa suvarŷti. v. gūginti.

Gūkt, *мгн. част., означающая удары кулаком; partykuła, oznaczająca*

uderzenie pięści. Gùkt i kùpra su kulōku.

Gùkterėti, -rēju (-riu), -rėjau (riau), *ударяя кулакомъ, произвествуя ху-хоу зыкъ; uderzając pięścią, sprawić przytłumiony dźwięk.* Su kùmstimi gùkterék jam i gùgą, i kùprą. *v. gùgyti, gùkt.*

Gùlba, -bos, *f. вьзъ; wiqz.* Gùlbos viñōni lāpai, kaip gaurūti. *v. gùbà, vīnkšna.*

Guľbas (*u* guľbinas), -ba, *m.;* guľbis, -bia, *m.;* guľbe, -bės, *f. лебедь; лабедз.* Báltas guľbai, kur tu stóvi? Guľbas su guľbėmis pľaukia. Guľbės atlėkdamos àtnėš sniėgą, o gėrvės ir žańsys šľlumą. Guľbis uľdũja lėkdamas.

Gulbĩnis, -ĩne, *лебединий, лебяжий; labėdzi.* Dũksmos (dũknos) gulbĩnios. *v. guľbas.*

Guľbinti, -nu, -nau, *славить, прославлять; wysławiać.* Sesũ guľbin sáva sėserį, *t. y. kōlija, gárbin.* *v. gĩrti, gárbinti.*

Guldýti, -daũ, -džiaũ, *укладывать, класть; układac, kľasć.* Keleĩvius guľdaũ. Guldýk pāmatus. 2) *толковать, истолковывать; tłómaczyć, objaśniać.* Guldýti žōdžius. 3) *refl., толковаться, истолковываться; уно-требляться; tłómaczyć się, objaśniać się; używać się.* Tas žōdis ant vĩsko guľdasi (=guľdosi). *v. guľti.* Guldýtojas *u* guldýtojis, -ja, *m.;* guldýtoja *u* -dýtoje, -jos, -jės, *f. толкователь, -тельница; tłómacz, -czka.* Aš ne esmũ guldýtojis žōdžiu.

Guldýtuvės, -vių, *f. pl. обрядъ уклады-ванія молодыхъ во время свадьбы;*

обрядъ укладанія (usypiania) мло-дыхъ на веселу. Guldýtuvį vākarą ant vesėlijos (sōdvos) su dainomĩs ir česnimĩs nulėidžia jaunũsius i gũlį. Ant guldýtuvį vainiką nũspir par ľovos gālą jauniėjiė. Guldýtuvės, kadà sugũlda jaunũsius ant sōdvos. *v. guľtuvės.*

Gulėdinti (=gũlinti), -nu, -nau, *dasami или велеть лежать; dawać lub ka-zac leżec.* Anyta gulėdina meřgą stubō grėt sávęs. Kam gulėdini dra-буžiũs, dėvėk. *v. gulėti, gũlinti.*

Gulėti, -lũ, -lėjau, *лежать; leżec.* Li-gónis blýža, *t. y. gũli nũmariumi (=nũmaria, nũmariaus) užpũltas.* Nabāšninkas ne laũbe, *t. y. ne gu-ľėja ant viėtos, ale baĩkójos, vaidĩnos.* Mėtas jau gũlimāsis bũva, kaip jiėjiė atvažiāva. *v. bibsóti, rungsóti, rinksóti, ringėnti, kinksóti, žľaksóti, kėpsóti, rėpsóti, rusóti, tvoksóti, typsóti, kľaksóti, tĩnsoti, blýžoti, kėksóti, taksóti, pypsóti, lėgióti, pėpsóti, plývoti, brunksóti, brank-sóti, bambsoiti, kežėti, derksóti.*

Gulýkla, -lỹkľos *u* gulykľos, *f. лого-вище, логово; мѣсто, гдѣ лежало животное или человекъ; legowisko; mĩcjsce, gdzie leżało zwierzę lub człowiek.* Jinaĩ, ūbage, palĩka pũpose tupýkľas ir gulýkľas. *v. gũlis, mĩgis, guľta.*

Gulinėti, -nėju, -nėjau, *полеживать; spoczywać często lub od czasu do czasu.* Ligóne iš siľpnũma gulinė. Ašviėnis gulinėja. *v. guľti.*

Gũlinti, -nu, -nau, *давать или позво-лять лежать; dawać lub pozwalac leżec;*

dawać możność leżeć. Marti gūlin vaīka, mergēlę ir šūnį su savim̃i. Dėlkō tāve ne gūlin kamāro gulėti? Aš vākar gūlinau pīnigus gul̃ti (?). Aš svečrūs gūlinu, te pagūli (=te-pagulrē, te-pagulỹ, te-pāguli) par vālandą. v. gulti.

Guliniūti, -niūju, -niavaū, v. gulinėti. Slūga tīngi, tik guliniū ir sėdiniū, t. y. kur bus būvusi, ir kris ant lōvos.

Guļova, -vos (ob. guļove, -vės), f. жена; жона. v. mōte (mōte), moteriške, mōtriška, patī, žmonā.

Guļovas, -va, m. мужъ; mąž; demin. guļovēlis, -la, m. Šālta žiēmēle: jaunā mergēle, jiēškōkis guļovēla. 2) guļovas u guļovas, лежебокъ, лъжухъ (Ped.); ležuch, leniwiēc.

Guļšcias, -ščia, лежачиū; ležacy. Guļšcias mēdis. Gulštī (u gulstī) rañstai. v. gvaļšcias.

Guļta, -tōs, f. ночтель, ложе; pościel, łoże. Pataīšes sāu (=pasitaīšes, pasitaīšes sāu) guļtą, guļkis. v. lōva, gūlis, gūšta.

Guļterėti, -riu, -rėjau, чумочку прилечь; położyć się na chwilę. Guļterėk biški pōguli, pōkaitį, ātguli (=pōgula, pōkaičia, ātgula). v. gul̃ti.

Gul̃ti, -lū, -laū (u guļau), ложиться, лечь; klašć się, położyć się. Eīsva gul̃ti, patīks bēgulint. Aš gulū devintō adyno. Vēlaī gulū gultinaī, o keļū (o.-lum. kelū, kelūs) ankstī. v. gulėti.

Gul̃tūvės, -vių, f. pl. обрядъ, исполняемый во время свадьбы, когда женихъ и невеста въ первый разъ ложатся спать на брачномъ ложъ;

obrzęd weselny, który się zachowuje, gdy młoda para pierwszy raz kładzie się spać na jednym łóżu. Gul̃tūvės jaunūjų būva su dūdomis. v. gul̃dūtūvės, sugul̃tūvės.

Gumārytis, -rijūs, -rijaus, из жаждности стараться много сдѣлать и побольше заработать; przez chciwość starać się wiele zrobić, żeby więcej zarobić. Kam tu gumārijės taip ant dārba begāla, t. y. turī ir dār nōri gāuti, užviršyti. v. gobētis, godētis.

Gumañnas (v. gomañnas), -nā, проявляющиū усердие къ труду (для большей наживы); gorliwie pracujący (dla większego zysku). Žmōgus, kurs gumārijas vis padīrbti, bus gumañnas. v. ūļūs, gobūs, godūs.

Guñbas, -ba; demin. gumbēlis, -la, m. шипика, желвакъ, железа; guz, gruczoł. «E tu, žemės guñbas», sāka (jis) ant žmōgaus kėikdamas. Guñbas susīmeta kīrkšnėse nū žaīgstyma. Susīmeta gumbėlei po skūra kīrkšnėse, kaklė, pažāndyse. 2) болюнь желудка, сопровождающаяся сильными болями (gastritis acuta); choroba żołądka, połączona z wielkimi cierpieniami. Guñbas vārsta, piāuna viduriūse vūrų ir mōterų. v. grūztis, guñbras.

Gumbāžole, -lės, f. podz pacmenia; gatunek rośliny. Gumbāžole tūri lapūs, kaip šermūkšnių. v. guñbas, žolė.

Gumbelỹs, guñbela, m.; gumbelė, -lės, f. больноу катарромъ желудка или кишекъ; chory na katar żołądka lub kiszek. v. guñbas, gumbōcius. —

Gumbēlis, -la, m., v. guñbas.

Gumbīne, -nēs, f. занечекъ; zapiecek.

Vaīkai, ne siaūskite, eīkit i gumbīnē, t. y. i užpečkī. 2) шишковая дубина (Ред.); guzowaty kij.

Gumbīngas (=gumbūtas), -ga, шишковатый, желвастый; guzowaty, gruczołowaty. Mēdis gumbīngas. v. guības.

Gumbnōsa, -sōs, acc. gumbnōsā, c. (человѣкъ) съ орлинымъ носомъ; (człowiek) z orlim nosem. Žmōgus, kuriō nōsis dīdele, bus gumbnōsa. v. kumpnōsis.

Gumbōčius, -čiaus, m. (y A. Ю. u «gumbóče, -čės, f.), v. gumbelỹs. Kas gumbū seīga, tas gumbōčius.

Guības, -bra, m. желвакъ, наростъ; guz, narost. Užaugęs guības ant mēdžia, akmenis. v. guības, augmū.

Guībtī, -bstū, -baū, нарастать, выскакивать, появляться (о желвакъ); narastać, wyskakiwać (o guzie). Ve, mergėlei guībst pāpai (krūtys), t. y. jau anā «cibūles vaginė». v. guības.

Guībulas, -la, m. желвакъ, железа; guz, gruczoł. Niežčiōja (niēžēja) toks gumbulēlis po pāžasčia. Kīrkšnēse žmōgaus pakīla gumbulai (sc. gumbulai). v. spāugas, gūmulas, guības, guības.

Gumbūtis, -būjūs, -bavaūs, буться налкою такъ, что отъ удара въ желваки выскакиваютъ на тѣло; bić się kijem tak, iż od ciosów guzy wyskakują na ciełe. Gumbūtis yra smagēi daužytis. 2) болѣть катарромъ желудка или кишекъ, жаловаться на боли въ желудкѣ; chorować na katar żołądka lub kiszec, uskarżać

się na bole w żołądku. Žéntas vis gumbūjas, t. y. seīga gumbū, ant guība (=seīga gumbū). v. guības.

Gumōti, -mōju, -mōjau, окутывать, надымать много платя, плотно одышать; otulac, grubo lub obcislo ubierac. Aš gumōju, t. y. daug dedū drabūžią, o vis šalta. 2) refl., окутываться, хорошенько или плотно одышаться; otulac się, grubo lub obcislo ubierac się. Žiēmōs čēse gumōkis, t. y. storaī rėdýkis. Nėščia mōteris gumōjas, t. y. daįgsta save (=apsidaįgsto, daįgstosi). v. vỹturtis, gūmulotis, gūbalotis, švarkūti, gaūbtis.

Gūmulas, -la u gumulỹs, gūmula, m. комъ (сытѣ, тѣста), свертокъ, жемокъ; kupa, galka, zawiniątko, ściśnięty lub zgnieciony kawałek. Sugniāužęs merna sniėga gūmulas mēsk ant jo. Gyvātės viėname gūmule susiglaūdusios par žiėmą laikos. Sājuo skarėle sugūmulta bus gumulỹs. Gįslos susįmeta i gūmulį. Gumuleis traukos gįslos. Gumulỹs stōvi ant širdiės (t. y. viėname šmōte susimėtęs), ne prāvemu. v. luītas, guībulas, gniūtulas, kūkulas, klūfmas, gūzulas, guīgulas, rūtulas, rutulỹs.

Gūmultī, -lu, -lau, комкать, мять, свертывать въ комокъ; mić, gnieść, zwiżac w kłęb. Kam gūmulī raīšti taīp rankų. 2) refl., свертываться въ комокъ, образовывать складку; zwiżac się w kłęb, formować składki. Gūmulte susigūmula marškinėi ant nūgaros, t. y. susiruīguła, susiraūkšloja. 3) окутываться; otulac się.

Gūmulkis gāļvā storaī, kad ne su-
šāltumei. *v.* kumulótis, kumótis.

Gumuļūtis, -lūjūs, -ļavaūs, *сжиматься*
от комокъ; šciskač się, zgniatač się
w klębek. v. gūmulti.

Gūmuras, -ra, m. *комъ, свертокъ, же-*
мокъ; kupa, galka, zawiniatko, šci-
šnięty lub zgnieciony kawalek. Ne
gūmurok skēpetā i gūmura, t. y.
ne vātaļok. *v.* gūmulas.

Gūmuroti, -roju, -rojau, *комкаты, свер-*
тываты от комокъ; mīqč, zwiјаč w
klęb. Gūmuroti ūra vātaļoti. 2) *refl.,*
окутываться; otulač się, obwiјаč
sobie (glowę). Gūmurodamos apsi-
gūmurok, jagū šāļta, tu, senā bo-
būte. *v.* gūmulti, gūmulotis.

Gūmurti, -ru, -rau, *сжимать, мять,*
свертывать от комокъ; zgniatač,
mīqč, zwiјаč w klębek. Gūmurk gu-
mulēļi iš dūnos piŗštūse ir lēisk i
jī. *v.* gūmulti, gūnāuŗti.

Gumūti u gūmūti, -mūju, -mavaū,
итти, переваливаясь сз ноги на
ногу; iŗč, przechylajāč się z jednej
strony na drugā. Pelēda gumāva i
krūmus, t. y. krutēja. 2) *нести*
(много, большую тяжесть); вяло
итти или таниковать (о скорбив-
шемся старикъ); nieŗč (wiele, wiel-
ki ciężar); iŗč lub tańczyć bez życia
(o starcu zgarbionym). Martī gu-
mūja, t. y. nēŗa daūg. Sēnis gu-
mūja, t. y. šoka iŗlēngva, pasileņ-
ķes, kūprā iŗpūŗes. *v.* krutēti, nēŗti,
eīti.

Gūnia, -niŗs, f. *покрывало для лоша-*
дей или сидня (приготавливаемое
б. ч. изъ тряпья), попоны; okrycie
na konie lyb siedzenie (sporządzane

z różnych gaļganów), czaprak. Kaip
regēsiu, sēnā gūniā pridēsiu. Su gū-
nia uždeņgk aŗviēņi. *v.* užtrēsaļas.

Gūnda, -dos, f. *соблазнъ, искушение;*
pokusa. Taikī, lytiēŗ graŗiŗs mergā
ūra gūnda dēļ bernīka. *v.* gūndinti,
pagūnda.

Gūndēti, gūndētis, *v.* gandēti, gandē-
tis.

Gūndinti, -nu, -nau, *нобыждать, под-*
стрекать; искушать; podbudzać,
poduszczāč, podżęgāč; kusić. Reik
gūndinti jī, kad taip padīŗbtum,
t. y. kusōti.

Gūndyti, -dau, -dāiŗau, *v.* gūndinti.
Jijē, vōkyte, gūnde sēseres, kad va-
ŗiŗtum su anā namū (=namō). Aŗ
gūndau, be ne iŗgūndysiu dūti šīēna.

Gūndūtis, *v.* gandūtis.

Gūnē, -nēŗ, f., *v.* gūnia.

Gūnga, -gos, f. *iorбина, клыбъ; garbek,*
klęb. Vaīkas i gūngā susiŗgūņģinēŗ
miēģōja. *v.* kuprā.

Gūņģi u gūņģi, *лат. частица, выра-*
жающая движение скорбившаюся
человъка; partykuļa słowna. wyra-
żajāca kroczenie człowieka przygar-
bionego, skurczonego. Gūņģi-gūņģi
atgūņģ sēnis, t. y. susilenķes eīna.

Gūņģinēti, -nēju, -nējau, *ходить, поха-*
живать (о скорбившемся или скор-
чившемся челоъкъ); chodźić, prze-
chadzać się (о челоъке przygar-
bionym, skurczonym). Ne gūņģinēķ
susitrāukusi, eik priē dārba. Sēnis
susiriēŗes gūņģinē, t. y. vāiķŗčio.

Gūņģinti, -nu, -nau, *медленно итти*
(о сугуломъ, скорбившемся чело-
оъкъ); powoli iŗč (о челоъке przy-
garbionym, skurczonym). Gūņģinti

ŷra eīti pečiūs sutráukus. 2) *refl.*, *цутулюмся, цорбулюватъся; garbić się, zgarbiać się*. Gūnginti susigūnginēs ī kūprā, t. y. susitráuķes, mēġga. v. gūngi.

Gunglinēti, -nēju, -nējau, *ходить, похаживать аустомъ; chodzić jak bocian*. Vaīkas gunglinē, t. y. kaip gañdras váikščio. v. váikščioti.

Gungrinēti (u gangrinēti), -nēju, -nējau, *ходить, похаживать (о человеке)*; *chodzić (o człowieku wychudzłym, zgłodniałym)*. Žmōgus gungrinē páralķes, nēka šrandiēn ne válgēs. v. gunglinēti.

Gūngti, -gu, -gau (=giu, -giau), *цутулюмся; zgarbiać się*. v. gūnga, gūnginti.

Gungulŷs, guñgula, m. *клубъ (воды); kłąb (wody)*. Par tvānā vandū met guñgulus vagō ūpia. v. kamūlŷs, urulŷs.

Gūnyti, -niju, -nijau, *имать, выполнять; gnać, wypędzać*. Gūnyk, kol išgūnysi visūs vēlnius. v. gīnti, guīti (gūiti), varŷti, vŷti. —

Gūnkġa, -ġos, f. *выпуклина, горбина, желвакъ, неровность (на пряжъ, деревъ); wypuklina, wydećcie się, garbek, guz, nierówność (na przedziwie, powrozie, drzewie)*. Gūnkġa susīmete audimē, ir par tai ne lŷgus. Jūdīnŷcia (*женский головной уборъ*) su jūdēmis aplīnku tur gūnkġas. Gūnkġa ant viřvēs, ġazdōs. Će lēnke, o antrō pūsē bus gūnkġa kreivamē mēdē (mēdyje), t. y. mēdis kreīvas tur gūnkġas. v. guñbas, guñbras, gurgždulē.

Gūnkġotas, -ta, *шишковатый, желвакътъ; guzowaty, gruczołowaty*. Gūnkġotas mēdis, gūnkġotos skāġos. v. gūnkġa.

Gunksōti, -saū, -sōjau, *морчать, уныло стоять или сидеть (сцутулюшусь, скорбушусь); sterczeć, smętnie stać lub siedzieć (o przygarbionym, skurczonym)*. Galvŷjei guñksa lŷnanti, ī kūprā susitráuķē. Vŷras guñksa tyġomŷs ī kūprā susimētes. Ko gunksaī atsistōjēs, kod ne eīni priē dārba? Sēnis kūprā iŷmētes, smākrā iŷtráuķes ī antŷ, susiguñžes guñksa, t. y. teip sēdi. v. gaksōti, garksōti, kiūk-sōti, kunksōti, kumpsōti, snopsōti.

Gūnkterēti, -riu, -rējau, *толкнуть, дать тыхка, ударить (с горбъ); szturchnąć, uderzyć (w garb)*. Martŷjam ī kūprā tūipt gūnkterēs. v. būmpterēti, rūkterēti.

Gunkšlē, -lēš, acc. gūnkšlē, f. *выпуклина, горбина; wydećcie się, garbek*. Gunkšlē ŷra by kuprā, išsidūd nū sutráukima. v. gūnkġa.

Gūniūti, -niūju, -niavaū, *покрывать попоною (коня); okrywać (konia) czaprakiem*. Gūniūte apgūniūk aŷviēnius. v. deŷgti, kġōti, gūnia.

Gunžēti, -žū, -žējau, v. gūžēti.

Gunžŷ, v. gūžŷ.

Guñžintis, -inūs, -inaus, v. gūžinti.

Guñžŷs, gūnžia, m., v. gūžŷs.

Guñžti, -žū, -žiaū, v. gūžti.

Gūras, -rā, v. gurūs. Graūdmoġis ŷra gurā žēme.

Guñbas, -ba, m. *отгородка с хлѣм (для овецъ, козъ, телятъ) или с поребъ (для картофеля); odgro-*

dzenie w chlewie (na owce, kozy, cielęta) lub w piwnicy (na ziemniaki). Kertē kūtēs užrikiūk guřbą dël avių, óškų, veřių. Idėk i gurbėli šišna dël veřių. Guřbai veřių kūtē. Užtvėrtas guřbas būlbėms supl̃ti.

2) *помыщение для несущихся и сидящих на яйцах птицых самок; коjec na ptastwo, niosące jaja i siedzące na jajach.* Kur žańsys, vištā pėria, vadīnas guřbas, arba ļaństas. I guřbā su vištomis šešių mētų uždāre vaīkā. 3) *(собачья) канура; buda (dla psa).* Gurbē šū gūli. Šūnī i guřbā įvaraū. 4) *корзина; kcsz.* Pādavei su visū guřbu vỹšnias vālgyti. 5) *мотовило (из четырех столбиков, на которые наматывается пряжа); motowidło (ze czterech słupków, na które nawijają przędzę).* Iš vytūvų i guřbā gurbūk gījas. v. kūte, pūnē, tvārtas, užtvāras, gařdas, gardēlis, būda, ļaństas, gūšta, līzdas.

Gurbėti, -biū (-bėju?), -bėjau, *приходитъ въ очень хорошее состояние; изныжливаться, портиться отъ слишкомъ благоприятныхъ условий; stawac się bardzo pomysłnym; rozpieszczać się, psuć się od zbyt pomyslnych warunków.* Anýtos gurbėte išgurbėjusi gerklē, t. y. susiaurėjusi nū išlėpinima. v. guřbti, gurbūs.

Gurbinỹs, guřbinia, m., v. garbinỹs.

Guřbinti, -nu, -nau, *неровно гутъ, скручивать, плести; nierówno zwi-jać, skręcać, pleść.* Vaīkas viřvę guřbin, t. y. sūmet i grīvenkas, garánkštis, su gūnkļa, guzuļaīs vēja viřvę.

Guřbti, -bstū, -baū, *приходить въ очень хорошее состояние, оправляться, крпнннуть; stawac się bardzo pomyslnym, poprawiac się (na zdrowiu), wzmacniac się.* Po līgai sesū guřbsta, t. y. eīn stiprỹn, o puřpsta, t. y. eīn riėbỹn. Kūmi dūšia mėgsta, tūmi kūnas guřbsta, kaip gūrgždis, ne pataīškęs. 2) *изныжливаться, баловаться, портиться; pieścić się, rozpieszczać się, psuć się.* Guřbte išguřbusi tāva subinē, dēltō tu ne vālgai, ne nōri ēsti, tu išlėpai (guřbte išguřbęs tāva vėidas). v. gurbėti, kūsti, puřpti, tařpti, taūkti, tūkti.

Gurbūs, -bī (*adv.* gurbeī), *поскошный, цоптышій, пышный (о природн); pyszny, bujny.* Tāva sūnus gurbeī āuga, t. y. guřbsta. v. sōdrus, tarpūs, gurlūs, guřbti.

Gurbūti, -būju, -bavaū, *мотать, наматывать, нависать (нити, пряжу); motac, nawijac, zwi-jać (nici, przędzę).* Ant guřba gurbūk gījas iš vytūvų, o iš guřba ant mastūvų i drīkā. v. guřbas (5).

Gurėti, -rū, -rėjau, *дробиться, крошиться, становиться рыхлым; drobić się, kruszyć się, stawac się pulchnym, kruchym.* Žēme gūr āriant, t. y. trūp. v. trupėti, purėti, gurūs.

Gùrga, -gos, f. *свогъ, скрутина, утолщение, неровность (въ веревкн, въ нитках); skręt, guz, zgrubienie, nierówność (w powrozie, nitce).* Siū-ļai, gījos susismaūkia i gūrgas, arba susīsuka i guřgždules, i garánkštis. v. būmbūļas, garánkštis, guības, gūnkļa, guřguļas, gurgždulē.

Gurgėti, gūrgu, -gėjau, *бурчать (с журомъ)*; *burczeń (w żołądku)*. Piļvas gūrg ir klūksi. Gróbūse gurgėja piļvas (= gróbai pilvē, vidurīšē gurgėja).

Gūrginti, -nu, -nau, *давать скручиваться, дѣлать скрутины (съ веревкѣ, ниткѣ)*; *dawać skręcać się, skręcać (powrót, nitkę)*. Gūrginti gļjas ģra ī buṁbuļus sulēisti veřpīant. v. gūrga.

Gurgóļas, -ļa, m., v. guṛguļas.

Guṛgioti, -gioju, -giojau, *прямъ, вѣтъ, скручивать (неровно)*; *prząść, zwiјаć, skręcać (nierówno)*. Guṛgioti šniūra, gļja nedaļlei. v. gurgulūti.

Guṛgti (u guṛkti), -gū, -gaū (= gurgū, -giaū; gurkiū, -kiaū), *лохтатъ, нить однимъ лоткомъ, сразу; łapczywie połykać, pić jednymъ łykiem, odrazu*. Viēnu gūrkšniu guṛgdamas iṣguṛga (= iṣgurge) žēntas āļū, t. y. iṣgēre.

Guṛguļas, -ļa u gurgóļas, -ļa, m. *скрутина, утолщение, неровность (съ пряжѣ, съ веревкѣ)*; *skręt, zgrubienie, nierówność (w nitce, w powrozie)*. Gļja storai veřpiama eīn gurgóļais. v. buṁbūļas, burbūļas. 2) *нагаръ (отверд. сажа на котлахъ, подъ крышею), окалина, накинъ; osad (z sadzy), żużle, nawar*. Sūdys (sūdys, sūdzei) nū dūmu sugargėja ī guṛguļus šviēsius, kaip gelžis.

Gurgulūti, -lūju, -lavaū, *бурчать, хлопотать, хрипеть; burczeń, wrzeć, chrapać*. Lūnas gurgulūja, kad eīn par jļ. Pagēde, susimuġtijē vidurēi

gurgulūja. v. gargalūti. 2) gurgulūti (u gurgulūti), *покрываться желваками, утолщаться, обрастать (съ нѣкот. мѣстѣхъ) ч.-н. вытуклымъ; pokrywać się guzami, staować się grubym, obrastać (w pewnych miejscach) cz.-k. wypukłym*. Gurgulūte apgurgulāva kójos bičiu su medumī, su peņnagiū, t. y. (bītēs) ratūtos (tāpa).

Gurgždēti, gūrgždu, -dėjau, *хрипеть, скрипеть; chruszczeć, skrzypieć*. Sniēgas gūrgžda eīnant, važiūjant šaļty. Kinktai, bātai naujī gūrgžd. Sveīkas kūnas iṣbuṛķes, iṣpuṛķes gūrgžd, kad nūtveri ī žiūpsnī. Gūrgžd, ī lānga, ī skleinyčią braūkiant. 2) *говорить поскрипывая, напоминая своимъ голосомъ скрипъ; mówić skrzypliwie, jakby skrzypiąc*. Gūrgždanti bóba. v. gurgždēti.

Gūrgždis, -džia, m., *дымочникъ, зоря (levisticum officinale); lubišnik, lubczyk; дяуль (archangelica officinalis); dzięgiel*. Iṣ gūrgždžiu dūdelēs pasidīrba ir dūdūja piēmens. v. žolē.

Gurgždōti, -dōju, -dójau, *говорить поскрипывая; mówić skrzypliwie*. v. gurgždēti. —

Gurgždulē, -lēš, f. (u gurgždulys, guṛgždula, m.), *скрутина, колыжка (с ниткѣ, съ веревкѣ)*; *skręt, pętla, pętka (w nitce, w powrozie)*. Ķ guṛgždulē susūka virvē, kad sukrei vērt (?). Gijā susisūka ī guṛgždules, kad pardaūg sukrei vērpe mergā. v. garānkštis, guṛguļas, gūnkļa.

Guṛgždulti, -ļu, -ļau, *прямъ или вѣтъ неровно, со скрутинами; prząść lub zwiјаć nierówno, ze skrętami, w pę-*

telki. Guĩgždulti ģra veĩpti storaĩ, kad ģ guĩgždules sueĩn.

Gurgždulũtas, -ta, *co ckrutinaми, ckrutychnyy, nemlyastyĩ (o nutkũ); ze skreťami, pokreťony, z peťlami*. Gurgždulũtas veĩpaľas.

Gũrgždžole, -ľes, f., v. gũrgždĩs.

Gũrinėti, -nėju, -nėjau, *ходитъ медленно (ciorbivšijs, coĩnyvšijs, otyckivšijs ч.-н. на земľ); chodzieć powoli (zgarbiwšijs się, wciagnwšijs szyję, szukajac cz.-k. na ziemi)*.

Gũrinti, -nu, -nau, *взрыхлять, размячать, мять; rozpulchniać, robić kruchym, miac̃. Gũrink žemę lig ne sėjus. Išpũrusiã ľovã, pãtalynę ne gũrink, t. y. ne rũncink, ne griãuk. v. gurũs, pũrinti*.

Gũrinti, -nu, -nau, *итти или бнжать мелкимъ шагомъ (coĩnyvšijs или ciorbivšijs); iść lub bieć drobnym krokiem (o przygarbionym, schyłym człowieku)*. Kur tu gũrini, t. y. bėgi.

Gurklỹs u gũrkľis, gũrkľa, m., *подбородокъ, часть шви подъ нижнею челюстью; podgardle, wole pod gardłem. Drĩbsa (drỹbsa) gurklỹs riėbaus žmõgaus, t. y. palãukis. Vaĩkas gũrkľĩ pastãťes eĩna. 2) zob̃s (y ntiũs); gardziel (u plaków)*. Vištos pĩľnas gurklỹs grũdũ. v. palãukis, gũžỹs, pagũrkľis.

Gurklĩtis, -klĩjũs, -klĩjaus, *подвязывать, перевязывать себѣ шею (толстымъ, большимъ платкомъ); podwiązywać, przewiązywać sobie szyję (grubã, wielkã chustkã)*. Su skėpeta gurklĩkis, t. y. pasirĩšk. v. gurklỹs.

Gurksĩti, -saũ, -sĩjau, *сидеть (выставивъ подбородокъ); siedzieć (wystawivšijs podbrĩdek, podgardle)*. Guĩksa susiriėtusi anyťa, t. y. sėdi. Žėntas atsikĩľes, gũrkľĩ išpũťes, guĩksa. v. sėdėti.

Gũrkšĩĩti, -oju, -ojau u -ĩju, -ĩjau, *лomotъ, нуть (производя звукъ при лотаніи, при нутнѣ); ľykać, pić (sprawujac odgłos poľykaniem, picieĩm)*. Ar pavãľge darbinĩkas? Ėne, dar girdėti, kaip gurkšĩĩĩ — gũrkšt, gũrkšt. Žaisys gũrkšĩĩĩ.

Gurkšėti, gũrkšiu, -šėjau, *лomotъ (издавая звукъ при лотаніи); poľykać (wydajac odgłos przy poľykaniu)*. Kad vãľga greĩtai, gũrkši. Aš gũrkšiu, t. y. sėilės ne praryjũ.

Gurkšnỹs u gũrkšnis, gũrkšnia, m. *лomotокъ; ľyk. Sėnis išgėre gėrã gũrkšnĩ vỹna, aľaũs. Gurkšnỹs ģra pĩľna bũrna. Sėnis gũrkšneis gėria. v. klũkšnỹs, maĩkas*.

Gurkšnĩti, -nĩju, -nĩjau, *лomotъ (немного, очень часто, наслаждаясь нутнємъ); poľykać (po trosze, bardzo często, smakujac w picieĩu)*. Gurkšnĩti ģra gardžėĩ gėrti (ãľũ).

Gũrkšt, gũrkšt u gũrkš, *лаг. частница, выражающая звукъ, издаваемый при лотаніи; partykuľa słowna, wyrażajãca odgłos przy poľykaniu*. Gũrkšt, gũrkšt, rỹdamas dĩdelus gũrkšnius. Gũrkšt, išgėre vĩa (gĩrã, ãľũ), vĩa (ece).

Gũrkšterėti (u gũrkštelėti), -riu, -rėjau, *лотнуть (производя звукъ лотаніемъ); ľyknãć (sprawujac przy poľykaniu odgłos)*. Gũrkšterėk gũrkšnĩ aľaũs, vỹna. v. gũrkšterėti.

Gūrkt u gūrkt, *лат. частица, выпажающая лотание; partykuła słowna, wyrażająca połykanie*. Gūrkt, gūrkt kaklè, kad rĳja vālgant, gēriant (=kad rĳja kas vālgdamas, gērdamas). *v. gūrktšt.*

Gūrktērēti (gūrktelēti), -rĳu, -rĳiau, *лотнуть; lyknać. v. gūrkt, gūrktšt, gūrktštērēti.*

Gurĳūs, -lĳ, *полный, жирный, чѣтмущий; pełny, tłusty, bujny*. Brólis gurlėsnis sugrĳnža, nekaĳp išėja. Čiopa ĳra negurĳus žmōgus. *v. gurbūs, dērĳus (derĳus, deĳĳu), derĳĳngas, sōdrus, riėbūs, tukĳus, tukrūs.*

Gūrne, -nės, *f.; demin. gurnĳkė, podzрыбы; gatunek ryby*. Gurnĳkės būrėis plaujō po vādenĳ. *v. gūire.*

Gūrti, gunrū u gūrstu, guraū, *разлзаться, развалываться, расплываться, разсыпаться; раздываться, разбухать, вздыматься; rozłazić się, rozplýwać się, rozpadać się; pęcznieć, nadymać się, podnosić się*. Mergā guĳr, *t. y. pluĳšk, driĳb*. Jōsios kūnas guĳr (*sc. gūĳ, guĳn*), *t. y. kraūjis pasenĳk, raūmens sukrĳnt*. Snĳėgas gūستا nū liėtaūs. Guĳra vandū pirm vāltiės, *t. y. guraĳais eĳn. v. gūras (gurūs), gurēti; driĳbti, plūktsti; kĳlti, kĳltis.*

Gurū-gurū (*u gurū-gurū*), *част., выраж. убитие (о человекъ, соинувшемся, желающемъ скрыться изъ виду или остаться незамѣченнымъ); partykuła, wyrażająca zmykanie (o człowĳeku przygarbionym, starajęcym się ukryć lub zostać niewidzialnym)*. Gurū-gurū bėga vaĳkas mažū žiĳksniū krypūdamas.

Gūruĳas, -ĳa, *m., легкая волна (собств. ничто вздувшееся); niewielka fala*. Pirm eldiĳōs, vāltiės vandū eĳna guraĳais, *t. y. vilnimis.*

Gurūs, -rĳ, *рыхлый; kruchy. v. grau-dūs, gruzdūs, gūras, irūs, izūs, trapūs, purūs, putnūs.*

Gūrūti, -rūju, -ravaū, *итти носпныно (наклонившись вперед); iść śpieszenie (z głową nachyloną wprzód)*. Gūrūti ĳra eĳti greĳtai, kad led užmataĳ. Patĳ sėdi vežimėly, pats šalĳp gūrūja, *t. y. eĳna*. Patĳ gūrūja su kašė grūšĳ. 2) *хлонатъ, безнокутъся; chodzić (około czego), troszczyć się*. Priė gaspadorĳstės, kad nĳra šeimĳnos, gūrūk patĳ, *t. y. bėgk skubrėi ir suĳkei dĳrbk. v. durūti (dūrūti).*

Gūsis, -sia, *m. моментъ, время, урывка; moment, czas, chwila, urywek*. Mān gūseis, *t. y. ųpais, tārpais, gaĳvā (u gāĳvā) skaūda. v. nūgūsis, nūguvinės.*

Gūsti, gundū, gudaū, *приобрѣтать навык, опытность; приучаться; на-учаё, ставаё się doświadczeĳszym; uprawiaё się*. Brólis gūdėš rašĳti, kelāuti. Sesū ne gūdusi vōgti. Anā vĳskā gūdusi (darĳti). Kurs gūdėš, tai visuĳ (= niėkur) jo ne apgaūs. Vaĳkas dār ne gūdėš priė to. Aš gundū priė dārba, *t. y. (dārbas) mān patinka. v. būsti (būsti), driĳgti, klāutis, prāsti.*

Gūsti, -du, -dĳiau, *v. gūsti.*

Gūsiūtas, -ta, *сз перерывами, случающийся по временамъ, отрывочный, не постоянный; z przerwami, zdarzājcy się chwilami, urywoczy, prze-*

chodzący, nie ciągly. Gūsiūtas (смолущий порываму) vėjis, kurs tarpais užėina. Kad vėjis gūsiūtas, sunkū máliti ant vėjmaľūna (= vėjamaľūnia, vėjmaľūnia). v. gūsis.

Gúščiotis, -čiojūs, -čiojaus, *присядамъ; ножумамъся; przysiąć kolana, dygać; zżymać się, wzruszać się*. Mergēle gūščiodamos (cz *присяданьемъ*), t. y. pasigūžusi, klōniojas. 2) gūščioti pečėis (Ред.), *ножумамъ плечаму* (отъ удуреления); *wzruszać ramionami* (ze zdumienia). v. tūpčioti, gūžti (2).

Gúšt u gúšt, *лат. частуца, выраж. звукъ, производимый при внезапномъ облитии большою струею воды; partykula słowna, wyrażająca ogłos jednorazowo spadającej wody (przy oblewaniu)*. Gúšt par gálvą vandeňs parľija (= tik gúšt kibirą vandens ant galvōs!). v. ūzt.

Gūšta, -tōs, f. *гнѣздо; жилище* (гнен.); *gniazdo; mieszkanie, chata* (przen.). Kōkią gūštą turiū, tokiōš mán užtėks. v. lizdas, gūžti.

Gūštáutis, -táujūs, -tavaūs (u gūštáuti, -táuju, -tavaū) *искать (себя) гнѣзда, шукать, приотомовлять (себя) гнѣздо; szukać (sobie) gniazda, ślać, budować (sobie) gniazdo*. Vištà be nōr gūštáutis, t. y. guřbą dīrbti (sc. dīrbtis). v. lizdauti.

Guvūmas u gūvūmas, -ma, m. *ловкость, проворность, оборотливость; zručność, zwinność, obrotność*. Aš aną numūščiau guvūmu. v. gūvūs.

Gūvūs u gūvūs, -vī, *хваткий, ловкий, проворный, бойкий, оборотливый; chwytny, zręczny, zwinny, obrotny*.

Kurs greĩtai pagáuna lėkančią (с.-лут. lėkiančią) skarėlę, tas gūvus. v. gáuti; gubūs, vikrūs.

Gūzas, -za, pl. guzaĩ, m. *шишка, желвакъ; guz, gruczoł*. Gūzas ant kúna, ant mēdžia. v. guĩbas, gūnkla, kámpa.

Guzėnti, -enū, -enaū, *звать* (жепребенка); *wołać* (žrebię). Priēmū guzėna, t. y. šaũkia, kūmelį. v. guzĩ-guzĩ.

Guzĩ-guzĩ u guzỹ-guzỹ (kuzĩ, kuzỹ), *част., произносимая тѣмъ, кто зоветъ жепребенка; partyk., wymawiana przez człowieka, wołającego žrebię*. «Guzĩ-guzĩ (guzỹ-guzỹ)» sàka šaũkdams kūmelį.

Gūzikas, -ka, m. *пырсуца; guzik*. v. sagà, sagūte.

Gūzuľas, -ľa, m. *комокъ, шишка, желвакъ, наростъ; galka, guz, gruczoł, narost*. Par gaĩsrą cidābras (u sidābras) sukrekėja į gūzuľą, t. y. į kunkolą. Maišydama dūną, gūzuľus, t. y. kleckūs, iš miltų išspáudyk. Gūzuľas paĩpsa aĩtyje. Vaĩkas virvę guřbin, t. y. su gūzuľais vėja. v. guĩbas, gūmuľas, gūmuras, gūzas.

Guzĩti, -zũju, -zavaū, *принимать видъ жельвака, раздываться, надываться; przyjmować kształt guza, rozbrzmiewać, nadymać się*. Žmōgus išálkęs kaip dīdeleis kausneis váľga, burnà guzũja, t. y. ant véida gūzai kiĩla. Guzũte išguzáva man burnà. 2) *refl.* (u guzótis, gūzotis), *плотно обвязывать себя* (олову нааткомъ); *obcisło obwiązywać sobie* (głowę chustką). Marti guzũte užsiguzũja ant galvōs,

t. y. užsiglūmbija užpakaly, apsiriš kaip gūžą. v. gūžas.

Gūžas, -ža u gužūtis, -čia, m. *аучъ; bocian*. Gūžas su gužūčiais (об. gužūtis su gandrūkiais, gužučūkiais) išlėke iš sava gūštos (зодць ом. lūda). v. gañdras.

Gūžėti, -žū, -žėjau, *умму или летнть молною, собираться со встхъ стопонъ; išć lub lecieć gromadą, zbierac się zewsząd*. Výrai gūž, t. y. eina didelė puikė. Gūža tik jaunimas į seklỹčią ir daug sugūžėja, t. y. suėja, subėga. Gūža vėlnių bītys, kur Diėva medūs. Į tūs namūs gūža vaikai ant vakarūškų. Gužėtė atguž žmónys, t. y. atbėg. Gužėte įgužėja visì výrai viėna ūmata į kažčėmą lėbauti. Gužėte prigužėja pilna trėba svečių.

Gūžėti, -žėju (u gūžū), -žėjau u gunžėti, gunžū, -žėjau, *лежать или сидеть (сз менъ, подъ крыльми, сз инъдн); ležėć lub siedzieć (w ciepłe, pod skrzydlami, w gnieździe)*. Žansýtis po žansimì te-gunžio (y A. IO. «te-gūnžė»), t. y. te-gūl, te-šildos. Māna žansýtis jau gūžė ir tū sugūžės (= žąsìs jì sugūžės, jis bus sugūžėtas), t. y. sustiprės. Sėnis kaip vištà nor gūžėti su vaikaiš, t. y. šil-tai gulėti. Gūžė žansýčiai po žansimì. Martì gūžė, t. y. gūli, šildos, po pātalais. Gūžėti yra gulėti šil-tai susiklėščius. v. gūžti (2).

Gūžì u (y A. IO.) gunžì, *междом., выражающее убиение сонувавшегося, наклонившагося къ земль человека; wyraża zmykanie człowieka zgiętego, z przodem nachylonym ku ziemi*.

Gunžì-gunžì bėga susiguñžės vaikas. v. gūžėti, gūžti.

Gužỹne u gūžỹne, -nės, f. *вечернее или ночное собрание молодежи обо-ею пола; zebranie wieczorne lub nocne młodzięzy obojga płci*. Gužỹne yra jaunimas. Eiti į gužỹnę, t. y. į jaunimą. 2) *ура сз жмырку; gra w ślepą babkę (собрать. gūžinėjimas)*. Gūžinėti, -nėju, -nėjau, *ходить наклонившись; chodzić z nachyloną głową*. Vaikis gūžinė, t. y. váikščio kaip gūžas. 2) gūžinėti, gužinėti u gūžinėtis, *ураць сз жмырку; граć w ślepą babkę. v. lauminėti, pušinėti, gužỹne*.

Gūžinti u gunžinti, -inu, -inau, *умму наклонившись; išć z nachyloną głową*. Gūžin senà bóba, t. y. eín. 2) gūžinti, *сажать (сз менлоє мнсто, подъ крылья); sadzić (w ciepłym miejscu, pod skrzydlami)*. Žansýčius po sparnų gūžin (u gūždina), kad šildytųs. 3) *refl., ciubamься, ciopbluamься; ściągac się, zgarbiać się*. Ko tu gunžiniēs taiп, ar ne gali štyvas būti? v. gūžti (1 u 2).

Gūžỹs, gūžio u gunžỹs, gūnžia, m. *зобъ, нодзобокъ; gardziel, gardziolka*. Paūkščia gunžỹs yra gurklỹs, kur pāšaras (sc. lėsalas). Žansis pilnā gūnžį prilėsusì. 2) *адамово яблоко, кадыкъ; jablko adamowe, grdyca*. Pas výrą gérklės gālas (sc. māzgas) iššókės vadīnas gunžỹs. 3) *большоу вертелъ бедреноу кости; wypukłość wierzchniej kości biodrowej, kość w kłębie*. Gūžei (жем. gūnžės) ałsiklėšė bóbos strėnose, t. y. kūlšės. 4) *кочанъ; głowa (kapusty)*. Gūžei ko-

Gūds *и* (у А. Ю.) *жсм.* gūds, -i
(*жсм.* gūds, gūdonti, *прив. омз*

и.и. gūsti, gūsti?), *сочпаданен-нүү; литошциу*. Nuliūdusi kas gūd (sc. gūdžia), tas gūdus. v. gūsti (conf. grūnūs). —

Gūdžioti *u* (y A. IO.) *жем. гūdžioti, -džioju, -džiojau, умууамь, умьмь* *сочпаданье (кз кому); pocieszać, litować się*. Gūdžioк (y A. IO. «gudžiók») sēsē, kad apsisototum vēkti. Ne niēks (=niēks ne?) gūdžio, kad dūda káilī (sc. ī káilī) vaīkui. Gūdžioк nuliūdusi, verksmīngā, rūpestīngā, o gūsk pavaīgusi. 2) *refl., жаловаться, уекамь умууения; skarżyć się, užalać się, szukać pociechy*. Sesū gūdžiojas, kad anā anyta suvāksija, bāre. v. gūsti.

Gūlis, -la, m. *ложе, ночемь; lože, pościel*. Einū ī gūlī guīti. Kad gūlis vargūs, tadā tiīpsta rankā arbā kója. Aš gērā gūlī turējau šīā nākti. 2) *лороо; ložysko, legowisko*. Će gūlis stīrnos. Ant gūla eīna medžioklei, t. y. kur gūli kīskis, pēdas sēka. 3) *лежанье; leżenie*. Koks māna gūlis, tik rymójau par nākti. v. guīta, gulỹkla, lóva, kīnis, pātalas.

Gūlu (*u* gūlā), *adv. наклонно, вкось; pochylo, ukosem*. Tāškas (*podz zabopa*) įra tvōra gūlu tvērtā, t. y. ne gulščiā, ale pūsgulščiā. Gūlu sustatyta tvōra, gūlu tvērtā. v. gulēti, gulščas, gōlas, gvalā *u* gvalū.

Gūsti *u жем.* (y A. IO.) gūsti, -džiu *u (жем.)-du, -džiau, проявлять сочувствие, умууамь; okazywać współczucie, pocieszać*. Aš mušū ir gūdžiu (y A. IO. «gudžiū» *ам.* «gūdu»), t. y. tiēšiju. Aš gūdu rūpestīngā. Gūsk nuvaīgusi, sušāfusi. Vaīkis gūd meī-

gā, t. y. jos dārbus padīrb. 2) *refl., уекамь сочпадания, жаловаться; szukać współczucia, užalać się, skarżyć się*. Brōlis gūsis (*с.-лум.* gūsis), jagū jī nuēngs pōnas. Aš gūdžiūs (=gūdūs, gūdžiūs), t. y. sāva bēdas, vargūs pasakōju (*об.* pāsakoju). Kad vaīgus turēsi, gūskis. Brōlis gūdžias (=gūdas, gūdžias) gālvā skaūstant. v. gūdžioti.

Gvagždēti, -dū, -dējau, *хуһмь, ху-лмь, дряхлмь; жаловаться на бо.м; chudnąć, chyrlać, słabnąć, opadąć z sił; skarżyć się na bole*. Gývolis gvagžd ant sausū šiaudū pastatýtas, kol išgvagždēs, t. y. kol sulis (*жем.* sulýs, omz sulýsti). Sēnis vis gvagžd, t. y. gūdžias (=gūdas, gūdžias), kad jam skaūsta. v. džiūti, lýsti, siīgti, láudegoti, vaībotis.

Gvaībēti, -bu (*u* -bēju), -bėjau, *ммь, пруходитъ оъ безчужестве, надати (оъ изнеможеніи); mdleć, tracić zmysły, padać (z osłabienia lub z przerażenia)*. 2) v. gvaībulūti. Piršlys, vēdamas ant kartūvēs (=kārtuvīų), gvaība, t. y. slābnē, aīpsta. v. ālpti, leīpti.

Gvaībti, gvaībstū, -baū, *ммь, обмупамь; omdlewać, obumierać*. Kad kas kātuļ, tū aš gvaībstū, t. y. aīpstu.

Gvaībulýs, gvaībula, m. *ммние, обоммние, обморокз; mdlenie, zemdle-ние, mdłości*. v. gvaībti.

Gvaībulūti, -lūju, -lavau, *быть беззчужеством, кауаться (омз слабостми); być bez zmysłów, być omdlałym, chwiać się (z osłabienia)*. Martī

gvaĩbulũ váikščiodama. v. saĩguloti (saĩgulũti), svaĩgulũti.
 Gvairinti, -inu, -inau, v. gairinti.
 Gvalà u gvalũ, *adv. лежа, оповалку, плашмя; ležąc, w leżączi, płazem, napłask.* Įstisai suguldýk bũtelus gvalà prie kits-kĩta. Gvalũ sušĩja rugėĩ. v. gulėti, gũlis, gũlu (gũlũ).
 Gvalbýti, -baũ, -biaũ, *братъ (майкомъ), утаскивать, уносить; при-соединять; брат, chwytać, porywać, unosić (połajemnie); przyswajac.* Gvalbýti svėtimà daiktà (=svėtimus daiktus; v. gveĩbti). 2) *лицомъ (ореху); łuszczyć (orzechy).* Riėšutus gvalbýk, t. y. gvildýk (gvaldýk).
 Gvaldýti, -daũ, -džiaũ, *сладывать много; składać ściśle.* Drabužiũs gvaldýsi, t. y. gvaldžeĩ dėsi, ale kráuklũ ne sugvaldýsi (v. gvaldũs). 2) gvaldýti u gváldyti (*Под.*), *лицомъ (ореху, порохъ); łuszczyć (orzechy, groch).*
 Gvaldũs, -dĩ u *adv. gvaldžeĩ, складный, плотный, много прилежно; składny, szczelny, ściśle, obcisło leżący.* Martĩ gvaldžeĩ sudėja dvabužiũs į drabánkubilĩ, t. y. talpeĩ, daileĩ (daĩlei?) suribàva. v. štaĩpnũs. 2) *леко вылицивающийся; łatwo wyluszczający się.* Gvaldũs riėšutaĩ (*P.*). v. gvildis.
 Gvalšcias, -čia, *лещачиũ, лежащая лежащий; leżący.* Gvalšcias gũli pėdas, pũdas, álve. v. gvalà, gulšcias.
 Gvalta, -tos, *f. (u gvaĩtas, gvõltas, -ta, m.), насилье; крайняя надобность; gwałt, przemoc; przyczyna nagłego.* Nėr gvaĩtos eĩti. Kokia tẽn gvaĩta atsitĩka.

Gvaltaũnas, -na, *насильственный, безотлаивательный; gwałtowny; nagły.* Šiėnà grėbti yra gvaltaũnas dárbas.
 Gvaltavóti, -vóju, -vójau, *насилловать; gwałcić.* Móteriskos ne gvaltavósi. v. veĩsti, priveĩsti, gėdinti; išanũti, iskoneveĩkti.
 Gvaĩtinti, -nu, -nau, *морочить, на-стаивать; naglić, nalegać.* Põnas ne gvaĩtina skõlas atdũti. v. spĩrti, rāgiinti.
 Gvaĩtplėša (gvalplėša, gvaĩtaplėša?), -šos, c., *кто требует насильно, настоятельно, насильникъ; gwałtem wymagający, gwałtownik.* Põnas tas yra gvaĩtplėša. v. gvaĩta, plėšti, akýplėša (akĩplėša), nenáuda, nenáu-dėlis.
 Gvalũ, v. gvalà.
 Gvargždėti, -dũ, -dėjau, *хрюнуть (о зорам); chrzpać, chrzpieć.* Gerklė gvaĩgžd, ne gál dainũti. v. gergždėti, gveĩgšti.
 Gvazdĩkas (u gvaizdĩkas), -ka, *m. woz-дука (расчлен); gwoździk (roślina).*
 Gveĩbti, -bstũ, -baũ, v. gvaĩbti.
 Gveĩbti, -biũ, -biaũ, *братъ майкомъ, хватать; присоединять; брат skrycie, chwytać; przywłaszczac.* Ja pri-tykosi, gveĩbk slývũ, t. y. võgk. Brõlis gveĩbte pàgvelbe visũs pĩni-gus, t. y. užvalde. Kur jis pasĩsuk, ėe gveĩbia. Ugnĩ gveĩbti. v. plėšti, gvalbýti, gróbtĩ.
 Gvėra, -ros, c. *непря; помознь, па-зуня; mechłuj; gap, gamuła, gamoń.* Žmõgus gvėra, kurs išgvėrės, kaip stebulė išvažinėta. Kas išsiskleĩdės, kam smũrgai nutinsė, aĩntys átda-ros (=aĩtis átdaras, sc. átlapas),

apsiaūstas ātvapas, kēlnēs nustum-
kusios, tas gvēra. *v.* vēpla, gvērti.
Gveřgšti, -ždziū, -džiaū, *издавати*
неясн. звук (о ворань); xpуннмъ;
wydawać niejasny głos (o gardle),
chrypieć. Gveřgždžia gerklē, kad
niēžti. *v.* gvargždēti, gergždēti.
Gvēryne *u* gvēryne, -nēs, *f. отъер-*
цмъ; otwór. Gvēryne pasidāre, *t. y.*
kiaūryme.
Gvērinēti, -nēju, -nējau, *помогну-*
чать, ходумъ помознемъ; chodzie
z rozdziawioną gębą, chodzieć gawro-
nić, gapiąc się. v. gvēra, gvērti.
Gvērinti, -nu, -nau, *умму (о помо-*
знь); išć (o gapiu). Gvēra, kur gvē-
rini?
Gvērti, -enrū (*u* gvērstu), -eraū, *pac-*
хлябываться, не оз мпы pacuи-
пяться; rozchwiwać się (w różne
strony), zbytnie rozszerzać się. Ger-
klē gvērtē išgvērusi, kaip daržinē.
v. dvērti, išgvērti, glērti, plēsti.

Gvildyti, -daū, -džiaū *u* gvilbėti, -baū,
-biaū, *nyuуmъ, uelnyuуmъ; łuszczyć,*
oblupiać. Iš šiošēs (kiāvaļa) gvildyk
riēšutus, iš ānkščiū aižyk žirnius.
Iš kiāvaļa gvilbaū riēšutus. *v.* gval-
dėti, lūkštēnti.

Gviļdis, -džia, *m. мчочобность вымучи-*
ватися или леико шелуууmъся; łusz-
czenie się, wyłuszczenie się, wyłusk-
ność, wyłuszczość. Kas do gviļdis:
nūtveri už kēkēs, tū išsigviļda riē-
šutaļ.

Gviñta, -tos, *f. (u* gviñtas, -ta, *m.),*
оуммъ; gwint. Įsūk gviñtas į srīcę
ratēļa.

Gvogždēti, gvōgždžia, -dēja, *уеко-*
татъ, соербнмъ, зиднмъ; łechtać,
swierzbic, swędzić-świędzić. Gvōgž-
džia man galē gerklēs nū saļdōka
aļaūs, nū ļaiškaūs priēnā. Padūs
gvōgždžia nū ējīma—pāpautus su-
grāužia po padū kōjos. *v.* gyžēti,
kniētēti-kniētēti, peršēti.

I, i; Į, į; Y, y.

I, *interi. эхъ; ej, oj.* I jau, broļaū!
t. y. eik jau, broļaū! I, tu, slinki!
v. e.

I, *coni. u; i.* Aš i aīs būvova vākar
namē (= namiē). *v. iř.*

Y, *3 pers. praes., есмъ, cymъ; jest, są.*
Y daržē iškādēle. Y ir bernēlis. *v.*
j̄r, j̄ra (yrà), j̄rot.

Į *u* iūg, iñ, *praep. c. accus., съ, къ, до,*
на (на сопр. куда?); do, na (na

pyt. dokąd?). Marti nuēja į daržą.
Į tėvus išēja marti. Pačiám mīrus į
sāva tėvus sugrīža marti. Eik į
stūbą. Jis nuēja į gīrį. Ribūti dra-
būžius į drabānkubili. Į āpžadus iš-
važiāva sesū. Kad tāve perkūnas į
skrādžias, į dugnūs įmūstum! J̄ra
žymē į žēdną skarēlę (*sc. įsūtā*).
Eīna bōba šventā diēnā į grībus, Į
ūgas, *t. y.* grybāuti, ūgāuti. Į pāciā

sāke jis. I susiėdą kėikiau. I žmōgų pasakiau: «tu, pūlena!» I m̃anė žiūri ūšvis šnairom̃is akim̃is. I-tė eīnant dūda vālgyti, o i-čė—nė. I piētus šilčiaū, o i šiaurę šalčiaū. I ļaukūs dūrys uždarytos. 2) Buvaū tē po Sekm̃inių i (oz; w) dvi nedėli. I šv. Jūrą (= par šv. Jūrgi) bus trīs (ob. trej̃i) mėtai. I šriā diēnā (= ligi, liki, iki šiai diēnai *uu* šios diēnōs) aš tēnāi būsū (= buvau?). 3) I (do, okolo) dēšimtj s̃ykų kėikiau. Iš subatōs i (na; na) nedėldiēnį pāvoge man ašviēnį. Arkli i (na; na) kumėlę (= ant kumėlės) mainiaū. I smeṛti (u negyvaī, mirtinaī) užplākti. Deināuja šū i rūnkį, t. y. vāik. ščiodams kānsti nor. I diēns-diēnā (= diēn *uu* diēnā i diēnā) dūk arklāms šieņa. I viēnā kuṛkulę suvīṛta vaikaī. Sušāla i mēdi bātai. Šāltis rugiūs i ižā veṛcia, t. y. ižas išmet. Atidūdinti i akrūtus. I žēntā ne nōri jis žānytis (—i žēntus *uu* ūžkuriōms ne nōri jis cīti). I (među, uz; miėdzy, z) brōlus gerēsnis tas. I akīs (= po akiū) pasidėk, tai greīt pamatysi pypkē.

I-āudrinti u ināudrinti, -nu, -nau, *сильно возмущать; раскорить, нощорить; wzburzyć; rozjaŕzyć, poróżnić*. Pons žmōnis ināudrina, t. y. i āudras, baṛnis iṽare. v. āudra.

I-āugti u ināugti, -gu, -gau. *opacnu; wrosnąć*. Du mēdziu, dvi žōli i viēnā kūpetā iāuga.

I-āušti u ināušti, -šiu, -šiau, *отколо-титъ кому бока, задатъ нота-совку; wytatarować, wyłoić (komu*

skórę), nabić się (kogo, czego). Aš ināušiau skūrą pačiōs už gērīmā, t. y. iṽušiau. —

I-aūti u inaūti, iāunū, iāviau (ina-viau), *собств. однѣмъ (ногу оз canorъ); надѣмъ (canoru); własc. włożyć (nogę do buta); włożyć (buty)*. Kōją seīgančią (= sōpamā) ne galū inaūti i čeverykā.

I-baidyti, -daū, -džiaū, *nanуrаmъ (ny-мисое жуеомное); nastraszyc (lenk-liwe zwierzc)*. Ašviēnį taip iṽai-džiaū, kad jis drebēja. v. iṽāilinti, iṽauginti.

I-baigti, -giū, iṽaigiau, *успоуитъ (порядкомъ); wycieńczyć (porząd-nie), zniszczyć*. Ibaigti arklei, t. y. iṽrūžti. v. parbaigti, iṽāišti.

I-bāilinti, -nu, -nau, *nanуrаmъ, на-страшувать (трисливого человека); nastraszyc (człowieka bojaźliwego)*. Iṽāilink ji, kad bijōtum. v. iṽai-dyti, bajlūs, bājlē.

I-baṁbinti, -nu, -nau, *хороуенько раз-дражить, уязвить (ворчливого чело-вѣка), раздражить такъ, что раз-драженный долго потомъ ворчитъ, бормочетъ; bardzo rozdraźnić, ura-zić (gderliwą osobę), rozdraźnić tak, iż rozdraźniona osoba długo potym gderze, mamrocze*. Bōbā iṽaṁbinai kad eidamā baṁb.

I-bauginti, -nū, -naū, *zanуrаmъ, nanу-уamъ; zastraszyc, nastraszyc*. Marti iṽauginta nū ščšura. v. baugūs (*бо-язливыū, нулимыū*), iṽaidyti, iṽāi-linti.

I-biāurinti, -nu, -nau, *загадывать, сильно загрязнять; zabrudzić, zbłocić*. Taip iṽiāurinaī drabūžj.

I-biáuroti, -oju, -ojau, *сильно зама-
ратъ, заирязнитъ; zabrudzić, zblo-
cić. Jinaĩ, mergica, taip i biáuroja
šniūši, kad ne galĩ iščystyti.*

I-baūsti, -džiù, i baudžiau, *пробратъ
(кого-н.); заставить (кого-н. стро-
юстью) смириться или подчи-
ниться; настраивать; upokorzyć
lub zmusić (kogo srogością) do posłu-
szeństwa; nabawić strachu. Ibaude
tėvas mumis (mūs). Tu gražei i bau-
dei jį.*

I-baūžti, -žiù, i baužiau, *соўти (смыло,
безцеремонно, тяжело ступая);
wejść (śmiało, bez ceremonji, cięż-
kim krokiem). Piršlys prie mergos
i bauže, inėja. v. išbaūžti, baužinti,
baūžas (baūžas).*

I-bėgti, -gu, -gau, *объжгать; wbiec.
Kiskis i bėga i krūmus.*

I-berbėti, -biù u жем. i berbu, -bėjau,
*окръпнуть, возмужать; skrzepnąć,
zmeżnieć. Tàva brólis i berbėja, t. y.
inąuga i kună (jau nebejaunas).*

I-biesėti, -sėju, -sėjau, *разсирьнить;
rozzłościć się. Ibiesėja davatkà, t. y.
ipỹka, kaip briesas. v. iniĩsti, iniĩsti,
isiusti.*

I-bingėti, i bingu, -gėjau, *усилиться,
застареть (о болѣзни, ранѣ);
wzmóc się, zastarzeć się (o chorobie,
ranie). Ligà vỹra i bingėja, t. y.
ididėja, isenėja, isibùva. v. i bingti.*

I-bingti, i bingstu, i bingau, *развиться,
застареть (о болѣзни, ранѣ);
wzmóc się, zastarzeć się (o chorobie,
ranie). Ja ne gýdysi, i biĩgs tàva ligà,
t. y. isisenės, pabùs i lgaĩ, isibùs. v.
i bingėti.*

I-biūsėti, -sėju, -sėjau, *наполниться
блохами, набратся блохъ, полу-
чить блохъ; napełnić się pchłami,
nabrać się pcheł, dostać pcheł. Tàva
kaldrà i biūsėja, t. y. ĳra daug biūsų
(jojė). v. biūsà.*

I-biūzganoti, -noju, -nojau u i biūzgėti,
i biūzgu, -gėjau, *покрыться пер-
хотью, шешпорюю; dostać łusek. Ar-
klỹs tàva i biūzganója. Arkleĩ i biū-
zgėja nũ dobiłũ, t. y. biūzgùs i gāva
(= biūzgũ gāva), pilnĩ plaukaĩ biū-
zgũ. v. biūzgana, biūzgas (biūzgs,
biūzgs = biūzgas).*

I-bobėti, -bėju, -bėjau, *избабуться,
перенять бабскія привычки; zbabieć,
stać się podobnà do baby. Tàva sesũ
i bobėja, t. y. tãpa kaip boba.*

I-boginti, -nũ, -naũ, *внести, вта-
щить поспышно (тяжелую вещь);
wnieść, wciagnąć śpiesznie (ciężką
rzecz). I bogink vādeni, t. y. inėšk.*

I-bósti, i bóstu, i bódau, *сильно надо-
ньць; bardzo się naprzykrzyć. I bód-
a sėni kāršinti. Ižúlas žmōgus, kurs
i bósta žėdnám. I bód-
a man kalbėti. v. i grĩsti.*

I-brangėti, (-gėju), -gėjau, *сильно воздо-
рожать; bardzo podrożeć. Nu (me-
nep̃) miškas i brangėja. v. brāngus
(brangus, acc. brāngũ).*

I-braũkti, -kiù, i braukiau, *осушить,
осушить; wsunąć, wkręcić. Sesũ bró-
lui i raņkà i brauke dũnos. 2) про-
вести (на ч.-н.) черточку; prze-
prowadzić (na cz.-k.) kresczkę. 3)
зажечь (свѣчку); zapalić (zapałkę).
v. i brũkti, i briėžti, i rėžti.*

I-briėžti u i brėžti, -žiù, -žiaù, *сдѣлать
царапинку (острымъ предметомъ),*

сдѣлать знакъ царпиной, сдѣлать черточку; *drasnąć, zadrasnąć, zadrasnęciem zaznaczyć, zrobić kreseczkę*. 2) зажечь (спичку); *zapalić (zapalkę)*. v. *ibrūžti*.

I-brîsti, *ibredu* и *восм.* *ibrendu, ibridaũ*, обрести, войти, идя бродомъ (въ воду или прязь); *webnąć*. *Vaĩkas* и *puřvą ibřida*, t. y. *ĩmakója*. v. *ĩeĩti, iĩsti*.

I-brūcyti, -ciju, -cijau, *отациуть* (очень тяжелую вещь); *wciągnąć (bardzo ciężką rzecz)*. Ar *ibrūcysi tą ģkmeni* и *vĩdu, i stũbą*. v. *ĩnėsti, iĩraũkti*.

I-brũklinti, -nu, -nau, *отиснуть* (съ большимъ трудомъ); *wcisnąć (z wielką trudnością)*. v. *ibrũkti, iğrũsti*.

I-brũkti, *ibruku, -kaũ* (*восм.* *ibrukiau*), *всунуть, всунуть* (наильно); *wsunąć, wkręcić (siłą, przemocą)*. Mótyna *ibrũks savo kũdikiui krũti*, kad ne *rėktum*, bet *prõta* ne *ibrũks*. v. *ibraũkti, iğrũsti*.

I-brũsti, -ũzdũ (*жем.*), *ibruzdžiaũ*, *уговорить* (*дпугоу*) *приобрѣсть или взять себѣ* (ч.-н.); *namówić (drugiego) do nabycia, nastęczyć (co drugiemu)*. Reĩk *ibrũsti ģaigũnui (шупину) gėrą árklį*. v. *ibrũkti, brũžti*.

I-brũzdinti, -nu, -nau, v. *ibrũsti*. *Gėrą dąiktą ibruždinaũ brõlui*.

I-brũzdinti, -nu, -nau, *побудить къ проявленію усердія, дѣятельности* (въ теченіе долгаго времени); *zachęcić do ruchu, do czynnej pracy (na długi czas)*. *Ukininkas teip ši-rýt ibruždina bėrnus*, kad ir po *piėtų* ne *vāromi dĩrba*. —

I-brũžti (*u* *ibraũžti*), -žĩũ, *ibružiaũ* (*u* *ibróžti, -žiu, -žiaũ*), *сдѣлать царпину, взодратъ кожину* (тѣредымъ, шероховатымъ предметомъ); *zadrasnąć, nadwerężyć skórę (rzeczą twardą, chropowatą)*. 2) заждуть, заимать (*łowiadeũ*); *jazdą znużyć, zajeżdźić (konie)*. *İbrũžiaũ árklus*, t. y. *ĩvažinėjau, ĩbaigiaũ*.

I-bũbti, *ibumbũ, ibubaũ*, *разболтаться; rozgadać się*. Bõba *kaip ĩbũbs*, t. y. *ĩnĩks plepėti, tai nėr gĩla*.

I-bũgti, *ibũgstu, ibũgau*, *почувствовать сильный страхъ, убояться; uczuć strach wielki, złęknąć się*. *İbũga sũnus žiũrėti*, t. y. *pabijõja*.

I-bukštĩnti, -nũ, -naũ, *напугать; nastraszyć*. *İbukštĩnti reĩk*, kad *bi-jõtų taip dĩrbti*. v. *ĩbaidýti, ĩbáilinti, ĩbaugĩnti, bugštũs*.

İbũrsas, -sa, m. *подстрекательство, подговоръ; poduszczanie, namowa*. Ar ċe ne *mótynos ĩbũrsas ir dēl tũ dárbu*. v. *bũrsas, bursavõti*. —

I-bũsti, *ibũstũ, ĩbũdaũ*, *перенять, усвоить, научиться дѣлать то, что дпуїе дѣлаютъ; przejąć, przyswoić sobie, nawyknąć do tego, co drudzy robią, nauczyć się naśladować drugih*. *Brõlis, pĩrmą kaĩtą išgĩrdęs dąinaũ, tũ ĩbũda ir dainũ*. v. *bũsti (bũsti)*.

I-bũti, *ibũvũ* (пже *ĩbũnu, жем.* *ĩbũnũ*), *ĩbuvaũ*, *пробыть долго* (въ известномъ состоянїи); *przebyć długo (w pewnym stanie)*. *Kaip ĩgáĩ mergosė (sc. mergà) ĩbuvaũ, taip ir pãrataũ, ne norėjau tekėti*.

Ibuŭŷs, Ibuŭia u imbuŭŷs, iĩmbuŭia, m. *безземельный, бѣдный землецъ (отъ крестьянской семьи), бобыль; kąt-nik. Żmōgus, kurs prisigłauďes priē gaspadōriaus ĵra kupetō, t. y. viēno trobō gŷvēna, tas vadĩnas imbuŭŷs arba ĵnumŷs (ĩnamŷs), kaĩpiniĩkas.*

Ibuŭŷsta u imbuŭŷsta, -ŷstos (u imbuŭŷste, -tēs), f. *состояние, положение бобыля (v. ĵbuŭŷs); kąt-nictwo. Pasidēĵau aš ant ĵbuŭŷstos priē kai-mĩna. v. ĵnumŷsta.*

Īcas, -ca, m. *искры (отъ раскаленного желѣза); iskry (od rozpalonego żelaza). Raudōnā gēleĵi kālant, eĩna Īcas, t. y. plōstēkēs, kībirkštys. v. žiēžerga, žiēžirba.*

Ųč u ĩč, adv. *совершенно; zupełnie. Ič viēnōdas arklŷs, t. y. tōks tās, tōks aũs. v. ĵt, ĵtin.*

I-čėrpėti, -pėju, -pėĵau, *заболеть молочною (aphthae); dostać bedłkōw, spleśniałości w gębie. Kūdikia burnā ĵčėrpėĵusi nũ sulpĩma piēna žāla, t. y. ĵaũgę spũgaĩ (= spũgaĩ) baltĩ iš piēniška ir nasrũse kūdikia ĵkėrpėĵę (sc. kūdikia nasraĩ ĵkėrpėĵę, burnā ir liēžuvēlis baltaĩ aptrāukti). v. ĵkėrpėti.*

I-čėĩžti, ĵčėĩštũ, ĵčėĩžaũ, *прикнѣпнуться, прильнуть, спастись (о костерѣ); utwierdzić się, przylgnąć, zrosnąć się (o paździerzach). Spālei ĵčėĩžę priē linũ, kad ne galĩ išmĩnti, atskĩrti nũ linũ. v. ĵdĩrgti, ĵžvĩgti.*

I-čėĩũdinti, -nu, -nau, *вызвать чихание, засматывать (дымою) чихаться; wzbudzić kichanie, zmusić czchać, kichać. Su tabōku ĵčėĩũdink, t. y. padarŷk, kad čėĩaudėtũ.*

I-čėĩužėnti, -nũ, -naũ, *сползти; wpełznąć. Vaĩkas ĵ trōbā ĵčėĩužėna.*

Ųda, -dos, f. *порокъ; wada. v. ŷdva.*

Īdagas u iĩdagas, -ga, m. *выжженное нямно, клеїмо; wypalone piętno. v. žymė.*

I-dāĩgyti, -gau, -giaũ, *намыкать, посаджать; powtykać, posadzać. Vaĩkas dagiũs ĵdāĩge ĵ drabũžius, ĵ plāukus, t. y. ĵkĩbe ir ĵvēle. v. dajgĩnti, dajgyti, ĵkibŷti.*

I-dainũti, -nũju, -navaũ, *хорошо петь (народныя пѣсни); dobrze śpiewać (śpiewy ludowe). v. ĵłakštũti.*

I-dalŷti, -ĩjũ, -ĩĵaũ (u ĵdalĩnti, -inũ, -inaũ), *надѣлать, дать по раздѣлу; wydzielić, dać dzielić. Aš ĵdalĩĵaũ dalis žėdnām padaluĩ. v. dalis.*

Idaĩt (u ŷdant, ydant), conĩ. *чтобы; aby, ażeby.*

I-darŷti, -raũ, -riaũ, *начинать; nadziać. Īdarŷti ĵ vēdarā mĩnkľę.*

Idarũs, -rĩ, *нпруправный, могуций быти нпруправленнымъ; требующий много нпруправы; który może być krasą zaprawiony; potrzebujący wiele zaprawy. Kankōlyne ĵdarĩ, t. y. bĩškĩ kā pridėk ŷždara, ir galĩ vālgyti. v. ĵdarŷti.*

I-dauũžti, -žĩũ, ĵdauũĵau, *пробуть уда-ряя, образовать пробойну; uderzeniem przebić, przebić dziurę. Īdauũžk su kirviũ bĩškĩ, spėriaũ paũš. v. ĵdũžti (2).*

I-dėginti, -nu, -nau, *раснамить, разжечь; rozpalic. Īdėgink žvāķę, kad ĵsidėgtum. v. idėgti.*

I-dėgti, ĵdegu, ĵdegiaũ, *загореть; ogorzeć, opalic się. Vėidas tava ĵdego nũ sáulės. 2) разжечь; rozpalic.*

Idélis u indélis (u idélŷs-indélŷs), -la, m. *занача състнаго (на дороу); запас жадла (на дроге)*. Nēr idēla eīnant i kelōnē, i škālā, t. y. nēr kā (об. ko) vālgyti įsidėti. Kad kas važiū i kelēgā, idėk idėlį, t. y. sviēsta, smetōna, mėsūs. v. vākartis, idėti.

Idēmūs -mī, *внимательный; уважны*. Kurs įsidēmia (=įsidēmi) geraī, tas idēmūs. 2) idēmūs u idomūs (P.), *замыслительный, интересный; приходящийся ктатми; годны uwagi, ciekawy (o rzeczy), zdarzający się na razie*. Idomūs, idēmūs dāiktas. Jam būtų labaī idomū. v. įstabūs, įsidēmėti, dēmėtis.

Idēmnaī (u idēm), *adv. настрное, точно; наревно*. Nežinaū idēmnaī. 2) *напочно; умыслие*. Idēmnaī eīti i vesėliją kviēsti svečius.

Id-dēmnas, -nā, *положительный, точный; певны, dokładny*. —

Id-diēnyti, -niju, -nijau, *назначить день; naznaczyć dzień*. Aš tūu idīdēnijau, kodėl ne atėjeī. v. diēna (diēnā, acc. diēnā).

Idētās -ta, m. *надежда, унование; nadzieja*. Aš turiū vīsą idētą ant tāvės. —

Id-dėti, Idedu, idėjau, *вложить, вклю-чить; włożyć, zaliczyć*. Jis, kaimýnas, ne idētās i mūsą lōgā, t. y. ne įtrāuktas i mūsą draugystę. Idėk savýtus (двойня) lāngus.

Idievis, -via (= жем. indieive, -vės, o.-лит. *indėve или *indieive), *злос божество; bóstwo niedobre*. Koks tāve idievis (=kurī čе tavē indieive) sūka, piāuna. v. Diēvas (Diēvas).

Id-didėti, -dēju, -dėjau, *увеличиться, усилиться; powiększyć się*. Skaūsmas ligónia ididėja, t. y. įsintėja. v. dīdis, įbingėti, įbingti, įsisenėti.

Id-didžiūti (u įsididžiūti), -ūju, -avaū, *разопрдуматься; rozpysznąć*. Martī ididžiāva, t. y. pasikėle i puikýbę. v. dīdis.

Id-dīlbtī, -bstu, -bau, *напутаться, про-путаться вразю (чъмз-либо не-чустымз); nasiąknąć, przesiąknąć nieczystością*. Marškinėī tāva nū prākaita idīlbę, t. y. įsalťę. v. įsalsti, įjūdūti.

Id-dīlginti, -inu, -inau, *жмнмуть, жи-ланмуть (о кропиуть), обжечь (кропиую); żgnąć (o pokrzywie)*. Brólis su dīlga (nōtryne) idīlgina sau (=įsidīlgina, susidīlgina) rañkā, ir peřsti. v. idīlgti.

Id-dīlgti, idīlgstu, idīlgau, *обжечься (кропиую); oparzyć się (na pokrzywie; у А. Ю. «wkąsić, o pokrzywie»)*. Dīlga (nōtryne) idīlga man rañkā (sc. rankā idīlga, idīlgau rañkā). v. dīlga, dilgelė (dilgelė).

Id-dīlti, idīlstu (idīlū, жем. u idēlū), idīlaū, *нѣсколькo поубыть (отъ тпенія), usteremься; nieco ubyc przez tarcie, wytrzeć się*.

Id-dīrbti, -bu, -bau, *однлаать; wprawić*. Idīrbk pēčiū, idėk lāngus saklŷcio. 2) *отоднлаать; uporządzić*. Idīrbau aš anā geraī, t. y. įskūndžiau.

Idovūs, -vī, v. indovūs.

Id-draskýti, -kaū, -kiaū, *прорватъ, разорватъ (не въ одномъ мѣстѣ или рванувъ нѣсколькo разъ); rozedrzyć (nie w jednym miejscu lub szar-*

pnąwszy kilka razy). Įdraskiaū dra-
būžį eidamas pro keňgę (kreňzlį).

Į-drėksti, įdreskiu, įdrėskiau, *царап-
нуть, сдѣлать царапину, задрапать,
рвануть и разорвать; drasnąc, za-
drasnąc, rozszarpnąc, rozedrzeć.*
Įdrėskiau aš biški skārą.

Į-driñsti, įdrinstù (*u жем. Įdrensu*),
įdrinsaū, *стать смѣле, пере-
стать робѣть; набрать смѣлости,
набрать odwagi.* Kaip pabuvaū, tai
įdrinsaū tēnai.

Į-drižti, įdrinžù (*u įdrištù*), įdrižaū,
*растеряться, потерять присут-
ствие духа, усныяться; stracić
przytomnaść, zleknąc się.* Įdrižes
atėjaū, t. y. įbūges, kad bļogiaū
man ne stótūs. Įdrižusi atēja pijūke
pārsiprašyti (*sc. atsiprašyti*) ir prī-
žada daugiaū nebgerti. *v. atidrižti.*

Į-dróžti, -žiu, -žiau, *еръзатъ; екать*
(*смѣло еръзатъ*); *werznąc; śmiało*
wjechać. Įdróžiau stačēi į vīdų.

Įdrumbėti, -bėju (= įdrumbu), -bėjau,
*войти съ шумомъ (о тяжеломъ чело-
вѣкѣ); wejść z łoskotem (o cięzkim
człowieku).* Girtas žėntas įdrumbėja,
t. y. įsibálde, įsipýskina.

Į-dūbti, įdumbù, įdubaū, *оснѣть,
стать оналымъ, вѣдаться; osiąć,
stać się wklęslým, wdać się.* Dūba
ir kūtīs tāva įdūba vīsiškai į žēmę
iš senūma. *v. įgriúti.*

Įdukra, -ros (*u įdukre, вост. u įš-
dukra, їшдукра*), *f. названная, прие-
мная дочь; córka przysposobiona.* Be-
vaikėi pājeme ją už įdukra (įdūkra).
v. įsūnis.

Į-dūkti, įdūkstù, įdūkaū, *разсвирѣ-
нѣть, разсѣрдиться до крайности;*

rozwścieć się, rozbestwić się. Aš įdū-
kaū jau, mūsiu tāve. Girtas įdūkęs
mūša visūs. *v. įsiusti, įšėlti.*

Į-dunksóti, -sóju, -sójau, *еръзатъся,
занеуамѣтѣся; ulkwic, wrazić się.*
Ta mīslis (kad taip bus) įdunksója
(*м.-б. «i dunksója», т.-е. ir dunk-
sója?*) mán. *v. dunksóti.*

Įdūrmu, *adv. томъчъ, смѣлѣ за к.-н.,
но нѣмамъ; туъ.* Atėjaū įdūrmu,
įkandiñ, pridūrmu, pavijīmu. *v. pa-
vijimù (pavýmu).*

Į-dūrti, įduriu, įdúriau, *уколотъ*
(*уилою*); *ukłóc.* Įdūrk su ādata.

Į-dūsti, įdustù (*u įdunsù*), įdusaū, *но-
лыть одышкы; stać się dychawicz-
nym.* Įdusaū, jau kósu, kosulys ēme
krežėnti, smāugti, (sākos) kad kós
dīdelei įdūses.

Į-dužėti, -žėju, -žėjau, *выпасту въ
шуръ, стать полнымъ; wyrosnąc
wszersz, stać się pełnym lub tęgim*
(*«duzym»*). Įdužėti yra āugti dūžas
(= dužyn āugti). *v. dūžas.*

Į-dūžti, įdūštù, įdužaū (1), *v. įdužėti.*

Į-dūžti, įdūštù, įdužau (2), *надтpec-
нуть, тpecнуть; nadpęknąc, пęk-
nąc.* Stiklīne įdūža. *v. idaūžti. —*

Į-dūti, įdūdu, įdaviau, *даць, еручить;
dać, wręczyć.* Aš įdūdamūju (= *жем.
įdoudamouju, įdūdamūju*), — anā
sesū sāka, t. y. ką man įdūda (*sc.
mán kitī tūri, privāla įdūti*). Meñks
vaļgis įdūdams (*pass.*), t. y. kad
svetimū rañkū véizdi. 2) Įdūsi nū-
garą (*ноплатѣишься спиною*); bet
kiřvia grėbiamas (*когда силою бы-
дуть братъ заложъ*) ne įdūsiu. Baļ-
tarāgis įdave (*выдалъ, наклаузни-
чаъ*) sōdiškius, būk aniē (*sc. jīē*)

piaunŷ kiřtę krúmus; tik ne idŷkit pŏnui (*молчите, не говорите, не выдавайте бурину, P.*). v. išdŷti; įkŷrstyti.

Ydva, -vos, f. *порокз, (тѣлесный) недостатокз; wada, skaza (fizyczna)*. Tas arklŷs tur ydva kŷjose. v. krėisa, krėisva, yda.

I-dvėsti, įdvesiu, įdvėšiau, *хорошенько похуđнѣть, наглододаться; porządnie schudnąć, nagłodzić się*. Priė tãvęs būdamas įdvėšiau į pŷsę, t. y. sulŷsau. Įdvėsti ŷra pŷsdvėsu (= pŷsdvėsu) būti.

Ydvingas (u ydingas), -ga, *сз порокомз, сз (физич.) недостаткомз, сз порокомз; z wadą (fizyczną), skazisty, narowisty*. Ta meřga ŷra ydvinga, t. y. krėisvinga. v. ydva.

Ydvinti -inu, -inau, *портить, портить, изноровлять; kaleczyć, narowić*. Kan tu ydvini árklį mŷšdamas par gálvą arbà dŷdamas árklui ełti atbulai (= atbulám). v. ydva.

I-džiáuťi, įdžiáuju u įdžiáuunu, įdžióvrau, *поставить или положить (что-н.) для сушки или просушки; postawić lub położyć (co) do suszenia*. Įdžiáuťi į jáują linŷs, kad džiáuťum.

I-džiovĩťi, -inũ, -inaũ, *просушить, поставить для просушки; przesuszyc, postawić do suszenia*. Įdžiovĩťi javũs jáujo, kad išdžiuťum ir išsikŷľtum. v. įdžiáuťi.

I-džiuťi, įdžiuťũ (*жем. įdžiũnũ*) u įdžiuťstu, įdžiuťvau, *засохнуть, сохнуть; zaschnąć, zeschnąć się*. Diřvos kiėtai įdžiuťva, kad nebgali inárťi.

I-eigà u ineigà, -ŷs, f. *вхождение, входз; wchodzenie, wejście*. Kŷkia m̃ana ineigà! kaip reĩkia ineĩťi, širdĩs bĩjosi. v. įeĩťi.

I-eĩťi u ineĩťi (įveĩťi), įeinũ, ineinũ, įveinũ (*жем. įeitũ, įetũ*), įėjaũ, inėjaũ, įvėjaũ (*жем. įejáu*), *сойти; wejść*. Iš ļaũka ineĩť (*įveĩť*) į vĩdu. 2) *refl., idem*. Ko ċe beinėjetaus (*жем. beĩćjetaus, в.-лит. besiĩćjota*) jũdu, šũniu?

I-ėsti u inėsti, įėdu (inėdu), įėdžiau (inėdžiau), *быть в состоянии много сожрать (съесть); доньсть, донать (кого); być w stanie wiele zezreć (zjeść); dogryźć, dojąc (komu)*. Aš inėdžiau, t. y. įkrimtaũ, įbariau.

I-gabėťi, -enũ, -enaũ, *оттащить, отесту (тяжесту); wciagnąć, wnieść (ciężar)*. Įgabėťi į vĩdu.

I-gabĩťi, -inũ, -inaũ, *отпннуться (шмз-пубудь), отпнуться; uczepić się (czym), zatopić się*. Įgabĩťi kŷjas ṽanagas į vĩštos nũgarą. v. įkabĩťi.

I-gadĩťi, -inũ, -inaũ, *nonoptumь; nadpsuć*. Įgadinaũ aš, o tu sugadinaĩ visai.

I-gādyťi, -diju, -dijau, *уодуть; dogodzić*. Pons, įgādijei dainũťi. v. įtĩnkĩťi, įtĩkĩťi, įtĩkĩťi.

Įgaidas, -da, m. *сильное желание; wielka chęć*. Įgaidais (u įgaidaĩs) brŷlis (gaidŷs) eĩna priė pačĩŷ (vĩštos) s̃ava. v. ŷžgaidas (ŷžgaidas).

I-gāilĩťi, -inu, -inau, *распорать; rozczulić*. Sũnus įgāilina, t. y. į gāĩľastį įṽare. v. gāĩľus.

I-gaimĩťi u įgamĩťi, -inũ, -inaũ, *отрастуть, позаботиться, чтобы опсало; sprawić, żeby co wrosło*.

- Igaimînk diégā, kad prigýtum; igamînk dáiga, kad prigýtų. *v.* isigaimînti, isigaimînti.
- Igaižūs, -žī, надондмисый, капрызный; *uprzykrzony, kapryśny.* Vāikas, kurs prādēm gýžia, tas ģra ģgaižūs. *v.* gýžti (ģiēžti), ģižlūs, gyžūklis.
- I-ģalēti, ģgalu, -lējau, мочь, быть с силax, не чувствовать себя слабым; *móc, być w stanie, nie czuć się zbyt słabym.* Vākar ģgalējau dīrbti, o šēndiēn toks ne ģgalīs (ne ģgālis). Ne ģgalu šēndiēn.
- I-ģalinēti, -nēju, -nējau, кое-как держаться, не прихварываться; *jako-tako trzymać się, nie chorować (często).* Aš ne ģgalinēju, t. y. saģguloju (saģgulūju). *v.* ģgalēti.
- I-ģālti, ģgālstu (y A. IO. «ģgaļu»), -ģaū, быть здоровым; *być zdrowym.* Vākar ne ģgaļaū, t. y. sirģaū, todēl ne atējaū. *v.* ģgalēti.
- I-ģamînti, -inū, -inaū, *v.* ģgaimînti.
- I-ģaūndinti (y A. IO. «ģgandinti»), -inu, -inau, nanyiam; *nastraszyć.* Su tūmi dáiktu ģgandinai tu māne.
- I-ģarūti, -rūju, -ravaū, гореть (опадн); *zagorzyć (od czadu).* Tu ģgaravaī ģālva. *v.* ģāras (ģaraī).
- I-ģāuti, -ģāunu, -ģavaū, поухнуть, цухнуть (болнуть); *dostać, naba-wić się.* Sūnus ģģā ģģāva ķēļ.
- I-ģebēti, ģģebu, -bējau, иметь обыкновеңие; *мочь, уметь; mieć zwyczaj; móc, umieć.* Tānķei dainūti, šokinēti, ģģebame.
- I-ģiēdinti, -inu, -inau, пойдуть (кого-н.) нмть; *занять, начать нмть; zachęcić (kogo) do śpiewania; zainto-*
- nować, począć śpiewać.* Aš ģgiēdinau, te-ģiēdy (u te-ģiēdiē) anīē.
- I-ģiēdōti, ģgiēdu, -dōjau, хорошо нмть, быть хорошим нмем; *dobrze śpiewać, być dobrym śpiewakiem.* Aš ģgiēdōjau, t. y. smageī ģgiēdōjau.
- I-ģeīsti, -džiū, ģģeidžiau, поухнуть желаемое; *dostać pożądanę.* Aš ģģeidžiau, t. y. ģavaū, ko ģeidžiaū.
- I-ģeīžēti, -žēju, -žējau, закиснуть, скиснуть; *zakwaśnić, skwaśnić.* Aļūs ģģeīžējēs (y A. IO. «ģģejžēs»), t. y. ģrūģēs. *v.* ģaižēti, ģižti (ģýžti—ģýstu, ģýžau; ģýžti—ģýstū, ģýžaū).
- I-ģēlbēti (y A. IO. «ģģelbēti»), ģģēľbu u ģģēľbiu (ģģēľščiu, 3-je л. ģģēľbti, ģģēľbsti), ģģēľbėjau, оказывать соднъ-смеіе, помогать; *poratować, dopomóc.* Aš didžiaū ģģēľbėjau ģi, kaip tū.
- I-ģērti, ģģeriu, ģģeriau, быть с состояннм много вынмть, мочь (вы)-нмть; *być w stanie wiele wypić, móc (wy)pić.* Ni ne ģģeriu, taip macnī arbaťā, aļūs. 2) вынмть, под-вынмть (маленько); *wypić, pod-chmieleć się (nieco).* Sēnis ģģēģēs, t. y. daūģ ģģēģēs. Jagū žāľā ģģēģēs, pageltonūs. *v.* ģžľuģgti, ģķaūšti.
- I-ģēsti, ģģendū, ģģedaū, nonopнмться; *nadpsuć się.* ģģēģēs rāťas ģūža. *v.* dūžti (2) u ģdūžti (2).
- ģģi, *v.* ģķi, ģķ.
- I-ģýľinti, -inu, -inau, заставмть бзы-пмть, спровнмться; *sprawić, żeby (zwierzęta) ģilowały, uciekały od owadów.* ģģvijūs ģģýľinai, kad ģýľ.
- I-ģĩľti, ģģilu, ģýľau, ужалмть; *ukłóć żądłem.* Bītis ģģýľe, t. y. sáva ģģelōņi (=ģģēľōņi) ģľēida; *tau ģ ķāťā*

cvángt ir igiĩš. Gyvāte igýle vaĩkui kóją (=i kóją?), t. y. ĩkiĩta.

I-giĩti, ĩgemu (u ĩgĩmti, ĩgĩmstu), ĩginiau, *уродиться* (о чмо); *zrodzić się*. Kūdikis ĩgime ĩ raũples (когда соупннствовала осна), ir ne siĩga.

I-giĩti, ĩgenu, ĩginiau, *считать, заимать* (смотъ); *wpędzić, zapędzić* (bydło). I tą piėvókšlĩ ĩgiĩk gývolus ir paganýk.

I-gĩrdyti, ĩgĩrdau, ĩgĩrdžiau, *снотъ; rozpoić*.

I-gĩrti, ĩgiriu, ĩgýriau, *рекомендовать; wychwalić* (zalecając).

Aš ĩgýriau brólĩ dēdei, t. y. ĩkōlijau.

I-gĩsloti, -oju, -ojau, *смакуеть, оне-сму* (напрягая ось с.м.); *wciągnąć, wnieść* (bardzo się naprężając). Mergā ĩgĩslos neščiũs ĩ kálna, t. y. smageĩ neš.

I-gýti, ĩgyjũ u жем. ĩgynũ, ĩgijaũ, *вырасту, дорасту; wyrosnąć, dorosnąć*. ĩgĩa ĩ kēterā sũnus, jau ne suvaldyši. 2) *приобрести, получить; nabyć, dostać*. Aš dũdu jums pĩnigus dēl ĩgijĩma (=ĩgijĩmui) žē-mēs. Duktē ĩgĩa skēpetā, t. y. gāva.

I-gyvėnti, -enũ, -enaũ, *ножеть; пом-иешкаć*. ĩgyvenaũ aš tēn vālanda, t. y. geraĩ ĩlgaĩ.

I-gižinti, -inũ, -inaũ, *надонеть, paz-docadocать; naprzykrzyć się, do-kuczyć, rozdrażnić*. ĩgižinti ĩra ĩpĩ-kinti.

I-gĩžti, ĩgištũ, ĩgižaũ (сочм. u ĩgýžti, ĩgýštũ; жем. ĩgýžti, ĩgyštũ), *закуч-ить, скучить; zakwasnić, skwaś-nieć*. ĩgĩa alũs, t. y. ĩrũga. 2) *вы-*

звать неприятное ощущение; запер-шить (оз горл); *привязаться* (о ч.-н. неприятном); *sprawić nie-przyjemne uczucie, zacząć drapać* (w gardle); *przyczepić się* (o rzeczy nieprzyjemnej). Kosulýs ĩgĩa, kad ĩ gérkle ĩšoka ašakā (tai atsikraĩkšk). ĩgĩa ĩ gérkle, kad aitrũ nũ rūgšta (=rũgštaũs) ir sũra (=sũraũs) vaĩ-gia. v. gižti, gýžti (giēžti).

I-gližinti, -inu, -inau, *приманить, воз-будить* (о ком-нибудь) *желание; przynęcić, przyhećić* (do czego). ĩgližink brólĩ, kad jis ĩgližtum gėrti, vāgyti, dĩrbti.

I-gližti, ĩglinžũ (u ĩgližtũ), ĩgližaũ, *занастъ* (оз сердце), *очень попра-сумся; przypaść* (do serca), *bardzo się spodobać*. Mergā ĩgliža ĩ šĩrdĩ bėrna. v. ĩsmĩlti.

I-gnýbti, -bu, -bau u ĩ-gnĩmbti, -ĩmbu, -ĩmbau, *ушчипнеть; uszczypnąć*. ĩgnýba bernēlis man eĩdamas pro šālĩ. v. gnýbti, gnĩmbti.

I-gramėti, ĩgramu, -mėjau, *снастъ, олетнеть* (оз ушмом); *wpasć, wle-cieć* (z łoskotem). Viĩkas ĩgramėja ĩ mĩškā, t. y. ĩpũle.

I-gramzdĩnti, -inũ, -inaũ, *попызнуть; pogrążyć*. ĩgramzdĩnsiu aš tave ĩkĩ dũgna, kaip ākmenĩ. v. ĩgriĩsti.

I-graudĩnti, -inũ, -inaũ, *сокрыпнеть, распроятъ* (ушчипанием); *przejść skruchą, rozczulić* (przestroga). Aš ĩĩ ĩgraudinaũ, kad ne gėrtum, t. y. ĩ graudũmā ĩvariaũ.

I-grāužti, -žiu, -žiau, *надирьзеть; nad-gryżć*. Sēnis ĩgrāuže bĩškĩ sũrĩ.

I-grėbti, -biu, -biau, *заирабуть, взять* (ушчое); *zagrabić, wziąć* (cudzą

rzecz). Kaimýnas iğrēbe ir ne atidūda rūgū. *v. gvelbti.*

I-grenžti, -žiu, iğrenžiau, *пробырассиу, открывашиу крапъ*; *prześwidrować (trochę); wpuścić (prześwidrowawszy, odkręciwszy kran).* Iğrenžk su grañžtu skýlę i siėną. Aš iğrenšiu (y A. IO. «iğriñšiu») alaūs, t. y. ipĩlsiu (sc. iĩleisiu). *v. iğriñžti.*

I-griėžti, -žiu, -žiau, *напъзати (ymopъ); zrobić (wątory).* Kubilė, viėdre gráižtvos iğriėžtos. 2) *напъзати (обводя крпномъ), накромъ (во что-н.); (krajajac naokoło) nakroić (do czego-k.).* Cibulų iğriėžk i pamiřkałą. 3) *донести (кого), довести до крайности; dogryżć (komu), doprowadzić do ostateczności.* Kur gaspadĩnei šeimýna iğriėž, tĩn ne pastóvi. Iğriėžei tu man i puse kākła, t. y. ikrimtaĩ, i barei, iĩnurpei.

I-grimsti, iğrimstų (y A. IO. u «iğrimzdų»), iğrimzdaũ, *завязнумъ, зацнѣтъ, зацочаться (съ чемъ-н.); za-grzaznqć, zawiąznqć.* Akmũ iğriĩzda i žėmę.

I-griñžti, iğrinštų, iğrinžaũ, *возвращаясь пройтю (извѣстную часть нуму); сойтю (возвращающуся); przejść z powrotem (pewną część drogi); wejść (powróciwszy).* Sesũ iğriĩža i puse kėla. *v. iğrenžti.*

I-grĩsti, iğrinsų (u iğristų), iğrisaũ, *надонѣтъ; naprzykrzyć się.* Iğrĩsa širdĩs (=širdĩ?) prāstą dārba dĩrbti (=dĩrbant). 2) *Возымътъ, почуствовать отерпение (?); zrazić się, odstręczyć się (?).* Aš iğrĩses nũ

jos (?), t. y. ne turiũ mėilės širdỹ dėl jos. *v. atgrĩsti, atsigundėti (atsigandėti).*

I-grōzdinti (u iğriōzdinti), -nu, -nau, *ошесми, ошаниумъ (что-н. промоздокое); wnieść, wciągnąć (rupiecie, rzecz niezręczną).* Stākles iğrōzdink i vīdų grinčios, t. y. iñėšk.

I-grũsti, iğrũdziu u iğrũdu, iğrũdziau u iğrũdau, *ошухнумъ, ошучнумъ; wepchqć, wcisnqć, włoczyć.* Aš iğrũdau jĩ i pėlkę, i skýlę.

I-grũsti, iğrundų, iğrudaũ u iğrũsti, iğrũstu, iğrũdau, *растпоямъся; rozczulić się.* Kas iğrũdęs, tas grau-dūs. *v. grũsti (2).*

I-griũti (u iğrũti), iğriũvų u жем. iğriũnų (iğriũnų), iğriuvaũ, *обрушумъся, провалумъся (ошупъ); zawalić się (wewnatrz).* Rũtis (яма), lũbos iğriũva i vīdų.

I-grũzdinti, -nu, -nau (u u iğrũzdinti, *pass.-caus. omz iğrũsti*), *v. iğrōzdinti.* Šendiėn martĩ nor stākles iğrũzdinti i grinčią.

I-gũiti, iğuju, iğujaũ, *ошнати, зашнати (безцерем. образомъ); wpędzić, wegnąć (bez ceremonji).* Iğũik i tvártą gývolus iš ļaũka, t. y. iğiĩk, iỹyk.

I-guldỹti, -daũ, -džiaũ, *(лежа) положить (во что-н.); (powaleť) położyć (do czego-k.).* I tą gulỹklą iğuldỹk šiaudų. *v. iğulti.*

I-gulėti, iğulu, -lėjau, *лежаниемъ образовамъ (ушубление); wyleżeć (dołek).* Iğulėjau dũbę (оошт. u dũbę) begulėdamas.

I-gulti, iğulu, iğulau, *лечь (во что-н.); położyć się (do czego-k.).* Aš iğulau tĩn.

I-gùndinti, -nu, -nau, *склонить, по-
будить, побудить (къ чему-н.); sklo-
nić, pobudzić, skusić. Ūšvis igùn-
dina žéntą provótis.*

I-gùsti, igundù, igudaũ, *напорѣть;
wprawić się. Brólis igùdęs i tą
dárba, t. y. iprātes.*

I-gužėti, ĩgužu, ĩgužėjau, *сойти съ
безпорядку (о мноиухъ); wejść bez
porządku (o wielu). ĩgužėja výrai
visì i saklýchia, t. y. inėja.*

I-gvėbti, ĩgvebiu, ĩgvėbiau, *отянутъ
(о газлахъ); wciagnąć (o gazach). Vėjis
ùgni ĩgvebe i stogą, t. y. iтраuke
par gaisrą. v. ĩkvėpti, ĩsiausti. —*

I-iĩti u iniĩti (u ijiĩti), ĩjemu (u
ĩimu, ĩnimu, ĩjimu), ĩemiau (ĩnė-
miau, ĩjėmiau), *набраť, пона-
браť (съ дому); nabrać (na kredyt).
Javũ daũg ĩeme dšvis ant bařga.*

I-ĩrti (1), ĩriu, ĩýriau u inĩrti, ĩnriu,
inýriau, *овести (лодку впеблєю);
wprowadzić (łódź, robiąc wiosłami).*

I-ĩrti (2) u inĩrti, ĩrstu u ĩrũ, ĩraũ
(inĩrstu, injrũ, iniraũ), *сойти (о
кораблѣ, лодкѣ); wpłynąć (o okręcie,
łodzi). Váltis, ĩaĩva ĩra (u válti,
ĩaĩvą žmónės ĩyre) i ĩtaką, i ùžtakì.
v. ĩplaũkti.*

I-jaukĩnti, -nũ, -naũ, *прупрунѣть, прупру-
нѣть; oswoić, przynęcić. Žansis, án-
tis ĩjaukĩnk priė namũ, kad sėktum
namũs. v. jaukũs (1), ĩjũkti.*

I-jėgti (u ĩjėgti), -grũ, ĩjėgiau, *смовѣ-
тъ съ синахъ; zdołać, być w stanie.
Sėnis ne ĩjėgia málti, árti. Bóba
ĩjėgia dar kũdikì nešiótì, t. y. tur
syłõs, ĩstėngia. v. ĩgalėti.*

I-jóti, ĩjóju, ĩjójau, *отхатѣ верхомъ;*

*wjechać konno. Žėntas ĩjója i bągna
(sc. bąla) ir ĩkliĩpa.*

I-jũkti, -kstu, -kau, *присыкнѣть, по-
садиться (къ какой-н. ницѣ); przy-
wyknąć, przyzwyczaić się (do pew-
nego jadła). Ne ĩjũkau ĩsti aguřkũ.
Kiaũlės i bũlbes ĩjũnka. v. ĩjaukĩnti.*

I-jũdýti, -dyjũ, -dijaũ, *(сильно) почер-
нѣть, чернѣю покрываться; stać się
(bardzo) czarnym. ĩjũdįjes dũgnas
blũda, t. y. ĩsaĩtes. v. jũdas.*

I-jũdũti, -dũju, -davaũ (*сочн.*) u ĩjũ-
dũti, -dũju, -davau, v. ĩjũdýti. ĩjũ-
dāvusios jo raĩkos skiřsta, pláĩšė
(sc. plėĩšėja).

I-jũsti, -stu, ĩjũdau (*преже* ĩjũsti, -stũ,
ĩjũdaũ), v. ĩjũdýti. ĩjũdęs (ĩjũdęs)
dũgnas blũda, t. y. ĩsaĩtes.

Ik, ikì u igì, *adv. (съ знач. союза),
прежде чинъ, пока; pierwiej niż,
nim. Ik ne šėrus, padalýk galvįjams
váistą. Ik ne ženótas, jis pragėre,
ĩštrádoja visũs tuřtus sáva. 2) prae-
pos. c. dat., do; do. Motynėle lydėja
ikì aukštám kalnėlui sáva sũnũ. Ik
žalai girėlei lydėk. Ikì šienprũtei
buvaũ. v. likì, lig (lyg), piřm. 3)
Iki-kõl, *adv. do kakuřs porę, доколъ;
dopókąd, dopóki. Iki-kõl tu mãne
taĩp žudýsi. 4) Iki-šĩl, do cuřs porę,
doceľn; dotąd, dotychczas. Iki-šĩl
tu mãnei niėka nè davei. 5) Iki-tõl,
do m̃uřs porę, domoľn; póty, dopóty.
Iki-tõl aš búsiu. v. kõl(ei), šĩl(ei),
tõl(ei).**

I-kabĩnti, -nũ, -naũ, *сипнѣть, прупру-
нѣть; uczepić, przyczepić. ĩ aĩsą
ĩkabĩnk kũbinì šieną vėžant. v. ĩga-
bĩnti.*

Īkaboklis, -kla, m. *крючекъ; (рыболов-ный) снарядъ; haczyk; przyrząd (na rybę)*. Ant žuviēs ģra visókiē ĭkaboklei: vedēja, meškerē, paļaidīnis.

Ī-káinioti (об. ĭpáinioti), -nioju, -niojau, *онутамъ, занутамъ; wplątać, zaplątać*. Šēšuras nor tāve ĭkáiinioti, t. y. ĭpáinioti ĭ lēžuviūs, ĭ provójimus (= ĭ provójimos).

Ī-kaišyti, -šaiū, -šiaū, *воткнуть, вонуть (въ ипсколкихъ мѣстахъ); wetknąć, wsunąć (w kilku miejscach)*. Īkaišyk (= ĭkīšk) jam, bérnuī, ĭkaištj ant kēla. v. ĭkīšti.

Ī-kaīsti (1), ĭkaistū, ĭkaitaū, *наирнѣсь, накалѣмѣсь; nagrzać się, rozpalic się*. Īkaitaū aš priēš tā pēčrj.

Ī-kaīsti (2), ĭkaičrū, ĭkaičiau, *поставѣ (въ ворухъ на огонь), поставѣ въ печь (въ ворухъ); nastawić (potrawę w rędzu)*. Īkaīsk kīaūšj ĭ pūdēlj.

Ī-káišti, -šru, -šiau, *измучить, утомить; zmordować, zmęczyć*. Īkáišti ārklsu prastū kelū važiūjant, t. y. nuveīkti, nuvārginti. v. ĭbaīgti, parbaīgti.

Īkaištis, -šēia, m. *снѣтное (данное въ допову); żywność (na drogę)*. Īkaištis ģra ant kēla vaīgis. Nē jókia ĭkaišēia ĭsikīšti ant kēla ne turīū, t. y. ni sviēsta, ni smetōna, ni mēsōs. v. vākartis, ĭkīšti.

Īkaitas u ĭkaitas, -ta, m. *замѣна, замѣститель; zamiāna, zastępcā*. Īkaitā palikaū eīdamas ĭ svečrūs, — sāka slūgā. Aš gavaū gēra ĭkaitā, t. y. kad susikaitalōja šeimyna. Īkaite pasilīk nuēšes, o anā sesū teateīny. Tīkrajj vaīkī ĭ kareīviūs

atdūs, o ĭkaitas sugriņš. 2) *залогъ; zastaw*. Īkaitā atkeīsti, t. y. dāiktus, katrūs buvaū užstātes, keīsti. Kaimynas jīēška ĭkaitus (= ĭkaitj). Aš paljktu (sc. paliēkū) ĭkaitā dvejōpai priēš pažītka, dūk man pinigj. v. ĭkeīsti, užstatas.

Ī-kaītinti, -nu, -nau, *наирнѣ, накалѣмѣ; nagrzać, rozpalic*. Īkaītinai tu pēčrj, kad dūnā galī ĭškēpti. v. ĭkaīsti (1).

Ī-kalavōti, -vōju, -vōjau, *околавивать; wbiјаć*. Īkalavōk sūnuī, kaip vīnī ĭ kākļā, kad jis kelōnēje būtj atsargīngas, t. y. ĭmōkyk. v. ĭkāliti, ĭkalinēti. —

Īkaļba, -bos, f. *уговорение, подговоръ; namowa, wtówienie*. Par ĭkaļbā dīdeļē ir pavīērija mergā.

Ī-kalbēti, ĭkaļbu, -bējau, *уговорить, убоудить, унушуть; namówić, wtówić*. Īkalbēk sūnuī geraī, kad su-prāstum.

Ī-kālbinti, -inu, -inau, *вести въ разговоръ, заставѣтъ разговоритѣсь, заставѣтъ заговоритѣсь; wciągnąć do rozmowy, zmósić do przemówienia*. Īkālbinck sēnī, t. y. ĭvēsk ĭ kaļbā, kad kalbētum.

Ī-kāldinti, -inu, -inau, *заботитѣсь о томъ, чтобы было околовено; postarać się o to, ażeby było wbito*. Aš ĭkāldinau gēmbē viřvēms vjti. v. ĭkāliti.

Ī-kalinēti, -nējū, -nējau u (pass.-caus.) ĭkaldinēti, *околавивать, обивать (не одинъ предметъ, многократно); wbiјаć (nie jedną rzecz, wielokrotnie)*. Vīnis viēnuř, kituř ĭkalinējau

dēl pakabīnima kepūrēs. v. ĭkálti, ĭkáldinti.

Ī-kálti, ĭkaļu, ĭkalau (жем. ĭkaľáu), *околотитъ, обитъ; wbić*. Tā vīnĭ ĭkálk ĭ siēnā.

Ī-kamšýti, -šaū, -šiaū, *опикумъ, напикнумъ (съ нпск. мпстахъ); wepchnąć, napchnąć (w kilku miejscach)*. ĭkamšýk geraľ ĭ palėpius šienā, gál sutiľps. v. ĭkińšti.

Īkandin u ĭkandiń, *праер. с. gen., осмѣдъ за, по ятамъ; tuż za*. ĭkandiń māņes atēja. Aš parējaū ir ĭkandiń māņes atbēga iš anō būta. Aš einū ĭkandiń jo, t. y. kaip ĭsikāndēs sekū. v. ĭpėdiń, ĭkánsti.

Ī-kandinti, -inū, -inaū, *дати укыцумъ; даć ukąsić*. v. ĭkánsti, ĭkánzdinti.

Ī-kánsti, ĭkāndu, ĭkāndau, *укыцумъ; ukąsić*. Ūdai, kur ĭkānda, tū, kur geľōnis (sc. geľūnis), tēn sōp. Šū eĩna ĭkanstinaľ (*такъ, что можетъ укыцумъ; чтобы укыцумъ*), sáugokis.

Ī-kánzdinti, -inu, -inau, *доныцумъ до того или устроить такъ, чтобы (дпугою) укыцуи; zezwolić na to lub urządzić tak, ażeby (drugiego) ukąszono*. ĭkánzdina bóba māne nuėjusi. v. ĭkánsti, ĭkandinti.

Īkapēs u ĭkapēs, -pių, f. pl. *облачение покойника, погребальная одежда, саванъ; ubiór pogrzebowy, koszula śmiertelna*. Aš pasiuvaū grāžias ĭkapēs dēl apdāryma ľavōna. v. kāpas (kapaľ).

Ī-kapóti, -póju, -pójau, *опыбумъ, надпыбумъ; wrąbać, nadrąbać*. Krėsľā ĭkapójei bekapódamas mēsā.

Īkaras, -ra, m., v. ĭńkaras.

Ī-karnapōryti, -riju, -rijau, *отхлестать, отсмерять; wychłostać, oćwiczyć*. ĭkarnapōrija jam káili su ľazdā, t. y. ĭmuše.

Īkarpa, -pos, f. *выемка, вырѣзка (однѣланная ножницами); wykroj, wy-cięćcie (nożycami)*. v. ĭkĩrpti (*есть u ĭkĩrpti*).

Ī-kaŗsti, ĭkaršiū, ĭkaršiau, *начесать; умъть хорошо чесать (шерсть), быть съ состоянiи много начесать (шерсти); naczochrać; umieć dobrze czochrać, być w stanie wiele naczochrać*. ĭkaršiau (об. pĩkaršiau) aš vľľnų šmōtā. Linūs šukūja, o vľľnas kaŗsia (ir linūs kaŗsia, P.)

Īkartais, *adv. по временамъ, иногда; kiedy nie kiedy, czasem*. Viēns nūľatai, o kits ĭkartais tik gėria. v. ĭtarpas (ĭtarpais).

Ī-kárti, ĭkariu, ĭkóriau, *носецумъ (съ чемъ-нибудь, съ трыбъ); powiesić (w czym-kolwiek, w kominię)*. 2) *вста-вумъ, прунлесту (слово); wpleść (słowo)*. Anyta ĭkóre žōdĭ, t. y. pasāke: «patriūbyk, pabućrūk ĭ šuńs snūkį».

Ī-kartūti, -tūju, -tavaū (u ĭkartóti, -tóju, -tójau), *уложумъ (прядаму); złożyć (w rzędy)*. Kartomĭs ĭkartūk óbalus, pautūs su ľāpais, grūdais bāčkon. v. kartā, kaŗtas.

Ī-kāsti, ĭkasu, ĭkasiau, *окопать, за-пытъ; wkopać, zakopać, zagrzebać*. ĭkask ĭ žēmę stuľpā.

Ī-kaūšti, -štū, -šaū (y A. Ю. «-šrū, -šiau»), *сынумъ (мущинее), podnumъ, podumъ; wypić (zawiele), podpić, podpić sobie*. Ūšvis ĭkaūšēs būva vākar, t. y. ĭgėrēs.

I-keĩsti, ikeičiũ, ikeičiau, *осудить или дать съ обмѣнѣ, замѣнить; iokre-cić lub dać w zamian, zamienić*. Aš ikeičiau kepūrę, dabaĩ nōriu at-keĩsti. Ikeĩsk, t. y. dũk jam ikaitą.

I-keląuti, -lāju u lāunu, -lavaũ, *пройти, пройти, совершить (из-вестную часть пути); przejść lub przejechać, odbyć (pewną część drogi)*. Ikelavaũ jau aš šmōtą kēla. v. kēlas.

I-kelóti, -lójũ, -lójau, *ustackat, u-носитъ (одежду, огонь дома); zedrzeć, znosić (ubranie, poza domem)*. Kam drabužiũs ikelóji po sōdvas, t. y. kam draskaĩ šōkdamas. Žėntas ike-lōs, kol «ne prisipildys nōra gālas mylėti (?)». —

I-kėlti, ikelu, ikelau, *поднять вверх и положить или встать (во что-н.)*; *podjść w górę i położyć lub postawić (do czego-k.)*. Ikelk maĩšą i vežĩmą.

I-kėrpėti, -pėju, -pėjau (y A. Ю. «iķerpėti, -prũ, -pėjau»), v. ićerpėti. Iķerpėjusi burnà kūdikia «su āma-ru (?)», t. y. ićerpėjusi. v. kėrpe.

I-ķėršinti, -inũ, -inaũ (= iķĩršinti, -nu, -nau; iķėřšyti, -řiju, -řijau; iķėřšinti, -nu, -nau), *раздражить, раз-мѣнить; rozdraźnić, rozjātrzyć*. Kam tu aną iķėřšinaĩ (sc. iķĩřšinaĩ), t. y. iķĩřkinaĩ. v. iķĩřšinti.

Iķĩ, v. ik.

I-ķĩbinti, -inu, -inau, *расшевелить, расшевелить; rozruchać łaskocć*. Iķĩbi-nau aš aną, ir pradėja jis kūltis.

I-ķibýti, -baũ, -braũ, *нащипать (во мно-гихъ мѣстахъ); naczepić (w wielu*

miejscach). Dągius i drabužĩ, i pláu-kus iķibaũ. v. iđaĩgyti, iķĩbti.

I-ķĩbti, iķimbũ, iķibaũ, *сунуться; uczepić się*. Aš jam iķibaũ su nagaĩs i ċiuprỹną. v. iķĩbti.

I-ķĩlas u iĩķĩlas, -la, m. *улей (встас-ленный съ дерево); ul (wstawiony do drzewa)*. Iķĩlą iķėlk i mēdĩ, tai atlėks bĩtys. v. avilýs.

I-ķĩmřti, iķemřu, iķimřau, *сложить или стиснуть и опухнуть (одинъ предметъ, съ однимъ мнѣстѣ); złożyć lub ścisnąć i wperchnąć (jeden przedmiot, w jednym miejscu)*. Iķĩmřk kaĩřti i kāmina. v. iķamřyti.

I-ķĩnkýti, -kaũ, -kiaũ, *спрячь; wprząć*. Iķĩnkiaũ aš i tą bĩką.

Iķypas, -pà, *искосный, косою; ukořny; adv. iķypaĩ, koco, искоса, наискось; ukořnie, z ukosa*. Iķypas kýlis, kad iř virřauřs plāciaũ, ant dũgna siau-riaũ. Sesũ iķypaĩ nukiřpa, o tu iķy-paĩ važiũk priėř kālną. Lentà iķy-paĩ susũkta, t. y. viėns gālas i viėną, o aĩtras i aĩtrą pũsę parsi-ķreřpes, parsimėtes (= pārsi...). v. iķuľnũs, iķambũs, iķstrižas, iķstrigas, pařlaunũs, pařlaũtinas, pařviľnũs, iķkypas, iķkypas.

Iķypinaĩ, *adv. koco, наискось; ukořnie, z ukosa*. Ketvirtāiniřką iķypinaĩ (iķkypaĩ) parpiauk (= pārpiauk), ir bus trikaĩpis skėpetas. Ne stataĩ (= staċelĩ), bet iķypinaĩ kiřpti, kiřsti, piāuti. v. iķypas-iķypaĩ.

Iķypis, -pia, m. *искось, уполъ (тре-угольника); ukos, ukořność, kąť (trój-kąť)*. v. iķypas.

I-ķyrėti, iķyriu, -rėjau, *надонсть, до-судить; naprzykrzyć się, dokuszyć*.

Aš jām, ūšvui, bīaūrei įkyrėjau, t. y. įsiprīklėjau. v. atbōsti, atgrīsti, įgrīsti, įkīrti.

I-kirmėti, -mēju, -mėjau (u įkirmyti, -myjū, -mijaū), *зачерпнуть; зробачець*. Mēsa įkirmėjusi. v. kiřmis, kirmyti.

I-kiřsti, įkertu, įkirtaū, *опубитъ, по-рубитъ (ногу, палецъ); wrębać*. Łai-gūnas įkīrta (= įsikiřta) sau kōją su kirviū.

I-kīřsinti, -inu, -inau, *раздражить, разнѣсуть; rozdrażnić, rozjātrzyć, rozżłōścić*. Šēšuras marčia ļabaī įkīřsina.

I-kīřsti, -štu, -šau, *раздражиться, разнѣсаться; rozżłōścić się, rozjātrzyć się*. Tēvas būva įkīřšęs ant tāvęs, t. y. ipyķęs. v. īniřsti.

I-kīrti, įkīrū u įkīrstu, įkiraū, v. įky-rėti. Įkīra vaīkas mānei ikī kākļa.

Įkyrūs, -ī, *надомлюю, докумлюю; natrętny, uprzykrzony*. Žēntas įkūrūs, t. y. širō reikalīngas, tō rei-kalīngas, ir niēks jam ne tiņk. v. įkyrėti, pagyžūs.

Įkišałas, -a, m., v. įkaištis. Eīdamas dāiktas įkištas ant kelōnēs (= eīnant arba važiūjant dāiktas įkištas ke-lōnei) būs įkišałas. v. įklīsti.

I-kīšti, įkišu, -šaū (вост. įkišiau), *всу-нуть, воткнуть (въ одномъ мѣстѣ); wetknąć, wsunąć (w jednymъ miejscu)*. Peīlį įkīšk į plęšį. v. įkaišyti.

Įkišūlis, -la (жем.), m. *часть пашины, отдающаяся въ лѣсъ; część niwy, wy-stała w las*. Dirvos į mišką įkišūlis (co sm. uđar. na ū), t. y. dirvā įsi-kīšusi.

Įkitas u iņkitas, -a, m. *неперечная скрънь (у дщери); pas poprzeczny (u drzwi) do umocowania*. Įkitaī į dūris įkryžiavōti. v. jūsta, skiētas. —

I-kliūpti, -pstū, -paū, *завязнуть; за-грęznąć, zawiąznąć*. Įklimpaū į sniēgą. Ašviēnis įkliūpa į bāļą, į vērsmę, į raīstą. v. įgriūsti.

Įklōde, -dēs. f. *рядно (подстилаемое въ темнѣ, при свѣжъ хлѣбѣ, подъ сномъ); prześcieradło (do podście-lania wozu przy zwożeniu zboża)*. Įklōk įklōdę į vežiūmā vēžant rugiūs.

Įklōtas, -ta, m. *занята, подложен-ная изнурѣ; łata wewnętrzna*. Įklōtas jra, kur nāginēs skylę už-klōja iš vidaūs. Nāginēs įklōtą pa-kabīn viēto kalēdāciū. v. lōpas, įklōti.

I-klōti, -ōju, -ōjau, *постлатъ, подо-стлатъ (въ чемъ-н.); posłać, pode-słać (w czym-k.)*. Įklōk tą drobūlę į grābą.

I-kludyti, -daū, -džiaū, *связать, увя-зуть, засвязать (въ тѣсномъ мѣ-стѣ); uwięzić, zawięzić (w ciasnymъ miejscu)*. Rāktas įklūde, t. y. apža-bīna, kītą rāktą. v. įklūti.

Į-klūti, įklūvū u (жем.) įklūnū, įklu-vaū, *понасться, застрять; wpaść, uwięznąć*. Tu įklūsi į kipūngą, į klāudę beľandýdamas.

I-knībti, -imbū, -ibaū, *уткнуться носъ, уткнуться (во что), вътннуться; zatopić się (w przedmiocie), uczerpić się*. Įknība érke kūnan žmōgaus.

I-knīsti, įknisu, įknisaū (вост. įkni-siau), *еруть (рыломъ); wryć (ryjem)*. Kiaūle įknīsa paršēlį į kīnį, ir neb-galī rāsti.

Ī-kópti, -piu, -piau, *взлѣзъ, взобраться; wleźć (na co)*. Ar Īkópsi tēkinas Ī kálnā, t. y. ar Ībēgsi. v. Īškópti (2).

Ī-kóšti, -šiu, -šiau, *сундуть; wcedzić*. Īkóšk vandeņs Ī tā sūda.

(Īkras, -ra, m.); Īkrai, -rū, m. pl. *укра; ĭkra*. Īkrai tos žuviēs kártūs. Īšimk ĭkrūs Īš žuviēs.

Īkrataiš, *adv. оперемежку; naprzemiany, nie wciąż*. Kad kūdikei Īkrataiš āugtum, t. y. tārpe mīrtū Īr tārpe āugtū.

Īkratas, -ta u Īnkratas, -ta, m. *отпущенная (во что-н.) былинка, крошечка; wtrzęsione (do czego-k.) źdźbło, okruszyna*. Īkratas plūdur ant vandeņs. v. krīšlas, šniukas, šāpas, Īkrīsti, Īkratýti.

Ī-kratýti, -taū, -čiaū, *отпущать (вз нѣск. мнѣтахъ, нѣсколько предметовъ); wtrząść (kilka rzeczy, w kilku miejscach)*. Kam Īkrateī krislūs Ī piēnā. v. Īkrēsti.

Ī-kraustyti, -stau, -sčiau, *уложить, вложить (во что-н. нѣсколько предметовъ, не въ одинъ приемъ); włożyć (do czego-k. kilka rzeczy, nie za jednym razem)*. Aš Īkrausčiau Ī vežimā vīsus tāva dāiktus. v. Īkrauti.

Ī-krauti, Īkrauju u Īkraunu, Īkróvīau, *уложить, положить, вложить (во что-н., въ одинъ приемъ); włożyć (do czego-k., za jednym razem)*. Īkróvīau tāu taukū Ī tā kōšē.

Ī-kreīkti, -krū, Īkreikīau u (вост.) Īkreīkti, -kiu, -kīau, *набросать во что-н. сору (сѣна, соломѣ), насорить; narzucić śmieci (słomy, siano*

do czego-k.). Dēde Īkreīķes šīaudus Ī āslā palīka.

Ī-kreīpti, -prū, Īkreipīau, *свертывать, напирать (во что-н.); skierować (do czego-k.)*. Tvōrā Īkreīpk če. v. Īlēnkti, Īkrýpti.

Ī-krešti, Īkrečiu, Īkrēcīau, *отпусать, напирать, положить (во что-н.); wtrząść, nakłść (do czego k.)*. Īkrēšk mēšlus Ī dīrvā.

Ī-krimsti, Īkremtu, Īkrimtaū, *надпрызъ; упрызъ, быть въ состоянiи упрызъ; nadgryźć, ugryźć, być w stanie ugryźć*. Tóķi kiētā sūrī kaīp tu Īkrimtaī. v. kramtýti.

Īkrīngas, -ga, *укрянистый, укрпстый; ĭkrasty. v. ĭkras (ĭkrai)*.

Īkrīnis, -ne, *укряной; ĭkrowy. v. ĭkras*.

Īkrypas, -pā, *косой, непрямой; ukošny, nieprosty*. Īkrypa siēna. Drobŷna Īkrypaī (*adv.*) stóvi. Īkrypaī kiřpta kepūre Īr rēžti rūbai svočīds, t. y. Īstrigaī. Pakreīp (= pakreīpk) Īkrypaī lóvā, t. y. viēnā gālā tráuk, o aīntrā palīk. v. Īkrýpti, Īstrigas, Īžambūs, Īskypas.

Ī-krýpti, -pstū, -paū (*жем. u* Īkrīpti, -īmpū, -īpāu), *покачиваться, наклониться; stać się ukošnym, pochylić się*. Šónas skardīnēs (*жестянки*) Īkrīķes (*u* Īlīņķes). v. Īkrypas, Īlīnkti.

Ī-krīsti, -intū u Īkrentu (*жем. ĭkrimtū, ĭkrimstū*), -itaū, *унастъ (во что-н., о мелкихъ, легкихъ предм.); wpaść (o drobnych, lekkich rzeczach)*. Krīšlas Ī āķī Īkrīta. v. Īpūlti.

Ī-kryžīavóti, -óju, -ójuau, *однѣмать крестообразно; wprawić, wstawić nakrzyż*. Īnkitaī, t. y. jūstos, Īkryžīavóti Ī durīs. v. krýžius.

I-krūpstinti, -nu, -nau, *войти, ата- щиться (о слабомъ или ослаблен- номъ существѣ); wejść, wejść się (o istotach słabych lub osłabionych). Ligónis led ikrūpstina i vėdų, t. y. inėja.*

Ikrūs, -rì (?), *укряный; ikrorodny. Silke yra viena ikrì (= ikre, сажка), o antrà piėni (= piėne, сажка). v. ikras (ikrai).*

I-krūsti, -untù, -utaū, *расшевелиться; rozruchać się.*

I-krūtinti, -nu, -nau, *расшевелить; rozruchać. Ikrūtink bėrnus i dārba. v. ikrūsti.*

I-kiūkti, ikrūku, ikrūkiau, *быть въ состоянiи сдѣлать (что-н., напр. снѣтъ); być w stanie zrobić (co-k., naprz. zjeść). Ne ikrūkame dūnos daūg, t. y. ne suėdame.*

I-kūlēti, -lėju, -lėjau, *стать боло- нистымъ, покрыться изгариню (о колосовомъ хлебѣ); zašniecić się (o zbożu). Šįmet āvīzos, mēdžei, kviečiai ikrūlėje, t. y. idegulėje, grūdai jūdi. v. kūlė, kūlēti, skařsà, skařsgrūdis.*

I-kūlti, ikrūlu, ikrūlau, *быть въ силахъ, въ состоянiи хорошо молотить; być w stanie dobrze młócić. Ar dar ikrūli, senėli, t. y. ar pajiegi, ar drūtas. 2) надбуть, сдѣлать тре- щину; nadbić, zrobić szczerbinę. Ikrūlei tu blūda, todėl iplýša. 3) прибуть (к.-н.), побуть; zbic (kogo), pobic. Trāukis, ikrūřs tave.*

Iku-nāgu u iku-tīt, *едва, чутъ-чутъ; ledwie, zaledwie. Iku-nāgu užspėjau ligóni, kurs tū mīre. Iku-nāgu už- sitūrėjau ne ištāres žodj. Iku-nāgu ne gāva i skūrą abū vaikū. —*

I-kūnyti, -niju, -nijau, *сдѣлать тѣль- нымъ, тѣлстымъ, толстымъ; zro- bić cielistym, otylym, tłustym. Ikrū- nijau ař árklj, pařřa, t. y. išėriau i kūnā. v. kūnas, įvykti.*

Ikrūnūs, -nī, *тѣльный, тѣлстый, толстый; cielisty, otyly, tłusty. Ikrūnus sūnus yra, t. y. dykał dū- nos ne ėda: ėina, āuga i kūnā. v. kūnūs.*

I-kūrėndinti, -nu, -nau, *позаботиться о томъ, чтобы развели (огонь), рас- топили (нехъ); postarac się, żeby rozpalono (ogień, piec). Ikrūrėndink gerał pėčių, kad būtum šiřta. v. ikrūrinti.*

Ikrūrės, -rų, f. pl., v. ikrūtūvės. Ikrures reikia kėlti, kad iškuria. v. ikrūti.

I-kūrinti (u ikrūrėnti), -nū, -naū, *рас- топить, хорошенько напотить (нехъ); rozpalic, dobrze napalic (w piecu). Ikrūrinti pėčių. v. ikrūti.*

I-kuřsti, -kurstù, -kurtaū, *олохнуть; ogłuchnac. v. apkūrsti (apkuřsti), užkuřsti.*

I-kūrstyti, -stau, -sčiau, *разинѣсти подпкою, поджигю (огонь), до- биться того, чтобы (огонь) распа- лился, разгорѣлся; rozpalajac roz- niecić (ogień). Ikrūstytyt ūgnj. 2) под- буть, поджечь, подуть (кого-н.), днѣстѣя поепенно; podszczuic, podzegnac (kogo), wpłuwajac stop- niowo. Ikrūstyti yra idūti (окле- сать, ?). v. ižiėbti, idūti.*

I-kūrti, ikrūru, ikrūriau, *разинѣсти, развести, распалить (огонь); roz- niecić, rozpalic. Vos ikrūriau ūgnj, mēdžei šlapl. 2) водворить, посе- лить, основать, завести, создать;*

osadzić, założyć, zaprowadzić, stworzyć. Reĭk ant tos žēmės ĭkūrti gyvātą, gyvėnimą.

Ĭkurtùvės, -vių, f. pl. *пурпушка на носелми, новоселме; wnosiny, wprowadziny, tudzież uczta z tego powodu. v. Ĭkūrti, ĭkurės, pradētùvės.*

Ĭ-kùsinti, -nu, -nau u ĭkusyti, -saũ, -siaũ, *склонить (кз ч.-н.), искнушая, отъстъмая соблазнамъ; skusić, pokusą do czego nakłonić. Ĭkùsina kaimynas mănė ĭabaĩ. Ĭkùsa kits-kità gėrti. v. ĭgūndinti.*

Ĭ-kùtryti, -triju, -trijau (u ĭkùtrinti, -nu, -nau), *расшевелить, оживить, возбудить охоту (кз ч.-н.); rozruszyć, ożywić, zachęcić. Lez (led) ĭkùtrijau tĩnginĩ dárban, raĩmbų árklĩ ĭ bėgĩmą. 2) отколотить; wyłoić, wybić. Geraĩ jam ĭkùtrys nùgarą su ĭazdà.*

Ĭ-kutũti, -tũju, -tavaũ, *быть в состоянии изрядно вынуть; być w stanie wiele wypić. Vỹrai ĭkutũja arieĩką, t. y. ĭgeria.*

Ĭ-kvaiĩšti, -štũ, -šaũ, *одурить; odurzyć się. Sėnis ĭkvaiĩšta, kaip arieĩkos ĭgeria.*

Ĭ-kvākinti, -nu, -nau, *влить, налить (во что-н.), производя булькотню; wlać, nalać (do czego-k.), sprawiając bulkanie. Ĭkvākinti ĭra ĭpĩti iš ál-vės daũg.*

Ĭkvapas, -pa, m. *вдохновение; natchnienie. Jis tũri ĭkvapą, t. y. ĭkvėpĩmą.*

Ĭ-kvėpti, ĭkvėpũ, ĭkvėpiau, *вдохнуть (сз кого-н.); natchnąć, wlać (ducha). Kad aš ĭmanỹciau, ĭkvėpčiau sàva vaĩkui prõtą.*

Yła, -os, f. *шумо; szydło. Yła iš maĩša leĩd ir ne kišamà. Kỹst by yła iš maĩša.*

Ĭ-lābinti, -nu, -nau, *передать (кому-н.) прие́мъ, поклонъ, поздравить; oświadczyć (komu) ukłon, pozdrowić. Ĭlābink jĩ nũ mănės. v. ĭlābas.*

Ĭ-lāginti, -nu, -nau, *разохотить; zachęcić. Ĭlāgink bróli, be ne pĩrks šukàs.*

Ĭlāida, -dos, f. *ommenel; odwilż (y A. Ю. «przedział»). Šĩmet žĩdėma su ĭlāidomis, t. y. tārpais ĭra snĩėga, tārpais nėra. 2) опускз, спрыбъ; wpust, wrq̃b. Kur mėdis ĭ mėdĩ ĭlėistas, bus tẽn ĭlāida. v. ĭlėisti.*

Ĭlāidũs, -dĩ, cz *достаточно широкими отверстіями, удобный для прохода (о предметахъ сз отверстіями); mający dostateczcznie szerokie otwory, łatwo przepuszczający (о przedmiotachъ z otworami), przepuszczalny. Skiėtas ĭlāidũs, t. y. stórą ir plóną siúlą ĭlėidžia, galĩ stórą ir plóną áudeklą dėti, prijema vĩską. Tas bātas ĭlāidũs, t. y. kója lengvaĩ ieĩna. Kurs drútas ródos, o ténvas těr, tas ĭlāidũs. 2) умъренный (о температуръ); umiarkowany (о powietrzu). Kad tarp spėigų ne šáĩtas óras, bus ĭlāidũs. v. lėisti, taĩpũs, lėdnas.*

Ĭ-lāipĩnti, -nũ, -naũ, *помочь влѣзть (во что-н.); podcađить; pomóc wleźć (do czego-k.); podsadzić. Jagũ ĭ arũdą ĭlāipinĩ kraulỹkštĩ, tai ans geraĩ miĩta ir bus riėbus. v. ĭlĩpti.*

Ĭ-lāižyti, -žau, -žiaũ, *образовать улы-бление (сз чемъ-н.) лизучи, слизаты; узнать (сзучс) лизучи; wylizać dołek*

(w czym), *wylizać; poznać (smak) liżąc*. Iĭaižiaũ aš táukus, smetõną, mēdų su pirštų. Iĭaižiaũ aš tą skõmą. v. ĭlĕžti.

I-ĭakstũti, -tũju, -tavaũ, *хорошо петь, быть хорошим певцом (особенно о певцах певцах)*; *dobrze śpiewać, być dobrym śpiewakiem (szczególnie o ptakach śpiewających)*. Jijĕ, mergà, ĭlakstũja geraĩ, t. y. ĭdai-nũja.

I-ĭakti, Iĭaku, Iĭakiau, *опаснеть лая; onieczyścić chlepcąc*. Šũ verėną ĭlake ir ĭžage.

Iĭanda, -dos, f. *лазея, пристанище; schrona, ucieśka*. Valkas gáuna Iĭandą pašaleĩs ir ĭańda, t. y. slāp-stos. v. ĭliństi.

I-ĭandĩnti, -nũ, -naũ, *помочь или застасовать силу (через отсрочку); pomóc lub zmusić wleć (przez otwór)*. Vagĩs vāgi ĭlandĩna ĭ klėti. v. ĭliństi.

Iĭanka, -os, f. *губы, воинское мѣсто, заиубы; wgięcie, zgięcie*. Iĭanka ĭ vĩdu ĭlenkta. 2) *залив; zatoka*. v. ĭleńkti.

Iĭankũs, -kĩ, *убкиũ; giętki*. Žmõgus ĭĭankũs, kurs ĭĭankũjamas visaĩp. v. ĭankũs.

I-ĭankũti, -kũju, -kavaũ, *изгибать; wyginać, zginać*. v. ĭaĩkas, ĭĭankũs.

Yĭasnũkis, -ke, *шлюносый, шлюмордый; s szylowatym nosem lub pyskiem*. Yĭasnũke kĩaũle, kuriõs snũkis kaip ĭla. v. ĭla, snũkis.

I-ĭašėti, Iĭašu, ĭĭašėjau, *сканаться (слиться по кань)*; *wkapnąć*. Par ĭubàs ĭašaĩ ĭĭašėja viduĩ. v. ĭašas, ĭašėti.

I-ĭašinti, -nu, -nau, *сканать; wlać po kropli*. Iĭašink ĭašni stiprũma ĭ arbātą. Martĩ ĭĭašina piėna ĭ verėną. v. ĭĭašėti.

I-ĭaũžti, -žiu, -žiaũ, *надломать; nadłamać*. Bĩški mēdi ĭĭaũžk ir tebũny.

Yĭdagtis u ĭĭdagtis (*жем.*), -gčia, m. *жевало, прожувальник; żegadło, szwajca do wypalania dziur*. Iš šėrės padàra yĭdagti, su kuriũ skyles dėgina mēdyje. v. ĭla, dėgti, yĭdeginis.

Yĭdeginis u ĭldeginis, -nia, m., v. yĭdagtis. Su yĭdeginu pradėgina mēdi.

I-ĭėisti (*оот.* u ĭĭaisti), ĭlėidžiu, ĭlėidau u ĭlėidžiaũ, *онытуть; wpuscić*. Gylys ĭlėistas. ĭlėisk ĭ vĩdu iš óra.

I-ĭėkti, ĭlekiu, ĭlėkiau, *олетнеть; wlecieć*. ĭlėke pelėda ĭ klėti. v. ĭskrĩsti.

I-ĭėmti, ĭlemru, ĭlėmiaũ, *предопредѣлеть, назначить, судить (о судьбе, божестве), предпреть; przemaszyć, nawróżyć*. Łáima ĭlėme, kad tas bėrnas màna bus, ir taĩp tãpa. v. ĭžõsti.

I-ĭeũkti, -krũ, ĭlenkiaũ, *воинуть, надонуть; wgiąć, nadgiąć*. Gėlži ĭlenkiaũ ĭ vĩdu.

ĭlenktũvas, -a, m. *консерты; koperta*.

I-ĭlėpti, ĭlempũ u ĭlepstũ, ĭlepaũ, *уныжиться, избаловаться; rozpieścić się*. Valkas dideleĩ ĭlėpės, t. y. ĭšsivigãdijes.

I-ĭlėti, ĭlėju (*жем.* ĭleju), ĭlėjau, *оуть; wlać*. ĭlėk bĩški vandeĩs. 2) *поручить (?)*; *poruczyć, polecić (?)*. Dėde man ĭlėja, t. y. pàvede, pĩnigus atiĩmti nũ jo skoli-nĩnkũ.

Ī-liēžti, -žtū, Īliēžiau u Īliēžti, -žtū, -žiau, *изнѣтъ, занѣтъ, занѣтъ, занѣтъ (во что-н.); ližnāc, wsunqwsay (do czego) język. Ī ākī Īliēžk su liēžuviū, kad křiślā išliēžtumei.*

Īlgadañtis, -te, *сз длинными зубами; zębów długich. v. Īlgas, dāntis (dantis, dantys).*

Īlgaī u Īlgaī, *adv. домо; długo. Ba Īlgaī tu bañsi māne, t. y. bārsi. v. Īlgas.*

Īlgaīniui u Īlgaīniui (*жем. Īlgainiū u Īlgainiū*), *adv. со временемъ, впоследствии; z czasem, później. Īlgainiū be pārsprogs tulu (?) būlis.*

Īlgakiñklis (= Īlgakeñklis), -kle, *военный, длинноногий; długich gołeni, długonogi. Kiñklina Īlgakiñklis vīras. v. Īlgas, kinklē (kenklē).*

Īlgakiškis, -ke, *сз длинными лажками, длинноногий; długich ud, długonogi. Alsēdīškei Īlgakiškei. Īlgakiške mōtriška. v. Īlgas, kiškā.*

Īlgakōjis, -je, *домоногий; długonogi. Gužas Īlgakōjis. v. Īlgas, kōja.*

Īlgarūbis, -be, *сз длинной одеждою, носящий длинную одежду; w długim ubraniu, noszący długie ubranie. v. Īlgas, rūbas.*

Īlgas, -gā, *домий, длинный, продолжительный; długi. v. Īlgaī.*

Īlgastis, -striēs, *f. моска; tęsknota.*

Īlgēs, -grū, *f. pl. дань натурою, оброкъ; danina w naturze. Dóvanos: žaĩsys, vīštos, gaidys, linaĩ, vērpaĩas, kiaũšei, diēnos darbymetē, kuriūs valscėĩonys pōnui dūda, vadĩnas Īlgēs. Brólis gyvēna tēn be jokiū Īlgiū. v. Īlgróti, dónis, dóvana. —*

Īlgētis, Īlgrūs, Īlgējaus, *московитъ; tęskniē. Aš Īlgrūs, kad nueinū į svēčią žemę, krāštą, t. y. Īlgū man yra. v. nūsti, maūsti.*

Īlgēnis, -ne, *длинный, прямой, вытянутый (сз дауны); długi, prosty, kulowy (o słomie). Īlgēnei šaudaĩ stogui stiegti.*

Īlginti, -nū, -nau, *удлинять, оттягивать; przedłużać. Skoliniñkas tik Īlgina čėsā, o priēžadū sava ne išpīlda. v. dēlsti (deĩsti), teĩsti, vīlbinti.*

Īlgis, -gia, *m. длинный, длина; długość. Kas če do par Īlgis kártiēs, kur smaĩkos (= smaĩkōs) mēdžia. v. Īlgas (ср. Īlgis, -ge, длинное существо).*

Īlglēmēnis, Īlglēmēnis u Īlglēmēnis (*y A. Ю. «Īlglēmēnis»*), -ne, *сз длиннымъ туловищемъ; z długim tułowiem. Kurs tūri Īlgā liēmēni, kaip šeškas, tas Īlglēmēnis. v. Īlgas, liēmū.*

Īlglēžūvis, Īlglēžūvis u Īlglēžūvis (*y A. Ю. «Īlglēžūvis»*), -ve, *сз длиннымъ языкомъ; сплетникъ, -ница; języka długiego, długojęzyczny; plotkarz, -rka. Žmōgus Īlglēžūvis, kurs visūs aplō. v. Īlgas, liēžūvis.*

Īlgnāgis (*u Īlganāgis*), -ge, *сз длинными ногтями, ногтями; ворюшка, у кого длинные руки; кто нечистъ на руку; długich paznogi, pazurów; kto sięga po cudze (słodziej). Kurs vāgia, tas Īlgnāgis. v. Īlgas, nāgas.*

Īlgnōsa (*Īlgnosā*), -nōsos, *с. человекъ сз длиннымъ носомъ, домоносый;*

człowiek z nosem długim, długonosy.
 Vỹrs toks ilgnōsa. v. įlgas, nōsis.
 Ilgiōti, -ōju, -ōjau, *ходить по мипу, нищенствомъ; žebrač.* Ūbagas ilgíó po sviēta, t. y. žebravó. v. įlgēs.—
 Įlgrañkis (u įlgarañkis), -ke, *домопы- ки; мазурикъ, ворюшка; długoreki, długich rak; smyk, złodziej.* v. įlgas, rankà, įlgnāgis.
 Įlgrankōvis (u įlgarankōvis), -ve, *сз длинными рукавами; з długimi rē- kawami.* Apsiaūstas įlgrankōvis. v. įlgas, rankóve.
 Įlgstibỹnis (u įlgastibỹnis), -ne, *у кого длинный голени, голенастый, домо- ний; długich goleni, długonogi.* v. įlgas, stibỹna.
 Įlgšas, -ša, m. u įlgše, -šės, f. *рослый, высокиū человекъ (уничуж.); rošly, wysoki człowiek (pogardl.).* Dīdis įlgas žmōgus vadīnas įlgšas. v. įlgas, āugalotas.
 Įlgti, įlgstu, įlgau, *становиться длин- ные, долгие, длиннѣть; stawac się dłuższym, dłużej.* Įlgsta jau diēnos pavāsarop (= pavasarióp). 2) *моско- сать; tęsknić.* Įlgstu, t. y. įlgū man yra če, aš turiū eīti tēn, kur nōriu. v. įlgas, įlgū, ilgētis, maūsti.
 Įlgū, жем. įlgu, *моска, скучно; tęskno, nudno.* Ne įlgū bedudnójant, bēkaľ- bant. Įlgū man če ľaukti. v. ilgētis.
 Įlgūdēgis u įlgavūdēgis (y A. Ю. «ilgū- degis»), -ge, *длиннохвостый; długo- ogonowy.* Kārve įlgūdēge. v. įlgas, ūdegà.
 Įlydinti (= įlėdinti), -inu, -inau, *по- заботиться о томъ, чтобы влито было; postarac się o to, żeby wlano.*

Gydyjōjis (= gỹdytojis) įlydina váistà į àkį ligoniui. v. įlėti.
 Įlydyti, -diju, -dijau, *успокоить (дѣ- ствоя ласками); namówić (postę- pujac łagodnie).* Dēde įlydija, kol įly- dija ji ant gēra dārba. v. įlydytis.—
 Įlykiūti, -kiūju, -kiavaū (= įlygiūti, жем. įlėkiūti), *сдѣлать помѣтки; настрóить, наладить; porobić zna- czki; nastroić, narządzić.* Reĩk bũnžę (bũžę) įlykiūti, t. y. svarūs, lykiūs įdėti.
 Įlinkis, -kia, m. *воинность, воинное мѣсто, оналость, онадина; wgięcie, wkłęśłość, zapadłość.* Kur žēme įliñka, t. y. įpūle, vadīnas įlinkis arba įpālis. Įlinkius kūna kaip nu- skūstum (ср. įliñkti, -kstū, -kaū, воинуться).
 Įlinksmėti, -mėju, -mėjau, *развесе- литься, повеселить; rozweselić się.* Kaip atsigeĩrs aľauš, įlinksmēs. v. liñksmas.
 Įliñsti, įlendu, įlindaū, *вѣзть (сз отъѣздомъ, куда-н. чрезъ отъѣз- дие); wleźć (do otworu, przez otwór dokąd).* Įliñda dēde nereikalīngas.
 Įlipinti, -inu, -inau, v. įlipinti. Įli- pink vaĩka į óbeleį, paskiñs jis obalū. v. įlipiti.
 Įlipiti, įlipu, įlipaū (сочт. įlipiau), *вѣзть (hineinsteigen), скарабкаться; wleźć (dokąd), wdrapać się.* Į ľaukštà mēdį įlipa kātinās. v. įliñsti.
 Ylis, -la, m. *клиникъ; klinik.* Māžas kylỹs bus ylis. v. yľa.
 Įlyti, įlyja u жем. įlyn, ilįja, *проїти, промочить (о дождѣ); wlać, wpaść wewnątrz, zlać (o deszczu).* Įlįja dīdelei kūgius.

I-ļōbinti, -inu, -inau, *замѣтно обогатити*; *znaczenie wzbogacić*. v. Iōbis.

Iļogas, -ga, m. *насажъ, посадка, сѣмьство*; *nałóg*. «Iļogas, kurs isiļoge būdā (?)». v. būdas, iprotys, isiļōgti. —

I-ļōginti, -inu, -inau, *приучити, приучити*; *przyuczyć, przyzwyczaić, obudzić (w kim) zamilowanie*. Iļōgink sūnų ant gēra, t. y. iprā-tink. v. Iļogas. —

Iļomis, -mīa, m. *снадина, сналостъ*; *wkleśłość, zapadłość*. Ant piēvos pļātūs Iļomis, kur kļānas paeļna. v. Iōmā, slēnys, daūba (daubā, acc. daūbā), Ilinkis.

I-ļōti, -ōju, -ōjau, *съ лаямъ провѣдуть охотнѣ (о собакахъ), ze szczekami wprowadzić (o psach)*. Kā ģe šūnys iļō, t. y. iļāra Iōdami i vīdų, i stūbā. 2) *быть въ состояннѣ громко и мною, хорошо лаять, брехать (переносно и о человѣкѣ)*; *być w stanie głośno i dużo szczekać (prze-nośnie i o człowieku)*.

Ilsēti, ilsū u Ilsu, ilsējau, *дышать; oddychać*. 2) *refl., отдыхать; одпочывать*. Ilsēte atilsēsi (= atsilsēsi) tynaī (sc. tēnaī).

Ilsinti (жем.), -nu, -nau, *дать отдохнуть; даć odpocząć*. Ilsinu ašviēnius, kuriē pavaġga. Aš ilsū apīļšes ir kītā ilsinu apalsīntā. v. alsinti.

Iļsti, iļstū, iļsaū, *уставать, утомляться; мѣцъ сѣ, знуżyć сѣ*. Aš iļstū tōli bēgdamas ir tu paiļsaī. v. uždỹkti, užtrōkšti, alsinti.

Iltinis u Iltinis, -ne, *клыковъ, клзной (о зубакъ)*; *kiel*. Iltinis dañtis iļūza. v. Iltis.

Iltis, -tiēs, f. *клыкъ*; *kiel*. Šēšuras Ilti griēzia ant tāvēs, t. y. pỹksta. Šuñs Iltis susmeñga i aūsi pařša, kad šā piāuna.

I-ļuibinti, -nu, -nau, *скрастися; iкрасѣ сѣ*. Iļuibins vagīs ir pavōgs. v. Iuibis.

I-ļūžti, iļūštu, iļūžau, *надломитися; надламать сѣ*. Māna kūcinas iļūžes, o tāva Iltinis dañtis iļūza. 2) *хѣтити мунку (?)*; *wypić nieco za-wiele (?)*. Dēde bīšķi ariēķos iļūžes, t. y. igēres, iķaūšes. v. iļaužti, igērti, iķaūšti, iļūgti.

I-madavōti, -vōju, -vōjau, v. imadūti. Brōlis imadavōs žōdī, t. y. iķaisys i māda.

I-madūti, -dūju, -davaū, *сдѣлать по модѣ, измѣнно; стараться сдѣлать модно; zastosować sѣ do mody, zrobić podług mody; starać sѣ zrobić modnie*. Anyta pardaūg imadū mastyti, raudōti priē Iavōna. v. imudūti.

Imai, *ny (ero); niēch (go)*. Imai (об. mā) jī būdelis, t. y. Iai būdelis jī Ima. v. imti.

Imaišālas, -Ia, m. *онара (мнѣсто съ каашинъ)*; *rozczyna*. Dūnos Imaišālas. v. imaišyti, ātmīnkaļas (āt-minkaļas).

I-maišyti, -šaū, -šiaū, *замыслю; roz-czynić*. Imaišiaū dūnā.

I-māitoti, -toju, -tojau (жем.) u imāitoti, -toju, -tojau, *сдѣлать (что-н.) небрежно, радко; zrobić (co-k.) nied-bale, paskudnie*. Kaimynas pijūkas imāitoja miēžius, rugius, t. y. pasēja ne norēdamas, jab-kaīp.

I-makėti, [maku, imakėjau, *суїти (с монкоє мнсто)*; *webrnqć, wejść (do błota)*. Gývolis imakėja į bālą, t. y. įbrīda. v. imakóti.

I-makinti, -nu, -nau, *сунуть, сунуть*; *wsunqć, wepchnqć*. Diēdas imākina į aūtį tabōka pāpužą, t. y. įmūrde.

I-makóti, -kóju, -kójau, v. imakėti. Į purvyną imakójau, t. y. įbrīdaū.

Imakūs, -kī (y A. Ю. «imakus, -kī»), *кпннкй, сильный (о работнике)*; *silny, mocny (о роботнику)*. v. grūlis.

I-malinti (y A. Ю. «imālinti»), -inū, -inaū, *отиснуть (небрежно)*; *wcisnqć niezgrabnie*. Į kišēnę imalinaū jam sūrį, t. y. įkišaū. 2) imālinti *начать молотъ; poszcz mlec (pass.-caus.)*. Imālinau (Oмс. при imāldinau) mālīnį, t. y. pradėjau māliti.

I-manginti, -nū, -naū, *расторמושуть, расторгать, раскачать, прусекти с движением; rozruchać, rozkołysać, wprawić w ruch*. Argī aš špūlē ne įmangīnsiu, t. y. ne įjūdīnsiu, kad sūktųs greītai. 2) *намуштровать; wyćwiczyć, ćwicząc nauczyć*. Dūkra įmanginaū āusti, t. y. pramókiau. Aš nōriu įmanginti v́yrą, t. y. išmókyti darbū, paľáužti po savimī. 3) *узмынуть; nadręczyć, namęczyć*. Tu įmanginaī kupčiūs, t. y. įžudeī su pardavīmu.

Imaningas, -ga; *adv. imanīngai, смущенный, понятийный, толковый, нелуный; roztropny, pojętny, niegłupi*. Imaningas tas ģra, priē prōta. Sūnus tāva imanīngai elgnas, t. y. kiēktiek geraī. v. imanyti, vidutīnis.

I-manýti, -naū, -niaū, *смыслить, смысливать; wymiarkować, rozumieć*. Ne gāl imanyti, ar kàsti burōkus, ar bus šaltis.

Imanūs, -nī, v. imanīngas. Žmōgus imanūs, kurs imāna vīską padaryti.

I-markýti, -kaū, -kiaū, *хорошенько намочить, промочить; przemoczyć, całkiem zmoczyć*. Imarkiaū skarēlē dēl akių. v. imērkti.

I-matōnyti, -niju, -nijau, *сесту с разговору; wciagnqć do rozmowy*. Imatōnysiu, t. y. į kaĩbą įvėsiu.

Imatrūs, -rī, *ловкий, проворный; zwinny*. Kurs visaip susīmeta, kad šōka, bus imatrūs.

Imautēs, -črų, f. pl. *натягиванье (одежды), обрядъ натягивания, натягивания одежды; obłoczyny*. Kad į kókį drabūžį imāuna, bus imautēs. v. imāuti, įvilktūvės.

I-māuti, imāju u imāunu, imóviau, *сунуть, вднть, обуть (со что)*; *wsunqć, wdziać, włożyć*. Brólis imóve kóją į bātą. Rañkas imāuti į rankóves.

Imavótis, -vójūs, -vójaus (u imītis, imīš, ėmiaūs), *бороться; mocować się, dążyć się*. Jiēdu (vaikū-du) imavójas, nor kits-kītą parīsti. v. imstytis, imīti.

Iščios u imītys, -črų, f. pl. *единоборство (без оружия); dążki*. Eikime iščrų, t. y. rīstis. v. imīti, imtýnės.

Iščrus, -čiaus, m. (y A. Ю. u «išče, -čės, f.»), *кто охотно беретъ, взяточникъ; kto chętnie bierze, kto bierze kubany*. Kas jēma paklānus, pāprikus, tas iščrus arba gróbūnis (=grobūnis). v. imīti.

Imdinēti, -nēju, -nėjau, *v. iminēti.*

Īmdinti, -nu, -nau, *заботиться о том, чтобы было взято; starać o to, żeby było wzięto.* Īmdink pėdus, kũlũs iř-aũkřta. *v. ĩmĩti.*

Īmėginti, -nu, -nau, *приспастить, постараться, чтобы (дпуноу) ошелъ со екыс; obudzić (w kim) zamilowanie.* Vaikĩnā ĩmėginsi (Омс.) řokti, greĩtai jis pasidũda. Īmėgink, t. y. uřukātink, kad pamėgtum. *v. mėgti, mėgĩnti.*

Ī-mėgsti, ĩmezgu, ĩmezgiau, *завязать (узелъ), связать (вязя оплесту); за-ви́зач (węzeł), wwízач (wplatać).* ĩmezgiau māzgā.

Ī-mėigti, ĩmėigu, ĩmėigiau, *смыслить, уметь; rozumieć, umieć.* Ař ĩmėigu (=ĩmėigu), t. y. vĩřkā moku dĩrbti ir řekas mán. *v. ĩmanýti, ĩgebėti, ĩjĩęgti.*

Ī-meĩsti, -ldĩrũ, ĩmeldřiau, *просьбами застаивать принять; prořbami zmusić do przyjęcia.* Ař ĩmeldřiau vos-nė-vos gývolĩ ĩ řerýbas. 2) *уметь молить; umieć pokornie prosić.*

Ī-meĩsti, -nėĩrũ, -ĩmenėiau, *подбо-латъ (муку); zaprawić (maką).* Ne ĩmeĩnsk ĩ verėnā daug prýbłandũ (mĩltũ).

Ī-mergėti, -gėju, -gėjau, *стать възрос-лою днсуицею; stać się dorosłą dziewczyną.* Ir mařóje (mařóji) duktė ĩmergėja, t. y. užauga, ģra ciėla meřga.

Ī-meřkti, -krũ, ĩmerkiau, *замочить, на-мочить (положить для мочки съ жидкостью); namoczyć (zanurzyć w płynie dla moknięcia).* ĩmerkiau linũs.

Ī-mėsti, ĩmetu, ĩmeėiau, *обпосумъ; wrzucić.* Sėdėk sėdėř, niėks ĩ dan-tĩs ne ĩmėř ne storójusis. ĩmėřk ĩ pũdā mėsos řmotėli. Sėnis «ĩmet ĩ gālvā» (ошнуоаеъ), t. y. ĩkaũřta.

Ī-metėti, -tėju, -tėjau, *догнучъ надле-жащю възраста, быть со оцнъхъ вѣдъ; mieć lata.* Kad bũtum ĩme-tėjusi (въ аѣмъхъ) mergā, ĩmtum brangėřnė aĩgā. *v. mėtas (mėtai).*

Ī-mėřti, -řiu, -řiau, *помощью навооъ, унавооумъ; nawieźć (gnoju), umierza-wić.* ĩmėřk mėřini ant dĩřvos, tai aũgs grũdāĩ.

Imĩ, бепу; bierz. Imĩ, vor («орыũ»).

Ī-migis, -gia u ĩmigýř, ĩmigia, m. *время персая u самаго крннкаяо сна; pora pierwszego i najmocniej-szego snu.* Nu pats jo ĩmigis, t. y. pirmāsai řaldũsis mĩėgas. *v. mĩgti, nũmigis.*

Ī-mĩgti, ĩmingũ (u ĩmĩėgũ, *собств. омъ ĩmĩėgĩti*), *разочнаться, заснуть крннкимъ сномъ; rozespać się, mocno zasnąć.* Kad diktaĩ ĩmingĩ, ir ne juntĩ niėka. *v. mĩėgĩti.*

Ī-mĩłřti (ооѣ. u ĩmėłřti), ĩmėłřu (же.м. ĩmėłřu), ĩmĩłřau (ооѣ. u ĩmėłřiau), *надѣумъ; wdoić.* ĩmĩłřau bĩřki ĩ mĩłřtuve, kaip kārve spýre, ir tą pāti paliėja ľařā piėna.

Iminėti, -nēju, -nėjau, *братъ мною-кратно; brać często.* *v. imřtýti, im-lĩti.*

Ī-mĩĩti, ĩmenu (же.м. ĩminu), ĩminiau, *отнѣдѣтъ, унѣдѣтъ; zgadnąć.* Ař ĩminiau, kur vařiauaĩ Veldnĩ bũ-dams. ĩmiĩk, kur řĩba řiėdas.

Ī-mĩĩti, ĩminu, ĩmýniau, *отонмѣтъ, понаѣтъ ногоу (во что, при ходьбѣ);*

wdeptać, wstąpić (w co). Pijūkas su kója imýne i šūdą. 2) *умѣть хо-рошо мать; мамы; umieć dobrze międlić; namiędlić*. Šmōtą linų imýniau.

I-mirkinti, -nù, -naū u imirkýti, -kaū, -kiaū, v. imarkýti. Imirkýti drabūžj. Kleckūs imirkaū i dāžini (= dažinyjė). v. imeřkti, imiřkti.

I-miřkti, -kstū, -kaū, *хорошенько намочить, промочить; całkiem zmoknąć, przemoknąć*. Mēdis šlopme imiřkęs, t. y. ižvīgęs, ižlūgęs, ižluřgęs, tēkša.

I-miřti, imiřtu, imiriau, *замереть, замертеть, адауитися при замурании; zamrzeć, wcisnąć się zamierając*. Imire raūplės, t. y. nýkti pradės.

I-mišti, iminšu (u imištū), imišaū, *смѣситься, примѣшаваться; wmieszać się (o rzeczy), przymieszać się*. Ėe svetimū žōdžių imišusių daūg. v. maišyti.

Imlōti, -lōju, -lōjau, v. iminėti. Kelūs kartūs imlōsi, ir neblīks sviēsta.

I-mōkyti, -kau, -kiau (u i-mokinti, -inū, -inaū), *научить (научить), подучить; nauczyć (na co)*.

Imokšlas, -la, m., *nauczenie, nauka, nauczenie; nauczka, nauczanie (na co)*. Toks būva imokšlas. v. mōkšlas, imōkyti. —

Imovas, -va, m. *чехолъ, футляръ; po-włoka, pochwa, futerał*. Smūika imovas iš veršienos (= veršenōs, veršinōs) pasiūtas. v. imāuti, įvalktis, makštis.

Imstýti, -staū, -sčiaū, *братъ мноо-кратно; brać niejednokrotnie*. Imste,

kol atimste visūs grybūs medliñčius. v. iminėti, imlōti, imti.

Imstytis, -staus, -sčiaus, *бороться; pasować się*. Vaikaī imstos, t. y. eīna imčirų (imstyti, *вызывать на борьбу*. Tę jiē jāučius-tekrūs imsta, P.). v. glėbiūtis, grūmtis, imstyti.

Imti (jiñti), imū u jemū, émiaū (jémiaū), *брати; браć*. Tas ne giñs (ob. tas nē giñe, nē giñs), kurs dūdams (pass.) ne ims. Tāve ima žiovuleī, o kad tāve ims imti ranžuleī, tai tu niėkur ne tvėrsi. Gaileseī māne jēm žiūrint, kaip jījī žūda. Blūva jēma meřga, kaip pradėja šōkti nepadōrei. v. iminėti, imstýti, imlōti.

Imtýnės, -nrų, f. pl. *единоборство; dqėki*. Vaikaī imkites imtýnės (= eīkite imtýnių u imtýneis, imčirų), katrās katrą pagalėste (sc. paveiksite, pargalėsite). v. imčios, grumtýnės, ristýnės, gałatīnės (= gałatýnės, galetýnės u gałatýnei, galetýnei), lenktýnės, imti.

Imtinėti (?), -něju, -nějau, v. imlōti, imstýti, iminėti.

I-mudūti (= imodūti), -dūju, -davaū, *умѣть напѣвать, умѣть выразить напѣз; umieć dorobić nutę do piosnki, umieć śpiewać na znaną nutę*. Sēnis giesmės ne imudū, t. y. ne įveda i gāidą, ne sūrenka žōdžių pāgal baīsa. v. imadūti (mōdas, mōde = madà).

I-muīlyti, -liju, -lijau, *намылить (хорошенько); namydlić (porządnie)*. Imuīlyk drāpanas geraī, kad būtum baltī skalbineī. v. muīlas.

I-mūklinti, -nu, -nau, *осунуть; wsunąć*. Diñki imūklinti. v. mūkti.

I-mūrdyti, -dau, -džiau, *омерзнуть и погрязнуть в грязи, от воды; вепчнэц, пограžыц в глэб, до воды*. I-mūrdyk álve, i plėčką kėrpę, kad ne išdūk-tum ašūs. Aš i-mūrdžiau gilei dra-būžį i vandenį.

I-mūrti, i-mūrū (u i-mūrstu), i-muraū, *напунатэся влагою, размякнутъ отъ влаги; намокнэц, змиэкнуц од wilgoci*. Pavāsari i-mūrusi žėme, t. y. i-miřkusi. Kur i-mūrusi žėme, tē mūras (?), ūšvės mūrėlis. v. miřkti.

I-mūšti, i-mušu, i-mušiau (u жем. i-mušau), *обуть; вбиц*. Stiprei i-mūšk mūtą (sc. miētą) i žėmę. 2) *нпу-буть, нобуть (кого); выбиц (кого)*. Sugāvēs vāgi i-mušiau, t. y. i-karna-pōrijau, i-āušiau.

Iū, v. i.

Yna (жем.), -nos, f., v. jiēna (iēna).

I-nagīngas, -ga, *искусный, ручиū, умнучиū исполнить всякую ра-боту; зречны, умиејтны (беглы в роботах речных), умиејцы всаыст-ко зробиц*. Marti i-nagīnga, t. y. visūs dārbus mōka dīrbti, t. y. vėř-pia ir āudžia gražėi. v. i-nagūs.

I-nagis, -gia, m. (u i-nagė, acc. i-nagė—i-nagė, f.), *обуходный снарядъ, о-пы-дэ (monopz, кнумъ...); przyrząd do potrzeb domowych, narzędzie (sekiera, bat...)*. Ką nagūsė turiū, bus i-nagis: pagalys, vėzdas, viřve, kiřvis, botāgas. Aš tau paiūsiu bruikštą arbā kōkį i-nagi, tai tu bruzgesėis iślėksi. Su i-nagiu geraī mūšti. v. bruikštas, rýkas.

I-nagūs, -gī, v. i-nagīngas. I-nagūs žmō-gus ką pājem, tą padāra, vīską pa-

dīrba. v. i-manūs, pajemlūs, mon-slūs (sc. manslūs), nāgas.

I-naras, -ra, m. *рыкасуца, подносаемая нодъ дрыну, сапеца; welniana rė-kawica, wkładająca się pod spód drugiej*. I-narai i-nėrti i kitas piřšti-nes dėl šiūmōs. v. ūžnaras, nėrti.

I-narinti, -nū, -naū, *однэ (что со что-н.) и суннэ; водзiac (jedno в drugie) i zлэчыц*. I-narink i vīdų rankōvės. v. i-nėrti.

I-nařsinti, -inu, -inau u i-nařsinti, -nū, -naū, *pacueselums, pazoxomums; wzбудzić zapal, rozochociц*. I-nařsinti tīngini priē dārba. v. narsūs.

I-nařšinti, -inū, -inaū, *раздражэц; rozdražnić*. v. i-niřsti.

I-narvōti, -vōju, -vōjau, *сдэлатъ сжа-жэцтумъ; зробиц dziurkowatym*. Žėmė i-narvōta nū vabaļū. v. narvė-lis, raūsti, knīsti. —

I-nařaļas, -ļa, m. *оно (нпуданое); wiano*. Mergōs i-nařaļas dīdelis, t. y. kraītis. v. i-nėšti.

I-narōkas, -ka, m. *юбка; spodnica*. Jōsios sesėřs gražėi darytas inda-rōkas. v. andarōkas, sajōnas, sijōnas.

I-ndas, -da, pl. i-ndai, m. *cocydъ; na-czynie, statek kuchenny*. Pirkīma i-ndų diņgste ēja i Pūmpėnus viētos sau jřėškōti.

I-ndijā, i-ndijōs, pl. i-ndijos, i-ndijū, f. «Индия» (*лыбь, лыбина земаи от нѣдръхъ*); «Indja» (*глэб ве внѣтрэу зиеми*). Bėrnas ārdamas vėřėra iš i-ndijū, t. y. iš giļumōs. Kad tu i i-ndijas nugriūstum. (Iš i-ndijos jijė, bōba, kėikia māne). v. gilmė, giļumā.

I-dovūs (u i-dovūs), -vī u adv. i-dovėi (i-dovėi), *изысканный, затнѣмный*

(o блюды); *wykwintny, wymysłny* (o potrawach). Indōvus valgis, indōvei vérda barščiūs, t. y. įvārei (= įvaīrei), tai aš nevālgau. v. keīstas, įvairūs, įvadūs.

I-nėrti, ĩneriu, ĩneriau, *однѣмъ и занн- numъ; wdziać i zahaczyć*. Vĩrve ĩnėrk ĩ kōbinį. 2) *нырнуть (въ воду); zanurzyć się (w wodzie)*. Płaukų-damas ĩnėrk ĩ vādenį.

I-nėšti, ĩnešu, ĩnešiau, *внесу; wnieść*.

I vīdų ĩnėšti reikia.

Iņg, v. ĩ.

Iņgėti, ĩngiu, ĩngėjau, *ленимъся; lenić się*. Iņgis visūmet ĩngi. v. tingėti, slinkūti, ĩngis.

Iņgis, -gia, m.; -ge, -gės, f. *лентяй, лентяйка; leniuch, leniwa kobieta*.

I, tu, ĩngi, niėkur tave pasuñtes (sc. niėkur nesidžiaūgsi, gėra ne matýsi tavė pasuñtes). Sūnus, kaip ĩngis, numūrina. Iņge dīrba, kaip ne savė (u savý),—kur pāstumi, tēn stōvi. v. tinginýs, ĩngėti.

Iņgti (1), ĩngstu, ĩngau, *нищать, бѣднѣть; ubożec, biednieć*. Jau kaimýnas ĩngsta, greĩtai bus nuĩngėlis, biėdnas. v. ĩngti.

Iņgti (2; = ĩngti), -giu, -giau, *уточать (землю); wyjaławiać, wycieñ- czać (ziemię)*. Iņgte nuĩngei (= ĩngte nuėngei) ļaukūs, ne vėždamas mėsła, t. y. nuļaisinaĩ.

Iņgsti (1), ĩnzgiu, ĩnzgiau (y A. Ю. «inz-gau»), *нюнуть, рюнуть, тоскливо кричать, мычать; (тоскливо) при- нымать; wykrzykiwać «hi», mazygaić; porykać, (smętnie) nucić*. Sūnus buĩ-lina ĩngzdamas. Sesū ĩngzdama vāikšcio, dīrb. v. mýkti, zembtĩ,

įzgauti (įnzgauti), nuñniūti, tininiūti, tiniprūti, dejūti.

Iņgsti (2), ĩngzdū, ĩngzdžiau, *ма- камъся, воевать; żalić się, ubole- wać*. v. iņgsti (1). —

I-nikīmas, -ma, m. *состояние или дѣй- ствіе отъ маи. (stan lub czynność od czas.) ĩnīkti*.

I-nīkti, ĩninku, ĩnikau (y A. Ю. «inykti, ĩnykstu, ĩnykau»), *приняться за что-н. съ острепеніемъ, проявить особенную настойчивость, увальсья; wziąć się do czego z zacieklōścią lub żażarcie*. Iñīkti yra ne apsisotĩ, vis skubėti. Nu, pats ĩnikīmas piėvų piāuti, t. y. pats ĩskatīmas be atļy-dos dīrbti. Brōlis ĩnika žānytis, o bōba ĩnika plepėti. Iñikau dīrbti ir padīrbau. Baĩtras kaip ĩnỹksta (= ĩniñka), jau ne aptīngsta, vīs skub. Ans ĩnika kālbinti pōterius, ir anā ne patrōpija. v. brūsti, ĩniŗsti, ĩniŗti, ĩskāsti.

I-niŗsti, ĩniŗstū, ĩniŗtau, *стать за- вѣтымъ; взявшись за что-н., про- явить особенное упорство или на- стойчивость, разохотумъся; stać się zawziętym; wziąć się (do czego) żażarcie, rozochocić się*. Iñiŗtau dārba dīrbti, ne nōriu ni padėti. Brōlis ĩniŗta, *nīrtulį atprōvija* (?), dīrbti, grūmtis, žānytis. Iñiŗtau praşýti, ir turėja dūti, ne galėja atsisakyti. Šū ĩniŗta kiauļę piāuti, ne gāl atkra- týti. Iñiŗta výras mūsti, kaip šū ĩ merlėnā. v. ĩnīkti, ĩniŗsti, nīrtulýs.

I-niŗsti, ĩniŗstu, ĩniŗsau, *горячо при- няться (за что-н.), возымать силь- ное желаніе; wziąć się (do czego) żażarcie, zapalić się (na co)*. Sūnus

īnīrša žānytis, ne ļāukia ni rudešs. Jis īnīrša dīrbti darba, kad ne gāli jī nū jo nutrāukti. Tu īnīršai, t. y. īširdai, īkīršai. v. īnīkti, īnīrsti, īkīrsti.

I-nirtīmas, -ma, m. *состояние (стан), отъ мав. (od czas.)* īnīrsti. v. nirtulys, īnīrsti.

I-nīrtinti, -nu, -nau, *возбудить (от к.-н.) особ. настойчивость или страсти, возбудить; учинить упорчивым, рознамити, розжарить.* v. īnīrsti.

Ynis, -nia, m. (u ynis, -nīes, f.), *уней; szron.* v. šarmā, āpsālas, šīrkšnas (šērkšnas).

I-nīžti, īnīštū, īnīžaū, *засвербить, засудить; zaświerabieć, zaśwēdzić.* Tāva skūra īnīža, tu skuīsti īnīrtai. v. nīžēti.

Iñkaras, -ra, m. *якорь; kotwica.*

Iñkiras, -ra, m. *боченокъ (от шесть тарнуецъ); antalek, barylka (o sześciu garncach).*

Iñkoras, -ra, m., v. iñkaras. Iñkorā īš ļaiwa nulēisk ī vādeni, kad ļaiwas nebeītum.

Īnkstas, -ta, m. *почка (у животного); nerka.* Du īnkstu pailgūtīnu (= pailgūtīnu), taukaīs apāugusu, gūli slēpsnose priē nugārkaula.

Inkstīras (u inkstīras), -ra, m. *прыщ, пры; pryszcz, wagr, węgier.* v. ānkštāras, ankštīra.

Inkstirūtas (u inkstirūtas), -ta, *от прыщъ и прыщавъ, прысватый; węgrowaty.* Inkstirūti gývolei pavāsari. v. inkstīras.

Īnkščioti, -oju, -ojau, *укаяться, укать, возвизывать, стенать; wykrzykiwać «hi», nawoływać się, wykrzykując*

«hi», pokrzykiwać, jęczeć. Ko če īnkščioji, by šū kiaušius kramtýdamas. Vaikaī kūldamis (= kūldamies, kūldamos) īnkščioja, t. y. žvīngauna. v. īngsti (1), dejūti, įzgauti.

Īnoreis, *adv. koida бьваецъ oxoma, koida въздымаецъ; kiedy bywa chce, kiedy się chce.* Marti īnoreis dīrba, t. y. kad nōri — dīrba, kad nōr — ne dīrba. v. įgaidas, nōras.

I-norēti, īnōriu, īnorėjau, *возымать сильное желание; nabrac wielkicj chęci.* v. nōras.

I-norīngas, -ga, *оплающий или работающий только тогда, koida бьваецъ желание; robiący lub pracujący tylko zależnie od ochoty.* Kurs īnoreis dīrba, tas īnorīngas. v. īnoreis. —

(I-nōrti, īnōrstu), īnōrau, *возымать сильное желание, многого пожелать; nabrac wielkiej chęci, wiele zapragnąć.* Žēntas īnōra, t. y. daūg norēja. v. īnorēti.

Īnosēs, -sių, f. pl. *canz; nosacizna.* Arklys īnosēmīs seīga. v. nōsis.

Īnumāuti (u в.-лит. īnamāuti), -māuju u -māunu, -mavaū, *не имать собственного ула и жить от чужой семьи; nie mieć własnego kąta i mieszkac na cudzym kącie.* v. īnumys.

Īnumys (жем.), īnumia (u в.-лит. īnamys, īnamia), m; īnumē (īnamē), -mēs, f. *человекъ безъ собственного ула, живущий от чужой семьи, постоялецъ, жилецъ; kątnik, -nica, człowiek najmem u kogo mieszkający.* v. ībuvys.

Īnumyste (u īnamyste), -tēs, f. *положение человека безъ собственного*

ула, живущаго съ чужоѣ семьѣ; *kątnictwo, życie na kacie*. Žėntas pasidėjęs priė gaspadōriaus aut įnu-mŷtės. *v. įnunŷs*.

Ÿpačėi (y A. Ю. «įpačėj»), *compar.* ypačiaũ, *superl.* ypačiausei, *adv.* *szczerbnie*. Če, pėl-kėje, teřkia parplei, vabaľai, ypa-čiausei pavāsari. Táu tik ypačėi pa-kāka. 2) *особо, отдельно, на сто-рону, съ сторону; osobno, na ustro-niu, na stronę*. Pūstėlninkas, kur viėns ypačėi nor gyvėnti, be žmo-niũ. Marti nusigāvusi ypačėi vālga. Eikiva ypačėi, t. y. į šali.

Į-pagirióti, -rióju, -rióju, *опохме-литься; pochmielajac się znouu wy-pić i upić się*. Vŷras įpagiriójęs siľpnas, kol išgarės. *v. pagirióti*.

Į-páimoti, -nioju, -nioju, *опытатъ; wplatać*. Ne įpáimok ir aną į tas páines, tiňklus, vaĩdus. *v. įkáimoti*.

Į-paišŷti, -šaũ, -šiaũ, *замарать чмъ-н. чернымъ, опытитъ (на чмъ-н.), сдѣлать знакъ (улемъ или сажею); zrobić (na czym-k.) znak (węgłem lub sadzą)*. Įpaišŷti su piėšomis. *v. įpiėšti*.

Ÿpas, ýpa, m. *ударъ (нѣм. Hieb), ру-бецъ (отъ удара); cios, szram*. Kaip dŷsiu ař tau par nùgarą, tai šude ýpas, t. y. rándas, palĩks. *v. kiřtis, sŷkis, smõgis*.

Į-paškėti, įpašku, -škėjau, *окапаться (валиться по каплям); iokapnac*. Liė-tus įpašk par kiaũrymę. *v. įľařėti*.

Ÿpatine, -nės, f. (y A. Ю. «įpatine»), *особое мѣсто, особаякъ; osobne mjejsce, osobność*. Mergà tur ýpa-tinę sàva daiktams sudėti, kur niėks

ne užėina. Ÿšvis ýpatines (*pl*) pró-vija (*дѣлаетъ что-то особнякомъ*), t. y. pats sau viėns ėda užsidāreřs stubō.

Ÿpatũs (y A. Ю. «įpatũs»), -tĩ, *особый; osobny*. Ypatĩ trōba svečiams. Ypa-tũs arklŷs řėriamas, t. y. viėnas skŷriumi. 2) *одинокій, уединенный; sam na sam, samotny*. Nu ans ŷra ypatũs tėnai. 3) *особенный, отлич-ный (отъ другихъ); szczegóľny. v. àtskiras*.

Į-piáustyti, -stau, -sčiau, *накроить (во что-н.); сдѣлать (на чмъ-н.) над-ръзъ; nakroić (do czego-k.); narzncć lub werzncć znaki*. Į ľařiniũ brŷžą įpiáustyk pařcijas, t. y. užznōčyk (*sc. įžymėk*).

Į-piáuťi, įpiáuju u įpiáuņu, -pióviau, *сдѣлать надръзъ, надръзатъ; по-ръзатъ; вырѣзатъ (знакъ); werzncć*. Su peilũ įpiáuť žĩnkľą.

Įpėdiň u įpėdžiuĩ, *adv. сѣдомъ, по пятамъ; w ślad*. Šũnys kĩřki įpėdiň vėjas. Eik įpėdiň paskũ anōs. Ji ne pamėsk, alė vis eik įpėdžiuĩ, papė-džiuĩ, pėdomis. *v. pėdà*.

Įpėdinis, -ne, *наследникъ, преемникъ, -ница; następcà, -czyni*.

Įpėdinti, -nu, -nau, *наследовать (?)*; *woĩtu (нѣшечкомъ); nastapić (po kim ?); wejść (idac drobnemi kro-kami)*. Bepėdindamas įpėdina brólis į bróla gyvātą, bũtą.

Įpėdžiuĩ, *v. įpėdiň*.

Į-pelėti, -lėju (*осот. įpelu*), -lėjau (*u įpelŷti, -lyjũ, -lijaũ, заплевнєть; zapleřniec*).

Į-pėrti, įpėrstu, įperaũ, *привыкнуть сидѣть на яїцахъ; zasiqść na jaj-*

kach i zacząć wysiadywać. Kol vištà ipérsta, t. y. pràded perėti, užvòžk. v. perėti.

I-pièšti, -siù, ĩpièšiau, *опищать; писать. ĩpièšk jam štròpà. v. ĩpaišyti, ĩrašyti.*

I-pičtyti, -tiju, -tijau, *оклеветать; oczernić, obmówić. Tu ĩpičtytas esi pas jos kaip piktadėjis. —*

I-pỹkinti, -nu, -nau, *сильно разсердиться; mocno rozgniewać, rozżłościć. Ėabai ĩpỹkina jis màne. v. ĩpỹkti.*

ĩpykis, *kia, m. сильный инъ, высшая степенъ раздражения; gwałtowny gniew. Jis bũva patimė ĩpyky, kaip mũše sàva pàcia.*

I-piktėti, -ktėju, -ktėjau, *разозлится, разсердиться; mocno rozgniewać się, rozżłościć się. Žentas ĩpiktė viens uždarytas. v. ĩpỹkti.*

I-pỹkti, -kstu, -kaũ, *сильно разсердиться, разозлится; mocno rozżłościć się. Sėšuras ĩpỹkęs nu, todėl ne eĩk dabaĩ. v. ĩtràkti, ĩbiesėti, ĩsitĩžti, ĩtĩžti, ĩšĩžti, ĩtũžti.*

ĩpilas *u ĩmĩpilas, -la, m. уснодия наволочка; poszewka. Pũkus, plũksnas supĩlk ĩ ĩmĩpilus ir apviĩk su ànėvaĩkais. 2) подмиска; podlewa. Bròlis su ĩpilaĩs nė geria arbàtą. v. ĩpĩlti.*

I-pỹlinti, -nu, -nu, *елить или дать елуть; dać wlać. Vandeĩs ĩpỹlinau aš dēl atsargòs. —*

I-pĩlti, ĩpĩlu (*осм. ĩpilu*), ĩpỹlau, *елуть; wlać. Aš ĩpỹlau piėna ĩ pũtrą.*

I-pĩlvóti, -vóju, -vójau, *распузатить; brzucha nabrac, stać się brzuchatym.*

Vaĩkas ĩpĩlvòjes, t. y. ĩ piĩvą inėjes, nuskiĩbes. *v. piĩvas.*

ĩpinas, -na, *m. коноплетка, оплетникъ; wstążka, którą się wplata do warkoczu. ĩpinaĩ galė kasũ mergòs. v. kàspinas.*

I-pĩnti, ĩpinu, ĩpỹniau, *оплести; wpleść. Kasiniĩkus (косники) ĩ plàukus kasòs ĩpỹne mergà.*

I-pĩrkti, ĩperku, ĩpirkaũ, *быть из сумахъ, из состояннũ купить; być w stanie kupić. Aš ĩpirkaũ (u pripirkaũ, nakupĩlũ?) daug pirkinũ, t. y. nutròtijau (sc. ĩslėidžiaũ, ĩslėidau) daug pinigũ.*

I-plàkti, ĩplaku, ĩplakiau, *«выснуть» (выснуть); nabić, wybić mocno (кого). Su vytimĩ ĩplakiau aš jà.*

I-plaũkti, -kiũ, ĩplaukiau, *оплыть, доплыть; wpłynąć, dopłynąć. Žansis ĩplauke ĩ pũsę ũpia.*

I-plėkti, -kstu, -kau, *затхнеть, замухнеть (о хлѣбѣ, мукѣ, снѣгѣ); stęchnąć (o chlebie, mące, śniegu). Nũ drėgmės, šlopmd (locat.) rugėĩ ĩplėksta greĩtai.*

I-plėpti, ĩplempũ, ĩlepaũ, *разболтаться; rozpraplać się. Vyĩrai ĩplėpa karčemd (plepėti).*

I-plėšti, -šiu, šiau, *надорвать, надорвать; nadedrzyć.*

I-plỹšti, -štu, -šau, *надорваться, надорваться; rascielumties, tręsnutũ; nadedrzyć się; (trochė) rozszczepić się. Ve dũrys ĩplỹsusios. v. ĩdũžti (2), ĩplėšti, plyšd.*

I-plũpti, ĩplumpũ, ĩplupaũ, *начать сильно течь; пристраститься кз вину; стать очень неспокойнымъ (о свинѣ во время течки); zacząć*

mocno ciec; począć bardzo wiele pić; stać się bardzo niespokojnym (o swini w porze parzenia się; y A. Ю. «roznamietnić się»). Výrai įplūpa gérti karčemō. Įplūpusi kiaulė (kui-lūtis), t. y. nóri kuilū.

Įplūstaīs, *adv. oxomo, бгомъ, снмаа; chętnie, czwałem, spiesząc. Įplūstaīs bėg priė dārba sesū. v. plūstėti, plāstėti.*

Į-plūšti, įplūštū, įplūšaū, *разохотиться (работамъ), стать оесма усерднымъ; rozochocić się (do pracy), stać się bardzo gorliwym. Bró-lis įplūšęs i dārba, t. y. įsigūlęs, įniřšęs. v. plūšėti, įnikti, įniřti, įniřti.*

Į-prāsti, įprantū, įprataū, *отянутися, привыкнуть, навыкнуть; wciągnąć się, nawyknać, przyzwyczaić się. Sū-nus įprāta tēn vāikščioti. Tas dār-bas jam įprastas. v. įgūsti.*

Į-prātinti, -nu, -nau, *привучить; przy-zwyczaić, nazwyczaić (do czego). v. įprāsti.*

Įpravodai, -dų, m. pl. *оводъ (съ цер-ковъ); wprowadziny (do kościoła). Įpravodai marčiūs ėsti po viñčiaus. v. įvedýbos.*

Į-protýs u įprotis, -čia, m. *навыкъ, привычка; uprawa, nałóg, przy-zwyczajenie się. Turiū įprotį, kad įprantū ką dīrbti. Toks bóbos įpro-tis kėikti vis. v. įprāsti, paprotýs.*

Į-próvyti, -viju, -vijau, *однлатъ, вло-жить; издержать, израсходовать; włożyć; wydać (koszt). Aš įpróvi-jau i tą drabūžį daug pinigū, t. y. įdėjau.*

Į-pukšnóti, -šnuju, -šnójau, *одуть (дыя норысаму); wdmuchać (dmuchając lub wiejąc urywcoz). Vėjis ugni įpu-kšnója i tróbas, t. y. įpūte, ir užsi-dege jáuja. v. įpūsti, įgvėbti.*

Į-pūlti, įpūlu (*жсм. Įpuļu u įpuľnū*), įpūlau, *снасть; wpaść. Įpūlis įpūle (снадина образовалась) ant kapū (sc. kapaī įsliūka, žėme įpūle). v. įpūlis, įkrīsti.*

Į-pūsti, Įpučiu, Įpūčiau, *одуть (со что-н.), вздуть (огонь); wdmu-chnać, rozdmuchać (ogień). Įpūsk žīburį. v. įžiėbti.*

Į-pustýti, -staū, sčiaū, *вздуть (огонь, домо дыя); rozdmuchać (ogień, długo dmąc). Duktė jau įpūste ugni.*

Į-púti, įpūvū u įpūnū (*u įpūstu*), įpu-vau, *заинуть, надинуть; nadgnić. Įpūvęs mēdis.*

Įpūlis, -la, m. *снадина, ямина; zapa-dlina. Įpūlis žėmės pasidāre ant lý-gros piėvos, t. y. žėme įkrīta 2) сне-заннмъ находъ, нападение; nagle najście, wpađ, napadnięcie. Įpūleis kiaulės suėde žīrnius. Līgos įpūleis ponavó, viėną sýkį viėnuř, añtrą sýkį kituř, kaip kaltūnas.*

Ir, *coni. u; i. Ir užđdamas ir bambė-damas nuėja šėšuras. Iš músmų ir júsmų ganýklų dīrbsiva dirvās. Aīstra užėja ir šók mūšti. Daug ýr ir tokiū, kur ne keñčiu kaip ožiū. Ir ļabaī (i owszem).*

Yr, ýra (yrā), ýrot, ýrotės; bėrot, bė-rotės (a); tērot, tērotės (b), 3 pers., *esmъ; осмалось осео (a); есмъ осео (b); jest; zostało się (wszystkiego); jest wszystkiego. Kas tai įpratīms ýrot su drabūžeis gulėti? Ni šėip,*

ni tālp ūrot, kad be slūžmos: ni kaip pīrkti, ni ko vālgyti ne tūr. v. būti.

I-rāginti, -inu, -inau, *пону́дуть, у́мътъ пону́ждатъ или пону́катъ; napędzić, umieć zapraszać lub zachęcać, umieć napędzić (do czego). Aš anā irāginsiu gėrti, tą dārba greičiau dīrbti.*

Iraižas, -ža, m. *наръзъ, надръзъ; wcięcie, nadcięcie. Viēni Iraižai to skūrō, t. y. irėžīmai. v. irėžti, ātraižas, īrižis.*

I-raizgýti (u irazgýti), -gaū, giaū, *вплесту, связать (до по работая); wpleść, wwiązać (długo pracując). Iraižgýk virvę į rėzgines. v. irėgsti.*

Irajis u Irijis, -ja, m. *пролоченный предметъ; рыбка, цыликомъ пролоченная дулю и находимая внутри дпулю; rzecz przelknięta; przelknięta rybka, znajduwana w drugiej. Skrózdama lydėką atrāda marti Irajį, t. y. žūvį praryta. v. irýti.*

I-rakīnti, -nū, -naū, *встаситъ (ключъ) въ замочную скважину; положить (куда-нибудь) подъ замокъ; włożyć (klucz) do zamku; włożyć (do czego) pod klucz. Iракīnk raktūs į skrýnią, t. y. idėk. v. rāktas.*

Iraļas, -ļa, m. *распадение, развалъ, развалина; распорокъ; rozpadnięcie, rozwalenie się, rozwalisko; rozprócie się. Iraļas ūra suirīmas, išskydīmas į visūs pāšalus. Kėlnėse pasidāre iraļas par šōkinį. v. īrti, suīraļa.*

I-randūti, -dūju, -davaū, *снълать рубцы или надръзы; zrobić blizny lub nacięcia. Irandūk kādagį, óbelę ant*

vėzda (= vėzdui), t. y. įkapók. v. rāndas.

Irangūs, -gī, *дѣлающий (что-н.) охотно или безъ особыхъ приготовлений, охотий; chętnie robiący (co-k.), krótko namyslający się, chętny (y A. IO. «giętkin»). Jāutis ne irangūs šókti, t. y. ne sumatūs. v. parangūs.*

I-rangūti, -gūju, -gavaū, *стянуть (не совсѣмъ) или у́мътъ стянуть, укладывая складками; ściągnąć (nie całkiem) lub umieć ściągnąć, układając warstwami. v. ringūti, išringūti.*

Irankis, -kia, m. *обиходный снарядъ, орудіе; przyrząd do potrzeb domowych, narzędzie. Irankis atsiginti nū šunų (u sunīms atsiginti) ūra pagalys. v. rankā, īnagis.*

Irantas, -ta, m. *наръзъ, зарубина; nacięcie, żarób. Mėdžia Irantas, kad ireñsi. v. ireñsti, Iraižas.*

Iras, -ra, m. (об. ĩros, -rū, f. pl.) *развалина; rozwalisko, gruzy. To sodō daug irų, t. y. suirīmu. v. ĩraļas.*

Irašas, -ša, m. *запись; zapis. Toks tėva būva Irašas. v. ĩrašýti.*

Irašýti, -šaū, -šiaū, *снълать (на чемъ-н.) узоры; wncать; zrobić (na czym) kwiaty (wzory); wpisać. Irašýk ir tą žōdį, t. y. ĩpiėšk.*

I-raudīnti, -inū, -inaū, *хорошенько растрапать и довести до корыкхъ слезъ; wzruszyć (kogo) do gorzkich łez. Tėvas ĩraudīna sūnų, t. y. ĩgraudīna, kad rāud. v. raudóti.*

I-raudóti, ĩraudu (жем. об. ĩraudóju), ĩraudójau, *быть въ состоянїи много плакать; napłakać się; być w stanie wiele płakać; napłakać się. Iraudójei tu vākar geraĩ.*

I-rauginti (u i rūginti), -inū, -inaū, *квасить, уксавить, wykwasić, ukwasić* (y A. Ю. «zakwasić»; i rūgti, *заквасить*. Ped.). Kisiēlē, rūgą i raugink. v. rūgas, rūgti, i rūgti.

I-raūsti, i rausiū, i rausiau, *орыть; быть в состоянии прорыть (землю); wryć; być w stanie ryjąc przekopać (ziemię)*. I rausē kūrmis žemę, t. y. i veike raūsti.

Įrdinti, -nu, -nau, *дать подвигать (что-н.) впеблю; postarać się, żeby popychano lub kierowano wioślami*. Par lēdą įrdink (i aivēli) smagēi. v. i rti (1).

Įrėdas, -da, m. *порядок, распорядок, устро́йство; porządek, urządzenie, ustrój*. Puikūs tēn i rėdas i rėdytas. v. tvarkà, i taisas.

Įrėdin, adv. *кстати, к делу; w sam czas, właśnie, gdy potrzeba*. Kōžną žōdį i rėdin, t. y. rėdnei, parėdnei, gērą pasakaī. v. i taikūs. —

I-rėdyti, -daū, -džiaū, *доставить (что) благодаря своей распорядительности; nastreńczyć (co) dzięki swej obrotności*. Dėde i rėde mēgą vaikūnui, šeimynykštį gaspadōriui, gērą viētą ūktveriui. v. i taisyti, i teikti (u i teikti).

I-rėgsti, i rezgu, i rezgiau, *вплеснуть, влить; wpleść, wplatać*. Žėntas i rezge nagūs i čiuprūną, i plāukus. v. i raizgyti.

I-rėkinti, -kinu, kinau, *сдвигать так, чтобы (другие) много кричали; уметь довести (кого-н.) до громкого плача; uczynić, żeby (drudzy) wide krzy-*

czeli; umieć doprowadzić (kogo-k.), do głośnego płaczu, krzyku.

I-rėmti, i remiu, i rėmiau, *упереть, опереть; oprzść, weprzeć*. Aš i rėmiau i šōną jam su kárte.

I-rėngti, -grū, i rengiau, *устроить (что-н., требующее много хлопот); устроить должным образом; urządzić (po wielu trudach); należycie urządzić*. Dar ne i rėngta trōba naujā. Aš da ne i rengiau seklỹcio pėčiaus, t. y. ne i taisiaū. v. i steĩgti, i steĩgti, i rūsti.

I-rėñsti, i renčiū, i renčiau, *напнзать (на чем-н.), запрыбуть; naciąć, zarębać*. Obelīs i rėñsta ant lāzdōs (= lāzdai). 2) *начать строить (из бревен); срубить, вывести стьны (из бревен); zacząć robić wrąb (z bierwion); zrobić wrąb, wyprowadzić ściany (drewniane)*. Ūšvis i rėñčia iš vidaūs kiāunorę.

I-rėplinti, i rėplinu, i rėplinau, *войти на четверенках, оползти; wejść na czworakach; wpełznąć*. 2) *дать оползти; dać wpełznąć*. I rėplinau tu vārles i vīdų. v. rėplōti.

I-rėñsti, i riečiū, i riečiau, *накатать (на скалку), навить (что-н. в дрюком предмет); свить, смотать; nawinać (na wałek, w sznyt), zwinąć*. I rėñsk audīmą i stākles, ant riēstūva. v. raityti.

I-rėžti, i rėžiu, i rėžiau, *напнзать надпнзать (сверху); werznąć, wciąć*. I rėžiau i skūrą ne geraī. v. rāižyti.

Irijis, -ja, m., v. i rajis.

Irikas, -ka, m. *впебуч; wioślarz*. v. i rti (1).

I-rimtēti, -tēju, -tėjau, *осменениться* (do *известной степени*), *стать (довольно) солидным; stać się (dość) poważnym, statecznym* (do *pewnego stopnia*). Sūnus irimtēja, t. y. tāpa tykūs, rīmtas. v. rīmtas.

I-riņkti, īrenku, īrinkaū, *набрать (о что); набрать (до чего)*. Galē raņk-šlūsčra rinkineī īriņkti.

I-rīsti, īritu, īritaū (сочт. īričiau), *считать; wtoczyć («wkocić»)*. Irīsk kūbiļā ī vīdū īš ļaūka.

I-rīšti, īrišu, īrišaū (сочт. īrišiau), *завязать (о что); zawiązać (до czego)*. Aš īrišaū ī rīši knygās.

I-ryti, iryju (жем. irynū), īrijaū, *отмывать (о себя, лотая; połknąc (ość), wprowadzić połykając*. Vaļkas ī gērkle īrīja āšakā žuviēs ir sprīngsa (u sprīngsi), t. y. negāl nuryti.

Irīzis (= īrēzis), -žia, m., v. īraižas.

Kóks če īrīzis īrēztas.

Irkā, -kōs, acc. irkā (u jierkā, jierkā), f. upxa; ircha.

Irklās, -ļa, m. *сесло; wiosło*. Su irklāis žēria vādenī ī šālīs plāukgamas ant vāltiēs, plāusta, ļūta, ļaīva. 2) *лодка, челнок; łódź, czółno*. Irkle (sc. irklāñ) sēdens (жем., *отъ сестыс; sēdens = sēdēsis, īsisēdes; м.-б. sēdens = sēdinas?*) po ēžerā važiōjas. v. īrti (1), vaīras, mentē, prysas, ļūtas, ļūge, eļdija (eldijā), vāltis, kēltuvas (kēltas), plāustas, ļaīvas.

Irkliniņkas, -ka, m. *сесельникъ, ребецъ; лодочникъ; wiosłarz; łodnik, przewoźnik*. Irkliniņkas kēla žmōnis su irkļu par ūpē. v. plāustininkas.

Irkūti, -kūju, -kavaū, *урушить (укрыть),*

выминать (о замшу; wyprawiać (skórę) na irche. Irkūja dēde skūrā, kaip irkā. v. irkā.

Irmede, -dēs, f. *мужорадочное состояние, ломота (о костях, суставах (больных); stan gorączkowy, łamanie w kościach, stawach (choroba)*. Kad irmede ir ranžulys jēma, bus ligā. Irmede ļāuža kāuļus priēs līgā, t. y. šāltis (krēčia), šīlumā (kařštis sūima). v. mēšlungis, virpulys, ranžulys, krūpēlis, drebulys.

I-rōdyti, -diju, -dijau, *присововетовать; doradzić*. Tetā irōdija tekēti už pīkta vūra.

I-rōglinti (u irōglinti), -inu, -inau, *отмывать (помоздку оещь); wciągnąć (ciężką i niewygodną do ładowania rzecz)*. Aš irōglinau šēpā ī saklēcīā ir rōgsa parōglinta. v. rog-sōti.

I-rokūti, -kūju, -kavaū, *зачислить, посчитать (о счетъ; zaliczyć*. Irokūk pijūkui ī aļga jo sūgaištis. v. īskaityti.

Yrot, v. yr, ūra (yrā).

Iršcei (= īrščia, riščia), *пысью; по-спышно, быстро; ryścią; śpiesznie, bystro*. Iršcei siautók paļāida žēmē īš griōvia, griōvi kāsdamas.

Irštva, -vōs, īrstvā, f. *зимнее логовище, берлога (медведя); legowisko zimowe (niedzwiedzia)*. Kaip lōkys (meškā) īš irštvoš, kol īšsijunins (= īšsijūšis, īšsijūdīs?) tingūs žmōgus. v. kīnis, gūlis, šīrta (u šīrtas), gulykla, ļāužas.—

Irštūtis, -tvūjūs, -vavaūs, *успавать себя берлогу; układać sobie legowisko*. v. irštva.—

Īrti (1), iriù, ýriau, *нопомь, дпамь; пымь; прóc, drzec; ryć.* Īria žemē kātinās (*якопь*), kol užlaīka vālti ant ūpia. Kūrmis žemē Īria. 2) *вечту, вребя нодуиамь; popychać i razem kierować (mały statek), robiąc wiosłami.* 3) *реф., вечмучь (вребя нодуиамь), умму вреблюю; płynąc, robiąc wiosłami, wiosłować.* Su ļaivù Īrtis ant vandeņs, t. y. pļaukti.

Īrti (2), inrù (=irù, irnù) u Īrstu, iraū, *нопомься, паснолзатмься; прóc się, rozlazić się.* Sutapyk dūnā, kad iñra kēpant. Tāva krēžis, o anōs siulē jau iñra, t. y. rýkšta. Graudī žēme ne gļāistos ant žaīmbia, alē Īrsta āriant, t. y. skleiðžias. v. rýkšti, brīgsti, ardýti.

Ī-rúgēti, -gēju, -gējau, v. Īrúgti. 2) *промокнутъ; przemocnąc.* Girā Īrúgėjusi. Īrúgējē mēdžei nesikūrēna, t. y. ģimīrkę, supūvē.

Ī-rúgti, Īrúgstu, -gau, *выкваситмь, выкиснутъ; wykwasić się, ukisnąc.* Alūs Īrúga jaū. Dēde Īrúgēs gērti (*прустрастмься*) arielkā. v. ráu-gaļas, Īraugīnti.

Ī-rùkti, Īrunkù, Īrukaū, *изморщитмься, сморщитмься; pomarszczyć się, stać się pomarszczonym.* Tītēs véidas Īrùkēs iš senātvēs.

Īrūs, -rì, *леко паспарываюуиъся, размъзаюуиъся; расщипчивый, пылмый, крптной; łatwo się prójący lub rozdzierający; pulchny, kruchy.* Īrūs áudekļas, t. y. greītai Īrsta. Īrī žēme, kurī grūna (=жем. grūn) kāsant. v. Īrti (2), graudūs, grūnūs, gurūs, ižūs, purūs, putnūs.

Ī-rusēti, Īrusu, -sėjau, *затмътмься; zalleć.* Pagalýs, kēļmas Īrusējēs nū ugniēs. v. ĩsigruzdēti.

Ī-rústi(1), Īrústu, Īrúdaу, *разрыдатмься; rozszechać się.* Īrúdes súnus ir ráud.

Ī-rústi (2), Īrústu, Īrúsau (y A. Ю. «Īrústi»), *ошорчмься, разсечдмься; zasmucić się, bardzo zagniewać się.* Ūšvis Īrúses ant tāvēs, t. y. ļabaī rústas. v. rúsoți, rústi (1).

Ī-rústinti, -nu, -nau, *ошорчмь, сильно разиньчатмь; zasmucić, bardzo zagniewać.* Brólis tēta Īrústina, kad ne žīna, kaip be atgāuti. v. rústas.

Ī-rūšti, -šrù, -Īrūšiau, *устрпумъ, нрувечту оз порядокъ; urządzić.* Pons Tīskus Īrūše bažnýcīā Raudóndvary. v. ĩreñgti.

Ī-saikīnti, -nù, -naū, *вынудитъ (кого), заставитъ (кого) дать слово; wymóc (na kim), zmusić (kogo) dać słowo.* Īsaikinaū kaimýna, kad peīna (*«пречне»*) žōdī pasāke. v. saikīnti.

Ī-saistýti, -staū, -sčiaū, *вставитъ и привязать (много предметов, не оз одномъ мнѣстѣ); wstawić i przywiązać (wiele rzeczy, w wielu miescach; y A. Ю. «wczepiać»).* Īsai-stýti karūnas ĩ skýles bažnýcīoje. v. saistýti.

Ī-sākymas, -ma, m., *приказъ, повелѣние; rozkaz.* Pasuntinýs átlēke su ĩsākymu nū valdōna (sc. valdōva), nū valdīmira. v. ĩsakýti.

Ī-sakīnti, -nù, -naū, *дать (дрпному) или заставитъ (дрпного) высказатмься; dać (komu) wynurzyć się lub zmusić (kogo) do wynurzenia się (y A. Ю. «wprowadzić do opowiadania»).* Pōni móka ĩsakīnti, t. y.

įvėsti kaĩbą, kad išsakýtum vřsas slaptās. —

I-sakýti, -kaũ, -kiaũ, *приказать, по-
ручить; kazać, polecieć* (y A. Ю.
«*говорить*»). Įsakýk bėrnui, kad taĩp
padarýtum. v. sakýti, išakýmas.

I-sākyti, -kiju, -kijau (*u* įsakũti), *на-
сказать, предложить* *молою; на-
сказать, дать насладиться* *жизнью*. Šėpe-
čia naũja šeriũs išākyk sākais ėglės.
v. sākas (sakaĩ), sakũti.

Įsakmu, *adv., ясно, точно, определен-
но, разумительно; jašnie, do-
кладно, wyraźnie, zrozumiale*. Įsa-
kmu sakaũ sũnui: «Ne eik, bo atĩms
kiŗvį», t. y. teisĩgai, tikraĩ, tei-
sĩngą žodi sakiaũ. Įsakmu sāka, kad
tāve pārkeĩs, t. y. lĩg žinodams,
lĩg sakýta jam. Dainavaũ įsakmu,
t. y. geraĩ, žodis į žodi. Įsakmu
pasakýk tiěsą, argĩ tiėk yra žėmės
mūsų laukũsė.

Įsakũs, -kĩ, *красноречивый, говоря-
щий убедительно; wymówny*. Įsa-
kũs kũnigas, kurs didelei įsāka, pa-
moka, kaip eĩgtis. v. įsakýti.

Įsałas (1), -ļa, m. *сладость, сладость;
środek, przyrząd (do rozwikłania)*.
Tai sudraĩkymas linũ, kad nė jokia
įsaļa ne galĩ gāuti. Kad ne būtum
skiėmeĩs, žiodmeĩs, ne būtum įsaļa
(āusti). v. saistýti, įsaistýti (įsałas
= įsāĩs, įsaĩĩs, ?). —

Įsałas (2), -ļa, m. *образование сахар-
ного начала, сладкого вкуса (о
солоде), засолода, засолоденье; zaj-
ście lub przejście słodczyq (o sło-
dzie)*. Cp. įsālti, įsālũ, įsaļaũ, *засо-
лодить, посолодить; przybrać smak
słodu, zasłodnić*. +

I-sāldyti, -dau, -džiaũ, *засолодить (за-
сладить)*; «*zasłodnić*» (*zasłodzić*).
Įsāldyk dũną geraĩ, kad būtum gėras
rāugas. v. įsałas (2).

I-saĩsti, įsaĩstũ, -ĩtaũ, *загрязнить,
познать грязь, познать; stać
się nieczystym, nasiąknąć brudem,
potem*. Dũgnas blũda įsaĩtes, t. y.
įbũvęs, įsistovėjęs. Kareĩvia mar-
škeĩnĩ (drabũžei) įsaĩtę nũ prākaita,
t. y. įjũdāvē, įdĩlbę.

I-siaũsti, įsiaũriũ, įsiaũciaũ, *укрывать,
закрывать, укутывать; otulić, obwi-
nąć*. Įsiaũciaũ aš vaĩką į naũjį ap-
siaũstą, drabũžį. 2) v. įgvėbti. Vė-
jas įsiaute ūgnį (*P.*). v. įviĩkti.

I-sėdėti, įsėdžiu, -dėjau, *осиживать
(много, яму); wysiedzić; siedze-
niem zrobić (jamę, wklęślość)*. Besė-
dėdamas įsėdėjau dũbę ant žėmės.
v. įsisėdėti.

I-seikėti, įseikũ, -kėjau, *отмывать (о
смытых тлах)*; *namierzyć*. Gėrą
saĩką aš brĩlui įseikėjau, t. y. su
kaupũ.

I-sėkti, įsenkũ, įsekaũ, v. išsėkti.

I-senėti, -nėju *u* įsenũ, -nėjau, *осла-
бнуть, обветшать, зачерстветь;
zestarzec się, zaczerstwieć*. Įsenėjusi
dũna, įsenėjęs drabũžis. v. sėnas.

I-sėnti, įsenstu, įsenaũ, *ослабнуть;
zestarzec się*. Įsėnęs mĩre senėlis. v.
įsenėti.

I-sėsti, įsėdu, įsėdau, *сидеть (о что-н.);
wsiąść (dokąd)*. Įsėsti į vežĩmą. Vaĩ-
kas įsėdęs į purvũs palĩka purvinas.

I-sėti, įsėju, įsėjau, *ночь (о что-н.);
wsiać, posiać*. Kad ir biĩskį įsėk grĩkų
dėl veĩslės (= veĩslei).

Ī-si-baidýti, -daũ, -dziaũ, *напугаться; наstraszyć się*. Sļūgine ģisibaĩde nũ rēksma piktōs gaspadĩnēs. v. ģbaidýti.

Ī-si-baisēti, -sēju, -sējau, *наспрашумься, напугаться; наstraszyć się*. Īsibaisējau aš, kaip pamačiaũ plikā (jũdā) žmōgũ šokant. v. baisūs.

Ī-si-bārdinti, -nu, -nau (*pass.-caus.*), *набранумься; naswarzyć się* (*ногти то же, что ģisibārti*).

Ī-si-bārti, ģisībaru, ģisībariau (*жем. ģisibaráu*), *разбранумься; naswarzyć się*. Īsibare pats su pačā ir ne gāl sugyvēnti su viēns-antrũ.

Ī-si-baũsti, -baudžũ, ģisībaudžiau, *напугаться; наstraszyć się, przelęknąć się*. Īsibaude nũ ugniēs duktē ir seřga.

Ī-si-bingēti (*u ģisibungēti*), -gēju, -gējau, *застарнеть, закоренеть; zadawnieć, zakorzenić się*. Anýtos ligā ģisibingējusi. Skaũsmas dēdēs šone nũ trejũ mētũ ģisibingēja, t. y. ģisibũva, ģisenēja. v. ģibingēti.

Ī-si-brāčyti, -čiju, -čijau *u ģ-si-brāklinti, -nu, -nau, вьзъмь (съ трыдомъ); wleźć (z trudnością)*. Vagīs ģisibrāčija, t. y. ģliũda par (*об. pro*) lāngā. Īsibrāklina ģ ģaĩkā stōra žmōna, t. y. ģisigrũda.

Ī-si-braũkti, -kiũ, ģisībraukiau, *напрямать себя (мну); natrzepać sobie (lnu)*. Brōlis ģisībrauke (= ģsībrauke, ģsībrũko) linĩ (šmōtā) sau.

Ī-si-brāuti (*жем.*), -brāunu, -brōviau, *вльзъмь (силю), втереться, втиснуть; wleźć (siłą), wcisnąć się, wścibić się*. Kaimýnas nōri ģisībrāuti

ģ vesēlijā, nors nē kvieštas. v. ģsigrũsti, ģsibrāčyti, ģsisprāusti.

Ī-si-brũzdinti, -nu, -nau, *втиснуть, втереться; wtłoczyć się, wcisnąć się*. Martĩ ģsibrũzdina ģ svečũs, ģ jauũmā. v. ģbrũzdinti.

Ī-si-buksōti *u ģ-si-buksvōti, -ōju, -ōjau, надѣть штаны поверхъ нижней части рубахи (надѣть рубаху застнутою въ штаны); włożyć koszulę do majtek*. Īsibuksōti ųra ģ kēlnes ģlēisti mārškimus. Sũnus ģsibuksvōjes, t. y. ģsiāves (*об. susikšes, ģsilēides*) mārškinus, šieņā piāuja. v. ģsiaũti, ģsilēisti, ģsikriēti.

Ī-si-bũti, -bũnũ (*u -bũvũ*), -buvaũ, *пробыть (одн.-л.) домо и свькнуться; застарнеть; przebyć (gdzie-k.) długo i przyzwyczaić się; zakorzenić się*. Linaĩ ne ģsibũvē ant kļōjes, dēlto ģžvīgē. Ligā ģsibũva, t. y. ģsintēja. v. ģsibingēti, ģsisenēti.

Ī-si-čviēryti, -riju, -rijau, *подмазаться; pozyskać zaufanie pochlebstwem*. Sļūgine, mergā liēžuvīnga nor ģsičviēryti (*sc. ģsiteĩkti*) anýtai.

Ī-si-dabōti, -bōju, -bōjau, *почувствовать симпатию, полюбить; upodobać (kogo)*. Vaĩkis tā meřgā ģsida-bōja ir susidorōja.

Ī-si-dalbstýti (= ģsīdalbstýti), -staũ, -sčiaũ, *проставаться, прослоняться (прямась); przetulać się (chowając się)*. Kaip aš ģsīdalbstýsiu (= ģsīdalbstýsiu) po Raséinus, t. y. ģsīkavósiu (= ģsīkavósiu) par žiēmā. v. dalbstýtis. (*Ĥsīdalbstýti, запряматься, Ред.*).

Ī-si-dēgti, ģsīdegu, ģsīdegiau, *зажечь*

cebn; zapalić sobie. Iśidėk sau pypkė. v. dėgti.

I-si-dėmėti, v. iśidomėti.

I-si-dėti, iśidedu, iśidėjau, *оложить себѣ, взять съ собою; włożyć sobie, wziąć z sobą. Iśidėk dūnos, sūri, peĩli ant kela (= kelōnei). 2) nobutysia obz zakladz; pobici się o zakład. Iśidėkim, kaip išeis, kaip būs.*

I-si-dýgti (= iśidiėgti), -giu, -giau, *подпереться (руками съ бока), подбоchenуться; wziąć się (za boki), ująć się (pod boki). Põnas rankàs i šõnus iśidyges váikšcio, t. y. iśisprėndes. v. iśisprėsti, iśireĩti.*

I-si-dĩrbti, -bu, -bau, *отянутыя съ дѣло; wciagnąć się do roboty. Iśidĩrbti dĩdelei ĩra be atlydos dĩrbti. v. dĩrbti, iñĩkti, iĩskasti.*

I-si-domėgavóti, -vóju, -vójau, *замытуть; zauważyć. Iśidomėgavók, kaip titis dāra. v. iśidomėti, iśistebėti. —*

I-si-domėti u iśidėmėti, -mėju (u iśidomiu, iśidėmiu), -mėjau, *осмотрѣться, вглядѣться, присмотрѣться; замытуть, обратить вниманіе, запечатлѣть себѣ; сильно пожелать, полюбить; przyjrzeć się, zauważyć, wrazić sobie; zapragnąć, upudobać (kogo). Iśidomėja kits i kĩa (= i viėns-anĩa) ir susimĩlė (= sumĩlė, sumĩlusiu) apsižānija anĩdu. Iśidėmėk kėli važiũdams, kad galėtumei atsėkti grĩnĩzdamas. Kad brólis iśidomėja i tą kaĩbą, iĩtka jāmui. Iśidėmėti ĩra iśimylėti jeb-kókĩ dāikĩa. Brólis iśidėmėja žānytis, t. y. iśinorėja. Súnus iśidėmėjes tĩmi žydũ, t. y. iśiviėrijes, iśimylėjes. v. iśistebėti, iśigaĩvóti.*

I-si-drėpinti, -nu, -nau (= жем. iśsi-drėpinti), *pacuėdputysia; stać się hojnym, dać wiele. Užve ne iśi-drėpins, t. y. daug ne dūs.*

I-si-dulėti, -lũ u -lėju, -lėjau, *развѣстись, разжечься, задымиться (о порохѣ); rozniecić się, rozpalic się, zacząć się dymić (o próchnie). Iśi-dulėti nór ugnĩs, t. y. iśirusėti. v. dulėti, trundėti.*

I-si-dũmti, iśidumiũ, iśidũmiaũ, *стать ухаживающим; wybić się (o drodze), stać się wyboistym, dołkowatym. Iśi-dũme kėlis (iśsidũme (?), iśdũmtas kėlas, kėlą iśdũme), t. y. dũbėtas pasidāre.*

I-si-dũšyti, -šiju, -šijau, *уцмать, умомутыся; znużyć się, zmęczyć się. Aš iśidũšijau bebėgdamas namõniui iš ļaũka, t. y. paĩsaũ. —*

I-si-dvõkti, iśidvokĩũ, iśidvokiaũ, *попукнуть (объ огонь, занавѣ); dostać się, wejść (o ogniu, zapachu). Iśi-dvoke ugnĩs i vĩdu par ļangą, par durĩs (об. pro ļangą, pro durĩs).*

I-si-eĩti, -einũ, -ėjaũ, *разоуться (взять ходъ); rozchodzić się. Aš iśiėjaũ, t. y. greitai, smārkei ĩjaũ, kol nuėjaũ (?).*

I-si-gaimĩnti u iśigaimĩnti, -nũ, -naũ, *одѣлать себѣ, обзавестись, приобнѣму; sporządzić sobie, zaopatrzyć się (w co), nabyć. Iśigaminaũ sau jũpą, t. y. iśprõvijau, iśstygiaũ (= iśisteigiaũ, pasĩtėkiaũ). 2) обпаваться, разпираться; zrobić się, rozpalic się. Añglys po pėčurimi iśigaimĩna, t. y. iśigaivĩna.*

I-si-gaivĩnti, -nũ, -naũ, *разжмутыся, nonpasumysia; «wżyć się, rozżuć się». v. iśigaimĩnti.*

l-si-galēti, iſigalu, -galējau, *быть ос-
цуженъ, понуиуть мало-но-малу
цую; być w stanie, nabrać sił (y
A. Ю. «robić z całą siłą»).* Sūnus
iſigalēja (i dārba), *t. y. dārba dīde-
lei(?)*.

l-si-gaļvoti, -vóju, -vójau, *одуматься,
замнумъ; zastanowić się, zauwa-
żyć.* Iſigaļvók geraļ, ká skaitaļ, *t. y.
iſitēmyk (uau iſidēmék).* v. iſimiñti.

l-si-gamīnti, v. iſigaimīnti.

l-si-ganyti, -naū, -niaū, *omnactmъ,
omānctmъ, разжурнъ; rozpaść
się, roztuczyć się.* Sūnus iſigāņes
eržilūjas, šoka sau po jaunūmenes
(ob. jaunimūš).

l-si-gaņsti (= iſſigaņsti), -ganstū, -gan-
daū, v. iſſigaņsti.

l-si-gāuti, -gāunu, -gavaū, *nonpa-
sumъ; poprawić się, przyjść do
zdrowia.* Arkļs po līgai iſigāva.
v. atsigāuti.

l-si-gebēti, iſigebu, -bējau, *научиться
(практически); nauczyć się (z prak-
tyki).* Sūnus āmatā rāčiaus iſige-
bēja, *t. y. iſmōka.*

l-si-gimti, iſigemu (*u* iſigimti, iſi-
gimstu) iſigimiau, *ypodumъ (о
кого-н.); urodzić się podobnym (do
кого).* I ká žēntas iſigime, toks
biaurýbe. v. atsigimti, gimdýti (*u*
gimdýti).

l-si-girtūti, -tūju, -tavaū, *zanumъ;
rozpić się.* Diēdas iſigirtāva (ilgaļ).
v. girtas.

l-si-gyžēnti, -nū, -naū, *занерумъ (о
горъ), начать хорошоенько мучить
(о каушъ); zacząć drapać na dobre
(о kaszlu).* Kosulýs iſigyžēna, kad i
gérkle (*жем. u* geřkle) iſōka āšaka.

l-si-glýti, iſigleju, -glyjaū (*жем.; о.-
lum. iſigliēti, -gliējū, gļējaū*), *нпу-
лмъ, нпулмнмъ; przyłgnąć,
welgnąć.* Iſiglýja (= iſrīga, iſtrīga)
i gérkle (*u* geřkle) akūtas siłkēs,
vaļkas ne gāl atsikraņkšti (= atsi-
krunkšti, atkrunkšti). v. iſpriņgti,
iķibti.

l-si-griēbdinti *u жем. iſigreībdinti,
(iſigrēbdinti), -nu, -nau, nonactmъ,
быть накрыты, умучены; dać się
złapać (na gorącym uczynku) lub
przeświadczyć.* Iſigriēbdina vaļkas,
t. y. nukaļta, kaļtas paļka. v.
griēbti, griēbdinti, iſigróbinti.

l-si-griēžti, -žiu, -žiau, *опръамъся;
wbić się (w ziemię), wrznąć się.*
Vēžēs ant kēla subréndusia iſigriē-
žusios.

l-si-grīžti, -grīštū, -grīžaū, *набра-
numъ; naswarzyć się.* Anýdvi
(= aniēdvi) iſigrīža su viens-antrā,
t. y. iſirýja (= iſirēja). —

l-si-gróbinti (*об. iſigróbdinti*), -nu, -nau,
*nonactmъ; wpaść (w ręce), dać się
złapać.* Tylējau, ne norējau iſigró-
binti (*sc. iſigróbdinti*) i tóķias ran-
kās, kad kas ne iſmūstum. v. gróbtī,
iſigróbtī.

l-si-gróbtī, -gróbiu, -gróbiau, *надо-
ръамъся; poderwać się.* Tu iſigróbsi
suņkei (*ож. «sunkeļ»*) keļdamā, *t. y.
pasižeīsi, trūķi gāusi.*

l-si-gruilóti, -lóju, -lójau, *ооуми, ухва-
тумуиць дрыгъ за дрыжку (о возя-
щуща дньмахъ); wejść, uczepiwszy
się jeden za drugiego (о swawo-
lących dzieciach).* Vaikaļ kūļdamos
iſigruilója iſ viēnōš stubōš i antrā.

I-si-grústi, -grúdziau (u -grúdu), -grú-dau (u -grúdziau), *отмучиться; wcisnąć się*. Įsigrústi į spústį žmonių. v. įsibrąčyti u įsibrąklinti.

I-si-gruzdėti, įsigruzdu, -dėjau, *разгореться (от огня без пламени); rozleć*. Sámpuvis po pėčiumi įsigruzdėja, t. y. įsidege. v. įrusėti.

I-si-gūdinti, -nù, -naũ, *наловчиться, пригнаться; wprawić się, przyzywczaić się*. Brólis įsigūdina, t. y. įprąta, rašyti. Ans įsigūdina tabóką rūkyti. v. įgūsti.

I-si-gumbėti, -bėju, -bėjau, *сильно занемочь желудочною судорогою; mocno zachorować na kurcze w żołądku*. Įsigumbėti yra įsisiřgti gumbù. v. gumbas.

I-si-gūsti, v. įgūsti.

I-si-gūžinti, -nu, -nau, *закутаться, ссезжиться и накрыться; otulić się, skurczyć się i okryć się*. Įsigūžinęs į šūbą mýgti (=mýgt, mięgti) brólis. v. gūžinti u guñžinti.

I-si-gūžti, -gūžiù, įsigūžiau (*жем. u* įsiguñžti, *вост. u* įsigaũžti), *сезежиться (u тепло накрыться); skurczyć się (i ciepło okryć się)*. Marti mięga sąva pierynùse įsigūžusi. v. gūžti (2) u guñžti.

I-si-jùšinti, -nu, -nau, *расшвелеться, разохотуться; rozruchać się, rozochocić się*. Jau ir lūdnas įsijùšina (*об. išsijūdina*) šókti. —

I-si-kavóti, -vóju, -vójau, *запираться; schować się*. Įsikavóti yra įsidalbstyti.

I-si-kélti, įsikelu, -kélau, *поднять вверх и вставить или положить*

у себя, для себя; поднятись и взнесть (куда-н.); podjąć w górę i wstawić lub położyć przy sobie, dla siebie; wznieść się (dokąd). Žéntas įsikéle (=išsikéle) su gañdrais, nukřita su vārnomis.

I-si-kiėminėti, -nėju, -nėjau, *разостнуться, заостнуться; rozgościć się, zagościć się*. Anýta įsikiėminėja, t. y. įsiviėšėja po kiėmą (*о деревню*).

I-si-kerėnti, -nù, -naũ, *сойти кое-как (о слабом или пошатывающемся человеке); wejść jako tako (о słabym lub chwiejącym się człowieku)*. Kerī, kerī ir įsikerėna į sąva stūbą bóba. v. įėlti, kėras.

I-si-kerėti, -kerėju (u įsikeriu), -kerėju, *окопнуться, укопнуться; wkorzenieć się, zakorzenieć się*. Žólės, javai įsikerėja, t. y. šakniš įlėida. v. kėras.

I-si-keriőzyti, -žau, -žiau (*iš-, įsikeriő-* žyti, -žiju, -žijau), *расположиться (идн-н.), как попало; rozłożyć się (gdzie) byle jak*. Žmónis (*жем. ом. žmónės*) įsikeriőžę (=išsikeriőžiję) stóvi, t. y. pasistátę vežimùs ant riňkos ne taipnei.

I-si-kĩbti, -kimbù, -kibaũ, *вытннуться и крепко держаться; uczepić się i mocno trzymać się*. Pałaipstaĩs lĩpa vaĩks, kur įsikĩbti gál. Vaĩkas įsikĩbdamas eĩn.

I-si-kiniũti, -niũju, -niavaũ, *вырыть себя гайно и лечь в нем (о свином); urządzić (wyryć) sobie gniazdo i położyć się do niego (o świni)*. Kiaũle įsikiniáva vėsti vaikùs. v. kĩnis.

I-si-kīšti, įsikišu, -šau (oocm. įsikišiau), *омишаться* (оо что-н.); *wtrącić się, wdać się*. Įžūlas žmogus įsikiša visuŗ.

I-si-klausyti, -sau, -siaũ, *еслушаться; wsłuchać się*. Įsiklausyk gerai, ką saka tau.

I-si-klepóti (y A. Ю. «įsiklapóti»), -póju, -pójau, *опытаться* (сз чужое неприятное дѣло); *wplątać się* (w cudzą nieprzyjemną sprawę). Aš tēn ne eĩsiu, ne nóriu įsiklepóti.

I-si-kniáubti, -biu, -biau, *принаться къ землѣ, на лоно или къ подухнѣ и закрытъ лицо руками; przyłgnąć do ziemi, piersi lub poduszki i zakryć twarz rękoma*. Bóba įsikniáubusi mēldžias ir niėkur nesižvaĩga. v. kniùbti.

I-si-kniaũsti, -siũ, įsikniausiau, *совершенно закрытъся (сз дѣлахъ), совершенно предаться (какому-н. дѣлу); zanurzyć się* (nad czym), *zagrzebać się* (w czym). Súnus įsikniaũsęs į knỹgą skaĩta. v. įsikniáubti, įsiknisti.

I-si-kniaustyti, -taũ, -čiaũ (y A. Ю. «įsikniáusti»), v. įsikniaũsti. Vaĩkas įsikniaũstęs rāša, o sesũ įsikniaũsėrusi (o. «įsikniaũstusi») veĩpia, t. y. įsidúrusi (= įsismēlgusi, įknĩbusi) į dárba, be žvaĩgmos. 2) v. įsikniáubti. Vyras gáľvą į priėgalvį (o. «priėgalį») įsikniaũstęs, t. y. įsidúręs, gũli.

I-si-kneĩbti, -biũ, įsikneibiau, *намытъся и опитъся глазами, предаться очень усердно какой-н. мелкой работѣ; schylić się i oddać się zupełnie jakiej-kolwiek drobnej*

pracy. Súnus įsikneĩbęs taša tašini. v. įsikniaũsti, įsikniaustyti, įknĩbti.

I-si-kneĩbti, -biũ, įsiknerbiau, v. įsikneĩbti. Duktė māna įsikneĩbusi siũva siũvinį. v. kneĩbtis.

I-si-knĩsti, įsiknisu, -sau (oocm. įsĩknisiau), *опытъся, закрытъся* (обыкн. о соиньн); *wryć się, zaryć się* (zwykle o świni). Vaĩkas įsiknĩsęs į priėgalį (= priėgalvį) kniũsta.

I-si-kreĩpti, -piũ, įsikreipiau, *покрутивтъся; прокрутивтъся; pokrzyć się; przewinić się*. Dĩrbk, kad neįsikreĩptum žmogui, t. y. kad įtĩktum.

I-si-krėsti, įsikrečiu, įsikrečiau, *донустумъ къ себѣ; dopuścić się*. Lig smečũui jįjė, duktė, ne įsikrėte motynos sáva, t. y. ne prisilėida. v. įkrėsti. —

I-si-kriėióti (u įsikrečióti), -čióju, -čiójau, *надѣтъ рубаху не на вынискъ; włożyć koszulę wprawiając ją do majtek*. Įsikriėióti yra mārškinius į kėlnes sukiĩsti (sc. susikiĩsti). v. kriėióti.

I-si-krúmyti, -miju, -mijau, *пазpacтумъ (о кустахъ); rozrosnąć się* (o krzakach). Krúmai įsikrúmija po vĩaą piėvą, t. y. įvĩaa. v. krúmas.

I-si-kúnyti, -niju, -nijau, *вонюмтъся; ucielić się*. 2) *онодрумтъся, окопенумтъся, зажумтъся; zakorzenieć, wkorzenieć się, pozostać* (gdzie) *długo, stale zamieszkać*. Bėrnas įsikúnija, kurs seneĩ įsigyvėna būte, ilgaĩ stóvi būte. 3) *добратъся* (do чего-н.); *zabrać się* (do czego; y A. Ю. «ośmielić się»). Viřšininkas jau įsikúnija į pĩnigus vaĩščiaus,

- t. y. pradrīša iṁti, īsibūva, ībīnga. v. kūnas.
- I-si-kūrīnti, -nū, -naū (Oļc. īsikūrīnti), *разгорнѣться; rozpalić się*. Pēcūs īsikūrīns, kaip papūsi.
- I-ši-kūrti, īšikūriu, -kūriau, *носе-луться, водворитъся (идѣ-н.); wpro-wadzić się, zamieszkac (gdzie)*. Aš īsikūriau ī trōbā, t. y. parsikrāu-sčiau. v. īkūrti.
- I-si-kūsoti, -soju, -sojau (об. īsigūn-dinti), *соблазниться; skusić się*. Sē-nis benór īsikūsoti ant šókima.
- I-si-īaikýti, -kaū, -kiaū, *удержаться (на мнѣтѣ), поживатъ; wytrwac (na miejscu), mieć się*.
- I-si-lýdyti, -diju, -dijau, *подолѣститься (къ кому); przypochlebić się*. Aš īsi-lýdijau, t. y. inējau ī maļōņē. —
- I-si-ligóti, -góju, -gójau, *расхвораться; rozchorowac sie*. Martī īsiligója, t. y. īsisīrga, ligā ībīnga. v. ligā.
- I-si-liṁsti, īsilendu, -lindaū, *влѣзть; wleżć*. Pasikārk ī šākalī īsiliṁdēs (īsiliṁsti *noimtu mo же, что īliṁsti*).
- I-si-lizdēnti, -nū, -naū, *устроитъ себѣ мнѣздо, снѣтъ оз мнѣздо; wgnie-żdzić się, urządzić sobie gniazdo, wsiąść do gniazda*. Dēti baūdzias: jau vištā kerčō īsilizdēna. v. līzdas.
- I-si-lūlīnti, -nu, -nau, *нпрустраститься (мало-по-малу), привыкнуть, отя-нуться; przywiązać się (do czego), nawyknać*. Žēntas īsilūlina gērti, t. y. īsmīlgst (= īsmīlst, īsmīla) gērti ariēlka.
- I-si-lūšyti, -šiju, -šijau, v. īsilūlīnti, īsijūšinti. īsilūšija brōlis kriṁsti riē-šutus ir kreṁta be palovōs. —

- I-si-maļonēti, -nēju, -nējau, *влюбиться, полюбить; zakochać się, pokochać*. Sūnus īsimaļonēja tā meīgā, apsi-kāva (u apsikōve) dēl tō, kad anā tika jāmui, ir apsižānija su anā. v. īsimylēti.
- I-si-manýti, -naū, -niaū, *понимать, по-стигать умомъ, смыслитъ, знатъ толкъ; умѣть жить; rozumieć; umieć żyć*. Įsimanaū ir aš tā dārba. Sūnus ne īsimāna gerōs viētos, ge-rōs dūnos. Kaimýnas ne īsimāna gerō viēto būdamas, o sāka — ne gerā viēta. v. īsimiṁti.
- I-si-mánkyti, -kau, -kiau, *отиснуться; wcisnąć się*. Įsimánke vaīkas kur aūkšta, t. y. īsisprāude.
- I-si-mérginti, -nu, -nau, *войти оз бо-лье близкое знакомство съ днѣви-цами, войти оз болѣе близкія сно-шенія съ днѣвицами, приударить за днѣками; bliżej poznać się lub wejść w stosunki z dziewczętami, z dziewczkami*. Kareīvis nor īsimérginti. t. y. susinēsti su mergomīs. v. mergā.
- I-si-mēsti, īsimetu, īsimečiau, *обро-ситься, внѣдриться, появиться (о болѣзняхъ, о боли); wrzucić się (o chorobach, o bolu)*. Skaūsmaš īsimē-tēs ī nāri ūra grīžas. Girgždēlē īsi-mete par (= ī) nāri par linū mýņē. ir kirkūja.
- I-si-mylēti, -mýlu (вост. *пѣже* īsi-mylu, ср. mýlu u mylū), -mylējau, *влюбиться, полюбить; zakochać się, pokochać*. Výriškas ī mótriškā īsimýl. Tūdu īsimylēje. 2) *нонравиться, по-любиться; podobać się*. Pōnui Diēvui īsimylējusi duktē, kurī vis meīdžias. v. īsimaļonēti, antsikāuti.

I-si-miñti, išmenu, išminiau, *одуматься, подумать; namyslić się*. Ne turėja dar brólis čėsa išimiñti, t. y. išimislyti. v. ėimiñti.

I-si-naršinti, -nù, -naũ, *возымать сильную страсть; разсердиться; rozpalic się (do czego, do kogo); rozgniewac się*. Šėšuras įsinaršina, t. y. įpỹka. v. įsipỹkinti, ėiniršti.

I-si-nėrti, įsineriu, įsinėriau, *однеться, однеться (во что-н.); wdziac (włożyc na siebie)*. Į drabžų kóki įsinėrti. v. ėnėrti.

I-si-norėti, -nóriu, -norėjau, *возымать сильное желание, захотеть; powziac wielką chęć (do czego), zachcieć*. v. įstĩngti.

I-si-pátvéti (= įsipátvéti), -vėju, -vėjau, *усилиться, застареть (о бо-лезни); wzmac się (o chorobie)*. Skaũsmas įsipátvėja į dantį ir skaũsta kaskart dangiaũ. v. išsipátvéti, įsisintėti, įsibingėti, įvỹkti.

I-si-pažinti, -žĩnstu, -žinaũ, *хорошенько или ближе познакомиться; dobrze się poznać (z kim), bliżej się zapoznać*. Suvėsk anũdu, ļai įsipazĩsta.

I-si-peřti, įsipėriu, įsipėriau, v. išsi-peřti.

I-si-pỹkinti, -nu, -nau, v. įsipỹkti. Įsipỹkinti pũnuĩ ne nóri kũnigas.

I-si-pỹkti, -kstũ, -kaũ, *docadumь (мало-малу); narazić się na gniew*. v. įsižũlyti, įsižti.

I-si-pleróti (įsipleróti?), -róju, -rójau, *разрастаться; rozrosnac się*. Įsiplerója (sc. iškerója, išikerėja), āvižos ant trašĩs žėmės.

I-si-pũkšti, įsipũkšėũ, įsipũkšėiaũ, *раздумься, надумься; rozczadac się; rozgniewac się*. Led pripatnójau įsipũskusi (= įsipũkštusi) vỹrą sava priė sāvės, priė vaļgia.

I-si-raũsti, -siũ, įsirausiaũ, *запутаться (об. о кромь), забуться (куда); wryć się (zw. o krecie), zapuścić się (w głąb, rypac się)*. Įsiraũsęs į šiėnā gũli žmógus. v. rūšỹs (rũšĩs).

I-si-rėĩžti, -rėĩžiu, -rėĩžiaũ, v. įsirėnžti.

I-si-reĩti, įsirėmiũ, įsirėmiaũ *осот. u įsirėmti, įsirėmiaũ, подбочениться; unepemь концомъ (что-н. свое), опереться; wziac się za boki, wjac się pod boki; oprzec (swoją rzecz), oprzec się*. Kaip šũdas įsirėmės riogsai, stóvi. Aļkũnę ant kėla (ob. į kėli) įsirėmės rýma brólis. v. įsidýgti.

I-si-rėnžti, įsirėnžiu, įsirėnžiaũ u įsirėĩžti, -rėĩžiu, -rėĩžiaũ, *namужиться, напрячь силы (о лошади, о пab. скотъ); wyprężyc się, naprężyc siły (o koniu, o woļu)*. Traũkia ļautis, ašviėnis įsirėnžės, t. y. pasistarĩnės, kũprā ĩsmėtės, gāļvā ĩstātės.

I-si-rinũti, -nũju, -navaũ, *pacuau-муться; rozswawolić się*. Du šũniu ļaunu įsirināva, t. y. įsigrũme, skuĩsta. —

I-si-riōglinti (u įsirōglinti), -nu, -nau, *ооїтм, смѣтъ (во что, о пачто-нъ); wejść, usiąć (dokąd, o ciężkim niezgrabjaszu)*. Į kaĩpā įsirōglina, stóvi, riōgsa ūbagas su ļazdomĩs. v. riōgsóti.

I-si-ruñgulti, -ļu, -ļau, *забратъся (объ извивающемся животномъ); wejść, zakraść się (wypwajac się)*. Brėsas įsirũnguļ po kóju.

I-si-rusėti, iširusu, -sėjau, *разо-
рнуться (без пламени)*; roztleč.
Ugnis iširusėja mēdyje, t. y. išī-
dege, išigāva. v. išigruzdėti.

I-si-samdėti, -daū, -džiaū, *разо-
муться наумом (присутствуя)*; ro-
zochocić się do najmowania (czela-
dzi). Įsisaūde, t. y. išiuakātija brō-
lis šendiēn samdėti šeimynā.

I-si-sėdėti, -sėdžiu, -sėdėjau, *рас-
сидеться, засидеться*; rozsiedzieć się,
zasiedzieć się. Įsisėdėjai iġgaī, kėl-
kis, eik.

I-si-sėgti, išsegu, išsegiu, *приву-
нуть себя; оцунуться*; przyczepić
sobie; wczepić się. Mergā išsege
puīkiā špiġgā i plāukus. Eik įkan-
diñ, kaip išisėges. Įsisėge, kaip érke.

I-si-senėti, -nēju u išisenu, -nėjau, *за-
стареть, окопнуться*; zastarzec,
starością się zakorzenić. Įsisenēs li-
gā, t. y. įbiņgs. v. įbingėti, įsibin-
gėti, įsibūti.

I-si-sintėti, -tēju, -tėjau, *застареть,
окопнуться (о болезни)*; zadaun-
tić się, zastarzec się (o chorobie). Dru-
gys, akiū ligā įsisintėja, t. y. išī-
būva, įsistovėja. v. įsisenėti, įsibin-
gėti, įsibūti.

I-si-sirgti, išisergu, -sirgaū, *разбо-
раться; rozchorować się*. Kaip kaĩ-
ščeis įsisirga sesū, ir serga dar jījė.
v. įsiligoti.

I-si-skōlyti, -liju, -lijau (u išiskōlinti,
-nu, -nau), *зодолжиться, зодол-
жамъ; задолжить się*. Šiēna išiskōli-
jau aš jai daūg, t. y. daūg ĩnēmiau,
skolū padariaū. v. skolā, įsivašūti.

I-si-skveřbti, -biū, išiskverbiau, *оо-
зиться, воткнуться, вбить (вин-*

*момъ); utkwic, wszrubować się, wbić
się (świdrować)*. Peļlis, baslys (u
bāslis) mēstas, blōkštas stācias išī-
skverbe i žemę. 2) *отепеться; wlu-
dzic się, wścibic się* (y A. J. «wczepić
się»). Vaļkas išiskveřbes priē
mātēs. v. įsismeġti.

I-si-slāvinti, -nu, -nau, *прославиться;
wsławić się*.

I-si-slogūti, -gūju, -gavaū (u išislo-
gōti, -gōju, -gōjau), *разбо-
раться, заболеть насморкомъ; rozchorować
się, nabawiwszy się kataru*. Įsislo-
gavaū, t. y. įsisirgaū slogomīs. v.
slōgos.

I-si-smarkavōti, -vōju, -vōjau u išī-
smarkūti, -kūju, -kavaū (u išismār-
kauti, -kauju, -kavau), *разоуметь,
разоразуметь, приумъ азартъ;
przybrać groźny ton, stać się bardzo
popędliwym*. Kaip išismarkū sūnus,
jēm mūšti, niēks ne gāli po kōjū
jōjo sūktis. v. smarkūs, ĩniřsti.

I-si-smeġti, -grū, išismeigiau (u išmġg-
ti, išmingū, išmigaū), *ооткнуться,
ооцунуться; utkwic, wbić się*.

I-si-spelėti, -lēju, -lėjau, *оомотрнуться,
засмотрнуться*; wpatrzeć się, zapa-
trzyć się. Ko če taĩp įsispelėjai i
māne, t. y. įsižiūrėjai, įsistigai. v.
įsistebėti.

I-si-spīrti, išispiriu, -spýriau, *уне-
питься; weprzec się, mocno się
oprzec (o co)*. Basōmis kōjomis išī-
spýriau i kūrpes.

I-si-spyrūti, -riūju, -riavaū, *уне-
питься (напрягая все силы); mocno
się oprzec (naprężając siły)*. Įsispy-
riavę výrai šōka mėlninkā. v. išī-
spīrti.

I-si-spytrėti, -trėju, -trėjau, *осмотрѣться (о близорыкомъ, подслѣноватомъ); przyjrzeć się (o krótkowidzu)*. Aš įsispytrėjau išplėtęs akis, t. y. įsiveždėjau. v. įsistįgti.

I-si-sprąusti, -sprąudžiu, -sprąudžiau, *отмучиваться; wcisnąć się*. Mėdis įsisprąude tarp šakų, t. y. įstrįga.

I-si-sprengti, -ngiū, įsisprengiau, *смасть nonepekъ (въ воранъ); stanąć wpoprzek (w gardle)*. Žuvies ašaka įsisprenge į gėrkle, ir ne galū atkōsėti. v. įspriūgti.

I-si-sprėnsti, -sprėndžiu, -sprėndžiau, *подбочиваться; ująć się w boki*. Įsisprėndęs mužikas kaip šūdas su ansa. Martį įsisprėndusi į šonus puikavō (sc. puikūjas), didžiūjas.

I-si-srįgti, -sringū, -srigau, *присматриваться, поглядываться; wnęcić się*. Įsisrįga martį eiti į svečius.

I-si-stalginti, -nū, -naū, *погадумься; wnęcić się*. Taip sūnus įsistalgina priė mėlės, kad atginti ne gāl nū tō. v. įsisrįgti, įsisurbti, stalgūs.

I-si-starinti, -nū, -naū, *намыжиться, напьяч (силы, голову); wyprężyć się, natężyć (siły, głowę)*. Jautis Įsistarinęs gālvą eina traukdamas jūngą. v. įsirėnžti.

I-si-stebėti, įsistebiu, -bėjau, *осмотрѣться, замѣтить; wpatrzeć się, zauważyć*. Ar ne įsistebėjai, koks būva daiktas, t. y. ar ne įsidėmėjai? Brōlis nūregia (= nūreg, nūregi), t. y. įsisteb. v. įsispelėti, įsižiūrėti, įsidomėti.

I-si-steįgti, -giū, įsisteigiau (u įsisleįgti), *обзавестись, cдѣлать себѣ;*

sprawić lub sporządzić sobie. Duktō įsisteige gražiūs drabūžius, t. y. įsigāva, įsigamīna.

I-si-steįgti, įsistelgiū, įsistelgiau, *заохомумься; zaochocić się*. Brōlis įsistelge padirbti tai ir turēja ant sava pastatyti. v. įsteįgti, įsisteįgti.

I-si-stėngti, -giū, -giau, *обзавестись, сдѣлать себѣ (что-н. важное, трудно дающееся); sporządzić lub sprawić sobie (rzecz ważną, rzadko się dającą)*. Aš įsistėngiau sau drabūžį, t. y. įsigaminaū. v. įsigaminti.

I-si-stįgti, -stingū, -stigaū (u įsistįgti, -gstu, -gau), *начать (что-н. дѣлать) по-своему (и притомъ стараться постараться на своемъ), начать; вперуть глаза; wziąć się, zawiąć się, usadzić się; wlepić wzrok (y A. IO. «natężyć się, wpatrzeć się»)*. Sėnis įsistįga viėną drabūžį dėvėti. Ans įsistįgęs žiūri. Kō tu ėe taip įsistįgaļ į māne, t. y. įsižiūrėjai? v. įsispelėti, įsidėmėti.

I-si-stingavōti, -vōju, -vójau u įsistįngti, -stįngstu, -stįngau, *заохомумься, возымѣть сильное желание; zaochocić się, powziąć wielką chęć (do czego)*. Sūnus įsistingavōja kōkį žōdį klāusti, t. y. be pārstojima klāusia ir klāusia. Dukrā (u dūkrā) įsistingavōja skaityti, kad ją atplėšti ne galī, t. y. įsiūgule. Anūdu būva įsistįngę žānytis, t. y. ėabaļ norēja. v. įsistįgti.

I-si-storōti (= įsisstorōti, išsirūpinti), -rōju, -rójau, *выхлопотать (себѣ) позволение, выхлопотать (себѣ); wyjednać (sobie) pozwolenie, wy-*

starac się. Brólis įsistorėja krįžnų, rūmą pastatyti. v. įsisūsti.

I-si-stovėti, -stóviu, -stovėjau, *застояться, застаться; zastać się, zastarzec się. Ligà įsistovėja, t. y. įsenėja.*

I-si-siūlėti, -lójau, -lójau (*u įsisiūlyti, -láu, вост. -liu, -liau), направиваться, навязываться; nastrečzac się, narzucac się. Aš ne nóriu įsi-siūloti, kad imtum mane. v. įsiteikti.*

I-si-suřbti (*u įsisiuřbti*), įsisurbiau, *всочаться, впутаться, причесаться; wsiąknac, wpić się. Ėrke įsisuřbusi į pautūs būlaus. Surbėlė įsisurbe į jos kūną.*

I-si-sūrėti, -rėju (*u įsīsūriu*), -rėjau, *высолиться, насолиться, просолиться; dostatecznie zasloniec, przesiąknac solą. Jau mėsą įsīsūrėja, kaĩks kabinti. v. sūrūs.*

I-si-sūsti (= įsisūsti), įsisūsù (*жем.*), įsīsūsiau, *наклонотаться; nakłopotac się. Brólis įsīsūsė, t. y. įsirúpina. Aus įsīsūs su sveteĩs (sc. įsisūsia su svečėĩs).*

I-si-svaigulėti, įsisvaĩgulu (*u -lėju*), -lėju, *получить головокружение, дойти до потери сознания, проявить в сильной степени отсумствие сознания; dostać zawrotu głowy, stracić przytomność (umysłu), okazać się bardzo nieprzytomnym. Girtas įsisvaigulėja (galvà jo sũkas). v. svaigulỹs.*

I-si-svėtinti, -nu, -nau *u įsisvečėiuti, -čėĩju, -čėivaũ, разостнуться, разоотнуться; rozgościć się, zaгоścić się. Įsisvečėivaũ aš čionai, t. y. įsi-*

višėjau. Įsisvėtina, t. y. visi sveteĩ (svečėĩ) tebėr. v. svėčias.

I-si-taikslėti, -slójau, -slójau, *угодить, сноровить, примыкаться (во множестве мелких случаев); dogodzić (w wielu drobnych wypadkach). Norėjau įtĩkti, visaĩp dĩrbau, alė ne galėjau įsitaisklėti. v. įtaikinti, įtĩkti, įtĩnkinti, įtĩnkinti.*

I-si-taisyti, -saũ, -siaũ, *заочему себя или у себя, устроить, построить, одылать себя; zaprowadzić sobie, sporządzić, wystawić, sprawić sobie. Sũnus sau įsitaisė drabũzius, tróbas, t. y. įsistėnge. 2) поўти сряды (но не сразу), установиться, начаться; nastać, zacząc się. Lýtotos diėnos įsitaisė.*

I-si-tarpinti, -nu, -nau (*u įsitarpĩti, -pĩju, -pavaũ*), *наўти для себя мьстечко (там, вñ мьста, повидимому, уже мьтũ или его очень мало), помьститься; znaleźć dla siebie miejsce (tam, gdzie o nie juź trudno), помєścić się. Ir aš vos-nė-vos įsitarpinau tarp anũ. v. ištarpĩti.*

I-si-tėkti, -tenkũ, -tekaũ, *умьститься, помьститься; zmєścić się, помєścić się. Ar tu neįsitenkĩ manimĩ?*

I-si-tėmėtyti, -tijau, -tijau *u įsitėmyti, -miju, -mijau, замьнуть (себя), причесмьпньтсь; zauważyc, postrzec, przyjrzec się. Įsitėmėtyk geraĩ, ką brólis kaĩba. Įsitėmyti ģra į pĩmietĩ įsidėti. Dvāra tařnu būdamas dvāriřkrius būdus įsitėmijau, t. y. įsidėmėjau. v. įsidomėti.*

I-si-tėĩpti, -piũ, įsitėĩpiu, *натянуться (в одном мьстѣ), вжатысь; napić się (w jednym miejscu),*

wcisnąć się. Įsitempe áudeklas į vīdurį riēstūva riētant (sc. riēčiant).

I-si-tēpti, įsītepu, įsītepiu, *намазать, мазнуть себя (въ одномъ мѣстѣ); namazać sobie (w jednym miejscu).* Įsītepei (об. išsītepei) tu su tepỹlais. 2) *затвердить (дурное слово), замарать себя, осквернить себя; омывать (во что-н., въ нехорошее дѣло), связаться (съ кѣм); wbić sobie w głowę (złe słowo), splamić się, zbrudzić się; wdać się (w co, w sprawę niedobłą; z kim).* Sūnus įsītepe nereikalīngą žodį į būrną, t. y. įsidēja. Ne įsītēpk su jeis; tik tēn ne įsītēpk (P.). Nė žodį apiē tāve ne įsītepiu (sc. išsītepiu), t. y. burnōs ne sūtepiu (не произволился) apiē tāve. v. išsītēpti.

I-si-tikėti, įsītikiu, -kėjau, *положиться (на кого), довериться (кому); zdać się (na kogo), zaufać (komu).*

I-si-tỹkti, -kù, įsītykiau (жем.; в.-лит. įsītīēkti, -kiù, įsītīēkiau), *завести у себя, заготовить себя, сдѣлать себя, приобрѣсть, обзавестись; sprawić sobie, sporządzić sobie, nabyć sobie.* Brólis įsītyke sau visókių gaspadriškų sūdų. Aš įsītykiau šunį piktą, t. y. pirkaū arba užauginaū (sc. užsiauginaū), o tū sau ašviēnius gražiūs.

I-si-tīrvinti, -nu, -nau, *оттащить себя или съ собою; wciągnąć sobie lub z sobą.* Įsītīrvina vaikas obalų, t. y. įšinėse.

I-si-tỹžti, -tyštù, -tyžau, įsītỹžti, įsītỹstu, įsītỹžau u įsītīžti, įsītīštù, -tižau, *твердо рѣшившись сдѣлать*

что-н., неотступно добиваться исполнения своего желанія и этимъ сильно надѣсть или досадить другимъ; stanowczo zdecydowaŃszy się co uczynić, uporczywie starać się dopiąć celu i tym naprzykrzyć się lub dokuczyć innym. Vaikis įsītỹža žānytis, kad ne gál nū jo atsikōdyti. Būva įsītīžę výrai imti jį į akrūtus, t. y. būva užgūlē. Vaikīnas įsītỹža (y A. Ю. «išsītīža») vēsti māne šókti, t. y. nūlatai ved. 2) *вознестись (на кого-н.); zawziąć się (na kogo).* Urōdas ant mānės įsītỹža, t. y. įpỹka.

I-si-trasióti, -sióju, -siójau, *разрушаться, разнзодиться; rozprędzić się i biec w różne strony, rozbiec się, rozjeździć się (zasmakować w jeżdżeniu).* Sūnus įsitrasiója par mefgas (no dūsuuamų), vīs jam nepatinka dėl ženātvės. v. įtrīsti.

I-si-trēnkti, -kiù, įsītrenkiau, *надтрескнымъ (отъ удара); nadpręknąć (od uderzenia).* Išdas įsitrenkęs nū užgavīma, sugriūti nor. v. įdūžti (2).

I-si-trīnti, įsītřinu, -trỹnau, *отепеться; wtarć się, wcisnąć się.* Ir įsitryne į tārpa.

I-si-tūpti, -tūpiù u įsītupiu, įsītūpiu, *опнздатъся, стѣсть (куда-н., поджавши ноги, по нтмъему); wgnięździć się, wsiąść (dokąd, założywszy nogi pod siebie).* Įsītūpk į vežimą, pavēžįsu tāve.

I-si-válgyti, -vālgau, -vālgiau, *задолжать, ндѣ на счетъ; zadłużyć się, jedząc na rachunek.* Esmū skolīngas, kur įsivālgiau, t. y. ant dūnos (=dūnai) žīčijau. 2) *ндѣ воити во*

скупъ; wciagnąć się do jedzenia, znaleźć (w jadłe) smak.

I-si-vašūti, -šūju, -šavaū, *сойти с дому (и не быть в состоянии выпиться из них), закабалиться; задолжиться (и не мог выбраться из долгов), zaplątać się. Žydas įsivašāva, t. y. daug pajėme nū pōna. v. įsiskōlyti, vaňšas (vāšas), išsivašūti.*

I-si-vėdinimas (об. įsivėzdinimas), -ma, m. *выходъ (собств. самовведение) женщины в храмъ (послѣ родовъ); wprowadzenie się do kościoła, oczyszczenie (po połogu). v. įsivėzdinti, įvedýbos.*

I-si-veĩkti, -kiū, įsiveikiau, *утомиться, поработать сверхъ силъ; zmęczyć się, popracować nad siły. Ne dūk suĩkų dárba, kad ne įsiveĩktum. v. įveĩkti.*

I-si-veĩsti, -siū, įsiveisiau, *расплодуть, развесту, завесту у себя или для себя; rozplodzić, rozkrzewić, zaprowadzić u siebie lub dla siebie. Žėntas avižų norėja įsiveĩsti. v. veĩsle, įveĩsti.*

I-si-veizdėti (жем. įsiveizėti, įsivezėti), -vėizdžiu, -veizdėjau, *смотреть; wpatrzeć się. Vaikiukas įsiveizdėja į tą bóbą, kaip kárve į naujūs vartūs. Įsiveizdėk geraĩ, kad pažįntumei, t. y. įsistebėk. v. išveizdėti, įsižiūrėti.*

I-si-vėlti, įsivelu, -vėlau, *оплестись, опутаться, опутаться; wplątać się, wczepić się. Kĩbis, dagys (u dagis) įsivėle į drabužius, į plūkų.*

I-si-viėryti, -riju, -rijau, v. *įsitikėti. Įsiviėryti yra parsitikėti.*

I-si-veĩpti, -piū, įsiverpiaū, *запряться, опряться; опуститься (глубоко); zaprząć się, zasklepić się; wpić się (głęboko). Ėrke įsiverpe į kúną, į tēšmenį. v. išveĩpti.*

I-si-veržinėti, -nėju, -nėjau, *отнестись (и нажимать то в одномъ, то в другомъ мѣстѣ); wcisnąć się (i cisnąć w jednym, w drugim miejscu). Įsiveržinėja man bĩškį apĩva-ros. v. įveĩžti.*

I-si-vėzdinti, -nu, -nau, *давать весту себя; сойти (в храмъ послѣ родовъ); wprowadzić się, wstąpić (do kościoła po połogu). Reĩkia moterĩškei įsivėzdinti po kūdikui.*

I-si-výroti, -roju, -rojau, įsivýrauti, -rauju, -ravau u įsivýrũti, -rũju, -ravau, *усилиться, начать играть роль взрослого мужчины или распорядителя, сойти в роль полного хозяина, разважничаться; wzrósć się, począc grać rolę dojrzałego mężczyzny lub osoby, rozporządzającej się w domu (gospodarza), rozkoko-szyć się (y A. Ю. įsivýrũti, «prze-stawać z mężczyznami»). Tas vaikĩnas jau įsivýroja, t. y. kaip výras tãpa. Ta mergà įsivýravusi, t. y. su výriškais parstavójusi (?). v. vý-ras, įvýrulti.*

I-si-výsti, -výstu, -výdau, v. įsiveizdėti. Įsivýdau, t. y. įsižiūrėjau.

I-si-výstyti, -výstau, -výščiau, *оуть, зауть себя; оуться, зауться; сойти, опереться, опрестись; wwinąć, zwinąć (sobie); wwinąć się, zwinąć się; wejść, wetrzeć się, wkraść*

- się, wścibić się. Kaip blūsà isivýste i bõveľnà, taip slūgà i ūšvės gerumą. v. įsiveřpti, įvýstyti.
- I-si-võgti, įsivagių, įsivogiau, *окрасться, сойти украдкою; ukraść się. Piēmū nor įsivõgti i vīdų. v. įsprūkti, įsibrąuti, įsprūsti.*
- I-si-žadėti, įsižadų, -dėjau, *дасати обѣтъ, обѣцаться (идѣ-н., ходитъ куда-н.); ślub uczynić, ślubić (gdzie-k., chodzić dokąd-k.). v. žadėti, įžodis.*
- I-si-žagtį, įsižagu (*оочт. u įsižangū*), įsižagiau (*оочт. u įsižagaū*), *стѣнать, украсъ; ukraść. Vaĩks įsižage obalū, t. y. pàvoге bĩškį. 2) опоганинуться, оскверниться; splugawić się. Duktė įsižage, t. y. paľaiže ne jūtusis svięsta (оооб. neváľgomajà dięnà). v. įžagti.*
- I-si-žióti (= išsižióti), -žioju, -žiojau, v. išsižióti.
- I-si-žúlyti, -liju, -lijau, *сильно надолбѣть, статы оъ тѣлѣсть; bardzo się uprzykrzyć, stać się ciężarem. Bóba įsižúlija sàva lięžuvių kaimýnams, t. y. daug šnėka, įsiprĩklija. v. įžúľas, atžúľas (atžúľas, atžúľus), įsitýžti.*
- I-si-žiūrėti, įsižiūriu (*рьдко įsižiúrau*), -rėjau, *всмотрѣться, оляднѣться; wpatrzeć się, przypatrzeć się. Įsižiūrėk, kad paĩmtumei tą dáiktą. v. įsiveizdėti, įsistĩgti.*
- I-skáldyti, -dau, -džiau, *надколотъ (полѣнья); расколотъ, наколотъ (немного дровъ); nadszczepić (polana); rozszczepać, narąbać (trochę). Įskáldyk, apvaľutaĩnius ne dėk i pėčių. v. įskėlti.*
- I-skàsti, įskantù, įskataū, *разохотиться, горячо приниматься (за работу); rozochocić się, wziąć się żarliwie (do pracy). Brólis įskàta dĩrbti, dĩrba be átlydos. v. įsidĩrbti.*
- I-skatĩmas, -ma, m. *состояние отъ маторѣ (stan od czasown.)* įskàsti. Įskatĩmas mĩnti linùs.
- I-skaudulėti, -lėju, -lėjau, *покрыться нарывами или болячками; owrozdzić. Ligónis įskaudulėjęs, t. y. aptėkęs skauduleĩs. v. skaudulỹs.*
- I-skėlbti, -bru, -biau, *отговорить, отолковать (постоянно маяя); wtówać (ciągle głosząc). Ką bóba įskėlbe, t. y. įkalbėja, jau tu nebatskėlbsi.*
- I-skėldėti, įskėldu (*u įskėldėju*), -dėjau, *надколѣться, истрескаться, изломаться; być nadszczepianym, ropękać (się), popadać się. Įskėldės blaũzdos be žėkstaibų pavāsari. v. įskĩrsti, įskėlti.*
- I-skėlti, įskėlu, įskėlau, *надколотъ (полно); nadszczepić, nabrąbać (polano). 2) выспѣть, выкресить (огонь); wykrczać (ogień). Įskėlk ūgnį su skĩltuvu (u skĩltuvu) iš tĩtnanga (об. tĩtnaga). v. įskĩlti.*
- I-skĩlti, įskĩlù (*u įskĩľstu*), įskĩľau, *надколѣться, надтреснуть; nadszczepić się, nadpėknać. Įskĩľęs mēdis. 2) задолбѣть; zadłuzzyć się. Aš jam įskĩľau tris áuksinus, t. y. įsiskĩlijau. v. skóľà, įskėlti.*
- Įskypas, -pà, *косвенный, косоу; ukośny. Įskypas kirtĩmas mēdžių. v. įkypas.*
- Į-skiřsti, įskirstù, įskirdaū, *начать лопаться, полопаться (о верхнем*

слоу кожу); *poszćć pękać, poprękać* (o skórcie zwierzchniej). Rañkos, *marškinėi* (?; у А. Ю. *iskiřsti znac. u «nasięknąć czarnością»*) *iskiřda*, t. y. *ijūdava*, ne galî nei išpląuti, išmazgóti. Rañkos *iskiřdusios*, kaip *skeřdinas* (с.-лм. *skeřdenos*). v. *iskėldėti, pláišėti (plėišėti)*.

I-skîsti (об. iš-skîsti), *iskindù, iskidaũ* u (об. о жидкости) *iskýsti, statũ* довольно жидкимъ, прозрачнымъ (о полотнѣ); *užnocimũs; stać się dość rzadkim, cienkim lub przezroczystym* (o płótnie); *zużyć się*. Iškide *marškinėi* *piėmėns*. v. *iškýsti*.

Išklėdnas, -nà, *isklėdnũs, -nĩ* u adv. *isklėdneĩ, kocoyũ, kocvennyũ; krzywoy, ukošny*.

Iškridiñ, adv. u praepos., *крыломъ, окрыз; naokoło*. Iškridiñ *trobõs eĩk*, t. y. *apliñku*. v. *apsukūrnei, skridĩnis*.

Iškipas, -pà, v. *ĩskypas*.

I-skřisti, *ĩskrendu, ĩskridaũ, olemũtũ; wlecieć*. Iškřida *žvirblỹs ĩ priėmėnà*. v. *ĩlėkti, iškřisti*.

Iškroda, -dos, f. *вырęка, выемка; желобокъ; żłobek, rowek wydrążony*. Iłáidi *ĩskrodaũ* *dėl muštũvũ*. v. *skrósti, išskrósti*.

I-skuĩsti, *ĩskuistũ, ĩskuitaũ, pазгорячуться, разбѣсчуться, расшалуются; rozpalieć się, rozszaleć, rozswawolić się*. Iskuĩta *šũ*, t. y. *ĩdũka*.

I-skũnsti, *ĩskũndžiu, -džiau, нажаловаться (на кого-н.); nasakaržỹć (na kogo)*. Kaimýnas *màne ĩabaĩ ĩskũnde pũnuĩ*. v. *ĩdũti*.

I-skveřbti, -brũ, *ĩskverbiau, проколотъ (мѣсто и вставитъ, отис-*

нутъ въ него); przekłóć (miejsce i wstawić, wcisnąć doń). Iškveřbk *skỹbulus ĩašiniũ ĩ liėsa kėpinaũ* (об. *kepėnė, kėpsnĩ*).

I-sliũkti, *ĩslenku, ĩslinkaũ, оползти, олтзти; wpełznąć, wleźć*. Vos *ĩslinkaũ* (u *ĩslũgiau, ĩslũgiau*) *ĩ mėdĩ priė paũkščĩũ*.

I-smėgti, *ĩsmengũ, ĩsmegaũ, ошмытũся, шомкнутũся (глубоко, сильно) и зацнстũ; uwięznąć, wbić się (głęboko, bardzo) i utkwieć*. Žuviėš *ašakà ĩsmėga* (об. *ĩstrĩga*) *ĩ steĩplė*. Akmũ *ĩsmėga ĩ žėmė*, t. y. *ĩsilėida*. v. *ĩstrĩgti, ĩsrĩgti*.

I-smeĩgti, -grũ, *ĩsmeigiau* (соч. *ĩbėsti, ĩbedu, ĩbedžiau*), *шомкнутũ; wetknąć*. I-smėĩgk *smaĩgti, bāslĩ, miėtą ĩ žėmė*.

I-smėlkti, -kia, -ke, *сильно болѣть (о колотнѣ, колукнѣ), кольнутъ, сильно рнзатъ (въ животнѣ); bardzo boleć (o boku), dać się we znaki (o kolce), mieć rznięcie, ostry ból (w brzuchu)*. Móterei *ligústai*, kaip vis, *ĩsmėlkia jái* (sc. *šóną*). v. *ĩsmĩlkti*.

I-smilgėti, -gėju, -gėjau, *порастти метлуцєю; porosnąć mietlicą*. I-smilgėja *dobiłai*, t. y. *ĩ smilgas išėja*. v. *smilga, ĩusnėti*.

I-smĩlkti, *ĩsmĩlkstu, ĩsmĩlkau, полуцить колукы; уцмать (Омь. ĩsmĩlkti); dostać kolki; zdreťwieć*. Liėžũvis *bełójant ĩsmĩka*, t. y. *paĩsa*.

I-smĩlti, *ĩsmĩlstu* (u *ĩsmĩlũ*), *ĩsmĩlaũ* (соч. u *ĩsmĩlti, ĩsmĩlũ, ĩsmĩlaũ*), *повадуться, прустрацмуться (къ ч.-н.); wnećić się, upodobać sobie* (co). Vaĩkis *bũva ĩsmĩles*, t. y. *ĩsinorėjes, gėrti ariėkaũ ir priė* (?)

mergũ šõkti. Vyras įsmĩla į arieĩkã ir ne galĩ jĩjĩ atgĩnti, nugasĩnti. v. įgližti, įtrĩsti, paprãsti.

I-smõgti, įsmagiu u įsmogiũ, įsmogiau, *нахлестать, наместить; nachłostać, nasmagać*. Įsmogiau aš árklui geraĩ par šõnã.

I-smũkti, įsmunkũ, įsmukaũ, *осунуться, занасть (куда), снасть (о дыру); уязнуть; wsunąć się, osunąć się i zapasć, wpaść (dokąd); uwięznąć*. Iš-netyčĩų aš įsmukaũ į pėlkę, į vėrsmeį.

Įsnãgas (= жем. įsnãgs, в.-лит. įsnai-gas или f. plur. įsnaigos, -gũ), -ga, m. *снѣжные хлопья (на дереве), снѣгъ (покрывающий древесные сучья); śnieg (na gałęziach drzewa)*. Įsnãgas ant šakũ mēdžiũ gĩrioje, t. y. sniēgs, kurs kiĩb. v. įsnĩgti.

Įsnauja, -jos (оочт. u įsnava, -vos), įsnaujã, -jõs, acc. įsnaujã u įsnaujã, įsnaujã, f. *сальникъ (перепонка, вся из комьяхъ жира, прикрывающая спереди брюшныя черева); жиръ, окружающий брюшныя черева; błona brzuchowa, okrywajãca trzewa zprzodu; tłustość, otaczajãcã wnetrznegości*. Dvi įsnauji ãuga šõnũse meĩtėla. Įsnaujas suriõčia, sũsiuva ir padĩrba ūžkulã. Taukėlei žansũ bus įsnauja. v. ūžkulas, pãvilga, taukĩne.

I-snĩgti, įsnĩnga u įsnĩgti (жем. įsnĩgt, įsnĩgt), įsnĩga, *снасть (о что-н., о снѣгу), наснѣжить (немного); zaśnieżyć, wpaść (o śniegu)*. Įsnĩga į vĩdũ daržĩnės. Ant mēdžia (= į mēdĩ) įsnĩga ãpskardas, ýnis, šarmã. v. sniēgas.

I-sodĩnti (жем. įsvadĩnti), -nũ, -naũ, *ссадить, посадить (о что-н.); wsadzić*. (Žmõgu) sēnĩ į vãžĩ įsodĩnk.

I-sopėti, įsõpa, -pėja, *наболеть, разболеться; rozboleć się, wzmoć się (o bolu)*.

I-spãusti, įspãudžiu, įspãudžiaũ, *отиснуть, одавить, сжать; wcisnąć*. Įspãusk bĩškĩ varskės, sviėsta į vogdõnã, į purãgã.

I-spiãuti, -ãuju u -ãunu, įspiõviaũ, *окинуть силою воздуха слону из рта, плюнуть (о что-н.); wpluć*. Įspiãuk į spriaudỹklã. v. iš-spiãuti.

I-spėti, įspėju, -jau, *отдавать; zgadnąć*. Aš įspėjau, kad tu esi seĩganti. 2) *przedynpedzieć, ostrepecь; uprzedzić, ostrzec*. Įspėjau aš anã besĩstebanti (в.-лит. besĩstebinti) iš gražũma gývolũ (į gývolũ gražũmã, ?), t. y. pãrspėjau. v. pãrspėti.

I-spiũsti, įspinstũ, įspindaũ, *заснѣтуть, оброчить лучи снѣга (о солнцѣ); zaświecić, wrzucić promienie światła (o słońcu)*. Sãule kaip įspiĩs, tai giĩnk gývolus namõlei. Sãule į łãngã įspiĩnda.

I-spĩrgti, -gstu, -gau, *сильно накалиться или нагрѣться, стать очень жаркимъ; zapęczyć; spieć się, stać się spieklym lub bardzo gorącym; zeskwarzyć się*. Įspĩrga tvankã, t. y. dĩdis karštis (rãdos).

I-spĩrti, įspĩriu, įspýriau, *ударить (о кого-н.) заднею ногою (задними ногами), брыкнуть (лягнуть) и по-*

насти (съ кого-н.) ногою; wierzgnąć (kogo), wierzgnąć i uderzyć (kogo) nogą (nogami). Jāutis jāmui īspyre. 2) опереть; оцунуть и опереть (ногу); weprzeć; wsunąć i weprzeć (nogę). Sesū īspiŗs kōjā i kūŗpę.

I-sprāndyti, -dau, -džiau, *отмучнуть, оттащить (nonepekъ чего-н., крпнко, не одну вещь), переплести (прутками колья); wprężyć (nie jedną rzecz), poprzeplatać (pręcikami słupki). I-sprāndyk medūkais tāŗplenčius vaŗtų, kad ne liŗstum paŗšai. v. īsprēnsti, īspreŗgti.*

I-sprāusti, īsprāudzīu, -džiau, *отмучнуть (унпруое тнло съ тнсное мнство), зацмемуть; wcisnąć (ciało sprężyste do ciasnego miejsca). I-sprāusk i vīdų, t. y. įtalpink (сост. и ітлпінк, ітлпінк). Ans begėdis, kaip sū ūdegā īsprāudes (поджасиу) bėga.*

I-spreŗgti, -giū, īspreŗgiau, *напрячь, согнать или оттащить (распорки), натянуть (пряжку); naprężyć, wstawić (rozporoki), włożyć na rozporokę, napić (sprężaczkę). Spreŗglūs īspreŗgk āudziant, kad dūnkšlēs ne mēstųs. v. īspringti, īsprēnsti.*

I-sprēnsti, īsprēndžiu, -džiau, v. īsprāusti. 2) *енпрячь; wpręgnąć. I-sprēnsk aŗviŗņi i vāŗi, aŗ vaŗiŗsiu. v. īsi-sprēnsti, īsprāndyti.*

I-sprīgti, īsprigu (σ.-lum. īsprigiu), īsprigiau (u īspriėgti, -giu, -giau), *щелкнуть (кого-н.) пальцами, ударить щелчком; prżnąć (kogo) palcami, dać (komu) prżtyczka; naderznąć, werznąć (lancetem). Su skerstū (me-*

dijōnu) īsprīga (= īsprige, īspriėge) kraūleidis.

I-springti, -gstū, -gaū, *уязннуть, смять (съ топъ); uwięznąć, slanać (w gardle). Kānsnis īspringa gerklē, t. y. ni šę ni čē nebīslenda. Šāpas, āŗaka žuviēs īspringa i gėrklē (жем. u gėrklē), t. y. īsiglįja (σ.-lum. īsiglēja). v. īspreŗgti, paspringti, užspringti.*

I-sprōgti, -gstu, -gau, *надтреснуть, лопнуть (съ одномъ мнствъ); nadpęknąć. Mėdis īsprōges. v. īplyŗti, idūŗti (2), īskīlti.*

I-sprūkti, īsprunkū, īsprukaū, *проскользнуть (во что-н.), снасть, олетнть (мигомъ); wemknąć się, wpadnąć, wlecić (w oka mgnieniu). I-sprukaū i żabaryną, t. y. ībėgau. v. īsprūsti, išsprūkti.*

I-sprūsti, īsprūstu, īsprūdau, *снасть, снасть (съ тнсное, узкое мнство), отмучнуться (сразу), обнжамъ; wpaść (w ciasne miejsce), wcisnąć się (odrazu), wbiec. I-sprūdau aŗ tēn i tōki rasāŗa, lėrmā, t. y. īsrigaū. v. īsrīgti, īstrīgti, īsi-sprāusti, išsprūsti, īsprūkti.*

I-srēbti, īsrebiu, īsrėbiau (u īsrūbti, īsraūbti), *хлебнуть, похлебать; siorbnać, zjeść (trochę zupy). Kaip īsrėbiau bīŗki karŗtima, palika man šilčiaū ir tvirčiaū. 2) хопуо хлебамъ, мноо нствъ (суну); wiele jeść, być w stanie wiele zjeść (zupy). v. išsrūbti.*

I-srīgti, īsringū, īsrigaū (u īstrīgti, īstringū, īstrigaū), *защипать, смять (съ топъ); занастъ (съ cepдце); utkwic, stanąć (w gardle); posiąć*

(czyje serce). Tas vaikīnas isrīga man ī širdī, aš ilgīūs be jo. Ta mergēsa (= mergēse) isrīga ī mā-lōnē vaikēsa (= vaikēsui ī širdī). v. īstrīgti, īglīžti, īsmēgti.

Īstabūs, -bī, adv. īstabeī, бросающийсѧ въ глаза, выдѧляющийся, замѧтный, видный, казистый; удивительный; zwracający na siebie oczy (uwagę), odznaczający się, widny, znaczny, postrzeźny, okazały; dziwny. Īstabū (neutr.) jaunāi (u jāunai) meīgai vaīnētis su bērnu (всѧмъ броситсѧ въ глаза, осьъ обратѧтъ ониманіе, если дѧвица станетъ ѧздумъ съ парнемъ), t. y. svētīmas tū pasīsteba (pasīsteb). Man īstabū (всѧ диву дадутсѧ, если я...) gaīdrytis, kur neprīdera, t. y. sukinētis, ļandýti, ī māne stēbas (жем.), vēizd visi. Žmōgus īstabūs iš drabūžia, vēida, ūgia, kurī vēik pamatýs kōžnas. Īstabūs vēīlmas, t. y. rōdos dīdelis, o nēr dīdelis. Ne rēdykis īstabeī (такъ, чтобы бросалось въ глаза), kad neįsistebētum, pīrštāis nerōdytum ī tāvc. Īstabeī (казисто, не такъ, какъ друіе) āudeklā išāudei. v. īdēmūs, keīstas, įsistebētr; įvairūs. 2) замѧтный, примѧтный, наблюдательный, удумливый; baczny, dostrzegający, zastanawiający się (Ped.). Īstabūs vīras, vaīkas; kas to vaīka īstabūmas.

Ī-stamplīnti, -nū, -naū, одѧть, осунумъ (сѧ тpyдомъ, осьъ canov); wdziać, wsunąć (z trudnością, do buta). Īstamp-līnti kōjā ī bātā. v. īkīšti, įaūti.

Īstarža (= īstarša, īstaršas; īstaržas u (только о жерсбуръ) īsarža, -žos, m.

(односторонний) нутреиз, самеиз сѧ вырѧзаннымъ однимъ, именно вѧтш-нимъ стѧяннымъ ядромъ, полувыхо-лощенный; «jednojaż». Kuīlis (kui-lýs), eīžiļas, tēkis (u tēkis, m.-e. te-kýs), šū su viēnu pautū, viēnpaūtis, kuriō ļaikē rōmijimo (= be rōmijant) viēns paūts palīka viduriūse, vadī-nas īstarža.

Ī-stātymas, -ma, m. устанoвление, за-конъ; rozporządzenie, prawo (istā-tymai, -mų, pl. устасъ, законы; ustawa, prawo). v. īstatýti.

Ī-statýti, -taū, -čiaū, оставитъ; при-ставитъ (кого къ чему); wstawić; przystawić (kogo do czego). Tu šei-mýnykšti ī dārba, kaip ašviēņi ī vāgā, īstataī. 2) поставитъ (правилomъ, закономъ), устанoвитъ, издатъ за-конъ, распорядитсѧ; ustanowić, wy-dać prawo, rozporządzić się. Pōnas īstāta pagal jo žōdzia gyvėnti.

Ī-stiēgti, -giu, -giau, вложитъ (въ кры-шу), употребитъ (на покpыtie крыши); užyt (na pokrycie dachu). Vīras tris šimtūs kūlū īstiēge ī tā stōgā. v. stōgas.

Ī-steīgti, -giū, īsteigiau, позаботитсѧ (o чѧмъ-н.), постаратсѧ (сдѧлать что-н.), сдѧлать (что-н.); posta-rać się (o co), postarać się (zrobić lub sporządzić co-k.), zrobić lub spo-rządzić (co-k.). Duktē īsteige inda-rōkā sau pasidaryti (жем. u īstel-gēs, m.-e. īsīstelge, sijōnā, P.). v. īsisteīgti, ištýgti, īsteīgti.

Ī-steīgti, -giū, īstelgiau, замѧтумъ, обратумъ ониманіе; postrzec, zwró-cić uwagę. Mergā īstelge vāģi tū-pintī už kārvēs, t. y. pamāte. Sū-

nus ne ĩstelge m  ne ba  n  cio, t. y. ne nor  ja mat  yti. v. ĩstelgti, ĩsi-stelgti.

I-st  ngti, -giu, -giau, *смочь, быть в силѣ, быть в состоянїи; zdołać, być w stanie*. Kas ĩst  ngia, tas u  d  rba. S  nis ĩst  ngia dar m  lti, t. y. ĩj  gia. Kad a   n  riu, tai ĩst  ngiu, t. y. paval  ju, p  rgalu. v. ĩsist  ngti; ĩgal  ti.

I-st  r  zioti, -  ioju, -  iojau, *отвѣщать (тяжестъ); uciagn  ć (ci   zar)*. v. ĩstingar  ti, ĩbr  klinti.

I-stigail  ti, -l  ju, -l  jau, *указывать (на кого), бросить или бросать (на кого-н.) подозр  ние, заподозрить (кого-н.); wskazywać, rzucić podejrzenie (na kogo)*. P  voge p  nigus, a   ĩstigail  jau ant j  jo, t. y. ĩstigav  jau.

I-st  gav  ti, -v  ju, -v  jau, *указывать (на кого-н.), всячески поговаривать (о ком-н.), возводить обвинение; wskazywać (na kogo), pomawiać (kogo), obwiniać*. ĩstigav  ti   ra v  sk   pasak  yti. v. ĩstigail  ti.

I-st  gti, ĩsting  , ĩstiga  , *упереться или стать (на своемъ), ринуться (поставить во что бы то ни стало на своемъ), возыметь сильное желание; napar  ć si  , postanowić (doprac  ć czego za jak  -b  d  z cen  ), uparcie za  qdać*. A   ĩstiga   padar  yti p  gal s  va nora. Any  ta ĩst  ga, t. y. ĩsinor  ja,    dn   di  n   d  v  ti vi  n   drab    i. An   ĩst  ga   m  g   apg  uti. v. ĩsist  gti, st  gti, st  gti.

ĩstija (  stija?), -jos, f. *пущение; postanowienie*. V  rai t     stij   v  ra, t. y.

kur   u  l  me ĩ  ti ĩ akr  tus, t   ir g  uda, n  r paj   ti. —

  stinas, -na, m. (*Пон. u   stisinas, -na, m.; Сл.     inia, -nios, f.; y A. Ю.   stina, -nos, f.*), *капиталъ безъ процентовъ (устинникъ); kapital bez procent  w*. Atad  k man   stina  , t. y. kas ĩd  ta pinig  , o su u   du (pa   komis), kaip nori, gal   d  ti arba n  .

  stinga, -gos, f. *напряжение (силъ), ycu  ie; na   zenie. napr   zenie (si  )*. Rum  s a  vi  nis tr  ukia ve   m   vi  na   stinga, t. y. ne tr  k  io, c  na vi  na  p. v.   st  ngti.

I-stingar  ti (y A. Ю. «  stingar  ti»), -r  ju, -rava   u   st  ngloti, -loju, -lojau, *отвѣщать, окатывать (большую тяжесть); wci  gn  ć, w   wign  ć, wloczyć (wielki ci   zar)*. Led gal  jome ĩstingar  ti   kmen   ĩ ve   m  , t. y. ĩve  sti. v. ĩst  r  zioti.

I-st  ngti, ĩst  ngstu, -gau, v.   st  gti. Any  ta b  va   st  ngusi va    ti ĩ tu  g  . Kaip   st  nga s  nus ĩ t   vi  n   me  g  , ir reik  ja l  isti    nytis. Kaip va  ks bl  ve,   st  ng  s, t. y. ĩsinor  j  s, va    tis.   st  ngau pabe  gti ra   yti, t. y. ĩsinor  jau. v. ĩsist  ngti.

I-st  riinti, -nu, -nau, *во  тми (робко, медленно, дрожа отъ холода); wej   ć (boja  liwie, powoli, dr  c od zimna)*. Va  kas t  koja ir   st  rina pama    ĩ tr  b  , t. y. bij  damos ĩv  ja. v. su-st  rti.

I-st  ti,   st  ju,   st  jau, *отма  нуть нору, отмынуть (спускаясь ниже); по-отмынуть (куда-н.); wstawić nog  , wst  pić (ni  ej spuszcza  c si  ); po-ot  pić (dok  d)*. v. st  ti.

I-stovėti, istóviu, -vėjau, *посмотреть (много); угад (мiejscie długim staniem lub stopami)*. Aš istovėjau viētą bestóvint (sc. bestovédamas), t. y. įlínka žėme nū stovėjima.

I-strámsėti, istrámsiu, -sėjau, *побранить (кого), сдѣлать (кому) строгое замѣчаніе, поставитъ на видъ; злѣяя (кого), да (кому) остроу наганя*. Istrámsėti súnu i pijukystę, t. y. išmėtinėti. —

I-strigas, -gà u adv. (praepos.) istri-gai, v. įskypas, istrižas. Ark istri-gai kálną, t. y. įkrypai, istrižai.

I-strigti, istringù, istrigaũ, *опечется, застрѣтъ; впарѣ сѣ (в co), утквѣтъ*. Pakirsta ėgle istriga i kíta ir pasikóre. v. įsrigti.

Istrižas, -žà u adv. istrižai, *косоũ, кососный; krzywy, ukośny (v. įskypas)*. Istrižai nułúžes šónkaulis bráška. Ant-šę linkai istrižai cik. Istrižai išdege sôda (деревня), bo vėjis pūte istrižai. Marti áudeklą istrižai nukirpa, t. y. nelygei, įžuľnei. v. įstrigas, įžviľnas, pašlaunùs.

I-stùmti, įstumiu, įstúmiau, *отомкнуть, отузить; втрѣтъ, впрѣтъ*. Vaľkas vaľką i bálą įstúme.

I-súdyti, -dau, -džiau, *посолить, засолить*. Su druskà įsúdyk viraľą. v. sùrùs.

I-sùkti, įsuku, įsukaũ (сочм. įsukiau), *окрутитъ, всернитъ; вкрѣтъ*. Įsùk gvintas i sričę (об. i stricę) ratėla.

I-siúlyti, -liju, -lijau (u įsiúľau, -ľau), *уговорить (кого-н.) взять (принять, купить); осудить; намѣтъ (кого) прыжя (взятъ, купить co); настрѣ-*

чѣтъ, вкрѣтъ. Led įsiúľau jam óbalį. v. įbrùkti, įteľkti, įsisiúľóti.

Įsūnis (u сочм. įšsūnis, ýsūnis, произн. ýsūnis), -nia, m. *пріемный сынъ; przybrany syn*. Bevalkei pajėme įľį už įsūni. v. augintinis, įdukra.

Įsunýsta, -tos (u įsūnýste, -tės), f. *состояніе (положеніе) усыновленнаго лица; stan przybranego syna (v. įsūnis)*. Ant įsunýstos (na pravaх сына) paimtas.

I-sūrėti, įsúriu (u įsūrėju), -rėjau, *насолитъся, просолютъся; zasłonić (dostatecznie), przesiąknąć solą*. Apsúdyta mēsa jaũ įsūrėja. v. sùrùs, įsisūrėti.

I-sùsti, įsunsù (u įsųstù), įsusaũ, *запаривать, опаривать; zaparszywić, oparszywić*. Vaľkas įsùsęs, t. y. įuľžęs.

I-siùsti, įsiuntù, įsiutaũ, *разбѣтъся, оидѣтъ, озбѣтъся; rozwsćieklć sę, rozszyć, wsćiec sę*. Girtas įsiùta ir pradėja sùdùs daužyti.

I-siùti, įsiuvu, įsiuvaũ, *осудить; wszyć*. Įsiúk kabùs, maksùs.

I-svaigti, -gstù, -gaũ, *закружѣтъся (о голоѣ), одурѣтъ; zakręć sę (o głowie), odurzyć sę*. Įsvaigta man gaľvà nū tūžôs, nū tváigos. v. įsisvaigulėti.

I-svėrti, įsveriu, įsvėriaу (сочм. u įsvėrti, įsvėriaу, много свѣтъ, имѣтъ большоу свѣтъ; dużo wazýć, mieć wielką wagę. Marti įsvėre daugiaũ. 2) прицѣпитъ, поставитъ (для большоу свѣта); przyczepić, wstawić (dla wagi). Įsvėriaу svėrti (сочм.), įsvėriaу svėrti (зан., P.). v. išsvėrti.

I-sviesti (y A. IO. «įsvīsti, įsvidaũ»), įsviédžiu, įsviédžiau, *ожинуть, оброчить; wrzucić*. Su strypū į vīdų pro ląngą įsvīda (= įsviėde), t. y. įmete. v. sváidyti.

I-svīlti, įsvinū (= įsviū, *жем. įsviūnū, įsviūstu*), įsvilaũ (*жем. об. įsvīlti, įsveļu, įsvilau*), *прислонить; przysmalic się, przypalic się*. Kōše įsvīla. v. įžvīgti, ičīžti.

I-svīrinti (*вост. u įsiūrinti*), -nu, -nau, *воіти (о слабому, пошатывающемся человеке); wejść (o słabym, chwiejącym się człowieku)*. Ligónis led įsvīrina iš laũka į vīdų, t. y. inėja svyrūdamas. v. įsvyrūti.

I-svīrti, įsvirū (*жем. įsvirnū u įsvīrstu*), įsviraũ, *обвиснуть, свеситься; провиснуть, очнеть; obwisnąć, zwisnąć; opaść*. Įsvīrusi būva vōtis ant kōjos, t. y. išdrībusi (?).

I-svyrūti, -rūju, -ravaũ, *воіти качаясь; wejść chwiejąc się*. Sīlpnas ligónis vos įsvyráva į seklīčią. v. įsvīrinti.

I-svīsti, įsvindū, įsvidaũ, *впасть; обраться; появиться (сразу); wpaść; wsiąknąć się; pakazać się (odrazu)*. Įsvīda įūdūmas į kūną, t. y. (kūnas) įjūdáva. v. įsimėsti. —

I-svōti, įsvōju, įsvōjau, *дать, унла-туть, оцунуть; dać, zapłacić, wkręcić*. Aš penkiūs rublūs įsvōjau aptiėko, t. y. daviaũ už vāistus. 2) *ударить; uderzyć*. Brōlis įsvōja su plāktukū, t. y. sūdave.

Iš, *praep. c. gen., už, cz (чел); z (cze-go)*. Išėiti iš namū. Pelė išbėga iš ūrva. Vėjis pūčia iš rytū (*u rytū*),

iš vakarū (*u vakarū*). Vārna iš viėtos, kità į viėtą. Grėndžia grūdus iš arūda (*жем. mygōs, mėigōs*), iščeĩa (*do szczytu*). Iš sava buvėnės (*sc. buvėnės*) parsīveže tařnas. Vādenį iš pūda išpīlti. Anýta iš mānės vis priėkabų jiėška bārtis. Iš vidaūs pūsės dūrys dāromos. Sūnus tai dāre iš bėdōs. Iš džiaūgsma veřkti. Iš tokiōs veizdėsenos, t. y. kad pardaūg vėizdi, ākys geĩda. Iš mēdzia stālas; pēcius iš mōla; peĩlis iš phēna. Iš pradžiōs; iš senū gadýnų; iš šio čėsa. Tai iš sāvės išsimāna. Tai iš sāvės ānga. Iš-mažeĩs. Iš-gēra. Iš-tōla. Iš-rēta. Iš-tiė-sōs. Bļazgāytis iš miėga, bļandýtis iš apsigērĩma. Iš-aurenaĩ (*omtyda; ztamtąd*) idėk smetōna. Iš-kuř (*omkyda; zkad*) āttřėse, t. y. atbėga, šū. Iš-naujōs (*u išnaūja, снова; znovu*) sugrōbe ligā. Iš-čiũku (= iščiũka, iščiĩta, ?) iškirtaĩ gĩrią. Iš-pūstōs (= iš plūstōs, *Омс.; изо очнхх сил; z całej siły*) dīrbu, t. y. dīrbu, kaip išsimanaũ (*sc. plūstėdams, kiėk įmanýdams*), dīdelei. Iš-po (*узнодъ; zpod*) tīlta kuĩkułas vīřta (= veřčiasi ?) vandeĩs. Jijė, martĩ, keblinė iš-po (*ночь*) ligōs. Iš-po smetōna išrūgos atsiraĩda. Dīėna iš diėnōs (*u diėn iš diėnōs, каждый день, ежедневно; codzień*) eĩdava jič, žmōnis (*жем.*), dvāran. Iš-anāpus (*узн-за, cz той стороны; z tamtej strony*) ūpia atvýka čė.

Išaiža, žos, f. *шелуха (стрепуха), шушина; łupina (grochu, bobu), łuszczyna*. Brāndžia (žīrnių, pūpų) išaižas iššlūk. v. ižinā.

Iš-aižyti (*Телу. жем. išižyti*), -žaũ, -žiaũ, *вылуццым; wyluszczyć*. Duktē māna visūs žirnius išaĩže. *v. ižyti.*

Iš-akėti, -kėju, -kėjau (*жем.*) *u* iš-akyti, -kyjũ, -kijaũ, *стать попутным, поодреватым, взрыхлѣть; stać się dziurkowatym, gąbczastym*. Riebus rūgęs piėnas ėra išakėjes. Išakėjusi dūna nũ *svirplũ (?)*, t. y. išnarvėjusi. Lėdas išakijes nũ sáulės pavāsari. 2) iš-akėti *u жем.* išekėti (*Ред.*), *разборонить, озбропонить; rozbronować, wybronować. v. išekėti.*

Iš-ałasũti, -sũju, -savaũ, *сѣмѣти (сз тпескомъ, сз шумомъ); wyjść (z trzaskiem, z hałasem)*. Pijũkas išałasāva iš namũ, t. y. išēja ałasũdams. *v. ałasas, iškukũti.*

Iš-ałdavóti, -vóju, -vójau, *разоинамъ; rozproszyć*. Išałdavóti ėra visūs išblaškýti nũ sávęs šaliĩ. 2) *пачтпамумъ; roztrwonić. v. išblaškýti.*

Iš-aldinti, -nu, -nau (*Ольс. u išáldyti, -diju*) *проинать (безцеремонно, сз тпескомъ); wypędzić (bez ceremonji, z trzaskiem)*. Mĩrus vỹrui maĩčia išáldins laũkan iš namũ. *v. išbrũĩžti.*

Iš-alkĩnti, -nũ, -naũ, *оголодумъ; ogłodzić*. Ne išalkĩn tu jĩ kelonė. *v. áłkti.*

Išalkis, -kia, m. *оголодѣние, оголодь; wygłodnienie, zgłodnienie*. I išalkĩ (*об. išálkęs, iš bāda*), ką sugriėbia, tai suėda. *v. bādas.*

I šálti, išáłštu (*u išałtũ, жем. об. išałtũ*), išałaũ, *замерзнуть, хорошенько промерзнуть; zmarznąć*. Išáłusi žėme gileĩ šĩmet.

I-šálvėti, -vėju *u -vũ, -vėjau, промерзнуть, проморозиться; przemarznąć, stać się przemrożonym*. Išálvėjusi táva stubà, pakurà, t. y. pritráukusi šaĩčia. 2) *выморозиться (?)*; *wymarznąć (o rzeczach, w których jest plyn); wymrozić się (?)*. Drūpanas išplóvęs padėk ant šaĩčia laukė, kad išálvėtum (= iš-šálvėtum). *v. iššálvėti.*

Iš-amžiaũti, -žiaũju *u -žiaũnu, -žiavaũ, проевковать; изевковать; przeżyć (długi czas)*. Tiėk mėtũ išamžiavaũ geraĩ. *v. ámžis.*

Iš-aĩglyti, -liju, -lijau, *проинать, wypędzić*. Bobą išaĩglys geĩtys, t. y. išgiĩs šaliĩ. *v. išáldinti. —*

I-šankĩnti (*y A. IO. «išonkĩnti»*), -nũ, -naũ, *застагумъ или дагъ ескоумъ, отпынумъ; zmusić lub dać wskoczyć*. Išankĩn arkli par tvorą ir paganýsi. 2) *дагъ пачтпнамъ, разыпамъ; dać rozskakać się, rozziгаć się (P.)*.

Iš-anũti, -nũju, -navaũ, *свахлать; унѣнѣжумъ, изнѣсумъ, разопумъ; spartolić; zniszczyć, zużyć, spustoszyć*. Vaikaĩ plũnksnas ne plėša, alė tik išanũ, t. y. išnėknėknĩũ. Martĩ anýtos drabužius išanāva, išnėšioja ir gyvėnimą išanāva, t. y. išpũstija. Pėdas išanũk priė spánstũ ant snėga, kad lėpe ne užũstum. Ulaũnas vĩsą sáva náudą išanāva. 2) *изнасиловать; згвалѣć (y A. IO. «wymoczyć się»)*. Išanũti ėra išpĩsti.

Išara, -ros, f. (*comuną*) *разсоха; rozsocha, rozsochacina*. Išara ėra tai lópeta nũ žagrės be norāgũ. *v. árti.*

Iš-ardyti, -daũ, -džiaũ, *пачпоромъ, па-*

зобратъ; rozpróc, rozebrać (rozwalic). Kad ne tiŋka, te-išařda. v. iŗirti.

Īšaugos, -gu, f. pl., *омпыску, копные поля; кустарникъ, кусты; wyrostki; krzaki*. Mēdžia īšaugos, kuriōs iŗ atvaŗū iŗēja. Īšaugose piēmēne gāna. v. āugti (iŗāugti, *вырасту, P.*).

Īš-auksavōdinti (u iŗauksūdinti), -nu, -nau, *вызолотить (pass.-caus.); wyzłocić*. Īšauksavōdinti šaukŗtus.

Ī-ŗaukti, -kiŗ, iŗaukiau, *позвать, призвать (во что-нибудь, съ домъ); wezwać, przyzwać (wewnātrz)*. Īŗauk valķa i vīdū. v. iŗadīnti.

Īš-āusti, iŗāudzīu, -džiau, *выткать, соткать; wytkać*. Austīņ skēpetā dukrā iŗāude sāu (sc. iŗiŗāude).

Īš-āustyti, -stau, -ŗciau, *выткать (много вещей, не сразу), повыткать; wytkać (wiele rzeczy, nie odrazu)*.

Īš-āŗsti, -ŗta, -ŗša, *познать; rozświŋnać, rozednieć*. Bebŗūsŗjant ir iŗāŗša mŗs karŗemō (= bebŗūsŗjant mŗms karŗemō, ir iŗāŗŗa?). Īŗāŗŗa mŗms bedainŗjant.

Ī-ŗāuti, iŗāunu u iŗāuju, iŗōvīau (жем. u частью *вост.* iŗavāu-iŗavāu), *стреляя поцать (во что-н., съ омерзѣмие, оупры); strzelajac trafic (w co, wewnātrz)*. Brōlis stāŗci i vīdū iŗōve.

Īš-avēti, iŗaviu, -vējau, *разнотить, обнотить (обыч); rozchodzić (obuwie)*. Nāģines paraŗķes iŗavēķ prastū āvaŗu, kad eĩnant iŗ baŗņŗciā ne raudonŗtum.

Īŗbādēlis (*вост. u iŗbadēģelis*), -le, *вы-молодальнъ, промолодальнъ человекъ; zgłodniały człowiek*. Kas tā iŗbādēģi priŗēŗs. v. bādas.

Īŗ-badēti, -dēģu, -dēģau, *вымолодать, вымолодиться, изнуриться вымолодъ; wygłodnieć (iŗāłkti, iŗāłkstu, -kau, промолодаться; zgłodnieć, Ped.)*. Samdiniŗkai iŗbadēģe atēja, ne galū atŗerti jŗsius. v. bādas.

Īŗ-bādinti, -nu, -nau, v. iŗalkīnti.

Īŗ-badyti, -daū, -džiaū, *выколотъ (нѣсколко предметов, не сразу), выбодать (глаза), выпырать; wybość, wykłóc (wiele miejsc, nie odrazu)*. v. bēsti.

Īŗ-bāģariŗti, -riŗju, -riŗavu, *выбрать (все, поочененно); выпырать; wybrać (wszystko, stopniowo); wyszturczyć*. Jis ķēta iŗbāģariŗti visās dāinas iŗ to ķiēma, t. y. iŗriŗkti, iŗraŗyti.

Īŗ-bāģti (жем. iŗbēģti), -ģiŗ, iŗbaiģiau, *окончить (поочененно все сдѣлать, все выпыбуть, израсходовать); skończyć (stopniowo wszystko zrobić, wsz. wyrābāć, wydać)*. Īŗbaģtas dārbas. Īŗbaģe ģiŗriā (ķiŗsti, pardavinēti); iŗbaģiau pīņigus, mīŗtus (Ped.) v. pabaģti.

Īŗ-bāyti, iŗbāiju, iŗbāijau (sc. iŗbājyti, -jiŗu, -jiŗau), *сбуть съ толку, одупарить, изноровить, избаловать; zdurzyć, zbalamucić, zepsuć*. Ta mergā dar ne iŗbāyta, t. y. ne iŗbāndŗusi daūģ piktū daiktū. —

Īŗ-baļazyti, -ziŗu, -ziŗau, *выбрануть, выпырать; wylajac*. Īŗbaļazyti ģra iŗkolōti (u iŗkoloti), iŗvāksyti. v. iŗŗojoti. —

Iš-baldāyti, -dāiju, -dāijau (sc. išbal-dāyti, -dāiju, -dāijau), v. išbāyti. Išbaldāytas šeimynykštis, t. y. sugadintas. —

Išbālėlis, -le, *поблѣднѣвшій челоувѣкъ*; *wybladły człowiek*. v. išbalti, išblỹkšti.

Iš-baltāyti, -tāiju, -tāijau (sc. išbaltāyti, -jiju, -jijau), v. išbāyti (y A. Ю. «rozhuakać»). Išbaltāyti yra vėsti ant atbułuma. —

Iš-balti, išbanžũ (*жем. išbaltu*), išba-
laũ, *выблѣтѣся (отъ солнца, по-
люски, и пр.), стая совсѣмъ блѣд-
нымъ*; *wybieleć, wybladnąć*. Anýta išbālusi, kaip strážda šúdas. Šėšu-
ras išbūlęs, kaip davatkā biėsa pamačrusi. v. išblāũkti, išblỹkšti, pabalti.

Iš-bam̃bti, išbambstũ, -baũ, *вздуться, раздуться, распузаться*; *stać się wydułym, rozdułym, brzuchatym, pękатым*. Užbarbėla piĩvas išbam̃bės paĩpsa. v. bam̃ba.

Iš-bargavóti, -vóju, -vójau, *расхулить (что); зганіć (co)*. Słũga išbarga-vója drabũžĩ. v. išniėkinti, išniėkniekiũti, išpeiĩkti. —

Išbarstos, -tũ, f. pl. *розсыпъ; co rozsypane, «wysypki»*. Grũdũ išbarstos, t. y. pābiros. v. išbĩrti, išbarstýti.

Iš-barstýti, -staũ, -sčiaũ, *рассыпать (во многихъ мѣстахъ, не сразу); по-
высыпать, повытрусить; rozsypać (wiele rzeczy, nie odrazu), powysy-
paci*. v. išbeĩti.

Iš-bárti, išbaru, -riau (*жем. išbaráu*), *выбрануть; wygderaci*. v. pabárti, išbaũsti.

Iš-baukštĩnti, -nũ, -naũ, *выпугнуть; ucnyrati; wypłoszyć; przestraszyć*. v. baugštĩnti, išbukštĩnti.

Iš-baukšćióti, -óju, -ójau, *попугивать; powypłaszać*. Išbaukšćióti pėles. v. išbaukštĩnti.

Iš-biāurinti, -nu, -nau (*u išbiāurioti, išbiāuróti, -róju, -rójau*), *usiadumi; обезчестить словами, разбранить; zanieczyścić; zbeszczęścić (słowem), wybuzować*. Bóba išbiāurina pijukā, t. y. iškóloja, išnėvėžioja, išpeike.

Iš-baũsti, išbaudžũ, išbaudžiaũ, v. išbárti. Martĩ išbaude piėmėnė, t. y. išbare.

Iš-baũžinti, -nu, -nau *u išbaũžti, -žiu, išbaũžiaũ, выũти (смыло, безцеремонно); wyjść (śmiało, bez ceremonji)*. Išbaũžinti, išbaũžti yra išeĩti. v. įbaũžti (= įbaũžti).

Išbėginis, -ne, *монкий, стропильный и вы-
сокій (о деревѣ); smagły, wybiegły (o drzewie)*. Smaĩkos mėdis yra išbėginis. v. išbėgti.

Iš-bėginti, -nũ, -naũ, *дати выбѣжати, вытечь; dać wybiec, wyciec*. Piėmėne išbėgina piėnā kaĩtindama arbā miłždamā į kiāurā miłžtũvę. v. išbėgti.

Iš-bėgti, -gu, -gau, *выбѣжати, вытечь; wybiec, wyciec*. Ka (sc. kā, kur) išbėgsi, Diėvus (sc. Diėve), kad įokis (įokys, medėndũ) vėjas. Kad tu ļaukaĩs išbėgtum (kad tũ pasiũstum).

Išbeĩgždėlis, -le, *распутавшійся, совсѣмъ обнищавшій челоувѣкъ; kto wszystko roztrwonil, zubozał*. Kurs be atsargõs gyvėna, niėka ne tũri, tas išbeĩgždėlis. v. išbeĩgžti.

Iš-beřgžti, -gždžnũ, išbergždžiau (*u išbergštũ, išbergždaũ, eo 2-mъ знач.*), *распрямить* (*состояние, деннũ*); *roztrwonić* (*majątek, pieniądze*). Aš išbergždžiau visũs pĩnigus, t. y. išdaviau ir nebturiũ. Põnas išbergžde visũs pĩnigus, t. y. dāve žydam̃s ant prāpultės. 2) *стать безплоднымъ, сыялоеть*; *wyjałowić*. Išbergždžiusio (*sc. išbergždusio*), t. y. nułaisinto, žemė niėks ne āuga, nė dera. *v. bėrgždžias* (*bėrgždžias*).

Iš-beřti, išberiu, išbėriau (*восм. u išbėrti, išbėriau*), *высыпать; wysypać*.

Iš-bildėti, išbĩldũ, -dėjau, *сынхать, сыбнжать* (*производя глухой стукъ*); *wyjechać, wybieć* (*sprawując stuk głuchy*). *v. išduzgėti, išburzdėti*.

Iš-binkĩti, -kiũju, -kiauaũ, *отколо-туть* (*ударяя заднюю часть тїла о землю, о колоду*); *wybić* (*uderzając tyłem o ziemię, o kłodę*). Viėns už pečiũs, aĩtras už kójās (*acc. жем. ом. genit.*) pajėmė žmõgũ išbinkĩja, t. y. kũldamos sũbinė daũža į bĩnkį (*kałādą, trĩnką*).

Iš-bĩrti, išbĩrstu (*u išbĩrũ*), išbiraũ, *высыпаться; wysypać się*.

Iš-blaivėti, -vėju, -vėjau *u* išblaivaũ (*y A. Ю. infin. «išblaivti»*), *стать блднымъ, блесоватымъ, свѣтлосинимъ; wybladnąć, stać się błękitnym*. Duktė mãna išblaivusi, kad nubālsta, ir aš išblaivaũ, iš pui-kũma išėjaũ, pasenaũ. *v. blājvas* (*blaivas*).

Iš-blaivýti, -vaũ, -viaũ, *отрезвуть; истрезвуть; разогнать (y кого сонъ); wytrzeźwić; wybić (kogo ze snu)*.

Martĩ iš miėga išblaĩva výrą, t. y. išbũdina jį.

Iš-blaivóti, -vóju, -vójau, *v. išblaivėti*. Žėntas išblaivója, kaip cigõna vaĩks bļogũ mėtũ.

Iš-blandýti, -daũ, -džiaũ, *присесть съ чужество, отрезвуть; разогнать (y кого сонъ); ocucić, wytrzeźwić (y A. Ю. «wytrzeźwić»)*, *wybić (kogo ze snu)*. Ar jaũ tu išblāndeĩ (*sc. miėgus, = išsiblāndeĩ*), t. y. išsipagiriójei. Paváikščiok ir išblandýsi miėgus, t. y. nebnorėsi (*miėga*). *v. išblũndýti, išsiblandýti*.

Iš-blaĩkėlis, -le, *поблѣднѣшій, (сильно) ослабленный (послѣ болѣзни) чело-вѣкъ; człowiek wybladły, (bardzo) osłabiony (po chorobie)*. Po ligai tu išblaĩkėlis (*sc. išblaĩkęs*). Ir tas išblaĩkėlis ėe tebegyvėna (*Ред.*). *v. išbālėlis, išblaĩkti*.

Iš-blaĩkti, išblānkstũ, -kaũ, *совершенно поблѣднѣть и ослабнѣть (послѣ бо-лѣзни); bardzo wybladnąć i osłabnąć (po chorobie)*. Martĩ išblaĩkusi iš ligõs kařščiũ (*sc. iš kařščiũ, iš kařštinės, iš kařštinũ*). *v. išblýkšti*.

Iš-blaškýti, -kaũ, -kiaũ, *разсыпать, разогнать; rozproszyc, rozpedzić; rozrzucić*. Vėjis išblāške dėbesis. 2) *распрямить; roztrwonić*. *v. išsi-blaškýti*.

Iš-blazgātyti, -tijũ, -tijau, *v. išbleve-zóti*. Supýkęs aš pijũką išblazgātijau, t. y. išvadinaũ: gývāte, vél-nis, smākas, žalminas, žabaltýs, stėrva. —

Iš-blėsinti (*y A. Ю. «išblėsinti»*), -nũ, -naũ, *дать (жару) погаснуть и по-*

крытца золою; *dać (żarzewiu) wygasnąć i zapopieścić się*. Martī išblėsina ūgnį ne sužiēbus. *v. išblėsti.*

Iš-blėsti, išblėstu, išblėsau *u* išblėsti, -stū, -saū, *поиснуть и покрыться золою (о тляющих уюльях); wygasnąć i zapopieścić się (o żarze)*. Añglys ant židinia sužertos (*сочт. u sužertos*) išblėsa, *t. y. išplėnėja.*

Iš-blėsti, išblėstū, išblėdau (*жем.*), *v. išblỹkšti.* Véidas ligónia išblėdęs, *t. y. išblaũkęs, išbālęs.*

Iš-blevezóti, -zóju, -zójau, *разрушать, всячески обозвать; wybuzować.* Bóba girtą sáva výrą išblevezója, *t. y. iššandija, išdérge, išblazgátija.*

Iš-blỹkšti (*сочт. u išblỹkšti; жем. u išblėkšti*), išblykštū, isblyškaū, *нобальдныть; wybladnąć.* Ligónis išblỹškęs, *t. y. išblaũkęs. v. išblaũkti, išbálti, išblėsti.*

Iš-bliñsti, išbliñstū, išblindaū, *стать жидкимъ, неплотнымъ (отъ ветхости); устерепись (о полотни); stać się rzadkim, nietrwałym (przez zużycie się), zużyć się (o płótnie).* Iš-bliñdę marškinėi kiuřs greĩtai. Dra-būžis išblinda, *t. y. išsidėvėja, kaip dóbstys tik.*

Iš-bľũkti, išbľunkū, išbľukaū, *выцѣстѣ (о масти, цѣпѣ); wypłowić.* Kepũre jo išbľũkusi, *t. y. išjũdõs pasidãre baľtã. v. nupľũkti.*

Iš-bľundyti (*сочт.*), *v. išblandyti.*

Iš-bľũnzginti, -nu, -nau, *вытряхнуть, вычистить (платье, мышокъ, уда-рять о тѣсрдое тѣло); wytrząć, wytrząść (uderzając o twardã rzecz).* Išbľũnzgink miltũtã maĩšã, *t. y. išpũrtink maĩšã nũ miltũ.*

Iš-blũrti, išblunrũ *u* išblũrstu, išbluraū, *размокнуть; rozmoknąć.* Išblũrusi žẽme rūdenį, *t. y. išmiřkusi, kliñpsta kójõs.* Kėlis išblũręs, *t. y. sniẽgs su vandenimĩ sumĩšęs. v. blũrti, bjũrti, pablũrti (u pabiũrti), išplũrti.*

Iš-brãklinti, -nu, -nau, *вытащѣть (сз трыдомъ, тяжестѣ); wyciągnąć (z trudnoścĩ, ciężar).* Výrai led išbrãklina ãkmenį iš dũbės, *t. y. išẽme. v. įbrãklinti.*

Išbraukos, -kũ, *f. pl. вытпенку; co się odrzuca przy trzepaniu, «wy-trzepki».* Tęñ išbraukos linũ. *v. nũbraukos (nũbraukos), brũkti, braũkti (braũkti).*

Iš-braũkti, -krũ, išbraukiau (*u* išbrũkti, išbruku, išbrukaū, *сочт. išbrukiau, вытпенать (ленъ, коноплю); wy-trzepać (len, konopie).* Išbraũkti linũs, kanapiũs. *v. įbraũkti.*

Iš-brĩgsti, išbrinzgũ, išbrizgaū, *отпенаться, устепебѣтѣсь въ морзы; wystrzępić się.* Išbrĩzga audĩmas ne apsiũlėtas.

Išbrindimėlis, -la, *m. нѣчто созрьшее; достунѣиũ полный зрѣлости человекъ; rzecz dojrzala; człowiek kompletnie dojrzaly.* Žmõgus jau-nas, suãugęs į miẽrã, bus išbrindi-mėlis. *v. išbrĩnsti.*

Iš-brĩnkti, išbrĩnkstu, -kau, *омечъ, разбухнѣть; nabrzęknąć, nabrzmić.* Keleĩviui kójõs išbrĩnka, o žĩrnei, pũpos išbrĩnda. *v. išbuĩkti, išpuĩpti, išbuĩbti, išpuĩsti.*

Iš-brĩnsti, -stu, išbrĩndau (*u* išbrėsti, išbrėstu, išbrėndau), *налитѣсь (o*

зепн); rozpęcznieć (o dojrzewają-
cym ziarnie). Grúdas várpose jaũ
išbrindęs.

Iš-bristi, išbrediti u (sost.) išbrendu,
išbridaũ, шыўти бродомъ; wybrnąć.
Išbredi su mārška ir viñgulį (žuvį)
randì.

Išbrizga, -gos, f. устеребисшеяся, раз-
мъшшеяся мною (сз краю ткани);
расстрепокъ; co się rozpróło, roz-
lazło (z brzegu tkaniny), strzep. Ma-
taĩ, kokia išbrizga pasidäre, kodël
ne apsiulëjei? v. išbrigsti.

Išbroka, -kos, f. бракъ (отбросы, вы-
кидки); brak (odrzutki, wyrzutki).
Çe išbrokos bũlbių, t. y. išmatai
(ob. išmatos).

Iš-bruĩžti, -žiu, -žiaũ, прогнать, вы-
жечь; wypędzić, wyrugować. Vãgi
išbruĩžti iš miēsta, t. y. išginti. v.
bruĩkštas (bruĩkštas u bruĩžtas).

Išbrukos, -kų, f. pl., v. išbraukos. Li-
nų išbrukos.

Iš-brũškinti (u išbrũčkinti), -nu, -nau,
шыўти (незамтно для друиъъ,
мелкимъ шагомъ); wyjść (niewi-
dzialnie dla innych, drobnym kro-
kiem). Išbrũškinti ģra išeĩti. v.
brũkšt (u brũkšt).

Iš-bruzdėti, išbruzdu, -dėjau, nocnyu
yũtu, шыбнжать; pośpieszenie wy-
lecieć. v. išburzdėti.

Iš-budavóti, -vóju, -vójau, выстроить;
wybudować. Jau dũba išbudavóta ga-
tavà, nēr tik stóga ir skliaũtų. v.
išstatyti, pastatyti.

Iš-bũdinti, -nu, -nau, прогнать (у кого)
сонъ, разбудить; wybić (kogo) ze
snu, rozbudzić. v. išbũsti, pabũdinti,
pažadinti.

Iš-bũdyti, -dau, -džiaũ, дасть вы-
стояться; шыялтъ, шыконтитъ;
dać wystać się; wywędzić. Mēsa pa-
kraũty išbũdyta, t. y. išdžiũvusi.
2) дасть отлежаться; шыдежкаты
(нѣкоторое время); dać się odle-
žć; wytrzymać (pewny czas). Linaĩ
kraikõ išbũdyti, t. y. atsiklõjẽjẽ. v.
išsistovėti.

Iš-budrãuti, -draũju u -draũnu, -dra-
vaũ (u išbudėti, išbudu, -dėjau), про-
сесту (сю ночь) бодрстюя, безъ
сна; przepędzić (całą noc) czuwając,
nie śpiąc. Aš vĩaą nãkti išbudravaũ,
t. y. ne miẽgójau. v. gudrãuti, bũ-
drus (budrus).

Iš-bukštinti, -nũ, -naũ, v. išbaukštinti;
bugštũs.

Iš-bukštinti, -taũ, -čiaũ (išbukštyti,
-tijũ, -tijau), шынесть; wynieść. v.
išnēsti. —

Iš-buntãyti, -tãiju, -tãijau (sc. išbun-
tãyti, -jiju, -jijau), совратить,
испортить, соблазнить; uwieść,
zepsuć, zgorszyć. Pavõju eĩti prie
błogũ žmoniũ, tũ jiẽ gērą žmõgų
išbuntãija. —

Išbuřbti, -bstũ, -baũ, раздумься, раз-
бужнть; nabręknąć. Girtũkla vėi-
das išbuřbęs, t. y. išpuřpęs. Išbuř-
bęs, išsiėdęs, riėbũs, kaĩp buřgelas
(buřgilas, buřgułas?). v. išbrinkti,
išpuřsti.

Iš-burgėti, išburgũ, -gėjau, пропасться
u потечъ ключемъ, шырызнутъся;
wybuchnąć, wytrysnąć. Iš ēkečia iš-
burga vandũ.

Iš-buřkti, -kstũ, -kaũ, v. išbuřbti. Vėi-
das, ĩupos pijũka išbuřkusios nũ

- arieřkos. Raňkos išbuřksta žlūgtą skařbant (sc. skařbiant) žiēma.
- Iš-buřlyti, -liju, -lijau, *измѣсѣть, уцмонѣмъ* (вразъ); *wymieszać, wydeptać* (bloto). Buřłas (puřvas) išbuřlytas ant kēla bus burlỹne. Pařsas řovỹ išbuřlija ēdesį, t. y. su snukiū rausia. v. burlas (buřłas).
- Iš-būrti, išburiu, išbūriau, *высоро-жѣть; wyworzyć*.
- Iš-burzdėti, išbūzdu, -dėjau, *выбѣ-жѣть, выпѣѣться* (производя шумъ); *wybiec, wyrwać się* (z hałasem). Svetỹs išburzdėja (или išbrazdėja), t. y. išvažiāva greīt. v. brazdėti.
- Iš-būsti, išbundū, išbudaū, *прочѣмъ, разбудѣть*; *rozbudzić się, wybić się ze snu*. Iš miēga išbudaū aš, t. y. miēgas māna išsiblaške.
- Iš-būžyti, -žiju, -žijau, *разрядѣть; wystroić*. Anā sava dūkrą išbūžija puikeis drabūžeis, t. y. išpūše, iš-taiše, išrēde.
- Iš-cidabravódinti (u išsidabrūdinti, iš-cidabrūdinti), *вызолотѣть; wysre-brzyć* (pass.-caus.). v. sidābras, pa-sidabrūti.
- Iš-cinkirūti, -kirūju, kiavaū, *полѣтитъ, насѣтитъ, уцнѣтитъ*; *stać się cętkowatym, wypiętnowanym*. Išcinkirūvusi burnā, t. y. cinkeis išmuštā nū išgansčia.
- Iš-cinavódinti, -nu, -nau (u iš-bál-dyti, -dau, -džiau), *вылѣдитъ; wybielić* (cyną).
- Iš-čiaūkšti, iščiauškiū, iščiauškiau, *вычаежѣть, чаежая выбросѣть* (изъ пыла); *ćmiacząc lub ciecącąc wy-rzucić* (z pyska). Kraūle iščiauške avižų iščiauškas. v. čiaukšnóti.

- Iščiauškos, -kų, f. pl. *ociamki nuuci* *нослъ чаежѣня; resztki pokarmu, wyrzucone przy ćmiakaniu*. Pācios iščiauškos vaļgių palika, t. y. kur belika (nebēr). Iščiauškos, kuriās kraūle išželėjusi, iškansnójusi išmet iš burnōs (?). v. čiaūkšti, sėlenos.
- Iščiaučyti, -žaņ, -žiaū (u iššlaužėti, -žu u -žėju, -žėjau), *уцполѣтъ, уцполѣтитъ, уцлѣдитъ* (мѣсто, нѣсу); *zostawić* (na czym) ślady (przy peł-zaniu, o ptakach domowych). Zaņsys iščiaūža āvižas.
- Iščekšnos, -ų, f. pl. *выѣдки* (ociamki *отъ выѣд. прѣстокѣаиши*); *wyjadki* (kwaszaniny), *jadło rozrzucone*. Blūde iščekšnos palika, t. y. kōsena. v. iščēženoti, iščiauškos.
- Iščēstūzius, -žiaus (об. iščēstūzis, -žia, m. *уменьш. отъ iščēstis, f. u m.*), *чѣстѣ; szęście*. Aš ne turiū iščēstū-žiaus. v. laime.
- Iščēženoti (жем.), -noju, -nojau, *разсорочатъ, неперѣмѣть, неперѣцѣмѣть; «wybrakować»*. Pupās tik iščēženoja (iščiupinėja, išvařte), o jėsti niēka ne jėde (P.). Meřge (nū) visų vaļkių iščēženoja, t. y. išbrōkyta, iš-peļkta, ni viens jaū ne nōr. v. čēžena, čēžina (об. pl. cēžinos, cēže-nos).
- Iščirškinti, -nu, -nau, *изжаежитъ* (при сильномъ шипѣнии *изжаеживаемо*); *wysmażyć, wyskwarzyć* (bardzo sły-chać i samo smażenie). Marti spir-gus iščirškina, t. y. iškepe. v. čir-kšti (čirškšti).
- Iščiuīžti, -žnū, iščiuīžiau, *уцауѣтитъ, выцауѣтитъ; unieść, wywlec*. Priēmū iščiuīže iš veñteria žuvis, t. y. iš-

- voge. Aš iščiūžiau patašus anōs ligonēs (u ligonies), t. y. išnešiau.
- Iš-čiūčiūti, -čiūju, -čiauaū *выбавюать* (кого), *вынянчить*; *wyniańczyć*, *wypiastować*. Iščiūčiūk, išlingūk ir į klyną pabučiūk. v. sūpūti (sūpūti).
- Iš-čiūžēti, -nū, -naū, *выползти* (о слабомъ человеке); *wypełznąć* (o słabym człowieku). Sēnis iščiūžēna iš stubōs, t. y. išēja.
- Iš-dabinti, -nū, -naū, *разрядить*; *wystroić*. Ta pōni nēikom išdabinta, iš-rēdyta. v. išpūsti.
- Iš-dablyti, -bliju, -blijau, *разбранить*; *wyzłorzeczyć*. Sługà išdablja svečiūs visōkeis žōdžeis paskū eīdama ar anū šūdus nēšdama ļaūkan. v. išbaļazyti, išbāzagātyti. —
- Iš-dabōti, -bōju, -bōjau, *просторожить* (все время); *устерець*; *wypilnować*; *upilnować*. Išdabōk gyvōlus nū iškādos.
- Išdaga, -gos, f. *сыпавъ*; *wypalisko*. Išdaga yra skridinis žēmēs išdēgēs gīrio. Išdaga dīde, kōks če ļaūžas būvēs. v. išdēgti.
- Iš-dāilinti, -nu, -nau, *выладить и выростать*; *красиво выладить*; *сдѣлать красиво*; *wyglądzić i wyrównać*; *pięknie wyglądzić*; *uczynić ładnym*. v. dāļus (dailūs, dailų).
- Iš-dākaloti, -loju, -lojau, v. išdākanoti. Marti išdākaloja drabužius, t. y. ištāške, išmēcioja. Kam išdākaloei māna drabužius, t. y. išnaršeī, išdraskeī. —
- Iš-dākanoti, -noju, -nojau, *разбросать*, *разрыть*, *привести въ безпорядокъ*; *rozrzucić*, *rozryć*, *uczynić* (w czym) *nieład*. Drabužius, ļovą dālei pa-
- klōtą išdākanoti, t. y. išdraskyti. v. išnaršyti.
- Iš-dāknyti, -niju, -nijau, *измучить*, *уцунать*; *wymęczyć*, *wyszczypać* (кого). Vaikis išdāknija vaiką, t. y. išgnāibe.
- Iš-dakūcioti, -čioju, -čiojau, v. išdāknyti. Kad kāčiūļ, išdakūcioja, kaip ļaidōkā, t. y. išdrāska.
- Iš-dalyti, -lijū, -lijaū (u ю. в.-лит. iš-dalinti, -nū, -naū), *раздать*, *раздѣлить*; *rozdać*, *rozdzielić* (y A. Ю. u «wydzielić»). v. dalis.
- Iš-dāmyti, -miju, -mijau, *выхлебать*; *wychleptać*, *wyleptać*. Išdāmija pūtrą pats viens bērnas, t. y. išsrēbe.
- Iš-danōti, -nōju, -nōjau, *иснеципать*; *wypstrzyć*. Išdanōtas drabužis, t. y. išmārgintas. —
- Išdarbis, -bia, m. *обработка*; *wyrób*. Sūnus pājēme pūse ļaūka ant išdarbia, t. y. (išdīrbes ļaūkā) pūse grūdū sāu iims, o antrą atidūs tām, kanō yra dirvā («pasījēme ļaūkā ant pūsēs», *снялъ поле усполу*, Ped.).
- Iš-darbūti, -būju, -bavaū, *обработывать*; *wyrabiać*. v. dīrbti («žēmę, ļaūkā dīrbti», *обработывать землю, поле*, Ped.), išdīrbti.
- Iš-dārgyti, -gau, -giau, *разбранить*, *разпылатъ* (всячески, об. многихъ); *wybużować*, *wyłajac* (zw. wielu). v. išdērgti, išdarkyti, išļojoti.
- Iš-darinėti, -nēju, -nējau, *выхолощать* (инск. самоощъ); *вынопрошуть* (u išbērkłoti); *wywałaszyć* (kilku samców); *wypatroszyć*. v. iš-darėti.
- Išdaris, -ria, m. *кладеный самецъ*; *trzebieniec*, *rzezaniec*. Jāutis išrōmytas

- bus išdaris, o būlus — tekys (*u tē-kis*). *v. išdaryti.*
- Iš-daryti, -raū, -riaū, *выучити (но-тпoua), вынотпouити; wyczyścić (patroszac), wypatroszyć. Žarnas iš-daryk. 2) выложити (самца), вы-холостити; wytrzebić (samca), wy-wałaszyć. Išdaryti kūmelus. v. išró-myti.*
- Iš-darkācyti, -čiju, -čijau, *вынотпouити; обрядити (убитое живот-ное), осетьжевать (скотину); wy-patroszyć; opawić, rozebrać (kurę, prosię). Išdarkācijau pařšą, t. y. mėsas nū káužų atėmiau rulādai. v. išmėsinėti.*
- Iš-darkyti, -kaū, -kiaū, *привести сь безпорядокъ, разбросать; испортити, обезобразити; sprawić (w czym) nieład, rozrzucić; zepsuć, oszpecić. Gývolei išdarke rugiū rīkes, javūs. Kam tu išdarkei mergelės visūs pāšalus, t. y. išmėčiojei. v. išdārgyti, anūti, dērkti (= deřkti).*
- Iš-dasčiōti, -čiōju, -čiōjau, *раздать (все, давая понемногу); rozdać (wszystko, dajac po trosze). Dēde išdasčiōs mēdų iš pūda, t. y. išdūs (sc. išdavinės).*
- Iš-daužyti, -žaū, -žiaū, *разбить (плат-ты снпа); rozbić (pokosy). Prā-dalges šienā išdaužyk. v. daužti (daužti).*
- Išdavėjis, -ja, m. *u -vėje (vėja), -vė-jės (vėjos), f. раздатчикъ; педат-мел (u įdavėjis); rozdawca, wy-dawca (pieniędzy); zdrajca. Kurs iš-dūda, tas išdavėjis. v. išdūti, įdūti.*
- Iš-davinėti, -nėju, -nėjau (*сост. u iš-* dolōti, -lōju, -lōjau), *нопаздамъ; powydawać. v. išdūti, išdasčiōti.*
- Išdažos, -žų, f. pl. *остатки отъ кра-сокъ, которыми красимъ; ostatki, resztki farb, któremi farbowano. Iš-dažos yra atlikūlei dažų. v. dažyti (išdažyti, шымакатъ, извести всю краску, макая сь нее что-нибудь).*
- Iš-deblūti, -blūju, -blavaū, *устереть, намереть; wytrzeć, natrzeć. Tāu stōri naūji marškinėi skūrą išde-blūs, t. y. ištriñs.*
- Iš-dederviniūti, -niūju, -niavaū, *по-крыться лишаями (о тѣлѣ); stać się liszajowatym (y A. Ю. «wypę-cherzeć, okryć się pęcherzami»). Iš-dederviniāvusi skūra ant kākla. v. dedirvine (dėdirvine, dedervinė).*
- Iš-dėdinėti (*жем.; об. išdėstinėti*), -nėju, -nėjau, *повыкладывать, пораскла-дывать (мелкими частями); powy-kładać (częstkami). 2) разложить (много предметовъ, нѣчто слож-ное, по частямъ; то же, что išdė-lōti, išdėstyti Ped.); rozłożyć (wiele rzeczy, rzecz skomplikowaną, czę-ściowo). Išdėdinėti po viėną kiaūši. v. išdėti.*
- Išdėginti, -nu, -nau, *выжечь, прожечь; wypalić, przepalić. Su dagčrū išdė-gin sūnus skylę par leñtą (съ знач. сост. par leñtą kiaurai; здѣсь б.-м. и ом. обыкн. lentō).*
- Iš-dėgti, išdegu, išdegiau, *выпортить; wypalić się. Staigu šokęs akis iš-dėgsi. Lėkia, lyg kad gātvą išdėgus, musis į gėrkę. Ve mēdyje kokia dūbe išdege. 2) выжечь; wypalić. Išdegtos plėtos (Ped.).*

Iš-degulėti, -lėju, -lėjau *u* išdegulėti, -lūju, -lavaū, *стать спорнымъ, поспорить оловною, изариною (о хлебъ, хлебныхъ зернахъ); zaśniecic się (o zbożu).* Kad arklỹš inėjęs paėda, tad išdegulėja kviečiai. Išdegulėja grūdaĩ pūrų, miėžių, avižių, t. y. išeĩna į jūdus dėgulus, vārpos į priėšas, į jūdus mĩltus, aĩglis, kaip degėσαι. *v.* degulỹs (degulỹs), įkūlēti.

Išdėjimas, -ma, m. (*u* išlaida, -dos, f. ob. plur.), *pacxodъ; rozchód.* Pinigų užtėka ant išdėjima (sc. išdėjĩmui, išlaidoms, išlaidai). *v.* išdėti.

Iš-diėnauti, -nāju *u* -nāunu, -navaū, *прожить (дни, мучиве дни); отбыть (дни), отработать (положенное число дней); przeżyć (dnie, lepsze dnie), odrobić (dnie, pracując w ciągu określonej liczby dni).* Diėnas išdiėnavaū, vaĩkus išvadžiėjau, *výřq (?)* gavaū, sāka sėnmerge (*смакая днса*). *v.* diėna (diėnà), išeĩti.

Iš-derėti, išderu, -rėjau (*u* išlỹgti, -gstu, -gau), *вытормозать, выносопить (при доисопн); wytargować, zawarować.* Išderėjau sāu diėnas.

Iš-deřglavoti, -voju, -vojau, *pacxylumъ; bardzo zganić.* Martĩ išdeřglavoja sāva šeimýnykštį, t. y. išpeike. *v.* išdārgyti.

Iš-dėrgti, -giu, -giau, *пазпыратъ, пазбранутъ, pacxylumъ; wykajac, bardzo zganić, zrzędzić.* Ūšvis žėntą išdėrge, t. y. išlōjoja. *v.* išdeřkti, išdārgyti.

Iš-dėrinti, -nu, -nau, *v.* išderėti. Iš-

dėrinta bũlbių bũva pasodĩnti dėl bundiniĩka (bandiniĩka).

Iš-deřkti, -kiù, išderkiaũ, *pacxylumъ; zrzędzić.* Jinaĩ, anýta, mařcia išderke, t. y. išpeike (drõblis, liėtus jĩ išderke = ļabaĩ sušlāpina, *Пон., P.*). *v.* išdėrgti, išdarkýti.

Iš-dervėcyti, -čiju, -čijau, *v.* išdarkācyti, išmėsinėti. Išdervėcyk mėsą kaip prĩguļ, skrózdamas meĩtėlj.

Iš-dėti, išdedu, -dėjau, *выложить; wyłożyć.* Iš to iĩnda, sũda išdėk sviėstą. 2) *израсходовать, издержать (выложить); wyekspensować, wydać.* Išdėti pinigųs. *v.* išlėisti.

Išdėte, -tės, f. *изложение; wykład.* Kaip išdėte girdėtis, kaip skaĩta tōli girdėtis. —

Išdėvos, -vų, f. pl. *изношенная доветху одежда, износки, выноски; ubranie całkiem zużyte, łachmany.* Palĩka pācios išdėvos, t. y. išdėvéti marškinėĩ, kėlnės. *v.* dėvéti, rýzai, išnašos.

Iš-didėti, -dėju, -dėjau *u* išdidaũ (*y A. Ю. inf. «išdĩsti» u y II. Ю. praes. «išdĩstũ», кажется, неупотребительны, стать гордымъ, возгордиться; stać się dumnym, wzbić się w dumę, rozpyśzniec.* Sũnus išdĩda, t. y. į didýstą pasikėle. *v.* dĩdis.

Išdidis, -de, *довольно большой; dość wielki.* Ne išdidis (*не изъ большихъ, не особ. большой*) kuĩnas, alė brangũs. *v.* dĩdis.

Iš-dýgti, -gstu, -gau, *дать постокъ, пропасти (о сьмении); wyrosnąć (wydobywszy się z ziarna, wyjść*

ponad ziemię). Rugeĩ išdýga (об. «sėkla išdýga, sėklos sudýga»; rugėĩ išdýga, *рожь, не вся, дала ростки*).

Išdỹkėlis, -le, m. бездельник, своевольный человек; *hultaĩ, człowiek swawolny. Kas ne kľausa, tas išdỹkėlis. v. išdỹkti.*

Iš-dỹkti, -kstũ, -kaũ, *стать бездельником, своевольным человеком, избаловаться; rozhultaić się, rozwydrzeć. Išdỹkėlis (sc. vaĩkas, žmõgus) išdýka visai. Jau ne savam sũnus bũva išdỹkęs. v. ištũrkti.*

Iš-dĩlbtĩ, -ĩbstu, -ĩbau, *износишься (пропнуться грязью); zuĩyć się (przeziĩknąć nieczystość). Išdĩlba iĩpiĩlas pierĩnũ, t. y. išsineĩrõja. v. iĩdĩlbtĩ.*

Iš-dĩltĩ, išdĩlstu (u išdĩlũ), -ĩau (жем. u išdĩltĩ, išdeũ, išdilau), *убыть от тления, истереться; uĩyć przez tarcie, wytrzeć się. Išdĩla ir išglẽra sankaĩas, kur tur nĩrstyti, judėti. Pĩnigas išdĩlęs. Skylẽ dẽl šerdẽsa išdĩlusi.*

Iš-dĩrbtĩ, -bu, -bau, *выдѣлать; обработать; wyprawiĆ; wyrobić. Anõkias gaũjas skũrũ kaĩp viẽns gĩl išdĩrbtĩ. Žẽntas pajẽme pũsininkĩ išdĩrbtinaĩ, t. y. kurs jam išdĩrbs ľaukũs ir visũs dĩrbus (sc. atidĩrbs).*

Iš-dĩrgtĩ, -gstu, -gau, *потерять силу, клейкость (от сырости, влаги); ustouũti (o ziemĩ); stracić siĩlę, klejkość (od wilgoci); wyjaĩowić (o ziemĩ). Išdĩrga linaĩ ant dĩrgos. Dĩrva be mẽĩla par ľlgĩ ľalkĩ iš-dĩrgsta. v. iĩĩĩtĩ.*

Iš-dỹvaloti, -loju, -lojau (išgỹveloti?), *обработатъ, воздѣлать (поля); wyrobić (pola). Išdỹvaloti ľaukũs ģra išgyvėnti. v. išdĩrbtĩ. —*

Iš-dorõti, -rõju, -rõjau, *выдать замуж; wydać zamęż. Mĩte sãva dukrĩs jau išdorõja, t. y. ištẽkdina (sc. ištẽkina).*

Iš-dõvyti, -viju, -vijau, *устребути, передати; wyniszczyć, wydusić.*

Iš-draikỹti, -kaũ, -kiaũ, *разбросать въ беспорядкѣ (отдѣльные соломины, что-нибудь стелющееся, растяжное) и тмз засоритъ мѣсто; rozrzucić (pojedyncze źdźbła, co-k. ścielącego się lub rozciągającego się) i tym zanieczyścić miejsce. Išdraĩke vaĩkas šĩaudus po visũs pĩšalus. v. ištĩrĩyti, iškraikỹti.*

Išdraikos, -kũ, f. pl. *соломины, при связываніи не вошедшія въ куль, въ снопы; разбросанная солома, роскидь; słoma, która przy zwiĩzywaniu została nie zebranĩ; rozrzuciona słoma, rozrz. źdźbła. Linũ išdraĩkas pakĩłk, bus pĩnĩiams. v. išdraikỹti.*

Iš-dragõti (y A. Ю. «išdrãgoti»), -gõju, -gõjau, *устроить, измьтъ; wydeptaĆ. Arkleĩ išdragõja ľysves, t. y. išmỹne. 2) извести, устребути; zuĩyć, zniszczyć. Žẽntas išdragõja gỹvolus, tu ne išdragõk kuĩta (poũu). 3) уснорнуть (опала); zepsuĆ (robiq). Išdragõja muĩkis, kad stõt-kus iškũle, sukaĩpe áudeklĩ.*

Iš-drakõti (= išdraĩkõti, ?), -koju, -kojau, *разбросать, расстрьнуть; rozrzucić, rozsastać. Išdrãkoja tuĩtĩ, t. y. išmẽcioja. v. išdraikỹti. —*

Iš-drànyti, -niju, -nijau, *выноромъ; разобратъ; wypróc; rozebrać*. Iš-drànyti yra išgràuti. v. išdrùnyti; išdraskýti. —

Iš-drapàsyti, -siju, -sijau, *уцмонматъ; wydeptać*. Ašviènei pièvą išdrapà-sija, t. y. išklampója. —

Iš-draskýti, -kaũ, -kiaũ, *высидедратъ, вышмеребумъ, разметатъ; разо-братъ; powyszarpywać; wydrzeć, rozrzucić; rozebrać*. Tvòrà sèną iš-draskýk, o naũją užtvérk.

Iš-drèbti, išdrebiu, išdrèbiau, *выоа-лутъ, выброситъ (что-н. полужид-кое, полуустое); wywalić, wywró-cić (rzecz dość gęstą)*. Kòšę iš sa-gõna į blūdą išdrèbk. v. išdrìbti, iškrèsti.

Išdreka (= išdryka, išdrika), *не съ мн-ру вытянувшиуся, очень высокий человекъ; bardzo wysoki a cienki człowiek*. v. išdrìkèlis.

Iš-dreĩbti, -brũ, išdrembiau, *раз-дуть, разнести; rozdać, wydać*. Iš-drembe vaikui piĩvą žirnei. Visũ-met piĩvas išdrembtas, t. y. išpũs-tas, nũ prastũ valgiũ.

Iš-drezèti, išdrežu (*жем.*), -žėjau, *расщедрится и дать малость (о скряге); stać się hojnym i dać tro-chę (o sknerze)*. Martĩ kaip skũpà iš-pradžiòs, o paskũ išdrežès, t. y. atsileĩs ir dũs súria, varškès.

Iš-drìbti, išdrimbũ, išdribaũ, *выоа-лутъся (о полужидкомъ, полуу-стомъ, въскомъ); wywalić się, wy-wrócić się (o rzeczy dość gęstej, waŹkiej)*. Išdrìba kòšę par kraštũ blũda. v. išdrèbti, iškrìsti.

Išdrikas, -kà, *растянувшиуся во всю длину, лежащий опротяжку (как nonaso); wyciągnięty wzdłuż, le-żący napłask, wyciągnąwszy się, jak długi*. Išdrikĩ šiaudai kũlũse, t. y. išsidrièkė. Girtũklis išdrikas gulėja (*Ред.*) v. išdrikti.

Išdrìkèlis, išdrykèlis (*u išsidrièkèlis*), -le, *не съ мн-ру вытянувшиуся, вы-посиũ человекъ; bardzo cienki a wysoki człowiek*. Tetòs sũnus kòks jau išdrìkèlis užauga. v. išdrikti, iš-stýbèlis.

Iš-drìkti, išdrinkũ, išdrikaũ *u išdrykti, išdrykstũ, išdrykaũ, размотатъся, свиснуть и вытянутъся въ длину (о нитяхъ, соломъ, кутинахъ); od-motać się, zwiśnàć i rozciagnàć się wzdłuż (o niciach, słomie, łodygach)*. Išdrika tàva siũlai iš kàmũla, t. y. išsĩtense, susipàinioja. Séile iš bur-nòs išdryka ir nutiĩsa. v. išdrikas.

Išdriskos, -kũ, f. pl. *что изодрано, отодрано (изодралось, отодралось); co podarte, zdarte (podarło się, zdarło się)*. Išdriskas dèl mazgòtu-viũ išdrèksti. v. drìksti (*u išdrìksti*), drèksti (*drèksti*).

Iš-driĩsti, išdrinstũ (*u išdrensu, об. жем.*), -saũ, *осмьлнть, перестать побнть; осмьлнться; stać się śmia-łym; ośmielić się*. Duktė išdriĩsa jau, t. y. dransĩ rãdos. v. drãnsus (*dransũs, draĩsũ*).

Iš-dròžti, -žiu, -žiaũ, *выстрогать; wy-strugać*. Łaĩkà (*обпучъ*) išdròžti.

Iš-drũktèti, -tèju, -tėjau, *пастол-цнть; zgrubieć*. Tu łabaĩ išdrũk-tèjei. v. drugtèti (*drũktèti*).

Iš-drumbāsyti, -siju, -sijau, *установить; wydeptać*. Šū išdrumbāsija èžes burōkams, t. y. išmīndžioja. —

Iš-drūnyti, -niju, -nijau, *вынуть (много, скоро); выломать; wypić (wiele, прѣдко); wykłnqć*. Išdrūnijau trīs stiklīnes aļaus, t. y. išgēriau.

Iš-dubāvyti, -viju, -vijau, *добыть, издобыть; wydobyć*. Išdubāvyk, bobūte, kūdikį, kad ne gāl pagimdýti mótyna, t. y. išimk. —

Iš-dūbinti, -nu, -nau, *выдолбить; wyzłobić, wydrążyć*. Išdūbink mēdį, bus lōvis. v. išdūbti, išdūbti.

Iš-dūbti, išdumbū, išdubaū, *издуплнть; stać się wydrożałym, wydupniałym*. Mēdy, kur išdūbusi viēta, ļaīkos bītys. Mēdzia vidūs išdūba, kaip aulys. v. išdūbinti.

Išdubtrūris, -re, *сз дуплнстымъ, вытншшмъ, дырявымъ задомъ (задницею); z wydupniałym, dziurawym zadem (zadkiem)*. Išdubtrūris viēdras, kuriō rūra išdūbusi.

Iš-dūkti, išdūkstū, -kaū, *выдохнуться; wytchnqć*. Aļūs išdūkęs. 2) *сойти сз ума, ошалеть (об. о многихъ, обо всѣхъ); zwarjować, oszaleć (zwykle o wielu, o wszystkich)*. Girtas išdūka, t. y. iš prōta (об. iš galvōs) išēja. Aļūs jau išdūka, išdūlēja iš galvōs, *никоо испарилось (Ред)*. v. išdūkti.

Iš-dūlēti, išdūlu, -lējau, *выгннть, изгннть, устлнть; wypróchnieć*. Siēnōjis išdūlēja, (nū) kinivarpu suēstas. v. išdūkti, išdunēti.

Iš-dūlkinti, -nu, -nau, *выкололнть, выбить нлмъ (изз чего-н.); wypylć (co), wykurzyć (suknię)*. Ar išdūlkinau tu drabužius. v. dūlkē, išdūlkti.

Iš-dūlkti, -lktu, -lkau, *разлетѣться (нлмю); выстлпиться; rozlecieć się jak pył; wykurzyć się, wywietrzyć się*. Išdūlкта pļunksnos dūknų.

Iš-dūlūti, -lūju, -lavaū (= išdūlūti?), *попололнть; расплнтьсѧ; wypłowieć; rozplynqć się*. Dēbesys antēja ir išdūlāva, t. y. išskýda, *dūlin eīt v. dūlas (= dūlas), dūlūti*. —

Iš-dundēti, išdūndu, -dējau, *устлнтьсѧ, изгннть; spróchnieć, wypróchnieć*. Drabūžis išdundējes ne tūr ni jōkia diktūma, be tvermēs. Išdundējes burōkas, kuriō supūves vidurys. v. išdūlēti. 2) *вытхать (отъ нзды земля дрожитъ; слышенъ стукъ, словно ндмтъ по мосту); wyjechać (od jazdy ziemia się trzęsi; słyszy się stuk, przypominający jazdę przez most)*. Piršlys išdundēja, t. y. išdūzgēja, išvažiāva.

Iš-dunēti, išdunu, -nėjau, *выдохнуться, выстлпиться; wytchnqć, wywietrzyć się*. Išdunēja aļūs, smāgens girtūkla. v. išdūkti, išdūlēti, išdundēti, nuvésti. —

Iš-dūrstyti, -stau, -sčiau, *повыкалывать, повыкололнть; powykłować*. Skýles išdūrstyk, kad aļmenys, pūlei, tānei (tānēs) iš skaūdula (sc. išteketų, išbēgtų). v. išdūrti.

Iš-dūrti, išduriu, išdūriau, *выкололнть, прокололнть; wykłóć, przekłóć*. Su ýļa išdūrk skýlē.

Iš-dūsti, išdunsū (u išdūstū), -dusaū, *задохнуться (об. о всѣхъ или многихъ), издохнуть (задохнувшисѧ); zadusić się (zw. o wszystkich lub wielu), zdechnqć (od braku powietrza)*. Bītys išdūsa. «Kad tu išdūstu-

mei», — sâke bóba supỹkus. Iš skoľũ (отъ домоу) išdũsa kaimýnas neatidũdams. 2) выздоровѣть (о страдающемъ одышкою); *wyzdrowieć* (o człowieku dychawicznym). Sēnis iš dũsula (жем. dũsula) išdũsa (жем. išdũsa), t. y. išglĩa.

Iš-duzgėti, išdũzgu, -gėjau, *вынхатъ* (и нхатъ такъ быстро, что слышно жуужжание отъпра отъ движенія); *wyjjechać* (ijechać tak prędko, aż huczy). Žėntas išduzgėja, t. y. išvažiãva.

Iš-dũbėti, -bėju, -bėjau, *узыхабуться, узьямуться; stać się wyboistym, doľkowatym, lochowatym*. Nũ lyčių (мунъ) ľaňkos paupėis išdũbėja, t. y. dũbės pasidãre. Išdũbėta dũna pelũ (?), t. y. (nũ) pelũ išėsta.

Iš-dũbti, -biu, -biau, *выжелобуть, выдолбуть; wyźłobić*. Išdũbta gėlda. Išdũbiau ľovĩ (жем. ľovĩ), o ne išskaptavaũ su vėdega. v. išskõpti.

Iš-dũti, -dũdu, išdaviau (вост., жем. u išdeviau), *выдать* (išlėisti, išlėizdinti, *вынустить; узрасходовати; уздати*); *wydać*. Išdũk jam visũs dãiktus. v. įdũti.

Iš-dvãkaloti, -loju, -lojau, *packudatъ* (отъ безпорядкѣ), *произвесту* (отъ чемъ-н.) *безпорядокъ; rozrzucić, sprawić* (w czym) *bezład*. Anyta drabužius išdvãkaloja, t. y. sũjove. v. išdãkaloti, išdãkanoti. —

Išdvasa, -sos, с. заморышъ, хилое существо; *дохлятина; zdechłak; zdechłizna*. v. išdvėsti, išgara, dvasnã.

Iš-dvasiõti, -siõju, -siõjau, *nepedoxnuty; powyzdychać*. Žiurkės išdvasiõja nũ trũtos. v. išdvėsti.

Iš-dvėrinti, -nu, -nau, *дѣмъ (чему-н.) расхлѣбаться, не отъ мѣру расхлѣпуться* (отъ отверстїи); *dać* (czemu) *rozchwiać się* (w różne strony), *zbyttnie rozszerzyć się* (o otworze). Maukã išdvėrina gãľa, t. y. viens gãľas dėgas (?), gašũs, aňtras rūgštũs.

Iš-dvėrti, išdvėrstu (u išdvėrũ), išdverau, *расхлѣбаться (распахнуть); не отъ мѣру расхлѣпуться* (отъ отверстїи); *rozchwiać się* (rozpiąć się); *zbyttnie rozszerzyć się* (o otworze). Išdvėrusi špũle, kad bũksũ ne bėra, biŗb, taŗšk, pleŗpia. Vaľkas išdvėręs, t. y. ne susisãgstęs. Subinõ išdvėrusi, kad ne suraũk. v. išglėrti.

Iš-dvėsti, išdvesu, išdvesiau u (pnoje) išdvėsti (pnoje išdvėsti), -dvėstũ, -dvėsaũ, *nepedoxnuty; powyzdychać*. Žansỹcei išdvėse.

Iš-dvĩlti, išdvĩľũ, iš-dvĩľau, *нпонатъ, нпоũму; przepaść, zginąć, przejść*. Biėsa kãrve išdvĩľa, t. y. išėja į niėkus. Benė išdvĩľs iš marčiõs ľlogas vagĩma, keikĩma, barĩmos. v. išnỹkti, išdĩlti, išdvỹľũti.

Iš-dvỹľũti, -ľũju, ľavaũ, *статъ безцѣпнымъ, выцѣпѣти, usciorpуться; stracić swojã barwę, wypłowieć, zepsuć się*. Išdvỹľũti įra išėiti ant niėka, pavĩrsti iš gėra ant blõga (sc. blõgũ). v. išdvĩlti.

Iš-džiovėti, -vėju (u išdžiovĩu), -vėjau, *уцѣшуться, уцѣхнуть; расцѣхнуться; stać się wysuszonym, wyschnąć; rozeschnąć się*. Išdžiovėjusi mėsa pakraũtė. Žėme išdžiovėjusi nũ sausrõs. v. išpĩndėti, išdžrũti.

Iš-džiovin̄ti, -nù, -naũ, *высушуть; wysuszyć*. Išdžiovin̄k šlāpią drabūžį. v. išdžirūti.

Iš-džirūti, išdžirūstu *и жем.* išdžirūn̄, išdžirūvau, *высохнуть, высушиться; wyschnąć, wysuszyć się*. Išdžirūvusius linūs mīnk.

Iš-džiuvéti, -vėju, -vėjau, v. išdžiuvéti, išdžirūti.

Išėda, -dos, f. *обѣдокъ, обѣднокъ; nie-dojadek; pl. obѣdki, obѣdny; wyjadki*. «Tu viřkų išėda», — sāka ant (prāsta) šuñs. «Tu brāntų išėda», t. y. brāntų šuėstas. Išėdas šiėna arklį (sc. arklį išėdas) atidūk kār-vėms. Mīšinia išėdas (sc. išėdomis) kār-vės kūtę pakratyk (*или* išėdas kār-vės kūtėje iškratyk). v. išėsti.

Išėdis, -džia, m. *столъ (кормъ), cодеp-жаніе, naceo, кормъ; stół (karm), utrzymanie, karm, pasza*. Gėrs išėdis gaspadīnei tēn. Aš pas tėva turėjau gėrą išėdį, t. y. gerai vālgiau. Gývolāms yra gėrs išėdis pastauninke, t. y. ne gāl išėsti visōs žolės. v. išėsti.

Išeiga, -gos, f. *выходъ (изъ дому), от-лучка, поxождение (по юстямъ); wyjście lub oddalenie się (z domu), chodzenie (w-gościnę)*. Vaikas ne tūr tēnāi išeigos. Žėntas viėnomis (=viėnōms, dat.) išeigoms, namė (sc. namīē) ne stōvi. Marti viėn ant išeigų tiktai stōvi, t. y. i vesėles, i krikštynas. Išeiga mažā anytos, t. y. mažai jinaī išeina iš namų. v. išeiti.

Išeiginis, -ne, *выходной, праздничный (о платнѣ); do wyjścia (w gościnę), świąteczny*. Išeiginis drabūžis: jupā, širūšis, durtinis, žiūrōnas, šlābe

(šlėbe), kailineī, ūžsupałas, trāsas, kāspinas.

Išeigūs, -gī, *охотно выходящій (въ юсту), отлучающійся (изъ дому); chętnie wychodzący (w gościnę), oddalający się z domu*. Išeigūs žmōgus, kurs, kas tik jį pakviėčia, visuř išeina: i podžrūs, kviėslus, piřslus, sviėtkus. v. eiklūs, išeiga.

Išeiti, -nù (*жем. об. išeiti, išetù*), išėjaũ (*жем. и соседние особ. зап. в.-лит. юворы išejau-išejaũ*), *выѣти; wyjść*. Vōleis išėja sūnus, t. y. pasi-lėida gėrti. Vōleis išėja mergā, t. y. i niėkus pavir̄ta ir i āpžadus išėja. Ji išejenti (sc. išeinanti, *жем. išeitonti, išetonti, išeñti*) vāndenį (sc. vandeñs) parnešti. Bistum pabāstum ir išėja ta diėna ant niėkų. 2) Visās sava diėnās išeiti (*Ред.*), *отработать положенное число дней (въ пользу помѣщика); diėnās eiti (Р.), отработывать условленное число дней. v. išdiėnauti*.

Išeitūvės, -vių, f. pl. *уходъ, отбытие (на продолжительное время, на-сеида) и прощальное упоение по этому поводу; wyjście, odejście (na długi czas, na zawsze) i pożegnalna uczta z tego powodu*. Prieš išeitūves liñksmas buvā. v. eiti, išleistūvės.

Išeīvis, -via, m. *и -ve, -vės, f. выхо-децъ, выселенецъ, переселенецъ; wychodźca, wychodzień*. Išeīvis, kurs išėja iš tų namų. Už visūs išeīvus reik mokėti. v. išeiti.

Iš-ėžti, išėizu, išėiziau (*в.-лит. išėžti, -žti, жем. и išyžti*), *вылучить (стручекъ); разнять, разодрать и вынуть (содержимое), раскласть, разо-*

жмуть (што было сложено); *wyluszczyć* (strączyć), *rozedrzyć*, *rozciąć i wyjąć* (zawartość), *rozłożyć* (co było złożone). Vānagas āntiēs mēšā išēiž. Keleīve išēiže lōvā, nāgines bekišdamā. v. eļži.

Iš-ekėti (жем., Бел.), -kėju, -kėjau, *разборонить, взборонить; wybrować, rozbronować*. Su ekėciomis dirvā išekėk. v. išakėti.

Iš-šėlti, -lštū, -laū, *изблещиваться, разсупруннать; rozwściec się, rozbestwić się*. Pijūkas išēlēš, kaip šuvā pasaļkañda. v. idūkti.

Iš-ėngti, -giu, -giau, *выскресту; wyskrobać, oskrobać*. Dūgnā prisviļusia sagōna išėngk geraļ, t. y. sviļēsas išgrāndyk. Aš jam kaili išėngiau, *вынорол его* (Ред.). v. ėngti.

Iš-ėrdėti (y A. Ю. «išerdėti»), -dėju, -dėjau, *вынороться, пачнороться; wypróc się*. Ja durnai (?) siūsi, tai siūlēs išėrdēs, t. y. išīrs.

Iš-ėsti, išėdu, -džiau, *вынестъ, сожрать, чнестъ* (што заключено внутри, өз cocydn); *wyjeść, zezreć, pożreć* (co zawarto w naczyniu). Vaikaļ išėse visūs barščiūs. v. ėsti, išvālgyti.

Iš-gabėnti, -nū, -naū, *вынести* (ншто нелекое); *wynieść* (rzecz dość ciężką). Išgabėnti iš vidaūs. v. išnėsti.

Iš-gadinti, -nū, -naū, *перенормить; wypsuć*. v. išgėsti (2).

Iš-gādyti, -diju, -dijau, *удѣлить, одо-жмуть* (paskōlinti); *udzielić, poży-zyć* (komu). Išgādyk man šiēna. v. įteikti, suteikti.

Iš-gāimiōti, -niōju, -niōjau, *разогнать;*

rozpedzić, rozegnać. v. išguiniōti, išvarinėti.

Iš-gāirinti, -nu, nau, *пачуаматъ* (о сильномъ вѣтрѣ); *развѣять; вы-вѣтритъ; wzruszyć, rozruszyć* (o mocnym wietrze); *rozwiąć; wywie-tryć*. Vėjis išgāirina pasētus rugiūs, t. y. išpūte, iškėle žēmę, palika rėti. Vėjis išgāirina stūbā, kaĩbari, t. y. išblāške, ir šālta. v. išgvāirinti, išgārinti.

Iš-gaišinti, -nū, -naū, *пачтпатумъ, извѣсти, уничтожить, уничтожить; pomarnować, rozszastać, wygubić; zniszczyć, wyniszczyć*. Jinaļ, martļ, išgaišina visūs gývolus, zōpostus. v. išgaišti.

Iš-gaišti, -štū, -šaū, *вывѣстись, про-нестъ, учезнуть; nepedoxнуть; zginąć, zniknąć; powyżdychać*. Mūs-sys išgaiša jau rūdeni. Visi arklei seseŗs išgaiša. v. išzguŗsti, išnŷkti, išdvėsti.

Iš-gāldoti, -doju, -dojau, *вывѣсти* (без-церемонно), *вытолкать; wyprowa-dzić* (bez ceremonji), *wyszturmować*. Girtūklį išgāldos, ištarabānys, išvės. v. išbrūižti. —

Iš-galānsti, -lāndu, -lāndau, *выто-чить* (ножъ, моноръ); *wyostrzyć* (nóż, siekiere). Sūnus išgalānda kiŗvi. v. ištėkinti.

Iš-galės, -lų, f. pl. (u išgalei, -lų, m.), *подробности, okolичности, обстоя-тельствъ; szczegōły, okolicznosci*. Bōba apsāke visās išgales, kā žinōja. Tēte žina visās išgales vaitŷstos. Ne gāudyk išgalų. v. gālas.

Iš-galėti, išgalu, -lėjau, *быть в су-лахъ, өз состоянии, смочь; być w*

stanie, wydołać. Kriek išgali, triek dirbk.

Išgalus, -laus (y A. Ю. «išgalus, -laus»), m. *силы, могила, (материальные) средства; siły, moc, środki (materiałne)*. Pāgal sava išgalaus dārba dirbk. v. išgalėti.

Iš-galvóti, -vóju, -vójau, -vójau, *выдумать, придумать; wymyślić*. Išgalvójau, kad ni šeip, ni taip išėina. v. galvóti.

Išgama, -mos, c. -mos, c. -mos, c. -mos, *выродок, негодяй; wyrodek, niegodziwiec*. Vaikas nedōras, bus išgama, t. y. išgimęs. v. išgimti.

Išgana, -nos, f. -nos, f. -nos, *выпасенное место; miejsce wypasione*. Piēva išganýta, kur nēr ko prāuti, bus išgana. 2) *выгон (вост. и ішгиня); wygon (Ped.)*. v. ganýti, genesys, išvara.

Išganiava, -vos, f. -vos, f. -vos, *ganiava (u ganiavà)*. Tēn gēra išganiava, t. y. ganýkla.

Iš-gaĩdinti (u išgāzdinti), -nu, -nau, -nu, -nau, *ucnyti, nepenyti; przestraszyć, przelęknąć*. Išgaĩdinaĩ tu māne iš-nejučią.

Išgānymas, -ma, m. -ma, m. -ma, *спасение (спасение души, уготовление сынаго блаженства); zbawienie (danie żywota wiecznego)*. v. išganýti.

Iš-ganýti, -naũ, -niaũ, -naũ, -naũ, *спасати (спасати, спасти), пронасти, унасти; сызмьти (спасати), у-, пронасти; wyprząć (łkę), zdołać pasząc ustrzec (bydło)*. Išganýk šendiēn par diēnā gývolus. v. išgiĩti. 2) *спасати; zbawić*. v. išgēlbėti, išgānymas.

Iš-ganýtojis (u -jas), -ja, m. -ja, m. -ja, *спаситель; Zbawiciel*. v. išganýti.

Iš-ganstąuti, -tąunu u -tąuju, -tavaũ, -nųtą, -nųtą, -nųtą, -nųtą, *мешаться, тревожиться, беспокоиться; lękać się, trwożyć się, niepokoić się*. Užvis išganstąuja dėl niėkų. v. išganstis.

Išganstingas, -ga, m. -ga, m. -ga, *мешающий (y A. Ю. «lękliwy»)*. v. bajsūs.

Išganstlīvas, -vā, m. -vā, m. -vā, *мешающий, опасный; trwożliwy, lękliwy*. Kas išsigansčioja, tas išganstlīvas. v. baimingas (= baimingas), bajūs.

Išganstis, -scio, m. (u -sties, f.), -sties, f., -sties, f., *ucnyti, nepenyti; trwoga, przestach, przelęknienie się*. Vīsā nāktį viēnāis išgansčeis buvaũ. Didelį išganstį turėjau. Koks tai išganstis, kad iš-nejučią kas išgaĩdina. v. gaĩsti, bājle, bājme.

Iš-ganūbyti u išganūbyti, -biju, -bijau, -biju, -bijau, *ucmębuti, wyniszczyć*. Pōni išganūbys visūs sviŗplus, išknākcys, išžudys.

Išgara, -ros, c. -ros, c. -ros, *wydech, wydech, wydech, wydech*. Mōteris pavadina vyrą: «tu išgara». v. išgarėti, išdvasa, išvisa, išvisėlis, nūdvasa, pādvasa, dvasnā, dvėsenā.

Iš-garbiniũti, -niũju, niavaũ, -niavaũ, -niavaũ, -niavaũ, *okudryti, okudryti; stać się kędzierzawym*. Rūtos išgarbiniāva.

Iš-garbstyti, -staũ, -sciaũ, -sciaũ, -sciaũ, *wochalić, wychwalić, wychwalić, wychwalić*. v. nieboszczyka).

Iš-garėti, išgariu, -rėjau, -rėjau, -rėjau, -rėjau, *ucnapumti, wytchnąć, wywietrzeć, wyparować (uolotnić się)*. Kad vagis išgarėtų, t. y. garaĩs išėitum.

Iš-gārinti, -nu, -nau, *pacnapumъ, про-
napumъ; naparzyć, przeparzyć, parą
napelnić* (Ped.). 2) *вынцумъ на-
ры, разнаты, вынцумъ* (išgāi-
rinti, жем. išgārinti, ?); *rozwiąć,
wywietrzyć, wypuścić parę*. Piřti iš-
gārinti yra gārą išléisti laūk. v. gā-
rinti (*идн «par laukūs gārinau» от-
пожтно = par. ł. gārinau, gāirinau*),
išgāirinti, išgvairinti.

Iš-garmėti, išgarmu, -mėjau, *выбн-
жаты, выѣму* (скупенною толною);
wybiec, wyjść (tłumem, hurmem).
Žmónys išgarmėja, t. y. išėja.

Išgašinis, -ne, *щеголь, -луха, модникъ,
-ница; elegant, -тка, modniš*. Bér-
nas išgašinis, t. y. gašūs.

Iš-gatavóti, -vóju, -vójau, *узіомовумъ,
прүіомовумъ; zgotować, przygo-
wać. v. patýkti* (patiekkti), *prirengti,
pritaisyti, išvirti*.

Iš-gáudyti, -dau, -džiau, *выловумъ,
paczumumъ; wylłowić, rozchwytac*.
Kūniga náuda vėlnis išgáuda.

Iš-gáuti, išgáunu, išgavaū, *полумумъ
(искомое, выпрошенное), уздобумъ,
выманумъ; dostać* (rzecz poszuki-
waną, wyproszoną), *wydobyc, wy-
łudzić*. Led išgavaū .nū (u iš) jō tą
dáikta.

Iš-gaužūti, -žūju, -žavaū, *сильно под-
няться* (отъ брожения); *bardzo się
podnieść* (od fermentacji). Išgaužava
tešlā. v. iškožėti, iškaužóti.

Iš-gėblóti, -lójau, -lójau, *охранумъ
(отъ болѣзней, несчастію), cnaцmъ;
ochronić* (od chorób, nieszczęść), *wy-
ratować* (y A. Ю. «išgėblóti», *wy-
лечыć*). Išgėblóti yra išgýdyti. v. iš-
gėlbėti.

Iš-gėdinti, -nu, -nau, *выстыдумъ
(отънж); сильно прустыдумъ, оспа-
мумъ; wystydzić; bardzo zawsty-
dzić*. Aš sūnų išgėdinau, t. y. išrėiš-
kiau gėdingus jo dárbus.

Iš-giėdóti, išgiėdu, -dójau, *выннмъ
(ннчно, денеръ), проннмъ* (цнмъ
сечеръ), *непеннмъ* (отъ ннчно); *wy-
śpiewać* (nutę, wsz. pieśni), *pieś-
niami lub pieśnią zarobić* (pienią-
dze), *prześpiewać* (wieczór). Aš vi-
sās grėsmes išgiėdójau. v. giėdóti.

Iš-giėdrėti, -rėju, -rėjau, *узохнумъ
(отъ бездождія), вызохнумъ; wy-
schnąć* (od posuchy). Giėdrėte išgiė-
drėja prūdas. v. išgiėdróti.

Iš-giėdryti, -driju, -drijau, *уэцүиумъ,
зэцүиумъ, выжечъ* (o соиун и за-
цүн); *wysuszyć, zasuszyć, wypalić*
(o słońcu i posuszy). Išgiėdrija (sc.
sáule) žālas rūtas, t. y. anōs su-
džiūva. v. gėdra.

Iš-giėdróti, -róju, -rójau, v. išgiėdrėti.
Giėdróte išgiėdrója vāsara prūdas,
t. y. prūdė (sáule) vādenį išdžio-
vina.

Iš-giėdrūti, -drūju, -dravaū, v. išgiė-
dryti. Giėdra išgiėdrāva prūdė vān-
denį.

Iš-gėlbėti (отъ. u išgėlbēt), -biu, -bė-
jau, *cnaцmъ, избавумъ; wyratować,
zbawić. v. išganýti, išglóbtі*.

Iš-genėti, išgeniu (жем. išgenėju), -nė-
jau, *отепебумъ* (депесо, кыцмъ),
обломаты (сүиуныкъ, сүня); *obla-
mac, powycinac* (zbyteczne gałazki).
Krūmus išgenėti. v. apgenėti, nu-
genėti.

Iš-geřbti, -biū, išgerbiau, *выднлматы*

- (кожу); *wyprowadzić* (skórę). Garbōrius išgeřbia skūras.
- Iš-gėrti, išgeriu, išgėriau, *выпить*; *wypić*. Gūrķst išgėre sėnis visą stiklėlį liki dūgna. Didžiauše gėrėje (*nom.*) ne išgeřs pūsgorčiaus nū daikta. *v.* iškūkinti, išdrūnyti, išguřgti, išmauti, išmaukti, ištvīnyti.
- Iš-gesyti, -saū, -staū (*u* išgesinti, -nū, -naū), *выгасить* (огни, уоля), *совершенно погасить, потушить* (огонь съ очам); *wygasić*. Išgesyk ūgni čystai.
- Iš-gėsti (1), išgėstū (*воот. u* išgensū), išgesaū, *выгаснуть, совершенно погаснуть; wygasnąć*. Ugnis benór išgėsti (*скоро совсемъ погаснетъ*).
- Iš-gėsti (2), išgendū, išgedaū, *неперенутися, испортиться, вынуть; wypsuć się, wykruszyć się*. Jo išgėda visi dañtys. +
- Išgydyti, -dau, -džiau, *вылечить, излечить; wyleczyć*. Bōbše išgydys tave iš tōs ligōs.
- Išgimėlis, -le, *v.* išgama (*выродившийся сынъ; wyrodziły syn*). Kurs nedōras, tas išgimėlis. *v.* išgimti.
- Iš-gimti, išgemu, išgimiau (*u* išgimti, išgimstu, išgimiau, *об. išsigimti, išsigimti*), *выродиться (стать хуже); wyrodzić się (stać się gorszym)*. Sūnus tōks išgime, *t. y.* atskirūs (*u* atskiras) nū visū ėsti.
- Išgimūlis, -le (*жем. со вторымъ ударениемъ на ū*), *последнее дитя («поскребушъ»); ostatnie dziecko*. Paskutinis vaikas pas tėvū vadinas išgimūlis. *v.* išgimti, išgimėlis, grandinys, gramdinys, pagrādis; išgama.
- Iš-gyniōti, -niōju, -niōjau, *удержать (запемомъ); utrzymać (zabraniając)*. Išsirīga sūnus ėiti į vesėliją ir ne gāl išgyniōti, atginti.
- Iš-giñti, išgenu, išginiau, *вынать (скомъ); wypędzić (bydło)*. Išgiñk galvijūs (*y A. Ю. «galviūs»*) į gėnesį, o ištėn nueis į ganyklą.
- Iš-girdyti, -dau, -džiau, *выпить (воду, пиво); wypoić (wodę, piwo)*. Išgirdė sūnus visą ālų.
- Iš-gir̃sti, išgirstū, išgirdaū, *услышать; usłyszeć*. Išgirdova, kad baudei vākar, *t. y.* didelei barei.
- Iš-girti, išgiriū, išgýriau, *пачвалить; wychwalić*. Aš ūšvį išgýriau, *t. y.* iškōlijau (*выхвалял*).
- Iš-girtūti, -tūju, -tavaū, *выпрезвуться, опрезвуться; wytrzeźwić się*. Aš išgirtavaū, *t. y.* išsipagiriōjau. *v.* išsipagiriōti.
- Iš-gýti, išgyjū (*жем. išgynū*), išgijaū, *выздороветь; wyzdrowieć*. Ant gytinōs pasidrūtina ir išgīs. Vāikšrinkis, jāgu esī ligōnis, tai greičiau išgýsi. Marti iš ligōs išgija.
- Iš-gyvėnti, -nū, -naū, *прожить (изв. время), выжить; wyżyć, przeżyć (pewny czas)*. Kelūs metūs sūnus tēn išgyvēna.
- Iš-gýžti, išgyžu, -žiaū (*o.-lum. išgiēžti, -žnū, išgiēžiau*), *выместить (свою досаду), излить (свою злобу); wywrzeć (swoją gniew)*. Anyta išgyže āpmauda.
- Iš-glaistýti (*u* cunon. išlaistýti), -staū, -sčiaū, *вымазать (мною, кашею), замазать всю щели (съ стѣны, съ стѣнкахъ); wymazać (gliną, kaszą), zamazać wsz. szczeliny (w ścianie,*

w ściankach). Su kōše šalis blūda išglaĩste. Siėnas, kibĩrą išglaĩsta (*Ped.*).

Iš-glaĩbyti, -biju, -bijau, *размнѣуть, умонмѣуть; rozmieszać, wydeptać*. Arklys išglaĩbija purvūs. *v.* iš-klampóti.

Iš-glėbti, išglembũ, išglebaũ, *номѣрѣмъ туюць, упрѣмъ; рязмякнѣуть, онѣмѣуться; stracić sprzężystość, rozmięknąć, pochylić się (o rzeczy niesprężystej, słabej)*. Plytą ne degtą išglėbusi nũ liėtaũs. Triũšis mąžas siłpnas, išglėbęs, *t. y.* ištižęs. Łapai daržovės išglėbę nũ kaitrōs.

Iš-glėgšti (*u* išglegždėti), išglegzdu, -daũ (*u* išglegždėjau), *pacuamamъся; rozchwiać się*. Kójos krėsła išglėgzdusios, *t. y.* išklĩbusios. *v.* išgvėrti.

Iš-glermėti, išglėrmu, -mėjau, *сварѣмъся (о томъ, что домо купило, клокотало); wygotować się (o strawie, która długo się gotowała, wrzała)*. Strōva sagōne išglermėja, *t. y.* išvire, ĩ garūs išėja, nukaĩsk.

Iš-glėrti (*u* išklėrti), išglenrũ (*u* išglėrstu), išgleraũ, *pacuamamъся; не въ мѣру pacuampуться (объ отсерпѣи); rozchwiać się; zbytnie się rozszerzyć (o otworze)*. Dišelis išglėręs iš sankała. Visi pašaleĩ mąglose išglėrę, *t. y.* išdvėrę. *v.* išdvėrti, išgvėrti.

Iš-glėžti, išglenžũ (*u* išglėžtũ), išgležau, *v.* išglėbti. Vėršis išglėžęs streipiniũja. Vaĩkas išglėžęs ne stiprūs, kaip tėlėžis (*sc.* lėtėžis). Kurs ne gál stovėti, *t. y.* štyvũma ne tũri

kũne, tas, kaip vėršis naujeĩ gĩmęs (*sc.* ką tik turėtas, paturėtas), išglėžęs.

Iš-glĩžti, išgližtũ, išgližau, *ускриуѣмъся; wykrzywić się*. Išgližusios kójos. 2) *v.* išglėrti. Kas ne stóvi stipreĩ, vadinās išgližęs, ištižęs: rātai, stāklės, sũdas (ĩndas). *v.* išklĩgšti, išglėžti.

Iš-glĩbti, -biu, -biau, *узбѣмъ, снамѣмъ; wybawić*. *v.* išglėbėti.

Iš-glĩdyti, -dau, -džiau, *узсѣмѣ, номѣрѣмъ; wytępić, wytracić, potracić*. Ja ne žiūrėsi, išglĩdysi visūs gývolus.

Iš-glĩzoti (*u* išglozóti), -zoju, -zojau, *размазѣмъ; wymazać*. Vaĩkas kōšę išglĩzoja pašaleĩs blūda, *t. y.* išmaĩše. *v.* išglaĩstyti.

Išgniaũza, -žos, *f. что измято (рыкамѣ), выжато, переуцупано; со змяте, wygniecieione, wymacane*; 2) *остатки отъ ч.-н. измятаго, выжатаго, переуцупаннаго; resztki rzeczy pomiętej, pogniecionej, wymacanej*. Visũ vaĩkių išgniaũza, kurĩ išgniaũžyta, iščrupinėta mergà. *v.* išgniaũžti, išgniaũžyti, iščėženoti.

Iš-gniaũžyti, -žau, -žiau, *v.* išgniaũžti (*о днѣстѣи сложенѣ, болѣе продолжительномѣ*). +

Iš-gniaũžti, -žiu, -žiau, *выжѣмъ (въ руку); wygnięść, wycisnąć (w rękę)*. Sėlenas kisiėlės išgniaũžk, *t. y.* išspāusk.

Iš-gniaũžtũti, -tũju, -tavaũ, *узмнѣмъ пѣмѣю; wymierzyć kładąc pięść przy pięści*. Anũdu išgniaũžtáva ĩāzdą. 2) *выжѣмъ (множественно сжѣмая); wycisnąć (często ściskając)*.

- Išgniaužtūk būlbes iš molynės (sc. iškāsęs).
- Iš-gneičiōti, -čiōju, -čiōjau, *измять, исковырять, поуаранать; pogniešć, podłubac, poszarpac*. Išgneičiōjei lāmōntą (sc. gābaļą) mėsōs ir ne suėdei. v. išdarkācyti.
- Iš-gniūsinti, -nu, -nau, *сдѣлать, вытти (дѣлая, ступая вло, неохотно); zrobić, wyjść (robiąc, krocząc nie-dbale, niechętnie)*. Tinginỹs išgniūsina, t. y. išėja.
- Iš-góbtī (= iškópti, išgróbtī?), -biu, -biau, *похитить (отъ к.-н.); po-chwycić (zkd) i zabrać (wynieść)*. Martī išgóbe visūs dáiktus, t. y. vagčėi išneše. —
- Iš-gōnyti, -niju, -nijau, *испортить, zepsuć*. Išgōnija liėtus kėlį, t. y. išgadīna. Arieika išgōnys tau kraūjį. v. išgadīnti, sugadīnti.
- Iš-grabėti, išgrabu, -bėjau, *выкарабкаться, вытти (идя ошупью, придерживаясь руками); wygramolić się, wyjść (idąc w ośacku, przytrzymując się rękoma)*.
- Iš-graibýti, -baū, -biaū, *выхватать, выловить (черпакомъ, рукою из воды), вычерпать; wychwytać, wylowić (czerpakiem, ręką z wody), wyczerpać*. Išgraibýk tirščiūs iš skī-sčių. v. išgriėbti.
- Iš-grambýti, -baū, -biaū, *выресту, cipectu; wygrzebać, zgrzebać*. Vỹrai išgraĩbe plytėles ir padĩrba pe-črūką.
- Iš-grámdyti, -dau, -džiau, v. išgrándyti. 2) *измърнуть (?)*; *wymierzyć (?)*. Įbrĩdės išgrámdyk giľumą (dũgną?) ūpės.
- Iš-grándyti, -dau, -džiau, *выскрестъ (кошкью, полъ); wyskrobać (dzieżę, podłogę)*. Grandineĩ, kuriūs išgrándai iš dũnkubila. Išgrándyk tvártus mėsļą vėžant.
- Iš-granzýti, -žaū, -žiaū, *выбывать, пробывать (дыры во многихъ мѣстахъ); wyświdrować (dziury), prześwidrować (w wielu miejscach)*. Su grañztu išgranzýk grėbla gálvas. v. išgreñžti.
- Iš-griáuti, išgriáunu u išgriáuju, išgrióviau, *выломать (откуда-н.), раз-рушить; wyłamać, wywalić (zkd), rozwalić*. Budiñką dėde išgrióve. Išgrióvia ákmenį iš siėnos, vandũ krañtą išgrióve (Ped.).
- Išgrauž, *уууу (тебѣ, ему)! figa (to-bie, jemu)! Żmónys, suľaukę ru-deñs valšiaus, sáka: «išgrauž tau, bāde, pavāsari»*. v. išľup.
- Išgrauža, -žos, f., *пытшина, водомоина; wyrwa*. Smarkūs liėtus par diřvas, par kelūs išgraužas padāra. v. išgráužti.
- Iš-gráužti, -žiu, -žiau, *вырызть; wygryźć*. Pėlės išgráuže skýľę skrỹnio.
- Iš-grāžinti (u išgrōžinti), -nu, -nau, *разукрасить; przyozdobić*. Išgrāžinti, išdāilinti reik. v. gražūs.
- Iš-grėbstyti, -stau, -sčiau, *выресту праблями (работая больше или меньше домо); wygrabić (robiąc czas dłuźszy grabiami)*. Išgrėbstyk iš kľōnių šiėną, kad džiútum. v. išgrėbti.
- Iš-grėbti, -biu, -biau, *выресту праблями (безъ отпѣнка продољжительносѣти, постепенносѣти вырѣбаня); wygrabić (całosć, nie myśli*

się o dłuższym trwaniu czynności). Išgrėbti šiėnà.

Iš-griėbti, -biù, išgriėbiau, *выхватить, вырвать, вычерпнуть*; *wychwycić, wyrwać, wyczerpnąć*. Kad jumìs smėrtis išgriėbs (*жем. išgreĩbs*).

Iš-grenžti, -žrù, išgrenžiau, *дать сдачи; дать reszty*. Brólis išgrenže pìnigus (*rùbli, du, etc.*). v. granžà. 2) *побырывать, выбырывать*; *wyświdrować, prześwidrować*. Išgrenžk skỳlę su grañžtu. 3) *добыть, достать* (*не без хлопотъ, какъ бы съ помощью сверла*); *wydobyć, osiągnąć* (*z trudnością, jakby za pomocą świdra*). Žydas išgrenš visùs javùs iš arūda. 4) *выжать* (*олагу, скручивая предметъ пыкаму*); *wycisnąć, wycić* (*mokrą bieliznę, wykręcając z niej wodę*). Išgrenžiau (*ślapiùs*) drabužius. v. įgrenžti.

Iš-griėžti, -žiu, -žiau, *выкроить, вырывать* (*обводя крыломъ*); *wykroić* (*naokoło*). Išgriėžk vòtį.

Iš-grin̄sti, išgrindžiù, išgrindžiau (*u išgrindaũ*), *вымести, выстлать* (*досками, щепнемъ*); *wybrukować, wymościć, dać podłogę*. Išgrindžiau grin̄dis ant àsłos (*sc. àslą grindim̄is išgrindžiau, àslą išgrindaũ*).

Iš-grinžti, išgrinštù, išgrinžau, *выйти* (*откуда-н.) домой (назадъ)*; *wyjść* (*z kąd do domu (nazad)*). Žėntas išgrinža, t. y. išēja išė.

Iš-gryti (*жем.*), išgreju, išgryjau (*о-лотов. išgriėti, išgriėjù, išgriėjaũ*), *снять* (*сметану*) *u* *выбрать*; *zebrać* (*śmietanę*) *i* *wybrać* (*z garnka; y A. Ю. «wybić»*). v. griėti.

Iš-gróbtì, -biu, -biau, *похитить, украсть* (*откуда-н.*); *pochwycić, porwać, unieść* (*z kąd*). Anýta išgróbe visùs dáiktus, t. y. vagčėi išneše. v. išgóbti.

Iš-grómulti, -lu, -lau, *ужесть, прожестать; зжуч, розжуч*. Šiėnà, ėdała išgrómulę, naũji ėda jáutis.

Iš-gruilóti, -lóju, -lójau, *уцрепть, расцрепть* (*яйцу*); *wytrzeć, roztrzeć* (*jajami*). Bėrnas išgruilója tar̄pkojį kėlniũ su gruilėis, t. y. ištrýne. 2) *выйти*; *wyjść* (*v. gruilóti, 2*).

Iš-griúti, išgriuvù *u* išgriunù, išgriuvaũ, *свалиться, развалиться*; *wywalić się, rozwalić się*. Išgriuva siėna. Akmũ išgriuva iš krañta (*Ред.*). v. išgriauti.

Iš-gudėnti (*u* išgudĩnti), -nù, -naũ, *пригудеть; przyzwyczać*. Sliñkei išgudėnti, t. y. įprātinti, tánkei gérti, spaviedótis.

Iš-guinióti, -nióju, -niójau, v. išgáinióti. Išguinióti yra išgainióti.

Iš-gùiti *u* išguĩti, išguju, išgujaũ, *выинать, проинать* (*воинъ*); *wypędzić* (*precz*). Išgùik iš kùtės visùs gývolus. v. išgiũti.

Išguła -łos, f. *лежина, олежники; leżanina, powalowe drzewo*. Gĩrio suláužytas mėdis išgùlęs vadĩnas išguła. Išgułas, išvartas, kerplėšas reñka gĩrio ir vėža namòniui. Gĩrio daug išgułų. v. išvarta, išlauža.

Iš-guldýti, -daũ, -džiaũ, *разложить, положить; rozłożyć, poukładać*. Svečius išguldžiaũ. 2) *изложить, раскомковать; wyłożyć, wytłómaczyć*.

Iš-gumbėti, -bėju, -bėjau, *обратиться желаемыми, наростами; obrosnąć, pokryć się guzami, narostami*. Gumbaĩs mēdis išgumbėjęs.

Iš-gūnyti, -niju, -nijau, *вынаты, прогнаты; wypędzić, wygnać*. Pišorius išgūnija visūs vėlnius iš dvāra, t. y. išvāre. v. išgūiti, išgiñti. —

Iš-guřbti, -bstù, -baũ, *изнуживаться; wypieścić się*. Kad geraĩ éda, išguřbsta, t. y. išleĩp. v. išlėpti, guřbti.

Iš-guřgti, išgurgiù, išgurgiau (u iš-guřkti, -kiù, išgurkiau, y A. Ю. u «išgurgù, išgurgaũ»), *выложатъ, вынутъ однимъ лоткомъ, сразу; łapczywie połknąć, wypić jednym łykiem, odrazu*. Marti išguřga (sc. išgurge) vĩaš ālų, t. y. išgėre. Pri-pūle ir išgurge vĩaš ālvį piėna tava vaĩks.

Iš-gurlėti, -lėju, -lėjau, *разжиреть, располстеть, расуществи; roztlusćieć, roztyć, wybujać*. Põnas išgurlėja, t. y. išriėbėja. v. gurlūs.

Iš-gūsti, išgundù, išgudaũ, *наощипаться, набоушиться; wprawić się, włożyć się (w co)*. Ar išgudaĩ ant gūča? Jau tu išgudaĩ tęnaĩ bebūdamas, t. y. tapaĩ gudrūs.

Iš-gužti, -zũju, -zavaũ, *покрыться желаемыми, шишками; pokryć się gruczołami, guzami*. Išgužava māna burnā. v. gūzas, išgumbėti.

Iš-gūžėti, išgūžiu (u išgūžėju), -žėjau, *вылежатъ, высидеть (въ теплоу кровати, въ нѣднѣ подъ крыльями); wyleżeć, wysiedzić (w ciepłym gnieździe lub łóżku, pod skrzydłami)*. Māte sařguloja, kaip išgūžės po pā-

tałais, ir būs sveĩka. v. gūžėti u gunžėti.

Iš-gūžti, išgūžiu, išgūžiau, *выхолить (держа въ тепло); wypieścić, wyhodować (trzymając w ciepłе; y A. Ю. «wylegać się pod ciepłem»)*. Kaip žansýtis (žansýti?), išgūžiau šiłtaĩ po pātałais (м.-б. здохъ išgūžti, iš-gūštù, išgūžaũ: «kaip žansýtis išgūžaũ»). v. gūžti-guñžti.

Iš-gvagždėti, išgvagždu, -dėjau, *прожить (кормясь впроголодь); uszydać; przeżyć (cierpiąc głód)*. Gývolei par žiėmā išgvagždėja, t. y. išdžiúva. v. iškiugždýti.

Iš-gvairinti, -nu, -nau, *продуть, выдуть, провнать; przewiać, przewionąć*. Vėjis išgvairina tava javūs, t. y. išpūte, išgairina.

Iš-gvaldýti, -daũ, džiaũ (сочт. u iš-gláudyti, -dau, -dziau), *вылущить изъ лущи (ореху); вылущить (wopoxъ); oczyścić (orzech), wyluszczyć (groch)*. Išgvaldýk riešutus. v. išgvilbýti.

Iš-gvargždėti u išgvařgšti, išgvargždu, dėjau u išgvargždaũ, *захруннуть, осиннуть (о вопль, отъ крика, нынѣ); ochrzypnąć, zachrzypnąć (o gardle, od krzyku, śpiewania)*. Gerklė išgvařgžda, ne galù giėdóti, t. y. užširėke (sc. pārsirėkiaũ). v. išpařpti.

Iš-gveĩpti, -più, išgvempiau, *выманить; забрать (у кого); wyludzić; zabrać (od kogo)*. Marti sāva plūs-kina, o nũ (u iš) kĩa išgveĩpia, t. y. išgāuna, išgrób, išmāsina.

Iš-gvérti, išgvenrù (u išgvérstu), -eraũ, v. išdvérti. Kad gerklė išgvėrusi,

- tai plātūs (sc. drūtas) baĩsas. Gerklē išgvēra, kad kaip daržinē. Stēbulē išgvērusi, t. y. išsiplākusi.
- Iš-gvilbėti, -baũ, -biaũ u išgvildyti, -daũ, -dziaũ, *отмынуть (опухи) из мылу, очистить отъ плюски; wyłuszczyć, oczyścić (orzechy) z pokrywiek liściowych*. Riešutus išgvilbėk. Kriavalūse riešutaĩ, kad ne išgvildyti. v. išgvaldyti.
- Išiktūvės, -vių, f. pl. *первое заражение нового отхожаго мѣста (какъ бы обрядъ, шут.)*; *pierwsze zanieczyszczenie nowego prawetu (jakby obrzęd, żartobl.)*. Tāva išiktūvės, t. y. kad pĩrmas šikĩ naujamē šikinĩke. v. šikti (*ecmь u išikti*).
- I-šildyti, -dau, -dziau, *замѣтно, хорошенъко согрѣть; porzqdnie zgrzac*. Išildyti tróba, piĩtĩ. v. išĩlti.
- Išĩlgaĩ u išĩlgai, *adv. u praep. c. gen. (acc.), одомъ; wzdluż*. Gývolei eĩna išĩlgaĩ rėzių dirvos, ūpia. Brúksnis išĩlgaĩ audĩma.
- Išĩlgas, -gà, *продольный; idqcy wzdluż*. Će áudeklà drūžēs išĩlgos, o tēnskeĩsos. v. ĩlgas.
- Išĩlgĩnis, -ne, *безъ стана, ильный, сшитый изъ ильнаго матеріала; bez stanu, cały, wzdluż sposzyty (z całej sztuki)*. Išĩlgĩnei marškinėĩ mótriškos, t. y. be prýdurų. v. išĩlgas, ĩštisĩnis.
- Iš-ĩlgti, -gstu, -gau, *сочкучиться (но комъ); zatęsknić (do kogo)*. Išĩlgome jũsų (jũnsų), t. y. nušibóda ľaukti. v. išsiĩlgti.
- Išỹlis, -la, m. *время, кожда солнце особенно припрѣваетъ; жара, зной; pora dnia, kiedy bywa najcieplej;*

- upał*. Diėnōs išỹlėlu pláuti drabužius. Pats išỹlis, t. y. patĩ tvankà par šienpiūtĩ. Avĩs par išỹlĩ diėnóvidžiuj, vasárvidžiuj (diėn-džiu, v-džiu) gũli pavėsėse (sc. pavėsyje). v. išĩlti, kaitrà.
- Iš-ĩlsėti, išĩlsiu, -sėjau, *отдохнуть (должнымъ образомъ); wypocząć (należycie)*. Kad ne esmũ žmōgus išĩlsėjes, nēr tad geraĩ. v. ĩlsėti.
- I-šĩlti, išĩlstu (u išĩlũ, *жем. u išĩlnũ*), išĩlaũ, *замѣтно, хорошенъко согрѣться; porzqdnie się ogrzac, zgrzac*. Sėnis išĩlės durĩs stubōs atidāre. Išĩla pėčius, tróba išĩla, išsi-siaũsti galĩ.
- Iš-imdinėti (u išiminėti), -nėju, -nėjau (u išimstýti, -staũ, -sčiaũ), *повынимать; powyjmować*. Po biĩkĩ išimdinėja valkas visũs óbalus. v. išĩmti.
- Iš-ĩmti, išjemu (u išĩmu), išėmiau, *сынуть; wyjac*. Iš rūsiēs išėme bũlbes. Išĩmk iš akiēs krĩslą.
- Išimtime, nės, f. *пожизненный доходъ, выговоренный родителами при передаче дѣтямъ управления хозяйствомъ; dozywotni zapis rodzicom na ich utrzymanie*. Tėvāms dũda išimtinę sũnus, t. y. aũčpyžę. Pāmote tur sáu išimtinę iš dubōs, iš gývātos.
- Išimtininkas, -ke, *получающий (побирающий) «išimtime»*. Kurs gývėna ant išimtinės, tas išimtininkas.
- Iširas, -à u *adv. iširaĩ, распоротый, свободный, нетуой, нетуо сшитый; rozpróty, wypróty; wolny, nie-natęzony, nietęgi, nietęgo skrepony*. Iširas siũlas, kurs valnaĩ sũverptas. Su išĩru siũlu ne galĩ siũti, t.

y. kad nesukrūs. Iširaĩ siuvaĩ, kad greĩt ĩrsta. v. išĩrti, išdrikas, ĩrūs. I-šĩrsti, išĩrstũ, iširdaũ, *сильно разсердиться; bardzo się rozgniewać*. Tu iširdaĩ ant m̃añes, t. y. ĩkĩršaĩ, ĩnĩršaĩ. v. širdĩš.

Iš-ĩrti, išĩrstu (u išĩrũ, жем. u išĩrnũ), iširaũ, *выпоротися, распоротися; wypróc się, rozpróc się*. Prastõs siuṽejos siul̃ẽ išĩrsta greĩtai. v. iš̃er-d̃eti, išr̃ykšti.

Iš-ĩžinti, -nu, -nau, *дать вылуциться; dać się wyłuszczyć*. v. išĩžti.

Iš-ĩžti, išĩžtũ, išĩaũ, *вылуциться; wyłuszczyć się*. Kaip užlĩja, žĩrneĩ ant ļaũka išĩa. v. iš̃iaĩžyti.

I-šĩžti, išĩžtũ, išĩaũ, *сильно разсердиться (выразить свой гнѣвъ по-стынками и словами), разъяриться; bardzo się rozgniewać; rozjuszyć się*. Bene (ĩ) pũpstybĩ (sc. pũpstĩbĩ) sũbiñẽ išdũrei, kad pro durĩs ļakstaĩ daužydamos (= daužydama) durĩs, išĩžusi, pikt̃a. Tĩtis išĩž̃es, ne galĩ p̃arp̃rašyti (sc. atsip̃rašyti), nebatl̃ýšta. v. ĩp̃ykti.

Iš-jĩ̃škinti, -nu, -nau, *перепыть, перешаркать; przeszukać, przetrzqść* (y A. Ю. «wyszukać»). Merg̃a iš̃jĩškina, t. y. ĩšnerše, visũs d̃aĩktus sṽet̃imus (м.-б. iš̃jĩškinti см. iš̃jĩšk̃odinti). v. iš̃neršti, iš̃jĩšk̃oti. —

Iš-jĩ̃šk̃oti, -jĩ̃škau, -k̃ojau (вост. u iš̃jĩšk̃oti, -kau, -kojau), *выискать, разыскать; wyszukać*. Iš̃jĩšk̃ojau sṽet̃im̃a ryš̃elĩ. Iš̃jĩšk̃ojau visũs p̃ašalus (u po visũs p̃aš.). 2) (хорошенько) *поускать (сз воловь); wysi-kać (kogo)*. Ar geraĩ iš̃jĩšk̃oj̃ei g̃aļṽa (P.). v. iš̃utiñeti, iš̃veizd̃eti.

Išjoda, -dos, f. *утощенная (собств. изнѣженная мужчинами) женщѣна; zużyta (przez męzczyzn) kobieta*. Tu išjoda visũ, t. y. pasil̃eidusi s̃enmerge, b̃oba. v. ĩšp̃lanka, ĩšj̃odyti, ĩšgñiaũza.

Iš-j̃od̃inti, -nũ, -naũ, *дать возможность выехать верхом, проводить (откуда-н.) верхом; dać możność wyjechać konno, przeprowadzić (zkd) na koniu*. Iš̃j̃od̃ink mus par ùpĩ.

Iš-j̃odyti, -dau, -džiaũ, *разъезжаться верхом (сз разные стороны, о многих); rozjechać się konno (w różne strony, o wielu)*. 2) *выѣздить (коня) подъ верх; ujeździć (konia)*. Iš̃j̃odyti árklĩ (Ped.). 3) *вывести (лошадей, снѣз на нихъ верхами, не вснѣз сразу); wyprowadzić wazheĩ, вытолкать, вынать вонз (многихъ и не сразу, каждого); wyprowadzić (konie nie wszystkie odrazu, siad-szy na nie); dać w kark i wypędzić precz (wielu i nie odrazu, każdego)*. Ṽýrai iš̃j̃ode árklus dobi-l̃eñõn, ĩ dobi-l̃eña (Ped.). Ta b̃oba iš̃j̃oda *) par d̃ur̃is, kas j̃a sup̃ykina. v. iš̃j̃oti.

Iš-j̃oti, iš̃j̃ojũ, iš̃j̃ou, *выехать верхом; wyjechać konno*. Tĩtis iš̃j̃oja med̃žĩotĩ. 2) *вывести (лошадь, лошадей, снѣз на одну изъ нихъ верхомъ и привязавъ кз ней остальныхъ); wyprowo-*

*) Глаголь *įsjodiñeti* по значенію разнится отъ *įsjodyti* тѣмъ, что употребляется о ѣздѣ, особенно часто происходящей или каждый разъ недолго продолжающейся: *įsjodiñek árklĩ* (ср. *įsjodyti, 2-ое знач.*); *visũf įsjodiñejau, nĩekur neradaũ; kar̃eĩviũ įsjodiñetos pĩevos* (ср. *jũ iš̃va-žiñeti keleĩ*), *kur beaũgs žol̃ẽ* (Ped.).

дуть взашей (кого-н. одного); *wyprowadzić* (konia, konie, wsiadwszy na jednego i przywiązawszy doń resztę). Išjók árklį, árklus i dobiliėną, dobiliėnōn (Ped.).

Iš-jōvalyti, -liju, -lijau, *приготовить такъ, какъ готовятъ кормъ для свиней* (уцто); *перемешать*; *zgotować tak, jak się przyrządza pokarm dla świń* (gesto); *wymieszać*. Jōvalą išjōvalyti, t. y. išvīrti. v. marmālyti.

Iš-jūdinti, -nu, -nau, *вышатать, расшатать, расшевелить*; *wyruchać, rorruszyć*. Aš išjūdinau iš šaknų kėlmą, t. y. iškūšinau.

Iš-jūngti, -giu, -giau, *выпрячь, распрячь* (впряженныхъ въ ярмо воловъ); *wyprząc, rozprząc* (zaprzęzone do jarzma woły). Aš išjūngiau jāučius. v. jūngas, jūngti.

Iš-jūsti, išjundū, išjudaū, *вышататься, расшататься, расшевелиться*; *wyruchać się, wzruszyć się*. Brólui kója išjūda iš viėtos, t. y. išniėrs rāsetās (жем.).

Įšjūka, -kos, f. *осмѣяніе, изумленіе*; *wyśmiech, pośmiech, urąganie się*. Ant įšjūkōs sėnį vėda šōkti. v. įšjūkti.

Įš-jūkti, -kiū, įšjūkiaū, *высмѣять, осмѣять*; *wyśmiać*. Sūnus įšjūke pijūką. v. jūkti.

Iš-jūsti, -siu, -siaū, *распоясать*; *rozpasać* (zdjąc komu pas lub pasy). Jinaī, sesė, išjūse manė (iš jūstų). v. jūsta.

Iš-kabīndinti, -nu, -nau, *pass.-caus., выпрести, vybrать* (жидкое, полусухое, прязь); *wygrzebać, wygarnąć*

(bloto). Kaip saūsa, duėblą iš prūda iškabīndink. v. iškabīnti.

Iš-kabīnti, -nū, -naū, *выпрести, vybrать* (кашу, прязь), *вырвать* (ноту, что-н. зубами, когтями); *wygrzebać, wygarnąć* (kaszę, bloto), *wyrwać* (pazury, co-k. zębami, pazurami). Kaip įkabinaū aš jam i nūgarą nagūs, tai su mēsa iškabinaū, t. y. išplėšiau.

Iškadà, iškādōs, f. *оредъ, убытокъ; жалъ, жалеко* (безл.); *szkoda, strata; szkoda* (czego, kogo). Iškadà (безл.) žygia tō žmōgaus. v. gaiū, gailėti, jāibe.

Iškadniėkas, -ka, m.; -ke, -kēs, f. *кто причиняетъ оредъ, ущербъ*; *szkodnik, -nica*. v. jāibininkas.

Iškādyti, -diju, -dijau, *оредуть*; *szkodzić*. v. keñkti.

Iškadlīvas, -vā, *оредный; szkodliwy*. (Iškadūs, -dī); *adv. iškadžiaū, больше жалъ; więcej szkoda*. Iškadžiaū sveikātos, kaip tuftų. v. iškadà, gaiū, gailėti.

Iš-kaišyti, -šaū, -šiaū, *убрать* (снутренность избы зелены, цвѣтами); *ubrać* (wnętrze chaty w zieleń, kwiaty). Iškaišyk seklīčią su žolėmīs, su kviėtkomis.

Iš-kāišti, -šiu, -šiaū, *выскоблуть, выстрогать, строгая сдѣлать* (углубленіе въ ч.-н.); *wystrugać, wydrążyć* (strugając zrobić w czym wklęsłość). Iškāišk grōbus, vīdų viėdra nauja su kāišena. v. išdūbti, išskāpti, iškōpti.

Įškaka, -kos, f. *отлучка, отъездъ; wydalenie się, wyjazd*. Atsitikīme iš-

kakos tėva pakviėsk sūnų į kūpą. Nū jo iškakos jau trečią dieną. v. iškakti.

Iš-kakėti, iškaku, iškakėjau, *имѣть достаточно, быть съ состояніи; mieć dostatkiem, być w stanie*. Kas iškakės šriėna? Mės ne iškakėsime nūmos (sc. nūmos, *аренды*) mokėti.

Iš-kākinti, -nu, -nau, *отправить, послать; wyprawić, posłać*. Iškākink sūnų, t. y. išsiuėnsk. v. iškakti.

Iš-kakti, iškankū, iškakaū, *отправиться, выѣхать, уѣхать (откуда-н.); ruszyć (z kąd w drogę), wyjechać, wyjść*. Iškāka, t. y. išėja.

Iškała, iškałos, f. *школа, училище; szkoła*.

Iš-kałātyti, -tiju, -tijau, *исколотить, побить; ztluc, zbić*. Sūnus iškałā-tija vāgi, t. y. išmuše. —

Iškałba, -bos, f. *произношение, слово; красноречіе; wymawianie, wymowa; krasomówstwo*. Kókia sesešs iškałba. v. iškalbėti.

Iš-kalbėti, iškałbu, iškalbėjau, *произнести, выговорить; непрекнуть; wymówić; zrobić (komu) zarzut*. Anýta daūg iškalbėja.

Iš-kalbinėti, -něju, -nějau, *корить, непрекать; wymawiać, wyrzucać (komu co)*. Marti man daūg iškalbinėja.

Iš-kalbīngas, -ga, *речистый, красноречивый; krasomówny, wymówny*. Sūnus iškalbīngas. v. iškałba, bylūs.

Iš-kāldinti, -nu, -nau, *постараться, чтобы выбили, вынули (колочении); postarać się, żeby wybity, wyjęto (przez wybijanie)*. Iškāldink

vinis iš ekėčiū, t. y. liėpk iškalti. v. iškalti.

Iš-kalėti, iškalu, iškalėjau, *осидѣть съ тюрьмѣ; wysiedzieć w więzieniu*. Iškalėja tītis trejūs metūs, t. y. iškentėja kalinỹ. 2) *залышуть (о растеніях); zagłumić (o roślinach)*. Mėdis žoles iškali (y A. Ю. «iškała»), t. y. nusmeikia.

Iš-kalinėti, -něju, -nějau, *повыбить, повынудить (колочением); powybijać, powymować (przez wybijanie)*. Ekėt-virbalus iškalinėti, t. y. išimti. v. iškalti.

Iš-kalti, iškaļu, iškalau (жем. iškałau), *выбить, вынудить (колочением); wybić, wyjąc (przez wybijanie)*. Iškałk virbałus iš balžiėnų ekėčiū.

Iš-kamantinėti, -něju, -nějau, *выпытать, допросить (какъ слѣдуетъ); wypytać, wybadać*. Pōnas iškamantinės ir paleis tėva vyrą, t. y. išklausinės.

Iš-kamāsyti, -siju, -sijau, *установить, вымонмать (ирязь); wydeptać (błoto)*. Gývolei iškamāsija, t. y. išmýne, tařpvarčius. v. iškłampātyti. —

Iš-kampūti, -pūju, -pavaū, *однмать (улы); zrobić, wyporządzić (kąty)*. Dailide iškampāva kampūs budavódamas, t. y. dailei išdirba. v. kām̃pas.

Iš-kanapóti, -póju, -pójau (u iškini-varpūti), *быть усточены, издырены (червями); być wygryzionym, podziurawionym (przez robaki)*. Mėsa iškanapójusi, t. y. išpindėjusi, iškirmgraužójusi. v. išstrandėti.

Iš-kanātyti u iškanāčyti, -tiju (-čiju), -tijau (-čijau), *высечь, отхлестать;*

wybatożyć, wychłostać. Iškanātyti šónus, t. y. išmūšti. Tėvas ne rōdnas iškanācija nūgarą. Aš tau skūrą iškanāčysiu, t. y. išpliėksiu. —

Iš-kandėti, -dėju, -dėjau (u iškandėti, -dyjū, -dijaū), *быть изъедену, усмо-чену молью; być podziurawionym, zgryzionym przez mole.* Viñnōnis drabūžis ne vėdīnamas iškandėja, t. y. pasidāre skylīkės, (nū) kandžiū suėstas.

Iš-kanėti, -nėju (u iškanu), -nėjau, *быть изъедену, усмощену (голодом); być osłabionym, wycieńczonym (od głodu).* Arklys iškanėjes par naktį priė tvorōs stōvi.

Iš-kankinti, -nū, -naū, *замычить (ныс-скольких); заткнуть (kilkoro).* Pāmote iškankiñs visūs vaikūs.

Iš-kānsti, -kāndu, -kāndau, *выкыцать, выпсать (зубами); wykąsić, wyrwać (zębami).* Iškānda šuvā šmōtą mėsōs.

Iš-kāpanotys (жем.; в.-лит. išsikāpanoti), -nojūs, -nojaus, *выбарактаться, vybratъся, высвободиться (с трудом, из люб. мѣста); wygarnąć się, wydostać się, wyswobodzić się (z trudnością, z głębi).* v. išsikāpanoti.

Iš-kapinėti (u iškopinėti, iškūpinėti), -nėju, -nėjau, *вынуть (медъ из улья); podebrać (miód, pszczoły).* Iškapinėk bītis, t. y. išimk mēdų. v. iškōpti (1), iškōpti, iškūpti.

Iš-kapōti, -pōju, -pōjau, *вырыбуть, norыбуть (на рыску), вырыть; wyrąbać, posiekać (na kawalki), osma-gać.* Iškapōk mēsą ant šmotėly (?). Su bizūnū iškapōti.

Iš-karbatkūti, -kūju, -kavaū, *сѣмать кружевоподобнымъ, иззубрить, выпсать (бумагу) на подобіе кружевъ; zrobić podobnym do koronek, wykarbować, wykroić (papier) nakształt koronek.* 2) то же, что iškverbetkūti.

Iš-kárdinti, -nu, -nau, *pass.-caus., nepešnuamъ; wywieszać.* Iškárdinti šunīs.

Iš-kárkinti, -nu, -nau, *вынынуть, вынать (крикливыхъ куръ); wypłoszyć, wypędzić (krzykliwe kury).* Iškárkink vīštą iš darža. 2) *выѣмти (о кудачицяхъ, кричащихъ курицахъ); wyjść (o gdańczących, krzy- czących kurach).*

Iš-kárstyti, -stau, -sčiau, *pasenюamъ; nepešnuamъ; porozwieszać; wywie- szać.* Marti iškárste visūs drabu- žiūs.

Iš-karšėti, -sėju, -šėjau, *состарѣться; одряхлѣть; zestarzec się; zniedołę- nieć.* Sėnis iškaršėjes ilgaī ir mīre. v. iškáršti.

Iš-káršinti, -nu, -nau, *прокормить (старика) до смерти (ухаживая за нимъ); wykarmić (starca) aż do śmierci (pielegując go).* Sėni tą iškáršink, o jis táu palīks sava mañtą.

Iš-káršti, -štu, -šau, *прожить сооū вѣкъ, дожить до глубокой старости; dożyć swego wieku, doczekać późnej starości.* Iškáršau jau aš sava amžį, t. y. gyvenaū ikī senātvsės, pasenaū. 2) *nocnyть; dojrzyć.* Várpos iškárša jau, t. y. prinōka.

Iškarta, -tos, f. *нрочка (сѣ мѣcy); wyrąb (w lesie).* Viėta iškiřsta miškė bus škarta. Iš škartos keřtu men-

kùs medžiùs. Atvažýnas áuga iškar-tose. Po iškartas áuga žolës užsėtos.
v. iškiřsti, skýnimas.

Iš-kárti, iškariu, iškóriau, *перестуауъ; вывеситъ (поуми то же, что iskár-styti)*. Budelis iškóre visùs šunýčius.

Iškasa, -sos, f. *то, что выкопано, най-дено при раскопкѣ въ землѣ; rzecz wykopana*. Bóba supýkus pasáke: «táva tėvas šuñs iškasa». v. iškásti.

Iš-kasyti, -saũ, -siaũ, *расчесать (но-тямъ), выскрестъ; wyczesać skro-biąc (paznogićiami)*. Jágu bérnui nùgarą nižti (= ničžti), iškasýk su nagais.

Iš-kásti, iškasu, iškasiau, *выкопать; wykopać*. Aš iškasiau gílų grióvį.

Iš-kašėti, iškašu, -šėjau, *учыдау; wychudnieć*. Gývolei ant šiaudų iš-kašėja par žiėmą, t. y. išdžiúva. v. išgvagždėti. v. iškatėti, iškiaugždėti.

Iškašta, -tos, f. *издежка, расходъ; wydatek, rozchód*. Kas pagranžiñs iškaštas vesėliją kėlti (sc. iškaštas vesėlijai, vesėlijos iškaštas), t. y. kad išsikáštiji. v. išlaida.

Iš-katėti, iškatu, -tėjau, *выдержать, прожить (о больномъ), собств. «выкудакатъ, перекудактатъ»; wy-trzymać, przeżyć (o chorým), właśc. «przegdakać»*. Ligónis (kaip vištà) nebiškatės par žiėmą, t. y. nebiš-mis.

Iš-kiaugždėti, iškiaugždu, -dėjau, *из-кохнууъ; wyschnąć*. Iškiaugždėjęs sėškas, už kážiła užkištas, kaip pa-jùdina, ir sutrupėja. v. iškeĩbti.

Iš-kaũlyti, -liju, -lijau, *выкалннать, выкалннать; wynudzić, otrzymać*

przez natręctwo. Lýgdamas ne iš-kaũlysi niėku (sc. niėka), t. y. ne išprašýsi.

Iš-kiaulóti, -lóju, -lójau, *разрыть, перерыть, перемьшауъ, привести въ безпорядокъ (постынуть съ ч.-н. по-свинску); rozryć, przewracać, zrobić nieporządek (postąpić po świń-sku)*. Tu tik iškiaulójei mėsą, t. y. išmauriójei, išmaišeĩ, kad ne tiñk.

Iš-kaũpti, v. iškũpti, iškũpti.

Iš-kaũšti, -šiũ, iškaušiau, *выщипъ, вы-щипъ (амунъ съ ч.-н.); wyjeść, wygryźć (dołek), zrobić (w czym) czaszkowatą wklęśłość*. Pėlės iškauše vísą kėpaľà dūnos, pyrągą, t. y. iš-gráuže vísą mĩnkštumą.

Iš-kaũzyti, -ziju, -zijau, v. iškaũlyti.

Iš-kaužóti (u iškiauzóti), -óju, -ójau, *вы-бродить, кончить брожение, выкус-нуть (подняться, вздуться); prze-fermentować, wykisnąć (podnieść się, wzdąć się)*. Alūs, putrà, dūna iš-kaužója, t. y. išrúga. v. išgaužúti, iškožėti; iškiauzóti.

Iš-kiauzóti, -žóju, -žójau, *взрыть, раз-рыть; rozryć, zryć*. (Nũ) kùrmia iš-kiauzóta žėme, t. y. iškėľta. v. iš-kaužóti.

Iš-kavódinti, -inu, -inau, *ностапать, чтобъ было скрыто, сокрыто, сбеpe-жено; postarać się, żeby było skryto, przechować*. Jinaĩ, ūšve, iškavódina aną nũ akrútų. v. iškavóti, išdalb-stýti.

Iš-kavóti, -vóju, -vójau, *сохранить, сберечь; przechować, zachować*. Aš iškavójau daľgį, ne pagadĩnęs įľgą čėsa. v. išľaikyti, išľykinti.

Iš-kéikti, -kriu, -kriau, *проклясть; wyklnąć*. Bóba iškéike mušėklį ant riňkos.

Iš-keĩsti, -črù, iškeičiau, *размѣнять; rozmiénic*. Iškeĩsk pinigùs. 2) *замѣнить, застынуть; zamienic, zastąpic*. Iškeĩsk (об. pakeĩsk) vaĩką, t. y. tu pabúk, o jis pareĩs.

Iškeĩšinis, -ne, *незаконнорожденный, -ная; dziecię nieprawego łoża*. Ne bútum iškeĩšinis, t. y. beĩnkartas. v. kėkše; išmanginis.

Iš-keláuti, -láuju u -láunu, -lavaũ, *отправиться съ нуть; wyjechać w drogę*. Žéntas į kelõnę iškeláva.

Iškelme, -mės, f., v. iškilme.

Iš-kélti, iškelu, iškélau, *поднять и высадить или вынуть; перевести, перемѣстить (чиновника); podjác i wysadzić lub wyjác; przenieść (urzędnika)*. Iškéłk kūdikį iš lópšia.

Iš-keĩbti, -bstù, -baũ, *исхудать, изсохнуть; wychudnąć, wyschnąć*. Iš-keĩbusi kárve, t. y. sulýsusi.

Iš-keũsti, iškenčrù, iškenčiau, *вытерпеть, выдержатъ; wycierpieć, wytrzymać*. Iškeũsk tą bėdą.

Iš-kentėti, iškenčrù, iškentėjau, *выстрадать, вытерпеть; wycierpieć*. v. iškeĩsti.

Iš-kepersũti, -sũju, -savaũ, *выйти, уйти, качаясь или покачиваясь; wybrać się na czterechkach (выставивъ заднюю часть тѣла); wyjść chwiąc się lub wahając się; wyleźć na czworakach (odstawiwszy tylną część ciała)*. Led iškepersáva iš lóvos vaĩkas nũ tėva.

Iš-kėpinti, -inu, -inau, *постараться, чтобы успелось, изжарилось; (старательно) испечь, изжарить; postarać się, żeby się wypiekło, wysmażyło; (starannie) wypiec, upiec, usmażyć*. Aš iškėpinau mėšą gražel. v. iškėpti.

Iš-kėpti, iškepu, iškepiaũ, *испечь, изжарить; wypiec, upiec*. Dar gegužė iškėps sáva kėpį, t. y. šaĩs. 2) *испечусь, изжарюсь; upiec się, usmażyć się*. Dũna iškepe. v. iškėpinti.

Iš-keĩštvyti, -tviju, -tvijau, *отомстить; zemšcić się*. Anyta jau iškeĩštvoja, t. y. keĩštą išgine, išvāre.

Iš-keselóti, -lójũ, -lójau, *перетрясти, вытрясти, перебрать; przetrząść, wytrząść*. Iškeselók kišėnes jiėškódamas pinigũ, nósinrũ. v. išnaršyti, išveizėti, keselýs.

Iš-kėsti (u iš-skėsti), iškeciu, iškečiaũ, *раскрыть, раскопывать, раставить; rozpuścić, rozstawić*. Iškėsk (оот.) kėtį (u skėtį, зонтикс). v. skėsti, išžeĩgti.

Iš-kėtėlis (об. išsikėtėlis), -le, *кто ходитъ нараснажку, у кого ротъ нараснажку, безалаберный человекъ; kto chodzi w rozpiętym ubraniu, rozchlastany, z gębą otwartą*. Jinaĩ, meĩga, pavadĩna bernũką «iškėtėlis». v. iškėsti.

Iš-kevaĩũti (sc. iškriavaĩũti), -lũju, -lũavaũ, *вылущить, снять шелуху; wyluszczyć, wylupić*. Iškevaĩũti riešutus. v. kėvaĩas (kiãvaĩas).

Iš-kibstýti, -staũ, -sčiaũ, *разойтись и прилипнуть или прилипать; ro-*

zejšć się i przyczepić, przylepić się. Mīltai īšikbstys ī šalīs kūbiļa. v. kībti.

Īškilme, -ēs, f. пышность, роскошь, великопъние; торжество; przepych, rozkosz, okazałość; uroczystość. Ī dīdē īškilmē īšikēle žēntas, t. y. īšdīda. Maž martī turēdama su īškilme vāišina svečūs. Jos tik viēna īškilme, o patī badū dvēsia.

Īš-kiļnōti, -nōju, -nōjau, высади́ть, перевести, перенести (много предметов, не сразу); wysadzić, przemieścić (wiele przedmiotów nie odrazu). Pous tas visūs žmōnis gaspadōrius īškilnōja īš viētos. v. īškēlti.

Īškiļnūs, -nī, великопъный, роскошный, живу́щий пышно; okazały, wystawiony, wysadny; żyjący wystawnie. Svōčia īškiļnūs piētus dāve vesēlninkams. Ne būk īškiļnūs, ne plata-vók, nū prarāsi, o rytó ūbagu eīsi. v. īškīlti.

Īš-kīlti, īškinlū (u īškīlstu, жем. u īškiļnū), īškiļau, подня́ться (оверхъ); возо́всцаться; podnieść się, wznieść się (do góry), wywyższyć się. Pyrāgai īškīļa, mētas (nopa) jau kēpti. v. īšikēlti.

Īš-kinkýti, -kaū, -kiaū, выпря́чь; wyprząc. Īškinkýk ašviēnius.

Īš-kýpti, -pstū (y II. Ю. «īškipmū»), īškypaū, выздоро́вѣть, вы́жить (съ тpyдомъ); wyzdrowieć, wyżyć (z trudnościami). Ligōnis īš ligōs led īškýpa, t. y. atsigāva. Silpnī ančiūkai vos īškýpa.

Īš-kirmgraužōti, -žōju, -žōjau, быть источе́ны черве́м (о дереве); być wygryzionym, stoczonym przez ro-

baki (o drzewie). Mēdis īškirmgraužōja. v. īškanapōti.

Īš-kiřminti, -nu, -nau, вынести (медленно); wynieść (powoli). Tu īškiřmini būnžē, t. y. īšneši.

Īškirmýtakis, -ke, y ко́го черви́вые глаза́ (о челове́кѣ, больномъ глазу́); kto ma oczy zrobaczale (o człowieku, chorym na oczy). Kad kīta nevežió arbā skaūstanēcios ākys, tad sākas (=sakos, sākoma): tas īškirmýtakis. v. īškirmýti, akīs.

Īš-kirmýti, -myjū, -mijaū (u īškirmēti, -mēju, -mējau), быть источе́ны червя́ми и сгни́ть; zrobaczec i wygnic.

Īš-kiřpti, īškerpu, īškirpaū, выпро́уть; wystrzyc, wykroic. Īškiřpti ant viēn tīksļa, t. y. suvisū tiņka. Pórma (forma) īškerp vēļuk tīksļa.

Īš-kiřsti, īškertu, īskirtaū, выпу́буть; wyrąbać. Aš īskirtaū mēdī īš šaknī. 2) вы́жмуть; wykluć, wykłwać. Vařnas vařnui ākī (об. akiēs) ne īškiřs.

Īš-kīšti, īškišu, -šaū (сочм. īškišiau), вы́цнуть; wysunąć, wytknąć. Īškīšk liežūvī.

Īš-kitōti (= īškētōti), -tōju, -tōjau, pacкpыть, pacпеленать; rozkryć, rozwinąć. Bōba īškitōja kūdikī ikī par-kabēļā, t. y. īšvýste. v. īškēsti.

Īš-kļaidīnti, -nū, -naū, да́ть разбе́стцъ, заблуды́ться; dać się rozblākać. Gīrio visūs trīs šunýčius īškļaidinaū, jau nebesugrinš jīē namōlei.

Īš-kļaidžioti, -džioju, -džiojau, про́блужда́ть; spędzić czas blākajac się. Vīsa diēnā po gīriā īškļaidžiojau, arklī jīēškōdamas. v. īškļajōti.

Iš-kłajóti, -jóju, -jójau, *уходить блуждая; przejść blakając się*. Iš-kłajóju ṽsą m̃šką, kaip iš-kłauikiau iš kēla. v. iš-kłaidžioti.

Iš-kłaipýti, -paũ, -praũ, *искупить (обуш); wykrzywić (obuwić)*. Tu iš-kłaipei čeverỹkus, batūs, t. y. iš-kleišei, nūkreipei. 2) *протонмать съ разныхъ направленийъ (стежу); wydeptać w różnych kierunkach (ścieżki)*. Rugiũs iš-kłaipýtos brỹdēs žansũ.

Iš-kłampātyti, -tiju, -tijau, *утоммать, вытоммать (прязь); wydeptać (błoto)*. Iš-kłampātyti ųra iš-mankāsyti, išmĩnti. v. iš-kłampóti.

Iš-kłampóti, -póju, -pójau, *утоммать (мыз, прязь); wydeptać (łakę, błoto)*. Priėvũ ne iš-kłampók važinėdamas, t. y. ne ištrapōsyk, ne išmĩnk.

Iš-kłapātyti, -tiju, -tijau, *выхлономать; wystarać się*. Aš iš-kłapātijau (об. iš-rúpinau) gērą viėtą dėl tāvės, t. y. išsũsia (sc. išsũsia), išsistorójau, daũg kłāpatũ turėjau.

Iš-kłastos, -ũ, f. pl. *крупные плеселы (колосья), разметенные изъ чела хмбнаго бороха; grube plewy, rozmięcione z przewianego zboża*. Šiaudaĩ ir vārpos ne iš-kũltos, iš-kłastýtos vėtant, vadinas iš-kłastos. v. iš-kłastýti, atvėtos (atvėtos, atāvėtos); pastũrlakos (u paskũrlakos), pĩrma-lakos, pełai (u pēlũs).

Iš-kłastýti, -staũ, -sčiaũ, *размесу (чело хмбнаго бороха); rozmięść (przewiane zboże)*. Iš-kłastýk iš grũdũ vārpas, t. y. iššlũk.

Iš-kłausinėti, -nėju, -nėjau, *поразспросить, разспросить (хорошенько,*

многих, обо многом); rozpytać się (dokładnie), wypytać (wiele osób, o wielu rzeczach). Iš-kłausinėk geraĩ kēli. v. iš-kamantinėti, iškvōsti.

Iš-kłauisti, -sru, -siaũ, *разспросить; wypytać*. Led iš-kłausiaũ žodį nũ (u iš) jōsios.

Iš-klēgšti, iš-klegždu, -daũ, *расшамматься (о томъ, что было воднано); rozchwiać się (o rzeczy wprawionej)*. Iš-klēgžda (u iš-klegždėja) rātai, špũle, t. y. išdvėra, išglėra. v. išglėgšti, išklĩgšti, išklĩbti.

Iš-klēisti, išklėidu (жем.), išklėidau, *расшаммать; przemarnować, roztrwonić*. Martĩ gál išklėisti ṽsą náuda.

Iš-klėsti, išklečiu, išklečiaũ, *разложить, расшаммать; (перен.) отхлестать, избить; rozłożyć, rozciągnąć; (przen.) wybić, zbić*. Vagĩs ųra išklėstas, t. y. išmuštas.

Iš-klĩbkōjis, -je, *съ расшамманными ногами; косоногий, косолапый, кривоногий (об. iš-klypkōjis); nóg rozchwianych; koślawiec, krzywonogi*. v. iš-klĩbti, išklỹpti, kója.

Iš-klĩbti, išklimbũ, išklibaũ, *расшамматься, расхлябаться (о томъ, что воднано); wyruchać się, rozchwiać się (o rzeczy wprawionej)*. Kójos krāsės, peĩlis iš kóta išklĩba.

Iš-klĩgšti, išklĩgždu, -klĩgždaũ (об. iš-klĩgždėti, išklĩgždu, -dėjau u išklĩgždaũ). Niėkai peĩlis, kad išklĩgžd. v. išklĩbti, išklėgšti.

Iš-klỹpti, -pstũ, -paũ, *покривиться, пошатнуться (въ основаниі); wykrzywić się, zachwiać się (z osady)*. Rugeĩ priė šaknũ, žemė-pagal, iš-

klīpa nū audrōs su liētumī, nū ban-
gaūs liētaūs. *v.* iškrīpti (iškrỹpti).

Iš-klīrti (*u* išklērti), -stu, -raū, *pac-*
шаматъся (сз основаниу); wyruchať
się (z osady). Kója krāsēs, žoslāna,
išklīrusi, kleparū. *v.* išklībti, iš-
klỹpti, išglērti.

Iš-klýsti, -klýstu, -klýdau, *заблудитъся,*
сбуться (сз допору, сз праваго пу-
ту); zbląkać się, zbląkać się (z
właściwej drogi, od prawdy). Sūnūs
išklýda iš kēla.

Iš-klóstyti, -stau, -sčiau, *разослать,*
разослать (нѣчто сложное, мно-
гое), разослать (для просушки);
rozesłać (rzecz skomplikowaną, wiele
drobiazgu), rozesłać (dla wysusze-
nia). Drabužius išklóstyk (об. iš-
džiaustyk) ant tvorōs. *v.* išklóti.

Iš-klóti, -lōju, -lōjau, *выслать,*
выложить (чѣмъ-н. одсѣду); wysłać,
wyłożyć (czym), podłożyć (pod co,
podszewkę). Drabužį pāmušu išklók.
Aš išklōjau vīšą āslą audimais.

Iš-kludýti, -kludaū, -kludžiaū, *высоо-*
бодуть (изъ тѣснаго мѣста); вы-
кабалить, выпустить; wyzwolić (z
ciasnego mѣjsca), wyratować. Aš
sūnų iškludžiaū iš bēdōs, kur ans
įklūva (sc. būva įklūvēs). *v.* išklūti,
įkludýti.

Iš-klūikti (*u* išklaikti), -klūikstū, -klūi-
kaū, *заблудитъся, сбуться сз нуту*
(одырнѣзъ, помѣряиуись); zblądzić,
zbląkać się (straciwszy głowę). Aš
išklūikaū iš kēla, t. y. paklýdau,
kaip klūikis. *v.* išklýsti.

Iš-klūti, išklūvū (жем. išklūnū), išklū-
vaū, *высвободитъся, избавитъся (сз*
трыдомъ); wyzwolić się, wyratować

się (z trudnością). Aš vos išklūvaū
iš tōs bēdōs, alē ir tu įklūsi. *v.* iš-
kludýti.

Iš-knaisýti, -saū, -siaū, *изпытъ, пере-*
пытъ (пыломъ); rozryć, przerzyć (ry-
jem). Išknaisē kiaulēs aňtežius (*u*
aňtežius). *v.* išknīsti.

Iš-knācýti, -ciju, -cijau, *истребутъ,*
известу (слышится вскрикъ убу-
саемаго зверька); wyniszczyć, wy-
tępić (słyszysz się wykrzyk wytępia-
ných drobnych zwierząt). Išknācýti
žiūrkes yra išganūbyti, išanūti. *v.*
išžudýti, išnaikinti.

Iš-kneibti, -biū, iškneibiau, *вынуть,*
вырвать (шилообразнымъ орудіемъ
или коніомъ ножа изъ мякаго пред-
мета); wyjąć, wyrznąć (szydłowa-
tym narzędziem lub końcem noża z
miękkiej rzeczy). Kiřmenį iš óbala
iškneibēs (galī) suēsti óbalį. *v.* Iš-
krapštýti, išrakti.

Iš-knīsti, išknisu, -saū (ооом. iškni-
siau), *выпытъ, изпытъ; wyrzyć, roz-*
ryć. Išknīsa kiaulēs piēvas. *v.* iš-
knaisýti.

Iš-kiugždēti, iškiugždu, -ždējau (*u* iš-
kiugždēti), *уцхыдамы, выcoxнумы;*
wyschnąć, wychudnąć. Par žiēmą
gývolis iškiugždėja, t. y. išdžiūva.
Iškiugždėjusi tórpė. *v.* iškiaugždēti,
iškiugždýti.

Iš-kōlōti, -lōju, -lōjau, *расхулить,*
выпытать, разпытать; wylajac (y A.
Ю. «zelżyć»). Dēde iškolōja māne,
t. y. išvāksija, išlōjoja.

Iš-koneveikti (Понев.), -kiū, iškonēvei-
kiau (*u* iškūneveikti *Вилком.; зап.*
в.-лит. iškāneveikti = iškāneveikti),
разпытъ, извалать, изадуть; из-

насилловать; rozryć, zawałić, powalać, zbrudzić; zgwałcić. Iškoneveiktų *) eřžilas su sąva mižū. v. išanūti; kas, ne, veiktū.

Iš-kópti (1), -piu, -piaū (об. жем), выхватить, издобыть, выбрать (что нужно брать скоро, не мншкотно; wychwycić, wydobyć, wygarnąć, wybrać (co się bierze rychło, nie marnudnie). Bitis, mēdų (медъ изъ улья), žarįją iškópti (Ред).

Iš-kópti (2), -piu, -piaū, вымзть, выкарабкаться, (поднимаясь вверх); wyleść, wydostać się (podejmując się w górę). Iškópti iš duobės, iš gilaus rūšio (gilos rūšies). v. ikópti, išlūpti. +

Iš-kópti (об. жем.), -piū (жем. iškopu и iškapu), iškopiau, выкопать (при окапывании, окучивании, раскапывании чего-н.); wykopać (okopując, rozkopując co). Iškópti (с.-лит. iškaūpti) ropūtę, iškópti mėšlus (с.-лит. išmėžti mėšlą, tvartą, kūginį), iškópti (с.-лит. iškaūpti, чаще iškūpti, вычищать) dūbę, šulinį-šulinę. v. apkópti (с.-лит. apkópti: «apkōpk ūgnį, kiēmą»), iškūpti, iškapinėti. +

Iš-korėti, -rēju, -rėjau (и iškorýti, -ryjū, -rijaū), стать сотообразным, попустым, убытым; stać się podobnym do plastru miodu, dziurkowatym, gąbczastym. Pyrāgas iškorėjęs, t. y. skylėtas. v. korýs, išakėti.

*) Въ вост. *iskūneveiktū* гласный и полудолгъ (такой, какъ въ асс. *ku = kq*). Слогъ *veik* можетъ получать второстепенное ударение; иногда слышно просто *iskūneveiktū*, какъ Понев. *iskoneveiktū*. Примѣч. Ред.

Iš-kósėti, -siu (3-ье л. *iškosi, iškosti, 1-ое и iškósčiu; вост. и iškósu*), -sėjau (и *iškósyti, -sau, -siaū, Пон.*), *выкашлять, выкашливать; wykaszlać, wykaszlnąć*. Ligōne (и *ligōnis, f.*) *iškósėja geltonas ir krūvinas skrėples*.

Iš-kóšti, -šiu, -šiaū, вынудить, проинудить; precedzić, wycedzić. Iškóškpieną par kóštųį.

Iš-kožėti, -žēju, -žėjau, скуснуть, подниматься (при брожении); podnieść się (przy fermentacji; у А. Ю. «nakisnąć»). Iškožėti yra išrūgti. 2) (об. *iškiožėti*), издырнуться, продырнуться; wydziurawieć. v. išgaužėti; išakėti, iškorėti; iškaužoti.

Iš-kiōžti, -štū, -žaū, получить дыры, трещины (въ основании), издырять; подниматься; stać się dziurawym, nieszczelnym (w dolnej części); podnieść się. Sniēga čerksnai iškiōžę, t. y. bi (и by) pasikabinę, pasipūtę stōvi. v. iškorýti.

Iš-kraikýti, -kaū, -kiaū, расструсить, раскорить (солому, сѣно); настлатъ (соломы), выстлатъ (солому); rozrzucić (słomę, siano, jako śmiecie), nasłać (słomę), wysłać (słomą). Aš iškraikiau šmōtą šiaudų į kraikus. v. iškratýti, iškreiktū.

Iš-kraipýti, -paū, -piaū, искришить (сѣ разныхъ мѣстахъ), поискришить; wykrzywić (w wielu miejscach); powykrzywniać. Iškraipýtas kēlis. v. iškreiptū.

Iš-krapštýti, -štaū, -ščiaū, выковырять, вычищать (трубку); wydłubać (czyszcząc palcem, rzeczą spiczastą).

- Iškrapštyk pýpkę. *v.* iškneĩbti, iš-ràkti.
- Iš-kratýti, -taũ, -čiaũ, *вытрусить, вытрясти; wytrząść, roztrząść.* Iškratýk grúduš iš pakračĩų.
- Iš-kráustyti, -stau, -ščiau, *вырывать, разрывать (тщательно); вынести (перенося вещь или много вещей); wyładować, wyłożyć (starannie); wynieść (przenosząc wszystkie lub wiele rzeczy).* Iškráustyk visùš dáik-tus iš stubõs. *v.* iškráuti.
- Iš-kráuti, iškráuju *u* iškráuunu, -kró-viau, *вырывать, вынуть, vybrать (при разрыве); wyłożyć, wybrać (przy wyładowaniu).* Iškráuuk ve-žimą mēdžĩų.
- Iš-kreĩkti, -kiũ, iškreikiau (*Пон. iš-kreĩktĩ*), *выстлать (хмель соломою); wysłać (chlewo słomę).* Iškreĩk staĩ-dũs su šiaudaĩs.
- Iš-kreĩpti, -piũ, iškreipiau, *искривить; wykrzywić.* Iškreipei grēbla dantĩs griēžiant.
- Iš-krēsti, iškrečiu, iškrėciau, *вытрясти, вытрусить; wytrząść.* Iškrēsk kūlùš geraĩ, kad ne būtų pàtrakių (pakratų, pakračĩų, padráikių?).
- Iš-kresčiũti, -čiũju, -čiauaũ, *проходить; przesiać, przetrząść przez przetak.* Iškresčiũk pàkračias su krā-teļu (*sc.* krētiļu) ir supĩk į pakra-tĩnę. *v.* sijóti, krēstis.
- Iškrikas, -kà *u adv.* iškrikaĩ, *не сложенный, разбросанный из беспорядка; niezłożony, rozrzucony w nieładzie.* Kam iškrikaĩ ľaikaĩ viĩ-ves, t. y. pàkraiktas (*sc.* pàkreik-tas). *v.* krĩkti, iškreĩkti.
- Iš-kriĩsti, iškremtu, iškrimtaũ, *накрыть, перекрыть (много чего-н. жесткого, орехов); nagryżć (wiele rzeczy twardych, orzechów).* Čiēľą taĩbą riešutų aš iškrimtaũ. *v.* iš-gráužti, kramtýti.
- Iš-krỹpti, iškrypstũ, -krypaũ (*жем. u* iškrĩpti, iškrimpũ, iškripáu), *покрываться, искривляться; wykrzywić się.* Bātai iškrỹpa (iškrĩpa). *v.* iškreĩpti.
- Iš-krĩsti, iškrentu (*u* iškrintũ, *жем.* iškrimtũ, iškrimstũ), iškritaũ, *выпасть; wypaść.* Ni ómyneis ne bū-va, kad tataĩ krĩstum. Vaĩkas iš-krĩtęs iš mēdžia kóją pasiľauže (*sc.* vaĩkas krita iš mēdžia ir kóją nu-ľuža, suľuža).
- Iš-kričióti (*u* iškrečióti), -čióju, -čiójau, *вытрусить; вынестись (рубашку, чтобы носить ее навыпуск, сверх umanoš); wytrząść; wyciągnąć (koszulę, żeby nosić ją nad majtkami).* Mārškinus iš kėlnų iškričióti. *v.* įsikričióti.
- Iš-krivalũti (*u* iškrivulũti), -ľǵju, -ľa-vaũ, *выгнать (окрив и окось шатаясь, непрямо уда); wyjść (chwiąc się na wszystkie strony, nie prosto idąc).* Bút iškrivalāvus pas ľiēptą kārve, būt nenuskeĩdus. *v.* kreĩvas.
- Iš-krivũti, -vũju, -vavaũ, *искривить; wykrzywić.* Kám taip iškrivavaĩ vā-gą, rugnũs vagódamas. *v.* kreĩvas.
- Iš-kriókti, -kiũ, iškriokiau, *выгнать (с ревом); отойти, умереть (хпая, нуская хпанз); wyjść, wypłynąć (rycząc, szumiąc); umrzeć (chrapiąc).* Ligónis iškrioke, t. y. išmire. *v.* nusikriókti.

Iš-krópti, -piu, -piaū, *сыманить, вы-
лудzić*. Sūsl̥s̥ (с.-лит. sūsl̥s̥) iš-
krópe šiēnā, t. y. išprāše.

Iš-krugždėti, iškriuķždu, -dėjau, *из-
дробиться, выкрошиться* (о зу-
бах); *wydrobić się, wykruszyć się*
(о зębach). Iškrugždėja dañtys, t.
y. ištrupėja.

Iš-kriūšti, iškriušu, iškriušaū, *выкро-
шуть, искрошуть; wykruszyć, roz-
kruszyć*. Kad pavōgtum žolės, kviet-
kas, nūgarą iškriūščiau jái, vagīlakai.

Iš-kubūrķstyti, -štiju, -štijau, *вынаты
(сз байромъ въ рукахъ; кого-н. лу-
боко, прочно засыпшало); wypędzić
(z bosakiem; tego, kto głęboko, na-
dobrze osiadł)*. Žmónės žyda išku-
būrķstija iš kiēma, t. y. išgine.

Iš-kūdeloti, -loju, -lojau, *распывать
(шепсть, потрясывая); rozplątać
(wełnę, przetrząsając)*. Iškūdelok
susivēlusias pākułas, vīlnas, t. y.
iškratýk.

Iš-kiugždinti (u iškiōgždinti), -nu, -nau,
дать высохнуть; dać zeschnąć. Iš-
kiugždinti gývolei par žiēma, t. y.
sudžiúvę, sulýsę. v. iškiogždėti.

Iš-krugždýti, -dyjù, -dijaū, *вынуть
и выкрошиться; высохнуть, иссу-
дать; стать дырявымъ, неплот-
нымъ; wygnić i wykruszyć się; stać
się dziurkowatym, nieszczelnym; ze-
schnąć, wyschnąć, schudnąć*. Gývo-
lis iškiugždījes, t. y. išsēķes, kū-
das, išdžiovējes. Pavāsari iškiugždī-
jes sniōgas nū drėnójima, išakijęs
lēdas, iškorījusi dūna. v. krugždýti,
iškiogždėti.

Iš-kūkinti, -nu, -nau, *вынуть (жадно;
сильно, какъ нѣмтъ); wypić (tako-*

mie; słychać, jak pija). Iškūkindava
trīs gōrčius ariēķkos pasubinys (ска-
зано о льстецѣ) pōna, t. y. išgér-
dava.

Iš-kūķštinti, -nu, -nau, *раздробить, рас-
крушить и выресту; rozdrobić, po-
kruszyć i wygarnąć*. Iškūķštink mōlį,
kur būva pēčius, ir išvēžk. v. iš-
krapštýti.

Iš-kukūti u iškūķūti, -kūju, -kavaū, *вы-
куковать (кому-н.) смерть, выпѣзъ
изъ дому (оставление дома); kuka-
jąc przepowiedzić (komu) śmierć,
wyjazd z domu (opuszczenie domu)*.
Geguzē iškukūs bekukūdama, t. y.
jebikās miřs (būrta). v. išlaskūti,
išlingūti.

Iš-kūlēti, iškūlēju, -lėjau, *быть по-
ореждену иоловнѣю (особ. о зернахъ
пшеницы); zaśniecić się* (szczeg. o
ziarnach pszenicy). Pūrū, kviečiū
grūdaī vārpose iškūlēję, t. y. išde-
gulēję. v. įkūlēti.

Iš-kuľķsnóti, -nóju, -nójau, *непобитъ
(малые предметы); porozbijac (małe
rzeczy)*. Iškuľķsnóti krumslūs diřvo,
kunkólus pūtro. v. iškūlti.

Iš-kūlti, iškulu, iškūlau, *сымолотить;
wymłócić*. 2) *непобитъ (всю посуду);
potłuc* (wszystkie naczynia stołowe).
Gīrtas iškūle visūs sūdūs, indūs. v.
išdaužýti.

Iš-kuñbrinti, -nu, -nau, *вынѣти (о стар-
бишемся челоуѣкѣ, о старикѣ);
wujść* (o człowieku zgarbionym, o
staruszką). Sēnis jau iškuñbrina,
kūprā išmōtęs, t. y. pasileñķes išēja.
v. iškuprėnti.

Iš-kuñpinti, -nu, -nau, *вынуть, со-
нуть (сз дуны); wygiac, zgiac (oblą-*

czysto). Kūlba dailei iškūmpinta. v. kuūpas.

Iš-kumpūti, -pūju, -pavaū, v. iškūmpinti. Iškumpūta pādaryne, kūlba, ėankas.

Iš-kundėti, -dēju, -dėjau, v. iškandėti.

Iš-kunkulūti (u iškunkulūti), -lūju (lūju), -lavaū (lavaū), *yūtu* (отъ сильнаго хлокотанія), *выкупить*; *wycieć* (warząc się, z wrzawą, belkoć); *wygotować się*. Iškunkulāva vandū, t. y. išvire, kunkulāis išėja. v. kunkulūti.

Iš-kuprėnti, -nū, -naū (u iškūprinti, -nu, -nau), *выіти* (o горбатомъ челоуікѣ, особ. o горбатомъ старикѣ); *wyjsć* (o człowieku zgarbnym, szczeg. o starcu garbatym). Sėnis diėdas iškuprėna, t. y. išėja. v. iškūmbrinti.

Iš-kūrėnti (u iškūrinti), -nū, -naū, *вытонути* (неку); *wypalić* (piec). Iš-kūrėnk pėčią šiltaī. v. įkūrti, įkūrinti.

Iš-kūryti, -riju, -rijau (= iškūrti, iškūriu, iškūriau), *бнжати* (откуды-н.), *yūtu* (u бнжати безъ олядки); *ucieć* (i lecieć prėdko). Vaikas iškūrys (sc. iškūrs) išė, t. y. išbėgs.

Yškus, -ki (Буаком. yškus, adv. yškei), *ясный, опредѣленный*; *jašny*, *wyražny*. v. aįškūs (об. aįškus, eįškus, pųže aįškūs, aįškų), rįškūs.

Iš-kiušėti, iškiušu, -šėjau, *изсякнұть, изсохнұть*; *wyschnąć*. Iš gaivės smāgens jo iškiušėja, t. y. išseke.

Iš-kūteloti, -loju, -lojau u iškutėnti, -nū, -naū, *выщекотати*; *wylusko-tać*. 2) *расшатати бороною, кое-какъ выборошати*; *wzruszyć broną*,

jako tako wybronować. Brólis su ekėčiomis iškūteloja šaknīs vārpučią, velėnas. Su ekėčiomis grumslūs iškutėnk iš vārputinį (iš varputynės, varputynų, -ynų?).

Iš-kutėti (1), -tēju, -tėjau, *устеребұться оз моря*; *wystrzępić się*. Kraštaī rankovės iškutėje, t. y. išdrįska, išira. v. išbrįgsti, kūtas.

Iš-kutėti (2), iškutu, -tėjau, *прокормұться, прожұть* (o слабomъ сущестмѣ); *wyżywić się, przeżyć* (o słabym stworzeniu). Iškutėti par žiēmą, t. y. išmīsti. v. kūsti.

Iš-kūtinti, -nū, -naū, *прокормұть, выкормұть* (слабое существо); *przekarmić, wyżywić* (słabe stworzenie). Iškūtinti višėrukūs. v. kūsti, atkūsti (2).

Iš-kūtrinti, -nu, -nau, iškutrėnti, -nū, -naū u iškūtryti, -triju, -trijau, *расшевелұть, напорұть* (кого); *wyruszyć, rozruszyć, wymusztrować* (kogo). Anýta iškūtrys mařcia, t. y. išmītrys, išjūdins. v. įkūtryti, išmanginti.

Iš-kutūti, -tūju, -tavaū, *устеребұть оз моря*; *избұть* (кого); *wystrzępić; nabić* (kogo). Vāgni iškutāva káilį geraī kūpo (oz собраниū, на сходѣ). v. iškutėti (1).

Iš-kūpti, -piū, iškūpiaū, *вынұть, вынести, вырести, удалить, убрать* все заірязняющее, ненужное; *вычистити*; *wyjąć, wynieść, wygarnąć, wyrzucić, usunąć wszystko, co zanieczyszczaja, co zbyteczne*; *wyczyścić*. Iškūpti mařką, šulnį (zap. šulinį), griovį, kļojimą (умно), āvilį (вост.); iškūpti iškur šūdus, iš āvilo,

lónio šrukšlēs (южн. в.-лит. и особ. вост.). 2) *выбрать* (медъ и под-чувствитъ при этомъ улей); *wybrać* (miód i poczyścić zarazem ul). Iš-kūpēm mēdū, āvilį (Понев.). v. iš-kapinėti; išvalýti. +

Iš-kvākinti, -nu, -nau, *вымитъ* (изъ бутылки; слышно бульканье); *wylać* (z butelki; słyhać belkot). Iškvākinti iš plėčkōs ariēfkā, t. y. išpilti. v. iškūkinti, įkvākinti.

Iš-kvāršti, -štu, -šau, *разойтись* (о олово); *устать, истомиться* (обыкн. отъ неприятнаго шума); *zmęczyć się* (zw. od nieprzyjemnego zgłętku, szumu). Iškvārša māna galvā bevef-kiant ir sūkas.

Iš-kvēpūti, -pūju, -pavaū, *продышать; wydyszać* (wydyszeć). Ligōnis vos iš-kvēpāva par nāktį ir mīre. v. įkvēpti.

Iš-kverbetkūti, -kūju, -kavaū, *стать кружесоподнымъ, иззубриться; издырять; stać się podobnym do koronek, wykarbowanym; wydziurawieć*. Lēdas pavāsarį nū spindulų sáulēs iškverbetkāvēs, t. y. iškiōžėjēs. 2) *то же, что* iškarbatkūti. v. iškožėti.

Iš-kvōsti, iškvočiū, iškvočiau (u iškvōšti, -šiū, iškvošiau), *выпытать, развѣдать; wybadać* (nieznacznie) *wypytać*. Iškvōsti ūra ne znaīmei iš-klaūsinėti.

Išlaida, -dos, f. u išlaidà, -dōs, išlaida, *вытукъ, выходъ; выгонъ* (сборное мнѣсто для стада); *wypuszczenie, wyjście; wygon* (jako miejsce zebrania się dla bydła). Kad mēdis ne tūr išlaidos, par tankūmā spiīgsta. Nēr išlaidos dēl gývolų. Išlaida ūra

piēva aptvērta, tēn gývolei ēdinē, stovinē, kad piēmens ein vālgyti. Kol gēna į ganýklā galvijūs, išlėidia iš kūtēs į išlaida. 2) *расходъ; rozchód*. v. pryvartē, išlėisti, išgana, išvara.

Iš-laidas, -dà (u išlaidūs, -dī), *свободный, не скрученный* (о ниткѣ, веревкѣ); *wolny, nie skręcony*. Anyta išlaidaī (adv.) *верѣя, т. y. несукреї*. Gįjos, sūlai išlaidī, t. y. ne susūkti geraī. 2) išlaidūs, -dī, *морозный, раскочетельный; wydatny, stratny, rozrzutny* (Ped.). v. išlėisti.

Iš-láidyti, -dau, -džiau, *вынустить, израсходовать* (одно за другимъ, все), *повынустить; wypuścić, wydać* (jedno za drugim, wszystko), *powypuszczać*. Gróbus išláidyk, kad čýsti būtum. v. išlėisti.

Iš-láidoti, -doju, -dojau, *проводить изъ дому* (покойника; то же, что išlydėti), *похоронить* (вснхъ); *wyprowadzić* (umarłego), *pogrzebać* (wszystkich). Mirusius vaikus, tėvus, brólus išláidok.

Iš-láidžioti, -džioju, -džiojau, v. išlái-dyti. Išláidžioti pīnigus. v. láidžioti.

Iš-laikýti, -kaū, -kiaū, *выдержать; сохранимъ; wytrzymać; zachować*. Óbalus išlaikiau lig šiām laikui.

Iš-laimėti, išlaimiu (жем. išlaimėju), -mėjau, *выиграть* (что-н.); *wygrać* (co; y A. Ю. «nakorzystać się»). Iš-laimėjau aš ir jau neblaimėsiu tēn.

Išlaisvis, -via, m. *просторъ, свобода; przestwór, swoboda* (y A. Ю. «wygoda»). Mēdis išlaisvy āuga tarpei. v. laisve, ištaiga.

Iš-laižyti, -žaũ, -žiaũ, *вылизать*; *wylizać*. Toriėlį (*марелкų*) išlaižyti. v. išližėti.

Iš-lakinti, -nũ, -naũ, *заставить вылететь*; *улететь* (*откуда-н.*); *zmusić wylecieć*; *ulotnić* (*zkd*). Šėšuras tũ išlakiũs tą bóbą ľaũkan.

I-šľakinti, -nu, -nau, *окропить*; *wkropić*. Išľakink šľaką vandeĩs, taukũ. v. šľakas, išľekti, ľľašinti.

Iš-lakióti, -kióju, -kióju, *разлететься*, *новылетать*; *rozlecieć się*, *powylatywać*. Išlakiója vĩsos vištos ľaũkan.

Iš-lakstýti, -staũ, -sčiaũ, *разбьжаться*, *поразьжаться*, *выбьжать* (*всюду*); *новыскакать* (*поразлететься*); *rozbiec się*, *porozbiegać się*; *wybiegać* (*wszędzie*); *powyskakiwać* (*porozłatać się*). Bľusos išľaksta. 2) išlakstýti árklį (*Пон.*), *размять лошади* (*P.*). v. išľekti, išjódyti.

Iš-ląkti, išľaku, išľakiau, *вылокать*; *wychłepać* (*o psie*). Šuvà verėną išľake.

Iš-lámdyti, -dau, -dľiau, *размять* (*растереть*); *растереть*, *вымучивать*; *rozmiąć* (*rozetrzeć*); *wymuciwować* (y A. Ю. «*wylamotać*»). Sustýrusį nũ purvũ aũtą išlámdyk. Tu išlámdei sàva pũsę kľojĩma, t. y. ištrýnei. Põns vaikũs išlámde, t. y. išľáuže (?). v. iskũtrinti, išmanginti, išmĩtryti.

I-šľamštėti, ľšľamštu, -štėjau, *воĩту* (*производя уелестъ*); *wejsć* (*wydać* *szelest, szmer*). Aš ľšľamštėjau su prastaĩs drabũžeis priė anũ, t. y. inėjaũ.

I-šľąpti, išľampũ, išľapaũ, *намокнуть* (*u o подынушемъ*); *namoknąć* (*i o*

podpiłym). Ūšvis išľąpęs, t. y. igėręs. v. ĩmiřkti.

Iš-lasýti, -saũ, -siaũ, *выбрать*, *выдергать* (*поскомъ*); *powybierać*, *powyrwać* (*płoskoń*). Pľaskaniũs (= pľaskaniũs, pľaiskaniũs?) iš kanąpių išlasýk, t. y. išriũk.

Iš-laskũti (*u išľakštũti*), -kũju, -kavaũ, *пльиємъ вымануть* (*напорочить пльиємъ выходъ замыжъ*); *śpiewając wylũdzić* (*przepowiedzieć śpiewaniem wyjście zamąż*). Gegužė kas rýtą kukàva, kol iskukàva ir išľaskàva nũ matũšės dukrėlę. v. ľľakštũti, iskukũti.

Iš-ląšėti, išľašu, išľąšėjau, *пролітеться*, *вылітеться каплями*; *wykapać* (*kroplami wycieć*). Kaip ľkaĩta ľašinei, išľąšėja. v. ľąsas, ľąšėti.

Iš-ląšinti, -nu, -nau, *дать пролітеться*, *дать вылітеться каплями*; *dać wykapać*. Išľąšink táukus, t. y. išvařvink. v. išľąšėti.

Iš-lauzgėti, išľauzgu (-gėju?), -gėjau, *изныжиться*; *wypieścić się*. Vaĩkas išľauzgėjęs, t. y. išľėpęs.

Išľauža, -žos (*u vėtraľlauža, oo 2-mą знач.*), f. *мѣсто. въ тѣсу, идѣ много лежины или бурелома*; *miejsce w lesie, gdzie wiele leżaniny lub drzewolomu*. Viėta, kur mėdžei išľúžę ģirio, bus išľauža. 2) *лежина, буреломъ; leżanina, drzewolom*. Mėdis iš šaknũ išverstas bus išľauža. Po vėtraĩ viėnos išľaužos miškė. v. išľaužti, išľuľa, išvarta.

Iš-laužinti, -nũ, -naũ (*Омс.*), *вынудить признание, выпытать*; *wymóc zeznanie, wypytać*. Ką išľaužĩsi,

Iš-lėpinti, -nu, -nau, *измѣнѣть, избаловать; wypieścić, rozpieścić, zrobieć wybrednym*. Ant vaipčia čeverikas kysa, kad būva išlėpintai vientinei dukterei biėsas antūpės (sc. ant-tūpės). Māte, ne išlėpink sava vaiką. *v.* išlėpti, išdūkinti.

Iš-lėpti, išlempū (*жем. išlepstū*), išlepaū, *измѣнѣться, избаловаться; rozpieścić się, stać się wybrednym*. Marti išlėpa, kaip kōzną diėną mėsa ēd. Išlėpusi šeima (*целядь, нпусица*) ne nōr ēsti vėžiū sruobōs. *v.* išgufti, išdūkti, ištvirkti.

Iš-lėšinti, -nū, -naū, *развѣсти (водою); rozwodnić. v.* atskiešti (*u* atmiėsti), atlėšti (atlėštu).

Iš-lėšti (išlėšti, išlėšti), -šnu, išlėšiau, *сманить; wyludzić*. Išlėšti (= išlėžti?) yra išvilōti. —

Iš-lėšiūti, -šiūju, -šiavaū, *смереть (гнущимось), выацуть (auslöschen); zetrzeć, wykasować, wygasić* (y A. IO. *awypić, rozwolnić, wygasić*). Sėnis išlėšiūs ēiėlą plėčką ariełkos, t. y. išgefs. Išlėšiūti yra išválnyti(?). Iš-lėšiūk vōpną. *v.* ištrinti, išgesyti, palėisti (vėdurus).

Iš-lėti, išliėju, -jau, *вылѣть (вонъ, какъ-нибудь, нѣчто ненужное); wylać (na stronę, aby jak, rzecz niepotrzebną)*. Liėtus išlėja iš debesų vīsą vādenį. Išlėk tūkus iš iūda. *v.* išpilti.

Iš-lėžti, -žniū, išlėžiaū *u* (Влад.) išlėžti, -žniū, -žiaū, *вылизать (лазъ, порошину изъ лаза), сманить (лечить); wylizać (oko), wyludzić (po chlebstwem)*. Išlėžk kriślą iš akiės su liėžuviū. Lāpe išlėš mėsa ēžia.

Jijē, anyta, išliėš paskutini grāši nū jū. Žėntas nōr išliėžti visūs pūnigus. Pōns išliėže visās dāinas, t. y. ištrāuke.

Iš-lyčynavōti, -vōju, -vōjau (*u* išlyčynūti), *надѣть (на кого) личину, обезобразить (кого-н.); włożyć (na kogo) larwę (maskę), oszpecić (kogo)*. Uzdėjus nepriderus drabūžius (sc. apvilkęs, apdāres, aptaisęs nepridareis drabūžeis) išlyčynavōjei žmōgū, t. y. padarei kaip lyčyną.

Iš-lūdinti (*u* išlėūdinti, *жем. cnf. жем. lūti, lėti, омивать что-н., напр. колоколъ, свѣцу*), -nu, -nau, *pass-caus., омить (фигуры); odlać (figurę)*. Išlūdink man ātlajį (*смазку*) sava.

Iš-līginti, -nu, -nau, *окончить уходъ или просмотръ (за больными); wypiegnować (chorych)*. Mōtyna išlīginus visūs ligōnius pati susiėga karštligėmis. *v.* ligā.

Iš-lýginti, -nu, -nau, *выровнять; wyrównać*. Išlýgink piėvas, āslą. *v.* lýgus.

Išlijas, -jā (y A. IO. «išlijūs, -jū»), *кося; ukošny; išlijei, adv. u praep. с. gen., вкося, наискось, поперекъ; ukošnie, na ukos, wpoprzek*. Išlijei kālna važiūk, t. y. pašlaūnei, išklėdneī, ižuļnei. *v.* iškypas.

Iš-lýkinti, -nu, -nau *u* išlýkyti, -kiju, -kijau, *оставить (на другое время, для другого), сберечь (что), застынуть (кого-н.); zostawić (na drugi czas, dla drugiego), zaoszczędzić (co), zastąpić (kogo; y A. IO. išlýkyti, «wzvolnić»*). Išlýkinti kitām, t. y. nū sāvės nutrāukus dūti kitām. Brōlis

išlykija tàve nū to dárba, t. y. ans
viēns nudirba. v. išlīkti.

Iš-līkti, išliēkū (3-je л. išliēka u iš-
liēkti, жем. išlyktū, išliēkt; vocm.
об. өз непереход. знач. u išlinkū),
išlikaū, *остаться өз живых, не
пронутымъ, уцѣлѣть, избѣжать;*
zostać (zdrowym), ocaleć, uniknąć.
Ne išlīksi nū nāšla, t. y. ne išvéngsi.
Išlīka dar māna ātsarga (u atsargā,
запасъ). 2) *повыплатить (дому);*
powypłacać (długi). Turėjau išlīkti
skōļas, t. y. užmokėti. 3) Jei išlīk-
siu (если позволитъ время, если
возможно будетъ отлучиться изъ
дому), ateĩsiu (P.).

Iš-lilēnti, -nū, -naū, *выканючить, вы-
просить; wynudzić, wyprosić.* Marti
su liēžuviū išlilēna, t. y. išgāva. —

Iš-lingūti, -gūju, -gavaū, *раскачать;*
wykołysać, rozkładać. Išlingūk māne
sūpynėje. 2) *качая(сь) приобрытти,*
*напророчитъ вынздъ (ср. «ir išlin-
gāva močūtės dukrėlę», P.); koły-
sząc (się) zarobić, przepowiedzieć*
(czyj) wyjazd. v. iškukūti, išsiūbūti.

Iš-liñkti, -kstū, -kaū, *выннуться, разо-
ннуться; wygiąć się, wychylić się.*
Ašmū (об. āšmens) kiřvia, daġia iš-
liñka.

Iš-liñsti, išlendu, išlindaū, *вылѣзть;*
wyleźć. Kaip šiņtas vilkū išlinda.
Išlinda iš ūrva pelė.

Iš-lypėti, -pėju, -pėjau, *вылѣзть (ме-
дленно, лишь немного отдаляясь отъ
старого мѣста), (нѣсколько) опра-
виться; wyleźć (wyłaząc powoli, nie-
daleko); (trochę) poprawić się.* Błogi
gývolei iš sunkiūs žiēmōs vos išly-

pėja, t. y. išsikase iki pavāsaria. v.
išlīpti.

Iš-līpinti, -nu, -nau (išlipėnti, -nū,
-naū?), *вылѣзть (мало-по-малу);*
wyleźć (powoli). Led išlīpinau (išli-
penaū?) par lēdą, kurs trāta, t. y.
išėjaū. —

Iš-lipinti, -nū, -naū (Бел.), išlipýti,
-paū, -piaū (жем. u vocm.) u išlip-
dyti, -daū, -džiaū (vocm.), *вылѣ-
нуть, оклеить; wylepić, wykleić,*
okleić. —

Iš-līpti, išlipu, -paū (vocm. išlipiau),
*вылѣзть (поднимаясь вверхъ); wy-
leźć (podejmując się w górę).* Iš dū-
bės išlīpk. v. iškópti (2).

Iš-lysinti (u išlaisinti), -nū, -naū, *из-
сущить, изнурить; исцелить (зе-
млю, об. nuļaisinti); wychudzić; wy-
jałowić (ziemię).* Par aġkį išlysinaĩ
kūną. v. išlýsti.

Iš-lýsti, išlýstu, išlýsau, *исхыдать,*
*исцелиться; wychudnąć, wyjało-
wieć.* Išlýsa dirva be mėšļa.

Iš-līsti, išlinsū u išlīstū (y И. Ю. «iš-
lýsti, išlýstu»), -lisaū, *разошмуть,*
разсѣяться; rozejść się, rozproszyc
się. Jau išlīsa dīdumas žmoniū iš
būdės, iš pāgraba, t. y. išsklīda,
išniñka (об. išnỹka).

Iš-lýti, išlỹja (жем. išlỹn), išlįja, *вы-
лѣзть, вышти, пошть (о дождѣ);*
wylać się, wypaść (o deszczu). Liē-
tus iš dangaūs be nór išlýti.

Išlyžis (vocm.; жем. išlyžis, išlēžis;
запад. в.-лит. išlēžis), -žia, *проме-
жутокъ между пальцами, зубами*
*(у корня пальцевъ, зубовъ); жело-
бокъ; pośrodek między palcami, zę-
bami (przy osadzić palców, zębów);*

žlobek. Kóju išlyžei iššūta, išgēda. Te-išsprānda išlyžius viēna, bedirb-dama, gaspadīne, kad išvaikė šeimyną. Išlyžis vėžia įra kaušas vėžia (собств. желобокъ, образуемый опустившею рачею кожурую или рачею шейкою; А. Ю. «czerep raka»).
v. išliēžti, tarppirštis.

Iš-lỹžti (жем.), v. išliēžti.

Išlyžūnis (жем.), v. liēžūnis (liēžūnis, родъ болъзни).

Iš-lōjoti, -joju, -jojau, *выбранить, выбирать; wylajac. v. išvaksyti.*

I-šlōminti, -nu, -nau, *войти (влаци ноги, безцеремонно; «о жиди»); wejść (wleczać się, bez ceremonji; o żydzie). Ūbagas, žydas išlōmina, t. y. įvėja. v. įbaūzinti.*

Iš-lōpyti, -pau, -piaū, *выткнуть заплатками, полатать; испотребить, извести (на что-н. ось заплатку); wylatac; użyć (na co-k. wszystkie łatki). Visūs lōpus išlōpiaū, daugiaū nebturriū.*

Iš-lūkštyti, -tiju, -tijau (u išlūkštinti, -nu, -nau), *вытупить; wyluszczyć. Iš lūkštų visūs riēsutus išlūkštyk, t. y. išgvildyk. v. lūkštas, išgvaldyti.*

Iš-lūmdyti, -dau, -džiau, v. išlāmdyti. Išlūp*), *adv., uinuž (мебн)! не боюсь (мебя); figa (tobie)! nie dbam (na ciebie). Išlūp tau antai. v. išlūpti, išgraūž.*

Iš-lūptakis (восм.) u išlūptākis, -ke, *человѣкъ со впалыми (собств. вы-*

пупленными) глазами, пологлазый; człowiek zapadłych (właśc. wylupionych) oczu. Žmōgus, kuriō ākys plācios, idūbusios, vadinas išlūptakis. v. išlūpti.

Iš-lūpti, išlūpu, išlūpaū (восм. išlūpiau), *вылупить; выправть, вытянуть (большой морды); wylupić, wyciągnac (wielki ćwiek). Vinis iš siēnos išlūpk. Išlūpk jam kailį (отколоти ею, Р.).*

Iš-lūsūti, -sūju, -savaū, *высвободить, освободить; wyswobodzić, uwolnić. Iš to kalinia išlūsūk jįjį, sūnų. v. lūsas.*

Iš-lūžti, išlūštu, išlūžau, *выломаться; повыломаться; wylamac się; powyłamować się. Dañtys jam išlūža (u išlūžėja). v. išgēsti (2).*

Iš-mainyti, -naū, -niaū, *размннять, вымннять, обмннять; rozmienic, zamienic. v. iskeisti.*

Iš-maišyti, -šaū, -šiaū, *вымншать, размншать; wymieszac. Išmaišyti lig dūgna. v. išmiesti.*

Iš-maitinti, -nū, -naū (u išmītinti, -nu, -nau), *прокормить; wyżywić, wykarmic. Gývolus išmaitink par žiēmą. v. išmisti.*

Iš-makasyti, -siju, -sijau, v. išmankasyti, išmakóti, išminti. Ne išmakasyk piēvas su gývoleis rūdenį. —

Iš-makóti (u išmaknóti), -kóju, -kójau; *истонмать (прязь); wydeptac (blo-to). Kaimýnas išmakója su arkleis diřvą, piēvą, t. y. sūmina. Su kójomis arklei išmakója visą prūdą (be vandeñs ēsanti). v. išminti, išklampóti, išmalti.*

*) Въ Понев. говорахъ (восм.) это слово имѣеть краткій, не полудолгий основной гласный. Прим. Ред.

- Iš-maľacyti, -ciju, -cijau, *вымазаты; выпекать, wymazać*. Vaikas išmaľacija su tešľa kėlnes. *v. išmakąsyti, ištėpti*. —
- Iš-maľti, išmaľu, išmalau (*жем. išmaľau*), *вымолотъ, умолотъ; wymleć*. Gėľdą grūdų išmalau. 2) *установитъ; wydeptać (Peg.)*.
- Išmanginis, -ne, *семибатечное (незаконнорожденное) дитя; bėkart, prokrzywnik. v. iškekšinis*.
- Iš-manginti, -nù, -naũ, *вымуштровать, вышколить; wymusztrować, wyćwiczyć*. Súnus sąva pąčia, kaip žydas (*об. čigonas*) kumėľ sąva, iš-mangina.
- Iš-maňglyti, -gliju, -gliju, *выманитъ; wyłudzic*. Su meľagystomis išmaňglija jėbką, t. y. išvilója, išgąva. —
- Išmane, -nės, *f. разумные, понимание, понятие; pojmovanie, pojęcie. v. išmanýti, išmone*.
- Iš-manýdinti, -nu, -nau, *pass. -caus., уразуметь, постичь; zrozumieć, pojąć*. Išmanýdink piřm, paskù dirbk. *v. išmanýti*.
- Išmaningas, -ga, *разумный, толковый, смысловый, понятливый, сообразительный; rozumny, rozsądný, znający się (na czym), pojętny*. Žmėgus, kurs daũg darbų arbà vis (*sc. vša*) išmąna, tas išmaningas. *v. išmane, išmanùs*.
- Iš-manýti, -naũ, -niaũ, *понять, уразуметь; pojąć, wyrozumieć*. Ne galù manòs (*manà, мысль?*) išmanýti, kaip tę yra tarp jųma. Ar išmanaĩ, ką sakaĩ? 2) *выдумать; wymyřlic*. O kas išmąne dailàs dainėles, já ne galvòčei. *v. pramanýti*.
- Iš-mankąsyti, -siju, -sijau, *установитъ (вразъ); wydeptać (błoto)*. Ařviėnei išmankąsija všą šľąpią piėvą, t. y. išmýne. *v. išklampóti, išmakóti, išsimaklinėti*. —
- Iš-mánkyti, -kau, -kiaũ, *вымьситъ (вразъ, мокрую луну); wymieszać (błoto, mokrą glinę)*. Su kójomis kėľi išmánkyti. *v. mánkyti*.
- Išmanùs, -ĩ, *v. išmaningas*. Brólis išmanėsnis, bo išmąna ligóni sėganti, nėščią móteri. Ans by ne išmanùs (= išmąnas) daũg kalbų, kitų teisybę, kitų neteisybę. Kas išmanùs, išmąna všką.
- Išmara, -ros, *f. заморенное существо; покойник; istota zamorzona, wymorzona; nieboszczyk, trup*. Mirus tėvui vaikas, kaip išmara, t. y. kaip lavonas, váikščio lūdnas. Išmaros piėnas (*suskýdes piėnas, kaip vandũ*). Išmaros verėnas (*skýstas vaľgis*). 2) Išmaros, -rų, *pl. выморочное имущество; вымершие, вымерший род; majątek odumarły; wymarli, ród wymarły*. Če išmarų kiėmas, išmarų namaĩ, t. y. kur visi išmire. Atlikulis (*жем.*), kurs palĩka nũ išmarų. Drabųžei išmarų. *v. numirėlis, išmarai*.
- Išmarai, -rų, *m. pl. вымершие; wymarli*. Į pačius išmarus nuvažiávęs ir pąts įkrisi į ligą. *v. išmara*.
- Iš-marėti, išmariu u išmarėju, -rėjau, *вымереть; wymrzeć*. Ko (*sc. kũ*) badiu ne išmarėjome.
- Iš-marinti, -nù, -naũ, *выморить, пересытаться на отходъ (вснхъ), при аюнии; przebyć przy skonaniu (wszystkich)*. Ař išmarinaũ visùs. *v. išmiřti*.

Išmarūnai, -nų, m. pl., v. išmara (pl.).

Aureñ išmarūnų namaĩ.

Yšmas, -ma (жем.), m, v. jiēšmas.

Iš-māsinti, -nu, -nau, *выманить; вы-
лудzić. Žentas išmāsina jėbiką, t. y.
išpraše.*

Iš-mastūti, -tūju, -tavaū, *смынуть,
измынуть (локтем); wymierzyć
(łokciem). Išmastūk su mastū au-
dīmą. 2) вынуть, перенуть (сн-
тиски, сироты за сиротсю); wy-
śpiewać (wszystkie śpiwy, strofę po
strofie). Išmastāva vėlybi svōtai.*

Išmata, -tos, f. *вымыток; отбросок;*
*resztką, pozostała przy wymierza-
niu gruntu; odrzutek, wyrzutek. Piē-
va, atlikusi nū dalinimos, bus iš-
mata. Vīsas kiēmas išmatas kampi-
niūkams ārti atādave. v. išmēsti, iš-
motas.*

Iš-matýti, -taū, -čiaū, *замынуть, you-
днуть (оце); zobaczyć, zauważyć
(wszystko; y A. IO. «widzić»). Ne
išmataĩ*) geraĩ. v. išvýsti.*

Iš-matūti, -tūju, -tavaū, *измынуть,
(плоскостью); wymierzyć (płaskość).*

Iš-maũkti, -kiū, išmaukiau, *выдуть
(вынуть), выдохнуть; wyłknąć.
Išmaũkti vīšą izbōną alaūs, t. y.
išgėrti. v. išmāuti.*

Iš-mauriōti, -riōju, -riōjau, *перерыв-
и сильно запрянуть; rozryć i bar-
dzo zabłocić. v. māuras, iškiaulōti.
2) вытти рыца; wyjść rycząc. v.
mauriōti.*

Iš-maũšinti, -nu, -nau, *выманить (особ.
о еорен); wyludzić (szcz. o żydzie).*

v. išvilōti, išmāsinti, iškaũlyti; išlō-
minti.

Iš-māuti, išmāunu u išmāuju, išmōviau,
*вытащуть, вынуть (руку из пер-
чатки, ноу из штанов); wyciąg-
nąć, wyjąc (rękę z rękawiczki, nogę
ze spodni). 2) вынуть (одним лот-
ком); wypić (jednym łykiem). Iš-
māuk (sc. kaskařt) po maũlę (no
пюмк) vйна. v. išmaũkti, išgėrti.*

Iš-mazgōti, -gōju, -gōjau, *вымыть,
перемыть (nocydy); wymyć (naczy-
nia kuchenne). Išmazgók (об. iš-
skaĩbk, išvelėk) drāpanas, skaĩbi-
nius. v. išplāuti.*

Iš-māžinti, -nu, -nau, *уменьшить;
umniejszyć, zmniejszyć. —*

Iš-mėčioti, -oju, -ojau, *разбросать,
пакудать, новыбросать; rozrzu-
cić, powyrzucać. v. išmėtyti.*

Iš-mėginti, -nū, -naū, *испробовать,
испытать; wypróbować, doświad-
czyć. v. išbandyti.*

Iš-mėgōti, išmėgū (3-je л. išmiēga,
išmiēgti; жем. išmėigtū-išmygtū),
-gōjau, *выснать, выснамя; wy-
spać, wyspać się, przespać.*

Iš-mėgsti, išmezgu, išmezgiau, *развя-
зать (węzeł); rozwiązać (węzel). Iš-
mėgsti māzgą.*

Iš-meĩlyti, -liju, -lijau, *вынросты
(окрадиивостью, кротостью, обо-
думельностью), выманить; wypro-
sić (przymilaniem się, łagodnością,
uprzejmością), wyludzić. Meĩlijau,
alė niēka ne išmeĩlijau.*

Iš-melāginti, -nu, -nau, *назвать, обо-
звать лжецом; nazwać łgarzem.
Tāve išmelāgins, jāgu ne atsieĩsi.*

*) М.-б. здѣсь въ значеніи *matyti* (хорошо
видѣть, имѣть хорошіе глаза). Прим. Ред.

Iš-mełagiūti, -giūju, -giavaū, v. išme-
lāginti. Mełgos apdainūdamos išme-
łagiūs svōcią, t. y. mełagē išvadins.

Iš-mełsti, išmeldžiū, išmeldžiau, *вы-
молить; wymodlić, neybłagać*. Iš-
meldžiau tą daiktą nū (u iš) jōjo.

Iš-mēlti, išmēlstū, išmēlaū, *просить
(совершенно); zsinieć*. Išmēlēs vėi-
das tāva, t. y. pasidāre mēlynas.

Iš-mełūti (*жем. išmałūti, -lōuti*), -lūju,
-lāvaū, *вымать (что-н.); wyłgać,
wyklamać (co)*. Išmełūti yra par me-
lūs išgauti.

Iš-mėsinėti, -nėju, -nėjau, *выспро-
шить; обрядить, освящать (уби-
тое животное); wypatroszyć; opra-
wić, rozebrać (kurę, prosię)*. Žańsis,
pařšus papiąutus išmėsinėk. v. išda-
rinėti.

Iš-mėsti, išmetu, išmečiau, *выбросить;
прогнать (кого сонъ); wyrzucić; wy-
ruguować*. Pōnas nōr išmėsti gaspa-
dōrų. Dīngt ir išmete raktūs.

Iš-miėsti, -šiū, išmiėšiau, *разсести,
разбавить; rozprowadzić, rozwod-
nić*. Išmiėsti mēdų su vandenimī.
2) *вымывать; wymieszac*. Išmiėšk
lāzūrą.

Iš-mėtinėti, -nėju, -nėjau, *укорать,
попрекать; wyrzucać (co komu)*.
Tokeīs žōdžeis išmėtinėja mán, t. y.
sublāzgātija. v. įstrāmsėti, išmėsti.

Iš-mėtyti, -tau, -čiau, *разбросать, по-
выбросать; rozrzucić, powyrzucać*.
v. išmėsti, išmėčioti.

Iš-mīłzti (*сочт. u išmēłzti*), išmēłziū,
išmīłzau (*сочт. u išmēłžiau*), *вы-
дому; wydoić*. Išmīłzau kārves.

Iš-mīndžioti, -džioju, -džiojau (u iš-
mīndyti, -dau, -džiau), *установить;*

wydeptać. Tu visūs vištelūs ir žan-
selūs išmīndžiojei. v. išmýnoti, iš-
mīnti.

Iš-mīnkšti, išmīnkštu, išmīnkštau, *раз-
мячнуться, размякнуть; zmiękczeć,
zmięknąć*. Išmīnkšta maglauniūkas.
v. mīnkštas.

Iš-mýnoti, -nioju, -niojau, v. išmīn-
džioti. Tamsō eīdamas visūs šūdus
išmýnojau.

Išmintai, -tū, m. pl. *кормъ, продо-
вольствие; żywność, prowiant*. Ne
turiū išmintū ni dēl sāvės, ni dēl
gývolų. 2) *сведства; środki*. Nēr
išmintū budavōti rúma (sc. rúmui
b-ti), t. y. ne turiū spāsaba. Ką da-
bař veiksiu, kad aš tiėk išmintū ne
turiū. Nēr išmintū, ir ne išmanaū
niėka.

Išmintōlis, -le, *умница; osoba rozumna*.
Išviselis yra ne išmintōlis. Kurs daūg
išmāna, tas išmintōlis. v. išmintīs,
išmanyti. —

Iš-mīnti, išmenu, išminiau, *разадать
(се); odgadnąć (wszystko)*. Bōba
išmine visās mińsles.

Iš-mīnti, išminu, išmýniau, *вымать (но-
гою, ногами), установить; wymiąć
(miejsce), wydeptać*. Mōlis ant āsłos
išmīntas glīsta, t. y. taĩpa vałkš-
nūs. Ašviėnei išmin piėvą. 2) *вы-
мать (ленъ, пеньку); wymiędlić (len,
konopie)*. Linūs išmīnti. v. išklam-
pōti, išmīndžioti.

Išmintingas, -a, *разумный, расцуду-
тельный; rozumny, rozsądný*. Iš-
mintingas, kurs niėka pīkta ne dāra.
v. išmintīs.

Išmintīs, -tiės (*сочт. išmintis, ýšmin-
tis; жем. accus. u ýšminti, f. разумъ,*

разсудок; rozum, rozsądek. Sunki ligà išmintį sumaiša. Iš tàva išminties nieka gëra ne būs. Kurs būtų dąiktą greitai užmiršta, ne àtmena, tas mažos išminties. Ta mergà nè jokiòs išminties ne tūr, t. y. nieka ne išmāna. *v.* išmanýti, pròtas, núvoka (nūvoka).

Iš-mirkinti, -nù, -naù (*u* išmirkýti, -kaù, -kiaù), *вымочить, размочить; wymoczyć, rozmoczyć.* *v.* išmirkti.

Iš-mirkti, -kstù, -kaù, *вымокнуть, размокнуть; wymoknąć, rozmoknąć.* Iš-mirka plutà ir istìža. *v.* istilžti, išpýti, išplūrti.

Iš-miřti, išmiřstu, išmiriau, *вымереть; wymrzeć.* Išmire visi.

Išmirūlei (*жем.*), -lų, m. pl., *v.* išmara (išmaros). Kaimýnas ant išmirūlų naudòs užėja, bepigu jam gyvènti.

Išmislas, -la, m. *вымысел; wymysł.* Ne žągk sàva išmislu, t. y. ne gèrk, ne vąlgyk, ne kalbék, kas įra uždrausta. *v.* prāmonis (prāmone), išmone.

Išmislininkas, -ke, *выдумщик; затыльник; балластник; wynysłacz; figlasz.* Žmògus apsidāręs, kaip bezdžiòne, bus išmislininkas arbà štukòrius. *v.* įkdarýs.

Išmislòrius (*u* išmistòčius), -riaus, m. *выдумщик; изобретатель; wynysłacz, wynalazca* (to же, что pramanýtojas, -ja, m.).

Išmislùs, i, *выдумчивый, затыли- вый, изобретательный; wynysłny* (płodny w wynajdywaniu myślą), obfity w pomysły, wynalazki. Žmò-

gus išmislùs, kurs išmislija. *v.* išmanùs, išmoningas, pramanýti.

Iš-mìsti, išmintù, išmitaù, *прокоп- муться, выжить; wyżywić się, utrzymać się, przekarmić się.* Gyvo- lei žiēmą išmìta. *v.* iškutėti. 2) *по- жуть (денги), удержать, устраи- ть; spotrzebować, wypotrzebować* (wyżyć). Ant váistų (ob. váista) daug išmitaù.

Iš-mìtryti, -triju, -trijau (*u* išmìtrinti, -nu, -nau), *вышколить, расцве- лить (оживить); wyćwiczyć, roz- ruchać (ożywić).* Méistras tàve išmìtrys, t. y. išmustravòs. *v.* išman- ginti.

Iš-mýžinti, -nu, -nau, *помочь вымо- читься; pomóc wypuścić moc.* 2) išmýžinti pùslę (*led.*), *вынестись мочу из (мочевого) пузыря* (уби- тая животного); *wypuścić moc* z pęcherza (zabitego zwierzęcia). *v.* išmýžti.

Iš-mýžti (*u* išmýžti, *cp. praes.*), išmęžu (*соч. u больш. ч. жем.* išmyžù), išmyžaù, *вымочиться (испустить мочу), быть в состоянии испу- стить мочу* (*соч. pramýžti*); *wypuścić moc*, być w stanie wypuścić moc. Ba tu gera! išmęži.

Išmokesnis, -snia, m. *выплата, упла- та; wypłata.* Bus ilgas išmokesnis skolòs. *v.* mokesnis, užmokesnis.

Iš-mokėti, išmòku, -kėjau, *выплатить, повыплатить; wypłacić, powypla- cać.* Šmòtą pinigų išmokėjau.

Iš-mokinti, -nù, -naù *u* išmòkyti (*соч. u жем.*), -kau, -kiaù, *выучить, на- учить (кого); wyuczyć, nauczyć* (ko- go). Kìtą išmokinaù skaitýti. Ar tu

išmókysi jįji, súnų, rašýti, piēsti, rokūti. *v.* išmókti, mokėti.

Iš-mókti, -stu, -kau, *научиться, выучиться, выучить (что); nauczyć się, wyuczyć się.* Išmōks kaip ākys iššōks; súnus moksłūs (*способный, понятливый*) greĩtai išmóksta skaitýti. *v.* įgebėti, įmėigti, sugebėti.

Išmone, -nės *u* išmoniis, -nia, *m.* *разумение, понимание, понятие; wyrozumienie, pojmowanie, pojęcie.* Brólis dėl sąvęs turi gėrą išmonę, *t. y.* išmāna kaip apsiivēsti. Ne ant nūmonės (*с.-лит. nūmonės*) eĩk, alė dīrbk su išmone. *v.* išmane. 2) *вымысел, изобретение; wymysł, wynalazek.* Dabař visókių išmonių ĳra. Išmonei kokiē, kad vežĩ ĳavóną ant stāla, prĩrištą ant vežĩma (?). Šepetys sáva išmoniu dīrbtas. *v.* išmanýti.

Išmoniingas, -ga, *затянуловый, изобретательный; wymysłny, obfity w pomysły, wynalazki.*

Išmotas, -ta, *m.* (*об. išmota, -tos, f.*), *v.* išmata. Će linų, būlbių pātys išmotai, *t. y.* išbrokai.

Iš-muĩlyti, -liju, -lijau *u* išmuĩlūti, -lūju, -lāvaū, *вымылить, намылить; wymyldić, namyldić.* Skuĩlį išmuĩlāvęs pritvėrk priė zūbýsčių. *v.* muĩlas.

Išmukas, -kà, *тонкий u высокий; wysmukły.* *v.* išsmukas, išbėginis.

Iš-mùkti, išmunkù, išmukaū, *уколоть, улизнуть, высунуться; вытянуть; wymknąć się; wysmuknąć się.* Mėdis išmukęs, *t. y.* išstýpęs. 2) *снять, вынимать (о внутренней коже, оболочке, о волосах); выс-*

натся (о зернах с колосьях); spelznąć (о скорше wewnętrznej, o włosach), wysypać się (о ziarnach w kłosach; y A. Ю. «wyprzeć»). Kaip ĳpyle kāršta piėna, tai išmuka skūra iš burnōs. Rugeĩ išmùks. Płaukaĩ iš skūrōs išmuka, *t. y.* nū pašutĩma skūrōs su pelenaĩs šĩlumō. *v.* iššùsti, išsmùkti, išbĩrti.

Iš-murnėti, -nėju, -nėjau, *осовать; osowieć (y A. Ю. «wychudnąć»).* Iš kālina (*sc.* iš kalėjima) sugriñža kalinys (*узник*) išmurnėjęs, *t. y.* sublōgęs. *v.* muĩnas.

Iš-mùrti, išmùrstu, išmuraū, *размянуть (о дороге, почве), размокнуть; rozmieknąć (о drodze, gruncie), rozmoknąć.* Rūdenį, pavāsari kēlis išmūręs, *t. y.* išpĩjes, iškiūręs, māvų (*sc.* máivų) rādos. *v.* išmiĩkti, ištiĩžti, ištižti.

Iš-mùšti, išmušu, išmušiau *u жем.* išmušáu, *выбуть, вышибуть; wybić.* Ba tu išmušai ĳangą. *v.* išklēsti.

Iš-nagažióti, -žióju, -žiójau, *перепутать u подробно разобрань; rozrzyć i po szczególe rozbrać.* Išnagažióti ĳra išnarvóti, iškiñnóti, pāřziūrėti visūs dáiktus. *v.* išnaginėti.

Iš-naginėti *u* išnagrinėti, -nėju, -nėjau, *разобрань, тщательно выбрать, новыбрать (налыцаму); rozebrać, starannie wybrać, powybierać (palcami).* Aš išnaginėjau visās smùlkmes, mažiausi daiktēli. Reĩk išnagrinėti visās žōles iš diėgų: burōkų, kopūstų, ir grūdus iš šūndrų, *t. y.* išránkioti. *v.* išnaršýti.

Iš-naikĩnti, -nù, -naū (*сост. u* išnaĩkinti, -nu, -nau *u* išnaikenù, -ke-

naū), *узвечу, устречу*; *wyni-szczyć*. Musīs išnaikīnk.

Iš-náikioti, -kioju, -kiojau, *v. išnai-kinti*.

I-šnairėti, išnairu, -rėjau (*u išnairūti, -rūju, -ravaū*), *усподобя, кого по-смотреть (на кого); увидеть, замечу (о каком-либо)*; *wejrzyć, spojrzeć (na kogo) zezem; spostrzec (o zezowatym)*. Pavydėlninkas ant taves išnairėja, t. y. išsižiūrėja. *v. šnairas, šnairys*.

Išnaktis, -tīs, *f., об. pl. išnaktos, -tų, рече išnaktys, -čių, время под полночь (9—11 ч.); czas przed północą (9—11 g.)*. Anūdu dryjaū (*жсм.*) kalbėja lig išnaktīs. Būdava mergėsa valōs (*sc. mergėse valūs*) iki išnakčū (*u išnaktų*). Būva išnaktos, kaip atvažiava svėtis. Išnaktomis jau parvažiava sūnus iš tuŕgaus. *v. naktīs, vidurnaktis (vidūnaktis, vidūnaktis), išvakaros*.

Išnara, -ros, *f. лупища, лысина; łupież, wylupiek (skóra, którą porzucił wąż, rak, etc.)*. Ve, vėžia, gyvātės išnara, t. y. skūra, iš kuriōs išsinėre.

Iš-nárdyti, -dau, -džiau (*u išnárstyti, -stau, -sčiau*), *разобрать (на соот. часту), расчленимь; разпутымь, распутымь (сережку, узлы); rozebrać, rozłożyć (na części), rozczłonkować, rozwiązać, rozplątać, rozwikłać (sznur, węzły)*. Išnárdyk, kad sunárstyti šniūrai, viŕvės. 2) *разныряться (во ось стороны), изнырять (о водных нмущах); занурzyć się i rozplynąć się pod wodą (na wsz. strony), zamurzyć się, być*

wszedzie pod wodą. Antys visuŕ iš-nárdo (*соот. išsinársta, рече iš-nársta*); išnárde (*соот. išsinárste, išnárste*) visi ančiūkai, kur besu-gáudysi (*Ред.*) *v. išnérti*.

Iš-naŕglyti, -gliju, -glijau, *ошманумь (по немной); wyludzić (po trosze)*. Išnaŕglija kaimýnas visūs mána pī-nigus ir nór sugaišinti, ne atidūti. 2) *счыумь; wkręcić*. Išnaŕglija jis sáva sugadintą dáiktą kitám su me-łagýstomis. *v. išvilóti*. —

Iš-narinti, -nū, -naū, *разобрать (на соот. часту); ошухнуть; rozebrać (rozłożyć na części); wywichnąć. Se-sū išnarina žándų káuŕus. Duktō iš-narina raiką, ir kádarūja, ir ūbage ámžimi. 2) refl., ошухнуть (себѣ); wywichnąć, zwichnąć (sobie)*. Ne iš-narinkis (*с.-aum. išsinarink*) kójos. *v. išnérti, narýs; išnárdyti*.

Iš-naŕninti, -nu, -nau, *ошухнуть (слышно бычанье); wypić (slychać burczenie)*. Bebūrgant išnaŕninome plėčką arieŕkos, t. y. išgérime (*sc. išgérėme*).

Iš-naróti, -róju, -rójau (*u išnaŕvoti*), *осмѣять, осмѣить съ дуракаx; wydrwić (z kogo)*. Piršlýs išpranta-vójes nor išnaróti, t. y. išgōnyti.

Iš-naršyti, -šaū, -šiaū, *перепутать, разпутать (перепутывать); rozryć, prze-ryć, porzeczować (zmieszać)*. Marŕi išnaŕše visūs mána drabužiūs. *v. iš-vartýti, iščėženoti; išnėršti*.

Išnaršos, -šų, *f. pl. осматку перепутыхъ, изпутыхъ вещей; отбросы, бракъ; reszłki rzeczy rozritych; wyrzutki, brak*. Anyta išnaršas būlbių palika, t. y. išskiras. *v. išnaršyti*.

Iš-narvoti, -voju, -vójau, *узбавити; подзаровити*. Vabėles išnarvója šūdus ant kėla ir žėme po šūdą iškižusi palýkta (sc. palýkt, paliėkti). v. iškėti, iškoriėti. —

Iš-našos, -šų, f. pl., v. išdėvos. Kitų iš-našos palíka mums dėvėti. 2) *что вынесено, выкинуто; выносок, сноска; со выношено; przypisek*. v. sán-našos, išplauka.

Iš-neginėti, -nėju, -nėjau, v. išnaginėti.

Iš-neivoti, -voju, -vojau, *paczyumti, обезславити; rozganić, znieważyc*. v. išniėkinti.

Iš-nejučių u (Omc.) iš-nejusčių, *неожиданно, внезапно; niespodzianie, znagła*. Išnejučių mušėklis (zabíjaka) užpūle ant mánęs. Iš-nejučių man taip stójos. Iš-nejusčių svėtis atėja. v. jūsti, nejučioms.

Iš-šnekėti, išneku, -kėjau, *отомковать; wtówić*. Vot (sc. tai) ir iššnekėja jam teisybė. v. iškalbėti. 2) *быть мастепромъ говорить; być bardzo mównym*.

Iš-šniėkinti, -nu, -nau, *неотступно заговаривая, заставить (кого) разговариваться, разбесцодоваться; ciągłym przemawianiem uczynić (кого) gadatliwym, rozmównym*. Tỹlinti žmógų išniėkink. v. iškálbinti.

Iš-niėkinti, -nu, -nau, *уничужити, paczyumti, oхудити; bardzo zganić, uposledzić*. Išniėkintas dáiktas, t. y. išmestas. v. nóikti.

Iš-niėkniekiūti, -kiūju, -kiavaū, *разрыть, перемѣшать, извалить (сдѣлать мѣтле роднымъ); rozryć, rozmieszać, powalać (uczynić mniej zdatnym)*. Vaikaí plūnksnas ne plėša, alė tik išniėkniekiū, t. y. iša-

lūja. 2) *то же, что išniėkinti*. v. iškoneveikti.

Iš-neršėti, išnersių (3-je л. iš-nešsia u iš-nešti), -šėjau, *кончить метание икры; wyikrzyć się*. Raūdos, ešerėi jau išnersėja (прошла у рыбъ икра-ная пора). 2) *выпорожниться (объ отъ метанія икры); wypróbnić się (zw. od ikrzenia się)*. Kaip išálka, išnersėja piřvas, kaip žuviės, t. y. ištuštėja. v. išnešti.

Iš-nešti, -šiū, išnersiau, v. išnersėti. Jau išnerše žuvis, jau ne gardi. 2) *изрыть, перерыть, перемѣшать роя; rozryć, wyszperać, rozmieszać ryjąc się*. Marti išnerše visūs dáiktus svėtimus, t. y. išižina. v. išnaršyti.

Išnėrti, išneriu, išnėriau, *вывихнуть; wywichnąć*. Tu gali išnėrti kóją. 2) *вывязать (выдѣлать вязаніемъ); wyrobić, zrobić prątkami*. Táva piřstinės gražėi išnėrtos, išrašýtos. 3) *вынырнуть; wynurzyć się*. Tikū, tikū (sc. tik ką, ką tik, ko=kū tik) išnėriau, maž ne paskendaū. Aš išnėriau toli, t. y. išplaukiau. v. išnirti, išnardyti.

Iš-nešióti, -šióju, -šiójau, *повыносити; powynaszać*. Išnešióti, kad daūg daiktų. 2) *проносить (одежды); wynosić (ubranie)*. v. išnešti.

Iš-nešti, išnešu, išnešiau, *вынести; wynieść*. Išněšk laūkan sánšlavas.

Išnevežióti, -žióju, -žiójau, *обезчестити, охудити; znieważyc, zganić*. v. išniėkinti.

Iš-ničyti, -čiju, -čijau, *уцребити, унучужити; zniszczyć, wyniszczyć*. Anyta išničija sanvalikes (sc. sąva-

las, *demin.*), t. y. suvėltus plaukus. v. išnaikinti.

Iš-nigsti, išnizgù, išnizgaũ, *пасты- нутся (о связках сустава), вы- свихнуться; něco wybić się (ze sta- wu), zwichnąć się.* Iš nāra kója iš- nīzga, t. y. išnīra, ir todėl sumizga. v. nīkstas, išnīrti.

Išnyka, -kos, c. *хуляк; чырлак.* Duktė tókia išnyka, t. y. nīksta, džiūsta. v. išnỹkti.

Iš-nykoti (u išnėikoti, *жем.; в.-лит.* išnėikoti), -kóju, -kójau, *выныть (музы на нотах); wyopalać.* Krū- pūs išnykók.

Iš-nỹkti, -kstu, -kaũ, *исчезнуть, пере- вестись; zniknąć.* Čystai išnỹka mū- sys.

Iš-nīnkti, -kstu, -káu (*Омс.*), v. iš- nỹkti. 2) *разойтись, разсыпаться; rozejść się, rozproszyc się.* Dīdu- mas žmonių išniinka iš tufgaus, t. y. išlīsa.

Iš-nīrti, išnīrstu (u išnīrù), išniraũ, *выйти (из сустава), высвихнуться; wybić się (ze stawu), zwichnąć się.* Káułas iš nāra išnīra, t. y. išėiže (sc. išīža). Tau kója išnīra iš kēla. 2) *выйти (из толпы); wyjść (z gromady).* Kits išnīrš į bažnyčią, t. y. išėis rytó. v. išnėrti.

Išnytos, -tų, f. pl. *старая, распре- павшаяся нитяница (нитенки); zu- żyta niczelnica (nicienica).* Nýtės išaustytos ne paūdžiamos, — išar- dýk, ir tai vadiñsis išnytos ant lo- pinių (sc. lopiniams).

Iš-nokinti, -nù, naũ, *дать созреть или дозреть; dać dojrzeć.* Ar išno-

kinaĩ vārpas, t. y. išbrandinaĩ. v. išnókti.

Iš-nókti, -kstu, -kau, *созреть, по- цнеть; dojrzeć.* Vārpos išnókusios ir grūdaĩ vārpose išbrėndę. v. iš- kāršti, nókti.

Iš-nōvyti (*жем.*), -viju, -vijau, *испре- бить, извести; измучить; wynisz- czyć, wytępić; wymęczyć.* v. išnai- kinti, išžudyti.

Išnumis, išnumia (*жем.*), v. įnumys. 2) *работающий не для хозяина; пра- щующий не на gospodarza.* Išnumis, kurs storójas dėl sąvęs, tik ne dėl nāma, kuriamė gývėna.

Iš-númoti (*жем. u* išnóumoti, *в.-лит.* išnūmoti), -moju, -mojau, *отдать онаймы, вь аренду; wynajac, wy- dzierzawić.* Piėvas, diėvas išnúmo- jau kitám.

Į-šniūrti, išniūrù (u išniūrstu), išniur- raũ, *стать сонным; stać się sen- nym.* Iš kēla išniūrės nė keli, t. y. mygústas (sc. miėgústas, miėguis- tas; *жем.* mygústs, miėguústs).

Įšokeis, adv. *отрывками, по отрыв- кам; иногда, по временам (ко- да время позволяет); kawalkami, urywkami; czasami (kiedy czas po- zwala).* Šėnis įšokeis bemóka pāsa- kas sėkti, dāinas dainūti. v. įšókti.

Į-šókti, įšóku (*осм. u* įšókstu), -kau, *оскочить; nonact; wskoczyć; po- paść.* Įšókau, kaip į silkių rasālą. Įšóka āšaka į gėrklē.

Į-šolėti, -lėju, -lėjau, *промерзнуть; namarznac, przemarznac.* Ne kūrši pėčių, — įšolės visi pašaleĩ trobės. v. įšálti, įšalvéti.

Īšolis, -la (u ĭšalas, -la), m. *выходящий из земли во время оттепели морозъ; zamróz (mróz z ziemi wychodzący)*. Koks šīmet ĭšolis dīdelis, t. y. gileī žēme ĭšāłusi. v. pāša-łas, ānšałas (sc. āntšałas).

Īšonūs, -nī, adv. ĭšoneī, *косоу (adv. наискосъ); ukošny*. Važiūk ĭšoneī, t. y. ne stateī (с.-лук. stačēī, stāčēi). Tu pašlautinaī kaš žēmē, kask ĭšoniaū. v. šónas.

Īš-pagirióti, -rióju, -riójau, *выпезоваться; wytrzczyć się*.

Īš-pāikinti u ĭšpāikinti, -nu, -nau, *расхулить, охулить, счесть луннымъ; rozganić, uposledzić, uważać za głupca*. Martī ĭšpāikin (Омс.) vīrā, t. y. ĭ nićkus paveřčia. 2) *избаловать, одылатъ прихотливомъ (ĭšpāikinti, Баад.); rozpieścić, zepsuć, uczynić wybrednym*. v. ĭšpāikti.

Īš-pāikti, -kstū, -kaū, *смаť луннымъ, слабоумнымъ; stać się głupim, osłabionym na umyśle*. Vīras ĭšpāika, t. y. pasidāre pāikas, duřnas. v. pāikas.

Īš-paišyti, -šaū, -šiaū, *разрисовать; wyrysować*. Su piēšomis ĭšpāiše vēi-dā. v. piēšti, ĭpiēšti.

Īš-pāitvēti, -tvēju, -tvėjau (жем.), *выздороветь, оправиться (о человеке, который домо считался нездоровымъ); wyzdrowieć, poprawić się (о człowieku niezdrowym)*. Martī ĭšpāitvēja, t. y. ĭššitaīse «ant gerūma(?)». v. ĭššipāitvēti.

Īš-pāłaksčiūti, -čiūju, -čiauaū, *покрыться красными пятнами, исцелиться (о луны); pokryć się czer-*

wonemi plamami, wypstrzeć (o twarzy). Mōters veidēlei ĭšpāłaksčiāva.

Īš-pāmētłoti (u ĭšpāmētoti), -tłojūs, -tłojaus (жем.), *осмѣять, поднять (кого) на смѣхъ (непредразнужая); wyszydzić, wydrwić (kogo, przedrzeźniając)*. Šēšuras ĭšpāmētłoja mařcia, t. y. ĭšēdija. v. pamēgzdzioti (u pamēgzdyti).

Īš-paĩpti, -pstū, -paū, *разбухнуть, раздуться; wydąć się, napęcznieć*. ĭšpaĩpa piřvas jērēla nū gērała. ĭšpaĩpusi varlē gūli ant kēla.

Īš-paĩpti, -pstū, -paū, *осунуть, изнемоць отъ крику и издасать хриплымъ, прыбыū волосъ (о воръ); stać się niepoprawnym, osłabnac od krzyku i wydawać ochryply, gruby głos (o gardle)*. ĭšpaĩpa man gerklē nū vēja, nū rēkima, t. y. ne āiřkus bařsas. v. ĭšgvargždēti.

Īš-pāsakoti, -koju, -kojau, *разсказать (сөс); opowiedzieć (wszystko)*. ĭšpāsakojau, kļ tik žinójau. Anā ĭšteĩks vīs, t. y. ĭšpāsakos. v. pāsaka.

Īš-pāuti, ĭšpiāunu u ĭšpiāju, ĭšpiōviau, *выпнзатъ; выкосить; wyrznąć; wykosić*. Pāpiuvas, pāpiovýkšēius ĭšpiāuk (об. kiauļēs, paršūs ĭškeřsk, ĭškardýk, P.).

Īš-pažinti, -žīstu, -žinaū, *признать; wyznać*. Sūnus pats ĭšpažina sava kaļčia.

Īš-peilūti, -lūju, -lavaū, *выхолостить; wytrzebić (samca)*. ĭšpeilūti kuļij, t. y. ĭšpiāuti, ĭšrōmyti. v. peĩlis, ĭšdaryti.

Īš-peĩzoti, -zoju, -zojau, *уцпратить, nonуцты; zmarnować*. Sūnus ĭšpeĩzoja pinigus, t. y. ĭ nićkus lēidžia.

2) *вымарать; очернить; wypiekać; oczernić.*

Iš-pelóti (*u* išpeláuti, išpelinėti), -lóju, -lójau, *выловить мышей; wyłowić myszy.* Katē išpelója visàs pelės, t. y. išgáude.

Iš-pełtakiūti, -kiūju, -kiavaū, *узетро-чить (покрыть строчками); wy-stępnować.* Rankóvės triničm̃ išpełtakiūtos su bałtaĩs siúlais. v. išsiūti, išrašyti; pelē, tãkas (=«pełtakys, pe-lės tãkas», *строчка*).

Iš-pendýti, -dyjũ, -dijaũ, v. išpîndėti.

Iš-penėti, išpenu (*u* išpeniu, *3-ье л. išpeni*), -nějau, *выкормить, откормить (на убой); wykarmić, wykor-wić; odkarmić (na zarznięcie).* Iš-penėjau meitėlį riėbei.

Iš-piėpti (*y* A. Ю.) *u* išpiėpti, -pstũ, -paũ, *ослабить, понерять энерги-ю; osłabić, stracić energję.* Súnus iš-piėpęs. v. išpiėpti.

Iš-perėti, išperiu, -rėjau, *высидеть, выпарить (о наседке); wysiedzieć (o nasiadce).* Išperėja vištà viščiũkus.

Iš-peřti, išperiu, išpėriau (*сост. u* išpėrti, išpėriau), *выпарить (кого сз бань); (перен.) выпороть (розам); wytrzczać (chciostakiem ciało w łaźni); wychłostać.* Išpėriau aš jãmui kãilį pirtỹ.

Iš-pėšti, išpešu, išpešiau, *выщипать, выщипнуть; wyszczytać, wyszczy-pnąć, wyskubać, wyskubnąć.* Išpeše súnus vaĩkui čiėlą sãują plaukũ.

Iš-pýdyti, -dau, -džiau, *расположить (корову) кз дачь молока (если ко-рова его задерживает); usposobić (krowę) do dania mleka (jeżeli kro-*

wa je zatrzymuje; y A. Ю. «za-rwać bieg mleka dojąc»). Išpýdei *) tu kãrvę, kad patráiškei, ir pabėgai ne mĩžsus. v. išpýti.

Iš-piktũti, -tũju, -tavaũ, *добыть, при-обрести нмьомз, злостью; zyskać gniewem, złością.* Anýta piktà ģra, alė kã anà išpiktũs. v. pĩktas.

Iš-pĩldyti, -dau, -džiau, *исполнить, вынудить; wypełnić.* v. pĩlti.

Iš-pilkũti, -kũju, -kavaũ, *стать сн-рым; stać się szarym* (*y* A. Ю. «wy-plowieć»). Žirnei išpilkãvę. v. pĩl-kas.

Iš-pĩlntyti, -niju, -nijau, *принести, со-срнить (покаяние); wypełnić (po-kućę zadaną).* Súnus išpĩlnija pa-kũtą. v. išpĩldyti. —

Iš-pỹloti, -loju, -lojau, *вынуть (поне-многу, все), повынуть; wylać (po trosze, wszystko), powylewać.* Vãn-denį išpỹlok.

Iš-pĩlti, išpiũ (*сост. išpilu*), išpýlau, *вынуть (сз сосуда); wylać (do na-czynia).* Tu išpýlei ãlį iš uzbõna. v. išlėti.

Iš-pîndėti, išpîndžiu, išpîndu *u* išpîn-dėju, išpîndėjau (*u* išpėndėti, -dėju, -dėjau), *узоохнуть, устать (ли-шаясь лишухз составныхз частей); uzimti (sз cyhomz видъ); zeschnąć, zbutwieć; spróchnieć.* Vidurỹs mē-džia išpîndėjes, t. y. ĩ kraugždũs pa-viřtes. Dũna, ĩlgaĩ bebūdama, iš-pînd, kaip piaulaĩ. Mēsa, šinka iš-pîndėjusi, t. y. išdžiovėjusi. v. išpen-dýti.

*) При этомъ приговариваютъ: «rijók, ri-jók, karvėle, rijók!» Прим. Ред.

Iš-pŷnĭoti, -nioju, -niojau, *распелому* (*nocmenenno, oce*); *rozplešć* (*stopniowo, wszystko*; y A. IO. «*wyplatać*»). Išpŷnĭoti vŷžas (*u vŷžas*). v. išpŷnti.

Iš-pŷnti, išpinu, išpŷniau, *выпелому*; *wypłešć*. Aš išpŷniau šiaudaĩs lŷvą. Išpŷniau krėsłą (*Peđ.*). 2) *распелому*; *rozplešć*. Išpŷnk vŷžą, jei negerai nupŷnei (*Peđ.*).

Iš-pŷpyti, -piju, -pijau, *выпытать* (*скопо*); *wyciąć* (*prędko*). Súnus išpipe (*sc. išpĭpija*) kuĩtą, t. y. iškiĩta.

Iš-pŷpti, išpypstũ, -paũ, *расхлестать-ся, распашнаться*; *stać się rozchlastanym*. Susiveržk, kad ne būtum išpŷpęs, t. y. vaĩnas, nesusiveržęs. 2) *ослабнуть, разслабнуть*; *rozwołnieć, zesłabieć*. Tu išpŷpęs, kaip mergà, t. y. ištižęs, maiša ne pàkeli. v. išpĭepti.

Išpirda, -dos, c. *поскребыиъ* (*собств. «выпердокъ»*); «*wypiardek*». Paskutĩnis vaĩkas vadĩnas išpirda. v. pėrsti, pĭrsterėti.

Išpirka, -kos, f. *выкупъ*; *wykup*. v. išpĭrkti.

Iš-pirkinėti, -nėju, -nėjau, *повыкупнуть, поудержать все деньги на покупке*; *powykupywać, wydać wszystkie pieniądze na sprawunki*. Kùpĭus javũs išpirkinėja jau, t. y. neblĩka. Aš išpirkinėjau, t. y. pŷnigus išlėĩdau (*подразум. bepirkinėdamas*).

Iš-pĭrkti, išperku, išpirkaũ, *выкупнуть; wykupić*. Aš išpirkaũ aną iš kàlinia. Išperkamà žėme.

Iš-pŷškinti u išpĭškinti, -nu, -nau, *ом-хлестать* (*кого*); *wytrząsać* (*кого*). Išpŷškinti par aũsį, t. y. ištėlžinti.

Išpĭstake, -kės, *разератница* (*собств. «boba išpistõms akimĩs»*); *rozpustnica*. «Tu, išpĭstake», — sàka boba lŷjodama. v. išpĭsti, akĩs, išplanka.

Iš-pĭsti, išpisu, išpisaũ (*сочм. išpisiau*): išpisa ją, *coit* (*coierunt*) *cum ea*; išpistà, *quacum coitum est* (y A. IO. išpĭsti, «*wypuścić mocę*»). v. išanũti, iškoneveĩkti.

Iš-pŷti, išpyjũ (*жем. išpynũ*), išpijaũ, *размокнуть; rozmoknąć*. Žėme išpĭjusi rùdenį ir pavàsariį nũ vandeĩs, todėl kŷja gŷvola, žmŷgaus kiaurai smuĩka, kliĩpsta. v. išižti, ištiłžti, išmiĩkti.

Iš-plaikstŷti, -staũ, -sčiaũ, *размотать, разуть* (*нуми*); *rozwinąć, rozmotać* (*nici*). Siũlus išplaikstŷk iš kāmũla. v. išpleĩksti u išplėĩkti, išplėĩksti.

Iš-plākdinti, -nu, -nau, *pass.-caus., «vzbutъ; wzbić, skłócić*. Išplākdinti su kačėrgomis vāpną. v. išplākti.

Iš-plākti, išplaku, išplakiau, *выбуть, взбуть; wybić, wzbić, skłócić*. Vāpną, kàlkį išplāk. 2) *отбуть* (*косу*); *wyklepać* (*kosę*). 3) *вытянуть, растянуть* (*об. «выбивая, взбивая»*); *wyciągnąć, rozciągnąć, wypić* (*zw. «wybijając, klóćąc»*). Karũna (*хорунь*) išplaktà ant lązdŷs, t. y. ištriėsta. v. išteĩmpti, ištĩnti (2).

Išplanka, -kos, f. *безнумица, разератница; rozpustnica, nierząd-nica*. Mŷtriška, kurią visi plānkŷ, bus išplanka. v. plānkŷti, išjoda, išplauška, kėkše (*kekšę*).

Iš-plāšyti, -šiju, -šijau, *распрямить, промотать; roztrwonić, rozproszyć*

- (*то же, что* išeikvóti, iššvaistýti, prašvípti, iškléisti). Súnus išplàšija visùs sàva tuftus, t. y. išteriója. —
- Iš-pláudinti** (*u* išpláuzdinti), -nu, -nau, *pass.-caus.*, *выполоскать, прополо-скать* (*промывая*); *wypłókać, prze-plókać* (*myjąc*). Išpláudinti drabu-žius. *v.* išpláuti.
- Išplauka**, -kos, f. *что выпл.ило, выне-сено водою; наносокъ, выкидъ; со-выплыгѣло; wypłók*. Kur úpyje van-dū išneš žemę, bus išplauka. *v.* iš-pláukti. *v.* išnašos.
- Iš-pláukti**, -škiù, išplauškiau, *вым.е-скать, вым.еснымъ* (*u* išpláukti, iš-pláuškėiu); *разбо.мать; wypłusnąć; rozaplać, wyaplać*. Išplauška ėra išpláuškta moteríske. Tu išplauškei, ką girdėjei, t. y. pasakeĩ.
- Iš-pláukti**, -kiù, išplaukiau, *выпл.ыть, выпл.ыть; wypłynąć*. Aš išnėriau ir tóli išplaukiau vandenỹ. *v.* išplústi.
- Iš-pláukti**, -kiu, -kiau (*u* išpláukti, -kstu, kau; išpláukti, -kėju *u* -ku, -kėjau), *выколоситься; wykłócić się*. Jau miėzei išpláuке iš bemblių.
- Išplaupa**, -pos, f., *v.* išplanka; išplaũpti.
- Iš-plaũpti**, -più, išplaupiau, *разбо.мать* (*все сразу*); *wyaplać* (*wszystko od-razu*). Bóba išplaũps (*u* išplòps), ką žinòs, t. y. išblūdys (išplaũks). 2) *выл.ыть, разд.ать* (*зря, много*); *wy-l.ać, rozdać* (*bez zastanowienia się, wiele*). Martĩ verėnà išplaupe, t. y. išdave, gývolams ne reikalĩngiems. *v.* išplòpti, išplùpinti.
- Iš-pláustyti**, -stau, -ščiau, *промы.ть* (*мас.ю*); *przemýć* (*masło*). Ne iš-pláustytas sviėstas. *v.* išpláuti.
- Išplauška**, -kos, f., *v.* išplanka. Visų vaĩkių išplauška. *v.* išpláukti.
- Iš-pláuškinti**, -nu, -nau, *вым.ескать, вым.еснымъ* (*опорожн.ымъ*); *wypłuskać, wypłusnąć* (*wypróźnić*). Vaĩks atėja išpláuškines pilvėlį, t. y. iš-si-škęs. *v.* išpláušksti.
- Iš-pláuškoti**, -koju, -kojau, *v.* išpláuškinti. Atėaikaĩ virėla išpláuškoti bus pàplauškos. *v.* išpluñyti.
- Išplaušos**, -šų, f. pl. *измочаливши.ся, изм.есм.ави.и.ся конецъ кнута, ве-р.еку; изм.есмы.и.и.ъ; roztrzaskany, wystrzepiony, rozdzielony na włókna* (*przez długie użycie*) koniec bata, powrozu. Galė botàga pasidàra iš-plaušos. *v.* išplaušóti.
- Iš-plaušóti**, -šóju, -šójau, *измочали.ть, р.ас.т.ес.м.ать; roztrzaskać, wystrz.ę-pić, rozdzielić na włókna*. Vaĩkas plaušója gàlą botàga, srúla. Ilginei šiaudaĩ išplaušóti. *v.* plaušà (plaušos), išplūšúti.
- Iš-pláuti**, išpláunu *u* išpláuju, išpló-viau (*во.см.* išpláusti, -džiu, -džiau), *выполос.кать, прополо.скать; wypłó-kać, przeplókać*. Drabūžį išpláuく.
- Iš-pleĩkti**, išpleiskiu, išpleiskiau *u* iš-plėĩkti-išplėĩkti, -kiù, išplėĩkiau, *раз.е.и.нымъ u рас.н.рас.и.ть; рас.пл.о-и.ть, раз.е.р.н.ымъ* (*покрыв.ая тон-кимъ сло.емъ*); *rozwinąć i rozmarsz-czyć; rozplaszczyc, rozpostrzec* (*po-krywaj.ąc cienką warstw.ą*). Sugniáuž-tà pòpiera išpleĩkti. Plonaĩ išplėĩk pàplotį, t. y. išplėšk, greičiaũ iš-kėps. *v.* išplėsti, plėĩkti(s).
- Iš-plėisėti** (*y* A. IO. *жем.* «išplėšėti»), -šėju, -šėjau, *изло.н.ать.ся, ло.ло-н.ать.ся, рас.ц.ел.и.ть.ся, раз.е.сь.и.ть.ся*;

rozpęknać się, popękać (się), rozpaść się. Stėbulės rātų išplėisėja. v. išplýsti.

Iš-pleitóti, -tóju, -tójau, v. išplėtóti. Marti išpleitós ragūs.

Iš-plėkyti, -kiju, -kijau, *одплать бѣлымъ (одплатъ кору); uczynić białym (zdarszy korę; у А. Ю. «wydarć łyko od skóry czarnej»).* Išplėkyti yra jūdą žiėvę nułūpti nū karnū liėpa dėl vijima viřvių (sc. virvėms, viřvėms vyti). v. plėkyti, blėkti. —

Iš-pliėksti, išpliėskiū, išpliėskiau, v. išpleiėksti. Krōminius drabužiūs išpliėške marti, t. y. parode.

Iš-plekšėti, išplekšiu, -šėjau, *скинуть кожу на смтну); porzucić skórę, wyłupić się ze starej skóry.* Išplekšėja vėžei, t. y. išneršėja. v. išnara.

Iš-pliėkti, -kiu, -kiau, *взбуй, расплющить взбувая; skłócić, rozplaszczyc kłóćąc.* Išpliėk tėsia, t. y. į plātumą išvaryk.

Iš-plėnėti, -nėju, -nėjau, *покрыться золою, усненелуться (о тмьющихъ уомяхъ); zapopielic się przy gasnięciu (o żarze).* Aūnglys išplėnėja po pėcium, t. y. į plėnes išėja. v. išblėsti.

Iš-plėnindinti (pass.-caus. omz išplėninti), -nu, -nau, *usnenelumi (уо-мья); dać się zapopielic (węglom).* Pėčių išplėnindinau.

Iš-pleñšti, išplenšiū, išplenšiau (= išplėškinti, išplėšinti?), v. išplaūkšti, išplaūpti. Ką mātės, ką girdėjęs, vis išplenš šėšuras, t. y. išpāsakos, išplaūkš apiė dāiktus nereikalingus. —

Iš-plerėti, išpleru, -rėjau, *не өз мпы расиупуться, расхлябаться (обз омерсмиу); rozchwiać się, zbytnie rozszerzyć się (o otworze).* Išplerėjusios stėbulės, t. y. išdvėrusios, išgvėrusios. v. išplėrti.

Iš-plėrinti, -nu, -nau, *разхлябать, даць размзяться, не өз мпы расиупуть (постояннымъ употреблениемъ); rozchwiać, dać rozlećć się, zbytnie rozszerzyć (przez ciągle użycie).* Kam tu išplėrinai batūs. v. išplėrti.

Iš-plėrti, išplenrū (u išplėrstu), išple-raū, *размзяться; rozlećć się.* Rauptai išplėra, t. y. pasilėida, išsklėda, ir suplūška pūslės, plākatomis (sc. plāikatomis) eina, biūra. Išplėra čeverykai, nė jokios tvarkos, tvermės ne tūr. v. išplerėti, išgvėrti, išdvėrti.

Iš-plėsti, išplečiu, išplėčiau, *развернуть; вытаращуть (лаза); rozpostrzeć, rozwinąć; wytrzeszczyc (oczy).* Gálvą užvėrtęs, akis išplėtęs, piļvū vārenas (sc. vārinas), sūbine nēšenas (sc. nēšinas), ir vėžlina, t. y. eina. v. iškėsti, išplėtóti.

Išplėša, -šos, f. *что вырвано (силою), что отнято силою, разбоем; добыча; co wydarto (siłą), co odebrano siłą, rozbojem; łup, zdobycz.* Iš šaknū yra išplėša arbà slūksna. Výrai tik išplėšą (sc. išplėšos) jiėška nū mūsų, daugiaū niėka. Daūg išplėšų pařveže karėivis. v. išplėsti, grōbis, išvarža.

Iš-plėšyti, -šau, -šiau, *повыдерпать, powydzierać, powyrywać.* Plėkas liėpos ant vijimą viřvių (sc. viřvėms vyti) išplėšyk. v. šplėšti. v. išplėkyti.

Iš-plēšti, -šiu, -šiau, *выдрать, выдернуть; wydrzeć, wyrwać*. Iš purvū išplēšk pāsagą (*подкову*).

Iš-plētōti, -tōju, -tōjau, *развернуть, развернуть, растянуть (во все стороны, вещь сложную, много вещей); rozwinąć, rozciągnąć (na wszystkie strony, rzecz skomplikowaną, wiele rzeczy)*. Išplētōk káilį ant káildžiaučia (*káilmaučia*), o drabužiūs ant tvorōs. v. išplēsti.

Iš-plevasōti (išplevėsūti?), -sōju, -sōjau, *пачворумься, пачпучумься; rozczynić się, rozpuścić się*. Mōlis saūsas išplevasōja ant dirvos, t. y. ištīža. —

Iš-plikinti, -nu, -nau, *оголумь, разо-пумь; оголоcić, zrujnować*. Vaikas išplikin tėvus, atimdamas kraštį. v. plikas.

Iš-plikyti, -kaū, -kiaū (*u išplikinti, -nū, -naū*), *онапумь (содержимое, ула-бление); wyparzyć, sparzyć (zawartość, uchlęśłość)*. Ušve išplikys akis, t. y. ištvilkys. v. išmūkti, išplikti, išsūtinti, ištvilkyti.

Iš-plikti, išplinkū, išplikaū, *онапумься; оголмь; wyparzyć się; stać się ого-лоconym*. Lōma išplikusi, ir todėl plikā piēva. Visas vidūs šepėčia išplīkės. v. išmūkti, išsūsti, išplikyti.

Iš-plīsti, išplintū, išplitaū, *пачпачпа-нумься, разоумь; пачнахнумься; rozszerzyć się, rozejść się; rozchlas-tać się*. Išplītusios naujynos. Sūnus išplītęs, t. y. nesusisāgstęs, nesusi-varavōjės.

Iš-plýšti, -štu, -sau, *отодпачься u выūти нарыжу uи вынаць, вы-*

драться; образоваться (о дырн); пекнāć i wyjść nazewnātrz lub wy-paść, wydrzeć się; zrobić się (o dziurze). Sermēgo skylē išplyša.

Iš-plōkštēti (*очст. išplokštēti*), -tēju, -tējau, *стать плоским, сплюснуть-ся; stać się płaskim, spłaszczonym*. Kārve išplōkštēja, t. y. išlenvēja (= išlengvēja, išlénēja?). v. plōk-ščas.

Iš-plōpti, -piū, išplopiau, *паздаць; wy-dać (v. išplaūpti)*. Kam tu išplopei vīską, t. y. išdavei sava dáiktus, kad sau nebturī.

Iš-plōtavōti, -vōju, -vōjau, *пачпа-тумь, паздаць зря; помарноваć, rozproszyć*. Plūške visūs sava dra-bužiūs išplōtavōja, t. y. ištāške, iš-dalīja. v. išplāšyti. —

Iš-plōti, išplōju, -jau, *пачпачпумь; rozplaszczьć*. Tēslą išplōk, t. y. iš-plēisk.

Iš-plōtyti, -tiju, -tijau, *пачпачпачпумь; rozciąć wzdluż, rozplatać*. Išplō-tyk žuvis džiovinti. v. išplētōti, iš-plēsti, išplōti. —

Iš-plōvos, -vų, f. pl. *nomou; pomyje*. Sūdu, stōtkų išplōvomis palākinink šunīs. v. išplāuti; pāmazgos.

Iš-plūkavōti, -vōju, -vōjau, *пачмо-чумь, промомачь; roztrwonić, roz-szastać*. Plūkas (*мом*) išplūkavōja visūs tuftus. v. išgaišinti. —

Iš-plukýti, -kaū, -kiaū (*u išplukdyti, -daū, -džiaū*), *вымачумь (пача вы-кынамь); wypławić (konia)*. Išplu-kýti šunį, árklus.

Iš-plūkšti, išplūškū, išplūškaū *u iš-plūkšti, išplūkštu, išplūskau, очствь,*

сжаться, сплюснуться; osiāšć, opašć, splaszczyc się. Priégalis (подушка) be plūnksnū išplūškš.

Iš-plūmpoti, -poju, -pojau, *выплескать, плеуца возмывать; vychlustać, chluszcząc zmacić* (y A. Ю. «wypluskać»). v. ištūrlyti.

Iš-plūnyti (u išplūnyti), -niju, -nijau, *вынуть (скоро жадно); wypić (przedko, łapczywie). Dėde išplūnija ālų, t. y. išgėre. v. išmaūkti.*

Iš-plūnsinti, -nu, -nau, *распныать (нмущ); rozplłoszyć, wypłoszyć (ptactwo). Viľkas žansis išplūnšina, t. y. išblāške. —*

Iš-plūpinti, -nu, -nau, *вынуть; wylać* (v. išklūkinti). Tu verėnā išplūpinai kiaūlėms į jōvaļą. v. išplaūpti.

Iš-plūpti, išplumpū, išplupaū, *расхлестаться, широко размахнуться; rozchlastać się. Martī išplūpusi, t. y. nesusivařziusi, braūrei apsidāriusi. 2) не съ мпы расуирутисъ, стамъ вольнымъ; zbytnie rozszerzyć się, bardzo zwolnieć. Išplūpęs drabūžis, t. y. eīn į ertūmā. v. iplūpti.*

Iš-pluřkšti, -kščū, išplurkščiau (u išplurkščū, išplurškiau), *размышать, разболтать; безобразно вынуть (ица съ горячем только иуци); rozmieszać, wymaćić; nieporządnie wyjeść (szukając w zupie tylko gąszczu). Išpluřkšti ĳra tirščūis išgričbtī, gėrumus pajiūntī, o skįščius palįkti. Viraļas išplurkštas. 2) испражниться (имтя сильный понос; обз уткн); wypróżnić się (cierpiąc biegunkę; o kacze). Išpluřkšti ĳra skįštu dāiktū triėsti. v. ištūrķsti.*

Iš-pluřnyti, -niju, -nijau, *разболтать, размышать (ложкою; не ѳсть, какъ слѣдуетъ); выплескать; rozmieszać, wymaćić (łyżką; nie jeść należycie); wypluskać. Išpluřnija vaikaī viraļą. v. išpluřpti, išpluřkšti, ištūrlyti.*

Išplurpaī, -pū, m. pl. (об. išplurpos, -pų, f. pl.), *выплески, вындки (нопоросатъ, днмеу); zjadki, niedojadki (prosiąt, dzieci). Verėnas, kuřs lička ne suėstas, vadīnas išplurpai. Išplurpus piėmenū dāve ėsti svėčiui. v. išpluřpti; pluřpaļas.*

Iš-pluřpti, -piū, išplurpiaū, *вынуть, (размышавъ рыломъ, но-нопоросачу); wyjeść (rozmieszawszy ryjem; po prosięcemu). Pařšai ėdaļą išplurpe, t. y. išterše. v. išpluřkšti.*

Išplurškos, -kų, f. pl. *выплески, вындки (жука); zjadki, niedojadki (rzadkie). Išplurškos blūda gaļūse lųkti (sc. lųkt, liėkti) visūmet. Supilstytas valgis, liķęs blūda gaļūse, bus išplurškos. v. išpluřkšti.*

Iš-plūrti, išplunrū, išpluraū, *размзть-ся (отъ влаи, журы), размокнуть; rozleżć się, rozpuścić się (od wilgoci, tłuszczu), rozmoknąć. Išplūrusi žėme, moterįške, t. y. išsklīdusi. v. išblūrti.*

Išplūskas (Тем.), -ka, m. *водяной снычъ; «spust u stawu». Pyļā su stovųlomis bus išplūskas. Išplūskus išneše vandū par tvānā, ir mālti ne gāl. v. minińkas, pyļā.*

Iš-plūstāšyti, -šiju, -šijau, *распамятуть; zmarnować. Aš įdaviau pi-nigų daug įamui, o jis, sūnus, išplūstāšija. Žėntas išplūstāšija visūs dāiktus, eīdamas iš Žemaļėnų. —*

Iš-plūsti, išplūstu, išplūdau, *исплыть; wypłynąć*. Viename krašte pasinėre, o antramė išplūda vaikas. 2) *разпутать, разбранить (перен.); wyłajac (przen.)*. Išplūdo (Влад.) manė, ir tiėk (Ред.).

Iš-plūšūti, -šūju, -šavaū (*u* išplūšoti, -šoji, -šojau; išplūšyti, -šyju, -šijaū), *измочалиться, стать мочковатым, отделить волокно (об отлежавшемся или отмочившемся льне); stać się strzępiastym, oddzielić włókno (o lnieniu, które leżało lub było moczone)*. Łukėk, kol linaĩ išplūšūs. *v.* plūšotis, išplaušoti.

Iš-plūtyti, -tiju, -tijau, *пронести (копеей); dostać biegunki (o krowie)*. Išplūtija kārve triaūsių priėdusi. —

Iš-po, *v.* iš.

Iš-pōsakoti, -koju, -kojau, *v.* išpāsakoti. Sėnis išpōsakoja (*y* A. Ю. «išpōsakava» *отъ лав.* «išpōsakūti») vīskā.

Iš-pōselėti (= Понев. išpūsaľot, išpūselėť), -lėju, -lėjau, *прокормить (безречно ухаживая), выхолить; przekarmić (dokładając wielkich starań, pielęgnując), wypićścić*. Gaspadorius led išpōselėja šlėpnus gývolus lig pavāsaria, *t. y.* iškavója. *v.* pōpinti.

Iš-prakaitūti, -tūju, -tavaū, *сеномным; spotnicć*. Išprakaitavaū tamė gyvėnime daūg (prākaitų). *v.* prākaitas.

Iš-prantavoti, -vóju, -vójau, *испытать нрав (чей-н.); испытать, разузнать; wypróbować, wybać (czyj) charakter; docieć, wywiedzić się*. Slėpnamus dáiktus išprantavójau, *t. y.* iškamantinėjau, išklausinėjau.

Iš-prapūlti, -pūlu, -pūlau, *исчезнуть (обо всем); wyginąć, poginąć*. Jau išprapūle aksómai.

Iš-prāsti, išprantū, išprataū, *догадаться, додуматься; понять; dorozumieć się, domyslić się; zrozumieć*. Viėnā žodi pasakeĩ, aš jau išprantū tolaū.

Iš-prātinti, -nu, -nau, *дать уразуметь, понять; научить; dać zrozumieć, pojąć; nauczyć*. Dārba, rāšta (*gen. ?*) išprātinau jljį, *t. y.* jau jis, sūnus, móka. *v.* išprāsti.

Iš-priudinti, -nū, -naū (*об.* išpriudyti, -daū, -džiaū, *жем.* išpriudyti, -dau, -džiaū), *вымыть, вытравить (собакам); wyszczuć*. Išpriudinaū vagiūs (*u* vagis).

Išpuika, -kos, *c.* *цегом, цеголуха; strojniś*. Ar aš tókia išpuika, *t. y.* didiėnā, puikĩ.

Iš-puiskavoti, -voju, -vojau (*u* išpuiskoti, -koju, -kojau), *разбросать, разсипать, разорвать; rozrzucić, zburzyć, zniszczyć*. Pōnas išpuiska-voja vīsā māna gyvātā, *t. y.* išdrāske, išpūstija.

Iš-pukavoti, -vójau, -vójau (= išpuikėti, išpuikti, -kėju, išpuikstū, išpuikėjau, išpuikaū), *возгордиться, заважничать; stać się dumnym, wzbić się w powagę*. Žėntas išpukavója, *t. y.* į didįstā išėja. *v.* puikavoti.

Iš-pūkųti, -kyju, -kijaū, *испугаться; стать мочковатым, мохнатым; obrócić się w puch, stać się strzępiastym (na powierzchni)*. Išpūkýja audimas, kad skiėte ne tiėka áudžiant. *v.* pūkas, išplūšūti.

Iš-pùkšti, išpuškù, išpuškaũ, *покрыться сыном (о тьмъ)*; *pokryć się pęcherzykami*. Liėžuvis iš karščia dvāsės išpuška pūslėmis, t. y. báltas pasidāre.

Išpūlis (ø.-lum. išpūlis), -la, m. *вынадение; wypadnięcie; жем. širdys, -dėis išpūlis, išpoulis (= širdiės išpūlis), nepenoloxъ, ужасъ; przestrah*. Súnus, pamātes lōkį (*медведя*), širdiės išpūlį turėja, t. y. nusigañda. v. išpūlti.

Iš-pūlti, išpūlu (*жем. išpuļu u išpuļnū*), išpūlau, *вынасть (и безл.), выибнуть, насть (о всемъ скотъ, о лошадахъ)*; *wypaść (i bezosob.), powyginąć, powyzydychać (o bydle, koniach)*. Išpūle gývolei. Tau išpūla važiuoti. v. išdvėsti, išgaĩsti, išzguĩsti (išzguĩsti).

Iš-pūplinti, -nu, -nau, *взбуть, раздуть, вениууть; wzbić, rozdać, wzdać*. Susiplūškina išpūplinta, t. y. iškrakmōlinta, jūpa. v. išpūrinti.

Iš-pūrinti u išpūrinti, -nū, -naũ, *взрыхлуть, изрыхлуть, вениууть, всколебать; rozpulchnić, rozbić, wzruszyć (y A. IO. «wytrząść»)*. Išpūrink drabužius išnėšęs ir pakabĩnk ant tvorės. v. išpūrtinti; purūs, išpūrti.

Iš-purkūti, -kūju, -kavaũ, (*хорошенько*) *выснасться; (dobrze) wyspać się; вост. išpuřkoti, -koju, -kojau, чньсть понемногу (всю кашу); zjeść porcoli (całą kaszę, Ped.)*. Išpurkāva kūdikis, t. y. išmiėgōja. v. knaĩkti.

Iš-puĩpti, -pstũ, -paũ, *отець, стамь одумлымъ, неплотнымъ; zabrząć, stać się odętym, nieścislým (y A. IO. «wyhoczyć»)*. Ridikas pavā-

sari jau išpuĩpęs, t. y. pasikiužęs, išakėjęs ėsti, neskanūs vālgyti. v. išpuĩrti.

Iš-puĩrti, išpurstũ, išpurtaũ, v. išpuĩpti. Išpuĩrtęs vėidas girtũkla nũ arieĩkos, išpuĩrtusios kójos nũ ligōs. Išpuĩrtęs ridikas (*Ped.*). v. išbrĩnsti, išpūrti.

Iš-pūřkinti, -nu, -nau, *выинать (при чемъ выполняемый отбояривается, воруютъ, бранится, фыркаетъ); wypędzić (istota wydalana warczy, fuka, parska)*. Pōnas išpūřkins gaspadĩnę, t. y. išvarỹs iš slũžmos.

Iš-purtėti, išpūrtu, -tėjau, *дать ступенка, улизнуть; wypierchnąć*. Žėntas greĩt išpurtėja, t. y. išbėga. v. išpūrtinti.

Iš-pūrti, išpūrstũ, išpūraũ (*жем.*), *нахохлуть перья, нахохлуться, взепохлутиться; раздуться, стамь неплотнымъ; natoperzyć się, naczupurzyć się, najezyć się; rozdać się, stać się nieścislým*. Mĩltai mėlnyčio išpūra, t. y. pasidāre daugiau. v. išpuĩpti, išpuĩrti, išbrĩnkinti.

Iš-pūrtinti, -nu, -nau (*u išpūrtyti, -tau, -čiaũ*), *вытратить; wytrząść*. Drabužius iš dũlkių išpūrtink (*sc. dr. išpūrtink, išdũlkink; dũlkes iš drabužių išpūrtink*).

Iš-purūti, -rũju, -ravaũ (*вост.*), *взрыхлуть, подняться; spulchnić, podnieść się*. Išpurāvusi dũna, t. y. iškiłusi, kad geraĩ išmĩnkyta ir įrũgusi. v. išpūrti, purūs.

Iš-pūsėikauti, -kauju u -kaunu, -kavau, *истратить, израсходовать (оце, тратя понемногу); potracić,*

rozszastać (wszystko, tracąc po trosze), wypustoszyć.

Iš-pūslyti, -lyjù, -lijaũ (*u* išpūsłėti, -lėjù, -lėjau), *изоблудиться, намозолниться; pokryć się pęcherzami, nagniotkami. Raũka išpūsłija. v. pūsłē.*

Iš-pūsti, išpučiu, išpūciau, *выдуть, раздуть, продуть; выдуть, раздуть, прzerwiać. Išpūsk gùrkli. Vėjis išpūs drāpanas ant tvorōs pakabintās. v. išgāirinti.*

Iš-pūsti, išpuntù, išputaũ, *вздуться, раздуться; оцнхнутъ; выдуть się, раздуть się; спучнqć. Išputa žėntas (putmenimis). v. išpuřti, išpuřpti.*

Iš-pustyti, -taũ, -čiaũ, *разонять, разнесту (о вьтрь); rozwiacć, roznieścć (о вьетрзе). Vėjis išpūste žīgždrus, snėgus, kārštą strōvą. v. išpūsti. 2) наточить брыскомъ, лопаткою (косу); wyostrzyć oselką (kosę).*

Išputburnis, -ne, *со вздутымъ, оцнхлымъ ртомъ; mający rozdętą, spuchłą gębę. Išputburnis, kuriō burnā išputusi. v. išpūsti, būrna (burnā, -nōs, būrną).*

Išputėlis, -le, *раздутьиўся, оцнхлымъ челоомъ; rozdęty, wspuchły człowiek. Išputėlis (išputęs putmenimis) pūkša. v. išpūsti.*

Iš-putėti, išputu, -tėjau (*оост.*), *пропастъ, исчезнуть, подохнуть; zmarnicć, zginacć, zdechnacć (iš-putėti, -tėjù, -tėjau, оотннуться, занннуться; wspienić się, zapienić się, P.đ.). Kad tu išputėtum, t. y. i putās pavirstumei (= išnỹktum, pražútum). v. putà, putėti, išpūsti.*

Iš-pūti, išpūvù (*жем. išpūnù, о.-лит. u išpūstu*), išpuvaũ, *вынмутъ, пронмутъ; wygnicć, przegnicć. Drevē ģra išpūvēs vidurỹs mēdžia. Žēme išpūjusi, išmiřkusi ir velėna išpūvusi.*

Išpūtjaknis *u* išpūtjāknis, -ne, *съ вынмшею печенью; инялкъ; z wygnilą wątrobą; zgnilek. Marti supūkusi pavadina anytą «išpūtjakne». v. jāknos, išpūti.*

Iš-putnóti, -nóju, -nójau, *вызоать, выманитъ (купицу откуда-н., пьаницу изъ корчмы); wywolać, wywabić (kurę zkąd, pijaka z karczmy). Ne gál išputnóti vỹrą iš karčemōs, t. y. išvadinti. 2) tešlā išputnója (Понев.), тѣсто сильно поднялось; ciasto bardzo się podniosło (P.đ.). v. putnóti; putnūs.*

Išpūtsubinis *u* išpūtsubinis, -ne, *съ вынмшимъ задомъ; бздунъ, пердунъ; z wygnilym zadkiem; bzdziuch, pierdzicł, pirdola. Kurs nūlataĩ pėrdžia (u. u bėzda), tas išpūtsubinis. v. išpūti, subinē (sūbine).*

Iš-pūsti, -šiu, -šiau, *разрядитъ, нарядитъ, украситъ; wystroić, upiększyć. Māte išpūše sava dukrą, t. y. išrėde. Tetōs duktē išpūšta, t. y. išrėdyta, išpūplinta.*

Išraiža, -žos, f. *вырѣзокъ, вырѣзанная нолоска; wycinek, pas wyrznięty. Iš skūrōs išrėžta išraiža. v. išrėžti.*

Iš-raizgyti (*u* išrazgyti), -gaũ, -giaũ (*u* išrāizgioti, -gioju, -giojau), *выплестъ (снурками, нитями); wypłecć (sznurami, nitmi). Galūs rātų, kad šiaudaĩ ne birtum, išraizgyk (už-raizgyk, zadniaũ nлтя, P.). 2) pac-*

нлесту; rozpleść (P.). Išraĩzge áudeklą (ištrauke átaudus, ir išrĩzga áudeklas). v. išrègsti, išpĩnti.

Iš-rakĩnti, -nũ, -naũ, *разомкнуть, разобрать* (не поломавъ, не испортивъ того, что было сцплено, сомкнуто), *высвободить* (изъ путъ, изъ кандаловъ), *перепробовать* (всѣ ключи, отмыкая что-н.), *поотмыкать*; «rozkluczyć». Išrakĩnk šv. Pẽtro raktelũs (podъ полевого цѣпѣтка), árkla kóją (P.). Išrakinaũ (u išrakinėjau) spỹną visaiš rãktais, bet atrakĩnti negalėjau (Ped.). Išrakinaũ (то же, что išrakinėjau) visàs spynàs su tũmi raktũ. v. įrakĩnti, išpĩnti, išraizgyti.

Iš-rãkti, išrankũ, išrakaũ, *выкнутить* (ковыряя), *выковырять*; *wydłubać*. Išrãk pỹpkę su raktuvũ (выковыркою, ковырялкою).

Iš-rangũti, -gũju, -gavaũ, *раскатать, развернуть* (скатышиъ, кусокъ холста), *вывести, выйти* (непрямыми путями); *провести* кривую черту, *исчертить* кривыми линиями; «wykierować, kierując wyprowadzić». v. išringũti.

Išrankos, -kũ, f. pl. *оборыши, оборки, обирки*; *wybirki, wybiorki*. Išrankos dainũ teblĩka. Će išrankos bũlbiũ, t. y. išskiros. v. išriĩkti.

Iš-rãnkĩoti, -kĩojũ, -kĩojau, *новыбирать*; *powybierać*. Išrãnkĩok vãr pas nũ grũdũ (собств. išrãnkĩoti iš grũdũ, nurãnkĩoti nũ grũdũ, P.). v. išriĩkti.

Iš-ràsti, išrandũ, išradaũ, *найти* (полст долмиъъ поусковъ); *открыть, усмотрѣть* (вину), *изобрѣсти*;

znaleźć (czego się długo szukało); *upatrzeć* (wine), *odkryć, wynaleźć*.

Kaĩcią kókią išraĩnda ũšvis. v. ràsti. Išraša, -šos, f. *вынись, кония*; *wypis, kopja*. v. išrašyti.

Iš-rašyti, -šaũ, -šiaũ, *выписать, снять* конию; *одѣлать* узоры (на ткани, siũvinĩ išrašyti, P.); *wypisać, zdjąć* kopję; *wyhaftować* (у А. Ю. u «wykasować»). Išrašyk mètriką, kad ne bũtum knỹgo (?).

Iš-raũkti, -kiũ, išraukiau, *разморщить*; *rozmarszczyć*. Išraũkti įra iš raukũ ištĩesti.

Iš-raũsti (1), išraustũ, išraudaũ, *раскрасить*, -ся; *wyczerwieniec*. Iš gėdos mergà išraũda. v. paraũsti.

Iš-raũsti, (2), -siũ, išrausiau, *взрыть, вырыть* (роаясь), *изрыть* (весь лугъ, о кротъ); *wzryć, wyrzć* (ryjąc się), *rozryć* (o krecie). Kũrmei išrause (u išraũse, omъ лат. išrausyti) vĩa piėvą. Vaĩkis išrause rūsi (rũti).

Išravos, -vũ, f. pl. *выполотки, все вырванное изъ земли* (картоф. стебли, и т. д.); *wypielki, wszystko, co wyrwane z ziemi* (łodygi kartofli, etc.). Viėnos išravos bũlbiũ pãliktos, t. y. išvogtos bũlbės. v. išrãuti.

Iš-ravėti, išraviu (жем. u частью вост. išravėju), -vėjau, *выполотъ*; *wypleć*. Išravėjau aš sàva bãrą. v. išrãuti.

Iš-riėbėti, -bėju, -bėjau, *разжирѣть*; *roztuczniec, roztyć* (się). Põns išriėbėja, t. y. išgurlėja. v. riėbũs.

Iš-rėdyti, -daũ, -džiaũ, *разрядить, выпрядить*; *wystroić*. Mãte išrėde sàva dũkrą lėizdama už vỹra. v. išpũšti.

Iš-rėgsti, išrezgu, -giau, *вылесту* (снурками, нитями); *wypleść* (sznur-

- kami, niėmi*). Gālą vežiama išrezgiau. 2) *распелем*; *rozplešć*. Išrėgsti jūstėlę (*P.*). *v.* išraižgyti.
- Iš-rėikšti, išrėiškiu, -kiau, *выразить, обнаружить; wyrazić, wyjawić*. Kas būva ką pavõges, o aš išrėiškiau.
- Iš-reŋgti, -giu, išrengiau, *собрать, снарядить (кого с ным); wybrać (кого в drogę)*. Anýta išreŋge piėmeni į bažnyčią.
- Iš-reŋsti, išrenčiu, išrenčiau, *срыбнуть (избы), ночевать (срыбъ, обрыбъ); zrobić zrab (na mieszkanie, studnię), wybudować (zrab)*. Išrenčiau reŋtinį, garbė Diėvui. Visą reŋtinį išrenčiau, t. y. sąlig stõga išbudavõjau.
- Iš-rėnžti, -žiu, -žiau, *напярць, напярць; natężyć, wyprzężyć*. Klepčius ant lāpių išrėnžti. Gālvą išrėnžęs, pasišiaušęs gývolis prieš gývolį eina grūmtis. *v.* iširėnžti.
- Iš-rėplóti, -plóju, -plójau (*u* išropóti, išrėplinti), *выползти, вылезть (на четвереньках, о жабе); wypelznąć, wyleźć (na czworakach, o ropuszy)*. Katrās pīrmas iš ūpia išrėplósiwa.
- Iš-rėsti (1), išrendū, išredaū, *выкатить (камень); wytoczyć (kamień)*. Vagis išrend (= išrėdin; išrend *m.-b.* omz «išrėsti, išridaū?») ākmeni iš pāmata ir lūlenda. *v.* išrėsti, išritinėti. —
- Iš-rėsti (2), išrentū, išretaū, *пропндуться, разпндуться; przerzednić, wyrzednić*. Išrėta mīskas nū iškapójima. *v.* rėtas, rėsti.
- Iš-rėisti, išriėčiu, išriėčiau, *размотать, развуть; rozmotać, rozwinąć*. Išriėšk drīką iš tiėstūva ir pataisýk, kur siłpsta audīmas.
- Iš-rėtinti, -nu, -nau, *пропндуть, разпндуть; przerzedzić, wyrzedzić*. Põnas išrėtina gīrią. *v.* išrėsti, rėtas.
- Išrėža, -žos, *f.*, *v.* išraiža; išrėžti.
- Iš-rėžti, -žiu, -žiau, *вырзать (что-н. сз дмны); wyrznąć (co-k. wzdluż)*. Išrėžiau viėnas nāgines.
- Iš-rýdyti, -dau, -džiau, *(прощаясь или отныская) дать нажратъся; żegnając się lub wypuszczając) dać nażarć się*. Bõbos niėks ne išryde: nè dave dūnos, sviėsta, alaūs. *v.* išrýti.
- Iš-rykšti, išrykštu, išryškau, *pacnyctumься, разпньтсь, распороться; rozpuścić się, rozlczyć się, rozpróć się*. Ne apsiulėtas audīmas išrīks, t. y. išbrīgs. *v.* išėrdėti.
- Iš-ringūti, -gūju, -gavaū, *v.* išrangūti. 2) *вывезти (выннть, распнть); wyprowadzić (wyciągnąć, wypie-wać)*. Išringūk dāina.
- Išrinka, -kos, *f.* *выборы; wybór (wy-bory), obieranie*. Bus išrinka (*об. rinkimai, skýrimas, riñks-skiřs ką-nõrs*) šendiėn viřšininka, stõrastos, ļaūk-sargų. *v.* išriñkti.
- Iš-rinkti, išrenku, išrinkaū, *избрать, выбрать; wybrać*. Išriñk žirnins iš šiugžmų ant virima (= virimui, vīrti).
- Išrinktūnis, -ne, *избранный, отборный, лучший; wybrany, wyborowy, lepszy*. Didžiósias (*sc. didžiāusias*) bũlbes, išrinktines pařdaviau. *v.* išriñkti.
- Iš-rīsti, išritu, išritaū (*сост. išričiau, выкатить, вывалить (нокатомъ); wytoczyć, wywalić (tocząc)*). Išrīsk kūbilą ļaūkan iš trobõs. *v.* išrėsti (1).
- Iš-ryškinti, -nū, -naū, *дать pacnyctumься, разпньтсь, распороться;*

dać rozpuścić się, rozleść się, roz-
próc się. Išryškinai áudeklą neapsiū-
lėta. v. išrykšti.

Iš-rišti, išrišu, išrišau (сочм. išrišiau),
развязать; rozwiązać. Išrišk rỹši sū-
rištą.

Iš-rytėti (u išreitėti), išrytu, -tėjau
(жем.; с.-лут. išriētėti), шыка-
тумься; шылытумься (изз яўца);
wytoczyć się; wykluć się (z jajka).
Viščiūkai iš kiaušių jau išrytėja (ю.
u зан. с.-лут. išsirita, сочм. išrie-
dėja). v. rytėti, išsikálti.

Iš-ryti, išryjù (жем. išrynù), išrijaũ,
выжрать, лотомъ пожрать (изз
цело-н.), шылонать; wyžreć, požreć
(skąd), łapczywie wyjeść. Išryk, t.
y. išėšk.

Iš-ritinėti (сочм. išridinėti), -nėju, -nė-
jau, пошыкатумь; powytaczać. Āk-
menis išritinėk. v. išrišti, išrytėti.

Iš-ryžinti (сз знач. pass.-caus. išryž-
dinti?), -nu, -nau, развещи, раз-
смагумь, расмоньпумь; rozsze-
rzyć, rozstawić, rozczepierzyć. Sėnis
šildos išryžinęs riētus, t. y. ne su-
sklaūtes. v. išryžti. —

Iš-ryžti, išryštu, išryžau (жем.), сна-
рядумь, собрать, отправить (сз
нумь); wybrać, wyprawić. Išryžk
bėrus i kelonę, t. y. taisyk vīsa,
ko reikia i kėlį: āpdarus, valgius,
sūdynes. Aš išryžau i sviėtą vaikūs,
priė dārba darbininkus, t. y. išrė-
džiaũ, išlėidau. v. išrengti.

Iš-ródyti, -dau, -džiau, показати
(оце), пошыказати; pokazać, wyk-
azać (wszystko). Vīską išródžiau aš
jāmui (v. išvaidinti). 2) умнть (та-

коў-мо) судъ; wyglądać (dobrze,
śle). Ji dār geraĩ išrōda (P.).

Iš-rokūti, -kūju, -kavaũ, вычесть; co-
считамь; odliczyć, odrachować; zli-
czyć. Išrokūk vīsas bėrna sūgaištis.
v. atskaityti.

Iš-rūdėdinti, -nu, -nau, дати заржа-
намь; zardzewieć. Kodėl teĩp varinį
išrūdėdinai. —

Išrūgos (сочм. išrūgos), -gũ, f. pl. шы-
соромка; serwatka. Išrūgos iš-po-
piėna surūgusia, o pārūgos iš-po-
smetōna nurūgusia. Tekėti mergà,
kaip mūse i išrūgas, leñda. v. pā-
sukos, išrūgti.

Iš-rūgōti, -gōju, -gōjau, выговорить,
укорить, упрекнуть; wymówić, na-
ganić, zrobić (komu) wyrzuty. Išrū-
gōjau už jo liežuvį, t. y. iškalbėjau
jo piktūs dārbus. v. iškalbėti, išmė-
tinėti.

Iš-rūgti, -gstu, -gau, шыкиснуть (шы-
кваситумься), достаточно укиснуть;
wykisnąć, dostatecznie ukisnąć. Dū-
na išrūga įmaišyta, jau galĩ kėpti.
v. iškaužōti, iškožėti, išgaužėti.

Iš-rungūti, -gūju, -gavaũ (сочм., v. iš-
rangūti), шынуть; wygić. Išrun-
ga-vaũ aš jĩ, dabaĩ valkšnūs, išmánk-
štytas.

Iš-rūpti, -piũ, išrūpiaũ, выдолбить, вы-
ковырять (углубление); wydrążyć,
wydłubać. Būlbę išrūpk ir bus pyp-
ke. Sūnus išrūpe āvilį su kertėklu.
v. išūrbtĩ; raupinėti (u raupyti).

Iš-rúsoti, -sau, -sojau, побыть, про-
вещи время (невесело); przebyć,
spędzić czas (niewesoło). Išrúsojau
name (sc. namiē) šendiēn niėkur ne
ėjus i svečius.

Iš-sakióti, -kióju, -kióju, *разыскивая по следам, исходить (отъ мѣста); przeszukać (śladę śladem)*. Aš išsa-kióju, t. y. išjiėškóju visūs pāšalus, ir ne radaū arklį.

Iš-sarginti, -nū, -naū, *выходить, при-смотреть (больного, больных); wypielegnować, dojrzeć (chorego, chorych)*. Trīs (об. trejūs) metūs išsarginaū ligónį. v. išlīginti.

Iš-sausėti, -sėju, -sėjau, *высушиться, усохнуть; wysuszyć się, wyschnąć*. Žėme išsausėjusi nū sausrōs, t. y. išdžiovējusi nū kaitrōs. v. išsaūsti.

Iš-saūsinti, -nu, -nau, *высушить; wysuszyć*. Kľanūs išsaūsinti. v. saūsas, išdžiovinti.

Iš-saūsti, -stū, -saū, *высохнуть; wyschnąć*. Kľonis, baľa išsaūsa. v. išdžiūti, išsausėti.

Iš-siaūsti, išsiaučti, išsiaučiau, *раздуть (собств. снять верхнее платье; раскрыть, раскутать); rozebrać (właśc. zdjąć wierzchnie ubranie; rozkryć, odsłonić)*. Išsiaūsk vaiką, t. y. atiūnk apsiaūstus, drabužius.

Iš-sėdėti, išsėdžiu, -dėjau, *высидеть; otcuidь; wysiedzieć; odsiedzić*. Mokinys (ученик) išsėdėja sava nevāľa.

Iš-seikėti, išseikiu, -kėjau, *вытъреть (закрыть), выбрать (все изъ за-крома, мѣрами); wymierzyć (skrzynię zbożową), wybrać (wszystko ze skrzyni zbożowej, mierząc)*. Išseikėjau su saiku vīšą arūdą (жем. mýgą, mėigą) grūdį.

Iš-sėkinti, -nu, -nau, *дать усохнуть или изсякнуть; wysuшить; dać wy-*

szczyć się, wysiąknąć (intr.); wysuszyć. Ligà išsėkina kaulus. v. išsėkti (1).

Iš-sėkti (1), išsenkū, išsekaū (вост. и išsekaū), *изсохнуть, изсякнуть; usохнуть; wysiąknąć (intr.), wyszczyć się; wysuszyć się*. Išseke saūsas, kūdas gyvolis, t. y. iškiugždija, iškiušėja. Išseka vandū iš prūda. Bařšči be-virdami išsenk (y A. Ю. «išenk»), t. y. suvērda, sumażė.

Iš-sėkti (2), išseku, išsekaū, *выб-жать (смадом); wybić (śladem)*. Šū išseke pāskui jľ ir nebeparbėga. +

Iš-sėlpinėti (Омс.), -nėju, -nėjau, *раззоиться, разбрестись (о слабых, утомленных существах), разбродиться; rozjść się, rozproszć się (o słabych, zmęczonych istotach)*. Žmónys iš bažnyčios išsėlpinėja, t. y. išsiváikščioja.

Iš-sėmti, išsemti, išsėmiau, *вычерпать, вычерпнуть (жидкость, сыпучее); wyczerpać, wyczerpnąć (płyn, rzecz sypką)*. Jinaľ, anýta, išsėme visūs grūdus, miltus.

Iš-sėti, išsėju, -jau, *высеять, посеять; wysiać, posiać*. Išsėjau trīs pūrus.

Iš-si-aižyti, -žaū, -žiaū, *вылизнуться; wyluszczyć się*. Kaip užľija, žirnei išsiaľže iš ánkščiu. v. išaižyti, išľti, ľti.

Iš-si-akėti, -kėju, -kėjau (жем.), v. išakėti; akėtis. Išsiakė dūna, kad nuvỹksta.

Iš-si-anūti, -nūju, -navaū, *попортниться (о томъ, что мучилось, терпѣло); изсякнуть; porpnć się (о tym, co*

bylo męczone, długo cierpiało); *wy-siąknąć (intr.)*. Išsianāva vidurē par gavēnē, t. y. išsitūština. v. anūti, išanūti.

Iš-si-aũti, -aunũ, išsĩaviau, *пазымь (себѣ, свое)*; *пазымься (возвр.)*; *розуć (sobie, swoje)*; *розуć się*. Jau išsĩaviau aš kójas.

Iš-si-baĩgti, -gĩũ, išsĩbaigiau, *выїти (уздержамься, перестать)*; *wyjść (być wypotrzebowanym; wyprowadzić się, wyniknąć)*. Alũs išsĩbaige (*вышло все нуо*). v. išsibėrgšti, iš-baĩgti.

Iš-si-barstyti, -staũ, -sčiaũ, *повысы-нать (свое, у себя)*; *разсыпаться, выкинуть (распаться, опоро-ситься)*; *powysypać (swoje, u sie-bie)*; *rozsypać się (roztrząć się, oprosić się)*. Kiaũle partėlžta daržė išsibařste ne gývais pařšais, t. y. išsĩmete (u išsĩmete?). v. išsĩmėsti, apsipařšũti.

Iš-si-baukřĩóti, -ćĩóju, -ćĩójau, *напы-рамься; настрашýć się, злėкнćć się*. Išsibaukřĩóš mergà, t. y. bijódamos gulėš. v. išbaukřĩóti.

Iš-si-baũsti, -baudžĩũ, išsĩbaudžiau, v. išsibaukřĩóti. Aš išsĩbaudžiau (= įšĩ-baudžiau?) nũ ugniėš. v. išsigaĩnsti, įsibaũsti.

Iš-si-bėrgšti, -gždžĩũ, išsĩbergždžiau, *обезплоднѣть; потерять способность къ оплодотворенію, утратить (о самцу)*; *wyjałowić; stracić zdol-ność zapładniania, wycieńczyć się (o samcu)*. Paleistũvas išsĩbergžde, t. y. vaĩsų išlėida, nebtũri, iš ko(?) vaĩsaus lėisti. 2) *nouzderжамься, noucmnamumься; powyladować, stra-*

cić (wszystko). Anũdu išsĩbergžde besiprovdami, t. y. įsiskólija, ne tũri niėka par prõvas. Išsĩbergž-džiau iš visõs ātsargos (*zanacь*) vaĩ-gia (= visai išsĩbergždžiau) su sve-ćeĩs, t. y. niėka nebturiũ, vĩaš āt-sargą vaĩgia išlėidau. v. išsibaĩgti, išbėrgšti.

Iš-si-bicũti, -cũju, -cavaũ, *намер-нѣмься (уздержамься)*; *nacierpieć się (wydać wiele)*. Išsibicāvome su pařaraĩs šĩ pavāsari, t. y. išsikaštā-vome.

Iš-si-blaĩgnyti, -nijũ, -nijau, *омпе-звѣтѣмься, промпезвѣтѣмься, прумти съ себя; wytrzeźwić się, przyjść do siebie*. Sũnus išsiblaĩgnijs nũ girtũ-klũ (ũgũ). 2) *развѣчѣмься; rozerwać się*. Gaĩvā man sopėja, ir nuėjaũ išsi-blaĩgnyti, žuvauti. v. išsiblaĩdyti. —

Iš-si-blaĩvyti, -vaũ, -viaũ, *отрезвѣмь-ся; разяснѣмься (о небѣ); разо-нать (своѣ сонѣ); прумти съ чус-твом; wytrzeźwić się; rozjaśnić (o niebie); wybić się (ze snu); przyjść do siebie*. Dangũs benór išsiblaĩvyti, t. y. išsigaĩdryti. Brólis nũ miėga išsiblaĩve. v. išblaĩvéti, išblaĩvyti.

Iš-si-blaĩdyti, -daũ, -džiaũ, *отмпе-звѣтѣмься, прумти съ себя, съ чус-твом; пронать своѣ сонѣ; wytrze-źwić się; przyjść do siebie, wybić się (ze snu)*. Martĩ greĩtai išsiblaĩnde iš pasigėrima, iš miėga, iš ligõs. v. iš-siblaĩvyti, išblaĩdyti, išsibleĩsti.

Iš-si-blaĩkỹti, -kaũ, -kiaũ, *размемь-ся (разлечамься); вылеч; переступмься; być rozrzucanym (rozchlastanym); wylce (nieprawdłowo)*. Vaĩkas, ligõnis (begulėdamas) išsi-

- blāške (P.). Rugei išsiblaške (P.). 2) *разспя́ться; быть разогнану, прогнати (о снѣ); rozproszyć się; przejść (o śnie).* Miėgas māna išsiblaškysės. v. išblaškýti.
- Iš-si-blazgātyti, -tiju, -tijau, *выпутаться, разпутаться; wylajac się wzajemnie, wybuchowac się.* Anýdvi (жем.) susibārusi išsiblazgātija, t. y. išsinevežioja. v. išblazgātyti. —
- Iš-si-bleñsti, -blendžiù, išsiblendžiau, *вытрезвиться, проясниться, осветиться; wytrzeźwić się, wyjaśnić, odświeżyć się.* Tu išsiblendei švarei, t. y. išsimėgojei. v. išsiblandyti.
- Iš-si-blunzgātyti, -tiju, -tijau, v. išsiblaivýti, išsiblandyti, išsibleñsti. Išsiblunzgātyti yra išsipagirióti. —
- Iš-si-blusinėti, -něju, -nějau, *выловить у себя блох; wylapać u siebie pchły.* Jinaĩ, piēmėne, besėdėdama išsiblusinėja, t. y. neblėka blūsų.
- Iš-si-bodėti, išsibodžiu, -dėjau, *сбыть, сжить (то, что служитъ въ тягость), отдѣлаться (отъ кого), развязаться (съ кѣмъ); pozbyć się (tego, co jest ciężarem), uwolnić się.* Išsibodėsi tu māne, kad taip nekonti, t. y. miřsiu aš, — sāka anyta. Lėd išsibodėjau nū to nedōra žmōgaus, t. y. vos jĩ nustūmiau nū sāvės, kad jĩjĩ (sc. jōjo) daugiaũ nebmatyti.
- Iš-si-bruzdėti, išsibruzdu, -zdėjau, *пачежелиться; rozruchać się.* Priė dārba išsibruzdėsi. v. įbrzdinti.
- Iš-si-budavóti, -vōju, -vōjau (u išsistatyti, -taũ, -čiaũ), *выспрoutь себя; wybudowac sobie.*
- Iš-si-būdinti, -nu, -nau, *разбудиться; rozbudzić się, wybić się ze snu.* v. išbūdinti, išbūsti.
- Iš-si-bujóti, -jōju, -jōjau, *разбуяниться; rozhukać się.* Išsibujója sūnus, t. y. išsivýrava (sc. įsivýrava). —
- Iš-si-buksvóti, -vōju, -vōjau, *вынутъ рыбаку сверхъ итановъ (и такъ ee носить); wypuścić koszulę (i nosić ją nad majtkami, spodniami).* Išsibuksvóti yra ant viřsaus kėlnų mārškinius išlėisti. v. išsikričióti.
- Iš-si-burzdėti, -būrdzu, -zdėjau, v. išburzdėti. Išsiburzdėti yra išsiskubėti (sc. išskubėti).
- Iš-si-būti, -būvũ u жем. -būnũ, -buvaũ, *выстояться; wystacć się.* Linaĩ ant kraikōs išsibūva. v. išbūdyti.
- Iš-si-buvóti, -vōju, -vōjau, *пробыть (иди-н. онъ дома) домо, достаточуо; wybyć (gdzie poza domem) dlugo, dostatecznie.* Aš išsibuvójau, t. y. ilgaĩ buvaũ išėjęs.
- Iš-si-čilyti, -diju, -dijau, *выпутаться (и тмъ выстать себя на позопуше); wylajac się (i wystawić siebie na pośmiewisko lub być za to wyszydzonym).* Išsičidija dėde, kaip išsigėre ariėkos. v. išsišidyti.
- Iš-si-dapstyti, -staũ, -čiaũ, *свести концы съ концами (живя бережливо); wystarczyć (żyjąc oszczędnie), wymiarkowac.* Dapstykis, be ne išsidadsty si su sava ūždaru, su piėnu. v. dapstyti.
- Iš-si-dėrgti, -gru, -grau, *замапаться; wypręcacć się, zabrudzić się.* v. išdėrgti, išsiferkti.

Iš-si-deřkti, -kiù, išsidėrkiau, *успаж- нуться; wypróžnić się*. Vaikas iš- sīderke, t. y. išsišika (*отъ иаг. iš- sišikti, išsišiku, -kaũ, оомт. išsišikiau*). v. išsišikti.

Iš-si-dėvēti, išsidėvėu, -vėjau, *уно- цуться; zużyć się, znosić się*. Dra- būžis išsidėvėja, kaip dóbstys, t. y. išbliūda.

Iš-si-dilgėti, išsidilgiu, -gėjau (= išsi- dīlgyti, -gau, -giau u išsidīlginti, -nu, -nau), *ожечься на крапуть; «wypokrzywić się»*. Išsidilgėsi atsi- gulęs tarp dilgėlių. v. dilgėtis.

Iš-si-draikstyti, -staũ, -ščiaũ, *разбо- раться изъ кучи врознь, разме- таться, разлѣтаться, развалиться* (*объ отд. соломинатъ, нутятъ*); *być rozrzuconym, rozleść się (o słomie, niciach)*. Išsidraikšte linaĩ. v. iš- draikyti, išdraikos.

Iš-si-draikóti, -kóju, -kójau (*об. išsi- dráikroti, -kroju, -krojau*), v. išsi- draikstyti. Išsidraikója šiaudaĩ, t. y. išsidraĩke (*отъ иаг. išsidraikyti*). v. draikótis.

Iš-si-dransinti, -nũ, -naũ, *посмѣлѣть; stać się śmiałym, śmielszym*.

Iš-si-drāpinti u išsidrēpinti, -nu, -nau (*жем.*), *пачуедрунуться; stać się hoj- nym*. Māna vyras ne išsidrāpins pi- jūkams, t. y. ne dūs abradneĩ. Mārtĩ išsidrāpina sava viešnėms, t. y. dāve abradneĩ. Ne išsidrēpin anyta, t. y. daũg ne dūda. v. išdrežėti.

Iš-si-driēkti, -kiù, išsidriėkiau, v. iš- driēkti, išdriēkti. Išdriēĩ šiaudaĩ, ku- riē išsidriėkė.

Iš-si-drĩbti, -drimbũ, -dribaũ, *разва- литься, разметаться, разлѣтаться*

(*о впазу*); *być rozrzuconym, rozleść się (o błocie)*. Kėlis, t. y. puřvas iš- kėla, išsidriėba (= išsidrābsta beva- žinėjant). v. išdriēbti.

Iš-si-dũmti, išsidũmiu, -dũmiau, *вы- буться (о дорожѣ, проложенной по нецваной почвѣ); stać się wybois- tym (о drodze, przechodzącej przez grunt piaszczysty)*. Kėlis išsidũme, t. y. vėjis išdũme smĩlti.

Iš-si-gaĩdryti, -riju, -rijau, *прояснить- ся (о породѣ, небѣ); rozjaśnić, roz- pogodzić się (о pogodzie, niebie)*. Po liėtaũs óras išsigaĩdrija, kad apsiũ- kusi būva.

Iš-si-gamĩnti, -nũ, -naũ, v. įsigaimĩnti, įsigamĩnti. Pósunis išsigamĩna (= įsi- gamĩna) sau pārėdnius iš pasėlũ, t. y. išsitaĩse (= įsitaĩse).

Iš-si-gaĩsti, -nstũ, -ndaũ, *уцнытаться; zleknąć się*. Išsigandaũ, kad pijūkas norėja mĩlintis. Kad kas baĩda, aš išsigaĩstu. v. išsibaukščióti.

Iš-si-gaũti, -gaũnu, -gavaũ, *выпсаться, улызнуться; wyrwać się, змыknąć*. Vỹ- ras išsigāuna iš namũ ir gėria.

Iš-si-girtũti, -tũju, -tavaũ, *вымпе- зоваться; wytrzeźwić się*. Išsigirtũti ųra išsipagirióti, išsiblandyti.

Iš-si-gõžti, -žrũ, išsigožiau, *пачку- нуться, распачнуть; rozwinać się, rozrosnąć się*. Išsigõžti ųra išsi- skėsti.

Iš-si-ĩlgti, -gstu, -gau, *сочкунуться, смосковаться (но комѣ); stęsknić się (do kogo)*. Išsiĩlgau (*об. išsiĩlgau*) aš tãvęs, t. y. pasiĩlgau, man vis būva iĩgũ.

Iš-si-jiĩnti, išsiĩjemu (u išsiĩjimu), išsi- jėmiau, *вынуть (себѣ, свое); wyjąć*

(*sobie, swoje*). Turī īssijēmusius (sc. īssijēmusis, īssijēmusi, Олс. īsjēmusins). v. īšiṁti.

Īssijos, -jū, f. pl. (мучная) *высыпки; wysiewki, przesiewiny*. Kur ant rēčia pasilȳkti (sc. pasiliēkti) nū sijójima, vadinas īssijos. v. īssijóti, āt-sijos, pāsiautos.

Īs-sijóti, -jóju, -jóju, *проспать (мучу); przesiać (mękę)*. Īssijótas īssijas sūpīlu aš kiaulēms ī jōvalā.

Īs-si-kābazūti, -zūju, -zavaū, *выкаться, высвободиться (сз трудом); wytoczyć się, wyswobodzić się (z trudnością)*. Īssikābazūti ģra īssirīsti. v. īssikāpanoti.

Īs-si-kaišyti, -šau, -šiaū, *убрать (свою избу, юлову зеленью); ubrać (swoją chatę, głowę zielonemi gałązkami)*. 2) *поддержаться (о разных мстсах); wykspensować, wydać (wiele, wszystko, w różnych miejscach)*. v. īskaišyti.

Īs-si-kāišti, -šiu, -šiaū, *выскоблить, выскребать (для себя, свое), издержать (осмакш, осе); wystrugać, wydrążyć (dla siebie, swoje), wydać (resztki, wszystko)*. Aš īssikāišiau īs visū sava ātsargū (= īssikāišiau vīsa sava ātsargā u. u. nrosmo īssikāišiau) ant vesēlijos sesešs, t. y. daūg īslēidau. v. kāišti, īskāišti.

Īs-si-kaītinti, -nu, -nau, *наиряться; wygrzać się*. Vaikas īssikaītina ant sālēs. v. kaītinti.

Īs-si-kaībti, -ībštū, -ībaū (noumi *то же, что* īssikalbēti), *па. новоритесь; rozmawiać się*. Īssikalbaū su jūmi vākar.

Īs-si-kālti, īssikaļu, īssikalau, *выбится, пропасти (о сьмени); выключиться; wybić się, wyrosnąć (wyjść z ziarna, z ziemi); wykłuć się*. Kaip uždišt žēme, būlbēs stōvi pasvadintos, kol beišsikaļ. Viščrūkas, žašūkas riēta (*образовывается, развивается*) kiaušinyje; suriētējes kāļasi, īssikaļa; īssikāļes (u prasikāļes) īssirita (*оот. u išriēda, жем. išryt, išreit, Ped.*).

Īs-si-kamarūti, -rūju, -ravaū, *снять сз себя (высвободиться); zdjąć z siebie (wynurzyć się, wyswobodzić się)*. Sūnus īssikamarūs īs marški-nū, t. y. īssimaūs. v. īssikāpanoti.

Īs-si-kāpanoti, -noju, -noju, *выкопаться, выбархтаться; развзаться; wykopać się, wygarnąć się; pozbyć się*. Sēnis led īssikāpanoja īs ligōs, t. y. īsgija. v. īškāpanotys.

Īs-si-kārstyti, -stau, -ščiau, *развучить; wywisnąć (o wielu rzeczach)*. Īssikārste ledīnēs (*лудины*) pakraščeļs ūpia. v. īškārstyti.

Īs-si-kāsti, īssikasu, -siaū, *выконаться (u развязаться); wykopać się (i pozbyć się)*. Īs žēmēs īssikāsti. Īs ligōs īssikāsti (u īssirīsti, Ped.). v. īssikāpanoti.

Īs-si-kašēti, īssikašu, -šējau, *исхудать, изсохнуть, изсякнуть; wychudnieć, wyschnąć, wysiać (intr.)*. Ligōnis īssikašējes, t. y. īssēkusi mēsa ant žmōgaus. v. īškašēti, īsdžrūti.

Īs-si-kāštyti, -tijū, -tijau u īssikaštūti, -tūju, -tavaū, *издержаться, поустратиться; wydać, wykspensować (wiele)*. Vesēlijā kēlti (= vesē-

lijai kėlti, vesėliją kėlant) reik išsikaštyti. Išsikaštūti yra išsibicūti. *v.* išsikāišti; išsikašyti.

Iš-si-kėlti, išsikėlu, -kėlau, *подняться; nepesecemь (куда); podnieść się; przeniesć się (dokąd)*. Vienu išsikeł, antru išsitemp ir par tai dūmšlės áudekle dārosi. 2) *возвыситься; перевознестись; wywyższyć się; wynieść się*. Žentas išsikėla (*вост.; мож. быть и иškėla, возвысился*) iš sava tuřtų (= sava tuřtais; iš sava tuřtų išsikėlti, *непесецмь, непахать из своего имния, P.*) *v.* iškėlti, iškilti, išsikraustyti, išikėlti.

Iš-si-kerėžyti, -žiju, -žijau, *неперебра-нись; wykłócić się*. Išsikerėžyti yra išsirýti (*жем.; в.-лун. išsirieti*), išsiřojoti.

Iš-si-kėsti (*вост.*), išsikečiu, išsikėčiau, *раскунуться, раскрыться; разра-стись из утробы; rozpostrzeć się, rozkryć się; rozrosnąć się w szerz*. Mėdis, kaip rekėtis, išsikėtes stóvi, *t. y.* išsiskleides. *v.* iškėsti, išsiskėsti.

Iš-si-kėžti, -kėštù, -kėžau, *размзаться, расплываться; rozleźć się, rozplynąć się*. Gymulys vandený išsikėšta, *t. y.* išsiplėsta (= išsiplėcia). *v.* ištižti.

Iš-si-kilti, išsikiltù, išsikiřau, *убраться; wynieść się*. Geraĩ, kad bóba nórisikilti (*sc. išsinėšinti*) nū mănės. *v.* iškilti, išsikėlti. —

Iš-si-kinkýti, -kaũ, -kiaũ, *вытрячь; развалиться; размзаться, располз-тись; wyprzeznąć się; rozwalić się, rozleźć się*. Arklys išsikiinke (*Ред.*) Jijč, anýta, mĩslija, kad išsikinkys nū muřima, *t. y.* numĩrs. *v.* išskinýti, ištižti.

Iš-si-kivinklinti, -nu, -nau (*u* išsiki-vinkloti, -loju, -lojau), *выныматься, высвободиться; wypłatać się, wyswobodzić się*. Led išsikiivinklina, *t. y.* ištrūka, žentas iš raĩkų žmōgžudų. *v.* išsipainioti, išsikāpanoti.

Iš-si-kłaipýti, -paũ, -piaũ, *нопаца-таться, покрушиться (о многих предметах); zachwiać się, wykrzywić się (о wielu rzeczach)*. Nepraĩti rugelĩ išsikłaipe ĩ řalĩs, *t. y.* išsikraĩpe. *v.* išklýpti, iškłaipýti, išsi-błaskýti.

Iš-si-kłastýti, -staũ, -sčiaũ, *пакку-наться; rozłożyć się*. Išsikłastę rugelĩ, viens řēn, kits řēn. *v.* išsisklēsti, iškłastýti.

Iš-si-kludýti, -kludaũ, -kludžiaũ, *высвободиться (отупнущицъ); wyswobodzić się (odczepiwszy się)*. Ař išsikludžiaũ, kur buvaũ ĩklūvēs. Rāřtininkas benór išsikludýti iš bėdōs. *v.* iškludýti, ĩkludýti.

Iš-si-kłumpātyti, -tiju, -tijau, *уцмон-таться, выбутись; być wydepta-nym*. Prieva išsikłumpātija rūdenĩ par řlapumą, *t. y.* išmankāsija (*sc. išsimankāsija*). *v.* iškłampātyti, iš-simaklinėti. —

Iš-si-kōlóti, -lóju, -lójau, *неперебра-нись, выпугаться; wykłócić się, wylać się*. Anýdvi (*жем.*) išsikōloja, *t. y.* išsibłazgātija.

Iš-si-kraipýti, -paũ, -piaũ, *искрушиться; wykrzywić się*. Išsikraĩpēs tekĩnis ant řalhēs (?). *v.* iškrýpti, išsi-kłaipýti.

Iš-si-kraustyti, -stau, -sčiau, *спахать, неперебраться; wyprowadzić się, wy-*

niešė się. Sesū išsikráuste šėndien. v. išsikėlti, iškráustyti.

Iš-si-kravóti, -vóju, -vójau, *выложить свое (и собрать); wyłożyć swoje (i zebrać).* Kráustydamos, kól išsikravósi (об. išsiimstýsi, išsikiľnósi), dáiktus, bus vaĩgas. —

Iš-si-krėsti, išsikrečiu, -krėčiau, *вытряхнуть, вытряснуть (свое, для себя); wytrząść (swoje, dla siebie).* Ką tur tave blūsos ėsti, ar ne galĩ išsikrėsti. v. išsibľusinėti.

Iš-si-krićióti (u išsikrećióti), -ćióju, -ćiójau, *вынуть пуды (сверх штанов); wypuścić koszulę.* Išsikrićiójė márškinius — výrai iš kėlnų, móters iš sijónų (?) — piáun šiėną, t. y. išsitráukę, išsibuksvóję. v. įsikrićióti, išsibuksvóti.

Iš-si-kryķkšti, -kryķščiu, išsikryķščiau, *накрываться; накрываться (о думаму); nakwakać się; nakryzyczć się (o dziecku).* Išsikryķšte kūdikis, t. y. išsirėke.

Iš-si-kūrĩnti (u išsikūrėnti), -nũ, -naũ, *ucmonumься; wypalić się.* Išsikūrĩna pėčius. v. įsikūrĩnti.

Iš-si-kvaipstýti, -staũ, -sčiaũ, *непедохнуть; wytchnąć (nieco).* Ašviėnis paĩšęs te-išsikvaipsta, t. y. te-atsipučia.

Iš-si-kvėpti, -kvėpiũ, išsikvėpiaũ, *недохнуть; wytchnąć.* Vĩnas išsikvėpęs, t. y. nuvėšęs.

Iš-si-kvēsti *), išsikvesčiu, -kvėsčiau,

раснахнуться, раскрыть; расхнуться; rozchlastać się, rozтворzyć się; rozpostrzeczć się (v. išsikėsti, išklėsti). Išsikvēstęs drabužius, káili-nius eĩnu smagũs, t. y. atsikľástęs, išsiskleĩdęs, atsisągstęs. —

Iš-si-ľabinti, -nu, -naũ, *уцѣлѣтись; wyleczyć się.* Sũnus jau išsiľabina (iš ligõs), t. y. išgĩja.

Iš-si-ľaikýti, -kaũ, -kiaũ, *продержаться, уцѣлѣтись; przetrzymać się, ocalać.* Bũľbės ne sušąľusios par žiėmą išsiľaĩke žėmėse. v. įsiľaikýti, išlikti.

Iš-si-ľamĩnti, -nũ, -naũ, *выломаться; wylać się (то же, что išsiľaužti).* v. išľaužti, išľamdyti; įmalĩnti.

Iš-si-ľapóti, -póju, -pójau (u išľapũti, -pũju, -pavaũ, *южн. в.-лит. išlapóti, -póju, -pójau), *облущиваться; rozlićić się.** Išsiľapója šąkos, t. y. į ľapũs išėja, sũgože, sũklėste mĩškas.

Iš-si-ľėisti (сочм. išsiľaĩsti), -ľėidziu, -džiaũ (южн. и жем. -dau), *распнумься; распнумь, спнумь (свое добро); rospuścić się; roztrwonić (swoje dobro).* Sũdys (сажа) prigar-gėjusios ant ľũbų, t. y. burbuľaĩs išsiľėidusios. Põnai išsiľbergžde, t. y. išsiľėida, jau tuštĩ, mĩčka ne tũri. v. išľėisti.

Iš-si-liėti, -liėju, -jau, *вылѣтѣть; wylać się, rozlać się.* Kaip lyte (sc. liėte) išsiľiėja kraũjis.

Iš-si-lydėti, išsiľydziu, -dėjau, *проедуть (изъ дому); przeprowadzić, odprowadzić (z domu).* Nũtaka iš-

*) Iš-si-kvatóti, -tójũ, -tójau (Пом.) употр. въ значеніи болѣе обыкновеннаго въ вост. Литвѣ išsikėtóti (распнумься; раскинуться; eĩna išsikratójęs). Ред.

silỹdi*) sąva mýlimajį ir pabučių priėmėnį.

Iš-si-lỹkyti, -kiju, -kijau, *освободиться* (*поработав лишнее или найдя себя заместителя*); *uivolnić się*. Išsilỹkyti iš namų reikia, kad būtų čėsa važiuoti. *v. išlỹkinti u išlỹkyti, išlĩkti*.

Iš-si-lỹžti (*с.-лат. išsiličžti, прѣже išsiličžti*), išsilyžu (*жем.*), išsilyžiau, *вылизаться; выйму сз трудомъ u разрастучь; wylizać się; wysć z trudności i rozrosnąć się*. Pašaipstaš ugnis išsilyže į platumą, by laizydamos blũkt-blũkt, kur prigretė, t. y. išsiplėte par gaįsrą. *v. išličžti*.

Iš-si-lõšti, -šnũ, išsišošiau, *выпрямиться; wyprostować się*. Išsiłõšusią žmõgaus graži eįsena. Senà bóba sàka: «Jau aš išsišošiau, kad būtų graži eįsena». *v. atsiłõšti (atsiłõšti), išsitičšti*.

Iš-si-lĩpti, -pstũ, -paũ, *отчаяться; wpaść w rozpacz*. Ne išsiłpk (= *жем. nesiłrk сз значениu nesiłúpink или жем. neįsipĩlk, не тужу?*), t. y. ne rūpinkis, bus sveikà duktė. —

Iš-si-lũlinti, -nu, -nau, *разохотиться; rozochocić się. v. įsilũlinti*. —

Iš-si-lũšyti, -šiju, -šijau, *разохотиться; rozochocić się («rozjuszyć się»)*. Sesũ išsilũšija dũti dõvanas visiẽms, t. y. išsiukãtija. *v. įsijũšyti*. —

*) Какъ *išlydėti*, такъ и *išsilydėti* значать *hinausbegleiten*; второе слово указываетъ на болъшую заинтересованность самого провожающаго: *išsilydi* значить *iššiveda, išėina apsikabĩnusi, išėina du viẽnu (be kitũ), mĩlci pasišnekučĩdamu, gražei pasikalbėdamu*. Ред.

Iš-si-lũstyti, -tiju, -tijau, *развеселиться; rozweselić się*. Sũnus išsilũstija, t. y. labai liĩksmas. *v. įliĩksmėti*.

Iš-si-maklavõti, -võju, -võjau, *v. išsivĩnkĩnti (вывернуться; wywinąć się)*. Sũnus mõka išsimaklavõti, t. y. išsisũkti iš bėdõs.

Iš-si-maklinėti, -nėju, -nėjau, *утомиться; выбиться; być wydeptynym, potratowanym*. Išsimaklinėja piėva, t. y. išsimakãsija, išsimýne. *v. išmakõti, išmãlti*.

Iš-si-mandagũti, -gũju, -gavaũ, *разрядиться; нарядиться; wystroić się*. Martĩ išsimandagãvusi, t. y. išsirėdĩusi krãžais. *v. mandagũs, išsi-pũsti*.

Iš-si-manyĩdinti, -nu, -nau, *pass.-caus., v. išsimanyĩti (išsimanyĩdinu собств. значить «достигаю того, чтобы другие для меня придумали»)*. Aš benõriu išsimanyĩdinti, t. y. išsimĩslyti, kã pradėti.

Iš-si-mãngyti, -gau, -giau, *нарядиться (нескромно, неприлично); wystroić się (nieskromnie, nieprzyzwoicie)*. Tas išsimãnga, kurs išsirėda, kaip ne prĩdera. *v. mãngytis, mãnga, pamãnga*.

Iš-si-manyĩti, -naũ, -niaũ, *выдумать, придумать (самому, для себя); do-dumаться, сзумать; wymyĩlić (samemu, dla siebie); domyĩlić się, do-ciec, umieć*. Martĩ biėsu pasidėrgusi ir biėsu volũtis (*жем.*) išsimãna, t. y. gõnijas. Anà išsimãna drabũžĩ naũjĩ ištaisyti. *v. išmanyti*.

Iš-si-mãnkinti, -nu, -nau (*u išmãnkyti, -kau, -kiaũ*), *вывалаться; powalać się, zwałać się*. 2) *выбарахтаться,*

- вылѣзть (из болота, из грязной ямы); wydobyć się (z błota, z brudnej jamy). Įvažiavęs, iš dūbės ne išsimánkinsi tu véikei. v. išmánkyti.*
- Iš-si-maĩtyti** (y A. Ю. «išsimontyti»), -tijau, -tijau, *вывернуться; wywrócić się (sobota. «wymącić się»). Vaĩtas móka išsimaĩtyti iš pĩnklų (жем.; o.-лит. pĩnklų), t. y. išsisũkti, išsi-kludýti. v. išsikiĩnkliñti. —*
- Iš-si-mastyti**, -staũ, -sẽiaũ, *выниматься, раснимать себя; wyplątać się, rozplątać siebie. Taip buvau įklūvęs, led išsimasẽiaũ. v. išmẽgsti.*
- Iš-si-máuti**, -máunu u -máuju, -móviau, *вытащить, вынуть (свое, для себя); vytянутися, вынутися, vybrаться; wyciągnąć, wyjąć (swoje, dla siebie); wyciągnąć się, wyjąć się, wybrać się (v. išmáuti). Išsimáuti yra išsikamarũti.*
- Iš-si-mẽsti**, iššimetu, -mečiau, *выкинуть, выбросить, поспешно вынести (свое, для себя); wyrzucić, śpieszenie wynieść (swoje, dla siebie). Martĩ išsimete (м.-б. išsimẽte, разбросала свое) náudas, t. y. iš viẽnos bũtos į kĩtą (išveže), kad ne atĩmĩtum rubáuninkai. 2) выкинуть (преждевременно родить, ожегребуться); poronić (niedorosly plóid porodzić, przed czasem ożrzeć się). Kumẽle išsimete, kiaũle išsibaĩste, žmóna parsilẽida. 3) dũmšleis (se. dũmšlẽmis) išsimete áudeklas (нолотно вышло непонимъ, со складками, išdũmšlẽja). v. išmẽsti.*
- Iš-si-metóti**, -tójau, -tójau, *разбросаться (вылечь въ беспорядкъ); być rozrzuconym (wylegnąć nieładnie).*
- Rugeĩ išsimetóje (об. išsiblaĩškę), t. y. sužvĩlę, išgũlę. v. išsiblaĩškýti, išmẽcioti (здесь išsimẽtioti, -mẽcioti?). —
- Iš-si-mislóti**, -lójau, -lójau, *выдумывать (из ничего); wymyślać (z niczego). Išsimislója jáukų dalis. v. išgaĩvóti, išsimanýti.*
- Iš-si-mĩsti**, -mintũ, -mitaũ, *поуздаться; wykspensować wiele. Išsimitaũ daũg ant gýdytojų, liẽkarstų, ir ne mĩčija. v. išmĩsti.*
- Iš-si-móngyti** (жем.), -gau, -giau, v. išsimángyti.
- Iš-si-mokĩnti**, -nũ, -naũ (u išsimókýti, -kau, -kiau), *выучиться; wyuczyć się. Nesunkũs dáiktas liẽtũviškai išsimokĩnti. v. išmókĩti, išmokĩnti.*
- Iš-si-nárdyti**, -dau, -džiau, *нанять-ся; wykupacć się, często się zanurzacć. Vandenỹ išsinárdžiau, išsiplóviau. v. išnárdyti.*
- Iš-si-náukstyti**, -stau, -šciau, *проясниться, разъясниться (о мыслях); rozchmurzyć się. Bũva išrýta apsimáukusi, dabar išsimáukste, išsivalkste ir giẽdra tãpa, t. y. išsigáĩdrija. v. išsivalkstýti.*
- Iš-si-nẽšti**, -šniũ, iššineršiau, v. išneršẽti, išnẽšti. Išsineršusi lydekà gáuda žuvĩkes ir rýja anàs.
- Iš-si-nẽšinti**, -nu, -nau, *убраться; uĩmũ; wynieść się; uiecc. Sérgek, kad ne išsinẽšintum vagis, t. y. ne išbẽgtum.*
- Iš-si-nórauti**, -raunu u -rauju, -ravau, *исполнить свое желание; исполнить то, что страстно желалъ, дать себя волю; speĩnić swojà chęć; zadość uczynić swej namięť-*

nošci, dać sobie wolę. Aikštis užėja, antėja ir turėja žentas išsinórauti, t. y. nórá išléisti, visùs (nórus) išpildyti. Galì válgyti piėna, išsinórauti, kiėk nóri.

Iš-si-pagirióti, -rióju, -jau, *омпезумься; wytrzeźwić się. Pijūkas jau išsipagiriója, t. y. išsiblañde, pratyka.*

Iš-si-páinioti, -nioju, -jau, *выныматься, пачныматься; vyplatać się. Išsipáinioja jau dėde iš tų páinių. v. išsikivinklinti.*

Iš-si-páitvėti, -tvėju, -jau, *выздороветь (о домоподхваривающемъ); wyzdrowieć (o chlowicku, który długo cherlať). Iš ligōs išsipáitvėja súnus. v. išgýti, išpáitvėti.*

Iš-si-pakūtavóti, -vóju, -jau, *принести покаяние; odbyć pokutę, odpokutować.*

Iš-si-parányti (*u* išsiparályti), -niju, -jau, *разбраниться, разпутаться; wytłajac się (kad tave parálei!)*, *P.*). Vyras su sáva móterimi išsiparánija, t. y. išsikėike (*отъ мал. išsikėikti, -kiu, -kiau, разпутаться, выпутаться*).

Iš-si-pasėlninkūti, -kūju, -kavaū, *разжиться на «приснокахъ»; wziąć się z przysiwków. Bėrnas išsipasėlninkāvēs apsižānija. v. pasėlys.*

Iš-si-pažinti, -žįstu, -žinaū, *хорошенько познакомимся; dobrze się poznać. Jau su jūmi išsipაžinome. v. pažinti.*

Iš-si-pėikinti, -nu, -nau, *оправиться (носъ болѣзну); przyjść (po chorobie) do stanu normalnego. Ne galù išsipėikinti iš ligōs, t. y. išsitvālinti. v. išsipōpinti; pėikėtis.*

Iš-si-peřti, iššiperiu, -pėriau (*осм. u išsipėrti, -pėriau; y A. Ю. «išiperti»*), *вынапумься (въ бань); wyparzyć się (w łaźni). Pirtỹ iššipėriau. v. išpeřti.*

Iš-si-pĩnkloti, -kloju, -jau, *выныматься, высерпнуться, высвободиться (изъ канкана, изъ бнды); wypłatać się, wydobyć się, wykrećić się (z pułap, z biedy). Iš bėdōs išsipĩnkloti, t. y. išsisũkti. v. pĩnkle, išsikivĩnklinti.*

Iš-si-plaikstýti, -staū, -sčiaū, *разерпнуться, растянуться, выбиться (скризь и окось); rozpostrzeć się, rozciągnąć się, wybić się (na wsz. strony). Šundrýkos (жем., = šundriėkos) be sylōs rūdenį pažemeiš išsipłaiksčiusios gūli. v. išsidraikstýti, išpleĩksti.*

Iš-si-plaiskýti, -kaū, -kiaū, *v. išsipłaikstýti. Išsipłaiksusios žolės, t. y. išsikłaičiusios (sc. išsipłaiksiusios, išsikłaičiusios).*

Iš-si-pląkti, iššiplaku, -kiau, *отбуть себя (косу); wykłepać sobie (kosę). 2) rozdąться, выбуться; rozszerzyć się, rozklepać się. Stebulė iššiplake, kad eřta tąpa. v. išpląkti, išglėrti, išdvėrti, išgvėrti, išdĩlti.*

Iš-si-plāšinti, -nu, -nau, *разбросать, расстремать союй скарбъ; rozproszyc, potrącić swoje manatki. Kaimýnas kėldamos iš viėtos į viėtą išsipłāšina, t. y. išskýda, dáiktus išplotavója, išmāžina. v. išblāškýti, iššvaistýti. —*

Iš-si-plāšyti, -šiju, -šijau, *разсыпаться; rozproszyc się. Visĩ gyvātninkai (domochozesa) iš to káima išsiplāšija po visuř. v. išblāškýti. —*

Iš-si-platėti, -tėjū, -tėjau, *v.* išsiplā-tinti, išsiplėsti. Pīkšašei (*u* pīktšašei, pīktašašei) išsiplātėja. *v.* plātūs.

Iš-si-plātinti, -nu, -nau, *распространяться, расширяться; rozszerzyć się. v.* plātūs.

Iš-si-plauškavóti (*u* išsiplauškóti), -vóju, -vójau, *разодаться (отпечениую); wystroić się (jak wietrznica).* Duktė nesiplauškavója, *t. y.* ne rėdos, kaip plūške. Vīzge išsiplauškavójus, *t. y.* pasirėdžius. *v.* išplauška, išplaūkšti.

Iš-si-plaušóti, -šóju, -šójau (*осст. u* išplūšyti, -šyju, -šijaū), *измочалиться, расхлестаться; размзаться; wystrzępić się, «rozwlóknieć», rozleźć się.* Išsiplaušójes botāga gālas. Gījos lininės nū trýnimos išsiplaušója, *t. y.* išsipakulėja, pākułota gīja palėkti. *v.* išplaušóti, išsiplūšóti.

Iš-si-pláuuti, -pláuju *u* -pláunu, -plóviau, *выполоскать, прополоскать (себя, свое); выполоскаться; wypłókać, przepłókać (sobie, swoje); wypłókać się.* Išsipláuuti yra išsiplūškurti. *v.* išpláuuti.

Iš-si-plėdaroti (*u* išsiklėdaroti, išsiklėdaróti), -roju, -jau, *разболтаться, размолотья, расхлебаться; wybić się, rozchwiać się.* Išsiplėdarojes (*y* A. Ю.) ratėlis į šalįs, *t. y.* išdvėręs, mūšas į šalįs vėrpant.

Iš-si-pleitóti, -tóju, -tójau, *v.* išsiplė-tóti. Išsiplėitójes mēdis, *t. y.* į šalįs išėjes, kaip sukłeste.

Iš-si-plėsti, išsiplėčiu, -plėčiau, *разрастаться, раскинуться; рас-*

тяться; rozrosnąć się w szerz, rozpostrzeć się; rozciągnąć się. Betākša boba girta išsiplėtusi. Naujis drabūzis, kaip sūnus sulysės (*sc.* su-liesės), išsiplėtes stovės. *v.* išsikvėsti.

Iš-si-plėrinti, -nu, -nau, *v.* išplerėti, išplėrti (išplėrinti). Išsiplėrinti yra išsiskėsti.

Iš-si-plėtóti, -tóju, -tójau, *разернуться, раскунуться, разуться; rozrosnąć się, rozwinąć się, rozciągnąć się. v.* išsiplėitóti, išplėtóti.

Iš-si-plōgmyti, -miju, -mijau, *расхлебать, уcnopнуть (свое); rozklepać, zepsuć (swoje).* Ši merga išsiplōgmija, išteřšina (*sc.* sūterše, suteřšdina) su výrais sava namūs, todėl nebužšikaria niėkas, bevalke. —

Iš-si-plūpinti, -nu, -nau, *pacnaxnutys; rozchlastać się.* Išsiplūpinės, kurs nesusivafžes, išpypės. *v.* išplūpti, išsikričióti.

Iš-si-plūryti, -riju, -rijau (*u* išsiplūrinti, -nu, -nau), *размокнуть; стать по-ланым, ненастным; rozmoknąć; stać się plugawym, słotnym.* Išsiplūrija óras, — kaip jiė, vaikaĩ, važiūs gīrion. *v.* išplūrti, išblūrti.

Iš-si-plūškurti, -kuru, -rau, *выполоскаться, выкупаться (плескаясь); wypłókać się, wypłuskać się.* Će geraĩ išsiplūškur drabūzei, *t. y.* išsipláun. *v.* plūškurti.

Iš-si-plūšóti, -šóju, -šójau, *v.* išsiplaušóti. Srułai išsiplūšója ne vaškavóti (*sc.* ne vaškúti) siuvant. Gūlint plaukaĩ išsiplūšója. 2) *nonopнуть, pacmpamуть своі скapбз; popsuć, rozszastać swoje manatki.* Sūnus dan-

- gindamos išsiplūšoja, t. y. ištrōtija, daūg daiktū sąva. v. išplūšōti.
- Iš-si-pōpinti (u išsipaūpinti), -nu, -nau, *вылщчйтъся* (o томъ, кто особенно бережется во время болъзни); *wyleczyć się* (być wypielęgowanym). Iš ligōs išsipōpinti, t. y. išsitvālinti.
- Iš-si-pūderėti, -riu, -rėjau, *вынудйтъся*; *wypudrować się*. Išsipūderėjes, ir papūrusi galvā jo (žēnta). 2) *выкращмалйтъся*; *ukrochmalic się*. Žydēlka išsipūderėjusi, kaip ālka, stōvi, pūkša subatō priēangy.
- Iš-si-pūdaloti, -loju, -jau, *възперошйтъся*, *въсклошйтъся*; *rozczochrać się*, *rozkuclać się*. Galvā sūnaūs išsipūdalojusi, t. y. pasišīāušusi. v. išsipūderėti. —
- Iš-si-puīkinti u išsipuīšinti, -nu, -nau, *разрядйтъся*; *wystroic się*. Sūnus išsipuīšinęs, t. y. išsirēdęs. 2) išsipuīšinti (P.), *вымарать себя кажею*; *zbrudzić się sadzą* (сост. puīšos, -šū, -šās, = sūdžei, sūdys). v. išsipūšti.
- Iš-si-pūkšti, -puškū, -puškaū, v. išpūkšti (pūkšti, -kščiu, pūkščiaū, *дйтъся*, *цердйтъся*; y A. Ю. išsipūkšti, «rozpęcherzec się, nadqć się»). Led pripūtnójau išsipūksūsi (= išpūkstūsi?) vyrā sąva priē sąves.
- Iš-si-pūplinti, -nu, -nau, *раздйтъся* (наряжаясь); *rozdqć się* (strojqć się). Žydūite su krinolīnomis išsipūplinusi subatō. v. išsiplūpinti.
- Iš-si-pūsti, išsipūčiu, -pūčiau, *надйтъся*; *nadqć się*. v. išpūsti.
- Iš-si-pūšti, -šiu, -šiaū, *нарядйтъся*; *wystroic się*. Žydēlka išsipūšusi, išsipūplinusi kas drēnā.
- Iš-si-raitzūti, -zūju, -zavaū, *выштуть брюку сверху сапоговъ*; *wypuścić spodnie z cholew* (żeby nosić je nad butami). Išsiraituzūk, t. y. kēlnes užlēisk ant auļū. —
- Iš-si-rangyti, -gaū, -giaū, *выбратъся* (откуда, о лънтъ); *wybrać się* (skqd, o leniuchu). 2) *выштити* (непрямыми нътями), *вывернутъся*; *wyjść* (krzywemі, nieprostemi drogami), *wywinqć się*. Išsirangiaū taŗp mēdžiu, kur aŗkštas kēlis. Sliŗkas išsiraŗge su liēzuviu, su kaŗbā, raŗnkū ne priķišęs, ir tadā kitī dārba nudīrba. v. išrangūti, išsiringōti.
- Iš-si-rāsti, -randū, -radaū, *найтъся*, *выискаться*; *znaleźć się*, *wynaleźć się*. Kad jī glōda, koks išsirāda pirkti kūpčius. v. išrāsti.
- Iš-si-reikaļūti (ob. išsireikaļauti), -ļūju, -ļavaū, *кончитъ* (свое) *дѣло*, (своеу) *дѣла*; *załatwić* (swojq) *sprawę*, (swoje) *interesa*. Jaū išsireikaļavaū, t. y. atlikaū sąva reikaļus. v. reikaļas.
- Iš-si-rénzti, -žiu, -žiaū, v. įsirénzti, įsirėizti. Išsirénžęs aŗviēnis trāukia vežimā.
- Iš-si-repčioti, -čioju, -čiojau, *выбранйтъся* (горячась); *wyłajac się* (gorqcujqć się). Priēš kits-kitā išsirepčioti, t. y. išsibārti.
- Iš-si-riėti, -riēju, -riėjau (y A. Ю. жем. «išsiryti»), *выбранйтъся*; *wyswarzyć się*. v. išsikerēžyti, išsirepčioti.
- Iš-si-riŗkti, išsirenku, -rinkaū, *выбратъ* (себн); *wybrać* (sobie). v. išriŗkti.
- Iš-si-ringōti, -gōju, -gōjau (ob. išsiringuoti, -gūju, -gavaū), *вывернутъся*;

- wywinąć się* (v. išrangūti, išringūti, išsirangyti). Kaimynas išsiringoja iš bėdų visokių, t. y. išsiklūde.
- Iš-si-rotūti, -tūju, -tavaū, *сѣхатъ, ынхатъ* (co оцѣмъ нѣхатѣмъ); *wynieść się* (ze wszystkiemi manatkami). Išsirotāja žentas, t. y. išsikrauste, išėja. v. ratūtas. —
- Iš-si-rūpti (u išsirūpti), -pstū, -paū, *сѣпѣмъ* (o ягодахъ); *dojrzeć* (o jagodach). Led sukróve pušpurą, nepražydušią šaką, neišsirūpusią ūgą, ans, piršlys, nór nušaužti. Žemūge jau išsirūpsi. v. išnókti, prieiti.
- Iš-si-rūpti, -piū, išsirūptiau, *выпѣмъ, выкарабкамыся* (изъ ямы, телѣну); *wyleźć, wydobyć się* (z jamy, wozu). Ba išsirūps iš vežima ligónis. v. išrūpti.
- Iš-si-rupūžiūti, -žiūju, -žiavaū, *выручаться* («tu, rūpūže!» «ты, жаба!»); *wyłajac się* («ty, ropucho!»). Bóbos supūkūsios išsirupūžiava.
- Iš-si-rūšti, -šrū, išsirūšiau, *присомѣмъ, выбрамыся* (сѣ дорожѣ); *wybrać się* (w drogę). Brólis išsirūše važiūti į tuŕgų. v. išsirengti, išrýžti.
- Iš-si-sakióti, -kióju, -kiójuau, *всюду учѣдѣмъ, избѣмъ; набѣмъ*; (*wszędzie*) *wyszukać* (*chodząc, biegając*). Išsisakióju visuŕ ir ne galėjau atsėkti kėlį. v. išsakióti.
- Iš-si-saugoti, -goju, -jau, *уберечыся; wystrzec się*. Led išsisaugojau tos prāpultės.
- Iš-si-sausėti, -sėju, -sėjau, v. išsausėti. Pākirstas mēdis išsisausėja (Понев. išsausėja) pādarynei.
- Iš-si-siaūsti, -siaučiu, išsisiaučiau, *снять* (сѣ себя) *верхнее платѣ, разобла-*

- чить*; *zdjąć* (z siebie) *wierschnie ubranie, rozdziać się*. Išsisiaūsk, po marškinių ne būs taip šiŕta. v. išsiaūsti.
- Iš-si-skáidyti, -dau, -džiau, *раздѣлѣмъ, разбѣмъ; rozdzielić się, rozejść się*. Išsiskáide vaikaĩ, gĩminės iš kupetós, t. y. viėns viėnuŕ, kĩts kituŕ paėja. v. išskýsti, išskáidyti.
- Iš-si-skaľandūti, -dđju, -davaū, *плескаться разболѣмъ, выхлѣмъ*; *być rozkłóconym*. Arneľka išsiskalāndūs pilvė.
- Iš-si-skačióti, -čióju, -čiójuau, *раскучаться* (*раскучаѣмъ*); *rozwrzeszczęć się* (*rozgdakać się*). Davātkos po pōternų išsiskaciója, t. y. kaip vištā (sc. vīštos) nū kiaušų kāt. v. skačiótis, katėti.
- Iš-si-skėsti, išsiskečiu, -skėčiau, *раскучимъ, распѣмъ сѣ ширѣ; rozpostrzec się, rozrosnąć się w szerz.* Mēdis, kaip rekėtis, išsiskėtęs stóvi. v. išsiplėsti, išsikėsti.
- Iš-si-skiŕloti, -loju, -jau, *разоумѣ* (*мало-но-малу*); *rozejść się* (*powoli*). Galvľjei išsiskifloja. v. išsiskýrioti.
- Iš-si-skýrioti, -rióju, -jau (u išsiskirstyti, -stau, -sčiau), *разумѣмъ, разоумѣ; rozłaczyć się, rozejść się*. v. išsiskĩrti, išskýrióti, išskĩrstyti.
- Iš-si-skĩrti, išsiskiriu, išsiskýriau, *отдѣлѣмъ* (*отдѣлѣмъ*); *wydzielić się* (*oddzielić się*). Vaľkas išsiskýre iš tūnta (*изъ толѣ*) ir nuėja sau. v. išskĩrti.
- Iš-si-skľaidýti, -daū, -džiaū, *разсѣмъ; разоумѣ, разбѣмъ* (no od-

ному); rozproszyć się; rozejść się, rozsypać się (po jednemu). Grūdaļ išsiskļāide. v. iškļaidyti, išsi-skļēsti.

Iš-si-skļaidžioti, -džioju, -jau, v. iškļaidyti. Vaikaļ riēšutāudami iškļaidžioja ī vīsas puses.

Iš-si-skļēsti, -skļēdžrū, iškļēdžiau, *раскрыться; разоутиться, разсыпаться, раскрыть się; rozejść się, rozproszyć się, rozsypać się.* Iš daikta žēmēs, smiltys, grūdaļ, drabūzei iškļēide. v. iškļēsti, iškļēsti, iškļaidyti.

Iš-si-skļēsti, iškļēciū, -skļēciau, *развернуть, разложить (свое); развернуться, раскрыться; rozwinąć, rozłożyć (swoje); rozwinąć się, rozkryć się.* Iškļēciau visūs sava drabūžius, jēškōdama skarōs. Iškļēciau, ir pamāte māne.

Iš-si-skraidyti, -daū, -džiaū (*почти то же, что iškraidyti, iškrajoti*), *поражаться, поразеться (блтая, летая крутом); porozbiegać się, porozlatać się (krążąc w koło).* Vaikaļ riēšutāudami iškļēide ī visās pusēs, t. y. iškļēide. v. iškriēsti, iškļaidyti, iškriēti.

Iš-si-skriēti (y A. Ю. *жем.* «išsiskriēti»), iškriējū, -jaū, *раскинуться крутом; rozrosnąć się w koło.* Iškriēja kadugys pāžeme.

Iš-si-skūbinti, -nu, -nau (*вост. и iškubyti*), *помопонуться выūти; pośpieszyć wyjść.* Iškūbinai greītai, būcīau dāves tāu ūgu. v. iškubēti.

Iš-si-sļapstyti, -staū, -sčiaū, *скрыться (всплз, по одному), попрятаться;*

skryć się, schować się (wszystkim, по одному). Išsiskļāpste visī žvīrblei. v. slēpti, sļapstyti.

Iš-si-sļogūti, -gūju, -gavaū, *отдохнаться отъ насморка; pozbyć się kataru.* Duktē būva pajimtā sļogōs, ale jaū išsisļogāva. v. išsļogūti, sļoga.

Iš-si-spiēsti, -spiēcū, išsipiēciau, *выпнуться, отпнуться; wyroić (się).* Bītys išsipiēte iš āvila ant šuņs.

Iš-si-spleīsti, -spleidžrū, išsipleidžiau, *разлзться, расплзться; rozleźć się, rozplynąć się.* Nū hētaūs ēžēs rugiū išsipleidžia, t. y. išsplečia. v. iškļēsti.

Iš-si-splēsti, išsipleciū, -splēciau, v. išsiplesti. Kad kritaū ir išsipleciau ant žēmēs.

Iš-si-sprūdulti u išsīsprūdulti, -ļu, -ļau (*жем.*), *вывернуться (употребляя болия усилія); wywinąć się, wykręcić się (z wielką trudnością).* Meīgal, jā gundī (v. gandēti) šyļa, jā stavōji, tai išsīsprūdulti (iš jo raņķu). v. išsprūdulti.

Iš-si-srōvyti, -viju, -vijau, *вынустить у себя струю (крови); wypuścić sobie strumień (krwi, etc.).* Brōlis sau išsīsrōvija akīs su sādrnū (sc. saidrū), ir māta. v. išsrōvinti. —

Iš-si-staīplinti, -nu, -nau, *выйтись, выскользнуть (из тпснаго мпта); wyjść, wybrać się, wysłiznąć się.* Išsistaīplina iš raņķu stiklīne, t. y. išsprūda. Išsistaīplins kīaule iš tvorōs, t. y. išsprūks. v. įstampinti, staīplinti. —

Iš-si-stygoti, -gau, -gojau, *выстоять (на одном мпте); wystać (na*

- jednym miejscu*). Arklys ne gál išsistýgoti, t. y. iškeñsti. v. stígti (stýgti), įsistígti, įstígti.
- Iš-si-stovėti, -stóviu, -vėjau, *выстояться, настояться; wystać się, nastać się*. Išsistovėti yra išbúdyti (sc. išbúti).
- Iš-si-sùkti, išsùsku, -sukaũ (*вост. išsiskiaũ*), *вывернуться; wykrećić się*. Išsisùkti yra išsipinklоти.
- Iš-si-sùvėti, išsùsùviu, -vėjau, *выстояться; проύти (о болъзни); wystać się; przejść (о chorobie)*. Išsisùvėja ligà, t. y. išsibenge. v. súova (sóva). —
- Iš-si-šakóti, -kóju, -jau, *разъединиться; rozgałęzić się*. Mėdis išsišakójes stóvi. v. šakà.
- Iš-si-šálinti, -nu, -nau, *уклониться (сторонясь); uniknąć (stroniąc)*. Mergà išsišálin nũ vaĩkia, t. y. i šális eĩn. v. šális.
- Iš-si-šėlmaVóti, -vóju, -jau, *учинить гадость, шельмоество, ошельмоваться (исполняя свое желание); postąpić nieczemnie, zrobić szel-mowstwo (jak się chciało, życzyło; у А. Ю. «wyspółkować się»)*. Muĩkis norėja išsišėlmaVóti su kárve.
- Iš-si-šiėpėlis, -le, *зубоскалз; кто обычно (глупо) улыбается; кто обычно стонетъ, жалуется (о больномъ); kto ma wyszczerzone zęby; kto wiecznie (głupio) uśmiecha się; kto wiecznie stęka, skarży się (o chorym)*. Kurs išsišiėpęs šypsa, tas išsišiėpėlis.
- Iš-si-šiėpti, -piũ, išsišiėpiau, *оскалиться, оскалить зубы; wyszczerzyć się, wyszczerzyć zęby*. Anýta išsišiėpusi, dantīs róda. Už stàla atsisėdęs išsišiėpęs, šypsa, ne norėdamas ėsti.
- Iš-si-šerdėšyti, -šiju, -šijau, *нацеп-дуться; nazłóścić się*. Anýta išsišerdėšija ant mànęs, t. y. išsipýka. —
- Iš-si-šėrpetoti, -toju, -jau, *стать за-щенистымъ, шершавымъ; покрыть-ся задоринами, зацепенами; stać się drzazgowatym, włóchatym; okryć się zadrami*. Išsišėrpetojusi siėna skeláudomis. Išsišėrpetojęs mėdis.
- Iš-si-šideřstvyti, -viju, -jau, *выста-вить себя на осмъяние, на смъхъ; wystawić siebie na wyszydzenie, na pośmiejch*. Tu tik išsišideřstviėj, t. y. išsistatėĩ sàve ant šideřstvos. —
- Iš-si-šidyti, -diju, -dijau, v. išsišideřstvyti. Anýdvi (sc. aniėdvi) išsišidys, t. y. visi iš anýdvims (*жем.*) šidysis, anýdvi visi šidys. v. týcio-tis.
- Iš-si-šiũmeloti, -loju, -jau, *нашуметься (расшумелиться); nahałasować się (wyruchać się)*. Pakólei nueĩna dar-biniĩkai, pakólei išsišiũmeloja, ir sugaĩšta.
- Iš-si-tàbaľúti, -ľuju, -ľavau, *расшуме-литься (разболтаться); rozruchać się (rozpłacać się)*. Kad išsitàbaľúja bóbos gĩrtos, tabaľaĩnes dainúja. v. ištàbaľúti.
- Iš-si-taisýti, -saũ, -siaũ, *совершенно опрассуться (посать болъзни); pro-prawić się (po chorobie)*. Iš ligōs ne galũ išsitaisýti, t. y. išsitvályti. v. išsipáitvėti.
- Iš-si-tampýti, -paũ, -piaũ, *вытянуться (расправляя свои члены); измаяться (вытаскивая, вываливая тяжелыя вещи); wyciągnąć się, wyprężyć się*

(wyprostowując się); namęczyć się (wywracając kamienie). Išsitampiaũ aš, ākmenis vartýdamas. v. išsitēpti, ištampýti.

Iš-si-tarinėti, -něju, -jau, *происариваться; отисариваться; вымави́ать się (w mowie z czym się wydawać, gadaniem wywijać się; у А. Ю. «вырзекать się»)*. Be reikala išsitarinėjau, o visi nũ (= nu, *менер*) m̃ane nũtaria. v. išsitēpti.

Iš-si-tarpũti, -pũju, -pavaũ, *ускользнуть, уйти (стараясь пройти мимо, промежинами); выткн́ать się, uscire (wymijając, idąc miejscami wolnemi)*. Tarpũkis, kol išsitarpũsi nũ žmōgžudžiu. Išbėga vaikinas, be ne išsitarpũs nũ akrũtũ, t. y. išsũks tũ tárpu. v. ištarpũti.

Iš-si-teĩsti, -siũ, išsĩteisiau, *расконтаться, расплатиться; постынуть согласно данному слову; uišcić się (z długi, w słowie)*. Jijõ, ũšve, išsĩteise skoliniĩkams, t. y. atĩdave. v. išteĩsti, ištesėti.

Iš-si-tėkšti, išsĩteškiu, -tėškiau, *растманы́ться (с грязю, на земл, упаду); rozciagńać się (w błocie, na ziemi, upadszy)*. Bóba girtà išsĩtėškusi tėkša, piĩvą pastāčrusi (= atstāčrusi, išveřtusi?).

Iš-si-tėkti, -tenkũ, -tekaũ, *номнстумься, умнстумься; zmiešcić się, umiešcić się*. Ar išsĩtėksime tamė vežimė.

Iš-si-tēpti, -piũ, išsĩtempiau, *вытянумься, растманы́ться, натяну́ться; wyciagńać się, rozciagńać się, wypiąć się*. Išsipũsk, bũsi išsĩtēmpes. Kad tu išsĩtēptum ant lentõs.

Iš-si-tēpti, išsĩtepu, -tepiaũ, *смазаться; смазать себѣ; wymazać się; wymazać sobie*. Išsitēpk gāĩvą. 2) *происорумься (о чем); wymowić się (o czym)*. Nė žōdžia apĩė tavė ne išsĩtepiaũ (P.). v. ĩsitēpti, išsitarinėti (*есѣ и išsitařti, происорумься*).

Iš-si-tĩesti, -srũ, išsĩtiėsiaũ, *выпрямумься, вытяну́ться, растманы́ться; wyprostować się, wyciagńać się, rozciagńać się*. Vaĩkas bĩbsa išsitiėšes, kaip viĩkas, łóvo, t. y. gũli piĩvą pastātes (= išveřtes?). Bóba išsĩtiėsusi tĩsoja, tĩpsója.

Iš-si-tĩkšti, -tĩškũ, -tĩškaũ, *ноблннмь; wybladńać («wybielić się»)*. Sũnus išsĩtĩškės, t. y. išblĩškės. v. ištĩkšti. —

Iš-si-tyrąuti (u išsĩteirąuti), -rąunu u -rąuju, -ravaũ, *выснндать, раснндовать, разузнать; wybadać, dociec*. Išsityrąuk, kas bũva prapũłusu (dualis, ne instrum.?). v. iřtyrinėti.

Iš-si-tĩrti, išsĩtiriu, -tĩríaũ, *раснндать, разузнать (no собств. днлу); dociec, dowiedzieć się (we własnej sprawie)*. Aš išsĩtĩríaũ, t. y. dasižinóju, išgirdaũ. v. ištĩrti, išsityrąuti.

Iš-si-tĩžti, išsitižtũ, -tižaũ, v. ĩsitižyti.

Iš-si-trąukti, -kiu, -kiaũ, *вытяну́ть (себѣ, свое); вытяну́ться; wyciagńać (sobie, swoje); wyciagńać się*. Vandũ bėga iš kũbiła, kaip (kōda, kōlu) vāgis išsĩtrąukia.

Iš-si-treĩkti, -kiũ, išsĩtrenkiaũ, *вышнбумь, вышнбуть толчкомъ (свое, себѣ); wybić, wytrącić (swoje, sobie)*. Išsĩtrenkiaũ kója iš nāria.

Iš-si-tváiپinti, -nu, -nau, *показаться* (*осямъ, хвастаясь*); *pokazać się* (*wszystkim, chwalc się*). Su grōmata išsitváiپina žēntas visām sviētui.

Iš-si-tvályti, -liju, -lijau, v. išsitaísýti, išsipéikinti; išsiblaívýti, išsiblandýti. Iš ligōs ne galù išsitvályti, t. y. išsitaísýti, išsiblunggātyti. Ne išsitvályti iš miēga, t. y. kristē krintù, miēga nōriu, esmī tōks by ligūstas. —

Iš-si-vadžióti (u išsivedžióti), -džióju, -jau, *повыесту* (*всюду*), *выодумъ* (*съ собою*); *powyprowadzać, oprowadzić* (*z sobą; y A. Ю. «śledzić, usprawiedliwić się»*). «Kaĩbos bōbos ēja išsivadžióti, t. y. daēti teisýbę (?)». v. išvadžióti.

Iš-si-váikščioti, -ščioju (u -štau), -jau, *пазоумуць, разбредуць; разспытаться; rozejść się; rozproszyc się*. Dēbessys išsiváikščioja, ir óras išsivaĩkste, išsiblaíve, išsiblande. v. išváikščioti, išsivalkstyti.

Iš-si-vaísúti, -siúju, -siavaū, *уподумъ, днмєныуа; porodzić, spłodzić* *dziecię, zwierzątko*. Kárve ne gál išsivaísúti, t. y. pagĩmdýti vaĩsru. v. vaísútis, vaísýtis.

Iš-si-valdýti, -daū, -džiaū, *воздержаться; wstrzymać się*. Kaĩp súnus ne gál išsivaldýti nū prāsta dārba. v. tvérti(s).

Iš-si-valkstyti, -staū, -sčiaū, *мало-помалу разспытаться, разволочься, расчиститься, очиститься* (ср. išsivĩkti, *нотауциться откуда-н.; разднмься*); *powoli rozproszyc się; rozwlec się, oczyścić się*. Būva apsiūkusi, nu išsivalkste (*тучи втпромъ*

разволокло; небо очистилось), ir grēdra tāpa, t. y. išsigāldrija, išsiblande. v. išvalkstyti.

Iš-si-valinēti, -nēju, -nėjau, *избаловаться, стать своевольнымъ, испортиться; stać się samowolnym, zepsuć się*. Duktē išsivalinēja, t. y. i dūkus (?) išēja.

Iš-si-vámptelėti, -lu, -lėjau, *изрекнуть* (*собств. произнести бреша*); *wyrzec* (*właść. wymówić szczekając*). Viēnā žōdī išsivámptelēja anýta.

Iš-si-vašúti, -šūju, -šavaū, *выбуться* (*изъ домогъ*); *z trudnością wydobyć się, uiścić się* (*z długów*). Žydas išsivašāva. v. išsivašúti.

Iš-si-vāturoti, -roju, -jau, *распространяться, разрастаться; rozszerzyć się, rozrosnąć się*. Kaĩbos išsivāturoja, t. y. išēja i plātumą, išsīplėte (sc. pasklāda, pasklāba). —

Iš-si-veĩsti, -siū, išsīveĩsiau, *уцмодуться, стать безплоднымъ; nepeвєстись; wyjałowić się, stać się bezpłodnym; wyginąć*. Išsīveise, jinaĩ, ūšve, t. y. pābaige vaikūs vadžióti. Išsīveise (*nepeвєлєсь*) karvēlei (P.). v. išvėsti, išveĩsti.

Iš-si-vėjūti, -jūju, -javau, *стать отпроиономъ, -ионкою; stać się wietrzni-kiem, -nicą* (v. išsivalinēti). Duktē būtų išsivėjavusi, t. y. ant niēka išėjusi, i kėkšes, kad ne valdýtumei.

Iš-si-vėlyti, -liju, -lijau, *позволить себѣ; получить позволение (для себя); pozwolić sobie; otrzymać pozwolenie*. Kaip išsivėlysiu, pastatýsiu krýžų.

Iš-si-vėpĩnti, -nū, -naū, *разинуть ротъ (принять видъ ротозня); рас-*

*našumysa; rozdziawić się; rozchlas-
tać się. Vėpla muŕksa išsivėpines.
Súnus išsivėpines, t. y. ne susi-
sągstes. v. išvėpti, išsivėpti, išsi-
vėpti.*

*Iš-si-vėpti, išsivėptu, išsivėptiau, pac-
щелумься; расчирьпуть помз; раз-
щирься, расчиромься; rozszczepać
się; rozdziawić się; rozpruć się. Kūr-
pės tava išsivėpusios, t. y. išsklī-
dusios, išsiplėtusios.*

*Iš-si-vėsti, išsivėdu, -džiau, вывезти
(сз собою, для себя); wyprowadzić
(z sobą, dla siebie). v. vėsti.*

*Iš-si-vėzdinti, -nu, -nau, велить себя
вывезти; быть вывезену; kazać sie-
bie wyprowadzić; być wyprowadzo-
nym. Kas rėks, išsivėzdins ļaūkan.
v. išsivėsti.*

*Iš-si-vilóti, -lóju, -jau, выманить (вы-
везти сз собою, вызвать хитростью);
wywabić (kogo, wyprowadzić z sobą).
v. išvilóti.*

*Iš-si-viņgurti, -ru, -rau, высерпнуть;
wywinąć się. Žėntas išsivīņgurs iš
bėdōs par vigrūmą sava. v. išsi-
sūkti, išsikivīnklinti.*

*Iš-si-vỹpti, išsivỹpu, -piaū (жем.;
с.-лут. išsivėpti, -prū, išsivėptiau),
сострочить гримасы, скорчить рожу;
wykrzywić gębę. Vaļkas jau išsivỹ-
pēs (ant rėkīma), t. y. atsivỹpēs.*

*Iš-si-výrauti (?), -rauju u -raunu,
-ravau, v. įsivýroti, įsivýrauti. Kaip
súnus išsivýraus (= įsivýraus), tai
tave ne kļausys. Žėntas ļabaļ išsi-
výrava ant mūsų, t. y. viršų jēm.*

*Iš-si-viřvulti, -ļu, -ļau, выметь, вы-
луться (стружкой), пробиться,
проточиться; wyciec (strumykkiem),*

*przeciec. Vandū išsivīřvuļa par pý-
limą maļūna, t. y. išsigrāuže.*

*Iš-si-vōtulti, -ļu, -ļau, обвалываться
выкатываться; wytoczyć się (o rzeczy
obwalanej). Skūra iš burnōs kol
išsivōtuļa, t. y. vōtuļas (subst.)
kaip pākuļose įvēļtas. v. išvōbulti.*

*Iš-si-žadėti, išsižadū, -dėjau, отпечься;
закаяться, запечься; wyrzec się; za-
rzec się. Výras išsižadėja ariekkos
gėrti.*

*Iš-si-žagāryti, -riju, -rijau (u išsižaga-
rūti, -rūju, -ravaū), шипоко pac-
кунумься, развѣтумься (о деревѣ);
bardzo się rozwinąć w szerz, rozga-
łęzić się (o drzewie). Mėdis išsiža-
gārijēs į visās pusēs. v. žāgaras,
išsikėsti.*

*Iš-si-žagti, išsižagu, -giau, выпрыгаться,
выбрануться (стараясь занять
другого); wyłajać się (starając się
splamić drugiego). Išsižage meřgos
kits-kītą (u kitą-kītą), t. y. išsi-
dařke, išsiļōjoja. v. įžagti, įsižagti.*

*Iš-si-žodžiūti, -džiūju, -džiavaū, раз-
молосумься (за что), выбрануться;
przemówić się, wyłajać się. Bōbos
išsižodžiāva, t. y. išsižage. v. išžo-
džiūti.*

*Iš-si-žiorūti, -rūju, -ravaū, переорнуть;
przepalić się. Išsižiorāva lēpsna,
t. y. išēja, aņglys išdege, jau ne būs
garų. v. žėrėti, žyrėti, žiorūti.*

*Iš-si-žióti, -žióju, -jau, разунуть помз,
разунуться; rozdziawić się. Žaņsys
išsižiójusios nóri gėrti, māt ļagūja
(v. lekūti, ссст. ļakūť).*

*Įšskaida, -dos, f. разбродъ, расходъ
(уходъ по домамъ); разводъ, разлу-
чение; разграничение, раздѣление;*

rozejście się; rozwód, rozłączenie; rozgraniczenie, podział. Būs išskaida žmonių iš kupetōs. Pōnas padāre išskaidą dienų žieminių ir vasarinių. v. išskaidyti.

Iš-skáidyti, -dau, -džiau, *разлучуць, раззедунуць, разднлуць; rozłączyć, rozdzielić*. v. išskîrstyti; išskýsti.

Iš-skáinioti, -nioju, -jau, *вырыбуть, рачуцутуць (ночемоу); wyciąć, wytrzebić (po trosze)*. Spindžiu (*процьку*) par krūmus išskáinioja piēmens. v. išskînti.

Iš-skaitýti, -taū, -čiaū, *прочесть (се), вычитатъ; вычислутъ, исчислутъ; przeczytać (wszystko), wyczytać; wylńczyć, przeliczyć*. Aš išskaičiaū vîsą skiētą.

Iš-skaĩbti, -biū, išskalbiau, *вытупатъ; вынратъ; wyprać*. Išskaĩbk skaĩbinus, plōvinus. v. išmazgōti, išplauti, išvelėti.

Iš-skąpti, išskapu, -piaū, *выдолбуть (ложку, ночью); wydłubać, wydrążyć (то же, что išskaptūti)*. Su skapū (=skaptū?) išskąpk (=išskōpk, išskōbk) šaukštą, sámtį. v. išdūbti, išskōpti. —

Iš-skardýti, -daū, -džiaū, *перепызатъ, перебить (снѣхъ свиней, поросятъ, не сразу); изрызатъ (землю ногами, особ. о жеребѣ), выбить (лыж, поле); pozarzynać (wsz. świnie, prosięta, nie odrazu); powyrzynać (ziemię nogami), wydeptać (łąkę, pole)*. Gývolei išskardýs kójomis sāmanas (kîminus) ant piēvos rūdenį. v. išskeĩsti, išmýnioti.

Iš-skebėrdėti, -dėju, -dėjau, *неправильно, некрасиво развѣтвиться;*

nieprawidłowie, nieładnie rozgałęzić się. Glūsnis išskebėrdėja į skebėrdas, skedeĩlus, ir reĩkia jam apkapōti šakās.

Iš-skėlbinti (*об. išskėlbinti*), -nu, -nau, *pass.-caus., разгласутъ; rozgłosić*. Tu išskėlbinaĩ vîską. v. išskėlbti.

Iš-skėlbti, -biu, -biau, *разгласутъ, объявутъ; rozgłosić, objawić*. Aš išskėlbiau, t. y. išrėĩkiaū.

Iš-skeĩsti, išskerdžnū, išskerdžiaū, *неперызатъ, перебить (снѣхъ свиней, поросятъ, обыкн. сразу); wyrznać (wsz. świnie, prosięta, zw. odrazu)*. Aš jau išskerdžiaū vîsus paĩšus. v. išskardýti; skeĩsti (*ср. «kiaulę paškerde, ėvį papirovę»*).

Iš-skînti, išskinu, išskýniau, *вырыбуть, рачуцутуць (кустарникъ, лѣсъ); wyciąć, wytrzebić (krzaki, las)*. Iš-skînk kuĩstus kaĩkla ant piēvos (*sc. piēvoje; piēvai, podz лыж*). v. išskáinioti.

Išskira, -ros, f. *нелюдимый человекъ, отшельникъ; odludek (об. atsiskýrėlis; išskira, выдѣленное, отдѣленное существо, P.)*. 2) išskiros, -rų, f. pl., v. išrankos, išnaršos. Išskiros ĳra jāknos. Gėras bũlbes išrenka, o išskiras atadũda kitám. v. išskîrti.

Iš-skýriōti, -riōju, -jau, v. išskîrstyti. Ne išskyriōtos ėe bũlbės.

Iš-skîrstyti, -stau, -sčiau, *разсортировать; раззединуть, разднлуть (нѣчто сложное); rozsortować; rozdzielić (rzecz skomplikowaną)*. v. išskáidyti, išskîrti.

Iš-skîrti, išskiru, išskýriau, *выднлуть, отднлуть; исключить; wydzielić, oddzielić; wyłączyć*. Tas ašviēnis nũ

visų išskiriamas. Išskîrk man grûdus, kuriẽ susimaĩšę.

Iš-skýsti, išskýstu, išskýdau, *разжудать, расчлениваться; rozrzedzić się, stać się roztorzonym. Išskýdusi žẽme nũ hẽtaũs, t. y. išpîjusi. Ne išskýdęs, kaip karvõjus. v. įskl̃sti.*

Iš-skłaidinėti, -nėjũ, -nėjau, *разостлать (небольшими частями), раскинуть, размемать; rozesłać (nie wielkimi częściami), rozrzucić. Šiẽnā ant piẽvos išskłaidinẽk, kad džiútum. v. išskłaidýti.*

Iš-skłaidýti, -daũ, -džiaũ, *разсыпять, разосыпать; раскинуть, размемать; rozproszyć, rozpedzić; rozrzucić. Viĩkas išskłaiđe avĩs iš būria, o tu vaikũs iš kūpos. v. išskleĩsti.*

Iš-skleĩsti, išskleidžiũ, išskleidžiau, *разостлать; распростереть, раскрыть, распухнуть, расправить; rozesłać; rozwinąć, rozkryć, roztorzyć. Išskleĩsk kūlį ant stõga, striėdamas. Põvas ūdegā išskleide. Puĩpuras išskleide žiėdus sąva. v. išskl̃sti.*

Iš-skł̃sti, išsklindũ, išsklidaũ, *разойтись, разбежались, разсыпаться; rozejść się, rozproszyć się. Išskl̃da visĩ gývolei. Išskl̃dusios (paciuamaluć, неплотно зашнурываются) dũrys nũ senũma, t. y. pãrsibėgusios, išglėrusios iš vỹrių. v. išsiskłaidýti, išskl̃yti.*

Iš-sklyti (ø.-lum. išskl̃hėti?), išskleju, išsklyjáũ (жем.), *разойтись, разбежались; rozejść się, rozproszyć się. Išskl̃ýja tàva visĩ galṽijei, t. y. išskýda, išskl̃da. v. išskl̃sti, iškl̃ajóti.*

Iš-skõpti, -piũ, -išskopiaũ (жем. u iš-skõbti, išskabu, išskobiaũ), *выдолбить (ложку, носы); wydłubać, wydrążyć. Su skaptũ išskõpti kũrpes, šaukštā. v. skõbti, išskãpti.*

Iš-skr̃isti, išskrendũ, išskridaũ, *вылететь, выпорхнуть (о птицах); wylecieć (о птицах). Išskr̃ida paũkštis iš l̃zda, t. y. išl̃eke *).*

Iš-skrósti (u išskriósti), išskródžiu, -džiaũ, *вырывать, выдолбить, выскоблить; разрывать и выискивать; wyrzwać, wydłubać, wyłobić; rozetrwać i wyczyścić. Išskrósk skródā, kiaũrymę sũle. Martĩ išskróde žũvį ir nuvãle.*

Iš-skubėti, išskubu, -bėjau, *выйти поспешно, поторопиться выйти; wyjść śpiesznie, pośpieszyć wyjść. v. išsiskubinti.*

Iš-skvarbýti, -baũ, -biaũ, *выковырять, вырывать, выковырять (во многих местах); wydłubać, wyrzwać, wykroić (w wielu miejscach). v. išskar-dýti (iosop. u paršus išskvarbýti, P), išskveřbti.*

Iš-skveřbti, -biũ, išskverbiau, *выковырять, вывернуть, выковырять; wydłubać, wywiercić, wykroić. Išskveřbk iš šaknų šitā diėgā, t. y. išveřsk. v. iškneĩbti, išrãkti, iškiřpti.*

Iš-slābādyti, -diju, -dijau, *«высолободить, ослободить»; wyswobodzić, uwolnić. v. išl̃sũti, išvadũti. —*

Iš-slāvinti, -nu, -nau, *расхвалить, превознести (то же, что išgãr-*

*) Въ нѣк. вост. говорахъ (Вилком. и Ново-Алекс. у.) *išl̃ekt* о вылетаніи птицъ не употребляется. Ред.

binti); *wysławić*. Aš išslāvinau vaikį, jog slāūnus ūra. *v.* išgarbstyti.

Iš-slėgti (*сочт. u išslėgti*), -giu, -giau, *сжать; выжать (сыры); wycisnąć; wyrobić (sery)*. Sūrius visūs išslėgiau, t. y. iš slėgū (*sc. slėgū, slėgū*) išėmiau.

Iš-slinkti, išslenku, išslinkau, *выползти; выскользнуть; wypelznąć; wysliznąć się*. Iš ańčia nősine (*skarele*) išslinka ir nukrīta ant žēmės.

Iš-slýsti (*Бел. u išsklýsti*), -stu, -lýdau, *выскользнуть; wysliznąć się*. Łáuке ūšvis, kol žmónys išslīs (*об. išsklīs, išlīs, omz išsklīsti, išlīsti*) iš tuŗgaus, t. y. išsiskīrs, išsklīs. Išslýda, išsklýda iš rańkų (*Ред.*) *v.* sklýsti; išsprústi.

Iš-smaguráuti (*u išsmaguriáuti, išsmalūgáuti*), -ráuju *u* -ráunu, -ravaū, *излакомить (сынъ деню); сынть (сынъ лакомства); wydać (wszystko) na łakocie; zjeść (wszystkie łakocie)*. Tu išsmaguravaī māna visūs táukus pripūldamas. *v.* smagurýs (*u* smalūgas).

Iš-smailūti, -lūju, -łavaū (*об. išsmailauti, -nu u -ju, łavau*), *v.* išsmaguráuti. Vīsq mēdų išsmailavaī. *v.* smailūs, smaila; smailauti.

Iš-smaukýti, -kaū, -kiaū, *растянуть, выладить (просовывая между пальцев, сквозь что-н.); rozciągnąć, wygładzić (ciągnąć między palcami, przez otwór)*. Audėja išsmauke áudeklą. *v.* išmaukti.

Iš-smaukti, -kiū, išsmaukiau, *вытянуть, просунуть (сквозь отверстие); wyciągnąć, przesunąć (przez*

otwór). Anyta gījas benór išsmaukti ir išplāušóti. *v.* išsmukti, išmauti.

Iš-smukti, išsmunkū, išsmukaū, *проткнуть, выскунуться; przesunąć się, wysunąć się*. Kūdikis ne pajūta, kaip išsmuka jam šúdas iš subinės. 2) *опорожниться (стать порожним), проголодаться; wypróżnić się (stać się próżnym), wygłodnieć*. Be visái išsmūkusi *) žmóna, t. y. išálkusi. Gaidýs išsmūkės linda ėsti (*sc. lėsti*). *v.* įsmukti.

Išsmukas, -kà, *монкиū u высккиū; wysmukły*. Mēdis išsmukas smačkō.

Iš-sorūti, -rūju, -ravaū, *узоочуться, просоочуться; wysączyć się, przesączyć się*. Mēsa kepamà išsoráva (*sàva sývus*) ir palīka saūsa. *v.* sorūti. —

Iš-spiáudyti, -dau, -džiau, *вынесать (наеая не раз, с перерывами); wypłuć (plwając często, z przerwami)*. Išspiáudyk skreplės. *v.* išspiáuti.

Iš-spausti, išspáudzti, -džiau, *вытиснуть, сжать; wycisnąć, wyžąć*. Aš jau išspáudziau sývus iš ūgų. *v.* ištrėkšti, išslėgti.

Iš-spiáuti, -nu *u* -ju, išspióviau, *выплюнуть; wypłunąć*. Aš išspióviau spiáudalą. *v.* įspiáuti.

Iš-spîrginti, -nu, -nau, *вытонуть, вылавить на жару, изжарить; wyskwarzyć, wysmarzyć*. Jau išspîrginau visūs lāšimus, neblīka.

*) Cp. *pavaręsta kójos, tūmsta kójas pavaręsi; nuūra galvā, jis galvą nuūra*. Поэтому возможно, что говорить также: *valgis (sumáltas) išsmuika u žmogus (valgi) išsmuika*. Ред.

Iš-sprándyti, -dau, -džiau, *пачнянуть, попачнепемь; porozpręžać*. Te-iš-sprándai išlyžius viena bedirbdama, kad išvalke šeimyną. *v. įsprándyti, išsprėnsti.*

Iš-sprėnsti, išsprėndžiu, -džiau, *пачнепемь; пачпряхь; rozprężyć, rozprzegnać*. Išsprėnsk árkli iš vežima, geriaū paės. *v. įsprėnsti.*

Iš-sprógtakis, -ke (*ооцм.*), *вытапаккз, нычелазуь; wytrzeszcz, mający wypukłe oczy*. *v. išsprógti, akis, iš-veřstakis.*

Iš-sprógti, -gstu, -gau, *вылунуться, выкатнуться (ákyš išspróga, P.); развернуться, пачнутуться (о почках, деревьях); wylupić się, wystąpić na wierzch; rozwinąć się, rozpuścić się (o pączkach, drzewach)*. Pumpuraī jau išspróga. *v. įsprógti.*

Iš-sprūdulti u išsprūdulti, -žu, -žau, *вывернуться (ynomeblая больша услия), выпростаться; wywinąć się, wykrećić się (z wielką trudnością)*. Jijė, bóba, nutvértá greĩtai išsprūdula. *v. išsprústi, išsisprūdulti.*

Iš-sprúkti, išsprunkù, išsprukaū (*жем.* u išsprúgti, -ungù, -ugáu), *улизнуть, ускользнуть; wymknąć się, zemknąć*. Šėšuras tĩnkinas (sc. tĩnkinas) beišsprukęs iš-tėn, bo ĳra kaĩtas. Tókĩ tarpėlĩ gāvēs išsprúka šũ ir nubėga. *v. išsprústi, įsprúkti.*

Iš-sprústi, -stu, išsprúdau, *выскользнуть, выўту (спазу, из тїснаго мїста); wysłiznąć się, wycisnąć się*. Nutvértas paũkštis bėturint išsprúda iš raĩkų. *v. išsprúkti, įspráušti; iš-slyřti.*

Iš-srõvinti, -nu, -nau, *выныцнуть, цпыю, даць вымерь; wypuścić strumieniem, dać wypłynąć*. Žėntas išsrõvina kraũji, t. y. ištėkina. *v. srovùs, išsrúti.*

Iš-srúti (u išsrúti), išsrùnù (*жем.*) u išsrùvù, išsruvaū, *вымерь (цпыўкою); wyciec (strumykem)*. Jau kraũjis išsrùva, t. y. išbėga.

Iš-srũbti (u išsrėbti, išsrũbti, išsraũbti, išsriaũbti), -biù, išsrũbiau (*y A. Ю. жем.* «išsrũbti» = išsrũbti, išsrõũbti), *выхлебамь; wychleptać, wyjeść całkiem (zupe)*. Išsrũbk vĩa srũbą, mėsą galė rasi. *v. įsrėbti.*

Iš-stėmbti, -bstu, -bau, *жем.* išstėmbti, išstembu, išstembiau u išstembstù, -báu, *оцмбелуться; отсепрїнь, одепесеннь (о пачменіу); wyrosnąć w łodygę, stać się łodygowatym, twardym (o roślinie)*. Svogũnai (*лукз*), saĩõõei, žĩrnei, bũlbės išstėmba, t. y. į stėmbus (*v. stám-bas*) išėja, užauga. *v. sustėmbti.*

Iš-stiėpti (u išstiėbti), -più, išstiėpiau, *вытянуть (сепрх); wyciągnąć (w górę)*. Sušãlęs stỹgarą (u stėĩgarą, *жем.*) išstiėpsi, t. y. miřsi. *v. iš-stỹpti.*

Išstỹbėlis, -le, *не оз мїру вытянувши оз вышину челоєнх; długosz*. *v. išstỹbti, išstỹpėlis.*

Iš-stỹbti, išstỹbstù, išstỹbaū, *вытянуться оз вышину; wyciągnąć się, wyrosnąć wysoko*. Išstỹbti ĳra užaugti (sc. išaugti). *v. išstỹpti.*

Iš-stỹgti, išstỹgu (*жем.*), išstỹgiau, *v. įsteĩgti (įsisteĩgti, įsistėngti)*. Man paĩraĩ išstỹgti reĩkia drabũžĩ, t. y. išprõvyti, įsigamĩnti. —

Ištȳpēlis, -le, v. ištȳbēlis. Kurs āukštas, tēnvas užāuges (sc. išāuges), tas ištȳpēlis. v. išdrīkēlis.

Iš-stȳpti, -pstū, -paū, v. ištȳbti. Mergāite ī vīšā stūmenī ištȳpa, kaip rugēl, kanāpei, t. y. užāuga greītai. v. išdrīkti.

Iš-stīpti, ištīmpū, ištīpaū, *окоченъ (o ocъxъ), nepedoxnumъ; zdreŭwieć (o wszystkich); powyżdychać*. Visī jo gȳvolei ištīpa, t. y. išdvēse. 2) *выголодавъ; wygłodnieć (P.)*. v. išdvēsti; išvīpti.

Iš-stovēti, ištōviu, -vėjau, *выстоять, отстоять; wystać*. Aš ištovėjau sava adȳnas.

Iš-stūmti, ištūmiu, ištūmiau, *вытолкать, вынужнуть; wypchnąć*. Iš-stūmk iš stubōs girtūklī.

Išsukos, -kų, f. pl. *что выкручено, вывернуто (смазь, выходящая вошь изъ ступицъ); co wykręcono, wywiercono (smarowidło, wypadające z piast)*. Išsukos (u išvažos) iš rātų stebulū ĳra pīkis. 2) *пахтанье; maślanka*. Su išsukomis nū sviēsta užbāltina martī bařšēius. v. išsūkti, pāsukos, išrūgos.

Iš-sūkti, išsuku, išsukaū (nocm. išsukiau), *выкрутить, вывернуть; wykręcić*. Išsūksiu su granžtu vīnī, ir pārskiš mēdis.

Iš-sulpēti (u išēulpēti), išsulpiū, -pėjau, *высмоктать, вымокать; высосать; wysmoktać; wysssać*. v. išsulpti.

Iš-sulpti (u išēulpti), išsulpiū, išsulpiaū, v. išsulpēti. Sulpdamas išsulpk cys-tai smāgenis iš kauļų.

Iš-siūndyti, -dau, -džiau, *выпрашивать, вынать собаками; wyszczuwać*. Iš-

siūndyk kiaūles iš dařža. v. išpiudinti.

Iš-siūnsti, išsiūnciū, išsiūnciau, *выслаць, omnpasumъ; wysłać, odeslać*. Aš išsiūnciau (ob. išlēidau) grōmata.

Iš-suřbti (u išsiuřbti), -biū, išsurbiau, *высосать (ob. o niaekъ); wysssać (zw. o pijawce)*. Surbėlē (u siurbėlē) iš-suřbia vīšā kraujī.

Iš-siūti, išsiuvu, -vaū (nocm. išsiuviau), *вышуть; wyszyć*. v. išpełtakiūti.

Iš-siuvinėti, -nēju, -nėjau, *вышуть (o кронотливой работъ); wyszyć (o pracy mozolnej)*. Martī išsiuvinėja āpkaklę. v. išsiūti.

Iš-sūkti, -kiū, išsūkiaū, *выпеть (ноя протяжно); wyśpiewać (śpiewając przeciągle)*. Išsūk paskutīnī žōdī dainōs. v. išgriēdōti.

Iš-svāidyti, -dau, -džiau, *повыкинуть, повышвырять; powyżzuchać*. Išsvāidyk visūs ākmenis iš diřvos, kad nebliktum, t. y. išblāškȳk. v. išviēsti.

Iš-svarstȳti, -staū, -sčiaū, *разъдумать; porozwieszać*. Ant tvorōs drabužiūs išsvarstȳk (жем.; ob. išdžiaustyk). 2) Išsvažste visūs kerūs (жем.), *повыкорчевалъ ось пни съ помощью рычага (P.)*. v. išsveřti, iškārstyti.

Iš-sveřti, išsveriu, išsveriaū (nocm. u išsvērti, išsvēriaū), *высоротить (рычагомъ); wydobyć (dźwignią)*. Išsveřk ākmenī iš dūbēs. v. išsvarstȳti.

Iš-šādryti, -driu, -jau, *раздаць (пачеодпушучо); rozdać*. Martī dōvas iššādrija, t. y. išdalīja.

Iš-šai̯koti (ob. iššai̯koti), -koju, -jau, *обладать; осмѣять, поднять на смѣхъ; zbrudzić; wysmiać, wydrwić*.

- Svõtas móka tik iššáikoti (цунич.), t. y. išjũkti. v. iššĩkti, išdérgti.
- Iš-šaknõti -nõju, -jau, *искоренить; wykorzenić*. v. šaknĩs. —
- Iš-šálti, iššáľũ (*жем. iššáľstu, iššáľu*), iššáľaũ, *охлаждать; wytarznać*. Aguĩkai iššáľa.
- Iš-šáľvéti u *жем. iššáľvéti, iššáľviu u iššáľvéju, iššáľvéjau, охмуреть; wymrozić się*. Jau iššáľvéja, t. y. šáľtis ištráuке pašáľa. v. iššáľvéti.
- Iš-šáudyti, -dau, -džiau, *выстрелять, поразить (все заряды), выстрелять (всю дичь); powysztrelać*. Aš iššáudžiau vĩsą pãraką, o mēka ne nušõviau. v. iššáuti.
- Iš-šauĩkti, -kiũ, iššaukiaũ, *вызвать (откуда-н.); wywołać (skąd)*. Iš-šauĩkti iš vidaũs. v. išvadĩnti.
- Iš-šáuti, -ju u -nu, iššõviau (*жем. u частью voc. iššaváu -iššavaũ*), *выстрелить; wystrzelić*. Šũvĩ viená iššõviau.
- Iš-šérti, iššeriu, iššériaũ (*voc. išľũbti, -biũ, išľũbiaũ*), *выкормить, прокормить (скот); wykarmić, przekarmić (bydło)*. Ant šerỹbos iššériaũ kãrves. v. šérti, sušérti.
- Iš-šĩkinti, -nu, -nau, *дать выстояться (выпорожниться), продержаться долго без корма; продержаться, выдержаться (животное; выраж. цунич.); dać wystać się (wypróżnić się), przetrzymać długo bez pokarmu; wytrzymać, przetrzymać (zwierzę; wyr. się cyniczne)*. Iššĩkink kĩaũles geraĩ uždãręs iš bũľbiũ (*подпaz. parsivãręs*). Te-iššĩkina jáuną šũnį par žiẽmą, kol užaugĩni(?), t. y. apvãla(?) šũdus. v. iššĩkti.
- Iš-šĩkti, iššĩku, -kaũ (*voc. iššĩkiaũ*), *извернуть из себя при испражнении; wysrać*.
- Iš-šĩkũti, -kũju, -kavaũ, *распродать (напумки, о кабатчиках); wyszynkować*. Šĩkorius iššĩkãva šeñdiẽn aľũdę (bãčką aľaũs).
- Iš-šĩkumėti, iššĩkumu, -mėjau, *исхудать; wychudnąć*, Iššĩkumėjusi bõba, t. y. sulýsusi. —
- Iš-šĩavinėti, -něju, -nějau, *новымести; powymiałać*. Iššĩavinėk iš višų kampų grũdus, kad neblĩktum. v. iš-šĩũti.
- Iššĩlavos, -vũ, f. pl. *выметной сор; wymioty*. Pãcios iššĩlavos grũdũ. v. iššĩũti.
- Iš-šĩľũpti, -piũ, iššĩľũpiaũ, *вычмокать (неприлично); wysmokać (nieprzyzwoicie)*. Smãgenis iš kãuľa iššĩľũpk. v. iššũľpti.
- Iš-šĩľũdinti, -nu, -nau, *pass.-caus., вымести; wymieść*. Ąsľa ir visàs keĩtes iššĩľũdinaũ. v. iššĩũti.
- Iš-šĩľũstyti, -stau, -sčiaũ, *выметать, вытирать (метлою, тряпкою); wytrzeć, powycierać (miotłą, ścierką)*. Iššĩľũstyti su šľũta. v. iššĩũti.
- Iššĩľũstos, -stũ, f. pl. *вытирки, всякие остатки от выметаю; wymiotki (przy wycieraniu)*. Iš visų arũdų (mygų, mēigų) iššĩľũstų arbà sãnbėrinių grũdų padãre dēde aľų. v. iš-šĩľũstyti, iššĩlavos.
- Iš-šĩľũti, -ju (*жем. iššĩľavu u iššĩľõunu*), iššĩľaviaũ, *вымести; wymieść*. Iš-šĩľavei ādata, veizdėk sãnšĩlavose.
- Iš-šĩňpšti, -ščiũ, iššĩňpščiaũ, *высморгать; wysmarkać*. Iššĩňpšk nõi, kad smũrglis ne varvėtum.

Iš-šókti, -ku (oocm. u iššókstu), -kau, *выпрыгнутъ, выскочить; wyskoczyć*. Iššók iš vežima. Iššókimas (отмал. цу.) ant drabūžia vadīnas dūmpšle (sc. dūmšle). 2) *refl.* (iššišókti, жем. iššóktys-iššókteis), *перескочить (при чемъ); przeskoczyć (licząc)*. Ne iš-šókdamos skaitai: pīrmas, antras, trečias... v. įšókti.

Iš-šukūti, -kūju, -kavaū, *вычесать; wy-czesać*. Iššukūk man gálvą. v. šukos. Iš-šupėti, iššupu, -pėjau, *выпрошиться; wykruszyć się*. Greitai iš-šupa ināusti žiėdai, žibūči rinkti-nei iš āudeklā. v. ištrupėti.

Iš-šūsti, iššuntū, iššutaū, *выпрять; вылинять, полинять (о частях платка); wyprzeć; wyblakować*. Iš-šūta riėtai kūdikia. v. įšūsti.

Iš-šūtinti, -nu, -nau, *выпарить (картофель, горох, носуды); odparzyć (ziemniaki, groch), wyparzyć (naczynie)*. Iššūtink pūdus su kārštu vāndenimi, kad ne rūgtum piėnas.

Iš-švaistýti, -staū, -sčiaū, *повыонять (скоро, с разию с руках); poivy-pėdzać (prėdko, z rózgą w rėku)*. Iššvaistýk su výte gývolus iš piėvos, t. y. išgainiók. 2) *porazmatumъ; roztrwonić (P.)*. v. iššveīsti.

Iš-šveīsti, iššveičiū, iššveičiau, *вычи-стать (щеткою, вытирая, наводя лоск); wyczyścić (szczotką, wycie-rając, nadając połysk)*. Iššveīsk man reñdelį. 2) iššveite (cznлз) vīšą pūdą bulbiėnės (жем. bulbīnes, ro-putīnes); iššveičiau (отхлесталъ) jam káilį (Ped.).

Iš-švēntinti, -nu, -nau, *выпраздновать; przeświętковать*. Iššvēntinau (с.-л.

iššvēnčiau) aš šeñdiėn par diėną (ср. įšvēntinti, ж. įšvēsti, прыконо-ложить, P.).

Iš-švilpinti, -nu, -nau, *вынать осви-стывая; выѣти посвистывая; wy-pėdzić wygwizdując; wyjść gwizdząc*. Iššvilpina meřgą ļaūk, t. y. išgine iš kiėma. v. iššvilpti.

Iš-švilpti, iššvilpū, iššvilpiaū, *осви-стать, вынать освистывая; wygwiz-zać, wygwizdując wypėdzić*. Aš iš-švilpiaū piėmeni iš trobės (par švil-pimą). v. iššvilpinti.

Įšt, *interj., сонъ! precz!* «Įšt ļaūkan», — sāka, varýdamas šūni.

Iš-tābaľūti, -ľūju, -ľavau, *выѣти (по-трясываясь); wyjść (trzęsąc się po trosze)*. Anyta ištābaľava į šidľavą, t. y. išbėga, išėja. v. istālyti.

Įštaiga, -gos, f. *удобство; wygoda*. Kamė rāsi visās įštaigas. Prastām žmōgui reľk ėe įštaigos (жем.).

Įštaigīngas, -ga, сз *удобствами, удоб-ный; з wygodami, wygodny*. Ėe istai-gīnga viėta. v. įštaiga.

Įštaiginis, -ne, *такой, какого желали; удобный; taki, jakiego chciāno; wy-godny*. Įštaiginis drabūžis, t. y. ge-raľ pasiútas. v. įštaiga.

Įš-taigóti, -góju, -gójau (жем.), *по-стараются хорошо сдѣлать, поста-раться угодить; postarac się dobrze zrobić, postarac się dogodzić*. Visaip sėnuui įštaigójau, bet ne įtikaū, t. y. norėjau įtikti. v. taigóti.

Įštaisa, -sos, f. *распедьмление; об а-ботка; podział; wyprawa (uprawa)*. Pas įľį gerā įštaisa ļaukū, budiñkų, t. y. sūnus geraľ įštaisa.

Iš-taisyti, -saū, -siaū, *выправить (исправить), pacnparami; wyprawić (poprawić); wyprostować, rozprostować (rozmarszczyć)*. Surūkšlētą drabūžį ištaise jijē, martī, ir tu rūkšlās (*жем.*) ištaisyk (*v. rūkšlė u rukšlā*). 2) *составить, подобрать (ноты, голоса); устроить, приустроить; написать (ноты), добрать (гłosy); urządzić, sporządzić*. Priė dainų balsūs ištaisyti. Vaikinas ištaise sau (*об. įsitaise*) naūjį drabūžį, naūją stūbą, t. y. įsigaminā.

Iš-tálžyti, -žau, -žiau (*y A. Ю. u ištálžinti-ištélžinti*), *отхлестать, отиленать; вытолкать (наноса удары кистью руки, плетью); wychłostać; wypędzić; wypchnąć (bijąc ręką, kańczugiem)*. Ištálžys tave iš karčemōs. Dėde žéntui ištálže nūgarą su łazdā, t. y. išpėre, išmuše. Tītis tau ištálžins par aūsi, t. y. išpīškins. Ištálžysu (*жем.*) par vepšlās, tad žinōsi (*Ред.*). 2) *снять, вынуть (скоро, большую порцию); zjeść, wyjeść (prędko, wiele)*. Ūbagas ištálže dīdį blūdą pūtros. *v. iš-télžti, iššveįsti*.

Iš-tampýti, -paū, -piaū, *растянуть, pacnparami, выправить (сложную вещь, все); rozciągnąć, wypiąć, wyprostować (rzecz skomplikowaną, wszystko)*. Kas ėra susirukšlōjės, susitráukęs, ištampýk, t. y. ištaisyk. *v. išteĩpti*.

Įštansa, -sos, c. *что вытянуто, многократно растянувалось, вытереблялось и пришло, наконец, в неоднородность; вытеребки; со было wy-ciągane, rozciągnane; resztki rzeczy*

wyciągnanej, rozciągnanej. «Įšt. ĩaūk tu, viłkū įštansa», — sāka ant šuīs. *v. ištansýti, išėda, išjoda*.

Iš-tansýti, -saū, -siaū, *вытянуть, растянуть (доло, часто растянувая); powyciągać; rozciągnąć (ciągnąc często)*. Medžrūs ir linūs pāmerkūs iš mařkos, iš ūpia ištansýk.

Įštara, -ros, f. (*пrouзносимый*) *звук; произнеіе; dźwięk (wymawiany); wyrok*. Viėnkart visų būva viėnbalse įštara, t. y. viši viėnu balsū įštare.

Iš-tarabānyti, -niju, -nijau, *вывести с шумом (вытарабанивать); wyprorowadzić z szumem (wytarabanić)*. Girtūklį ištarabānija iš vidaūs karčemōs ir nutarabānija par ĩaūką su rėksmu. *v. išvēsti*.

Iš-tařdinti, -nu, -nau, *pass.-caus., prouзнести, изречь; wymówić, wyrzec*. Ištařdink (*подраз. žōdį*), t. y. padaryk, kad keleĩvis ištařtum, koks tas ašviėnis būva (*cp. ištařdyti, pas-clėdovati, pazuznati, v. ištirti, ištyrinėti, Ред.*). *v. ištařti*.

Iš-tařpti, -pstū, -paū, *оправиться, выздороветь (благодаря молодым силам); poprawić się, wyzdrowieć (będąc młodym)*. Duktė led ištařpa iš tos ligōs, iš kařšėia. *v. tařpti, išgyti*.

Iš-tarpūti, -pūju, -pavaū, *вывести (промежинами), размнстить (с промежинах); wyprowadzić (miejscami niezajętymi), rozmieścić (w miejscach niezajętych; y A. Ю. «zostać między nie poruszonym»)*. *v. tārpa*.

Įštarška, -kos, c. *баловень; pieszczoch*. Įštarška, kas išlēpęs priė vaģia, ne

nór ėsti mėsos. 2) *то же, что* iš-manga. *v. graikštūs.*

Iš-taĩti (*сочт. u* ištarĩti), ištariu, -riau, *познающему, выносорить; wymówić, wyrzec.* Prūdas, o tamė prūdė blūdas pľudur, — ištaĩk greĩtai. *v. išteĩkti.*

Ištarža, -žos, *m., v. įstarža.*

Iš-tašyti, -šaũ, -šiaũ, *вытесать; wy-ciosać.* Kur trandys, ištašyk. Súnus ištaše tą kumpumą.

Iš-taškỹti, -kaũ, -kiaũ, *разбрызгать, расклевывать; rozpryskać, rozpluskać.* Aš ištaškiaũ vĩa vándeni su tēkstũvu.

Iš-tátyti, -tijau, -tijau, *вытять вер-хомъ (потрясаясь, прысью); wyje-chać konno (trzęsąc się, ryściq).* Reĩtas ištátija jau senėi, t. y. išjója. *v. ištabaĩti. v. ištutėti. —*

Iš taũzyti, -ziju, -zijau, *разболатъ (уныноту); rozpaplać (głupstwa).*

Iš-telkti, išteikiũ, išteikiau, *разска-затъ, разболатъ; opowiedzieć, rozpaplać.* Bóba, ką žinója, vis iš-teike, t. y. išpāsakója (*ср. ištėigti, -giu, -giau, изречь, сказать съ важ-ностью, Ped.*). *v. ištaĩti, išteikti. —*

Iš-teisėti, *v. ištesėti.*

Iš-tėisinti, -nu, -nau, *оправдать (кого, что); поопрыть (что); usprawie-dliwić; sprawdzić.* Reĩkia ištėisinti žėdną žėdĩ. *v. išteĩsti, teisūs.*

Iš-teĩsti, išteisiũ, išteisiau, *сдержатъ слово; pacnaamumься; dotrzymać słowa; uiścić się (z długu).* Ką ža-dėjei, žėdĩ daveĩ, išteĩsk, atadũk. *v. ištesėti, išsiteĩsti, atsitéjsti (atsi-teĩsti).*

Iš-tekėdinti, -nu, -nau, *v. ištėkinti.* Ištekėdink dũkrą. —

Iš-tekėti, išteku, -kėjau, *вытечь; wy-cieć.* Sulà ištekéja. 2) *выйти за-мужъ; wyjść za mąż.* Gašĩ mergà ištekéja už žaižaròka.

Iš-tekinėti, -nėju, -nėjau, *познать, бная поучудитъ (сн мнста, до-роу); oblecieć (nie o ptaku), obiec (wszystkie miejsca, drogi).* Išteki-nėjau takelūs. *v. ištekėti.*

Iš-tėkinti, -nu, -nau, *выточить (воды изъ бочки, кровь изъ тьла); wyto-czyć (wodę, krew).* Ne ištėkink jám kraũja daũg. 2) *выточить, отмо-чить (на точить); wytoczyć, odto-czyć (na toczydle).* Súnus ištėkina peĩlĩ ant tekėla. 3) *выдать замужъ; wydać za mąż (P).* Ištėkinau dũkterĩ (*жем.*). *v. ištekėti.*

Išteklĩngas, -ga, *сз достаткомъ, со-стоятельнымъ; dostatni. v. išteklus.*

Išteklus, -laus, *m. достатокъ; przed-stwa; dostatek, środki.* Bepĩgu dė-dei pókelĩ (*sc. pókyli, prāšmintini*) kėlti, kad jis tur vĩa išteklauš, t. y. visũ tuĩtũ piĩnas. Súnus išteklauš turėja, kad išauga i drūtĩ ir i aũkštĩ. *v. atsarga, atskała.*

Iš-tėkti, ištenkũ, ištekaũ, *достать, хватать (безл.); wystarczyć.* Kaĩp tik kártei ištenkant, vežĩmą šiėna numýmau. Pas bróli ģra išteklauš, t. y. jis ištėks ant visũ (*sc. visiėms*) dũnos, šiėna, mėsos, drũskos.

Iš-tėlžinti, -nu, -nau, *то же, что ištėlždinti (pass.-caus. omž ištėlžti).* *v. ištálzyti.*

Iš-tėlžti, -žiu, -žiau, *выбросить (не-чаянно, но такъ, чтобы шлепнуло о земь); wyrzucić (niespodzianie, ale tak, żeby klapnęło, Ped.).* Ištėlže ji

iš rātų (жем.). 2) *вылутъ* (Омс. iš-
telžti); *наваритъ* (много горячаго);
wylać; *nagotować* (wiele zupy). Marti
ištélze vīrała tókį šmōtą, t. y. par-
daug išvire. v. telžti, telžti; išplaūpti.
Iš-temerksloti, -loju, -lojau, *вымазатъ*,
испачкатъ; *wymazać*, *wypeckać*. Iš-
temerksloja kōšę, t. y. ištepe, iš-
glaiste pašalinę blūda.
Iš-tempėti, -pēju, -pėjau, *вынматись*,
выняматься, *натянуться*; *wypiąć*
się, *naciągnąć się*. Mašas pripil-
tas ištēpēja (= ištēpēja?). v. iš-
tēpti. —
Iš-tēpti, -piū, ištempiau, *вынматъ*,
распнматъ, *напрячь*, *натянуть*;
wypiąć, *wyprężyc*, *naciągnąć*. Sū-
nus ištēpe kailus ant kaildžiaučių,
kailmaučių.
Iš-teñsti, -siū, ištensiau, *вытащитъ*;
вытянуть (унрпное тѣло); *wyciąg-
nąć*. Ne reikalīgus sūdus (cocydy)
marti ištense į akīvaizdą, t. y. iš-
trauke. 2) *растянуть* (ослабитъ);
rozciągnąć (osłabić; y A. Ю. «prze-
pędzać czas»). Diēna žmōgui išten-
stōje tiktaī, t. y. truūpini sava
āmžį (sc. tiktai āmžni ištēsti). v.
ištēñsti.
Iš-teplōti, -lōju, -lōjau (Омс. u ištē-
ploti), *вымазатъ* (мало-по-малу);
wymazać (powoli). Vīšą tēpałą iš-
teplōjau. v. ištēpti.
Iš-tēpti, ištēpu, -piau, *вымазатъ*, *сма-
затъ*; *wymazać*, *wysmarować*. Mar-
čiōs gļodnaī aītakei ištēpti. Ištēpk
batūs su taukagaleis, taukāpaīaīkeis.
v. išglaistyti.
Iš-trēpti (= iš-stiēpti, ištēpti?), -piū,
ištēpiau, *вытянуть* (выпнть); *wy-*

ciągnąć (wyśpiewać; y A. Ю. «wy-
modulować głosem»). Geraī ne ištē-
piū daina, t. y. ne ištraukiū bāsa (sc.
bāisa), gerklē geīgždžia. —

Iš-terēbyti, -biju, -bijau, *расмонматъ*
(u yncetu cз собою); *устеребуть*;
rozdeptać (i ponieść na bucie). Ne
ištēryk žmōgšūdi su āvalyne, su
nāginėmis. v. išmynoti.

Iš-teřlōti, -lōju, -lōjau, *испачкатъ*, *раз-
мазатъ*; *исмонматъ* (болото); *roz-
mazać*, *wypeckać*; *wydeptać* (błoto).
Prōvēžos ant kēla ištēřlotos.

Iš-teřšti, -šiū, ištēřšiau, *изадуитъ*
(сынокое, жидкое); *распнескатъ*;
zabrudzić (rzecz sypką, płynną);
rozpluskać. Paršūkai ēdaļą ištēřše
ir palika ļovỹ, t. y. išplurpe. Tojē
meřga ištēřšta. v. išplurkšti.

Iš-tesėti u (y A. Ю.) išteisėti, ištēsiu-
išteisiu, -sėjau, *сдержатъ слово*;
распнматись; *dotrzymać słowa*;
uiścić się (z długi). Dēde žadēja, o
ne ištēsēja, t. y. nē dave, ką žadēja.
Aš ne galū ištēsėti pagaī tava nōra,
t. y. stavóti. Išteisėti prīžadu (v.
išveizdėti-išvezdėti). v. išteīsti.

Iš-trēsti, -siū, ištērsiau, *выпрямитъ*;
разепрнмъ; *wyprostować*; *rozwinąć*.
Ištērstą skēpetą (masc.), kōkis jis
yra, pamatysime.

Iš-trēsų, *adv.*, *поистиннъ*, *днѣстну-
тельно*; *za prawdę*; *rzeczywiście*. v.
iš, trēsà.

Iš-tevénoti, -noju, -nojau, *высказатъ*
(говоря медленно, вяло); *wypowie-
dziec* (mówiąc zwolna, leniwie).
Łauk, kol sūnus ištēvérnos visūs
žōdzius.

Ištikimas, -mà, *надежный, верный; долгий, порядочный; крепкий; верный, wierny; dzielny, porządny; mocny*. Aš prirūdysiu (*присоветую*) ištikimą žmóną daininiškę. Ištikimą žmōgų atsunte brólis, t. y. kuriám gali iťikėti. Će nēr ištikimū rañstų. Ištikimus klucius padėk po skrynja.

Iš-tykinėti, -nėju, -nėjau, *выслушать; wysłuchać*. Iš-netýčią ištykinėja sūnus pėdsakus vagýstės. v. týkoti, tykinėti.

Iš-tíkšti, ištýškū, ištiškaū, *выпрыснуться, выплеснуться; wypłynąć się, wypłusnąć się*. Bepilstant piená ištiška táškas.

Iš-tíkti, ištinkū, ištikaū, *случиться, наступить; постигнуться; zdarzyć się, nastąpić; spotkać*. Dáinos atlíka, veiksmas ištíka, kad reik žánytis. Ištíka blōgi mėtai, kad rugel būva brángūs. Kad vėjis ištínk, viľnys sudaūža váltį ir linksta gírios mēdžei. 2) *броситься, прыгнуться (на что), начать (что); puścić się, rzucić się (na co), wszcząć (co)*. Žéntas ištíka i prōvą, i dīdį jūką, i dīdžią rīščią, i tiēšą. 3) *попасть, ударить; trafić, uderzyć*. Ištíka pōns par aūsį piēmeniai.

Iš-tiľpti, išteľpu, ištiľpaū, *освободиться; uwolnić się*. Ar ištiľpsu iš namū, t. y. ar galėsiu išeiti. Já ištiľpsu iš namū, tai ateisiu. v. išsilykyti, išlikti, iťiľpti.

Iš-tiľžti, ištiľžtū, ištiľžaū, *размякнуть (о воде), размокнуть, стать водянистым; rozmięknąć (w wodzie), rozmoknąć, stać się wodnistym*. Kur vandū gul, tēn žēme ištiľžusi. Iš-

tiľžusi bũlbe vandenỹ. Pamirkýta siľke ištiľža par nąktį, t. y. ištiľza. v. ištuľžti.

Ištimpai u ištimpōs, *adv., безнестанно, безперервно; ciągle*. Brólis ištimpai dīrba, t. y. be pārstoja. Bóba ištimpōs dīrb — šikū-bizdū. v. iťimpōs.

Ištīnėlis, -le, *онучный человек; spuchły człowiek*. Kas ištīnės, tas ištīnėlis. v. ištīnti.

Iš-tīnsčióti, -óju, -óju, *повыташуть, повыташуют (все, поменьку); porozciągać, powyciągać (wszystko, powoli)*. Ištīnsčióti žárnas. Viėną kaftą tīst, aňtrą tīst, teip po trūputį ir vīsa ištīščioja (*P.*). v. išteňsti.

Ištiňsėlis, -le, v. ištýbėlis. Kurs ištiňsės, o syľōs ne tūri, tas ištiňsėlis vadīnas. v. ištiňsti.

Iš-tiňsti, -stū, -saū, *вытянуться, растянуться (о тягучем); wyciągnąć się (o rzeczy ciąglej)*. Ištīnsa ākys mūsų (*мы глаза вымяднали*) beľaukiant lūsybės, t. y. nusibóda ľaukti. v. išteňsti.

Iš-tīnti (1), ištīnstu, ištinaū, *пачнухнуться; wypuchnąć*. v. išpūsti, tīnti.

Iš-tīnti (2), ištīnu, ištýniau, *отбнуть (косу); скуснуть (ударить); wyklepać (kosę); paľnąć (uderzyć)*. Anám ištýne aūsį pōns, t. y. dāve par aūsį. v. išplākti, tīnti.

Iš-tyrinėti, -nėju, -nėjau, *изследовать, разузнать; wysledzić, zbadać, wywiedzieć się*. Aš ištyrinėjau, kas būva prapūľusia (*gen.?*), ir ištýriau, dasižinójau. v. ištīrti, išsityráuti.

Iš-tirpýti, -paū, -piaū (*u ištīrpinti, ištīrpdýti, -nū, -daū*), *pacmonumь; roztopić*. Marti jau ištīrpe ľášinrus,

táukus, sviestą. Tu ištirpýk lėdą iš iñda išáltą (sc. išálysi). v. ištīrpti.

Iš-tīrpti, -pstù, -paũ, *растаять, растопиться; stopnieć, roztopić się*. Nũ ugniės ištīrpa cidābras, o nũ vėja lėdas.

Iš-tīrti, ištiriu, ištýriau, *разсудовать, разузнать; убедиться; zbadać, wywiedzieć się, dowiedzieć się; przekonać się*. Aš ištýriau vis (šocm. vīsa), ką vaikas dāra. Aš pàts ištýriau, kad tas bėrnas slaptà eina prie sàva mylimōsios. v. patīrti, sužinōti.

Ištisas, -sà, *распавсющийся от думы; wzduż rozciągnięty*. Ištisas kūlys šiaudũ, t. y. ne sudraikýtas. 2) *умный, сплюшной; cały*. Ištisus pōterius duktē kaĩba, t. y. nũ pradžiōs iki gāla. Anà ištisaĩ (*adv.*) ne mōka dainōs. Dainà be turavójima būs ištisà (y A. Ю. «jednogłosy»), dėl to, kad ištisaĩ viēna dainũja (?). Ištisus metūs dīrbau (*P.*) v. vīsas.

Ištisinās, -na, m., v. ģstinas.

Ištisīnis, -ne, *умный, смышленый из умного куска; całkowity, cały*.

Ištisīnei marškinei, t. y. be prydurĩ. v. ištisas, išilgīnis.

Ištīželis, -le, *вялый, неповоротный человек; człowiek ślamazarny, rozlazły*. v. ištīžti, sunrūgsti.

Iš-tīžinti, -nu, -nau, *развесми (увесми); rozczynić (wapno)*. Su ištīžinta vapnà užlėja stōga zalābą. v. ištīžti.

Iš-tīžti, ištīštũ, ištīžaũ (u ištēžti, ištēštũ, ištēžaũ), *размокнуть, размататься, расплыться; rozmoćnąć, rozlećć się, rozplýnąć się*. Plýtos

saũsos nēdegtoš nũ lėtaũs ištīža, ir sugrũva kāmīnas. 2) *стать вялым, неповоротливым; stać się ślamazarnym, rozlazłym*. Vyras ištīžes nũ pijokýstēs, t. y. supėpēs, prie dārba neskudrūs. v. ištīžti.

Iš-tótilauti, -launu u -lauju, -lavau, *содержать, прокормить (бережно ухаживая), выкормить; utrzymać, wykarmić (pielegnując), wypielegnować*. Vargũ ištótilauti, t. y. išvārginti, gývolĩ dėl (šcmtcmšiv) blōgōš ganýklos. v. išpōsėlėti. —

Iš-trádoti (sc. ištráidioti, ištráidžioti), -doju, -dojau, *распрямить, промывать (умно); roztrwonić (cyn.)*. Súnus ištrádoja pīnigus, t. y. ištrōtija, išdalĩja. v. iššáikoti; išklėisti, išgáišinti; triėsti.

Iš-traĩdavóti, -vóju, -vójau (u ištraĩdyti, -diju), *распрямить; rozszastać*. Tu miēste ištraĩdavósi visūs pīnigus ir pýlavą. v. ištrádoti.

Iš-trapōsyti, -siju, -sijau, *утомить; wydeptać*. Gývolei ištrapōsija lýsves, purvūs, t. y. išmina. —

Ištraukinis, -nia, m. *вынужденный дар; podarunek wymuszony*. Pōns nōri ištraukinĩ gáuti, dėlto provójas. v. ištraukis.

Ištraukĩnti, -nũ, -naũ (cp. išlaužĩnti; cp. *также* ištráuĩdinti -ištráuĩnti, *pass.-caus.*, u ištráuĩyti, -kau, -kiaũ, *frequent.*), *вытянуть, вытянуть; wyciągnąć, wyłudzić*. Kaimýnas ištraukĩn čēsni nũ kĩta, o niēka ne dũd, t. y. aš ne gavaũ. Ans ištraukĩnti nór tava pīnigus kvōrtomis. v. ištráuĩti; tráuĩnti, sutraukĩnti.

Ištraukis, -kia, m., v. ištraukinis. Viřšininkas jiřška tik ištraukia nū mănęs, t. y. kad tik kã ištrauktų. v. ištraukti.

Iš-tráukti, -kiu, -kiau, *вытянуть, вырвать; wyciągnąć, wyrwać*. Vaĩks ištraũks tau iš nagų dūną, šaukštą. Põni nór ištraukti žodį.

Iš-trėkšti (*u* ištriėkšti), ištrėškiu, -škiau (*сосм. u* ištrėkšti, ištreškiu, ištrėškiau), *вынести (изъ чего-н. соку; жать такъ, чтобы соку вырызнуть); wygnieść, wycisnąć (z czego sok)*. Sũltis iš ūgų ištrėšk, t. y. išspáusk. v. įtrėkšti, ištrĩkšti, išspáusti, išslėgti.

Iš-treĩti, ištreĩiu, ištrėmiau, *изнать, сосать; проимать; zeslać, wywieźć (z kraju); przepędzić*. Põns ištrėme tĩngiuį iš namų sáva ļaũkan. Iš tėvų žėmės ištremtas (P.).

Ištriėstblaũzdis, -de, *человѣкъ со слабыми ногами, разслабленный (цинич.); człowiek słabych nóg, słabowity (cyn.)*. Žmõgus ištriėstblaũzdis, kurs sĩlpnas. v. triėsti, blaũzda (blauzdà, blaũzda).

Iš-trėšti, ištrėštũ, ištrėsaũ, *изнать (стать неупруимъ, мякимъ, сыпучимъ); wygnieć (stać się niecęgim, miękkim, sypkim)*. Ėe ištrėsa tvõra. 2) *дозрѣть, отлежаться (о недозрѣлыхъ, снятыхъ съ дерева яблокахъ, грушахъ); dojrzeć (o owocach, zdjętych przed czasem z drzewa; stać się kruchym, miękkim)*. Obolei jau ištrėsa (*сосм. об. išnõka*), t. y. išminkštėja.

Ištrikas, -kà, *не одытый (въ сорочкѣ да подштанникахъ), распахну-*

тый; nie ubrany (w koszuli i gaciach), rozchlastany. Vaĩkas ištrikas išbėga ankstĩ, t. y. viẽnmarřkinis. v. ištrĩkti.

Ištrikinas, -nà, v. ištrikas (*полюдонный; półubrany*). Põns ištrikinas ankstĩ atsikėlęs bėga ant óra (*сосм. orań*), t. y. ne susisãgstęs, pũsplikis.

Iš-trĩkšti, ištrĩškũ, ištriškaũ *и жем. ištrĩkšti, -kštu, ištrĩškau, выбрызнуть; wytrysnąć (intr.)*. Lýgu tit kĩstereĩau, ištrĩška kraũjis, šmĩrkšt. v. ištrėkšti.

Iš-trĩkti, ištrinkũ, ištrikaũ, *разлѣзться; выкинуть (преждевременно родить); rozleźć się; poronić*. Nėščia moteriške ištrĩka, t. y. pãrsileida, neļaikũ pagĩmde. v. patrikti, išsi-mėsti.

Iš-trĩkti, ištrenku, ištrinkaũ, *вымыть (молоду, ову); wymyć (głowę, owcę)*, Priėš kirpĩmą avĩs ištriĩk.

Iš-trĩnti, ištrinu, ištrĩniau, *вытереть, стереть; wytrzeć, zetrzeć*. Ištrĩnk sustýrusius nũ šlapũma autũs. v. išvelėti.

Iš-trĩpti, -piũ, ištrypiau, *утомить, выбить; wytratówać, wydeptać*. Arklei šļāpią piėvą ištrype, t. y. išmankāsija. v. išmĩnti, išmálti.

Iš-trivõti, -võju, -võjau, *выдержать, (вытерпеть); wytrzymać (wycierpieć), wytrwać*. v. ištvėti.

Iš-trókšti, -štu, ištróškau, *возжаждать, поучествовать (сильную) жажду; upragnąć, stać się spragnionym*. Aš ištróškau gėrti. 2) *позадохнуться (о рыби); wyginąć od braku powietrza (о рыбе в водzie)*. Šiã vāsara,

mūsų upėlyje (u ūpėlyje) visos žūvys ištroška (*Ped.*).

Iš-troškūti, -kūju, -kavaū, *вынести, вывезти* (объ *высвещивающему* *человеку*); *wynieść, wywieźć* (o *bardzo gorliwym człowieku*). Brólis ištroškáva visūs medžiūs iš gīrios, t. y. išveže su trōškulu.

Iš-trūbyti, -biju, -bijau, *вытребить* (кого); *wytrąbić* (kogo). Ištrūbyk šunīs iš namū, iš mīška. v. išvaīzdinti.

Iš-trūkgalviūti, -viūju, -viavaū, *выпхать, выуть* (o *сорошоловах, сорошухах*); *wyjechać, wyjść* (o *szubienicznikach, urwańcach*). Vėlaī ištrūkgalviáva vesėlninkai, t. y. išgarmėja. v. galvatrūkeīs, ištrūkti.

Ištrūkis, -kia, m. *недохватка, недочет; убыток; niedobór, deficyt; strata*. Turėsi tu šīmet ištrūkį, t. y. ištrūks peīnas, ką galėjei pelnyti. v. nūtrūkis (nūtrūkis).

Iš-trūkti, -kstu, -kau, *вырваться; wyrwać się*. Ištrūka gūzikas, sąga, apvārscei iš naginiū. 2) Ir tās jau ištrūka gālvą (*вылетел, вытолкнул, galvatrūkėis išbėga*).

Iš-trupėti, ištrupu, -pėjau, *издробиться, выкрушиться; wydrobić się, wykruszyć się*. Malavà, dūna, vis (sc. vīsa), kas trūpa, ištrupėja. v. iškriugždėti.

Iš-tuīnyti, -niju, -nijau (*Олс. ištūtyti u ištūinyti*), *высочать, вынуть; wysać, wypić*. Viēns veršis ālų ištūinija, o antras kārve ištūinija, t. y. išžīnda. v. išžīnsti.

Iš-tuīžti, ištūžstū, ištūžau, v. ištūžti.

Kaip tuīžis ištūžusios grūšnės. Pijūka vėidas ištūžęs. v. tuīžis.

Iš-tupėti, ištupiu, -pėjau, *высидеть* (u o *наседке*); *wysiedzieć* (i o *nasiadce*). Vištà vištýcrus ištupėja. v. išperėti.

Iš-turėti (*жем. ištūrėti*), išturnu, -rėjau, *выдержать; wytrzymać*. Vālą kas ištur, tas brangūs žmōgus. v. turėti, tūrėti; ištverti.

Iš-turkšti, išturškiū, išturškiau, *вынестъ* (объ *утку, выбирающую из жидкости личия, питательная часть*); *wyjeść* (o *kaczce, wybierającej z płynu rzeczy pokarmne*). Antis, žaīsis, ikīšusi snāpą i vādenį, išturškia grūdus, t. y. išrenka. v. išplurkšti.

Iš-tuřlyti, -liju, -lijau, v. išpluřnyti. Išturlija vaikaī verėną blūde, t. y. išplūmpoja.

Iš-tuřsinti, -nu, -nau, *выставить задъ* (*собираясь пруснестъ*); *wystawić tył* (*mając przysiąść*). Sēnis sāva užpakalį ištūřsina atsigūlęs, t. y. pastāte, arba kad sėdas (sėzdams atstāta). v. pasituřsinti.

Iš-tuřsti, -šiū, išturšiau, v. išturkšti. 2) *fig., вынороскать* (*носуды*); *wypłókać* (*naczynia*). Aš išturšiau stōtkus, t. y. išplōviau.

Iš-tūštinti, -nu, -nau, *выноросжить, опростать; wypróżnić*. Ūšvis ištūština sūda, stōtką. v. tūščias.

Iš-tutėti, ištutu, -tėjau, *выбьжать* (*носукивая лапками, ножками, ногами*); *wybiec* (*zwolna stukając nóżkami, łapkami, nogami*). Šū iš priēmeniōs ištutėja, t. y. išbėja.

- Visi prôtekinei (*v. prôtekine, -neis*) ištut par kits-kîta, kad yra spûstis žmonių, t. y. išein lauk.
- Iš-tvanėti, -nėju, -nėjau, *разлутъся, залутъ (во время половодья); rozlać się, zalać (podczas powodzi)*. Vandū ištvanėja į laukus par tvaną, par pātvinį.
- Iš-tvarsyti, -saū, -siaū, (*медленно переправившая*) изслѣдовать или разсматрѣть (*всего человека*); (*powoli przewracając*) obejrzeć lub zbadać (*całego człowieka*). Gýdytojis iš-tvařsa vřsą žmōgų (krūtīnę, užpakalį) ir išnagažiōja.
- Iš-tvárstyti, -stau, -sčiau, *напорудитъ (заборы); powyprowadzać (płoty)*. Visuř tvōros sodýbų ištvárstytos. *v. ištvérti*.
- Iš-tvérti, ištveriu, ištvériau, *выдержать; wytrzymać, wytrwać*. Aš ne galū ėe ištvérti, t. y. daturėti. *v. išturėti*.
- Iš-tvīlkyti, -kau, -kiaū, *опарить (опутреннюю часть); wyparzyć (wętrze)*. Marti ištviłke kartūklį (=kartóklį, kartóplį). *v. išplikyti*.
- Iš-tviñkti, -kstū, -kaū, *засымнѣть, налутъ (о коровет), разбухнуть, насымнѣть (о вымени), созрѣть, налутъся (объ оснѣ, чирѣ)*; «nale-wać». Jau ištviñkusios kārves priēš vedīmą veřšia. *v. išbuřkti, ištīnti (1), išbrīnsti*.
- Iš-tvīnyti, -niju, -nijau, *вынуть (скоро, много); wypić (prędko, wiele)*. Ar valōsi ištviñyti dār stīklą (maūlę) ariēikos, t. y. išgerti.
- Iš-tvīnti, ištviřstu, ištvinau, *подняться, разлутъся (о водѣ, рѣкѣ); podnieść* się, *wylać (o wodzie, rzece)*. Upis ištvinā, t. y. vandū išsiliėja.
- Iš-tvīrkti, -kstu, -kau, *расшататься; развинтиться, распутиться; rozruchać się; wyjść z karbów, rozpuścić się*. Ištviřkes, kai bérža tvorā (*P.*). Valks ištviřkes, t. y. išdýkes. Piēmēne tāva ištviřka vřsiškai, gývolų nebžiūri. *v. išdýkti*.
- Iš-tviróti, -róju, -jau, *v. išturėti, ištvérti, ištřivóti*. Aš ėe ne galū iš-tviróti, t. y. ištvérti. Aš tēn ištvi-rójau būti.
- Iš-tvóti, ištvojū, -jau (*жем. и частью вост.*), *отдѣбачить, отхлестать (члѣмъ и какъ понало); wychłostać*. Už vagýstę su pāūdegiu (=paūdeginiū?, y II. Ю. «paūdegiu») ištvlak jāmui kailį. *v. ištālzyti*.
- Iš-uřbti, -biū, išurbiau, *выдолбить (сдѣлать дыру ножомъ, не сверломъ); изрыть (о кротѣ); wydrążyć (zrobić dziurę w czym nożem, nie świdrem); wyrzćć (o krecie)*. Kūrmei išuřbia žēmę, t. y. išraūšia. *v. iš-rūpti, ūrbinti*.
- Iš-uřšti, -šiū, išuršiau, *v. ištufšti*. Bōba išurše stōtkus, t. y. išplōve.
- Iš-uřžti, -žiū, išuržiaū, *вырпзать, сры-затъ, срыть (двигаясь по поверх-ности, не вырываясь глубоко, не углубляясь); wyrznąć, zryć (posuwając się po gładkiej powierzchni, nie zbyt zagłębiając się)*. Kad žāgre tik skveř-bias, išuřžia piēvos šmōtą, kaip jau-ėei su ragařs žēmę išraūšia (?).
- Į-šūsti, išuntū, išutaū, *напрыть; на-прѣтъся (въ напу); rozdосадовать (на кого); naprzec; nagrzcć sie (pa-rzcć się); rozgniewać się*. Išūtome

- ant anų, t. y. įpỹkome. v. iššūsti, iššūtinti.
- Iš-utinėti, -nėju, -nėjau, *выискать, выловить своей; wyszukać, wyłapać wszy. v. utis.*
- Iš-ūžti, išūžrū, išūžiau, *выйти, вытечь (сз шумом); wyjść, wycieć (z szumem).* Vėrpele (*боченок*) alaūs išūže, t. y. išbėga.
- Iš-vadinėti, -nėju, -nėjau, *посыщать (у посещении); powywoływać (i powyprowadzać).* v. išvadinti, išvadžioti.
- Iš-vadinti, -nū, -naū, *вызвать (у посещении); wywołać (i wyprowadzić).* Led išvadinaū vyrą iš karčemōs. 2) *обозвать (всѣчески); oszkalować, oczernić (nazywając złodziejem, półgłówkiem, etc.).* Išvadinti pijūku, vagimī. v. išvēsti, iššaūkti, išputnōti; apvāginti (apvāginti).
- Iš-vadūti, -dūju, -davaū, *освободить, выкупить (кого); uwolnić, wykupić (кого).* Išvadūti pagrēbtą gývolį iš kūtēs.
- Iš-vadžioti (*u išvedžioti*), -džioju, -jau, *посыщать, выводить; powyprowadzać, опроводzić.* Aš išvadžiojau aną po visās stubās. v. išvēsti; išvarsliūti.
- Iš-vagōti, -gōju, -gōjau, *выбороздить, избороздить; wybrózdzić, wyprowadzić brózdzy.* Rugiūs pasėjus, išvagók vagomīs. v. vagā.
- Iš-vaidinti, -nū, -naū, *показать, обнарѣжить (все), показать; pokazać, wyjawić, wykazać (wszystko).* Bōba išvaidina visūs neprigulinčius dāiktus. v. vaidinti, išrodyti.
- Iš-vaidyti, -daū, -džiaū, *разоимать (ссорящихся); rozpędzić (swarżących się).* Aš išvaidžiaū iš būria besibarančius žmōnis. v. vāidyti. —
- Iš-vaikyti, -kaū, -kiaū, *разоимать; rozpędzić.* Marti išvaikė šeimyną. Girtas išvaikė visūs vaikūs iš dubōs.
- Iš-váikščioti, -ščioju (*u -štau*), -ščiojau, *уходить (от мѣста); разойтись; obejść (wsz. miejsca); rozjeść się.* Visūs pašalus išváikščiojau, jiēškōdams ašviēnių.
- Iš-vaikštinėti, -nėju, -nėjau, v. išváikščioti (*frequ.*). Visūs pašalus išvaikštinėjau ir ne radaū avrū.
- Iš-vaisyti, -saū, -siaū, *узвѣстѣ, उत्प्रे-бुम् (весь род); wyniszczyć, wple-nić (cały ród).* Utis ne gál nū piēmens (sc. piēmeniui) išvaisyti, vis ūra ir ūra. v. išvēisti, įvaisinti.
- Iš-vajavōti, -vōju, -vōjau (*Моч. išvajōti, -ju, -jau*), *посыимать, поразоимать; powypędzać, porozpędzać.* Piēmū iš-vajavōja galvijūs iš piēvos, t. y. išvarinėja. v. išvyti; išvajūti. —
- Iš-vajūti, -jūju, -javaū (=išvajōti, -jōju, -jōjau), *узнавать, прознавать; wypędzić, przepędzić.* Prūsai išvajāva (=išvajavó, išvajavōja) Prancūzus (*вооеаму сз французаму u разпро-мumu ихъ*). Išvajūk (=išvajók) galvijūs iš piēvos, t. y. išgainiók. v. vajōti, vajūti.
- Išvakaros, -rų, f. pl. *поздний вечеръ; późny wieczór.* Būva išvakaros, kaip parvažiāva (=atvažiāva?), atjōja svēčias. Išvakaromis nuvažiāva tēn sūnus. Ikī išvakarų vėrkpkitė, mefgos, t. y. netōli pusė (*instrum.?*) naktiēs. v. vākaras, išnaktis.

Iš-vaksavóti, -vóju, -jau, *v.* išvaksyti. Põnas slūgą išvaksavója, *t. y.* išlõjoja. —

Iš-vaksyti, -siju, -jau (*жем.*), *выбрануть, выпрыгать; sfukać, zbesztać.* Baļāzyti ỹra biauŗeis žõdžeis išvaksyti, iškólóti. *v.* išlõjoti, išbárti.

Išvaļa, -ļos, *f.*, *v.* išguļa, išvarta. Didžiamē miškē ỹra daũg išvaļų, *t. y.* išguļų. —

Iš-válgyti, -gau, -giau, *снѣсть, скушать (сѣ codepжимое); zjeść (zawartość).* Keleĩvis išválge vĩaą blũdą kõšės.

Iš-valýdinti, -nu, -nau, *pass.-caus., вынустить; wyczyścić.* Išvalýdinau mýgas (*жем.*; iš sámpuvĩų grũdų). *v.* išvalýti.

Iš-valýti, -laũ, -laũ, *убрать (убы), вынустить (удалить все загрязняющее), выпресту; uprzatnąć, uporządkować, wyczyścić (usunąć wszystko, co zanieczyszcza), wygarnąć.* Ne valę (*y A. Ю. «ni valę»*) ne išvalỹs mēšlą, *t. y.* ne išdirbs, ne išbeĩgs. Priēš vēžant rugiũs išvalýk jáują. *v.* iškũpti, iškõpti, suvalýti.

Išvaļka, -kos, *f.* *что вытаскивается или вытасчено; жѣсто, гдѣ вытаскиваются (снѣту); wywłok, miejsce, gdzie wyciągają (sieć).* Išvaļka, kur ilėidžia ir ištŗaukia tiĩklą iš-po lēda. Beĩgant (*жем.*) išvaļką traukti, praplỹsa tiĩklas. 2) *pl.*, *вразное, изношенное бѣлье; brudna, znoszona bielizna.* Kaip gyvāių išnaros, taĩp išvaļkos marškinų gũli. *v.* išvilkti, išvilkėti, išdėvos, išnašos, jũdinỹs (jũdinei).

Iš-válkrioti, -kriju, -kriju, *porazoloch, растаскать; поустаскать (обысь); powywiekać, porozwlekać, rozwiłcszyć; znosić (obuwie).* Aš āvalynę išválkriju, o tu mēšlus išválkriujei, *t. y.* išvažiojei. *v.* išvalkstýti, išvilkėti.

Iš-valkstýti, -staũ, sčiaũ, *поснимать наволочку (собств. поизвлечь подушки изъ наволочек); растаскать; rozdejmować nawleczyki; porozwlekać.* Išvalkstýk priėgalus (*подушки*) iš ānčvaļkų. *v.* išsivalkstýti.

Iš-válninti, -nu, -nau, *ушолить, высвободить; uwolnić, wyzwolić.* Dėde išválnina sũnų iš nevālos. *v.* išvadũti, išlũsũti, išgėlbėti.

Iš-valóti, -lõju, -lõju, *оказаться въ состоянїи, смочь; wydołać.* Ar išvalósi tu tą gyvātą valdýti, nũmą (*жем., в.-lum. nũmą, аренду*) apmokėti. *v.* išgalėti.

Iš-vaĩplinti, -nu, -nau, *вытти (о потознѣ); wyjść (o gapiu).* Vámpļa jau išvaĩplina, *t. y.* išēja. *v.* išvėbrinti.

Iš-vaĩmzdinti, -nu, -nau, *вытпрубить; выпроводить съ музыкою (играя въ дыду); wyprowadzić-wysłać z muzyką (dudając, grając na dudach).* Išvaĩmzdina pĩktą meřgą iš miēsta, *t. y.* išvāre. *v.* vaĩmzdis.

Išvara, -ros, *f.* *выгонъ; wygon.* Gývolams reĩkia išvaros. Varýkla varýk gývolus į išvarą. *v.* išvarýti, išgana, genesỹs.

Iš-várginti, -nu, -nau, *измучить, измаять; промучить, промаять; употребляя большія усилія, сработать что-н., напр. вымѣсить (квашню); namęcszyć, namordować; przemęcszyć;*

zrobić (co-k.), np. rozczynić (chleb), bardzo się wysilając. Led išvarginau dūną, t. y. išminkiau. v. išvařgti.

Iš-vařgti, -gstū, -gaū, *от-, от-, про-поремикать, от-, от-, пропоресать; на-, промучиться; «wytrzymać nędzę».* Jau duktė išvařga (v. išvarginti) dūną, t. y. išminke. Aš minkiau dūną, t. y. išvargaū. Bene ėe ką išvařgsi; visūs metūs tēn išvargaū; jau ji išvařga sava drėnās (Ped.).

Iš-varinėti, -něju, -nějau, *посыпать (от нескольких приемов, из нескольких мучств); powypędzać (nie odrazu, z kilku miejsc).* Išvarinėk gývolus į ganýklą visūs. v. išvaryti.

Iš-varyti, -varaū, -variaū, *вынать; wypędzić.* Išvaryk kiaūles iš darža ir paganýk papiėveis. v. išgiñti.

Iš-varpyti, -varpaū, -piaū, *поусдыряеть, повыковырять, повыпрызть; podziurawić, powydręzać, powydlubywać, powygryzać.* Prūsōkai išvařpe dūną. v. išveřpti.

Iš-varslūti, -lūju, -lavaū (об. жем.; оот. išvadelėti, южн. в.-лит. išvadžióti), *развозжжать (лошадей); «wylejcać».* Vaikaĩ būtum ašvýnius išvaršlāven (жем.). v. atvarslūti, įvadžióti.

Iš-várstyti, -stau, -ščiau, *разнизать; часто отворяя дверь, выпустить (еще тепло) из комнаты; rozebrać (naszyjnik); częstym otwieraniem drzwi wypuścić (ciepło) z pokoju.* Visą šilimą išvárstei, duris várstydamas. Išvárstytas rúmas, išvárstyta pirkia (изба, P.). v. išvérti.

Išvarta, -tos, f. то, что развалено; *буреломъ, буревалъ; со вывrócono,*

rozwalono, выврót; wiatrolom, wykrot. Výrai miškė išvartas keřta. Išvartas, išguļas gĩrio riñk. Gubų, statų, meñdelų (nū vėja) išvartas pataisýk. v. išveřsti, išguļa.

Iš-vartalóti, -lóju, -lójau, *поража-луться, nonádamъ, носынасть; wywalić się, popadać, powypadać.* Iš dídžia jūka išvartalója výrai ant žėmės. Lėbeda kur sėd, tēn išvartaló krāsės. 2) *поражаауть; powywracacъ.* v. išviřsti, išvartýti, išvertėti.

Iš-vartinti, -nū, -naū, *(поныкая) за-чтасуть (вынута); przymusić, zmusić (wypić).* Výras māne išvartina stiklėlį (maūlę) vyna ėyst išgérti, išvālgyti ikī gāla. v. prisūkti (prisūkti), priveřsti, įvartinti.

Iš-vartýti, -taū, -čiaū, *поопрокидывать; разпытъ (товары); разопо-чать; poprzewracać, powywracać (rzeczy, skrzynię z rzeczami); porozwracać.* Šūnys išvartýs tava pūdėlus, blūdėlus. v. išveřsti.

Iš-vartóti, -tóju, -tójau, *использоать (что), употребить на свои нужды; paczpaumъ; użyć na swoje potrzeby; roztrwonić, przetrwonić.* Marti viėna išvartótum sava tuřtus. Patėvis išvartója visūs dáiktus, pāliktus po tėvų, kol mės užaugome. Ans išvartója vīsą sava mañtą, t. y. prągėre. 2) *снучуть съ пукъ, сбыть, снлаасуть; wyhandlować, zbyć.* Vōgtą árklį išvartója kaimýnas.

Išvarvétakis, -ke, *у кого глаза исочились, вытекли по каплям, выточилились (истекаютъ); człowiek, któremu oczy wysęczyły się, kapiąc wyciekły (wyciekają).* Išvarvétakis,

- kuriõ ākys vařva, t. y. vis āša-rose (sc. išvarvéjē, išvarvējusios, vis vařva). v. išvarvéti, akīs.
- Iš-varvéti, išvarvu, -vėjau, *вытечь по каплям, исочуться; wykapać (intr.), wysączyć się*. Išvarvéja medūs iš kōria.
- Iš-vařvinti, -nu, -nau, *выточить каплями, вынуть по каплям; wykapać (trans.), kropłami wypuścić*. Aļū iš izbōna, iš īnda, iš stiklīnēs išvařvink čyst, kad neblīktum. v. iš-varvéti.
- Išvarža, -žos, f. *что взято силою, добыча; co odebrano przemocą, łup, zdobycza*. Dáiktas, kurī tu išverži iš rañkū kīta, vadīnas išvarža. v. iš-veržti, išplēša, grōbis.
- Iš-vāsaroti, -roju, -rojau, *проезжати; попутаться за жито; przejechać lato; nadpsuć się przez lato*. Jāgu avīkailis ne išdīrbtas vāsaros, tai išvāsaros. Avīkailei išvāsarojē, t. y. sugēdē. v. iškandėti, vāsara, įvāsaroti.
- Iš-važiōti (u išvežiōti), -žiōju, -žiōjau, *развезти, повезти; rozwieźć, powozić*. Dáiktus išvažiōjau aš visu. v. išvēžti.
- Iš-važiūti, -žiūju, -žiavaū, *выехать, уехать; wyjechać*. Piršlūs išvažiāva, nebēr.
- Iš-vebrēnti, -nū, -naū, *выбрать (мало-помалу); wybrać (powoli)*. Anýta išvebrēna skarēles, t. y. išēme. —
- Iš-vēbrinti u išvēbrinti, -nu, -nau, v. išvaĩplinti. Vēbra vēpsōja, vēpsōja ir išvēbrina (u vēbra vepsōje, vepsōje ir išvēbrina, жем.).
- Iš-vēdīnti, -nū, -naū, *прыветривать; wywietrzyć*. Martī išvēdīna drabu-žiūs ant vēja.
- Iš-vēdlūti, -lūju, -ļavaū, *вывесту (молodyю, v. vēdlūs, vēdlūti); wyprowadzić (młoda)*. Mařciā jau išvēdlāva vēdleī.
- Iš-veĩkti, -kiū, išveikiau, *смоть, окантаться из состоянию; zdołać, wydolać (v. išvalōti)*. Ne žinaū, begū išveĩksiu išgérti vīsā stiklēļi. 2) *намыжеть, намычить, доконать; natężyć; namęczyć, zanadto zmęczyć (v. priveĩkti)*. Ne dūk sunkiū darbū, kad ne išveĩktumei vaikū sýlas, t. y. ne būtum par sýlą (sc. parsunkū) aniēms.
- Iš-veĩsti, -siū, išveisiau, *исстребить, выубить (такъ, чтобы и впредь не плодилось, не размножалось; не оставить и стьмени истребляемого); wyniszczyć, wypłenić (do ostatka)*. Išveĩsk usnīs iš diřvos.
- Iš-veizdėti (жем. išveizėti, išvēžėti), išvēizdzīu (3-ье л. išvēizdi), -dėjau, *высмотрѣть, разсмотрѣть; wypatrzeć, rozpatrzeć, rozejrzeć się (v. išžiūrėti)*. Visu išveizdėk geraī, t. y. išjiēškōk. Bėrnas gražūs išveizdėti (сз знач. pažiūrėti, на судъ, если разсмотрѣть его), t. y. gražūs anō pōvyzdis (y A. Ю. išveizdėti здѣсь сз знач. «выглядѣть»). 2) *перешунать (купить, не сз яцiomъ ли); wymacać (kury, czy z jajem, P.)*. Ar jau visās vištās išveizdėjēi (Бел. išvezdėjēi). v. išžiūrėti, išjiēškōti, išrōdyti.
- Iš-velėti, -lēju, -lėjau, (жем.) *выстирать (вымыть сз букв, сз мылом);*

(*вост.*) *выпрать* (kolomja oamkomž); *wymyć* (rozcierajqç, w kadzi do lu-gu); *wyprać* (*bijqç pralnikami*). Iš-velék namè (*sc. namiè*) skalbinius, drabužrūs su muilū išmuilydamas, o skalbỹklo su kùltuve išskaĩbk. *v.* ištrĩnti, išpláuti, išskaĩbti; išvélti.

Iš-vélti, išvelu, išvélau, *вывалить* (*оа-лая*); *wywalić*. Tàve išveĩs iš eilõs žmonų, t. y. išrĩtins. 2) *сноснуть, ссаласть*; *zwalać, uwić*. Išveĩs tau gálvą, t. y. suveĩs kaĩtūną. *v.* iš-veřsti, suvélti.

Iš-vém̃ti, išvemiu, išvémiau, *выкинуть* *простою, изрынуть*; *wywomitować*. Kas ne gál išvém̃ti, tas gókši. Kad širdĩs (*u širdĩ, вост.*) supỹksta, kaĩp prĩgeri (*если носъ выинуки ды-лается дырно*), išvém̃k.

Iš-véngti, -gtu, -giau, *избѣжати; uni-knqć*. Jijė, mergà, ne išvénge, t. y. ne išlĩka nũ nàšla, iřtekėja už nàšla.

Iš-verinėti, -nėju, -jau, *поискивать, пошибирати; powybićrać*. Išverinės výrai iš purvų visūs medžrūs po kiéma, t. y. išriĩks. *v.* išvérti.

Iš-veřkti, -ku, išverčiau, *выплакати; wypłakać*. Išverčiau sugrėbtą gývolį, t. y. par veřksmą išprařiaũ.

Iš-veřpti, -piũ, išverpiaũ, *выпрятъ, пропратить; wyprzqćć, przepracować* *przedzqć* (*cp. trĩs nedėlas, vĩa diėnq* ař tėnaĩ išverpiaũ, *Ped.*). 2) *выковырять, ткнуть и вывернуть, из-добыть* (*что лежить колачикомъ, ссепнувшись*); *wydrqżyć tknqć i wywiercić, wydostać* (*co skrećcone, zsiadłę*). Duktė išverpe burõkus, mõrkus iš šaknų. Išverpiaũ diėgą

iř žėmės (*P.*; atveřpk — *от.мому, вост.мнуъ жало ножа* — ir mán kiėk sũria). *v.* įveřpti.

Iřveřstakis (*вост.*) u išverstakis (*зан.*), -ke, *у кого глаза на выкатъ, нуче-мазый; ktõremu oczy na wierzch wystqpiły, majqcy wypukłę oczy*. Tas stipinàkis išveřstakis sėdi sũle. Žmõgus, kurs akĩs į aukštą (*u į aukštą, aukštyn*) tur išverstas, tas yra išveřstakis. *v.* išveřsti, akĩs, išsprõgtakis.

Iř-veřsti, -čiũ, išverčiau, *высоромить, вывалить; высоромить на изнанку; wyworócić, wywalić, wydobyć; wyni-cować, wyworócić na rėby, na nice*. Põns išverte mane iš-pat gruĩta. Ař išveřčiu skrỹnias ļaũk iš klėtĩes. 2) *выручить* (*отъ продажу, про-мышляя*); *otrzymać, dostać* (*sprze-dajqç, handlujqç*). Martĩ iš kiaũřrų bũtum išveřtusi pĩnigus. Ar daũg išvertĩ par diėną (*Ped.*). *v.* veřsti (*u veřtis; cp. vertėiva, vertėklis, оборомустый человекъ, промышлен-никъ*).

Iř-vertėti, -tėju, -jau, *высоромиться, вывалиться, развалиться; wyworócić się, wywalić się, rozwalić się*. Výrai konė (*Бел., ем. kũnė*) išver-tėja (= išvértėja?) besijũkdami, t. y. konė (*Бел.*) išviřta. *v.* išviřsti. —

Iř-vérti, išveriu, išvériaũ, *выднъ* (*нукы*); *wyciagnqć, wyolec* (*niĩkę z igły*). Sũlą iš ādatos išvérk. *v.* įvérti.

Iř-veřzdinti, -nu, -nau, *pass.-causs., высоромить на изнанку; wynicować, wyworócić na rėby, na nice*. Išveřz-dinta gełumbė. *v.* išveřsti.

Iš-vežti, -žiù, iššveržiau, *вырвать* (*у кого насильно, силою*); *wyrwać* (*komu przemocą*). Iš rankų bróla iššveržiau pirštine, žiedą.

Iš-vesti, išvedu, išvedžiau, *вывести; вывезть*. Išvedamūju (*u išvedamōju, оба жем.*) anà, meŕge. Išvėsk iš vidaus laukan žmōgų pro duris, ko čè jis tur rýtys (*с.-лит. riétis*).

Iš-vesti, -stu, -sau, *выстыть, остудиться, остынуть; wystygnać, ostygnąć*. Verėnas ne taip išvésta, išáušta, kaip išdziústa. 2) *выдохнуться; wytchnąć* (*Ред.*). Ašūs višai išvésa. *v. išdūlėti*.

Iš-šviesti, iššviečiu, iššviečiau, *осыпать, бросить лучь света* (*о что-н., о солнцѣ*); *wpuścić światło, rzucić promień światła* (*dokąd, o słońcu*). Sāule iššviète į vidų par langą (*об. pro langą*).

Iš-vėtyti, -tau, -čiau, *высыпать, просыпать* (*хлебъ*); *wywiać, przewiać* (*zboże*). Aš išvēčiau grūdus ir ātvėtas.

Iš-vėzdinti, -nu, -nau, *pass.-caus., вывезти* (*удалить*); *wyprowadzić*. Aš išvēzdinau jį nū sąvęs. *v. išvesti*.

Iš-vežindinti u išvėžindinti, -nu, -nau*), *pass.-caus., вывезти; wywieźć*. Pōns gaspadīnė išvēžindina (*u išvēžindina*). *v. išvēžinti, išvēžinti*.

*) Глгг. išvēžindinti (*жем.*) есть *pass.-causativum* к *pass.-caus. išvēžinti*. Išvēžindinu ką собств. значить: при помощи посредника доставляю тою, чтобы предмет был кем-нибудь вывезен. Ср. *pass.-caus. rašydinti u rašydinginti* (*жем.*): *rašydinu rāštą* (*pats pasirūpinu, kad kito rāštą parašytų*) u *rašydinginu rāštą* (*nusiūnėiu ką kito parašyti, kad tą rāštą parašytų-parašytų*). Прим. Ред.

Iš-vėžinti, -nu, -nau, *pass.-caus. (ож. б. обыкн. išvēždinti), вывезти; wywieźć*. Anà išvēžina rāčrų, t. y. kītą pasaunde (*ne patį vėže, P.*). Pōni išvēžina javūs (*frumentum exportandum curavit*) ant pardōsa (*об. pardōsui, pardūti*), jaū nebėra. *v. išvēžti; išvēžinti*.

Iš-vėžinti, -žinu, -nau, *вынхатъ самому и взять съ собою кого-н. другою, дать кому возможность вынхатъ; wyjechać samemu i zabrać z sobą* (*kogo innego*), *dać* (*komu*) *możliwość wyjechania*. Tévas rāčrų išvēžina (=išvažiāva rāčium vėžinas, или pasirūpina, kad rāčius išvažiūti galėtų). *v. pavėžėti, pavėžinti. +*

Iš-vėžti, išvežu, -žiau, *вывезти; wywieźć*. Nū sąvęs išvežiau, nebturiu.

Iš-vykti, -kstū, -kaū, *выбыть, отбыть* (*вынхатъ, сѣрути*); *wyjechać, wyjść*. Svėčias išvỹka, t. y. išvažiāva, išėja. *v. iškakti*.

Iš-vilkėti, išvilku, -kėjau, *проносить* (*одежды, об. рубаху*); *wynosić*. Išvilkéjau ilgaį tais marškineis.

Iš-vilkti, išvelku, išvilkaū, *вылечь, вытащить; wywlec, wyciągnąć*. Iš drabūžrų išvilkti vāgį. Vyras išvilka iš karčemōs girtą.

Iš-vilóti, -lōju, -jau, *выманить; wyludzić*. Brólis nor išvilóti peilį nū (*об. iš*) mānēs. 2) *выманить* (*из дому*); *wywabić*. *v. išvilti, išsivilóti*.

Iš-vilti, išvilu, išvylau, *выманить; wyludzić*. Sūnus išvil (*жем.*) pīnigus nū (*u iš*) anýtos. Marti drabūžiūs išvỹle, t. y. išgāva. Išvylau aš nū (*u iš*) ūšvia árklį, t. y. išmāsinau.

Iš-viñguravoti, -voju, -vojau *u* išviñgurti, -ru, -rau (с.-лат. išviñguriūti), *украсить разными изюмлинами, кристали линиями, украсить, разукрасить; upiekrzyć krzywemi linjawi, rozrysować*. Karvōlis kēpant išviñguravotas paūkščeis, pynomis, ungureis. Išviñgurk tēšlā, kēpant karvōlį pynomis.

Iš-viñklōti, -lōju, -lōjau, *pacnymam, pazaadam, pazobram; rozwiklać, rozwiązać, wyłuszczyć*. Žōdžius įvairius (жем.) išvinklōti.

Iš-vyniōti, -niōju, -jau, *pasum, pasvernum; rozwinąć*.

Iš-viṽpti, išvimpū, išvipau, *pasunum, pacmonypum potz; rozdziawić się, rozdziawić gębę*. Ne būk išviṽpes, ne būsi išstīpes, t. y. pelnyk vōgdamas (sc. «pacmonypa potz, хлба не добудешь»). Išviṽpusi, lūpas pateṽpusi stōvi bōba.

Iš-viṽbti, -bstū, -baū, *выпасту монким, высоким; wyrosnąć wysmukłym*. Išviṽbusios žōlės. v. išstībti, išstīpti, išvirkštėti; viṽbas.

Iš-viṽrinti, -nu, -nau, *постараться, чтобы выварилось; (хорошенько) выварить; postarać się, żeby się zgotowało; (dobrze) wygotować*. Išviṽrinau aš geraī verēnā. v. išviṽrti.

Iš-virkščias (*u* išvirščias), -čią *u* išvirštas, -tā, *надъный, лежащий на узнанку; wdziany, włożony, leżący na wywrót*. Išvirštas šūršis. Išvirštaī (adv.; об. išvirštus, išvirkščius) mārškinus apsiviṽkaī, t. y. išsiveṽtes. Mōša (výra sesū) išvirštā skārā dėvi. Jis pasāke išvirštaī žōdį, t. y. išveṽzdamas. v. išviṽrti, išveṽrti.

Iš-virkštėti, -tēju, -tėjau, *разрастаться, высоко и широко выпасту (о картофеле, клеверн); rozrosnąć się, wysoko i szeroko wyrosnąć (o kartoflach, konicznje)*. Dobiṽlā išvirkštėja, t. y. į virkščias išėja, išauga didelē. v. virkščia.

Išviṽrti, išvirstū, išvirtau, *вывалиться, развалиться (ynact); wynwalić się, rozwalić się (upać)*. Būbt, ir išviṽrtas sūnus beeīdamas. v. išveṽrti.

Iš-viṽrti, išvėrdu, išviriau, *сварить; zgotować*. Blandaī išviṽrti iš miltų. Nūkuṽloms (жем.) išviṽrk virtīnus (sc. virtīnų, virtiēnų) ir apgėrk nūkuṽlus (sc. nūkuṽlas, nūkuṽlas). Anyta ne vỹku (?) išvire vālgyti. 2) *сварить; zgotować się*. Išvire būlbės jau, nukaīsk nū ugniēs.

Išvīsa, -sos, с. *выродок; бесплодный, утонувший человек (о мужчинах и женщинах); wyrodek; nieplodny, wycieńczony człowiek (o męczyznach i kobietach)*. Kurs beveīslis, tas išvīsa. Išvīsa ūra mōtriška, iš veīslės išėjusi. v. išvīsti.

Išvīsėlis, -le, v. išvīsa (*u* o *животных, птиц*). Žānsys išvīsėlės, kuriōs nē peria (sc. nē peri), niēka ne veīsia. v. išvīsti.

Iš-vīsti, išvīsū (*u* išvīstū), išvisaū, *выродиться; wyrodzić się*. Žīrnei išvīsa, t. y. mažī.

Iš-výsti, išvýstu, išvýdau, *узнать; zobaczyć*. Dėl to nē neš, kad pōns ni viēnōs bōbos ne išvýd (sc. išvýst, išvýsta), t. y. ne pamāta, ne pavāišina. Kurs būva prapūlēs, ant to (sc. tą) iš-nejučią išvýda. Žēdnas,

išvėdęs prašmątną dáiktą, pasisteb, pasidývija.

Iš-výstyti, -stau, -sčiau, *распеленать; розвинąć z pieluch.* Išvystyk (iš vystyką) kūdikį. v. įvystyti, įvyti.

Iš-vyžavóti (u išvýžóti), -vóju, -jau, *смывать с грязью (разпутать); смешать с блатом (вылаять; у А. Ю. «выкляć»).* Išvyžavóti yra iškéikti. v. vyžà (výža).

Iš-vóbyti, -biju, -bijau, v. išvilóti. Aš vos išvóbijau žmögų gírtą iš karčėmōs.

Iš-vóbulti, -lu, -lau, *выкатиться, вывалиться; вытолкнуть; вытолкнуть; вытолкнуть; вытолкнуть.* Bóba išvóbul par ápačią vežima ant gelžákela. Iš spūsties sviéta išvóbul žmōgus, kaip kánsnis, burnō vartýdamos. v. išsivóulti.

Iš-vógti, išvagu, išvogiau, *выкрасть (открыть), обокрасть (кого, что); выкраść (skąd), okraść (кого, co).* Vagis išvože klėtį. Brólis gyvén pavójei, ant vagių tåka, ir todėl aną gal išvógti.

Iš-vókti, -ku, -kiau (жем.), *прибрать, убрать, вычистить; sprzątnąć, uporządkować, wyczyścić.* Šiėnūjas výrai, kol išvók piėvas. Išvók šulinį, prūdą, stūbą. Príderkei áslą, o ne išvókei, t. y. ne išrinkai dáiktus sumėciotus. v. iškūpti, išvalýti, iškōpti; nu-, suvókti u nu-, suvókti.

Iš-vomėti, išvomėju, -mėjau, *улетучиться, вылететь (о менте, изапах); улетучиться, вылететь (о тепле, газе).* Išvomė visà šilumą iš pėčiaus, t. y. išpuł (жем.) greítai, kad ne uždarýtas. —

Iš-zaūnyti, -niju, -nijau, *разболтать; выгладать.* Bóba išzaūnija visūs niėkus.

Iš-žabóti (u išžebóti), -bóju, -jau, *разыздать; розуздать, розкиелznąć.* Iš-žabók ášviėnį.

Iš-žabūti, -būja, -báva, *уничтожить, разнести молнией (громом); зніщzyć, рознести блыскавицá (пiorunami).* Kad tåve žaibaís išžabūtum.

Išžaras, -rà, *несеребренный, не прикритый, не засыпанный (объ огонь, жаръ); не згарнѣть, не прикрыть, не засыпаны (о огню, жаре).* Ne palík ūgnį išžarą, t. y. ne sūkūptą, išžarstęs, kurį yra išsižaršćiusi. v. išžėfti, išžarstýti.

Išžarga, -gos, c. *раскоряка, располыря (u объ очень стращной женщины); кто ма ноги розчепьерзоне, кто ходи розчепьерзый сѣ (i o bardzo namiętnej kobiecie).* Bóba, kurį ant výra gatavà kabintis, vadinas išžarga. v. pajótzarga, išžėfti.

Išžargas (u išžirgas), -gà, c. *раскоряченными, располыренными ногами; rozkraczony.* Vaikas išžargas eina, kad mókosi váikščioti. Anyta išžarga lėk priė dárba, bėgió apiė ūkį, t. y. vis žingsnių (жем., жм. žingsniųja) greítai. v. išžėfti, įžargas.

Iš-žarstýti, -staū, -sčiaū, *разресту (обыкн. жаръ, уоля); rozgarnąć жар, węgle).* Išžarstýk žarijas iš ugnāviėtės. v. išžėfti.

Iš-zguřsti (Понес.; ост. u išguřsti), -stū, išzgurdaū, *выиубнуть; выгнать.* Išzguřda poniōs visà giminė, t. y. išgaíša. Pérnei išguřda vīsos

músu avėlės, kárvės (P.). Vísą diėną išguřda, išnȳka (промывалъ, пробаивалъ), ir niėka gėra ne padāre (P.; cp. ne guřsk, не замываюся, нуėjes; avėlės guřsta, хмлюмъ, убнумъ). v. išnȳkti, gałšti, išgałšti.

Iš-žėlti, išželu, išžėlau, нрорасму (о трасъ, отпрыскаш); wyrosnāc (o trawie, пєdach). Iš vidaūs kėlma išžėle ātžala.

Iš-žėngti, -gũ, išžėngiau, выстунумъ (стунумъ откуда-н. ногою); wystāpic (stāpic skąd nogā). Sėnis išženge iš vidaūs.

Iš-žėrgti, -gũ, išžėrgiau, пакорячумъ, раскорыпумъ (ноги); rozkracȳc (nogi). Išžėrgk kójas ir išsižėrges šokinėk skepetinė. v. išžiřgti.

Iš-žėrti, išžėriu, išžėriau (сост. u išžėrti, išžėriau), выпресту (жаръ, уюмъ); wygarnāc (žar, węgle). Iš-žėrk žarijas iš pėčiaus, iš ugnāviėtės.

Iš-žibinti, -nu, -nau, сжечь (сечь осытумельный материалъ); spalić (całe światło). Išžibinau visūs šākalus, neblīka (cp. išžibėti, išžibu, -bėjau: išžibėja, sužibėja visi žvāktaukei, сгорело все сытное сало. P.).

Iš-žymėti, išžymiu (жем. išžymėju), -mėjau, вынуть (осъ) знаку; wyjāc (wszystkie) znaki. Išžymėk, t. y. žymės išimk.

Iš-žĩnsti, išžĩndu, -dau, выцотамъ (о днмемьинъ); wyssać (o dziecku, zwierzātku). Vísą piėną veršis (теленокъ) išžĩnda.

Iš-žiřgti, -gstũ, -gaũ, раскорыпумъся, пакорячумъся; rozkracȳc się. Ve išžiřgė pirštai kóju vałka. v. išžėrgti.

Iš-žĩrti, išžĩrũ, išžiraũ, носына́мъся, рассына́мъся (о жаръ, уюмъ); posypāc się, rozsypāc się (o žarze, węglach). Par cibũka bėrnas pũkste-rėja, ir išžĩra ugnĩs iš pȳpkės. v. išžėrti.

Iš-žnȳbti, -bu, -bau (жем. -biau), выцунатъ (кювомъ, о уцъ); wyszczypāc (dziobem, o gęsi). Žaĩsinas išžnȳba dũbė mėsõ, t. y. išgnȳba.

Iš-žĩodyti, -dau, -džiau, раскрытъ (чеũ-н. помъ, насъ); rozdziawić (komu gėbė, pysk). Jėrȳtĩ išžĩodės gĩrdyk. v. išsižĩoti.

Iš-žodžĩũti, -džĩũju, -džiauaũ, выбра-нумъ, обрынатъ; wyłajāc. Žėntas išžodžĩāvēs ne užsiviežia (смын-яется, не пншається; не жем.) eĩti, gėdisi. v. žodis.

Iš-žudȳti, -daũ, -džiaũ, известу, устре-бумъ; намычумъ; wyniszczȳc, wyłępic; wymęczȳc. Išžudȳti ĳra išganũ-byti.

Iš-žvejĩti, -jĩju, -jau (сост. u išžũti, išžũvũ — išžũstu, išžũvaũ), выло-сумъ, носылоосумъ осю рыбы (узъ прыда); wyłowić (staw). Mudũ iš-žvejĩjova vísą prũdā. v. žvejā, žũti.

Ȳt u ĩt (об. жем.), adv., совершенно, всецма; zupełnie, bardzo. Ta piėva ĳt plikĩ (sc. ĳt plikā, ĩtpliki). Ȳt plikĩ (sc. жем. ĩtpliki), kad nėr sniega, žėmvĩlka. Ȳt jāunas, ĳt gražũs. Ȳt žalā pušĩs. Brĩlis ĳt jāunas apsi-žānija. Ȳt tĩks (u tũc-tĩks) arklȳs. Rũpinkes (жем.), kad būtum (чтобы было) ĳt kāp reĩkent (P.). Daugiaũ ĳt niėka (u niĩc-nieka, niĩt-nieka, nieku-nieka, ровно ничею, ни слова) ne kalbėjau. Ȳt naũjĩ (sc. ĳt naũja,

ĩtnauji, iĉnauji; *Пон. naujūt-naūja, новехонькое* budiñka sudĉgina. Ȳt geri (iĉgerē, iġgerē, *как раз походящие, хорошие во всех отношениях; visai-geri*) bātai (P.). Dĩrbk ȳt gerai. Reik iġ gerai (P.) mokėti (P.). 2) Ȳt viėnas (об. iġviėnis), (ȳt) viėnū-viėnas u viĉviėnis (u viėnuī-viėnas, viėnai-viėnas), *одиношеньки; jedniutki*. Ȳt viėnas esmū namē; (ȳt) viėnū-viėna esū namē (sc. namiĉ) palĩkusi, visi iĉĉja. Iġvisē (оцъ до одного, *visū-visi, жем.*), būva iĉĉjēn; niĉ-nieka nabrāsi, vĩtvisas (acc. pl. fem.) pājėmiau (P.). 3) *словоно; jak, zupełnie jak*. Ȳt beprōtis (u bēpro-tis) tas žmōgus. Tāva arklỹs ȳt māna, t. y. tōks pāts. v. iġtin, yĉ (iĉ), adĩstar; piĉpilnis, piġpilnis, tūĉ-tū.

I-tāikinti, -nu, -nau, *попастъ (о чмо-н.)*; *угодитъ; trafiĉ; dogodziĉ*. Ne galū jam iġtāikinti nikaĩp. v. iġĩkti.

I-taikūs, -kĩ, *угодливый, услужливый; chętnie dogadzający, uczynny*. I-taikūs, kurs iġeĩkia žėdnām. v. iġeĩkti, iġĩkti, tākūs.

I-taisas, -sa, m. *что заведено; присно-соблєние, орядіе; устройство; co zaprowadzono; przyrząd, narzėdzie; urzėdzenie*. Visōki iġtaisai ant sviėta žibėti. Gėras jū iġtaisas. v. iġtaisyti; prỹmonis, iġnagis, iġrankis.

I-taisyti, -saū, -siaū, *завести (жем. об. iġsteĩgti); устроить, пристроить (кого); zaprowadziĉ, sprawiĉ; urzėdziĉ, umieściĉ*. I-taisiaū aġ jĩji i ġĉrā viėtā.

I-takas u iĩtakas, -ka, m. *притокъ; pyrieū; dopływ; rzeczulka*. Par piėvā

eĩna iġtakas, t. y. upėlis (u ūpėlis). I dĩdĩ rāvā iġteka iġtakas. v. iġtekėti.

I-tampas, -pa, m. *напряжение, намыа; napręzenie, natęzenie*. Viėnu iġtampu kėlkime siėnōji, ākmeni i vežĩmā. v. iġtėmpti.

I-tapas u iĩtapas, -pa, m. *подумое нятно; znamie, plama (na skōrze od urodzenia)*. I-tapas ȳra jũsvas spāugas plaukũtas ant vėida. v. iġtėpti, āpgamas.

I-tarinėti, -nėju, -nėjau, iġtarlōti u iġtarsĉiōti, -ōju, -ōjau, *новопарушатъ (о ком), подозрешатъ (кого); po-mawiac (кого), podejrzywaĉ (кого)*. Ant nūtarta žmōgaus visi iġtarinė. Ans seneĩ iġtarlōjams būva, kad ans vagĩs. I-tarsĉiōja ant jo, kad jis pijũkas. v. iġtārti.

(I-tarpas, -pa, m.); iġtarpais, adv., *о свободное отъ занятій время, на docynъ; узрѣдка; w wolnych chwila; czasami*. Sūnus iġtarpais atbėga, kaip tūri ĉėsa. v. iġkartais.

I-tārti, iġtariu, iġtariau, *оклєветать; заподозреть (кого); obmōwiĉ; rzu-ciĉ (na kogo) podejrzenie*. Tik bereĩkaġa žmōgū iġtarei (P.). Aġ iġtariau, kad jis vagĩs, mataĩ (*здесь u mātai, māt*) — ir iġvỹka. v. apkalbėti.

I-taškỹti, -kaū, -kiaū, *обрызнуть, всплеснуть (разбрызгивая, расплескивая); wtrysnaĉ, wpluskaĉ (roz-pryskujāc, rozpluskujāc)*. I-taškỹk trũputĩ (u ġaġeĩlĩ) piėna, vandeĩs i piėnā. v. iġtaškỹti, iġtėkšti.

I-teĩkti, -kiū, iġteikiau, *оцунуть; дасть (оцаĩмы); wkręciĉ; daĉ, poŹyczyc (komu)*. I-teike žỹdas jām sudȳgusius

rugūs, t. y. Īdave. Brōlis Īteike
žydui pīnigus, t. y. pažičija.

Ī-tekēti, Īteku, -kėjau, *емець; wcięc.*
Ītekėja vandū ĩ vīdū. v. ištekekēti.

Ī-tēkinti u (?) ĩtekēdinti, -nu, -nau,
намочить (во что), омывать; na-
toczyć (do czego), wcedzić. Ītēkina
sēnis suļōs ĩš bērža. Suļōs ĩtēkinau
(y A. Ю. «ĳtēkdinau? ĳtekēdinau»)
vērpeļē. v. ištēkinti.

Ī-tēkšti, Ītešku, Ītēšku, *обрызнуть;*
wtrysnąć. Ītēkšk ĩ pēčū vandeņs,
kad liēpsnā ne plāktus ļaūkan.

Ī-tēkti, ĩtenkū, ĩtekaū, *получить (к кому);*
получить (у кого) мнѣсто;
dostać się (do kogo) na służbę. Duktē
būva ĩtēkusi priē kūniga ĩ gaspa-
dīnes.

Ī-tēlkti, -kū, ĩtelkiau, v. ĩtēlkti (cp.
ĳsteļgti u ĳsteļgti). Ītelke anā sāva
dūkra vūri, t. y. Īdave.

Ī-tēlžti, -žū, ĩtelžiau, *намочить (что);*
namoczyć (co). Ītēlžti ĳra ĩmērkti.
2) *омыть; wlać.* v. ištēlžti; priteļžti,
suteļžti, susiteļžti; ĳtīlžti, ištīlžti.

Ī-tēmpiti, -piū, ĩtempiau, *натянуть,*
натячь (хорошенько); naprężyc, na-
ciągnąć (porządnie). Ītēmpk viŗvē,
ārklus, kad ne pabēgtum. 2) *уно-*
требить усилие, напирать, по-
стараться; naprężyc się, postarać
się. Kōķi dāikta ĩtēmpk ĳjēškōti, ĩr
ne rāsi, o paleņgva — rāsi.

Ī-tēpti, ĩtepu, ĩtepiu, *вымазать, за-*
мазать (сильно, въ одномъ мѣстѣ);
zabrudzić, wypiekać (bardzo, w jed-
nym miejscu). ĩtepiu aš skōterte
su taukaīs.

Ī-teŗšti, -šū, ĩteršiau, *umadum; zanie-*

czyścić. Kiaūle ĩterše vādeni, vī-
raļā, t. y. ĩnurše, ĳžage.

Ī-trēsti, -sū, ĩtrēsiau, *послать (по-*
сылкою въ чѣмъ-н.); posłać (prześle-
radło w czym-k.). Bōba prastȳrē
ĩtriēse ĩ grābā.

Ī-tikēti, ĩtikū, -kėjau, *положиться*
(на кого-н.); zaufać (komu). Aš ĩti-
kėjau tēva žōdžiams (u tēva žōdžeis).
v. pasiklāuti.

Ī-tikinti, -nu, -nau, *подобрать; dopa-*
sować (ĳtikinti rāktā, P.). 2) сдѣ-
лать угоднымъ, покладустымъ; учы-
нить догодливымъ, научzyć dogadzać
lub ustępować. Aš tēvui vaļķi ĩtī-
kinau, t. y. pamōkiau, kad ĳis ĳām
ĳtīktum. v. ĳtīkti, ĳtīnkinti.

Ī-tīkti, ĳtīnkū, ĳtikaū, *угодить; dogo-*
dzić. Kol pōnu ĳtīksi, nū Diēva at-
līksi. Ligōniui nīēks ne ĳtiņka. 2)
пріѣмуть съ нору (вѣзмъ); być w
samą miarę (wleźć). ĩ tūlē ĳtiņka
kōtas.

Ī-tīlpti, ĩteļpu, *вост. u ĳtīlpstū, ĳtīl-*
paū, умѣститься (въ чѣмъ); umieš-
cić się (w czym). ĳe ne ĳtīlpsi (cp.
ĳtalpinti, жем. ĳtālpinti, *вост. ĳtīl-*
pinti, ĳtūlpinti, умѣстить). —

Ī-tīlžti, ĳtīlštū, ĳtīlžaū, *промокнуть;*
przemoknąć. ĳtīlžs mēdis papēlkē
pāместas žļūgsa. ĳmerktaş mēdis
pēlkē ĳtīlža. v. ĳmīrkkti, ĳtūlžti,
ĳtēlžti.

ĳtimpōs (жем, *собств. tōu-, tū-ĳtim-*
pōs), постоянно, все время; ciągle,
cały czas. To (sc. tū) -ĳtimpōs dīrbu.
To (sc. tū) -ĳtimpōs vēžti ne galī,
kaļp arklȳs. To (sc. tū) -ĳtimpōs reīk
mōkytis, t. y. to (sc. tū) pradējimu.

Ītin, *adv.*, доволно (*ziemlich*); došć.

Ītin ne tōli (доволно близко) ķeŗta medžiūs. Tas arklīs Ītin gēras. Līnūs Ītin gerūs «mēste rāutu ir gōmu rīnkту (?)». *v.* ģt.

Ī-tīnginti, -nu, nau, *изъинуть*; *przyzwyczajć do lenistwa*. Be nōriu aš jļ Ītīnginti, *t. y.* padarýti tīnginiu.

Ī-tīngti, Ītīngstu, -gau, *изъинуться, разъинуться*; *rozlenić się, rozleniwieć*. Ītīnga gaspadīne visái, apsiūdina.

Ī-tīnkinti, -nu, -nau, *изодумь; dogodzić* (*y A. Ю. «быć задолвономъ»*). Ītīnkinti paŗūkomis. Martī anýtai nekadā ne Ītīnkīs (*P.*). 2) *настроить; напать оз монъ, макмъ; настроїć; trafić w ton, takl.* Ītīnkinti skrīpkā (smuķkā); kaip tūdu muzikantū Ītīnkina (*P.*). *v.* Ītīkti, Ītīkinti.

Ī-tīnsīmas (= Ītēnsīmas?), -ma, m. *напряжение, напряженное состояние; naprężenie się, nałężenie się, naprężony stan*. Brōlis dīrba tū Ītīnsīmu, *t. y.* to (*sc. tu*) -Ītīmpōs. *v.* Ītīnsti.

Ī-tīnsti, Ītīnstū, Ītīnsaū, *натануться, напнуться; nałężyć się, naprężyć się*. *v.* Ītēĩpti (*есть и Ītīĩpti, -pstū. -paū, натануться, напнуться; есть и Ītēĩti?*).

Ī-tīŗpti, Ītīrpstū, -paū, *оттаять, растопиться (хопшечко, замтно); odтаяć, roztopić się (porządnie, znacznie)*. Jau šmōtas smēga Ītīŗpa. *v.* Īstīŗpti.

Ī-tīysti, Ītīystū, -saū, *налючиться (отануться); wprawić się (wciągnąć się)*. Sūnūs māna Ītīyses, *t. y.* suprātes (*sc. prātes, Īprātes*) skaitýti. *v.* Ītīĩnsti. —

Ī-tīŗti, Ītīŗstū, Ītīŗaū, *намокнуть (хо-*

пшечко, замтно); namoknąć (znacznie). Dīŗva Ītīŗusi nū Ītētaūs. *v.* Īstīŗti, Ītīŗti.

Ī-tīŗti, Ītīŗstū, Ītīŗaū *и Ītīŗti, Ītīŗstū, Ītīŗau (пмже Ītīŗti); принимать морское пмшenie; налить (на кого и надонець своимъ упорствомъ); wziąć się, mocno postanowić; przycisnąć (kogo i naprzykrzyć się swoją upornością, zaciętością)*. Výrai Ītīŗa māna sūnų pajiĩti Ī akrūtus, *t. y.* Īpýka. Bōbos Ītīŗa Ī jļj, bērna, *t. y.* leńda, prāša, ne atlēidzia, (bērnas) ne gāli ni atsikōdyti. *v.* Īstīŗti.

Ī-trākti, Ītraukū, Ītrakaū, *взбѣцуться, расцѣпнѣть, озлобѣть; wścieć się, rozbestwić się, rozgniewać się*. Vyresnýbe Ītrāka ant buntaunīnkų (*maĩstinīnkų, t. y.* Īpýka. *v.* Īsiusti, Īšēlti.

Ītranka, -kos, *f. mpecuina; rysa (znak od pęknięcia)*. Šē Ītranka blūde, *t. y.* Īskīļs krāstas, — kas (*кто-нибудь, кто изъ васъ*) Ītrenkite (*sc. Ītrenkēte*).

Ī-trāukti, -kru, -kiau, *отануть, отащуть; wciągnąć*. Ka tai (*sc. kām taip*) šlurpi (*v.* šlurpti) vālgýdamas, gātavas Ītrāukti smūrgļi. Ītrāuk ve-žīma Ī vazaūniā.

Ītrauktūvēs, -vņ, *f. pl. уощение по случаю окончания постройки основа здания (само окончание сопровождається поднятіемъ ошника); uczta z powodu postawienia budowli (właśc. ścian, krokwi i łat)*. Kāzilus pastāčius vainīkā pāķēļ (*жем.; и Ītrāuk?*) Īr gēria Ītrauktūvēs. *v.* Ītrāukti.

Ī-trēksti (*и Ītriēksti*), Ītrēskiu, -kiau, *вынести, выжать (такъ, чтобы*

выжатое направилось во что-н.);
 обрызнуть; *wygnieść, wycisnąć*
 (wprost do czego-k., do naczynia);
wtrysnąć. Šīryt piēna led ļašēļi
 ītrēškiau ī mīļžtūvē, tāļp užtrūka
 kārvēs. Led ļašēļi piēna ītrēške
 martī ī barščiūs. v. īstrēkšti, ītrīkšti.

I-treñkti, -kiū, ītrenkiau, ударом
 образовать (сз ч.-н.) трещину, над-
 бить (что); *nadtraćić*. Martī ītrenke
 blūda, ir īplýša. 2) сильным уда-
 ром обить, столкнуть (кого); *wbić*,
wepchnąć (kogo) mocnym uderze-
 niem. Kad tāve perkūnas ī devý-
 nus stūmenis ītrenktum.

I-treñšti, -šū, ītrenšiau u ītrénšti,
 -šiu, -šiau, удобить (землю); *ugnoić*
 (rolę). I-treñšti ļaūka.

I-trīkšti, ītriškū, ītriškaū, надтрес-
 нуть; *nadtrzasnąć, nadpęknąć*. Vē
 čefka ītriškusi, t. y. īsprógusi. 2)
 ītrīkšti u ītrykšti, обрызнуться;
wtrysnąć (intr.). v. ītrēkšti, īstrīkšti.

I-trīnti, ītrīnu (жем. ītrenu), ītrýniau,
 намотать уток (на швейку); *na-
 winąć wótek, przędzę* (na cewkę).
 I-trīnk šēīva. 2) отереть, натереть;
wetrzeć, natrzeć. I-trīnk taukīnēs,
 pipīru ī vīraļa (P.).

I-trīsti, ītrīšū (u ītrīštū), ītrīsaū, раз-
 биваться, засуетиться, почувство-
 вав сильное половое влечение (о ко-
 белі, иногда о мужчине); *rozbiegać*
się, stać się niespokojnym, poczuwszy
wielki pociąg płciowy (o psie, cza-
 sem o męczyźnie). Sūnus ītrīšēs žā-
 nytis, t. y. īsmīlēš. v. īsitrasīóti.

I-trōpyti, -piju, -pijau, v. ītāikinti.
 I-trōpyk ī vīdu daržīnēs īvažiūti.

I-trūksti, ītrūkstu, -kau, лопнуть (сз
 каком-н. мнѣстѣ), надорваться;
nadpęknąć, naderwać się (nadpsuć
 się). Daļģia āšmenys ītrūka.

I-trundēti (= ītrandēti), -dēju, -dējau
 (u ītrandýti, -dyjū, -dijaū), (значи-
 тельно, заметно) исчерпывать (сз
 нѣкот. м.); *(znacznie) zřobaczeć* (w
 niekt. miejscach). I-trundėjusi mēša
 priē káuļū, t. y. īkirmējusi.

I-trūpinti, -nu, -nau, окрошуть; *wkru-
 szyć*. I-trūpink dūnos paršēlams ī
 gēļda (ср. ītrupēti, ītrupu, окро-
 шиться).

I-tūkti, ītunkū, ītukaū, потучнѣть;
 пожирнѣть; *utyć, potłusćić*. Pēna-
 mas (с.-лит. pēnimas, pēniamas)
 pāršas ītūka šmōta.

I-tuļži, ītuļštū, ītuļžaū, намокнуть
 u разбухнуть (замѣтно); *namo-
 knąć i napęcznieć*. I-tuļžes kraūjis iš
 skaūdula (= ītuļžes skaudulýš?). Vēi-
 das girtūkla ītuļžes, t. y. īmīrkēs.
 v. ītīlži, īstulži.

I-tūpti, ītūpiū u ītupriu, ītūpiau, сѣсть
 (во что-н., о нѣмѣ, по нѣмѣему);
wsiąść (o ptaku, po ptaszemu). I
 mēdi ītūpe paūkštis.

I-tužti, ītužtū, ītužaū u ītūžti, ītūštu,
 ītūžau, озлобиться (на кого); *roz-
 złościć się*. Begāļa tas žmōģus ītū-
 žes ant mānēs, t. y. īpýkēs.

Ītvāra, -ros f. веревка, скрѣпляющая
 обѣи сз полозом; *«powróż od sochy»*.
 Viŗve, kuŗi sūriša jēnas su žambīu
 (žagrē), vadīnas Ītvāra. v. Ītvērti,
 tvērē, žāgre, žāmbis.

I-tvérti, Ītveriu, Ītvēriau, снравить
 (соху, косу); *wprawić* (sochę, kosę).
 Ītvērk man daļģi ī kōta.

I-uřšti *u* inuřšti, -řiù, řurřiau, *zadu-*
dum; *zabrudzić*. *v.* řterřti, řřurřti.

I-řrzinti *u* inřrzinti, -nu, -nau, *pac-*
шевешумъ, разбудить (*собаку; чело-*
вѣка, который просыпаясь брыз-
жумъ); *rozruchać, rozbudzić* (*psa;*
człowieka, który budząc się mruczy,
szemrze). Kol řrzinau mięgantį
vařķą, sugaiřau.

I-usnėti *u* inusnėti, -nėju, -jau, *no-*
pacmu ocomom; *zarosnąć ostem.*
řřmet darřai ir řaukař řusnėję. *v.*
usnřs.

I-řtėdinti *u* inutėdinti, -nu, -nau, *osuu-*
sum; *napuřcić* (*komu*) *wszów.* Ūba-
gas mąne řtėdina, *t. y.* aplėida
utimřs. *v.* řtėti, řřutėdinti. —

I-řtėti *u* inutėti, -tėju, -jau, *osuuřem*;
dostać wszów, namnożyć się (*w czym*)
wszów. Vařķa, piėmeņs galvą řtė-
jusi. *v.* utřs.

Ivadřnos, nų, *f. pl. сведение* (*жениц.*
посль подошъ во храмъ); *wprowa-*
dzenie (*do kořciola kobiety po po-*
łogu). Moters po vařķui tur būti
řvadřnos bařnųčio. *v.* řvedřbos.

I-vařinti, -nų, -naų, *завоать, (привла-*
чуъ) свецму; (zaprosiwszy) wpro-
wadzić. Ne galėjau ař řentą řvařinti
į vřdų. *v.* řřvařinti.

Ivadųs, -dř, *удобосводимый; даjący się*
łatwo wprowadzić. Bùlbės, krūpas
(*sc. krūpai, krūpos*) řra vařģis řvadųs,
t. y. prabáltinęs biřķį gali vąlgyti.
v. řvēsti.

I-vařzioti, -dřzių, -jau, *сводумъ; св-*
сму (*свнхъ*); *wprowadzać; powpro-*
wadzać. Ivařzioti į prýřtą, kad gąun
vąksyti. Ārklus į tvąrtą řvařziok.

2) řvařzioti (*сост. řvadelėti u жем.*
řvarsłūti), *сзсзжжжжжж* (*лошадей*);
zalejcować (*konie*). *v.* řvēsti; řřvar-
slūti (*ср. vądžios, vadėlės, сзжжжж;*
lejce).

I-vaikaloti, -lų, -jau, *донять* (*кого*);
задать (*кому*); *dopiec, zadać* (*кому*).
řřřpnas būdamas, ką tu beįvaikalosi,
t. y. řvēksi, kaimýną. *v.* řvēkti.

Ivaірūs, řř, *странный, необыкновен-*
ный; по иному сдъланный или при-
готовленный; вычурный, изыскан-
ный; dziwny, niezwykły; inaczey zro-
biony lub przygotowany; wykwinny.
Ivaірūs vařds, řždis, kurį ne gál
įřtąrti, kurs visaįp «įřřiveja». Drřžei
(*v. dryžis*) řvaірūs, *t. y.* sudėjims
gražūs. Ivaірei (*adv.*) vėrda bar-
řčiūs, *t. y.* įdovėř. Ivaірėsnės strō-
vas taisyti ař ne móku. Kad řvaірūs
kūnigas būtum būvēs, tokių drobų
ne gál kłoti. 2) *различный, разноо-*
бразный; różny, rozmaity. Ivaірūs
(*sc. řvaірiūs*) sapnūs sapnavaų, *t. y.*
visókus. *v.* įřtabūs, keřstas, įdėmūs.

I-vaįřinti, -nų, -naų (*u řvaįřyti, -saų,*
-siaų), *расплодumъ, разсвемu;* *roz-*
płodzić, rozplemić, zaprowadzić.
Anóje ūktvere řvaįřina daųģ řansų.
v. řvēřti, řřvaįřyti.

Ivaįřius, -siaus, *m. сѣмя, порода; sic-*
mię, gatunek (*plemię*). Kaimýnas
mųsų tūri gėrą řvaįřių (*об. řřř-*
řřřę) grūdų, gývolų. *v.* řvēřti. —

Ivaįzdųs, -dř, *ясный, ясно судимый;*
wyraźny. Ivaįzdųs āprisas, *t. y.* řa-
bař matař par řtiklą. *v.* pavaįzdųs,
įřtabūs.

Ivaįžųs, -jř *u řvijas, -ją, cysoйуамый,*
свиисвамый (*o depeem*); «*kręćisty*».

Bērzas ir ēgle tur Īvajas skiltis.
Mēdī Īvajī, t. y. sūkrū, sunkū skēlti.
v. Īvyti, Īvairūs; viržūs (u varžūs).

Ī-valdyti, -daū, -džiaū, унять, обу-
здать; сзунуть унять, сзунуть
обуздать; ušmierzyć, powściągnąć;
być w stanie ušmierzyć lub pow-
ściągnąć. Brólis tāva Īvaldys išdý-
kēlus, t. y. po savām (sc. sāviškai,
savótiškai, kaip tiņkamas) paveĩs,
pārvers.

Ī-válgyti, -gau, -giau, принять ницу,
сзньсть; быть съ состоянiи много
сзньсть; zjeść; być w stanie wiele
zjeść. Ligóne Īválge šiañdiēn šmōtā.

Īvalis, -la, сколотина, снайка (вну-
тренний дерев. возодъ, который слу-
житъ для скрѣпленiя двухъ ско-
лачиваемыхъ частей); drewniany
gwoźdź (do zbijania, spajania), spoj-
nia. Su Īvaleis dīrbtas stōtkas ĳra
dīktas. Īvalis ĳra taŗp zvāņų tekīna,
taŗp šulųų, t. y. Īvalis, kur šulųs,
zvanūs sūmuš. v. vinīs.

Īvalktis, -kčia, m. (всякое) платье;
(wszelkie) ubranie. v. Īviłkti.

Ī-vařdinti, -nu, -nau (u Īvařdyti, -diju,
-jau), поименовать, назвать (по-
именно); nazwać po imieniu, naz-
wać (imiona). Īvařdink vardūs visų
sāva draūgų. v. vařdas.

Īvardu (u Īvardziui), adv., поименно,
по имени; точно, опредѣленно; по
имени; wyraźnie, dokładnie. Pa-
rōdyk Īvardu visūmenę (общество),
kur nōri prisirašyti. v. ĳsakmu.

Ī-vārginti, -nu, -nau, помучить, на-
маять; namęczyć. Tu Īvārginai vai-
kūs, t. y. ĳkáiųei. v. Īvařgti.

Ī-vařgti, -gstū, -gaū, намучиться, на-
маяться; сильно устать; namęczyć
się, doznać wiele biedy; bardzo się
zmęczyć. Īvařga brólis dīdelei, kol
atvažiāva bļogū kelū. v. vařgas.

Ī-varyti, -raū, -riaū, вогнать; wpędzić.
Īvariaū aš anā ĳ tūžā, ĳ báime (я
нагнал на него уныние, страхъ).

Ī-vārpūtēti, -tēju, -tėjau, порасту
пыреемъ (полевицею, метлюкомъ);
zaperzyć się (zarosnąć perzem).
Īaūkas Īvarpūtējes, t. y. vārpūcis
(об. vārpūciu) apāugęs. v. vārpūtis.

Ī-vārstyti, -stau, -sčiau, одньть (много
нитокъ, одну за другою), нанизать;
внѣзнить, вставить (не одно); we-
wlec, nawlec (wiele nici); wstawić
(nie jedno). Kur-nē-kur Īvārstyk ĳ
skēpetā kutūs. v. Īvērti, išvārstyti.

Ī-vartinti, -nū, -naū (нонукая) заста-
вить (сзньсть, нуть); zmusić (zjeść,
pić). Īvartina gerti. v. išvartinti.

Ī-varvēti, Īvarvu, -vējau, стечь по
каплямъ; осоуиться; wkapac, wkap-
nac, wsączyć się. Nū kārvēs pāpa
Īvarvēja srutā ĳ piēnā. v. ĳlašēti,
išvarvēti.

Ī-vařvinti, -nu, -nau, вканать; kro-
plami wpuścić. Taukų Īvařvink biš-
kēļi. v. Īvarvēti, ĳlašēti, išvařvinti.

Īvas, -va, m. podz нтицы (филмъ,
вынь); rodzaj ptaka (puhacz, bąk
wodny). Īvas kaūkia nākti prie
ežerų; prieš bļogūs metūs dejų, ūžia,
vaivó, jāučiu baūbia, o prieš gerūs
švilpia «up-up-up». v. apūkas, baub-
lųs (baublųs).

Ī-vāsaroti, -roju, -jau, попортиться,
истлеть (за весну, до лѣта, за

ммо); *nadpsuē siē, zbutwicē (przez wiosnę, do lata, przez lato)*. Īvāsaroja pōterei par vāsara, t. y. užmiřša, maž tekalba (sc. žmōnēs). Neišdīrbti avīkailei, kāilei, Īvāsaros par vāsara, t. y. ĩpelēs. v. vāsara, išvāsaroti.

Īvažas, -ža, m. *окозъ, окозъ; ознозъ, подземъ (оз топу); шовъ, завовъ; вjazd, podjęcie*. Priēš kāfna arklei turēja suīkū Īvažā. v. Īvēžti.

Īvažinēti, -nēju, -jau, (*замытно*) *умздумъ (дорогу, коня); (значние) uježdziē (drogę, konia)*. Kaimýnas Īvažmēja visūs kelūs.

Īvažiōti (*u ĩvēžiōti*), -žiōju, -jau, *овезти (понемногоу, оз нпск. приевозъ); wwiežē (po trosze, wożąc często)*. Po bīškī aš Īvažiōjau rugiūs ĩ namūs. v. Īvēžti.

Īvedēne, -nēs, f. *что заведено, (заведенный) порядокъ, обрядъ; со запроwadzono; porządek, obrzęd (wprowadzony)*. v. Īvēsti.

Īvedýbos, -bū, f. pl. *обрядъ сведенія во храмъ жемцины послъ родошъ, послъ свадьбы и нуруника (шощение) по этому случаю; obrzęd wprowadzenia do kościoła kobiety po pologu, po ślubie i uczta z tego powodu*. Po výrui ir po kūdikiui Īvedýbos mōters («ir po māža ir po dīdela gāl būti Īvedýbos», P.), t. y. anōje ĩsivēdina (об. ĩsivēzdina) bažnýcion, o paskū eīn ant česmēs. v. Īvēsti.

Īvēdinti, (*оз нпск. мьсти ом. ĩvēzdinti*) -nu, -nau, pass.-caus., *овести; wprowadzić*. v. Īvēsti.

Īvēikti, -kiū, Īveikiau, *донять, намычмъ; dojć (komu do żywego), na-*

męczyć. Īveikiau aš sūnq, t. y. ĩbarāu (*жем.*), priē dārba prispāudziau. 2) *осилить, поборотъ; быть оз состояниу осилить, поборотъ; pokonać; być w stanie pokonać*. Jis manē ĩveikia (P.). v. apvėjkti (apveikti).

Īvēisti, -siū, Īveisiau, *развещи, pacnłodumъ; zaprowadzić, rozkrzewić*. Ūktvere ĩveise sau (sc. ĩsīveise, ĩsīveise sáu) sēklq aguřkq. v. ĩvīsti, išvēisti, ĩvaisinti.

Īvelis, -la, v. Īvalis.

Īvēksminti, -nu, -nau, *довести до (порькухъ) слезъ; do (gorzkich) łez doprowadzić*. Výras māne ĩvēksmina, t. y. ĩvede ĩ vēksmā. v. ĩvīrkyti, vēksmas. —

Īvēkti, -kiū, ĩverkiau, *наплакаться (порядкомъ); мочь много плакать; naplakać się (porządnie); móc wiele płakać*. Daūg ĩverke martī. v. privēkti.

Īverōti (= ĩveriōti), -rōju, -rōjau, *пронять, донять (о колику); przećać, dojć (komu, o kolkach)*. ĩverōja (sc. ĩveriōja) verulei bēnešant pūdus, t. y. sūjēme. v. ĩdiēgti.

Īvēřpti, -piū, ĩverpiau, *напрясти (дов. много), быть оз состояниу (много) напрясти; naprząść (dość wiele), być w stanie (wiele) naprząść*. Dukťē ĩverpe verpalq šmōtā. 2) ĩvēřpk (*вожми*) peilq ĩ sūrī, ir atskils skybēle (P.).

Īversmēti, -mēju, -mėjau, *покрыться ключами, источниками; стать тонкимъ, непрозжимъ; pokryć się krynicami, stać się bagnistym, grzęzkim, nieprzejezdnym*. ĩversmēja kē-

lis pavāsari, t. y. vérsmeš atšivére.
v. versmē.

Ī-vérti, Īveriu, Īvériau, *вдѣтъ; nawlec (nītkē)*. Īvérk sruāḷa ī ādata. v. iš-vérti.

Īverža (об. Īvarža), -žos, f. *полоса (на тѣлѣ, отъ вдавленія натянutoю, напряженною вецью); prega (na ciele, od wcisnięcia rzeczą naciąg-niętą, naprężoną)*. Īveržas (sc. Īver-žos) ant kūna, kur nuvirzēja virvēs. v. Īvefžti.

Ī-vefžti, -žiu, Īveržiau, *вжаты, вда-вены, нажаты, надавены (о напря-женной, натянутой веци, о ве-режк...)*; *wcisnąc, nacisnąc (o rzeczy naprężonej, naciągniętej, o powrozie...)*. Āpvaros Īverže man kójas. Īveržei pardaūg, ir nutrūka virwe. Piñā tarbā Īverže mānei pe-ciūs. v. Īviržēti.

Ī-vēsti, Īvedu, Īvedžiau, *свессти; wpro-wadzić*. Sūnus Īvede ašvieni ī ar-klīdē.

Ī-vēžti, Īvežu, Īvežiau, *свезти; wwieźć*. Īvēžk vežimā javū ī jāujā.

Īvijas, -jā, v. Īvajūs.

Ī-vŷkti, -kstū, -kaū, *сбыться, оцуще-стнуться, оправдаться (īvŷkinti, -nu, оцущестнуться, P.)*; *spełnić się, ziścić się, sprawdzić się*. Kaļbā tē-tēs īvŷka. 2) *усилиться; wzmoć się*. Drugŷs īvŷka ir nusmāuge kūdikī. v. īsisintēti.

Īvylis, -la, m. *дверной пояс, вы-давишійся полосой (служащий для скръня частей дверного полотна)*; «*pas u drzwī*». Dūris Īvyleis sū-segtos, t. y. varaīs. v. vāras, jūsta, skiētas, īvŷlyti.

Ī-vŷlyti, -liju, -jau, *скрутить, про-дѣтъ проволоку (въ свиное рыло, чтобы свинья не взрывала земли)*; *wkręcić, wetknąć drót (w swini ryj, żeby swinia nie ryła ziemi)*. Īvŷlyk ī snūķī kiaulēs drótis, kad ne knis-tum piēvas. Īvŷlyk kiaulē, kad ne knistū; īvŷlytos kiaulēs (P.). v. Īvérti, īsūkti.

Ī-vīlkti, Īveļku, Īviļkaū, *сволочь; вло-жить, надѣтъ (платье)*; *wewlec, wciagnąć; włożyć, wdziać (ubranie)*. Pasiūvus nauji drabūži īviļk, t. y. īsiaūsk.

Īvilktinaī, *adv., подѣ борону (снять)*; *pod bronę (siać)*. Īvilktinaī sēti miēžius, t. y. po ekēčiomis. v. īviļkti.

Īvilktūvēs, -viq, f. pl. *обновка и сепрыски по случаю обновки; obno-winy (uczta z powodu pierwszego użycia nowego ubrania)*. Kad nauji drabūži pāsuva ir pīrmā kaft Īveļka, dāra (sc. kēla) īvilktūvēs. Anyta ir ūšve eīna ī īvilktūvēs lēbauti, gērti. v. īviļkti.

Ī-vīlminti (u īvīlbinti), -nu, -nau, *за-манить, сволочь, увлечь; wwabić, wnęcić, pociagnąć*. Vaļkis mefge īvīlmina šōkti, t. y. īmāsina. v. īvi-lōti.

Ī-vilōti, -lōju, -jau, *заманить; wwabić*. Aš īvilōjau šūni ī vīdū.

Īvyniōklis, -kla, m. *завой, обивка; w co się (rzecz) zawija; obwiazka, ob-wijka*. Ī ka īvyniōji kōķī dāikta, tas īvyniōklis vadīnas. v. īvŷniōti.

Ī-vŷniōti, -niōju, -niōjau, *завернуть, заwinąć*. Īvŷniok šlikūs ī tā skēpetā; v. išvŷniōti.

I-virinti, -nu, -nau, *наирѣть* (*сосудъ до закипанія варимаю съ немъ*); *«zagotować»*. Aš įvīrinau pūdus, ir vērda. *v. įvīrti, užvīrinti.*

I-virkyti, -kau, -kia, *довести до слезъ; до лез допrowadzić*. Anýta įvīrke vaikūs, t. y. įrėkina. *v. pravirkti.*

I-výroti, -roju, -jau (*u įvýrauti*), *возмужать, стать настоящимъ мужчиною, перестать быть «молокососомъ»; змężніецъ, стаć się prawdziwymъ męzczyzną, przestać być «młokosemъ»*. Tas vaikinās įvýroja jau. *v. výras, įvýrulti.*

I-viriūti, -riūju, -riavaū *u įviróti, -róju, -jau, пропасту финнами, пузырчатою листомъ (o свинь, свиномъ мьстъ); стаć się węgrowatymъ (o świni, swinimъ męsiu)*. Kad kiaūle ėbaĩ piūdyta nū šunū (?), tai mėsā jōsios įviró, t. y. įgāuna virūs (*sc. virū, viriū*), kuriōs báltos, kaip krūpai. *v. virà (u virei).*

I-virsti, įvirstū, įvirtaū, *овалитъся; w walić się*. Vežīmas įvirta į purvyną. *v. įvefsti.*

I-vīrti, įvérdu, įviriau, *наирѣться до закипанія содержимаю (o торшкъ); «zawrzeć, zagotować się»*. Įvire gerai pūdas, t. y. įkaĩta.

I-výrulti, -lu, -lau (*жем.*), *v. įvýroti*. 2) *приобрести навыкъ (къ мужскимъ работамъ); wprawić się (w męskie roboty)*. Sūnus įvýrula į visūs dárbus, t. y. įgūda, įprāta.

I-viržėti, -žėju, -žėjau, *v. įveřžti*. Apvārstēs, par šlapūmą (= dēl šlapūma) āvalynēs, įviržėja kójas par krýžmas, t. y. įverže.

I-vīsti, įvīstū, įvisaū, *поразвѣстись, пораспаодитъся; rozplodzić się, zamnożyć się*. Vỹšnios įvīsta visamē daržē.

I-výstyti, -stau, -sčiau, *завернуть (o неленку), owienąć; zawinąć (w pieluszki), spowić*. Kūdiki įvýste bobūte į vystýkłus. *v. išvýstyti, įvýti; výstýkłas.*

I-výti, įveju (*Омс. įviju*), įvijaū, *овитъ; wwinąć*. Įvýk man pāvijas į kōbini, aš ne datekaū pavijóti viřvę (*sc. viřvei pavijóti*). 2) *овиатъ (овиатъ за кнѣмъ-н.); wpędzić (wpędzając się)*. Šū įvija kiaūle į daržą (*P.*).

I-vōbyti, -biju, -bijau, *v. įvilóti*. Įvōbyk gývolį į tvártą.

Įvoda, -dos, *f. уквсць, уквушение; pokusa, pokuszenie*. Būciau ne dīrbēs, — anē výrai māne sutīkē įvodon įved, t. y. pagūndina. Sėrgėkis įvodos, kad ne pasigértum. Įvodon vėda šėsūras, kad ne pasidūciau, bārčiaus. *v. įvesti.*

I-vōginti, -nu, -nau, *сдѣлатъ прогорькимъ, неприятнымъ на вкусъ; uczynić cierpkim, jełkim, niesmacznym*. Kāži kūmi taip įvōginai verėnā, kad atsirāda taip vogūs, ėaiškūs. *v. vogūs.*

I-zaūnydinti, -nu, -nau, *разохотитъ болтать; rozochocić do gadania*. Kam bóbą taip įzaūnydinai, kad anā tūri visuř zaūnyti. *v. išzaūnyti.* —

Izbōnas, -na, *m. кувшинъ (то же, что асōtis, -čia); dzban*. Atnėšk izbōną ałaūs.

Izdabūs, -bī, *примѣтный, видный; widny*. Krėisinga meřga glābstos,

kad ne būtū izdabeī, kuriōs véikei galī pamatýti, kad krūksa. v. idēmūs, īstabūs. —

Īzgauti, -auju, -avau, v. ingscīoti (дику *напъсамъ*; *nócić dzikim glosēm*). Brólis sau dīrba īzgaudamas, t. y. nūnīdumas. v. īngsti.

Ī-zgrebelóti, -lóju, -jau, *разобрать, разбурать* (*вразомы*), *читатъ кое-какъ*; *czytać jako-tako*. Dūkrēle jau īzgrebelója, t. y. īskaīta, īškaīta maīdas.

Ī-zīzti, īzīstū, īzizaū, *расшалиться, разоутиться, разохотиться*; *rozswawolić się, rozochocić się*. Bernēlis mūsū īzīzēs po pākaīciu (sc. po pā-, pōkaīcia) nor savālyti, gaļūtis. v. ītrīsti.

Īžā, īžos, f. (u īžas, -ža, m.), *шуга, сало; стасшая прихлюю, распавшаяся кожуца, кора* (*самый верхний слой земли*); *pierwszy lód (kruchy) na wodzie (przed zamrażnięciem)*; *kru-cha, rozpadła skórka, kora (wierzchnia warstewka ziemi)*. Su īžomis užsikiīmšēs krāštas. Venterī žuviēs ne radaū, īžos pritrāuke. Upī (sc. upī, upē) īžos eīna. Īžā īšvert žēmē īškiaužójusīā. Īšlyna (v. šlyna) īžā kēla (P.).

Īžaboklis, -la, m. *клянз, клянцы; kre-pulec*. Īžabokleis žabók ožkýcius, kad ne žīnstum ožkū. v. īžabóti.

Ī-žabóti (Влад. u īžebóti), -bóju, -jau, *взнуздать; okiełzać*. Īžabók ašviēnius. v. pažabóti, īšžabóti.

Ī-žādinti, -nu, -nau, *разбудить; roz-budzić* (v. pažādinti, īšbūdinti). Aš īžādinēs palikaū; ar vaīks vėl užmīgtum?

Ī-žāgti, īžagu, īžagīau (вост. u īžan-gū, īžagaū), *хватить скоромного (въ пятницу) и тѣмъ опоганить, оквернить* (*себя, сосудъ, пищу*); *сѣсть или вынуть* (*что-н., не вытерпѣвъ*); *zjeść mięsa (w piątek) i tym zabrudzić, splugawić* (*siebie, naczynie, jadło*); *zjeść lub wypić* (*co-k., nie wytrzymawszy*). Pētnyčio īžagaū ļašiniū. Sūnus stēlgēs, kol īžāga. Rýte ne prarijaū, bet ī būrna īžagaū vandeīs (sc. ļašēļi vandeīs), kaņsnēļi dūnos. v. īsižāgti.

Īžambūs, -bī, *косоу, косвенный; ukošny; adv. ižambei, наискось, косо; ukoš-nie, na ukos*. Nukiŗpki bīškī ižambei pašónius šniūravónēs. Rankóves ižambei kiŗpk. v. īskypas, īžviīnas.

Īžargas, -gā, v. īšžargas. Zmōgus stāt-mukis, kurs su raīkomis ir su kó-jomis gātavas līpti ant gaļvōs, tas īžargas (= īšžargas, īšžirgas).

Ī-žargīnti, -nū, -naū, *быть въ состоя-нiи шупоко раскорячить; być w stanie szeroko rozkraczyć*. v. īšžērgti.

Yžē, yžēs, yžē u *уменьш. yžīke, -kēs, f. (u yžei, -žiū, m. pl.), (гороховая, пыбья) шелуха; lupiņa (grochu), łuska (rybia)*. Dobiļāļ greītai nesī-kuļa iš yžīkiū; t. y. iš vārpū. Nū žīrniū ānkščiū, kur grúdas gūl, yžēs kīaūlēms dūk. v. šīōše, īžti, īžinā.

Ī-žiēbti, -biū, īžiēbiau, *разнѣсти, развесту* (*огонь*), *зажечь* (*лучину, свѣчу*); *rozniecić (ogień); zapalić* (*łuczyno, świecę*). Īžiēbk žīburī, t. y. ipūsk.

Ī-žegnóđinti, -nu, -nau, *pass.-caus., v. ižegnóti*. Īžegnóđinti javūs.

Ī-žegnóti, -nóju, -jau, *помытумъ*

крестиками; nazznaczyć krzyżykami. Įžegnóti javùs arúde, t. y. žinkłus įdėti į grūdus.

I-žeišti, įžeidžiù, įžeidžiau, *поранить; zranic.* Įžeišta sūnaùs kója su peilù, su kirviù, t. y. įkiřsta, įpiáuta, įbrėžta, numūšta.

I-žėldinti, -dinu, -dinau (*u* įžėldyti, -dau, -džiau), *напастить, сжечь, выпастить (высокую траву, болотную и густую бороду); wyrościć, umieć wyrościć (wysoką trawę, wielką i gęstą brodę).* Įžėldinti žolę daržė. v. įžėlti.

I-žėlti, įželu, įžėlau, *напасту, выпасту (высоко, широко, о траву, хлеб, бороду); narosnác, wyrosnác (wysoko, szeroko, o trawie, zbożu, brodzie).* Piėvos įžėlusios šlmet.

I-žėngti, -giù, įžengiau, *вступить, (вступу); wstąpić (wejść).* Ar įžėngsi tu į daigų? v. išžėngti.

I-žýdinti, -nu, -nau, *заставить па-успену; zmusić zakwićnác.* Šilimà įžýdina žirnius. v. žiėdas, žýdėti, pražýsti.

I-žýmėti, -miù (*жем. -mėju*), -mėjau, *помыть; nazznaczyć, oznaczyć.* Avis visàs įžýmėjau, t. y. žýmės įdėjau. v. išžýmėti.

I-žýminti, -nu, -nau, v. įžýmėti. Sàva žansis įžýmina marti. v. žýmė.

Ižinà -nòs, f. (*жем.; в.-лит. iženà, yženà, pl. iženos, ųženos*), (*горо-хоса*) шелуха; lupina (*grochu*). Brándžių, t. y. žirniu, pùpų ižinas išmėsk kiaulėms. v. yžė.

I-žinklinti (*u* įžėnkliniti), -nu, -nau, v. įžýmėti (žinkłas, ženklas). Įžinklink sàva mārškinus.

I-žinsti, įžindu, -dau, *быть в состоя-ниу (мною) высочать; być w stanie wiele wyssać.* Veřšis daug įžinda, ale dár ne išžinda.

Ižýti, ižaù, ižiaù (*жем.*), *лыцить (во-поз); łuszczyc (groch).* Aš ižaù žirnius iš ánkščių. v. ižti, aižýti.

I-žlābanoti *u* įžlābanoti, -noju, -jau, *номытуться (о ласзах); zaćmic się, zamroczyć się (o oczach).* Ákys įžlābanoja, ir ne mataù. v. žlābis.

I-žlaũgti, -giù, įžlaugiau, *намочить; namoczyć.* Įžlaugiau óbalus į arieiką, t. y. įmerkiau. v. įžlũgti.

I-žlũginti, -nu, -nau, *намочить; поло-жить (больше) в брыз, намочить в целок; namoczyć; namoczyć w ługu.* v. įžlũgti.

I-žlũgti, įžlungù, įžlugaù, *намокнуть, промокнуть; namoknác, przemok- nác.* Įžlũgę daržai, t. y. įmifkę. Mėdis įžlũgęs, t. y. vandeis pri- gėręs. 2) v. įžlũginti. Ar jau įžlũ- got žlũgtą (P.). v. įžlũfgti, įšlāpti, įtilžti.

I-žlũfgti (*u* įžlũřkti), -gstù, -gaù, *на- мокнуть, промокнуть; napić się (upić się).* Kur taiр įžlur- gaĩ, t. y. įgėrei. v. įkaũšti, įmifkti.

I-žnýbti, -bu, -bau (*жем. -biau*), *уцун- нуть (к носу, о усть); uszczypnác (dziobem, о гęsi).* Žańsinas įžnýbs. v. išžnýbti, įgnýbti.

Įžodis, -džia, m. *упрек, упор; przy- tyk, przymówka, przycinek.* Įžodi ne turėsiu, kad sàva ne veřpsiu pas gaspadōrių. Bùtų senõlui (*старцу; оцъдукъ*) įžodis, kad gulėtum ċe mergà. 2) *cyconpie, przedpaszydok;*

zabobon, przesąd (P.). Tą viētą žmónės iš įžodžia lañka; iš įžodžia kañtais kãdagì po akmeñs slėgia (*Таер., Он.*). v. prýtyros, búrta.

I-žósti, įžóstu, įžódau, *предсказать; przepowiedzieć*. Aš dūkrai tàva įžódžiau, kad bus jijė daininiñke, t. y. įlėmiau. v. žódis.

Ižti, inžù (*u įštù*), ižau, *мучиться, разпышаться, распадаться; łuszczyc się; rujnowac się, rozpadać się*. Žirnei pribrėndę nū lietaūs inž. Ižte išìža pūdas. v. įrti, rykšti; aižýti, ižýti.

Ižúlas, -la (*u ižúlus, -li*) *надондмусый, нахальный, налыу; урыбуу; uprzykrzony, natrętny, bezczelny; nieobyczajny*. Žmógus, kurs ne pritáika nrėkam, kitám pikta vėlija, visuř isikiša, kur nereikia, pĩrmas tarp kitų sáka pōnui, įbósta žėdnám, jiėška prýžasėių (*жем.*) ant barĩmos, tas ižúlas. Ne ižúlas nrėkam žmógus, kurs ne pasáka priėšais pikta žódi. v. atžúlas (*u atžúlus*), isižúlyti.

Ižułsnùs, -nì *u adv.* ižułsnei (*u ižułnùs, -lnei*), *укосны, kocosамый, -amo; ukošny, -nie*. Ižułsnei nuskleĩbk (*nutašyk*) básiļi (*miėta*). Priėš kálñą važiuk ižułsnei (*укока*), t. y. ne stačėi.

Ižùs (*y A. Ю. «ižùs»*), -žì, *рыхлый, расыпнуемый; kruchy, łatwo rozpadajacy się*. Žėme, kurì kàsama įža, bus ižì. v. ižti.

Ižūti, ižūju, ižavaū, *покрываться са-ломъ, ледяною кашуцею; pokrywac się kruchym, pływającym lodem (przed zamrażnięciem)*. Upis ižūja, kad pràdėda šalti, t. y. ižomis šaňla. v. ižà.

I-žvelgti, -giù, ižvelgiau, *вглядѣться, всмотрѣться; замѣтуть; wpatrzyc się; zauważyć*. Pro duris gálvą įkìšęs į vėdų ižvelgiau, kas tẽn dėdas.

I-žvìgti (*жем.*), ižvingù, ižvigaū (*Понес. ižvìkti, -inkù, -ikaū*), *крѣпко срастись, сцѣпнуться (съ трыдомъ отдѣляться, распадаться, вырываться; о льну); mocno zrosnac się, złączyć się (niełatwo oddzielać się, rozpadać się, wyrывать się; о лnie)*. Ižvìgę spálei į valákną (*об. нрочно linaĩ ižvìgę, ižvìkę*), t. y. prikìbę, kad linaĩ ne isibùvę, nesìmina (*sc. kad plūštas tebėr prižvìkęs, linaĩ ne išdĩrgę, P.*). Žviñga tàva linaĩ ir ižvìgs daugiaū, jágu ne brũksi greĩtai. Išmýnus, tũ brũk, bo ižvìgs linaĩ prie spálų, t. y. isviĩs. Linaĩ ižvìgę į žėmę, ne galì išráuti, ištráukti. v. ičìžti.

Ižviĩnas, -nà, v. įstrižas, ižułsnùs, ižambùs. Ižviĩnas lėdas iš krášta po vandenimi upyjė. Ižviĩnaĩ (*adv.*) pakreĩpk tvorą. Ižviĩnaĩ (*adv.*) ária arĩmą, ir ižviĩnaĩ nugrimsta akmũ.

J, j.

Já (=jé, jėi), *если, ежели; jeśli, jeżeli*. Já brólis atėis, dūk šiėna. 2) já-ben (*v. jė-ben*), *разъ, разъ только; ужъ конечно; chyba, chyba же; južci že*.

Já-ben čė rasiu pàmestą raktėlį. Já-ben (*y A. Ю. «nibyto»*) tiėsą par gvaĩtą padarýsi, (šeip, *уначе, P.*) ne gáusi màne. Já-ben (*y A. Ю. «nie*

*juš») ne gál gérti su pōnu sesū. Já-ben (y A. Ю. «czy tyłko») nè mire (возможно, что померла) gaspa-dīne. 3) já-tit (об. jé-jéi tit, jéi tik, jéi tikt), ес.м. только; *jesli tyłko. Já-tit ne ateis, bus blōga. Anyta já-tit nè mire. Já-tit tas raštis (skarà) ne būs didēsnis už anā. Já-tit dīgs aguīkai šimet. Já-tit ne tū padareī. v. jé-ben, ne-jaū, já-gunt, jágu.**

Jáb (v. jéb, jéib), -*убо, -убыду; -kolwiek, -bqdž. Eik jáb su kūmi. Surungūk (sc. surangūk) drabūžijáb-kaip. Kas jáb-kā ne nóri esti, tas graikštūs. Jab-kóks žmōgus. Jáb-kuīr nueīsi. 2) ес.м. (бы); *jesli (by), gdyby (y A. Ю. «oby»).* Jáb aš galėčiau slūžyti, tai aš ne dejūčiau. Jáb seneī būtum taip padaryta, būtum geriaū. Jáb súnus ateitum, būtum geraī. 3) jáb ir (=jéb ir, jéib ir), *хотя, даже ес.м. бы; chociaż, nawet gdyby.* Jáb ir girdėjau, alė ne kėlau. Jáb ir aš māžas, alė dirbu. Jáb ir kójas (sc. kojós) ne kėlusi, ne turėčiau tókia apšokima (sc. apgavima), širdiēs skaudėjima. Jáb ir būčiau padāres, būčiau ne gāvęs pinigū. Jáb ir ne ėjusi, būčiau geriaū padāriusi, — ne išgiīrsčiau jos tokiū žōdžiū. v. jéb, jé-ben; jébi-kaip, jéb-kaip.*

Jág, v. jėg; jiėk.

Jágu, jágunt (=jėgu, jėgunt, jėigi, jėigu, *вост. jeī, jeigū, жем. u jėgut, jėgutės, ес.м.; jesli.* Jágunt gaspa-dōrius būs, šeimyna dirbs. Srūbčiok kārštą srūbą, jágunt patiūk. Jágu tu taip darýsi, bus tau geraī. Jágu

šėšuras ateis, gaūs būlbū, žirniū. Jágunt taip ūra, dúkis (sc. dūkis) kaītū. Jágu taip bus, tai ganà. v. já. Jaibabōnas, -na, m. (*урубая*) *шутка; (gruby) žart, figiel. v. jáibe (u jáibis, ср. «zabobon»?).* —

Jáibe, jábe, -bės, f. u jáibis, -bia, m. (=жем. jėbe, jėibe u *вост. (Ланы) éibe f., р.же éibis, m.), проказы; пакост, бѣда, вредъ; драма (скандалъ); swawole, figle; szkoda, bieda; bójka (szkandal) (y A. Ю. jáibe, jábe, sztuka, figiel; jáibis, zgielk, wrzawa).* Par užgavėnes madavó visókias jáibes, — gėrvę, óžį rėda. Ant sōdvos (vesėlijos) būva jáibiū. Kokiā éibę (*хаосъ u вредъ*) padāre arklīs (*сказано о конѣ, истоптавшемъ имень въ полѣ, P.*). Valkis padīrba jėibe, pridīrba jėibiū, kokias jėibes ans dīrb (mūšasi, pėšasi, *творитъ скандалы, пакости, Тельш. жем.; ср. jėibings žmōgus, проказникъ, пакостникъ; драчунъ, P.*). Jáibis (*Солы, Пон. áibe, -bės, f. u pl., уйма, масса*) ūra supūlīmas sviėta prie mušīmos, prie gaīsra. Sviėta áibės priłáista (i tūs namūs); výrų áibe prisiriūk; áibe paūkšėiū (*страшное множество птицъ*)! kur tu ėe pritesėsi tokiai áibei (svečiū, *Ред.*)! 2) *недостатокъ; wada.* Daug jėbiū (sc. jėibiū, *Росс. жем.*) tur tas arklīs; jėbings (sc. jėibingas, *съ недостаткомъ, -ками*) arklīs (*P.*).

Jáibininkas (=jėibininkas), -ke, *проказникъ, драчунъ; фокусникъ, шуткарь; szkodnik, ziwadca; figlarz. v. jáibe.*

Jáibotis (=jėibūtis?), -bojūs, -bojaus,

обниматься; uściskać się. Sesũ nor jáibotis, t. y. grūžūtis, mylūtis(?). — Jāknos, -nų, f. pl., *нечень (сочт.); wq-troba.* Kaip dūsu, tai tau jāknos atšōks, t. y. pļāūčei(?) su kēpenomis. 2) *мелочь, нустяки (жем.); drob-nostki, fraszka.* To pakálne tik jāknos: kērēs, keļmaĩ, kēsai (sc. kēsai*), pušikēs, eglīkēs, t. y. prastā piēva. 3) *отброс, отбросы (жем.); odrzutki, wyrzutki.* Jāknos ūra iš-skiros, prasiĩ daiktaĩ ļaũk mētamis, drēbezgai nũ burōkų, kopūstų, mōrkų. v. ļaĩštas (u šļaĩštas), kēpenā (sc. kēpens, kēpenos), pļāūčei. Jāksas, -sa, m. *кофта; rodzaj sukni kusej (u kobiet).* Jāksas ūra iš margīna strukēle su suraũktais gaļais rankōvių ir striukaĩs raukaĩs ant liēmeĩs. v. drabūžis.

Jarubē, -bēs, f. *рябчикъ; jarzābek.* v. ārubē, jerubē.

Jaũ, adv., *уже; juž.* Tēvaĩ jau apsīteise su zēntu. Genesisē (sc. genesiūsē), mačīaũ, galvīei jau pareĩn namōlei. Jau jōsios véidas gaĩdrijas. Jau jōjo tēn nēra. 2) *jaugĩ, да, ктāму, правда; ach prawda, prawda* (y A. Ю. «južcin»). Jaugĩ, tu taĩp padareĩ.

Jāudintis, -nūs, -naus, *волноваться; burzyć się.* Jāudinas kraũjis jaunīš-kēs šōkant. 2) *jāudinti, -nu, -nau* (P.), *возбуждать и поддерживать* (сз комъ-н.) *желаніе, страсти;*

*) Въ Олъсядахъ (Тельш. жем.) говорятъ *kēnsā* и *kēsā* съ двумя удареніями; при чемъ слогъ *kē-* (въ *kēsā*) произносится, какъ в.-лит. *kē-* въ асс. *kēdē* (при *kēdē*, стулѣ). Ред.

обольщать; podniecać (кого), budzić (czyje) namietności; zwodzić. Kad ne norēja jos vēsti, kām dā jā jāudina. v. jūsti (1), judēti, jūdinti.

Jāugalis, -la, m. *конецъ овина; koniec suszarni zbożowej.* Viēnā jāugali iškūlime (sc. iškūlēme), o antrā dar tūrime. Jāugalis ūra rejōs, jāuja gāļas. v. jāujis, gāļas.

Jāugta (=jāuktas?), -tos, f. (сочт. *jāuk-tas, -ta*), *ремень, которымъ привязываютъ ярмо къ рогамъ рабочего вола; rzemień, którym przywiązują jarzmo do rogów wołu roboczego.* Pīnk jāugtā iš gaurū kanāpių jāučiams jāugti. Su jāugta pririšk jūngā priē ragū jāučia. 2) *jāukta, -tos* (Солы), f. *кожа вола; skura wołowa* (P.). v. pynē, arkļāvirve, arkļārajštis, jūngti, jāugti; jautenā.

Jāugti, -giu, -giau, *привязывать къ ярму; przywiązywać do jarzma.* Su jāugta jāugk jāučius priē jūnga. — 2) *мъшати, перемъшивать* (все хорошее съ ненужнымъ); *mieszać* (dobre rzeczy z niepotrzebnemi; сочт. *jaũkti, -kiũ*). Kam jāugi (Темш.) šīēnā su skiēdrōmis. v. jaũti, mišyti, jōgoti, jūngti.

Jāuja, -jos (в.-лит.), f. *овинъ (обыкн. пристройка для сушки хлѣба съ снопахъ передъ молотѣю и льна передъ мятѣмъ; «рука» = kļojimas* su jāuja); *osiec* (suszarnia zboża i lnu). Brōlis jaũna javūs jāujo. Maigū bus jāujo. v. dūba, pakurā. 2) *умно; gumno* (Юрб.). 3) *льняная сушильня и мяльня; suszarnia lnu i zagazet miejsce międlenia* (Вльк.). v. jāujis. Jāujis, -ja (жем.; об. жем. *jāus, gen.*

jáuje), m. *умно, pura; gumno, gumno* z osiecią. Jáujis yra budiūkas dėl jovima(?) javų. Iš jáuja budavója dēde sau kūtes. Į jáujį suvilkti, sudėti, sujaūti javai. v. jávas; jáuja, rejà, klūnas, jáugalis, kløjimas.

Jaūkas, -ka, m. *приманка, прусада; przynęta, wabidło*. Įlapes gáuda ant jaukų, t. y. kulkeles iš tešlės pàmeta, kol prijaukàina. v. jauktà, jaukinti, jùnkti.

Jaūkastis, -tiēs, f. *влечение, охота, удово.мство; pociąg, ochota, przyjemność*. Nēr jaukasties (об. nejaukū) su anà bóba kalbėti. v. jaukūs. —

Jaukinys, -nē (u junkinys, -nē, acc. jùnkini, -nē), *любовникъ, -ца, дружокъ; kochanek, -nka*. Kurs prijunkęs prie žmōgaus, prie mergōs, tas jaukinys. v. jaukintinis, jaukinti, jùnkti.

Jaukinỹcia, -čios, f. *мнѣсто, гдѣ ставятъ ловушки; miejsce, gdzie stawia pułapki*. Viēta, kur vilkūs, įlapes jaukîn, bus jaukinỹcia. —

Jaukinti, -nù, -naũ, *осваивать, приручать, приманивать; oswajac, nęcić*. Bałañdzius jaukink, kad žinótum sàva namūs. v. jaukūs.

Jaukintinis, -ne, v. jaukinys. Ta mōteriška tūr jaukintini, t. y. vaikrūkà, kurį prijaukàina (sc. yrà, tūr prisi-jaukînus).

Jauktà, -tōs, f., v. jaukas. Mēsa dvēseline (sc. dvēselenà) bus jauktai ant vilkų. Padėk jauktà ant lāpių. v. jaukas, jaukinti.

Jaukuraĩ, -rũ, jáukurus, m. pl., *пыбое (овинное) monauso; drzewo opałowe*

grube (dla osieci). Mēdžei jáujai kùrti bus jaukuraĩ. v. jáuja, jáujis, kùrti. 2) *sing., monauso (то же, что кùрас, курявà); opał (P.)*. Jáukura netùrem (Шк.).

Jaukurys, -rē, jáukuri, -rę, *устонникъ, -ница (во время просушки хлеба въ овинъ); palacz pieca (w osieci)*. v. jáuja, jáujis, kùrti.

Jaukūs (1), -kĩ, *пучной, освоенный; swojski, oswojony*. Āvinas, viřkas, kur prijunkęs prie raūkų, vadīnas jaukūs. Jaukĩ vištà (P.). 2) *привычный, нестрашный; приятный; zwyczajny, niestraszny; błogi, przyjemny*. Će jaukù (*gemüthlich*, labai gēra, P.). Vākarà by nejaukù eĩti par gĩrià. v. ramūs, jùnkti.

Jaukūs (2), -kĩ, *ненастный; słotny (Пон.)*. Jáukus óras (то же, что *воет*). sujùkęs, suniùkęs óras; cp. jaukti, v. jáugti). —

Jáunatis (y A. IO. «jaunáitis»), -načia, m. *новолуние; młodziak, now.* v. pĩlnatĩs, jáunas.

Jaunámarte, -tēs (y A. IO. «jauná-marti, -rčios»), f. *невестка, молодая жена (въ первое время по прибытіи въ домъ своего мужа; такъ называютъ ее постороннія лица); synowa, młoda żona (po przyjechaniu do domu swego męża)*. v. jáunas, martĩ.

Jáunas, -nà, *юный, молодой; młody*. Vēlyk búciau numĩrusi, ne kad jaunà tekėjusi. Be-tabaũja jaunĩ vaikaĩ, t. y. štūkas próvija, stūmdos, galūjas, kūlas. Jáunas mēnũ (P., v. jáunatis). 2) jaunàsĩs (*воет*). jáunasai,

jaūnasai *), acc. jáunajī, жем. jáunāsis), gen. jáunoja u jaunóji (вост. u jaunója, у А. Ю. «jaunóje»), -nōsios, женихъ, невеста; narzeczony, narzeczona. Pyrāgu dūta jáunūjui (жем. jáunūjū, jáunoujōu, вост. jáunajam u jaunājam, зап. в.-лит. jauuámjam).

Jáunāuti, -nāju u -nāunu, -navaū, играть роль жениха, вести себя такъ, какъ подобаетъ жениху; grać rolę narzeczonego, prowadzić się tak, jak wypada narzeczonemu. Jaunāsis jaunāju (об. jáunauja), o mergā mergāju (u mērgauja). v. bernāuti (u bērnauti), mērgāuti, mārtauti.

Jaunāvedis, -de u jaunavedys, -dē, молодой, -ая; pl. молодые, новобрачные; młody (nowożeńiec), młoda; pl. nowożeńcy. Kurīē naujēi žanóti, bus jaunāvedžei. v. jáunas, vēsti, nauvedys.

Jaunikāitis, -čia, m. молодой человекъ, юноша, нестарый холостякъ; młody człowiek, młodzienc, niestary kawaler. v. jáunas, jaunīkis.

Jaunīkis, -kia, женимый парень; всякъ приискиваюцїи себѣ невесту; женихъ; chłopiec, który już może się żenić; każdy, kto szuka żony; narzeczony. Suāuges ciēls jaunīkis, kol nesižānijēs. v. vaikīnas, jaunikāitis, jáunas. 2) то же, что jaunīklis.

Jaunīklis, -kle (u jaunīkis, -ke), молодой (о мол. животныхъ, въ отличіе отъ старыхъ, родителей); młody (о

zwierzątku, ptaszęciu). Lāpe, kārve jaunīkle pādvēse. Žaīsinas jaunīklis. 2) то же, что jaunīkis (вост.).

Jaunylis (u jaunēlis), -le, младшїи, -ая (въ семьѣ), младшїи; najmłodszy, -sza (w rodzinie). Sūnus jōsios jaunylis atkāka. Katrās kūnigas, ar jaunylis (jaunēlis), ne klebōnas (вост., P.)? Ho: katrās Pōzeļa, jaunāsai (сынъ) ar sēnis (отецъ, P.)? v. mazīlis, jáunas.

Jaunīmas, -ma, m. молодежь (вост. u jaunīme, -mēs, f.), собрание (забава) молодежи; młodzię, zebranie (zabawa) młodzię. Sūeiga vaikīnų dēl daināvima, maīstyma miīslų, sekīma pāsakų, dēl šōkima, bus jaunīmas. v. jaunūmene.

Jaunimāuti, -māju u -māunu, -mavaū, собирать молодежь; посылать собрания молодежи u принимать въ нихъ участие; zbierać młodzię; uczęszczac na zebrania młodzię i przyjmować w nich udział. Valkas eīna jaunimāuti, t. y. šaūkti vaikīnus ir mergīnas i jaunīmā.

Jāuninti, -nu, -nau, молодитъ (кого); młodzić (кого). 2) refl., молодиться; młodzić się. Bōba jāuninas, t. y. dārosi jaunā, o senā bēr.

Jaūnis, -nia, m. молодость, юность; młodość. Koks jaūnis anō, kad diēngalis. 2) (Сл. jaūnis u Понев. jaunysai) то же, что (to samo, со) jaunylis (не «jāunis»). Jaunysai (jaūnis) ir vygēsnyasai (Понев. -nysai), abūdu būva (P.).

Jauniškē, -kēs, jāuniškē (Гавры), f. молодежь; młodzię. Susiēja ciēla

*) Въ Понев. у. jaunāsai есть обыкновенное членное прилагательное, jāinasai (gen. «jāunaja») — «женихъ». Ред.

gaũja jauniškės, kaip vilkũ, ant va-
karũškũ ir ŗvaĩpos. 2) jauniške, -kės
(Темш.), *мелуца, молодая; dziewczyna, młoda*. Visos mãna draugi-
niškės, visos su vyrĩškeis, tik aš
viẽna jauniške, viẽna be vyrĩška
(P.). v. jaunĩmas, jaunũmene, jáunas.

Jaunỹste, -stės, f. *молодость, юность; młodość*. Jaunỹste durnỹste. Aš jau-
nỹstė to ne dĩrbau. v. jaunumė.

Jauniĩtelis (u jaunutėlis, *сочт. u jau-
nintėlis, jaunolėlis=jaunulėlis, жем.
jaunitelỹs, jáuniteli, jaunitelaitis...*),
-le, *молоденькиũ; młodziutki*. Jau-
niĩtelis, blėznas dár tebėr. v. jau-
nũtis.

Jaunójė, v. jáunas.

Jaunumė, -mės, jáunumė, *молодость; młodość*. Iš mažeĩs, iš jaunumės
mana tĩ ne dariaũ. v. jaunỹste.

Jaunũmene (*прже* jaunũmene, *жем.
jaunũmėne, сочт. jaunumėne u jau-
nũmėne*), -nės, f. *молодежь, моло-
даятина; młodzię*. Jaunũmene susi-
riĩka i jaunĩmą, ant sėdvos šėkti,
dainũti. v. jaunĩmas.

Jaunũtis, -te u jaunutỹsis, -tĩje(?), v.
jauniĩtelis, jaunỹlis, jaũnis (2). Jau-
nutỹsis (*об. jaunỹlis, jaunỹsai...*) vaĩ-
kas, jaunutėje (= jaunỹle, jaunėle,
jaunójė...) dũkrà.

Jáura, -ros, f. u jáuras, -ra (Темш.),
m. *монкое болото, монь; bagnisko,
topielisko*. v. atjaurė, pajaurė; júra.

Jaurũs, -rĩ, *монкиũ, вязкиũ; сыныũ; grzqzki; syplki*. Će jaurĩ pėlke, smĩl-
tis. v. jáura. —

Jaũsti, jaučĩũ, -čiaũ, *чувствовати; czuć*.

Kur jaučia, tẽn siauchia (*уа.утъ*),

kur miėla, tẽn akys. Aš jaučiaũ, kad
ateĩs dėde. Jaũste prijauchia (*аднсь
об. prisijauchia*) anà (meĩga) kláutinga
ėsanti priėš Diėvą.

Jautà, -tĩs, c. *чувствительный чело-
векъ; czuły człowiek*. Viẽnas brėlis
nėjauta, o aĩtras jaũta, t. y. pagũd
(*с.-лут. pagũdzia*) mãne. v. jaũsti. —

Jáuta, -tos, f. (u jáusmas, -ma, m.),
*чувство; uczucie; czucie, zmysł;
współczucie*. Ar tẽn dĩrbėš, ar ne
dĩrbėš, nėr nė jokĩs jáutos (*об.
pajautos*), t. y. nėks ne pajauchia, ne
pagũdzia (*с. ne pagũd, ne pagũdzia*).
v. jaũsti.

Jautaganỹs, -nĩ, jáutaganĩ, -nė, *голо-
наць; wołopas*. v. jáutis, ganyti, jau-
tininkas.

Jautakaktis, -te, *собств. «воломобыũ»;
нахалъ, безстыдникъ; właść. «kto ma
woli łeb»*; *zuchwalec, bezwstydnik*.
Sėnis tĩks jautakaktis, t. y. begėdis.

Jáutake, -kės, f. (u jáutakis, jáučakis,
jaučakỹs, jáučakia, m.), *podz tręba;
gatunek grzybu*. v. veršakis (u ver-
šakỹs).

Jáutiena, -nos, f. *овядина; wołowina*.

Jautenà (*жем. jautinà*), -nĩs, jáutenaũ,
волосуна; skóra wołowa. —

Jaũti, jaunũ (u jaujũ), joviaũ, *склады-
вати какъ попало, перемешивать
(все); wymieszывать, приготавливать
(кормъ для свинеũ); składać aby
jak, mieszać (wszystko); przyrządzać
(jadło dla świń)*. Tu jaunĩ šėkius
tĩkius dáiktus, t. y. sũmeti, kaip
mĩšini. Tu jaunĩ drabužiũs skryĩnio
ir javũs, kad nė skiri. Jėvaĩą jaũti.
2) *refl., смешиваться, перемешивать*.

oamься; mieszać się. Kłastyk, kad ne jaūtys vārpos su grūdaīs, t. y. ne maišytys. *v. jáugti, jōgoti.*

Jautinēti (1), -něju, -nějau, *предчувствовать, догадываться; przeczuwać, dorozumiewać się.* Aš jaū jautinēju, kad taīp bus, t. y. burinēju. *v. jaūsti.*

Jautinēti (2), -něju, -jau (*Омс.*), *искать (искать) воловь, искать быка; skupywać woły, szukać byka.* Žyds jautinē (jiēška jáučiu piṛkti). Važiūsma jautinēti (jáučia, byka, piṛkti). —

Jáutininkas, -ke, *промышленяющий скупкою и продажею воловь; kto się trudni skupowaniem i sprzedawaniem wołów,* Jáutininkas jáučius peṛk. *v. jautinēti (2), jáutis.*

Jáutinis, -ne, *волосий; wołowy.* Jáutinis (*об. jáučia*) rāgas bus trūbui. Jáutinis (*приводимый из движение воламу*) maļūnas. *v. jáutis.*

Jáutinyčia, -čios (*u jautide, -dēs*), *f. воловня; wołownia.* Kur jáučei stóvi, bus jáutinyčia.

Jáutis (*восм. u jáučias*), -čia, *m. вол; быкъ (Омс.); wół; byk.* Júros jáutis skatīka (*восм. u skatikū*) veṛtas, o kol parvēsi, šiṁtā dólerių užmokēsi.

Jáutkarve, -vės, *f. безплодная, не дающая молока корова (корова с качествами вола); krowa nieplodna, nie dająca mleka.* Jáutkarve, kurī be veṛšia. *v. vištgaidis.*

Jáutotis, -tojūs, -tojaus (*лат.*), *разспрашивать, разведывать; rozpytywać się, dowiadywać się.* Jáutokis apiē vīs, t. y. tēraukis, dasižinók. *v. kamantinēti, kļāūsinēti.*

Jautrēti, -rēju, -jau, *становиться*

чуткимъ; бодрымъ; stawać się czujnym; czuwać. Aš jautrēju, t. y. sérgēju.

Jautrūs, -trī, *чуткий; чутственный; czujny; czuły.* Kurs jaūtru miēgā tūr, kad kas īveīna, tū pajuūt, tas jautrūs. *v. jaūsti, jūsti, budrūs.*

Jāvas, -va, *об. javaī, m. pl., жмбъ съ зернъ; zboże.* Vēslūs javaī, kad geraī dēr. Pupā ne jāvas, ōžka ne gývolis, meṛga ne žmōgus, martī ne šeimýna.

2) *яровое; zboże jare (jarzyna).* *v. vasarōjis, atōrytis (atūrētis).*

Javiēnā, -nōs, javiēnā, *f. (яровое) жниуче; zbożysko, jarzynisko.* Gink gývolus ī javiēnā, t. y. kur āuga javaī.

Javīnis, -ne, *яровой; jarzynny.* Javīnei šiaudaī, t. y. vasarīnei (*об. vasarojīnei, vasarōjīnei*).

Jē, *adv. да; tak.* Ar ateīs? — Jē. Jē, ar aš dariaū taīp? Jē, jē, taīp, taīp. *v. kaip-jē, bejē.*

Jé-ben (*u jē-bent, jēi-bent*), *если только, разве лишь; ужъ конечно; jeśli tylko, chyba że; jużci że.* Jé-ben tikraī dēgina kūnus. Jé-ben vaīkas tēvā ne pamókys. Jé-ben kas ne papiāūs meṛgas, t. y. kad viēnos meṛgos darbūjas. 2) *jé-ben be, еда-ли; wātpię, żeby.* Martī ketēja pareīti šendiēn, jé-ben be pareīs, t. y. vargū pareīs. Jé-ben be suļáuksiu. 3) *jé-ben ir nē, а можетъ быть и не; а може быт и не.* Ateīs svetýs; sesū atsāka: «jé-ben ir ne ateīs», t. y. gāl ateīti, gal ne ateīti. *v. ne (nē-bent), nēgunt (nēgut).*

Jéb (*u jēib, jēibu*), *conī, или; albo, lub.* Tu jēb aš vaziūsū ī tuīgū. 2) *еслибы*

(только); *gdyby (tylko)*. Jēb tik dū-tum, aš iņčiau. Jēb jūs, prapulā (sc. prapūlā, prapūlē?), jū (sc. jū, jūbā) šaūktumētēs priē māņes, tai gēlbēsru. v. jā, jáb.

Jēbi-kaīp u jēb-kaīp, *как-либо, как-нибудь; jak-bądź, jakkolwiek*. Vaīkas dīrb jēbi-kaīp. v. jēb, jáb.

Jēbi-kās u jēb-kās, *всякий, любой; кто-нибудь; każdy; kto-kolwiek*. Jēbi-kās keīt čē. Jēbi-kās padēs dīrbti. Jēb-kās gāl pavōgti šūņi. v. jēb, jáb.

Jēbi-kóks (u jēb-kóks), -kia, *осякий, какой угодно; wszelki, jaki-bądź*. Jēbi-kóks peīlis bus gēras. Anám jēb-kóks neītīks; anám jēb-koks paīkšis neītīks (P.).

Jēg, *conī. (ооcт.)*, *разнь что; chyba że*. v. jē-ben, nēgunt (nēgut).

Jēgā, -gōs, jēgā (*ооcт.*), f. *сообразительность, здравый смысл; pojęcie, zdrowy rozum*. v. nūjēga.

Jēgingas, -ga, *сообразительный, со смыслом, толковый; pojętny, rozumny, rozsądny*. v. jēgā, jēgti, moksłūs, mansłūs.

Jēgti u jiēgti, -giū, -giaū, *смыслить, умнть; умнть прусумствоіе духа; pojnować, umieć; mieć przytomność umysłu*. Tu jēgi dainūti, o jījē, ne žinaū, begū nujēgs tā dāina padai-nūti. 2) *быть въ состоянии, въ силѣ; być w stanie, mieć siłę*. Bōba jiēgia dar kūdikī nešrōti, māliti, t. y. stēngia, pajiēgia, gāl. Anyta jiēgia sunkei dīrbti, o marī ne iījēgia. Nē jēge dēde to dārba.

Jegutālus, -laus, m., v. Jergutālus.

Jegžlīs, jēgžla, m. *epuz; jazgarz*. v. pūkys (pūkys).

Jéibabakas, -ka, *забава, потышная игра; zabawa, gra ucieszna*. Kēlma skēlti, krūpi dūrti, siļķē kēpti, var-gōnus strājyti — bus jéibabakas. v. jaibabōnas. —

Jiēk u jiēk-viēnas, *каждый, ось до одного, до последнего; każdy, wszyscy do jednego, do ostatka*. Brōlis jiēk skatīķā paīneše, t. y. visūs pī-nigus. Jiēk-viēnā dāina išbāgariava brōlis. Jiēk-viēns arklīs išdvēse. Su-riūksi jiēk mažiāusią dainēlē, žōdī. Jiēk-vienō dainō graži dūma, mīslis. v. alāj (*ооcт.* aleī, al, alei-viēnas, al-viēnas).

Jēkelis, la, m. *чесалка, чесалки; czesadło, grzebień do łnu*. Šepetys iš viniū lināms šukūti bus jēkelis. v. šukūtei (šukūcer, līnšukei). —

Jiēlakstis (*ооcт.*; Юрб. jiēlikštis, Бел. jiēlekštis u jiēlektis, acc. jiēlekti), -tiēs, f. *одиночная оглобля у сохи; лясина, къ которой привязывается перекладина съ двумя ярмами; dyszel u sochy; drąg, do którego przywiązuje się beleczka z dwoma jarzami; «powrót od sochy»*. Jiēlakstis ųra viŗve nū žāgrēs, kurī jūngā su ragōžiumi sūriša. v. jāugta, arklā-viŗve.

Jēle, -lēs, f. *невеста; название какого-то божества (ср. «ялая»?)*; *panna (na wydaniu)*; *nazwa pewnego bóstwa*. Kūkū, piršlī, melāgiau, tāve apgāva, už jēlē bālītā žaīsi dāve. «Iš sūnaūs jēlēs drebulē, iš dukteris jēlēs ānžūlas pāverstas (ī medžiūs)». —

Jēmējis (u ēmējas), -ja, -je, -jēs (*об. -ja, -jos*), *кто беретъ (берущий); kto bierze (biorący)*. ųra daūg mergū,

maž jémėjų (жем. и вост. jémėjų, émėjų). v. iėti.

Jiéna, -nos, f. (жем. yна, éina), omlobla; hołobla.

Jėpkis, -kia, m. заюродка (для лоша-деų); zagroda (dla koni). Kur árklus suvažiūja keleīvei, bus jėpkis, t. y. iš lentų aptvaras. v. lāidaras (laidarys).

Jėras, -ra (об. jėrēlis, (j)ėrýtis, -riukas), m. яненко; jagnię. v. gėras, vėras.

Jėriėna, -nos (и -nà, -nōs, -iėna), f. янятина; jagnięcina.

Jėrgutālus, -laus, m., название особаго божества (?). nazwa jakiegoś bóstwa (?). A jėrgutālau (Тельм. Vo Jeřgutālau, Jeřgutelau, рѣже vo Jeřguts, ѡ знач. «o Diėvulēli», нѣм. «Herr Gott, Herr Jesus»), tu māna, kà aš padariau? v. jėgutālus.

Jėrinėle, -lės (жем.; в.-лит. jėrenėle, -lės, уменьш. отъ jėrenà, jėrenà), янячья шкурка, мерлушка; skórka jagnięca. v. jėras, jėriėna.

Jėringa, -gos (вост. -gà, -gōs), f. (adject.), суянняя (овца); kotna (owca). Jėringa avīs. v. jėras.

Jėrkà, -kōs, jiėrkà, f. ирха, (ирховая) оторочка; ircha, wypustek, broszcz (irchowy). Jėrkōs atrėžėlus dėda taįp siųlų siųvant káilinius. v. irkà.

Jėrubė (и jerumbė), -bės, acc. jėrubė (и jiėrbe, jerbė, jėrbe), f. рябчик; jarzābek. v. jarubė.

Jėrūtis, -rūjūs, -ravaūs, яннуться; kocić się (o owcy). Avīs jėrūte apsi-jėrāva. v. jėras.

Jiėskinėti, -nėju, -nėjau, uškam̃ (tut̃z и там̃z, понемногу); szukać (tu i

ówdzie, po trosze). Gaspadiėne jiėskinėja mergū. v. jiėškóti.

Jiėškóti, jiėškau, jiėškójau (вост. и jiėškot̃, -kojau), uškam̃; szukać. Jiėška žuvis giłumōs, o žmōgus gerumōs. Sargaĩ palika be-jiėškà. Sėnis jiėška sàva pražūvusį dáiktų. Tu grumbais (v. grambyti, grumbytis) jiėškódamas ko po šėpà.

Jiėšmas (Омс. vėišmus = viėšmas), -ma, m., вертеп; рожен. Vištėlėms kėpti dūk jiėšmus. Ant jiėšma iškėpk kėpėnę (жаркое).

Jiėvà, -vōs, jiėvà, f. черемуха; czeremcha. 2) Jiėvà, Ewa; Ewa. Lypojos (sc. Liėpójaus) Jiėva.

Jiїiškas, -ka (евоный), ейный (его, ея; собств. «такой, какъ у нея»); (jejo), jej (właśc. «taki jakъ jej»). Jiїiškas miškas. v. jūsiškas. —

Jis (рѣже iis), jisaĩ, gen. jō, jōjo onz; on; ji, jijė, jinaĩ, gen. jōs, jōsios, ona; ona. Naktiēs gūdu jis atsiбūda. Ve, jis lōvo bībsa, t. y. gūli išsitiēsęs. Aš jo turiu vėngti ľabriaũ, ne-kaįp jis māņęs. Jis atsigrasiņs ċe važiũti. Jisaĩ ant velės (dūšios) ne atbója (sc. velės jis ne bója, velė jam ne rūpi). Jisaĩ átverte žōdį, t. y. atgaĩ atsāke. Tas bėrnas bambėklis, vis baĩb, vis jam ne tińka. Jāmui reĩkia mākara, kad jisaĩ taįp dāra. Jūmi (и jō) dėta (будь я на его мѣстѣ) taįp darýċiau. Vakarykšċei jiėjė būva susitāre atėiti ċe. Jūdu apsižodziāva. Imaĩ jūdum (=jūdu) būdelis. Ji veĩpia, ji áudžia. Jijė ne bālina dróbes. Viš jōsios bįja. Viš jė mėrgina, t. y. mylėja. Jijė tekōs (выхода замуж) sāka ne nōrinti. Jijė jįjĩ (?)

āpdave, kad tālp myļūjas. Jinaī dar po biški girkštuī ariēlka. Jinaī tókia murklōne, t. y. vis tīli.

Jóda, -dos, c. *шалунз, -ня, постпэлз; swawolnik, -nica, sowizdrzał*. Jis (vaīks) toksaī jóda, kurs vis jódos, kūlas. Tu jóda, nesijódyk, ne kūlkis, bet iīmkis dārba. v. pajóda, pajótžarga.

Jodyklā, -dýkļos, v. jóda. Žmōgus, kurs vis jódos, tas jodyklā.

Jodinēti, -nēju, -nējau, *вздумать верхомъ (часто, понемногу, толпою); ježdzić konno (często, po trosze, gromadą)*.

Jodiniīkas, -ka, m. *верховой (конь); wierzchowiec (об. epūheton ornans; jójamas, jojamāsis arkļs, верхояя лошадь, P.)*. A tu, žirgai, jodiniīkai, taisýk kójas ī kelēlī.

Jōdinti, -nū, -naū (*жем.*) u jōdinti, -nu, -nau, *отправлять верхомъ (и самому пхатъ съ отправляемымъ); posyłać konno (i samemu jechać z posyľanym)*. Jōdink brólī ī kermōšņ ir atjōdink čē. v. jōdyti.

Jōdyti, -dau, -džiau, *вздумать верхомъ; ježdzić konno*. Tánkei jódau aš ir kīta jōdinu. 2) *refl., шалитъ; swawolić*. Vaīkis ir meīgēs jódos (*Бел. u jáudos*), t. y. grūmas (*в.-лит. grūmias, собств.* kūlas, siaūčia). v. jōti, kūltis, siaūsti; grūmtis.

Jóg (*u jōgei*), *coni., что; (такъ) что; že, (tak) iz*. Ne sakiaū, jóg nuganiaū rugiūs. Mēs ne ēsame (*об. nēsame*) prisirāšē, jóg gyvēnima (gyvāta) anái dūkrai palaūbome (*устынаемъ*).

Tālp ītempei, jóg trūksta. v. jūk.

Jōgoti, -goju, -gojau (*Тельм.*), *смъши-самъ (v. jáugti); mieszać*. Martī

kresnās (*самыые вытопки*) su kōše jōgoja, t. y. jáugia, maīša.

Jojējis, -ja, m.; -je, -jēs, f., *пэдокз; ježdzić. v. jōti*.

Jojēnti, -nū, -naū, *вздумать (понемногу, медленно); ježdzić (po trosze, powoli)*. Jojēnk jáunā žirgā, t. y. prajók biški. v. jōdyti, jōjēti.

Jojēti, (jojēju), -jojējau, v. jojēnti. Īs-darā (=īšdarī) ārkļī biški jojēk (=pajojēk?). v. jōti, jojēnti. —

Jóks, jókia u jōks, -kiā *никакой (то же, что nējōks), всякий (be jókia dārba, безъ всякой работы, P.); žaden*. Jóks kuīpius (*баумачникъ, сапожникъ*) ne apšījema sutaisýti tū kūrpiū. Be jókia reīkaļa atēja brólis. Pōnai ne gāl ineīti nē ī jókias sāukaļbas be sándara žmoniū. Nē jóks (*u просто jóks*) žmōgus nebgāl iškeñsti tokiōs vergļjos. Aš ne turiū ni jókia (*u просто jókia*) ūzvada, ni jokiōs tvermēs, t. y. esmū ne dīktas. 2) *by-jóks, какой-нибудь, какой-либо, мобоū; jaki-badź, jaki-kolwiek*. By-jóks (*жем. u by-kóks, vocst. bet-kóks*) kuīpius sutaisýs batūs. 3) *jóks, coni., быдмо; niby*. Sēnis rōda, jóks(?) ne giīdi. v. kóks (kōks), būk.

Jómarkas (*Понев. jōnmarkas*), -ka, m. *ярмарка; jarmark, kiernasz*. Jómарка byļa: viēnas veīkia, kits kampē deīkia. v. tuīgus, mūge.

Jonēlis, -la, m. *родъ цвѣтка (въ пам-садникъ); rodzaj kwiatu (ogródkowo)*. Jonēlis geļtonaī žydi daržēly.

Jonūti, -nūju, -navaū (*u jonāuti*), *праздновать Ивановъ день, Иванову ночь; obchodzić dzień, noc św. Jana*. v. kūpolāuti.

Jöre, -rēs, f. (зеленая) *zelenj*; *zielen*, *ziola* (na wiosnę). Jöre ūra žalēsa pavāsarij. Mēdis žālas, kaip jöre.

Jorīnis, -ne, ранний (o расценіях); *ranny* (o roślinach). Jorīnes būlbes pirkaū. v. jöre. —

Jorūti (= joriūti?), -rūju, -ravaū, зеленить; *zielenić się*, *zielenieć*. Žolē, mēdis jorū pavāsarij, t. y. žalū. v. jöre; jūrūti. —

Jósenā, -nos, f. верховая пзда; *konna jazda*. v. jóti.

Jóti, jóju, -jau, нхатъ верхомъ; *jechać konno*. v. brikšnóti, kesnóti.

Jōvaļas, -ļa, m. смѣсь, кавардакъ; *mieszanina*, *gmatwanina*. Suneršimas daiktū, sumaļšymas į kūpetą bus jōvaļas. 2) свиной кормъ (у-цмоу); *pokarm świni* (gęsty). Jōvaļas ūra ēdaļas dēl kiaūļų. v. jaūti, ēdaļas.

Jovalyne, -nēs, f. мѣсто съ жузею, жузея; *miejsce z gestym płynem*, *gąszcz*. Dūbē su kuļnu išķas āslo ir vandeņs pīpiļ par sōdvā, tai būs jovalyne. v. jōvaļas.

Jōvalyti, -liju, -lijau, перемешивать, iadumъ (v. jōgoti); *mieszać*, *brudzić* (y A. Ю. «warzyć jadło dla świń»). v. marmālyti.

Jovaļūti, -ļūju, -ļavaū, v. jōvalyti. 2) приготавливать свиной кормъ; *przyrządzać pokarm świni*. v. jaūti, jōvaļas; jōgoti.

Jōvaras, -ra, m. яворъ (бѣлый кленъ); *серебристый тополь*; (одноствольный) *боляринникъ* (*crataegus monogyna*); *jawor*; *topola biała*; (вост.) *glóg* (*jednosłupkowy*).

Jū (жем. u jōu; в.-лит. jū), тнмз бо-ме, еще бо-ме, скорне; *tym bardziej, jeszcze więcej, prędzej*. Jū gāunas mēdis idiēgtas, kad viršūnē nuļauž. Du kaŗt jū eļtum če, nekaļp tēn. Jū šiltaļ (sc. jū šilta), kad su barzdā, nenusiskūtes. 2) бо-ме, ближе; *więcej, bliżej*. Šen-jū beņģias anū ģiria. Eļk šen-jū. Viēna pūse paaūsia nuskuštā jū, aņtra nē. Šen-jū bēra dīrsēs. 3) jū-jū (= jū-jū), чнмз—тнмз; чнмз бо-ме—тнмз бо-ме; *im-tym, im więcej—tym więcej*. Jū geriū, jū nōriu. Jū šaņļ, jū bēģ ašvņnei. Jū plīnk, jū traņk. Jū plīks, jū trāks. Jū daugiaū, jū geriaū. v. jūba, jūciu.

Jūba (= jōuba = joubā, jōujaūs, jūjaūs, jūjaū, жем.; в.-лит. *jūbā), тнмз бо-ме, еще бо-ме; *tym bardziej, jeszcze więcej*. Māņes jūba škadā. Kad sāve viēnā ne iģanysi, tai penkiķ-šešiķ nē jūba (= jūbā) ne iģa-nysi. v. jū, jūciu.

Jūbas (j. ļaūkas, j. ļaukēlis), широкіу, великіу (оъ народныхъ тнсмяхъ); *szeroki, wielki*. Brōlis plēnīneis norāģais āre jūbā ļaukēļi. Jis prāģere jūbus ļaūkus. v. ūbas.

Jūciu (жем.), v. jūba. Jū jī sūbari, jūciu jis (vaļkas) ne mōka pōteriķ. Jūciu pradēja pķkti ant māņes, kaļp jāmui pasakiaū teisýbē. —

Judesys, jūdesia, m. движение; *ruch*. Ar ūra koks judesys veģimē geļžā-kela. v. judēti.

Judēti, -dū, -dējau, двигаться, шевелиться; *ruchać się*. Vaļks ļopšē (в.-лит. ļopšỹ) jūd. v. kirbēti, kru-tēti, kušēti, virpēti.

Jūdinti, -nu, -nau, двигать, шевелить;

ruchać. Tas vaikas jūdin sava pīpeli. Jūdink (judénk, *посовелуаау*) mýgtanti (жем.). Sesū jūdin špūle, kad sūktus. Jú (жем.) jūda vaiks, jū dār jūdini. v. judėti; kūtrinti, krūtinti, kūšinti, pūrtinti.

Judrā, -ros, f. *прыжукъ ночьюноу* (*camelina sativa*); *lnianka zwoyczajna*. Jūdros geļtonā žýdinčios āuga linūse.

Judūti, -dūju, -davaū, *доуиатъся* (*слабо*); *ruchać się* (*слабо*). Nā vēja karūna judūja, kad jūda. Judū javaī, krūmai, kad vējis pūčia. Brīke su lódinge judūja, t. y. iš-leņgva jūda. Kad klāvas judū, tad sulōs ne dūda. v. jūsti, judėti.

Jūk, *coni.*, *ондъ*; *wszak, przecie*. Jūk tu žinaī tēn nueīti. Jūk ne būva anýta bažnyčio. Jūk ne svetuī esi, alē namiō. Jūk tu ne melavaī, kitā melāva. Jūk ne žinójau aš.

Jukā, -kūs, f. *кроваыоу cynъ*; *juszniuk*. Iš kraūja vīrk jukā.

Jūkyti, -kiju, -jau, *поливатъ кровью, кроваыиу*; *juszyc, zakrwawiać*. Marti jūkija strōvā, t. y. kraujūs žansiēs *uždeda* (?) i strōvā. v. jukā.

Jukšā, jūkšos, c. (*u* jūkšas, -ša, m.; jūkše, -šes, f.), *подлеца, мерзавецъ, негодяй* (*сукынъ сынъ*); (*psia*) *jucha* (*psia krew*). Paļauk tu, jūkša.

Jūkšia (*ондъ*) *макз*; (*wszak*) *tak*. Ar važiūsi i svečiūs? važiūsi jūkšia (=jūkše?; v. jukšā; juk šē, *ондъ сюда*?) arba nē. v. jūk; jukšā. —

Juktinā (жем.; o.-lum. *juktenā*), -nōs (*u* juktā, juktos), f. *юфимъ*; *jucht*. Jūdōs juktinōs bātai, čeverykai.

Jukūs, -kī (*Понев.*), *котораго легко разсмыиуть, который часто смъется; sklonny do śmiechu*. Jukūs žmogēlis. v. jūkinti. —

Jūma, v. tū (jūma = jūdviejū, жем. vēdums: jūma duktē, P.).

Jūmperke, -kēs, *барышня* (*пренебреж.*; *нѣм. Jungferchen*); *panienka* (*погард.*; y A. Ю. «jumpérkis, -ke», «*przywiązany jak kleszcz*»). Ta mōtriška jo (keleīvia) jūmperkē, t. y. «prijungta prie jo, kaip érke įsuībta (sc. įsisuībusi)». Jūmperke gasūžeis váikščioja. v. jūmprova.

Jūmprova, -vos, f. *дѣвица, барышня* (*нѣм. Jungfrau*); *dziewica, panna*. Meīga, kurī rūna rōvas výra širdýje, pīrmā sýkī rīšas, jūngias prie výra, bus jūmprova (?).

Jūmsu (жем.), v. tu (жем. jūmsu = o.-lum. jūsq, jūsq; juīms = jūqs).

Jūngartas, -ta, m. *нашильниукъ; черезсѣдельниукъ; naszelnik; rzemień, przechodzący przez siodełko, przymocowany do hołobli*. Su jūngartu pri-jūnge dýselę prie pynōs. Jūngartas ýra pármetamas par balnēlį diržas, kuris (viēnkinkīmūse) rātūse, viēnk. vāžy kēla abi jiēni (P.).

Jūngas, -ga, -gaī, m. *ушко* (*въ держалъ, бу.м*), *въ которое входитъ приызъ; приызъ; uszko* (*u cepowiska i bijaka*), *dokąd wchodzi spójnica; spójnica* (*u cepu*). Ant keltuvēs ir būnžes apsiúti jūngai iš želvia ir taīpjungiu iš šikšnōs sujungti. Sprāgila jūngas. 2) *ярмо; jarzmo*. Ar jūngsi jáučius su jūngu (*об. i jūngā, v. jūngti*).

Jūnginis, -ne, *cz приыздани; ze spójnicami*. Sprāgilas ýra jūnginis, t. y.

- ant jūngų sujūngtas tařpjungiu, ir pakartinis. *v. jūngas.*
- Jūnglankis, -kia, *m. ярмо (podz xomyma); jarzmo (rodzaj chomatu).* Dėl apkabūnima jaučia kākla (*sc. j. kākłui apkabinti*) padīrb jūnglankius arba gėrves. *v. jūngas, ļaņkas.*
- Jūngti, -giu, -giau, *coedinyat; zapryamat (sz ярмо); łączyc; zaprzęgać (do jarzma).* Jūngk jaučius į jūngą, o kinkyk ašviėnrus į kiņktus.
- Jūnkinti, -nu, -nau (*u jūnkyti, -au, -kiau*) *npiuyamat; przyzywczajać.* Aš anā, brōlī, jūnkinu dārba dīrbti. *v. jūnkti (1); nujūnkinti (u nujūnkyti).*
- Jūnkti (1), -kstu, -kau, *npiuyamat, npiuyamats; przywykać, przyzywczajać się.* Aš jūnkstu prie jōjo ir nōriu prijūnkti. *v. gūsti.*
- Jūnkti (2), -kiu, -kiau, *npiuyamat; przyzywczajać.* *v. gūdinti, prātinti; jūnkinti. —*
- Jupā, jūpos, *f. пламье; suknia (jubka).* Jūpa yra puikūs drabūžis su rankovėmis ir su liėmenimi.
- Jupiņčius, -čiaus, *m. кафтанъ; kaftan (jubka).* *v. jupā. —*
- Jūra, -ros, *f. море; morze.* Jūro tiēs Paļānguva (*об. Pāļanga*) māudos (pļaukos) pōnai. Jūros aņglys (*каменный, собств. морской, заморскій уолъ*).
- Jūras, -rā, *шумливый (юровый?); «szumliwy».* Jūras žmōgus jāunas. *v. jaurūs. —*
- Jūras, -ra, *m. Юрй; Jerzy.* E, Jūrai, Jūrai (*зоднь Jūrai?*), ne dūk vālos rūrai, *t. y. ne bezdēk.*
- Jurgīne, -nēs, *f. (u jurgīnas, -na, m.), георгина; georgina.*
- Jūrīnis, -ne, *морской; morski.* Jūrīnis vējis, kurs pūčia nū jūros. *v. jūra.*
- Jūršunis, -nia, *нула-рыба (?); тюлень; tracz (?); pies morski (об. јурос веřsis, rūnis).*
- Jūrūti, -rūju, -ravaū, *волноваться (о немъ); falować (o polu, zbożu).* Javaī, vēja pučiamī, jūrūja (*u viļņija*). *v. jūra; jorūti. —*
- Jūs, *ptяже јūs, вы; wy.* *v. tu.*
- Jūsasai (*вост.*), јусōji, *вашъ; wasz.* Arkļys dvēs јūsasai. *v. јусišķis.*
- Jūsīškas, -ka, *такой, какъ у васъ, но-хожй на вашъ; jak wasz.* Јусišķi jaucei yra piėvose. *v. mānišķas, tāvišķas, јuvišķas.*
- Jūsīšķis, -ke, *вашъ; wasz.* Tas ašviėnis yra јусišķis.
- Jūsti (1), jundū, judaū, *начинать делаться, шататься; zaczynać ruszać się, chwiać się.* Tvōra papūvusi «juņd ir jūste sujūda» (?) par tvānā. *v. krūsti, kūsti; sujūsti.*
- Jūsti (2), juntū, jutaū, *чувствовать, предчувствовать; czuć, przeczuiwać.* Gēla man širdis (*u širdi*), kad juņtu rūpesti. Tuščīomis jutaū besibōvijant. Jūsk širdyje, kā sakaū. 2) *refl., чувствовать; чувствовать (о себѣ); czuć się; czuć się (o sobie).* Juņtas šaltis. Jis juņtasi negražēi pasieļges (*P.*). *v. jaūsti.*
- Jusciomīs, *adv., чувствую, заметно; uczuwając, widzialnie.* Tu јусciōmis (?) o aš neјусciōmis (*Тельш., собств. neјусciōms; об. neјучиōmīs, -ōms, -ōm*) padīrbau. *v. jūsti.*
- Jūsų (*Омс. јūnsa, Бел. u јūs*), *gen. pl. васъ; was; притяж. м. вашъ; wasz;*

- júsump, (по направл.) к вамъ; *do was, na was. v. tù.*
- Jùšintis, -nūs, -naus, собираться, по-думывать; *ochocić się. Dēde jùšinas (дядю охота беретъ) jau ant šokīma arba važiūti namōlei. —*
- Jutà, -tōs, f. чувствительность; *czu-łość. Jutōs (u jautrūma) mán jau nēra. Jūtà i širdį jo įdūk. v. jūsti (cp. adi. jutūs, -tī = jautrūs).*
- Jutīngas, -ga, v. jautrūs.
- Jùtryna, -nos, f. нутреной, оръзной замокъ; *zamek (wnętrze zamka). Skrỹnios ir dūrų jùtryna pagēda. v. ūžraktas, ūždoris. 2) jùtryna u jùtrine, заутрени; jutrznia (P.).*
- Jūviškas, -ka, uñiū (собств. такой, какъ у нихъ); *ich. Tai mūsīškas, tai jūviškas arklỹs. v. įljiškis, įšs. —*
- Jū, v. jú.
- Jubà, v. júba.
- Jūčkis, -ke, со смуглымъ, темнокоричневымъ лицомъ; животное черной масти; *ciemnobrunatnej twarzy; zwierzę czarnej maści. Kas bēra vėida, vadinas jūčkis žmōgus. v. jūdas, jūdėkšlis, pajūdėlis, jūdžkis.*
- Jūdākis, -ke, черномазый; *czarnooki. v. akīs, jūdas.*
- Jūdantākis, -ke, чернобровый; *czarnobrewy. v. antakis, jūdas.*
- Jūdalksnis (u jūdelksnis) -nia, m. черная ольха; *olcha czarna (alnus glutinosa). Ąuksa galvā, cidābra krūtine, liėpos kójos, jūdalksnia šikīne. v. bāltalksnis, ālksnis (alksnis), puřvalksnis (u puřvelksnis).*
- Jūdas, -dà, черный; *czarny. Jūdóje (sc. jūdóji) ligà (антоновъ огонь).*
- Jūdaunỹcia, -čios, f. черная (бархатная) лента, черный (бархатный) чепчикъ (безъ верху); *czarna (aksamitna) wstęga, czarny (aksamitny) czepiec (bez wierzchu). Jūdaunỹcia aksóma su ādata susegtà ant kepuraitės móterų, arbà ant plaukų mergų, kaip kàspinas. Ant jūdaunỹčios meřgos nešiója kàspinus, o móters nūmetus (nomėtus).*
- Jūdbėris, -re, темноиндоу; *ciemnogniady. Ašviėnis jūdbėris. v. jūdas, bėras.*
- Jūdbrunis, -ne, темнокоричневый, чернокоричневый; *ciemnobrunatny, czurnobrunatny. Tamsaūs vėida jūdbrunis žmōgus. v. brūnas, jūdas.*
- Jūde, -dės, f. чернь, черная краска; *czernidlo, tusz. v. jūdỹlai, jūdis.*
- Jūdėkšlis, -le, черноватый; *czarniawy (v. jūšvas). Žmōgus jūdėkšlis. v. pajūdėlis, jūčkis.*
- Jūdgaļve, -vės, f. (u jūdgaļvis, -via, m.) родъ растенія (порозъ широко-листный, *typha latifolia*); *gatunek rošliny (ožypalka szerokolišciowa). v. mēldas.*
- Jūdgaļvis, -ve, черноголовый; *czarnogłowy. Jūdgaļvis gývolis. v. jūdas, gāļva.*
- Jūdīkis, -kia, денежка (полушка); *szeląg (polski).*
- Jūdỹlai, -ļų, m. pl., черная краска; чернила (съ языкъ лит. писменности об. *rāšaļas*); *czernidlo; atrament. Piėšk su jūdỹlais ant pōpie-ros. Su jūdỹlais kiaušius jūdink ant Velykų. v. baltỹlai, darỹlas, dažỹlas (baltỹlai, darỹlas-darỹlai, darỹla, -rỹlos, dažỹlai), jūde, dažỹvės.*

Jūdilynčia, -čios, f. чернильница; *ka-lamarz* (сз нисъм. яз. об. rāšaline). Jūdilynčia ūra sūdas, kūr supilti jūdylai. —

Jūdymas, ma, m. черное мѣсто; *pl.*, черныя нити; *czarne miejsce*; *pl.*, *czarne nici*. Jūdymai, žālymai, bālymai, mēlės (u mēlys), geļtos, raūdos dēl dirbīma (об. dirbīmui) jūstēlų (или j-ēms dirbti) reikalīngos. v. jūdas, jūdyme, jūde.

Jūdyme, -mės, f. черное пятно, черное мѣсто; *czarna plama*, *czarne miejsce*. Aš ne mačiaū par nāga jūdybę, o tu sakaī, kad aš suėdžiau. Jūdybę sūria išpiāuk, iškiřsk. Vė, kokia jūdyme ant véida, ant drabūžia, kur sūtepei. v. bāltime (bālytyme), geļtónyme.

Jūdinėti, -nėju, -jau, чернить (всюду, по немному); *czernić* (*wszędzie*, *po trosze*). v. jūdinti.

Jūdinys, jūdinia u jūdinia, m. тѣсто, заправленное кровью (подъ кушанія); *ciasto*, *zaprąwione krwią* (*rodzaj jadła*, v. *krūvinis* u *kurvaīnis*). Jūdinys ūra valgis rūdeni padirbtas iš kraujū ir plikytū mīltū miēžīnių ir rugīnių dēl pavāsaria (= pavāsariui). 2) *pl.*, грязное бѣлье (чернота); все черное, крашенное сз чернымъ цвѣтмъ; *brudna bielizna*; *wszystko, co czarne*, *farbowane na czarno*. v. jūde, jūdy-mas, baltinys (baltinėī), skalbinys (u skalbineī).

Jūdinti, -nu, -nau, чернить; *czernić*. Batūs jūdink su sūdimis (sc. sūdimis). v. jūdas.

Jūdis, -džia, m. чернота; *czarność*. Jūdis āpkāklēs tāva baisūs. v. jūdas.

Jūdis, -de, вороная лошадь, всякое животное черной масти; *czarny koń*, *wszelkie zwierzę czarnej maści*. Jāutis jūdis, šėmis (u sėmis), bālnis, pālšis, mārgis, dvylis. v. jūdas, jūde.

Jūdýti, -dyjū, -dijaū, чернить (становиться чернымъ); *czernieć*. Papiāuti (sc. nupiāuti) dobiłai jau jūdýja, t. y. dāros jūdi. v. jūsti (1), jūdis, jūdūti.

Jūdkarklis, -la, m. подъ усы; *gatunek łozy*. Jūdkarkla žiėvė nuplėšta ir piřštai nū jōjo brazdū (об. brāzda) pajūdū. v. gūdkarklis.

Jūdkryžininkas, -ke, чернокрюжничъ; *czarnoksiężnik*. —

Jūdkuīnis, -ne, сз черными пятнами (черноногий); *czarnych pięt* (*cz. nóg*). Jūdkuīnės mōters, kuriū kōjos ne mazgōtos. v. jūdas, kuīnas.

Jūdlýs (1), -lė, одытый сз черное платье (чернеиз, чернякъ); *w czarnym ubraniu* (*czerniec*). Kas jūdaīs drabūžeis apsidāres, tas jūdlýs (= jūdšafkis, jūdšvařkis). —

Jūdlýs (2), jūdla, m. подъ черного (водяного) жука; *gutunek* (*wodnego*) *żuka czarnego*. Jūdlýs, vābałas, plūdur ant vaudeīs.

Jūdmařgis u вост. jūdmārgis, -ge, чернопестрый (бѣлый сз черными пятнами, пятнышками); *czarnopstry* (*biały z czarnemi plamami, cętkami*). Jūdmařgis jāutis, apsiaūstas. v. mārgas.

Jūdnотryne, -nės, f. жуличка (подъ кронушы); *dęgawka*. v. gūdnотrėle, gūdnотryne.

Jūdnugāris (Омс. jōudnugūris = jūdnugūris), -re, сз черною стиною; *majacy*

czarny grzbiec. Jūdnuġāris (jūdnu-
gūris) jautis, j-re kārve. *v.* jūdas,
nūgarā. —
Jūdóje, *v.* jūdas.
Jūdragane, -nēs, *f.* *фурія, баба-яя;*
jędza. Bóba supŷkusi tare i piēmēnē:
tu, jūdragane, pygmē (*sc.* pŷkme).
v. rāgana, pajūdragane.
Jūdrāgis, -ge, *чepнopoиū;* *czarnorogi*.
2) jūdrāgis, -gia, *m.* *idem* (*o черпн,*
o czarcie). *v.* vélnis, jūdžiukas.
Jūdšākne, -nēs, *f.* *подъ расчепения;* *ga-*
tunek rośliny. Jūdšākne žydi mėly-
naī. *v.* žolē (jūdas, šaknīs).
Jūdsuġinis, -ne, *cz* *чернымъ задомъ*
(хвостомъ); z czarnym zadkiem
(ogonem). Gañdras jūdsuġinis.
Jūdu, *m.* *u* jūdvi, *f.* (*жем. vēdu, vēdvi,*
они (оба), онъ (объ); oni (obydwaj),
one (obydwie)). Jiēdvi atēja šókti.
Jūdūlis, -le, *черный (маск.); czarny*
(pieszcz.). Jūdūle kārve. *v.* jūdis,
jūdžiukas.
Jūdulŷs, jūdula *u* jūdula, *m.* *черное*
мямо; plama czarna. Jūdulūkas
akyjē ŷra lēlē. Jūdulŷs po ākīa tāva,
kur susipaišeī. 2) *жем. jūdulis,*
теперецъ (самецъ; rūde, самка);
cietrzew (samiec, P.).
Jūdulti, -ļu, -ļau, *черный, грязный;*
czernieć, stawać się brudnym. Jū-
dulte ne sujūduļ marškieī, *t. y.* ne
jūdi. *v.* jūdŷti, jūduti.
Jūdūmas -ma, *m.* *чернома; czarność*.
Tu jūdūma nāga ne vertā. *v.* jūdis,
jūdyme.
Jūdūti (*очм. jūdūti*), -dūju, -davau,
чернѣться; чернѣть; czernieć się;
czernieć. Jūda vaīsa (*цопмъ, масмъ*)
gŷvola jūdūja. Debesis jūdū, bus

liētaūs. Jū jūdūja, jū tu jūdini ba-
tūs. *v.* jūdas, jūdŷti, jūsti (1).
Jūdvabalis, -la, *набозный жука;* *żuk*
czarny (gównowal). Jūdvabalis leñd
po šūdu ant kēla. *v.* vabolē (*жем.*),
šūdvabalis.
Jūdvarnis, -nia, *m.* *ворона;* *kruk*. Vārna
mēlyna, jūdvarnis jūdas, o kóvas
mažēsnis nū vārnos su žilū kaklū
(= maž. už vārna, žilū kaklū), kaip
balañdis. Bŷtys tolaū māta, o jūd-
varnis tolaū giŷdi. *v.* vaīnas.
Jūdžkis, -ke, *v.* jūčkis.
Jūdžiukas, -ke, *уменьш. отъ jūdis*. 2)
jūdžiukas, -ka, *m.* *idem* (*o чер-*
тепнъ, o djabelku). *v.* jūdrāgis.
Jūg, *v.* jóg.
Jūkas, -ka, *m.* *смѣхъ; шутка* (plur.,
шутка, -тки); śmiech, żart. Ko
mŷžauji, ko žvēngi, ko (ką?) veīksi,
jūkaī širdi priāuna. Jūkū dalis (*но-*
с. шдствія шутокъ; посмѣшище,—
о забеременѣвшей дѣвушкѣ). Jūkū
dējens (*m.* *жем.*), jūkū dėjusis (*f.*
какъ бы шутя; jakby żartując) iškai-
bék jāmui, *t. y.* by érziñdamas, -ma,
by jūkdamos. *v.* jūktis.
Jūkastis, -triēs, *f.*, *v.* jūkas (*u* jūkaī).
Jūkasti žmonēms padareī, ir kīts
išgiŷdēs jūksis. —
Jūkaūnas, -nā (*об. jūkīngas, -ga,*
смѣшной, забавный; śmieszny, za-
bawny). Tai jūkaūnas vagīmas būva.
Jūkāvimas, -ma, *m.* *шутка (das Scher-*
zen); żart (v. jūkūti). Tiē jūkāvinaī
ne išeīs ant gēra.
Jūkavóti, -vóju, -vójau, *v.* jūkūti. Kam
jūkavóji tą meŷgā.
Jūkdarŷs, -rē, *шутъ, шутникъ, -ница;*
żartowniś, śmieszek. Kurs jūkus

- dāra, pajūkina kitus, tas jūkdaris. v. jūkas, daryti.
- Jūkinti (*Пон.* jūkinti), -nu, -nau, *смѣшумъ; śmieszyc*. Kam jūkini žmónis. v. jūktis, jūkūs.
- Jūktis, -kiūs, -kiaūs, *смѣяться; śmiać się*. Tos meřgos vis vaĩpos, jūkias. Jūkias vaĩkis su atkragōmis (*об.* su ātkraga), dīdelu jūku. v. jūkūti, jūkinti, klegēti, kvatōti, švaipýtis, vaipýtis, švypsōti.
- Jūkūti, -kūju (*u* jūkāuti, -kāunu, -kāuju), -kavaū; *шымумъ, осмѣивать; żartować; ośmieszać*. Ką ėe jūkūji? ėe ne jūkai.
- Jūsdinti, -nu, -nau, v. jūsti (2, *pass.-caus.*). Jūsdink mәне, t. y. liēpk, kad mәне ans, tretýsis, sujūstum.
- Jūsēti, -nū, -naū, *оноясыватъ (осмотржно, слезка); opasywać (ostróźnie, powoli)*. Ligōnī iš-leņgva jūsēnk, kad ne suspāustumei. v. jūsti (2).
- Jūsēti (*осот. u* jūsēti; *Бел. u* jūzēti), -sēju (*u* jūsriū, jūsriū), -sėjau, *оноясыватъся, носить поясъ; opasywać się, nosić pas*. Seneĩ aš jūsēju tą jūstą (*об.* ta jūsta, *instr.*). v. jūsti (2).
- Jūsinēti, -něju, -jau, *носутъ (ночно, очень часто) поясъ; nosić (ciąggle, bardzo często) pas*. Tu jūsinējei, kol nuzlotiėei (?) tą jūstą. v. jūsti (2).
- Jūsinti, -nu, -nau (*pass.-caus.*), v. jūsdinti. Jūsink su jūsta ligōnī (t. y. padaryk, kad ligōnis jūsētų, kad būtų su jūsta, *P.*).
- Jūsmū (*осот. u* jūzmū), jūsmeñs, jūsmenī, *поясъ (въ брюкахъ, юбкѣ); поясница (об. пушіауėei); pas (u spodni, spodnicy); krzyż w ciele*. Kėlnių jūsmū, priė kuriō kvaĩdos prisirutos. Ant jūsmeñs andarōkas pasiutas. Sajōna jūsmū, kur ėra daug stułpūtų raukšlų (kvaĩdų) susiuta. v. jūsti (2), apjūstūvas, jūsta.
- Jūsta, -tos, f. *кушакъ, поясъ (отдѣльная вещь, не часть другого платья; не ремѣнь); pas, pasek*. v. dīržas (dīržas), pārsiautas, jūsmū.
- Jūsti (1; *пнже* jūsti), jūstu, jūdau (*начинать*) *чернить; (poczynać) czernieć*. Jūsta tāva véidas nū sáulės, t. y. ĩdega. Jūste ĩjūdes dūgnas blūda, t. y. ĩsaĩtes. Āncvaĩkai te jūsta, o aniē jau apjūda. v. jūdūti, jūdyti.
- Jūsti (2), jūsru, jūsiau, *оноясыватъ; opasywać, pasać*. Su jūsta, kuriā jūsėjei, jūsk mәне. v. jūsinēti, jū-sēnti.
- Jūstyti, -stau, -sčiau, *оноясыватъ (многихъ, не всѣхъ сразу, одного за другимъ); opasywać (wielu, nie wszystkich odразу, jednego po drugim)*. v. jūsti (2), jūsinēti.
- Jūsvas, -vā, *черноватый; czarnauiy*. v. jūdas, jūzganas.
- Jūzganas, -nā, v. jūsvas. Rėnšis, paūkštis, ėra jūzganas, t. y. tūr trūputį ir margūma. v. bālzganas (bālz-ganas).

Поправки и примѣчанія

но 2-му выпуску.

(Во второмъ выпускѣ, особенно въ первой его части, есть, къ сожалѣнію, довольно много допущенныхъ редакціею опечатокъ. Во время печатанія выпуска кое-что выяснилось и изъ того, что въ началѣ представлялось сомнительнымъ. Кое-какія частности, которыя раньше казались не возбуждающими сомнѣнія, по напечатаніи выпуска таковыми не представляются. Назначеніе нижеслѣдующихъ строкъ и состоитъ въ томъ, чтобы нѣсколько выровнять и исправить всю работу самой редакціи и посылить объяснить нѣкоторые факты языка, поскольку они связаны съ рукописнымъ текстомъ словаря. — Тѣ слова, по поводу которыхъ говорится въ «Послѣсловіи», здѣсь оставляются въ сторонѣ. Во фразахъ, которыя приводятся ниже изъ разныхъ говоровъ литовскаго языка, выражены далеко не всѣ діалектическія особенности тѣхъ говоровъ, изъ которыхъ взяты эти фразы. — Знакъ черты (—) ставится при словахъ, которыя продолжаютъ оставаться не вполне выясненными или совсѣмъ не выясненными (во второмъ выпускѣ такое значеніе имѣетъ черта и частью вопросительный знакъ). Приписка «испр.» означаетъ, что соответствующее мѣсто выпуска слѣдуетъ исправить такъ, какъ значится теперь передъ этою припискою).

Е. Форма *kan*, гдѣ она употребляется, сильно отличается въ произношеніи отъ слога — *kan* въ словѣ *ŭaiŭkaŭ* (об. *восм.*): *kan* = «*қап*, *қа*». Написаніе *ŝen* слѣдовало бы замѣнить формою *ŝĕn*, *ŝĕnaĭ* (ср. *tĕn*, *tĕnaĭ*): гласный звукъ здѣсь долготъ. Въ сто написаній второго выпуска — *ŝiñ*, *kuriñ*, *jiñ* должны были бы быть *ŝĭn*, *kurĭn*, *jĭn*: окончаніе здѣсь

произносится не такъ, какъ *-in* въ словахъ *pirtin*, *ŝirdin* (въ *ŝĭn*, *kurĭn*, *jĭn* гласный передъ *n* такой, какъ *a* въ *қап*).

Ėda. Употребительна, повидимому, только форма *Ėda* (при *pĭjà*, *lĕba*): врядъ ли это слово употребляется въ разговорномъ языкѣ въ значеніи *ĕdis*, *ĕdra* (*ĕdrà*), *ĕdesis* (и *ĕdesys*), *vaĭgis* (и *vàlgymas*).

Ēdinti... ēdinaī (*испр.*); ср. ēdinti = ēzdinti (*pass.-caus.*).

Ēdmenē... kelōnei (*испр.*). — Известно только жем. ēdmens, -nū (*члмз пдмз*—уста, зубы): jēdminis (*nom. pl.*) nusūsa, nuprūsa (*Омс.*); už jēdminis (*acc.*) kēntēs (*жем.*) sēdminis (*nom. pl.*) = už dantīs, už dantū dārba kēntēs sēdīnē (pakaļā), — galī gāut mūšti. Может-быть, есть слово ēdmenā, pl. ēdmenos?

Ēdra. Ср. gerā jēdrā (*кормз*); ėe yr jēdrōs gývolems (*жем.*).

Ēdrýnas. Ср. Бел. vēdrynēlis (daržo žolynēlis) и (у Курш.) vidrýnēs.

Ēdrinēti. Ср. вост. ēdroti, -oju, -ojau и ēdrauti (*псть понемногу, нехотя*): galvījei, kārvēs ēdroja, ēdrauja.

Ēdrō. Ср. Кун. ādria, ādra, Сол. ēdra (съ ā, ē полудолгими; ē въ ēdra сильно отличается от ē въ словѣ ēdroja): kuřria, kuřr aini, ēdra (= ēsk)!

Ēdū... v. ļandūnīs, lēžūnīs (*испр.*). Известно только жем. jēdūnīs, -nīēs, acc. jēdūnī (*Бейс.*) и ādonys (*Кун.*), pl. (= ēdūnys). Возможно, что жемайты говорят и jēdūnī (*acc.*). Ср. geļū при geļūnīs.

Ēdzia (*жем.* jēdzia, Бел. ēdzia, вост. ēdzia, -ōs, ēdzia). Вост.: pinigū ēdzia; dabaŋ viēnu žmoniū, pinigū ēdzia (*Вилком.* ēdziū) bus mažiaūs ant sviēto.

Ēgle... v. āgle (*испр.*). Ср. южн. Сув. eglē, -lēš, -lū.

Eglēšake. Ср. Телш. eglāšake, aglāšake и eglēšake (*жем.* об. aglāšake, при ēgle), Бел. aglīšakis, Понев. aglīšake; ср. Омс. ēkležēris (съ

двумя ударениями) = arāugeš lūnas (при āklus = āklas и ēžers = ēžeras).

Ēglus. Вост. ēglis (*Лн. и Сл., въ Сл.* собств. ēglyš) и ēglis; Омс. jēglis, миственница.

Eglýnas. Ср. Бетш. eglýne («didele eglýne vadīnas giriā»); въ нѣкоторыхъ вост. говорахъ слова eglýtē, beržýtē имѣютъ значеніе *ельникз, березникз* (не только «молодой сосновый, березовый лѣсз»), т. е. употребляются въ значеніи eglýnas, beržýnas. При eglýns, beržýns нѣкоторые жемайты (около Шидлова) говорятъ: avizýns, μυžýns, rugýns (= aviziēnā, miēžiēnā, rugiēnā).

Eidinēti. — Ср. Омс. «mirdinēti».

Ējēti. Глаголь извѣстенъ съ приставкою ра- (paejēti, *жем.* paustēti, paejēti).

Eigā... nūsaīkios (nū — *жем.*) = nūsaikiōš.

Eikštē, acc. eikštē. Ćia = ėē (вм. рукописнаго e вездѣ печатается e).

Eikvōti... ne klēisk (*испр.*). Ср. āikvoti (*Корн.*) и aikvōti (*вост.*): ne āikvók pinigū.

Eilā, -lōš (*жем.*): eīlas gubū sustatýtas (*pl.*); *жем.* об. ailā, -lōš (ср. aglāšake); южн. ср.-лит. eilē, eīlē, Мар. и вост. ailā, -lōš, ailā.

Eilesýs. — Жемайты (*Телш.*) говорятъ paeilesiōū, padēinesiōū, panaktesiōū (при pamēnesiōū) = paeiluī, padiēniuī, panakčiuī (при pamēnesiuī). Не изъ «paeilesiōū» ли выведено слово «eilesýs»?

Eīšena (собств. eīšiana, ср. лат. eeschana). Южн. Сув. eisenā.

Ēiženoti (*испр.*). Въ рукописи eiže-
nóti. Ср. ēižēti: suēižėjusi žēmē,
raĩkos suēižėjo, suēižėjes stĩklas;
obūlys (krĩtes iš obeĩs) sprógo ir
suēižėjo; (*Понев.*) áiženoja, atáiže-
noję pĩrštai (kad šėrpetojas trės na-
gaĩs); kur žēme tánkei suáiženojus,
tę leĩgva árti. *v.* ájžēti, ájženotis.

Ēižti. *B.-лит.* jiēžti (= iēžti), -žĩu,
-žiaũ выведено изъ *жем.* ēižti, ūžti
(изъ в.-лит. нарѣчїя слово это не
извѣстно). Pēlēs ēiž (*испр.*, вм. eĩža).

Ēkēcĩos. *Вост.* akēcĩos, -ŭ.

Ēketỹs, ėketĩ (*жем.*), *южн. ср.-лит.*
eketē (*Мар.* aketē): sũkas kaip (*с.-*
лит. kaip, kai) šũds *eketē* (*жем.* и
с.-лит.). Ср. *Вилком.* ėkertis, ekertē,
jekertē, *f.* (*порубѣ*): ėkertin, eker-
tēn, jekertēn iĩlĩdo.

Ēldija. Слово aldijà приведено изъ та-
кихъ вост. говоровъ, въ которыхъ
оно можетъ восходить къ общелит-
овскому eldijà.

Ēlĩmos. Ср. у Довконга *locat.* elgi-
mĩjs, wyžimĩjs (*Budas*, стр. 35).

Ēlnis. *Вост.* и elnỹs, ēlnĩ (*.лн.*); *fem.*
ēlne мнѣ не извѣстно. Говорятъ:
zũike (*зайчиха*, при zuikỹs, *асс.*
zuĩkĩ, zũikĩ), vĩlkē (*волчица*, при
viĩkas, *Влад.*).

Ēndra и endravóti. —

Ēngti. Форма šlũnũs извѣстна только
изъ нѣкоторыхъ жемайтскихъ гово-
ровъ (*Тельш.* šlũpũus, *жем.* об.
šlavũs, -vũus = šlavũs).

Ēgras. Извѣстно только egrēlis (*арēlis*,
орелъ) и *вост.* (рѣдко) arelỹs.

Ērēia... ant stāla (*испр.*).

Ērgti (*.лн.*). *B.-лит.* «ėrgti» выве-

дено теоретически. Извѣстно лишь
во второмъ значенїи (= ēngti).

Ērintis. —

Ērka... iĩsiurb, iĩsiurb (*испр.*): по-
добныя слова во второмъ выпускѣ
приводятся съ жемайтскимъ ударе-
нїемъ (какъ vāg, mēt, sēg = vāgia,
mēta, sēga). Въ Бетиголѣ говорятъ
mēt, vāg, sēg, veĩk (при первомъ
лицѣ metũ, vagũ, segũ, veĩkiũ);
возможно, что тамъ же говорятъ и
iĩsiuĩrb, paveĩk (= iĩsiuĩrbia, paveĩ-
kia).

Erlũtis, ermegā, ermenā, ermótiis. —
Ср. armenā, -nōs, aĩmena (*оспа-
ханный слоу поверхности*): vandũ
pārsēda par aĩmena, par aĩmenas
gyvalỹs páreje (*Гр.*; тамъ же гово-
рятъ gaĩvenas, kōtenas = gālvenos,
kōtenos). Нѣтъ ли слова iĩmenā,
iĩmena (= suĩrusi žēmē, ср. šėrme-
nos = piũvenos, *опилки*, при gyvulỹs
«šėriasi», *линяетъ*)?

Erškētiis. *Вост.* и arškētỹs, aĩškēti
(*Солы, Куп.*), árškēti (árškēti? *Бур-
жу*). Ср. erškētas (*Вел.* arškētas),
осетрѣ.

Ēsa (*жем.*). Въ Хвейданахъ, по сооб-
щенїю проф. кс. Явниса, есть
форма ēsa (при mātu, dāru = esā,
ēsa, māta, dāra), употребляющаяся
для передачи чужой мысли. Воз-
можно, что въ рукописи имѣлась въ
виду именно эта жемайтская форма
(*с.-лит.* *čso?), хотя возможно так-
же, что рукописное «esa» есть лишь
ошибочное написанїе формы esā. *v.*
gėdũ (gėdũ beēsa dainũti).

Erzdėti. Обыкновенно говорится ег-

zēti: žyđai, vókiečēi ērza, *по-своему бормочутъ*.

Ēskena. Извѣстно только ēskā, gen. ēskos (*Кору., Крет.* jēska, gen. jēskas): žmōgus mēnkōs jēskas.

Ēskus. Ēskūs, ēsku. Ēskūs существуетъ при ēdrūs: первое болѣе о людяхъ, второе — о животныхъ (*сѣв. жем. и Буржу*). Ср. ēkštūs, -tī, ēkštū (*Вилком.*): ēkštūs gyvu-līs («kurs ne vīsa ēda, kuriām ne vīsa sveīka ēsti»). *v.* graikštūs.

Ēzdinti, -nu, -pau, *p.-caus.*, *v.* ēsti.

Ežē. *Вост.* ežīā, *g.* ēžios (и ažiā, āžios), *Мар.* ažiā, āžios (при teŗp-ežis), *Влад.* ežiā, -žiōs и ežē, -žēs, *жем.* ēže, -žes. Въ *Мар.* и *вост.* говорахъ слово это имѣетъ и нѣсколько иное значеніе (*ирода, лўсвѣ*).

Ežys. *Жем.* ēžis и ežys.

Gābanas. Извѣстно только gābanā (*вост.* gābana).

Gābužas (*Лит.*). Ср. *вост.* gabulys (drāpanū gabulys), *Волков.* šīēno glābužis.

Gādyti. Форма «bārančius» (отъ refl. bārtis), кажется, употребительна.

Gadlīvas. —

Gaidys... žiņgsnis (*испр.*).

Gaidrūs, -rī... šienprūti (*испр.*: въ этомъ выпускѣ принято написание prūti, spūti).

Gaidžiāgystis. Говорится также: gai-gystē (*Влад.*), gaiđykste (*жем.*): gaiğyste (*instr.*) kēlēme, rudeņs mēta ilgas gaiđykstes (*n. pl.*). Такія формы, какъ kēlīme, mētim (= kēlēme, mētēme), я обыкновенно исправляю (онѣ существуютъ въ

нѣкоторыхъ принѣманскихъ говорахъ русской и прусской Литвы).

Gaiģaļas... ir āpšauk (*Омс.*). Слово «apšók» является лишнимъ: gaidys vīštā āpšauke (*отлодошорилъ*); nelygu šaukims — ir žāšins žāsi šauk (*Тельш.*). Ср. въ этомъ значеніи: (*вост.*) žāsinas gaiģoja (žāsi), zeļzinas-āntinas gaiģoja (ānti). «Gāģaļas» изъ вост. говоровъ мнѣ не извѣстно; gāģaļs, gāģaļā (съ перв. ā долгимъ, изъ ai) говорятъ, повидному, только жемайты.

Gaiļas. Въмѣсто «gaiļas» болѣе возможнымъ представлялось бы «gaiļis» (см. ниже gnīmbas).

Gaiļastīngas и gaiļastis (*вост.*) = gailēstīngas и gailēstis (*жем.* gailēsys, gen. gailēse).

Gailis. -la (об. plur.), *m.* багульникъ (*ledum palustre, кустарникъ*); *šwīnie bagno (krzew)*. *Испр.* Ср. ne līsk ī gailūs — gāļva sugaūs.

Gainiōti (и ganiōti, geniōti, gāinioti)... viēns (*испр.*).

Gāire... Gāirēs (pūkštys), *испр.*

Gaiša, gaišas и gaištas. Слова gaiša и gaištas извѣстны только изъ адвербіальныхъ выраженій (*вост.*): tā gaišā, viēnu gaištū, tū gaištū (*instr.*). Gaišas означаетъ *запоро* (*Мар.*).

Gaišlus, -laūs, *m.* — Есть слово gaištas, -to (*Солы*): ne gaišīnk, ne darýk jiēm gaišto; ir vēl gaištas (*v.* gaištis).

Gaišlus, -lī... (*испр.*) ilgai (и iļgai). Ср. *Вилком.* gaišus vūras, *вялый, мышкотный* (acc. gaišū).

Gaištis, -tiēs. *f.* и (*Понев.*) gaištis,

-čia, m. Ср. *Влад.* gaišatīs, -tiēs, gaišatī.

Gaišuļūti. — Известно только gaišuļūti, gaišinēti.

Gaivys (*испр.*), -via, m. — Не будет ли здѣсь gaivis = gỹvis? Ср. varlē gaivī, šėškas (šėškus) gaivūs (*живучь*) и *жем.* gaivėtiēs: žolė, diėna suvýtusi, nākti gaivėjes (atsigriėbia, atsigāuna).

Gaivulótis, gaivulūtis и gaivalūtis. Въ точности известны только gaivulūtis и особенно gaivalūtis (язы южныхъ средне-лит. говоровъ).

Gaiždras и gaiždrėti. Въ Белѣтѣ говорятъ gaištras и gaistrėti: gaistrėjo pašvaista.

Gaižėti и gaižėti. Подъ словомъ užgājžetj (*омдлєć*) данъ примѣръ: «jis užgājžėja, kad nūmarīs užpūlē». Известны глаголы: gaižėti, gaižėti и gėižėti. Ср. *Лит.* pėins sugaižėje (pradėjo rūgti, rādos nebesaldūs), *Ужв.* pýns gỹža, gỹža ir (visai) nūgėižėje. Gaižėti значятъ вообще *становиться «gaižūs»* (ср. gerėti, sausėti при gėras, saūsas). Съ gaižėti-gaižėti, если принимать въ соображеніе главнымъ образомъ вопросъ о различіи удареній, слѣдовало бы сопоставить *жем.* sausėti (*становиться сухимъ*) и *Понев.-Вилком.* sáusėti: jau pasausėje (*жем.*), šiėnas kad tik ban kiėk prasáusėtu, tūj vešmā namō; nudangstyk rugiūs, tagūl ban kiėk apsausa, apsausēja (*Солы*); jau apsausēja žėме (*Понев.*). Прибѣгая къ словамъ prasáusėti, apsausėti (вм. pradžiúti, apdžiúti, apsústi), говоря-

щій имѣеть, повидимому, въ виду, что «просыханіе» или «обсыханіе» въ данномъ случаѣ является результатомъ болѣе или менѣе сильныхъ вліяній и распространяется далеко не на одну поверхность или внѣшнюю сторону и вообще одну какую-нибудь часть «просыхающихъ» или «обсыхающихъ» предметовъ; вообще говоря, эти глаголы служатъ для выраженія явленій довольно сложныхъ. Такое же различіе въ значеніяхъ представляютъ и глаголы: а) ĭrti, ĭžti, krĩsti, ĭžti, vĩrsti, kiĩrsti... и b) ěrdėti, ěižėti, krėitėti, ĭžėti, vėrtėti, kėrtėti... Привожу нѣсколько примѣровъ: *жем.* vėsas šarkėlis suėrdėje, rańkoves (*ном.*) išėrdėje и išėra susiuvėms, см. выше ěiženoti, *вост.* jis krėita-krėitėja (*praesens*), *все время брызжитъ, придирается и ищетъ поводовъ къ ссорѣ* и jėis užsikrėito aut manės, *жем.* suĭžėjuses tōras (= suĭžėjusios tvōros) и *вост.* žmōgūs kōją suĭžo, *вост.* linaĩ suvėrtėje — sunkū raut и visi grioviĩ suvĩrto, rańkos-deĭnaĩ sukėrta, sukėrtėjo (suėižėjusios *surimbėjo* и вообще *стали корявыми*) и *v. transit.* kiĩrsti (при rańkos, kōjos susikiĩdo). Въ виду этихъ соображеній, выраженіе «vaĩkas užgaižėja» (*v. gỹžti-giėžti*) я склоненъ былъ бы понимать въ томъ смыслѣ, что дитя въ данномъ случаѣ долго кричало, капризничало, всѣмъ надоѣдало и наконецъ совсѣмъ выбилось изъ силъ.

Gaižūs. Ср. *Понев.* gaižūs (*капризный*) vaĩkas, gaižūs arklỹs (*нѣж-*

ная лошадь: которую нельзя долго работать, которая скоро выбивается из сил и заболѣваетъ), *vaļkas gaižŭja* (капризничаетъ), жем. *pŭns apgaļšt, apgaļža*.

Gaļā. Говорять: *kiēnō gaļā, to ir valā, kiēnō valā, to ir tūsā*. Ср. *Kyn.*, *Cl.* *gōlās, gōlēs (=gōlēs), -lŭ* (рѣже *gōlā-gōlē, gen. gōlās, gōlēs*) и *vēnios, -niŭ: māžos jo gōlēs, miņkos jo vēnios* (слабы его силы), *nebekoklā jau māno gōlē*.

Gaļabŭļas... *Pārēja vaikīna gaļabŭļas* (испр.).

Gaļābyti и gaļābštyti. Говорять и *gaļūbyti: jī nugaļūbijo = jam gāļā padāre* (Солы).

Gaļālei. — Ср. *«gāļ alēi-viēnā* (и *«alēi-žēdnā»?*), *al-viēnā* (вост.) *daiktēļi surāšē», можетъ-быть, онъ списалъ все до послѣдней вещицы?* Во всякомъ случаѣ, соединеніе двухъ словъ въ одно въ рукописи встрѣчается: ср. *abyčēsti* (Ольс. *ābi čēsti*; примѣръ *«anīdvi gŭvén abyčēsti»* въ Ольсядахъ невозможенъ) и *abŭvali* (Ольс. *ābi vāli: gāļ bārti, gāļ ir pagīrti, его воля, воля ваша, какъ вамъ угодно*; примѣръ, приводимый подъ этимъ словомъ въ первомъ выпускѣ, для ольсядскаго говора является искусственнымъ). *v. alāj*.

Gaļānsti. *Map. gelēsti, gelēndu*.

Gaļānstuvas... *v. gūde... ūlā* (испр.).

Gālas... *mitravōja* (вм. *mitravōja*), *испр.* Вм. жем. *gaļu-pāgaļ* говорится (Тельш.) и *gaļū-pagaļ* (съ явственно нисходящею долготою въ послѣднемъ слогѣ). Ср. жем. *nakti-pāgaļ parvažiavāu* (*vākarā išvažiā-*

vēs, rŭto mēta namō parvažiavaū), *nakti-pāgaļ nuvažiavāu i Kaūnā* (*vākarā iš namū išvažiāvēs, rŭto metā i viētā nuvažiavaū*); вост. *buvaū gaļui* (*gaļū*) *sōdo, krūmo, buvaū pačiam gaļū* (Ланы, Солы); *kokiām gāļui tu če dabar dīrbi, kokiŭ gāļū* (*gaļū = концовъ*) *tu če lendi* (Сус.)! *daug žmoniŭ nuējo gaļān* (*gāļā gāvo*), вост.; *abū jīē (=jūdu) viēno gālo* (друг друга стоятъ), *dēl dŭko gālo* (непусту, безцѣльно) *kamŭjas* (вост.).

Gaļatā. —

Gaļatīnēs. Должно быть: *galētŭnei, -tŭnēs... imtŭnēs, ristŭnēs*. Въ Понев. у. говорятъ «*gaļatŭnē*», гдѣ *-lā = lē, -nē = neī*: долгій слогъ *-lē* (передъ ударяемымъ *-tŭ*) подвергся полному сокращенію (ср. *niakót, sianójis = niékóti, siénójus-siénójis*). Около Иоганишкель говорятъ: *vai-kaī eīna «gaļatŭnēs» (=galētŭneis)*.

Gaļantīnis. Извѣстны только слова *galintīnis* и *galautīnis* (Понев.): *iš-krāpšte lig galintīnia, lig galautīnia daiktēla*.

Galēti.... išbruīžti (вм. *išbruīšti*), *испр.... visŭs* (испр.).

Gaļgōnas... обыкн. *gaļgōnas*.

Gaļingas, -ga. Ср. въ томъ же значеніи *golīngas* (Кун., Солы). Прилагательныя съ этимъ окончаніемъ образуютъ въ вост. говорахъ женскій родъ на *-ingā*, нарѣчіе — на *-ingaī*: *golingā, garbingā, paršingā, kumelingā, adv. garbingaī*.

Gaļūdas и gaļūnas. Извѣстно только *gaļūnas. v. didīkas*.

Galūnis. Известно только galūnīs, -nīs, gālūnī (*Тельш*: galounīs, -nīs, acc. gālouni).

Galūs. —

Galutinis. При galutinis, paskutinis известны нарѣчія только galutinaī, paskutinaī (вм. «galutīnei»).

Galva. Ср. *вост.*: linū gálvos (*Ланы, Понев.*), jiūnk māna galvōn (*на мой счет*), bēga kai galvōn mūštas, šer-tas.

Galvena и galvenūtas. Говорится: gálvanos (*Солы*), galvanos (*Кун.*), galvenos (*Мар.*), galvenos (*Гр., Влад., Гапры*), -uū и galvanótas, galvenótas. Linū galvenos = linū galvójei (не «головки»); *головки льна* = gálvos, -vėlės, -vūkės (*Мар.*), galviūkės, galvikės. *Sing.* galvenà (*жем.* galvinà), gálvenaą значить обыкн. *кожа съ головы животного*: pūsi-pirkáu visą gálviną (*жем.*) pāgipėms (*жем. и вост.*), хотя говорятъ, вѣроятно, и «radūk man tą (lino) gálvenaą». Въ словахъ granžina, gráužina оставлены ударенія рукописи; вѣрнѣе было бы: granženos, grauženà, gen. granženū, acc. gráuženaą (какъ въ словѣ galvenà). При galvinà, zuikinà, jautinà (acc. zuīkinaą, jāutinaą) жемайты говорятъ, однако, ūtina (utėlės išnara, ūtkailis; *вишвецъ, utelū nūgrauža*, ср. blakenà); впрочемъ, это слово приходится слышать главнымъ образомъ въ зват. формѣ «ūtina» (ср. Utenà, -nūs, Ūteną, *городъ Уцяны*).

Galvéti. Вм. «stiebas sėmens galvėtas» мнѣ известно только: «lūnas, lino

stiebas galvótas, galvenótas». *v. grūdėti*.

Galvīngas. Прилагат. galvīngas, gumbīngas, gogīngas изъ народнаго языка мнѣ не известны. Народъ говорятъ: protīngas vūras, piėninga kárvė, sūltingi obūlei при gumbūtas, lapūtas mēdis, galvóti linaī и galvóti žmónės, šakótas bėržas, dūbėtas kėlas. Слово «galvīngas» при «dagys» въ устахъ литовца могло бы имѣть значеніе — «носящій съ себя (не на себя) головки» (ср. kiaūle paršīngà). Когда говорятъ pīršīngas (и pīlšīngas) arklīs (*ширококрыдый конь*), pečiūngas (при pečiūtas) vūras (*широкоплечій мужчина*), то этимъ хотятъ показать, что въ данномъ случаѣ о наличности известныхъ *внутреннихъ* качествъ, судятъ прежде всего по бросающимся въ глаза *внѣшнимъ* признакамъ; этого, повидимому, нельзя сказать о прилагательныхъ въ выраженіяхъ galvīngas dāgis (и dagys), gumbīngas mēdis, gogīngi kopūstai.

Galvininkas. Въ окрестностяхъ Илгова (Влад. у.) это слово имѣетъ значеніе: а) galvījū piėmū и b) galvījū tvártas. Ср. lāidas и lāidūti (*v. Курш. и Шярв. порука-поручитель и ручатся*).

Galvótas. Говорятъ также — linaī galvóti — sėmenų bus (*Понев., Ланы*), kopūstai, linaī galvóti (*жем.*).

Galvóžis. Значить также — *небольшое облако*: galvóžei reinkasi — bus lytaūs (*Гр.*). Ср. *жем.* varlóžis, varlóžgalvis, *Кун.* varliagaīvis, *Гр.* bužūngalvis... (*головастикъ*).

Gáļžuda... *Пун.*: gaļžudys, gaļžudī. Gānas. Gānas (и gānvaikis), при piēmū (*наступѣ*), имѣетъ значеніе — sōdžiaus arklī piēmū (*Пон.*).

Gaīdas и gandā известно только въ значеніи *вѣсть* (*Влад.*).

Gandēti. — Въ Гаврахъ (говору на основаніи сообщенія) есть слово gāndētīrs, -dējūs, -dējaus, *начинаю побаваться*.

Gandrīnas... gaīdrū (*испр.*, вм. gandrū).

Gandrīnis. Gandrīne, gandrālizdis (*Омс.*), *инѣдо аиста*.

Gandūtis. Ср. *Волков*. gandūjas, *жалѣтъ (послѣ времени)*; neatsigandūja = negāl atsigailēti (tō ir tō) ne padāres, ne pasāķes (anksčiaū).

Ganēti. При нарѣчїи ganā есть глаголъ ganēja (=ganėjo), ganēs (*вост.*).

Gāngytis. —

Gānslīvas. Болѣе известно *жем.* gāslūs, -lī: gōñslī vīta (gāslī viētā), gōñslūs žmōgus (gāslūs žmōgūs, *v.* bugūs, bajlūs).

Gānsti. *Понев.* gāstis: kad nōri, gāskis («gōskis») jū.

Gānstūs у жемайтовъ имѣетъ значеніе: *боязливый (пуливый) и страшный*. Ср. *жем.* gāstas, *испуғ*: gōñsta žolē (žolē nū išsigandīmo) — названіе какого-то растенія.

Gāraļaide.... gāraļaidē, gāraļaide (*Кун.*), gāraļaidē (*Солы*), gāraļaide, gāraļaidē (*Пон.*), gāraļaide, gāraļaide (*Шав.*), *испр.*

Gārānkštis. Ср. *Омс.* gerōnkštis gēl.

Gārbaņa. *Южн. ср.-лат.* и gārbaņa (*выпуклина*), gārbanotas āudeklas

(āudžiamas prijūstēms, rañkšļūsčiams).

Garbanōčius, -če (?), *v.* garbīnius (sēnis nū to garbanōčiaus gāva dūnos); gārbanoti, -poju, -poja, *кудрявить*; *kędzierzawić* (слова, пропущенныя при печатаніи выпуска). *Fem.* garbanōtē? Есть и garbānius, -nē = garbanōčius.

Garbīnius, -ne. — Известно garbiniūčius (*v.* garbanōčius). Форма ж. рода, если она вообще употребительна, должна бы звучать garbiniūtē (при garbanōtē).

Garbiniūtas. Ср. *Вилком.* mēdis (mēdžias) sugarbėje (gumburiūtas, neļygia žiēvē), *Мар.* sugərbėje mēdis (rūplētas, neskaļūs, diržingās mēdis), *Пун.* mēdis, krūmēlis apgerbėje (aplīpes) ūgom, *Иоан.* apgerbėjusi obelīs (kuriōs neplynā, neļygi žiēvē), gerbenētas (=apgerbėje ūgom, lāpais и «garbiniūtas», gražūs) mēdis, gerbenētos rūtēlēs. Ср. далѣ iбērbēti.

Gardabōlas и gardamōlas. —

Gardōkulis и gardokūlis (оба *жем.*).

Въ Корцянахъ слово это означаетъ какое-то дико растущее въ огородахъ съѣдобное растеніе.

Gardūs. Около Шидлова говорятъ: mēsā skanī, alūs gardūs, girā gardī (gardūs, *вкусный*, о напиткахъ).

Gardūtis. Ср. въ томъ же значеніи: gardāutis (*Ланы*) и garsiūtis (*Солы*, *Понев.*); māt kaip pazgardēja (*пришлась по вкусу, понравилась*) mūsū kalbā (*Ланы*).

Garēti. — Ср. *Пон.* gyvulys, žmōgus gāri = džiūsta, baļģiasi, vis menkyn

eina; visiškai nugarėjęs = suplūškęs, sumenkęs. *v. gorėtis.*

Gargōlas, gurgōlas, gargoľūti. Мѣ известны слова: gurgōlas, guīgulas, gurgulūti (въ знач. gargoľūti), gurgulūti, gargalūti (žmogūs miėgōdamas aukštiniņkas kaĩtais gargaľūja, gurgulūja, своеобразно хранимъ). *v. gargulys, guīgulas.*

Gargūti... хрипѣть (*испр.*). *v. karģūti.* Вм. «par ļauķūs gārinau» не будетъ ли «par ļauķūs gārinau = gāirinau»? Говорятъ «ant ātģara, ant ātģaras (*жем.*), ant antģarōs».

Ģarlinda. Известны только слова: ģarlandē, ģarlandē (*Шав.*) и ģarlendā, ģarlendā (*Бел.*).

Ģarlīvas и ģarlīvastis. — *v. gašļus, ūļus, votrūs (otrūs).*

Ģaršva, -vōs. Есть skudūcei и skurdūtēs (*родъ сыпlockъ*). *v. skurdūte.*

Ģārviķa (*Омс.*), ģārviķs (*Корч.*), ģārveķa (*Вейнурж.*) и ģarviķa (*Гр.*). Значать также *котакъ (напѣсокъ) съ выюшкою надъ очагомъ или плитою (Омс.).*

Ģašavōtis... āplē (*испр.*, вм. aplē).

Gašļus и (*Шав.*) gašņus. Ср. *Кун.* gašņus, -uī, *вспыливый, капризный* (см. *gaižūs*).

Gašūs, *жем.* и gačņus; *жем.* kas jo gašūms («*puikūmas*»)!

Gaurāčņa, gaurūčas, gaurūcia. —

Gaūsti... zvānyti (*испр.*).

Gaustōtas. —

Gausūs. Въ *Кун.*, *Сол.* gāusus: gāūsūs (*умолотный*) ruģeī, gāusi obelīš-abelīš, gāusi piēva (*дающій много — яблокъ, стна*), gāusi (*плодородная, обильно наираждающая трудъ*) žc-

mē. Dosļūs (*acc. dōsli*), -lī (*жем.*), dūsļūs, -lī (*Росс. жем., при dosļūs*), dūsļūs, dūsļū (*южн. Сув.*).

Gausvā, -vōs, *f. мѣсто (испр.) изоби-лія.* Въ *Омс.* *gen. gaūsvas.*

Gāvas и gavēja. — Ср. pusīaugavēnis и pusīaugavis (*середина великаго по-ста*).

Gēbene. Въ *Тельш.* у. говорятъ gēbine (= gēbene), рѣже gebinē и gēbinēts, рѣже gebinēts.

Gedāuti... Visī gedāuna (*испр.*).

Gedēti... drōbēs (*испр.*) žiūrsta ir...

Gēdlingas, gēdlīvas, gēdlīvas. —

Ģiēdra, -rōs. Въ *Омс.* gūdra, -rōs (не gēīdra, -rōs): gērvu (*gen.*) gūdras prasidēja, ļauķ kāp gērve gydrōs.

Ģiēdrāvalķis. Въ *Солж.* об. ģiēdra-vaļķis.

Gegā. Известно: gēge, gegēle, gegužē-gēgužē (*жем.*) и gegē (*Сув.*), gegūtē.

Geidulys. Миръ кажется, что форма ж. р. geidulē, -lēs, въ приведенномъ въ выпускѣ значеніи, въ языкѣ не существуетъ. Во всякомъ случаѣ, такія слова, какъ: geidulē, gyžulē (при gyžulys), ģiēžūnē (при ģiēžūnīs), godulē (при godulys), gurdulē (при gurdulys, guīdulī: kurs nuvējēs kur visadā suguīsta, sugaīšta, nesuskuīmba, *v. išguīsti*)... для меня весьма сомнительны. Godulys собств. значить *жадность*, gyžulys (ģiēžulys) — *напопдливость, неотвязчивость*; но эти названія отрицательныхъ качествъ употребляются въ языкѣ и для означенія лицъ, которымъ эти качества присущи (godulys, какъ названіе чловѣка,

собств. значить «ходячая, воплощенная жадность»). Въ рукописи при словѣ išbrindimēlis дана форма ж. рода «išbrindimēle»: я устранилъ её. Въ словарь К. Ширвида подъ словомъ «medrek» приведено лит. «išzrinteľe» (=išmintēlē, уменьш. отъ fem. išmintis). Въ рукописи А. В. Юшкевича дано «išmintēlis, -le». Хотя изъ народнаго языка слово это, въ значеніи «умница, мудрецъ», мнѣ неизвѣстно, но правѣ, вѣроятно, К. Ширвидъ: въ словахъ išbrindimas (и išbrindimēlis), м. и išmintis (и išmintēlē), f., когда ими обозначаются названія лицъ, родовыя окончанія, повидимому, тоже не должны измѣняться. Въ виду этихъ соображеній, считаю возможнымъ въ языкѣ и слово gumbēlis (не «gumbēle») въ томъ значеніи, подъ которымъ приведено во второмъ выпускѣ неизвѣстное мнѣ gumbelỹs, -lẽ, а въ встрѣчающемся у Довконта словѣ išmintys (мудрецъ, ср. Budas: Senowie Lëtuwu išzmin-tej, p. 80; garsós išzmintys wardó Pitagoras, p. 89) вижу простое новообразование, чуждое народному языку.

Geĩžti, v. gỹžti (см. ниже).

Gėľans. Вм. «geľantėsne (geľantėsne) párauga» обыкновенно говорятъ: párauga (и párauga) ľabiaũ (жем. jũ, jũjaũ, jũbà) gėľa. Ср. skaudamà vietà, aš esũ visà skaudamà, vaitoja kaip daĩtį gėľamas.

Gėľas... Gėľas, gėľà (испр.). Ср. gėľas piėnas (сладкое молоко), gėľa sruũa, gėľiėne (=gėľas vĩraľas),

Їоан.; jėľa mėsa, живое (безъ кожи) мясо (Круки, на Курл. границѣ), лат. jėhla galja, roh Fleisch, jėhľas õhgas, unreife Beeren, jėhľs peens, süsse Milch (Lett. Wörterb. v. Ullmann).

Geľāže (вост.). Їоан. «giaľāžia» (=geľēžē), клинокъ, простой ножъ, при «giaľāžis» (=geľēžis), жельзо; Сол. giaľāžis (=geľēžis), жельзо, (жельзный) клинокъ. Въ значеніи «клинокъ» говорится обыкн. giaľāžēlē, giaľāžēľa (вост.). Изъ вост. говоровъ взяты и слова «geľāžte, geľāžius» (зап. geľēžte, geľēžius).

Geľdėti (испр.), ств. Тельш., ср. лат. geldeht (итм. gelten).

Gėľėžas. Извѣстно лишь geľėžaĩ, -žũ (при gėľėžys, -žũ); ср. akmenaĩ, -nũ (при ākmenes, ākmens, -nũ). Geľėžaĩ = gėľėžys.

Geľėžóti. Извѣстно лишь argeľėžũti (geľėžũti).

Geľta... v. geľte (испр.). Geľtà (вост., при raudà, mēľis-mēľis) и въ sing. имѣетъ значение — желтая пряжа.

Geľtónas... (Nũ) velũ (испр.).

Geľtónyme... kad žũvys (испр.).

Geľtonĩžis. —

Geľtónmargis (вост.) и geľtonmaĩrgis (Влад.).

Geľtónpiėne = geľtonóji piėne, geľtonpiėne = žolė geľtónu piėnu.

Geľtonũti и geľtũti (вост.) и geľtonũti и geľtũti (ср.-лит.); geľtonũti (Влад.) = geľtóninti: māt kaip nu-geľtonāvo skrynĩą.

Geľũne... kad geľũne (испр.) užėja.

Gėľvanis и gėľvone («gĩľvonia»), Понев. = geľũnis (geľũ).

Gelžinis и gelžis (жем.) = geležinis, geležis. Gelžis (Омс.), тас.: Омс. «pellē gelžēlis» (е не открытое, не долрое) = peilo gelžētē (v. gelāže); geležinis, сошникъ, лемежъ: geležinis užmāunams ant išaras (Бетул.).

Gelžintis. —

Gelžūnis = gelžūnis (жем.). Ср. gēležūnēs (Мар.) и «giālažinēs» (= gēležinēs), -nių (Понев., Ланы): arklỹs seřga gēležūnēm, gēležinēm (железится, мытится).

Genesỹs... При «genesỹs» (Омс.) у жемайтовъ есть и genetỹs (Хеуд.); ср. rūtis (св. жем.) при rūsis, rūsys (Вел., Влад...).

Genžē и genžinēti. Известно только gēše и gēšinēti (собств. gēušē, gēnšinėti, Омс.). Ср. вост. garnỹs, цанля и южн. ср.-лит. garnỹs, аустъ.

Gėras. Говорятъ: gėrėlis nutaūsta, nutaūto; слово nutaūsti, nutaūciū неизвестно.

Geřbti(2)... garbōrius (испр.) geřbia...

Gerbūs. Слово apsilūžti (apsilūžti) мнѣ въ точности не известно.

Gerdinėti можетъ быть понимаемо лишь какъ v. frequ. отъ pass.-caus. gėrdinti (ср., впроч., Омс. mirdinėti).

Gerėti, -rėju. Наст. время въ жем. нарѣчїи употребительно: ligōns gerė, stiprė, aš gerėju, stiprėju. По обращенію наст. времени сюда относятся и такіе глаголы, какъ: gėdrėti, glitėti, greitėti, grynėti, gudarėti.

Gergždėti. Въ Понев. у. говорятъ обыкн. geřgšti, geřgždžia, geřgžde: geřgždžia gerklė (locat., горло

noetъ), gerklė nusįgergžde — tėks gėrti. Ср. Лн. gerklė gařgia. v. gargulỹs, gvergždėti.

Gerỹbe. Въ Сув. губ., гдѣ говорятъ gerỹbė, gražỹbė, dorỹbė, piktỹbė (синон. словъ gerūmas, gražūmas, dorūmas, piktūmas), есть слова gėrỹbė, grožỹbė (об. pl. t.: имѣніе, имѣнія, добра; красоты, красивые предметы): tai kad grožỹbių mačiaū miestė! Tókias gėrỹbes vařdo, ir dā (= dār; Мар. dār = dabař) neištenka bernāms užsimokėt!

Gėrimas. См. далѣе grėndymas.

Gėrimėne... jū gerỹn einū (испр.). Слово это въ точности не известно: gėrimėne и gėrỹmene? ср. jaunūmene и jaunumėne.

Girinėti (= gėrinėti)... Есть, вѣроятно, только gerinėti (ср. verinėti, vaginėti).

Gėrinti... vaļgi (испр.).

Gerklė, acc. geřkle (Омс.) и gėrkle (Хеуд.); ср. Хв. gėrkias (= gėrklos), -lų, лотка.

Germė. Ср. germenā, geřmena: geřmena suvalge pats, mán kaulai belika; geřmenas pařdave (iš miška), pasilika tiktaĩ kartelės sau (ср. nebijók — ji plónmenas pati suvartōs, mums paliks viėnas stōrmenas, рѣчь о тканяхъ), Шао.

Gėrũge. Известно: gėrvũuge (Омс.), gėrũuge (Пун.), gėrũge (Гаеры), gėrvũge (с.-лит.).

Gėrve. При gėrvė, -vės говорятъ: rapūris (= rapūres) kār gervės vāks (Вейсирж.); ср. kalės vāks (Хв.) при kālė, -lės, сука.

Gesyti, -sau. Въ вост. говорахъ (не Понев. у.) отъ глаголовъ: *gesyti, mókyti, migdyti, stabdyti, ródyti* (не v. frequentativa) наст. время образуется — *gesù, mókiu, migdžù, stabdžù, ródžiu* (при *jódaù, maišau, paišau, šáudaù, skáldaù, várstau* отъ *jódyti, maišyti, paišyti...*). Какъ v. frequentativa, наст. время образуютъ и нѣкот. другіе глаголы (*da-raù, varaù, rašaù*, отъ *darýti, varýti, rašyti*). Отъ глагола *gesyti* въ нѣкот. говорахъ Вильком. у. настоящее время образуется двояко — *gesau* и *gesù*, повидимому, въ зависимости отъ значенія: *gesau žiburius, žvakės* и *gesù žiburi, žvākę*.

Giėsmė, giėsmę. Около Мариамп. слово *giėsmė* служить названіемъ всякой (и народной) пѣсни; тамъ слово *dainà, daĩna* (жем. и Бел. *dáina*) имѣетъ значеніе *напѣвъ, мелодія*: *aš žinaù tos giėsmės daĩna*.

Gėsti (2). Въ Вильком. уѣздѣ есть и *gĩst, gystù = gęstù, gisaù* (ср. глаг. *pa-mĩšt — pamyštù = pamĩštù — pamišau*).

Gýdałas (жем.)... trydałas (жем.) = giėdałas, triėdałas.

Gydýkłas. При *vystýkłas (Пон.) = vųstykłas* можетъ быть, конечно, и *gydýkłas* (мнѣ извѣстно только *gųdykłas, -dyklaĩ*).

Gilė (Мар.), gĩlė (Влад.), gylė, gýlę (Понев.), gylýs, gýlį (Бел.), жемудь; gylė (Мар., Соли), gýlę, лубь (об. *gýlis, -lo, m.*): *į pāčią gýlę įbrido*.

Gilėndra. — У жемайтовъ (въ Тверяхъ) такъ называется (складываемая кре-

стообразно) лента, которою украшаютъ свою голову мѣстныя крестьянки.

Gilmė. Есть и *gelmė, geĩmę (Бел., Влад.), gilmenà, giĩmena (Гр.)*: *ne brĩsk į giĩmena, neik į (miška) giĩmena — galĩ paklysti*.

Gĩlti (1), жем. giłnù и giłstu.

Giltinis... nòras giłda (испр.)... su-kāčiulta (испр.).

Gimdýti и giĩti. Мар. *giĩdo, Соли giĩdzia* (см. выше *gesyti*), Влад. *giĩdo*; Соли, Понев., Волк. *giĩti* (вост. об. *giĩstu, -miaù*).

Giiminė... atžūlas (испр.); Gen. pl. giminių и (Понев.) giminių (съ переносомъ ударенія — *giĩnu*).

Giminùs. — Слово *giminumas* можно слышать.

Giĩtine. Олс. *gimtinė, giĩtine*.

Gimtùvės... gymulýs (испр.). Sing. (1) kur yr tàva gimtùve; muna gimtùves (gen.) sòdà (Бейв., родная деревня).

Gymulýs. Чаше говорятъ: *giĩmałas и gėmałas, -lėlis*.

Giĩčas. Слова *gābas, gābštas, gōbšas, gōdas, giĩčas*, служа названіями одушевленныхъ предметовъ, въ верхнелитовскихъ говорахъ имѣютъ, повидимому, окончанія только мужескаго рода (*māt koks tu giĩčas, mat kokia tu giĩčas*). У жемайтовъ, однако, при *masc. giĩčas, gūčas, gōbšas, kirmičas, krūčas*, есть и формы ж. рода: *giĩče, gūče, gōbše, kirmiče, krūče (krūčas šū, krūče kāle, dīdelis giĩčas, dīdele giĩče)*. Слова *gābas, gābštas, gōdas*, въ зна-

ченіи назвашиі лицъ, изъ жемайтскихъ говоровъ мнѣ не извѣстны.

Ginúde. На прусской границѣ, особенно среди колонистовъ, извѣстно слово ginúde, ginóde. Слогъ -nú- въ рукописи, вѣроятно, = nio (съ закрытымъ, «велѣнскимъ» о). Такое же и (=о) надо, вѣроятно, видѣть и въ словахъ рукописи «rijukas, griúva, gūbis»: мнѣ извѣстны только rijōkas (=girtūklis), griúva, gōbis (gūbis, впрочемъ, приходится считать возможнымъ, ср. smōgti и smōgis-smūgis, daūžti и dūžis, gaūbti и «gūbis», gōbti и gōbis-«gūbis»).

Ginžinti и gišinėti. — Близъ Ольсядъ говорить *gešinėti* (*ge* произносится по-верхнелитовски) = *gešinėti* (ходить *цанлем*). Неударяемое *ge* А. В. Юшкевичъ могъ приять за *gi*, и вышло слово *gišinėti*(?); ср., кроме того, *gaišinėti*, *ходить*, *отмыывая отъ дѣла*. Въ качествѣ матеріала для выясненія этихъ глаголовъ, могутъ быть приведены еще *жем.* *giučkākalis* (*Вел.*) и *gyškākalis* (*Мос.*), -le (*arklūs g-is, kumėle g-le* = а., к. *ilgu, tėvu, kāp gėrvės, kaklū*).

Gýrastis. — *Похвала* об. = *gýris, gýrimas, pagýras*.

Girdėntis. Ср. *girdas eina* (*Ланы*), *слухъ идетъ*.

Girgždėlė, асс. *giřgždėlė*, употребляется и въ значеніи *griėžė, griėžlė, griėžėlė* (*в. gryžlė*); *griėžėlė, griėžėlė*, имѣетъ тѣ же два значенія. *Вост.* accus. об. *griėžėlė* и *griėžė*.

Girnakalis. *Ольс.* *girnākalis, жерноковъ; girnākūlis, жерновокъ; girnakalis* (= «*kūlgriaužis, k. kūjātis*»); *Хв.*

girnakalys, girnkalij, Вел. girnakalys, girnakali, Соли girnakalis, жерноковъ; Хв., Шидл. girnakalis, Мар. girnakalis, Плуи. ginkalis, Вел. gironkalis, молотъ, Вилк. gironkalis, жерноковъ...

Girtitelis. *Жем.* *girtitelys, girtiteli, ср.-лит. girtintelis, вост. girtintēlis* (*испр.*).

Girtūkle и girtūklis, -le. *Шидл. (жем.) girtōkle* (гдѣ *tō* произносится, какъ *в.-лит. tuo, tū*), *пьяница (ягода), Тельш. girtūklis, -le, пьяница (челотъкъ)*, ср. *Тельш. gyžūklis, pavydūklis, šykštūklis = gyžūklis* (*Вел.*), *pavydūklis, šykštūklis* (и -ūlis).

Gýrius, -re. Слово *gýrius, -aus* извѣстно въ значеніи *хвастовство, хвастунъ* (*в. gyrà*). При «*gyrōs maišelis*» есть «*gýrių pūdas*». Если форма *gýre* (*fem.*) возможна (мнѣ она неизвѣстна), то объяснить ее можно существованіемъ въ языкѣ словъ: *bezdālus, -le, mīžnius, -nė* и другихъ подобныхъ.

Gýsti. *Gýsta* здѣсь, вѣроятно, = *жем. gýst* (= *giést*), *в.-лит. dial. giēsta* (при *giēsti, giēst, giēda*).

Gývas... *gývs gālis* (*жем.*) = *gývas galis*. *Bóba g. l. ant ariėtkos, вѣроятно, = b. gyvā likusi* (при *ariėtkos*), *только того и ждала, чтобы остаться* (при *водкѣ*).

Gyvātžole. *Gyvātžolų lāpai* (*испр.*) *ilgė. Gyvātžole* (*испр.*).

Gývybe. Въ рукоп. *gývybe* (ср. *lygybė*). Чаше говорятъ *gyvųbė* (при *lygybė*).

Gývis. Есть и *gývis* (= *gyvūmas*): «*Kas to gývio gývis, kas to kiėcio kiėtis, kas to sūrio sūris!*»

Gývoti (Волк.). Обыкн. говорятъ гувѣти.

Gývplaukis. Говорятъ и гуварпlauкеi (Мар., Сош.), гуварпlauкеi (Понев., Куп., Ланы).

Gývsakis. Извѣстны pl. t.: gývasakei, gyvasakei (вост. Сув.), gývsakei, gýpsakei, gysakei (зап. Сув.), gувāsakei (Ланы). ., жиивица (жидкая древ. смола). Ср. sakaī, древ. смола (вообще).

Gyžėnti (жем.) и gižėnti (жем.). Другіе примѣры: gižėn (kartė) gerklė, vŷrs pācią gižėn; tóks gyžėklis! gyžėn ir gyžėn, kaip medinis piúkłas («пилитъ»). v. gižinti.

Gyžėti. Бел. gŷzi gerklė, жем. gŷž (Хв.), gyžė (Ушн.) и gižė gerklė (Бейс.), gižėti (Курш.): vāks giž ir giž (v. gāižus, gaižūti, gāižėti).

Gižinti (Телш.). Ср. Влад. kam gižini piėnā; Бейс. gižinti (v. gaižus, gižus), Олс. gyžinti (kam sugyžinā piėnā).

Gīžti (Бел., Влад., жем.), gŷžti (жем., Шав.) и gyžti (Вилком.). По парфчіямъ подобныя различія существуютъ въ довольно большомъ числѣ глаголовъ.

Gŷžti и gėižti (жем.) = gižėti. Бел. gižėia gerklė, kažikas iğižo į gėrkle ir gižėia, Бейс. brólis bėt išgėiže (выключилъ) árklį, Плуи. mótyna kartās vākāms iğėiž (можетъ хорошо надонсть), Бейс. āpmaudā pūgėižiau (я излил свою злобу — досаду, отомстилъ), Хв. āpmaudā pūgyžiau, Рет.-Олс. pūgėižiau, Ушн. āpmaudā pūgrėnžiau; Волк.

kažikas gižėia gerklėje (iğižo... ir gižėia). Всѣ примѣры, кромѣ взятыхъ изъ велѣнскаго и ольсядскаго говоромъ, приведены на основаніи сообщеній.

Gyžulŷs и gyžūnis. Бетш. и Бел. giēžulŷs (gerklėje), giēžulŷs ipūle į gėrkle, giēžia (gerklėje), Бейс. gėižulŷs (= giēžulŷs), Хв. gyžulŷs, Рет. gyžulŷs (не gėižulŷs), пророжкостъ; назойливостъ; назойливый человекъ (Бейс. mūna vāks ŷr dīdelis gėižulŷs); Бейс., Плуи., Олс. gėižounis (acc. gėižouni) — только о назойливомъ человекѣ (Бел. gyžūklis); коегдѣ жемайты говорятъ и gižulŷs = gaižulŷs.

Głabasčiótis. Извѣстно только: głabėščiūtis (Сош), głabaščiūtis (Пон.), głabėščiūtis (Ланы). v. glebėščiótis. Głābintis... susiŷgsi (испр.)... nesi-drūtink (испр.). —

Głābóti. Сош.: подбирать (разброс. вещи) и складывать съ одно мѣсто (susigłabók rūbūs, knygās). Ср. Бейс. głōboti, ласкать, утѣшать; Корн. głōbóti, sugłōbóti (v. głōbti, во второмъ и третьемъ значеніяхъ).

Głābstŷti... o odzieniu, (испр.).

Głāistŷti... v. glŷti (испр.). Бел., Влад. głāistas atšóko, padarŷk głāistŷ (głāistas, -taī = kŷ głāistoma). Kūbiłā išgłāisto, kad ne bėgtŷ; krósnj, āslā-łāisto (skŷstu mólŷ), Бел.

Głāižŷti. Возможно, что, при близкихъ по значенію словахъ głāistŷti и łāistŷti, въ языкѣ есть и синонимы głāižŷti-łāižŷti. Не будетъ ли здѣсь «senis... głāižos»?

Głamžinŷs, -nė. —

Glaudūs. Glaudūs veřšis dvi kārvi žīnd
(жем.).

Glebėsčrótis... я glemezūtis, см. выше
glabasčrótis.

Gléma я glēma. Извѣстно: Омс. gléi-
mas (=gléimos), mēsa apsigléimojusi,
mēsa véikē apsigléimo; Ушн. gléi-
mes (=gléimēs), mēsa, sūris gléimē,
apgléimēje; Гаеры glēmes (pl.); Хс.
glēvē (=gleīvei), -vių, sūris glē-
viúts (=gleiviútas); Мос. glēmes
(pl.), suglemėjusi mēsa; Иоган. gléi-
vės, gléivēm (я gléiviu? cp. véidas
geltōs aptráuktas) aptráuktas, glei-
vėtas grỹbas; Посс. gléivos; Вилк.
gleivės, sugleivėjes grỹbas, Влад.
gleivės, glēvēs, glaumaī, vandū iľgai
bestovėdamas glaumaīs apsitraukia,
glaumūtas mēdis (slidūs nū glaumū,
iľgai būves vandenỹ)... Возможно,
что при glēmēs есть я glēmos (cp.
gléimos я gléimēs).

Glemēsa я glitēsa. Мнѣ извѣстны glē-
mesà, glitesà, об. pl. glēmesos, glī-
tesos, -sū. Cp. krekēsà (у Куршата),
glītesos (тамъ же, по Mielcke), ža-
lesà, -sōs (тамъ же). Жемайты гово-
рятъ žalesà, об. pl. žālesas (=žāle-
sos), -saī, -sū (v. gléimėti), въ зна-
чении: 1) *зелень, зеленая трава* (žā-
sūčius iľleid ant žalesōs) я 2) *жа-
лѹтйнай* (žalī, nevirtī vālgymai) или
пирожное (какъ кушаніе изъ зелени).
Въ рукописи подъ словами на букву
Ž дано žalesà я žālesas.

Glīčas я (жем.) glīče... glỹtlaiža
(испр.). Жем. glỹčas?

Glītis (Волков.), glỹte (Иоган., = glytē,
cp. gylē, при gilūs), glỹtis, -tiēs,
glỹti (Гр.) я glỹte (Лит., Таер.).

Слово glỹte приводится на основа-
ніи сообщенія. Cp. Иоган. kā (=ко)
čia tiē glỹtēs (сопляки) leńda?

Glītūs. Беѹс. glỹtus, -ti, acc. glỹti
(=glytūs, -tī, glỹtu), младкй, ров-
ный; Бел. glitumaī iš nōsiēs bėga.

Glīžas я glīžti (2). —

Glōba... pāgaľba (испр., вм. pāgaľba).
Говорятъ, повидямому, я glōbà,
glōbą. Glōba: paskutinė glōba pas
sàva bōbą (Гр.).

Glōbastis, glōza я glōzoti. — Извѣстно
только glōzoti (Омс.) я glozōti
(Волков.): išglōzoje kāp karvāšūdī,
(vaľko) kėlnēs priglozōtos.

Glōdnas. Есть я glōdnūs, glōtnas,
glūdnas, -nūs, glūtnūs. Cp. glōdni
virbaī — galėsi i vēina vėžimā su-
dėti (Беѹс.), plaštakėlė gļotnī (не
шерстка, Солю); cp. также glūdūs
arklỹs (kurs užsėdant dūdas prisi-
glaūdžiams), glūdī galvėle (Шао.),
glūdus dākts (Омс.), cp. glaudūs.

Glúdas, v. glūdumas. —

Glúdinti. Не glūdinti ли или glōdinti
(см. у Куршата)? Говорятъ prisi-
glūdink árklį, tai užsėsi (Шао.). v.
glōdnas (glūdūs).

Glúdoti, Понев. glūdėti, glúdi, -dėja.

Glūdumas. Бел. glúduma я glūdumas,
Волков. glúdumas, iľglūdumas.

Gluĩnas... klūikis (испр.).

Glūmsti я glūmzdytis. — Cp. Вилком.
glūmzdyt, -zdau (мать): kam glūmz-
dai rūbą? Glūmzdyt, вѣроятно, =
glāmzdyti.

Glūsniņs я glūsniūti. Извѣстны:
Хеѹд. glūsniūtys я Омс. glōus-
mōuteis (=glūsniūtēs). Cp. Волк.

gļusniótiē и gļusniótis (če gļuste-
lēti, tē gļustelēti, če prisigļāusti,
tē prisigļāusti). Gļusnin̄ys = gļūs-
nin̄ys?

Gļūsnis. *Бел.* и blūksnis, gļūksnis.

Gnēboti (*испр.*)... gnēbo (*испр.*) и
knēboti, -boju (оба *восст.*).

Gnēva, gnēvastis, gnēvotis. Пришлось
слышать только gnēvotis.

Gnýbti, -bu, -bau (*Шав.* и *жем.* gný-
biau).

Gnýburti, -ru, -rau. Глаголы съ окон-
чаниемъ -urti, -ulti (*в.-лит.* -uriūti,
-ulūti, -aroti...) мнѣ извѣстны только
изъ *жем.* нарѣчія. Формы gnýbu-
riu (при *жем.* gnýburu), -riau (ср.
у Куршата ĭukuriu, -riau) мнѣ не
извѣстны.

Gnīmbas. Это слово выведено, вѣ-
роятно, изъ gnīmbēlis: въ *Омс.*
говорятъ gnīmbis, -bēlis (dōunas
gnīmbī, gnīmbēlī dēve).

Gnīmbti, -bu, -biau (*Омс.*), *v.* gnýbti
(*испр.*). Въ *Омс.* говорятъ: ga-
nīnti, -nāu, nīnkštis, nīnkti, nōš-
nīmštis, šnīmšti (= ganýti, -nāu,
nýkštis-nykštys, nýkti, nōššnypštis,
нос. платокъ, šnūpšti), при nīkti, ар-
nīnk, арnīka, vainīks, vainīka, т.-е.
долгий слогъ съ у послѣ n произно-
сится такъ, какъ если бы онъ со-
стоялъ изъ i + n (m.).

Gnýzelis и gnyžēnti. Извѣстны: *Пон.*
gnīžēlis (ср. по образованію gurdē-
lis: žmogūs, gyvulys, kurs guřsta,
baĩgrasi, vis menkyn eina) и gni-
žēnti (toks če man vȳras! tik pācīai
gnižēnti), *Сл.* gnīžinti (gnīžina mēsa,
pīřštā, *пилитъ тупымъ ножомъ и*
тѣмъ разстраиваетъ у зрителя

нервы), *Курш.* gnīžas (*нетерпѣли-
вый мальчикъ, плакса*).

Gnūsīs и gnūsoti. *Омс.* gnūsīs («kurs
gnūsós») и gnūsóti, *восст.* gnūsauti
(ko gnūsauji, eik priē dārbo), *Влад.*
gnūsyti (*возиться, мучить безъ
цѣли*): kam dabař gnūsyti kačiūkā
(сказано ребенку)? kā tu če gnū-
syji, ar negalī kaip reĩkiant dīrbti?
kā tu če gnūsyti, lyg Adōms vó-
verē?

Gnūsti (1). *Омс.* gnūsti, gnūstū, gnū-
sāu: ignūsa (*упавъ ничкомъ, ут-
кнулъ носъ*) i pařkasa, i rādom na-
gýva (negýva).

Gnūsūti. *Омс.* gnūsóuti, *жем.* gnū-
sinēti (vaikštinēti gālvā nulēidus,
vīškā užmīřsus).

Gnūtīs-gnūtele. Въ *Пуш.* и *Иоан.*
говорятъ: gnūtīaļa, ūtiata, kiřmīaļa,
skrūzdīaļa, būtiāļa, *gen.* -lēs (ū
полудюга) = gnūtēlē(?), kirmēlē,
skrūzdēlē, būtelis (*бутылка*). Изъ
существующаго въ языкѣ слова
«gnūtīaļa» А. В. Юшкевичъ вы-
велъ, мнѣ думается, gnūtīs и gnūs-
ti(2): въ Понев. уѣздѣ (слово «gnūtī-
aļa» мнѣ извѣстно только изъ гово-
ровъ этого уѣзда) словъ gnūtīs и
gnūsti(2) я не нашелъ.

Gōbas, *восст.* gābas и gābštas (см. ниже
išgōbti).

Gobētis. Ср. *Бел.* gobėti, -biū (*v.* góbti):
meřgos gōbi (*sc.* skēpetā, -tā, = pasi-
rīšusios po kaklū skepetā nešrōja),
móters rȳši (ūžpakaly susirīšusios
skēpetā nešrōja), ta skēpetā jau go-
bēta; *Тельш.* ko če tēp gobētēis
(teip daug norēt paiĩti), — galī ir

añtrą kařtą ateĩti (praesens — gobė-jous); *Beūs.* gobinti, -inù = gabėnti. Góbtī. *Ср. Мар.* tai sugóbė (daug sùeme, pavaĩdė), *Вел.* tókias daugybės sugóbės, ir dá dejũja; «sugrobė ir sugóbė»; см. išgóbti.

Gobùs... nėikom (*испр.*).

Godĩngas (1) и godlỹvas. — Извѣстно gũdingas.

Gũda и godėti. — Godėti = gũdėti? *Ср.* žmõgus be gũda (*не знающий чести*); ar tu be gũda (*Понев., Буржу*)?

Gũdoti. *Ср. Мар.* jis má ne pagodõja (*несглаголюет, не сочувствует въ несчастии*), sõtus aĩkanám ne pagõdo (*сытый голоднаго не понимает*), mamá kiėkvienám pagodõja (*suprañta visũ bedàs, внимательна, отзывчива къ нуждамъ каждою чело-вѣка*), *Влад.* vỹgas sàvo pãcią turėtũ godóti (*беречь, стараться не обременять непосильными работами, выручать въ работахъ*), godõjamas žmõgus (*человекъ, заслуживающий состраданія, внимательнаго отношенія, ср. mĩlimas žmõgùs, любимый, заслуживающий нашей любви человекъ*). Слово это въ значеніи «читать» мнѣ неизвѣстно. «Godóti», повидямому, получилось въ Сув. губ. изъ gũdóti (*ср. Сув. в Вел. konė, почти, чуть не, árė = аріе, Сув. kepõ, чей, изъ kũnė, árіе при аріе, kiėnõ*): сложный гласный перваго слога, при постоянномъ отсутствіи на немъ ударенія, сталъ произно-ситься, какъ простой гласный; уда-рение въ рѣдкомъ «s. aĩk. не ра-gõdo» могло перейти на слогъ go (изъ gũ) уже тогда, когда за этимъ

слогомъ, при отсутствіи на немъ ударенія, установилось произноше-ніе «го» (слова gũsti въ Сув. г., по-видямому, нѣтъ). При жем. gũ-džioti - gũdžioti (= gũdžioti) есть тождественный по значенію, но бо-лѣе рѣдкій глаголъ (*Пауи.*) gũdodoti (= gũdoti); при жем. gũdžiotiės есть и gũdžiotiės (*Ушн. gũdžiotys*).

Godóti. — Въ *Солыхъ* говорятъ: godýť, -daũ, -džiaũ (*находить чутьемъ, соображать*: kãtinas atgõdo sàvo namùs; bet atgodeĩ kėlą namõ) и atsigõsti, -gostũ, -godaũ (ir jũs = jĩs atsigõdo, и онъ, наконецъ, спохва-тился, очнулся).

Godùs, -dĩ. *Мар.* gotùs, -tĩ, gõtũ.

Gõge. *Ольс.* gũge: i gũgė kam dõuti, *дать кому «въ шею»* (собств. «въ спину-горбъ»).

Gogĩngas и gogióti, gomaĩnas и gu-maĩnas, gomũ. Эти слова народу, хотя не вездѣ, понятны, но дѣй-ствительное употребленіе ихъ въ языкѣ мнѣ не извѣстно (см. выше galvĩngas).

Gõlas. Въ Векшняхъ говорятъ gũlu (произв. «gũlõ» = gułà?): gũlu (*Ольс. šõnās padėk (bũtelus)*; *ср. Куп. kõgi gułõm válgai* — распрĩngsi. Относят. написанія *ср. bõrė, -rės* (въ перв. выпускѣ) = жем. bũre, *pl. bũres, -giu*, (*мельничный, лодочный-корабельный*) парусъ.

Gomurỹs. *Ушн. gomurỹs* = адамово яблоко (*gerklės mĩzgas*); «gerklėje» здѣсь, вѣроятно, вм. «arіе gėrklė» (*ср., впрочемъ, вост.: piñnà gerklė dantũ*), гдѣ «gerklė» = ротъ, по-лость рта); *Мар. gomerė, gómerė.*

Góna. Сѣв. жемайты говорятъ: góna gývolų užėje ir nūjėde javūs; tokiōs gonōs gývolų nabuváu dābar (= dār; dabař = *Мар.* dař) mātis (*Омс.*); ciēlą gōną bōndōs (= bandōs), žmonių atvāre (*Векшн.*).

Goñcas и goñčas. Извѣстно: gōñcas, gōñcas, guñcas и gañcnas (gañcnas vagis = gūdinās vagis).

Gōre (*жем.*), -rēs (*испр.*), *подъ жидкости (напитка); горшокъ съ тмющими угольями (жем. žydėlkas sėd žėlma ont gōres).* Ср. *Сув.* golē, gōlē, смола (и о водкѣ: «ir vė par-sinėšė» golēs). Въ значеніи «подъ игры» не извѣстно.

Gorētis. Ср. *Волк.* gorėti, gōri, -rėjo: gerklė gōri, *въ горлѣ «горитъ», горло сильно першитъ* (послѣ съѣденія чего-н. остраго, отъ жажды) и gorūti: vėjas gorūja (*сильно продуваетъ*) šieną, jei šienas pakiurei sukrāutas; *горячиться, дѣлать нѣтъ ищи-жюjus, капризъ дѣлаю істрѣскы; сильно желать; Куп.* gorūti («aif graif ir sušifusiom; atājo atgorāvo; rā=ro»). Не смѣшаны ли въ рукописи слова gorėti и garėti? Возможно, что ligōnis atsigorėja = l. atsigarėja (см. выше garėti), а karčema sugarėja = k. sugorėja.

Gōrinti (*Телш.*). Ср. *Сл.* atgōrina = ateina kākla ištūšes. *v.* gorinėti.

Gōžti и gōžti. Ср. žōles (*пл.*) užgože (ką-nors), *Ушн.* bālas (*пл.*, = bālos; *v.* bālas, -la = bālos, -lų) apgože kīminus, *Ушн.* и *Вел.* žōles (žōlės) apgože daržōves (*v.* apgōžti = apgōžti); *Сув.* jis mēdų (i lėpinę) sugōžė (supylė sukōšes), *Гр.* pagōže (pāvertė,

suñkų, kēblų dāiktą), *Довк.* douną padieį ant stało o alu išzgōžę par slengstį; *Dijwo* dowiną sawo bótoie tinkamam pagožes walgyti (*Bud.*, 57 и 143), *Вел.-Им.* kóks gózelis! (сказано о челоуѣкѣ крайне невнимательномъ: i mēdi susidavė beeīdamas, nemātė kėlo — i griōvį įvažiavo, rankà mósteliėjo — lāngą išmušė).

Grabijōšius и grabijōšiūti. —

Grabštūs. *Сув.* об. grabštūs, -ti, grabštų (при grabūs, *v.* grabnūs). *v.* grabštūkas.

Gragždinti. *Ушн.* gragždėnti: tēp užgragždėna mōn (labaī įprāšė, išākė tylėti), alī aš tau pasakýsu.

Graibščioti. Болѣе извѣстно grāibščioti.

Graibstýti. Ср. *Гр.* pradėje ji graibstýti, *начали (полиц. агенты) слѣдить, смотрѣть за нимъ, ир сūсеке.*

Graikštūs (*Вел.*) и gramūs (*Влад.*); grakštūs (*Росс.*) и grākštūs = graikštūs (*Омс.*). Graikštūs (*Вел.*) — болѣе качество животныхъ, а gramūs говорится исключительно о людяхъ. Grakštūs — *прелестный, прекрасный (качество людей)*, а graikštūs (*Омс.*) — *красивый*: gražūs gražėsnis už grākšti (*Омс.*) и grakštūs gražėsnis už grāži (*Хейд.*). Слово graikštūs (*Омс.*) употребляется, по видимому, и въ значеніи *чистый, опрятный* (ср. . . apy bytes, 1823, par Niezabitawski, стр. 9: dydeley pas bytes wysur užsiłayko *grayk-szłuby*). Возможно, что *Вел.* graikštūs и *жем.* graikštūs - grakštūs представляютъ лишь разновидности одного и того же слова: *Вел.* graik-

štūs — *разборчивый* (берущий лучшую часть, верхи), а жем. graikštūs-grakštūs — «разбористый» (ср. выражение «разбористый товар»); *лучший, красивый, чистый* (ср. gaštūs — *пушистый и страшный*, įsta-būs — *наблюдательный и замкнутый*); graikštūs-grakštūs могло получаться изъ grai-stus, а gramūs изъ grai-mus (ср. griē-ti, grai-styti).

Gráiztvos и gráiztos (жем.), -tvų, -tų, Вел. graižaī, -žūs, Гр. graižtaī, -tūs.

Grajavóti. —

Grāmatas. Лук. grūmuta (kařkļų grū-muta), *кустъ*. v. grūmulas.

Grambýti (жем.). Понятія «скребать» въ глаголѣ нѣтъ (не «grámbyti»). Grambýti значить: *ощупью искать, шарить, хватать, хватать и собирать* (ср. -grībti, -grimbū, gri-baū и ténkinti при tēkti, tenkū). Другіе примѣры: ko tu grambás patámsė, užsidėk žiūburį; ar ką sugrambė? ko ėe grambás, ar neįėdis esį? arklįs gramibos — nór jėsti. v. grumbýti.

Grandýkle... nū āštos (испр.).

Grañdis. Ср. Вейс. grandis, grañdį = grīnstas (въ перв. значеніи), Лн. grindė, grīndė (гдѣ grind- можетъ быть изъ grend-), (жем.) *кольцо*.

Grasťis. Ср. Вилком. graznė, -nės (въ томъ же значеніи).

Griaūmedis (испр.). Бетт. griaūme-dis, -džia, *ломкое, старое дерево; kruche, stare drzewo* (graudūs me-dis). Griaūmedis traškūs... (испр.). 2) griaūmedis, -džia, с.: jis tóks griaū-medis, ji tókia griaūmedis (Влад.).

Gráužinti, pass.-caus., v. gráužti. Вѣрно только 2-ое значеніе.

Gražumà, grāžuma. Различаются три слова: gražumà, gražumas и grāžumas. Gražumas — *красота*, а grāžumas — *добро* (противоположность строгости), ласка: ne gál prisikál-binti nė grāžumu (и gėrumu), nė piktumu (Влад., Мар.).

Griėbdintis... susigrėbin (Омс., вм. «susigrėbina»), *испр.*

Grėbėžis. Извѣстно только grebėžis и grebėžiūs (ср. «грабежъ», не «grėbtis»).

Grėbinti и grėbdinti, pass.-caus., v. grėbti (испр.).

Grėblāvinis. Извѣстно grėblāvine (Омс.).

Greitas (вост. graitas). Ко (диал., вм. kũ) greitāja...

Grėndymas (Вел. и Сув.). Долгота у (въ слогѣ -dy-) здѣсь, повидимому, того же происхожденія, что и въ словахъ, употребляющихся въ этихъ говорахъ: klāusymas (вопросъ), rų-pumas (племени), gėrymas (питье, напитокъ). У вост. верхнелитовцевъ и жемайтовъ эти слова имѣютъ краткій гласный передъ m (v. gėri-mas). Klāusymas (при klāusti), rų-pumas (при rinti), gėrymas (при gėrti) перешли, повидимому, въ разрядъ словъ: dārymas, rāšymas, plėšymas, kárdymas (при daryti, rašyti, plėšyti, kardyti). Долгота у въ Сув. губ., насколько мнѣ извѣстно, сохраняется во всѣхъ отглагольныхъ существительныхъ, въ которыхъ удареніе падаетъ не на -imas. У жемайтовъ существуетъ слѣд. осо-

бенность: gērims (нанитокъ), plēšims (при plēšinys, новъ), audims (ткань), kļojims (ср. «trīs kļojimūs iškūlēm») и gērims (нитъе, — дѣйствие), plēšims (рваніе, при plēšums, отъ plēšyti), audims (тканіе), kļojims (стланіе). Есть, однако, и у жемайтовъ слова, которыя стоятъ какъ бы особо: жемайты говорятъ skýnims въ двухъ значеніяхъ — расчитка (мса) и расчищенное мѣсто (въ мсу). Grēndims у жемайтовъ значить расчитка мѣста (для молотбы, для складыванія хмѣльных сноповъ, стна), а въ Бел. и Сув. г. — только «расчищенное мѣсто» (токъ).

Greñsti (Понев. и Мар.).

Grētas, -ta, m. — Извѣстно лишь Омс. grētu (рядомъ, gretà) ēti. Сущ. gretà представляется возможнымъ (ср. greitā, giēdrā, šviēsā...).

Griētīnē. Ср. Бел. griēsti, griēcū, -čiaū: kai tik užsigriēs, ir nugriēbk; kai tik užsigriētē, ir nūgriēbē; le-džiukas kа tik užsigriētēs, užtēr-škējēs; Гр.-Курш. kad vīraļā išvėrd, kařtais krėnīke užsīded ant vīřsaus: tóji krėnīke būs «grītena» (Сл. grajī-mas).

Grėvelis и grėva, по значенію, равны (хотя не вездѣ) слову grtova.

Grýbe... abriėdėlis (испр.): Бел. abriėdėlis, Бетт. briėdėlis, Омс. brėi-dėlis, сморчокъ (morchella).

Gribišauti, покрывать (Омс.).

Gribišóti, gribešóti, gribišókas. —

Gribišius. Извѣстно лишь Омс. «gri-bišoš, -sē» (= gribišas, -šē).

Grýbmalis, -le (Омс.), очень вялый человекъ; омухъ; сѣловіек rozlazly; niezdara (kurs tiktai «grýbams málti» tińka).

Grībšt. Вулк. gribštūs, -tī = graibštūs, -tī (v. grabštūs).

Grīgti... «pakļumū» = «pakļómu» (?); ср. pavýmu, -mui при pavijimū: Влад. būvo trīs kartūs pavýmu (жем. tī pavijimū, подъ рядъ).

Grīkšterēti. Омс. grīkšteļėjan rańkā, kóją (v. grýžterēti).

Grýnas. Сл. и Курш.: grýnas kratinys (kuriamė daug šėno yrà), grýnas abrakas (kuriamė daug avižų yrà), grýnos avižos (kurių didelį grūdaį, gerį šiaudaį), grýnas valgymas (riėbūs, gardūs, nepaprastas), grýnas obūlys (geras, gražūs pažiūrėti, kurs ir svėčiui tińka), grynai dūda valgyti (riėbeį, gařdzei), grýnos drāpanos (řabaį gėros).

Grīndas. — Курш.-Лн. grīndos, -dū = grīndys.

Grīndinys = išgrįstas per (par) pėlkėtą viėtą kėlas.

Grīndyti. — Существование сссм. grīndyti, -dau (= grėndyti, -dau?) мною въ точности не установлено. Извѣстны глаголы: Сл. grīndyti, -dijū, -dijaū и Курш. grīndóti, -dóju, -jau при существит. grīndys и grīndos (полъ): Kastūlis įgrīndįjo (= grīndis įdėjo) saklỹcia, rytój pradės ĩubót (ср. сссм. «ar įdantijėi grėbli?»), v. dantįnti), Jōnas įgrīndójo (= grīndas įdėjo) dařžinė ir jau šiaudaįs pa-krātė. Говорять: aš grīndaū (прощ.) āslā, ūpė (ledū) apsigrīndo, Понев. apsīgrende.

Grinžóratas, grinžtė, grinžtis, gryžulė.

Въ *Хæцūd.*, при groñšts, grinžti (=grāžtas, grīžti), говорятъ gryžó-rats и gryšte (собств. «gryšti», а въ *Омс.* — grinžoràts (не «grinžórats»), *gen.* grinžoràta и grinštis, -tėis, grinžti (sprāgiša grinštis, gaváu linūn grinšti); *ср.* *Гр.* linū grāštis, *acc.* linū grāšti. *Омс.* grinžulė, grinžule, *связка лъну, бѣмъ* (sudėk i grinžules, paskōu išdžiaustysma), *Векшн.* gryžulė (linūs sušukóutus sūsuk i gryžules = grīžules); *ср.* *Омс.* grinžalās (sugrinždamōs) važiaváu (я ѣхалъ назадъ).

Grizāžole, -lės, *f. podъ pacmenia (пн-зуха, сѣрдечникъ?)*; *gatunek rośliny (испр.)*.

Grýžtai (*жем.*, не «gryžtai») и grýžtas (*жем.*, при «grėištis», *adv.* «grėištā»), -tā. Во Влад. у. слова griėžtas, по-видимому, нѣтъ; если бы оно было, женскій родъ отъ него, какъ отъ причастія, звучалъ бы griėžta (*ср.* Влад. lėmtas, nelėmtas žmōgus, lėmta, nelėmta žmonā, *v. y* Купшата lemiū).

Grýžterėti. Слово grýžterėti сомнительно (*см.* выше grīkšterėti). *Ср.* *Сл.*: ir da sýkį grýžterėjo (=grīšterėjo), *взянулъ, бросилъ взлядъ назадъ*. «Iš nāras»: *жем.* narýs = *сущтавъ*; *nárs* (*жем.*) yra kīlpa žūvei (žūvei) užnėrti ir užnėrus ištráukti; *вост.* и *жем.* nāras (nárs) = *мырокъ*.

Gryžūti. *Ср.* *Пуш.* greižióti: kinivarpos mēdį sugreižiója.

Gróbas. *Ср.* *Лн.* gróbai vienī, pasiródė tiktai gróbai (*скелетъ*).

Gróbtintis, -nūs, -naus, *pass.-caus.*, *v.*

gróbtī (gróbtis). Черта является лишнею.

Grobstinėtis... aplė (= *жем.* āplei, āplė, āpei; *с.-лит.* apīė, āpiė), *испр.* Grobūnis, -niės, gróbūnį, *с.* *работель, хищникъ* (*v.* imčius).

Gromulys. *Сл.* grōmulas: «kárėvė negál grōmušo atrýti», *Пон.* grōmulis (и *гъ* gyvulis, mėzginis = gyvulys, mezginys).

Grōmulti (*жем.*) и grōmulūti (*с.-лит.*); *вост.* и gromulūt.

Gromulūtas... *piersastemi (испр.) chmurami...*

Grōzdinti. *Вост.* griozdóti, griauzdóti (kam čia teip prigriauzdójei).

Grožytas (*Понев.*), grūžytas (*Вилк.*) и gražýts (*Гр...*).

Grūbas. *Росс.* grūbzlas, -laī: kėls grubzlūts (grubzlūtas), *v. y* Купшата grūblas.

Grūdėti. Grūdėti (*pl.*) grīkai (daug bus grūdų, matyti ant laūka). Возможно, что здѣсь должно быть šīmet grūdėje (-dėjo) grīkai.

Grūdinti, -nu, -nau (*испр.*), *pass.-caus.*, *v.* grūsti. Черта является лишнею. Grūdinti значить и *закаливать*: pagrūdinau kiřvį (*Вел.*).

Grūdus. *Тельш.* и grukštūs: grūkštūs mēdis = *м.*, kurs vėikei lūšta.

Gruīlei. *Sing.* gruīlus: plīks, nūkirpts káp gruīlus (*Ушн.*).

Grukšnóti (*испр.*).

Grumbýtis. Написанія grambyti, -tis и grumbýtis явились, вѣроятно, изъ *жем.* grōmbýtis, -tėis. *v.* grambyti.

Grūmdyti. Формы trenū и būrė -būrė (*loc.*) — жемайтскія.

Gruñsļas (жем.) и gruñstas (Бел., Влад.); Пон., Сл., Мар. gruñtas; Кун., Сл., Уин. grumuñtas (dðelis gruñsļas, d. gruñtas).

Gruñsti (1). Второе значение слѣдуетъ нѣсколько измѣнить: *выражать неудовольствие, досаду и грозить*.

Grumulótis. — Grumuļútis, -lútis?

Grumzdinti. . . ĭded gileĩ (испр.).

Grūnūs. Въ Тельш. у. говорятъ: grūnonti dōuna, grūnōs (grūnus) kēpaļs (= grūnanti dūna, grūnās kēpaļas).

Grústi (2). Širdēle sugrúst, -úda (Гавры) и sugruñd, -ūda (Тельш.). Изъ народной пѣсни: ir sugrúdau skin-damā, graūdžei verkiaū pindamā.

Grūte. Изъ Тельш. говоровъ извѣстно: pl. t. grūtes, -tē: sudēk ašvēinius ĭ grūtēs (Мос.), ĭ gručiūs (Омс.) = supānčok po du; arklē ēt grūtēs (arklē eina grūtēse). Ср. Омс.: vézu — begruťinānčiu abūdu nōmēi (véizdžiu — begruťinānčiu abudu namō = beeinančiu sukībusiu, susika-bīnusiū).

Gruťūti и gručiūti. Верхнелит. слово должно было бы звучать только gručiūti. Въ Мосядахъ говорятъ обыкновенно sugrutōuti árklus, žmōnis = ĭ gručiūs, grūtēs sudēti. Dvilypus, -pius (испр., вм. «dvilypus»).

Grúzdinti. Ср. Бел. atgrúzdinau (be-grúzdamā atbūkinau) kiŗvĩ, tai at-grúzdytas (-dintas) kiŗvis, kam grúzdini bereĩkaļo kiŗvĩ.

Grūžas (2). Слово audīne извѣстно только изъ Довконта: webraj, kiaunes, audīnes, udras, joudoses ļapes (В., 112).

Grūžinti. Омс. arklē grūžin pēiva (= arklē grūžina pēva). v. apgrūžinti (= apgrūžinti).

Grūžtis. Извѣстно и жем. grūžtīs: grūžtĩ tur vāks (vaļkas).

Grūžūti. Второе значение дано на основаніи сообщенія изъ Вейвиржанъ. Grūžūtiēs въ значеніи «обниматься (прижимаясь)» извѣстно изъ ольсядскаго говора. Ср. у Довконта groužouti, -tĩjs (= gražūti, -tiēs?), обнимать, обниматься.

Gūdas (3). Другія значенія этого слова: *русскій литовецъ (въ Пруссіи); верхнелитовецъ (жем.); мелкій лит. дворянинъ, говорящій политовски неправильно и вообще коверкающій мѣстный лит. говоръ (Вилком.); литовецъ другого говора (Вилком., Пон.)*.

Gudrauti. Ср. Векиш.: būdrau (= būdrauja) nākti, ne mēĩgt (ne mēĩgti, ne mēģa).

Gudrininkas. Жем. и gudrēlus: kōks mat gudrēlus išsirāda!

Gúdrumas. . . apliē = āplei (испр.). Сув. и gúdumas, Бел. gúduma: būvo patĩ gúduma.

Gugā, gūgos (испр.), f. Омс.: baĩnas be gūgas; ср. жем. gugnosa, acc. gugnōsa (žmōgus, kuriō nōsis su gugā).

Gúgis и gūļba. —

Guļbas изв. лишь изъ нар. пѣсенъ (Омс. guļbis).

Guļova и guļvas. Guļovā (= guļovē) — слово сомнительное (изв. только изъ нар. пѣсенъ А. В. Юшкевича). Guļovas и guļovē = *топъ, съ кѣмъ снятъ въ одной кровати* (у кре-

стьянъ не для каждаго есть особая кровать). «Māna guļōvē» могъ бы, конечно, сказать и мужъ о своей женѣ (ἀλοχος). 2) O tu, guļove (и guļove)! kai paīmsu tau pānti, tai dvīlinkas īssiveīsi īš ļonos.

Guļta. На границѣ Курляндии (въ Тельш. и Понев. у.) этого слова, повидимому, нѣтъ (ср. лат. gūlta).

Gumbnōsa, -nōsos (испр.).

Gumbōčius. — Не будетъ ли gumbūčius?

Gumbras. Понев. об. gumburys: iš-gumburiāves medžias (medis), gumburiūtas medis (ne lygus, gumbaīs араuges).

Gūmurti. Уин. gumulys sugumūturts.

Gūnyti. Не будетъ ли здѣсь жем. *gūnyti (изъ *guīnyti)?

Gūnkļa, -ļos, f. в gūnkļas, -ļa, -ļai, m. (оба вост.).

Gūnkļotas и gūnkļūtas: mēdis gūnkļūtas, ļādas (lēdas) gūnkļūtas, sugūnkļūtas āžero ļādas (Лн.).

Gūras. Ср. kāļno gūras, -gurēlis (выступъ); gurēlis (ātskiras kalnēlis), Лн.-Вел. Ср. guřnas.

Gurbēti, -bēju, -bėjau (испр.).

Guřbti. Жем. nuguřbes vaikas (sc. nēvaša), nuguřba paršēlis (visai sumenkējo).

Gurbūs, acc. guřbu: gurbūs vaikas (ne teip riēbūs, kaip stiprūs, sveļkas, — о ребенкѣ, жем.).

Guřguļas. Вост. и gūrguļas (ļazdōs gūrguļas, veřpia gurguļaiš), gurguļūta ļazdā, gurguļūtas botāgas, Вел. guřkmazgis (= guřgmazgis?) = dīdelis māzgas. Можетъ быть, сюда же

относится и жем. gūrgūle (gūrgūle, gūrgūle), лежащая толпа, куча, — получившееся, повидимому, изъ *gūlgūle. При gūrgūle въ Тельш. у. говорятъ и gėrgūle. Ср. Сл. gūrguzas = gargolas.

Gurgždulē (испр.). Олс. i gūrgžduļas siuļa sušoka, Плуи. viřve suēje i guřgždoules bēskont.

Gūrinēti. Ср. Сл. gūra (человѣкъ, который ходитъ, выпрямивъ шею, хотя весь держится непрямо). Gužūtis gūrinēja (Бетиг.).

Gūrinti и gūrinti. Ср. pargūrin (suņkeļ pařvež), Bařtarāgis ir nūguīrina pōnū (dat.) avižun maišēļ (Уин.).

Gurklōtis. Не gurklūtis ли?

Gurļūs. Gurļūs = слабый, нѣжный (Копи.): gurļūs arklīs, tolēļ nenūvažiōusi. v. gaižūs.

Guřnas, -на и gurnēlis, -la, мышцелокъ на ногу. Nusidaūze gurnūs, ne nusi-daužyk gurnū (terp akmenu bevaikš-čiodamas). 2) небольшая часть око-рока (ближе къ мышцелу). Toks čia be-kuīpis (какой ужъ тутъ око-рокъ), tik gurnēlis. Gavaū gurnēļi, reikēs īssivirti (Пон.). +

Guvūs. Ср. Понев. gavūs žmōgus = grabnūs (grabūs) žmōgus.

Gūžēti (Росс.) и gunžēti (Тельш.).

Gūžinti. Gūžinti: gūžēti = mokinti: mo-kēti. Вм. gūžinti («žansyčrus... gū-žīn») представляется возможнымъ и gūžinti, pass.-caus., v. gūžti (2). Вел.: vištā susigūžina (griēbiama).

Gūžys, gūžia (испр.). Говорятъ также: gūžis, gūžys-gūži (эббъ). 4) вост. gūžios, чаще gūžes, gūžys.

Gūžti (1). — Вм. «gūžtè atgūža visi penkì» не будет ли здѣсь просто «atgūža visi penkì» (см. в.-лит. gužėti и atgužėti)? Слово gūžti, gužtù, gužaũ (atgužaũ) при gužėti (atgužėti) мнѣ не известно.

Gūžti (2). Олс. guñžti. Ср. vištà atsigūžia, pasigūžia gáudoma (Посв., Мар.); vištà sùgūže (прикрыла) sàva vištýcius (Плун.).

Gūžti. Ср. Волков. vištà gūžja, kad pagautų; pagūžk, ir sugausi.

Gvairinti. Ср. kàži-kuř jis dabar gvairin, išgvairina, nugvairina (Бем.).

Gvaldyti. Ср. gláudyti, -daũ: ne gláudyk žirnių, riešucių (Сл.) и glaudyti, -daũ: glaudaũ (очищаю отъ муш.) riešucių (Лн.).

Gvalščias. Ср. Хв. gvalšni (= gvalinė) torà = gulščių kartelių tvorà.

Gvėryne... kiaūryme (испр.).

Gvil̃dis. Жем. и gvil̃bis, -be: ryšutà jau pātis (= patys) gvil̃bė (gvil̃bei), при gvil̃būs, -bì (ar gvil̃bì riešutà = ar gvil̃būs riešutà!).

Gvildyti. Ср. Мар. gvildėna žirnius, grikiūs, saulogrižius (мушатъ, вытираютъ и очищаютъ зерна), Олс. ar išgvil̃ba riešutà (ar jau pryėje, ar jau birst)?

I (1). Олс. èlk (= *iēk, эх), tu, ùtina, sliñki!

Y. Вел. kas ū (что изъ того, Пон. kas bùva), kad aš nežinaũ? Олс. vākà y (и yr) mókomouju (см. ниже idūti).

Į. Сус. važiavaũ į Gudelūs (название деревни), einũ į Gudelūs, į Petraičius (название семьи), daug málkų sukūrėno į plytàs (выжмая кур-

ница); Жосли nuvažiavaũ in jì, in Gudelì, in kùinigũ (къ нему, Гуделису, ксендзу), при važiũju Žaslosna (= Žaslūsna, сз Жосли), buvaũ par kùinigũ (у ксендза); вост. važiũju ont jì, on jì, unt jì, un jì, ont -on kùnigo, unt -un kùinigũ (accus., къ); Свены. y. stovėjau in dūkčia, in kál̃na, in lùbũ (= ant dañkčio-stógo, ant kál̃no, ant lùbu), eisì in (къ) kùinigũ.

Į-áušti (жем.). Известное слово.

Į-baĩbinti. Сус. bambũ, baĩba, Им. bambu, -bėjau, Сл. tu bũmbi (= bĩmbi), Олс. bõmbėti, bõmb (= bĩmba), įbõmbinti, Сус. įbaĩbinti.

Į-baũžti. Įbáužti, išbáužti (Олс., Волков.) и įbaũžinti, išbaũžinti (Олс.). Испр. Ср. Олс. baũžinẽ (infín. baũžinėti) kãp Prúsų Viẽšpats (не «Vẽšpats»).

Į-berbėti. Вѣрнѣ: įbėrbėti, (-bėju), -bėjau: Олс. subėrbėjis mēdis, jau įbėrbėjis, subėrbėjis (jaunikaitis), nieka iš anõ nabús. Почти то же, что suriėtėti. v. bėrbėti, subėrbėti; см. выше garbiniũtas (sugarbėjęs, sugarbėjęs).

Į-bingėti. Вѣрнѣ: įbingėti, -gėju (жем.).

Į-brũsti, įbrũzdinti и išbrũzdinti. Известно: жем. brũsti, brũzdũ = brũzdžũ, brũzdžiaũ (výrã numỹ brũzd, šeimýna po kymėli = kiemelį brũzd, sc. dirbinėja; išbrũzdis tẽp buvaũ, užmiršãu ir àplėi pėltus; išbrũzdžiaũ, ir dũrbu; úkininks įbrũzdina vaĩkus); жем. и в.-лит. brũsti, bruzdũ (и bruzdũ?), bruzdaũ (Гавр.

brūzti, -zù, -záu) при bruzdėti, bruzdù, -dėjau (vyrā, subrūsket; brūskem; vyrā subrūzda; ir sēnis subrūzdėje); Волков. brūzti, -ziu, -ziau (и *brūsti, brūzdžiu, brūzdžiau: įbrūziau jam árklį, bérną). На основании этого материала считаю возможным исправить соответствующия мѣста выпуска такимъ образомъ: а) įbrūzti, -ziu, -ziau и (?) įbrūsti (изъ įbrūzditi), -zdžiu, -zdžiau (reik įbrūzti-įbrūsti gērą árklį), б) įbrūzdinti, -nu, -nau, pass.-caus., в. įbrūzti (gērą dáiktą įbrūzdinau) и с) įsibrūzdinti, pass.-caus. (при įsibrūsti-įsibrūzti: martį įsibrūzdina). Имѣются нѣкоторые данныя, по которымъ годятся здѣсь и глаголы: įbrūsti, įbrūzdinti, įsibrūzdinti и įbrūsti, įbrūzdinti, įsibrūzdinti; но данныя этого рода можно считать плодомъ частью натяжекъ, частью недоразумѣній.

Yč... в. yt, ĩtin (испр.).

Į-čiužėnti. Ср. įčiužėti (войти, производить шелестъ): ponā (šilkīnēm drāpanom) įčiužėjo-įčiužēja rūman, bažnyčion (Вулк., Пон.), įčiužti, -žiù (Сув.) и įčiaužti, -žiù (Пон., Вулк.): žiūrėk, kad ne įčiužtu vaiškas į šulinį (šulinio būta žemū reñtinu), tik ne įčiužk į ėketę (bečiužinėdamas aut ūpės), vaiškas įčiauže bālon (и bālėn) ir sušlāpa, žiūrėk, kad jekertėn ne įčiaužtum, vaiškas įčiauže (в. įslinkti) medin, medžian.

Yda (жем.). У жемайтговъ (Росс.) значить и «поводъ къ ссорѣ, предлогъ»: pīl̃ns ydą, yška visokių ydų, išrand kokią ydą ir kim̃b. в. jáibe. Сюда же,

можетъ-быть, относится и вост. ydas, gen. ydo (yda), мелкія насекомыя: nebegalū akēt — ydas piáuна árklus, jydas užpūla (užpūlo, užpūlė).

Į-dĩlti. При ĩdeļu жемайты говорятъ ĩdĩlti, ĩdilau.

Įdukra... pājėme (испр.).

Į-dunksóti, -sai (испр.).

Į-dũti. Въ Тельш. у. говорятъ: vākā yr baudamouju, mókamouju (дѣтямъ нельзя спускать, дѣтей стыдуютъ наказывать, учить). в. iš-vesti. Связка ĩr-ỹ при этомъ, по видимому, обязательна.

Ydvinti. Kām (испр.) tu ydvini...

Į-giėdinti. Слово «įgiėdinti» народъ признаетъ возможнымъ. Не говорятъ ли įgiėdinti? При южномъ среднелит. и жем. te-giėdiē въ вост. говорахъ есть и te-giėdỹ: Сл. te-laužỹ (inf. lāužti), te-piaunỹ, te-šnekỹ, при te-lāužai (inf. lāužyti), te-sākai, te-vālgai, te-piáuštai.

Į-gĩsloti. Вм. «neščiūs», вѣроятно, должно быть «naščiūs».

Į-gĩžti... nũ rúgšta ir sūra (жем.).

Į-gnybtĩ... įgnĩmbiau (Омс.).

Į-káinioti. Въ Пуш. и Іоган. говорятъ: iškáiniok gālą rātų, iškáiniojei ni šeip ni teip—maišai lėnda, iškáinioja lóvos rōmus (= virvėm̃is išpynei, -nė). Въ этихъ говорахъ между káinioti и ráinioti есть, по видимому, разница въ значенія.

Įkrūs. Омс. (žuvų) vėini pėinė (masc., самцы).

Įkurės (испр.).

Į-lėisti. Вост. всегда lāist, ne lėist, но въ Куп. и Сл. говорятъ: įlāist,

pałáist, ne iłóist, pałóist, при iłóidyty, pałóidas, iłóiksvā = iłáidyti, pałáidas, iłáiksvē, iłáisvē.

Ilgaiñiui. Жем. и iłgaiñioui (Беўс.) и iłgainiu (Кору.).

Ilgastis, iłipinti, ūlis, imakūs. — I-łipinti (при iłaipinti) народъ считаетъ возможнымъ. Ср. *Сув.* ūlus, -aus, *палка, оканчивающаяся внизу воздемъ* (ūlus gēras pasiremti eīnant ledū; ср. ūla).

Imai. Bėprė imai (ср. «kad yrà — kertaĩ, kad nērà — kentaĩ», *с.-лит.* и *жем.*); нѣ известно только mā (*Сув.*): mā ji velneĩ.

Imavótis... kīts-kità = viėns-añtra (жем.) и viėns-kità при viėns-añtra (*с.-лит.*); «kīts-kità» возможно при дѣйстви, происходящемъ между многими лицами (при «viėns-kità»).

Iĩcios. Вполнѣ известно только *вост.* iĩtys, -čĩũ.

Iĩdinti... *starać się* (*иснр.*) o to...

I-mėginti. Не i mėginti ли?

I-migis. Говорятъ и imygis, imygis (*Тельш.*). «Nu, nũ» (при *жем.* nũgis) слѣдуетъ, повидимому, вездѣ замѣнить написаніемъ nũ, nũ (при бѣ жемайтѣ, впрочемъ, говорятъ и bĩ).

Imlóti. Жем. и imblóti.

Iñasałas и iđelis обыкнов. значать а) *ознозъ* и б) *вкладъ*.

Indovūs и iđovūs. Не «iđavūs» ли? Ср. «iđomūs» (iđēmūs)?

Ipinas и iĩpinas.

I-púti... iřuvaĩ (*иснр.*).

Iřajis... žūvĩ prarýta (*иснр.*).

I-raūsti... Iřause (*иснр.*) kũrmis...

Irkłas. «Iřkle sėdėns», повидимому, возможно: ср. *Омс.* sėdėns šlėdėlėsi (*loc. pl.*) ir skõmbink, при iřisėdis i šlėdėlės.

Iřtvà. Въ *Тельш.* y. širts, рѣже širta, širtva.

I-sałsti (*Бел.*), iřałstũ, iřałtaũ (*иснр.*). Ср. *Бел.* iřałę (= iřałtę) marškinėĩ (*v.* iřałas, iřałti).

I-si-brũzdinti, см. выше ibrũsti.

I-si-dýgti... *v.* iřisprėnsti (*иснр.*).

I-si-glýti... -glyjáu (*иснр.*).

I-si-krũmyti и i-si-kũnyti. — Iřikũnyti, въ значеніи *оплотиться*, известно изъ церковнаго языка.

I-si-kũrti (*иснр.*).

I-si-lýdyti. Ср. *Кын.* šlĩdytis, -dinos, -inaus (= šlĩdintiės, -dinũs, -dinaus): bernėlys, bárnas šlĩdinas prė mergiõtās, margóitās (bernėlis, bėrnas šl. priė mergiõtės, mergáitės, *старається примаститься, ухааживается*); prisišlĩdyk (*сзумы по доўму*) prė jo, ir gáusi.

I-si-mylėti изъ народнаго языка известно, какъ *v.* transitivum: iřimylėjau mergėlę, mergĩna.

I-si-spelėti... iřiziũrėjeĩ (*иснр.*).

I-si-spytrėti. Ср. *жем.* ko ċe tēp spỹtrinėji, *Бел.* iřispiĩtrióti, *Бел.* iřispiĩtryti, -ryju, *Тельш.* и iřispiĩtrėti.

I-si-stėngti, -giu (*иснр.*).

I-si-sũsti, iřisũsu (*иснр.*) = iřisũsiũ.

I-si-řurnėti, -nėju (?), -nėjau, *опомнѣнь*; «wrazić się przykro». Jũjũ biauřĩ šnekà mán iřiřurnėja, t. y. apkyřėja (*пропущ. слово*). —

I-si-týkti, iřĩtyku (*иснр.*).

I-si-vařũti... z dũugów (*иснр.*).

Iškroda. Вѣрнѣе iškroda, -dos: *Омс.* stāktas = stāktos (*косяки*) padīrbtas su iškrodoms (*съ пазами, mit Falzen*).

I-spėti... gývolu (= i gýv. gr-a), *испр.* Изъ народнаго языка мнѣ извѣстно «stebėtiés i kã» (*смотреть на кого, на что съ удивленіемъ*).

I-spiñsti. Вѣрнѣе: iſpiñsti, -nstu, -ndau (*Омс.*: при spiñd, отъ spindėti и apsiñpst, отъ apsiñpti). Изъ в.-лит. говоровъ, въ которыхъ эти слова, повидимому, употребляются болѣе рѣдко, извѣстны iſpiñsti, apsiñpti, spindėti, spiñdi (3-ье л.).

I-steĩgti... išstýgti (*испр.*).

Iſtinga... *напряжение (силы), испр.*

Iſūnis *восм. и (испр.)...*

Iſūnŷsta (*испр.*)... iſūnŷstos (*испр.*)...

I-sviėsti. *Хв.* iſsvýgti = iſsviėsti. *Ср. Сл.* «kad sviėgsiu (= dróšiu, kiřsiu), tũj sustriėsi; nusviėgė paĩšũ = n. paĩša (pagriėbęs pãgalĩ teip dróžė, jog paĩsas ant viėtos krĩto).

I-svĩlti. *Омс.* linaĩ iſvĩlę = linaĩ ičĩžę, ižvĩgę.

Iš... Jijė, martĩ, keblinė (*испр.*). Въ *Жосмхъ* (Вил. губ.) говорятъ: pãrėja iž ľaũka, iž ľauga (= p. iš ľaũko, iš ľaugo).

I-šalvėti. *Ср.* šalvėna (*Сув.*) = šalėna; tegũ išalva (iššalva) drãpanos, drãpanos jau išalvėja (*Понев.*); išalvėti, (iššalvėti) (*жем.*). Формы «išalvėti, iššalvėti, -vėjũ» считаю не вполне достовѣрными (*жем.*).

Iš-beĩgĩti (*испр.*).

Iš-ľlaivóti. Не išľlaivũti ли?

Iš-budráuti. Не будетъ ли išbúdrauti? (*см. выше gudráuti*).

Iš-dasčióti. *Ср.* dàkš, atidàkš (*Бел., Влад.*), дай, отдай.

Iš-davinėti. При *Понев.* išdolóť, pardolóť говорятъ въ *Лн.* (гдѣ dabė = dũbė) pardalóť (и išdalóť?); отсюда можно было бы вывести *восм.* išdũlóť, pardũlóť.

Išdreka. Возможно, что говорятъ и išdriėka.

Išdũlėti. Извѣстно: mėdžias išduľa, išduľajo (*Кун., Сл.*), vřsas stiprũmas (aľaũs) išduľa, išdũlėja, aľũs nusidũľa, nusidũlėja (*v. išvēsti*), aľũs, mėdis išdũli, -lėja. Существование глагола «išdũlėti, išduľũ» вполне установлено; формы съ ũ извѣстны изъ сообщеній, полученныхъ изъ *Понев. у.* (изъ *Юган.* и *Буржъ*).

I-šėlti. *Сув.* об. (iſšėles), paſšėles; *Кун.* paſšėlys, paſšėlys, ar tu paſšėlai.

Iš-góbtĩ. Въ *Кун.* говорятъ: išgũbť, išgũbju, išgobjau: maĩti vřsa, vřsũs dóiktus išgobã (= išgũbė). Išgũbti произн. въ *Кун.* «išgũabt» (ũ = *Вилком.* ũa; тамъ же гов. gãbštas и gãbas, *v. gõbas*). При góbtĩ (*см. выше*) возможно, конечно, и išgóbtĩ.

Iš-griauti... išgrióve (*испр.*).

Išgraũž. Вм. «žmónys» въ рукоп. читается «žmónis» (об. *жем.*); *а.-лит.* об. žmónės (диалектн. žmónis).

Iš-ĩlgti. Извѣстно только išsiĩlgti (произн. об. «isĩlgti»): *ср.* aš Tãmstos paĩĩlgau (*Кун., Омс.*), jau paĩĩlga ir ľaũkti (*Омс.*), man išĩlgo (ľaũkt, *Кун.*). Не будетъ ли здѣсь «mũms išĩlga, т. е. nusibóda (*испр.*), ľaũkti»?

Iš-kiaulóti. *Вейе.* iškiãuloti (*ср.* išbiãurioti), sukiãuloti.

Iš-kópti (1)... (*мышкотно*); (*испр.*).

Iškópti (2)... iš dūbės (*испр.*), iš... rūsia (*испр.*).

Iš-kiōžti... v. iškorėti (*испр.*).

Iš-kułkšnóti... kankólus (*испр.*).

Ųškus. Вилк. аš ųскеi (*опрно, на-отряка*) žinaū. Прилаг. «ųškus» не вполне установлено.

Iš-kūpti. Вм. «iškūpt maīka, šulni, и т. д.», когда приводятся примѣры изъ *вост.* (и южныхъ) среднелит. говоровъ, правильнѣе, повидимому, было бы писать: markà, šulnys (*ном.*) *iskūpt*, и т. д. Въ Вобольникахъ, на вопросъ: «ar tai abejeip sàkoma — *iskūpt* ir *iskōpt*?, получился отвѣтъ: «Ne, «*iskūpt*» tai — *šulnys* (и *šulinys*?) *iskūpt*, о «*iskōpt*» Vabalnykėnai ne sàka».

Iš-lāvyti. Tėvas išlāvija (*испр.*).

Iš-lešūti. Олс. voriełka atlēšiout (= *atmiēsti*).

Įšlijas... įsklėdnei (*испр.*).

Iš-lilėnti. Не будетъ ли здѣсь išlēilėnti (Ср. Олс. lēile, языкъ, *рунат.*).

Iš-mīnti... gliñta (*испр.*, вм. glīsta). Возможно, что есть слово glỹsti, -stū, glytaū; въ т. случаѣ рукоп. glīsta = glỹsta (см. выше gīžti, glytūs).

Iš-mūžti. Слова «u išmīžti, *ср. praes.*» — лишни.

Iš-nīrti... kits išnišs (*испр.*).

Išpáikinti. Слово «išpáikinti» сомнительно.

Iš-pīsti. Въ Лн. išpỹst, išpỹsia, išpyse.

Iš-plėkti... į plātumą (? , вм. «į plātumą»), при имени. plātumà (v. išsilỹžti, гдѣ «į plātumą», вѣроятно, тоже = «į plātumą»).

Iš-plėnėti... *przu gasnięciu* (*испр.*)...

Iš-plōkštėti... ištenvėja = ištevėja (? , вм. «išlenvėja»).

Iš-plūnšinti. Говорять: išplūšink gijàs, išplūšink dūlkes (Олс.), išplūskink maišą (Паун.).

Iš-pluřkšti... gėrumas (? , вм. «gėrumus»); об. geřmenas, germės (*асс.*).

Iš-plūsti... 2) *разнести (разружати)*.

Iš-pōselėti... *wypieścić* (*испр.*).

Iš-pūrinti, išpūrinti и išpūrti. Говорять: išpūrina, išpurėna žemę, purinėja, išpurinėja žemę, *жем.* и *Бел.* sulyts paūkštis purinėjes, -nėjas, išsipurinėje, -jo (ju), kad išdžiūtų, *жем.* supūrinti (*взетрошить*) plaukus, *Телш.* supūrinti, išpūrinti drobužius; *жем.* išipūrina paūkštis į mēdį, *Влад.* papūres paukštėlis (*жем.* papūris)...

Iš-sausėti. Возможно, что здѣсь должно быть *вост.* išsausėti, -su, -sėju, -sėjau: žeme išsausėjusi (см. выше gáizėti).

Iš-si-barstýti... partėlžta (Пон. partėlžt = pártelžti); см. išsimėsti.

Iš-si-įlgti. См. выше išlgti.

Iš-si-kravóti. Не išsikrovóti ли? (ср. *Кын.* susikrovóti = viėnōn viėton susikráuti).

Iš-si-mėsti... parsilėida = Пон. parsiláide (= pėrsileido).

Iš-si-plaušóti... *вост.* u išplūšijū (*испр.*).

Iš-siřpti. *Бетул.* išsiurbti, prisurbti: ūgas jau išsiurba, prisurba.

Iš-si-saugoti, *вост.* об. išsisaugau, -gojau.

Iš-šaknóti. Ср. šaknýtis, išišaknýti, -įja, -įjo (*вост.*), *окопаться, укорениться. v. išveisti (ископенить)*.

Iš-šalvéti. См. выше iššalvéti.

Iš-škiumėti... *wychudnqé (ucnp.)*.

Iš-trádoti... *v... triėsti (ucnp.)*.

Iš-traldavóti... *ir pŷlavą (Map, O. uc.)*.

Iš-trĩkšti... *kĩrsterėjau (ucnp.)*.

Iš-trũkti. Второй примѣръ прибавленъ редакцією.

Iš-vaidýti. Ср. *Kyn.* išvaĩdeloti (kad aš nuveĩčia, tai visũs jũs = jũs išvaĩdeločia), susivaĩdeloti (ne ĩabaĩ ir jẽ = jiẽ sutinka, dažnaĩ susvaĩdeloja = susĩbara ir ĩma pẽstis).

Iš-valyti... Не вѣлѣ (*ucnp.*).

Iš-vėsti, см. ĩdũti.

Iš-vėžinti. Pardõsas (*жем.*), *продажа*.

Въ данномъ случаѣ не годится, по-видимому, ни «ant pardõsa», ни «pardõsu».

Įsvirkščias... и *жем.* įsvirsts, -stĩ (*ucnp.*). Слово «iš-virstas, -tā» — не известно. Слѣдуетъ исправить: įsvirsts (*жем.*) š., -stė, įsvirstius, -rščius (*жем.*)...

Į-tĩnkinti. Ср. Довк. Bud., стр. 176: Je nugriebtasis nebnoorieę sawo gywolio arba dakto apent atgautĩ, tad toumi *ĩtenkino (удовлетворялся)* abydytasis ir kėrsztas pasibengę. Мнѣ известно: tėnkinti, *беречь*, tėnkintis, *довольствоваться*, и tĩnkinti при tĩnkinti (*v. ĩtĩnkinti, ĩtĩnkinti*).

Į-treũšti (*Влад.*). *Вост.* об. ĩtręšti («ĩtręšũ...»).

Į-válgyti... šendiẽn (*ucnp.*).

Į-vāsaroti... maž tẽ-kaĩba (*ucnp.*).

Įvažas... ĩvėžti (*ucnp.*).

Įvoda. Įvoda, *водъ*; (vandeĩs) ĩvoda, *водопроводъ*; ср. ĩvodė, ĩvodę (*Kyn.*): «įvodā» (= ĩvodė) ĩra piėvos dalĩs, ĩsikĩšus miškaĩ, krũmos (= krũmũsen, -sna); «graziĩ yvodāĩā» = gr. ĩvodėlė.

Į-žósti. Форма «įžódžiau» мнѣ не известна. Ср. *Лн.* išsižóst (*проговориться, проболтаться*), sugavaĩ bemelũjant ir apžódau (trumpaĩ pàbargiau, не ĩojodamas). Нѣтъ ли слова ĩžósti, -džiũ?

Įaĩbe. *Kyn.* ĩbā (= ĩbė), *уїма*.

Įaugti. *Kyn.* įaũst, -ėiu, -ėiaũ: sũjautā = sũjaukė.

Įaukũs (2). Слово сомнительное.

Įė-ben и ĩėb. *Kyn.* įeibā (= ĩeibė) = nẽgut, *разъѣмъ*.

Įĩs. *Kyn.* jỹ, jỹnai, *Сл.* jỹ, jynaĩ (при *фсн.* tũ, katró, ĩarója, *Вод.* (*Лн.*) tũn, katrũn, ĩarója, *Map.* tũj, katrũj, gerója - ĩarója), она (*Понев.* об. jỹ, при tũ, katrũ, ĩarójaĩ; *Понев.* jinaĩ получилось изъ jynaĩ, какъ galatỹnė изъ galėtỹnei, см. выше).

Įũmsu... *с.-лит.* jũsq, jũs (*ucnp.*).

Įúra. Júro (*ucnp.*) tiės Palánguva(?).

Не говорятъ ли гдѣ-нибудь «Palanguvā»?

ПОСЛѢСЛОВІЕ

(ко втор. выпуску I тома словаря А. В. Юшкевича).

Редакція второго выпуска словаря А. В. Юшкевича была поставлена въ условія отличныя отъ тѣхъ, о которыхъ говоритъ въ предисловіи къ первому выпуску акад. Ф. Θ. Фортунатовъ: въ рукахъ редактора словаря была теперь вся рукопись А. В. Юшкевича, какъ та, которая подлежитъ еще напечатанію, такъ и та ея часть, которая вошла въ настоящій второй выпускъ; кромѣ того, редакторъ былъ поставленъ въ возможность провѣрить словарный матеріалъ по даннымъ говоромъ литовскаго языка. Такимъ образомъ, новая редакція обладала, для провѣрки рукописнаго текста, значительно бѣльшимъ критическимъ матеріаломъ, и уже въ силу одного этого отношеніе ея къ печатанію словаря могло быть нѣсколько иное. Въ настоящей статьѣ я хочу дать краткое описаніе этого новаго критическаго матеріала, привести тѣ соображенія, на которыя меня навелъ этотъ матеріалъ, и объяснить, какія измѣненія введены мною въ трудъ А. В. Юшкевича, и въ чемъ вообще состояла моя работа, какъ редактора второго выпуска словаря.

Не вся рукопись словаря обработана А. В. Юшкевичемъ одинаково. Тетради со словами на буквы М, Т, О, R, U, V, Z и Ž сильно отличаются отъ всей остальной рукописи. Слова на эти буквы переведены, хотя не вездѣ, на два языка — на латышскій

и польскій (польскій переводъ данъ вездѣ, для латышскаго во многихъ случаяхъ оставлено пустое мѣсто). Съ переводомъ на эти два языка въ началѣ и предполагалось, повидимому, издать въ свѣтъ весь этотъ словарь. Измѣненій въ эту часть словаря И. В. Юшкевичъ внесъ сравнительно мало, а въ словахъ на буквы O, U, V, Z и Ž ихъ почти совершенно нѣтъ; во всякомъ случаѣ эти измѣненія (нѣкоторая часть ихъ принадлежитъ В. И. Юшкевичу) легко отличить отъ основного текста. Какихъ-нибудь указаній на мѣстность, въ которой употребляются занесенныя въ эти тетради слова, въ рукописи совершенно нѣтъ, хотя такія помѣтки въ данномъ случаѣ были бы особенно важны, потому что эта часть рукописи носитъ слѣды первоначальной редакціи словаря, и такія помѣтки въ ней были бы особенно цѣнны. Глаголы приводятся то въ формѣ одного инфинитива, то въ формѣ инфинитива вмѣстѣ съ формою настоящаго, рѣже и прошедшаго времени. Настоящее время чисто жемайтскихъ глаголовъ, гдѣ оно приведено, получаетъ въ рукописи то смягченіе согласнаго, которое въ извѣстныхъ случаяхъ свойственно верхнелитовскимъ говорамъ, иначе говоря—форма настоящаго времени отъ этихъ глаголовъ приводится въ томъ видѣ, какъ она звучала бы, если бы эти глаголы существовали въ верхнелитовскомъ нарѣчій; въ нѣкоторыхъ, однако, случаяхъ эта форма образована, повидимому, самимъ А. В. Юшкевичемъ путемъ чисто теоретическимъ (*ср.* *zgurstj*, *zgurdū*, *zgurdaū*, *v. išzguīsti*; *viežtjs*, *-žīū's*, *-žīaū's* = *верхне-лит.*, *не жем.* *užsiviéžiu*, *-žīau*, *уживаюсь*; *отваживаюсь*, *не стѣсняюсь*). Имена существительныя вездѣ приводятся лишь въ формѣ именительнаго падежа.—Звуки передаются въ общемъ такъ, какъ это описано въ предисловіи къ первому выпуску. Буквы *z* и *ž* въ рукописи различаются очень незначительно (буква *ž* пишется, какъ *z*, только изгнѣвъ нижней части въ ней явственнѣе), такъ что ихъ легко смѣшать. Гласная *e* употребляется довольно неопредѣленно: *su geležinejs*, *ana givūlejs varena parejn*, *varpučej* (*nom. pl.*), *namolej* (*домой*), *geraj*, *sunkej*, *vigrej* (*adv.*) *dirba*, *vartelus*, *mer-*

geles (*accus. pl.*), bernelu *), mergele (*instr. sing.*), terebitj и teriabitj, neštj, vežtj, želtj, želù, mana nè žela pėdos, viedru nešens pueja, ji ejna pešena, jo duba patemė viduržemė, ale (=alė, жем. alī)... Приведенныя формы съ е не составляютъ въ словарѣ какого-либо исключенія; онѣ въ этой части словаря иначе, можно сказать, и не выражаются. Мнѣ думается, что А. В. Юшкевичъ, слышавшій въ одной какой-либо формѣ слова звукъ е (veža, peša, geras, žeme) могъ употреблять написаніе этого звука и въ другихъ формахъ того же слова, въ которыхъ написаніе е было уже неумѣстно (neštj, vežtj, pešena, geras); въ формахъ — geležinejs, givūlejs, varpucej, sunkej, vigrej буква е могла получиться изъ жемайтскихъ формъ — geležinė, geležiņės, gývolė, -lėš (съ ѣ долгимъ), припискою къ которымъ буквы j А. В. Юшкевичъ могъ придать имъ лишь видъ верхнелитовскихъ формъ; въ формѣ — mergeles, bernelus (*acc. pl.*), mergele, bernelu (*instr. sing.*) букву е А. В. Юшкевичъ могъ перенести изъ такихъ формъ, какъ *nom.* mergelė, *acc.* bernelj, хотя возможно, что въ написаніяхъ этихъ формъ (mergeles, bernelus, mergele, bernelu) отразилось и влияніе пѣсеннаго языка, въ которомъ эти формы, при чтеніи стиха, возможны съ ударяемымъ долгимъ е (*cp.* sėjau žales rūteles..., su kitu bernelu). Что въ написаніяхъ играло у А. В. Юшкевича нѣкоторую роль и обобщеніе, видно и изъ встрѣчающихся у него слошь да рядомъ такихъ формъ, какъ vežena, pešena (ana vajkajs vežena važiūja, ji ejna viedrajs pešena), въ которыхъ гласный е передъ п получился, повидимому, изъ жемайтскаго именит. падежа муж. рода — vežėns, pešėns, velkėns (= vėžinas, pėšinas, velkinas). Считаю излишнимъ здѣсь же замѣтить, что слова — vežėns, pešėns, velkėns (и другія имъ подобныя) въ тѣхъ частяхъ словаря, которыя, при окончательной перепечаткѣ рукописи для печати, получили внѣшность нѣсколько обновленную, имѣютъ видъ уже вполне верхне-

*) Въ этой части рукописи пишется «berneliu», а въ дальнѣйшихъ частяхъ, гдѣ употребляются буквы l и ł, — bernelu и bernelu. Во избѣжаніе недоразумѣній я вездѣ пишу «bernelis, -lu, lėva, lėukiu».

литовскій — *velkinas, vežinas, nešinas*, и съ ними смѣшиваются даже специально жемайтскія причастія прошедшаго времени отъ глаголовъ возвратныхъ, именно такія формы, какъ *teikėns, dėjėns* (см. въ словарѣ *dėjes, dólus, jūkas*), которыя у А. В. Юшкевича имѣютъ въ женскомъ родѣ видъ — *tejkusi, tejkina* (муж. р. у А. В. Юшкевича *tejkinas*) и *dėjusi, -sis* (= *teĩkusi, teĩkusins, dėjusis, dėjusins*, гдѣ *n* передъ *s* получилось, повидимому, изъ именит. формы муж. рода); съ этими причастіями, въ свою очередь, смѣшиваются въ написаніи причастія прош. времени отъ глаголовъ невозвратныхъ, которыя, какъ и первыя, въ первоначальной рукописи писались съ окончаніями *ėns, ęns* (ср. *jūkėns, pasilejėns, padžiuvėns*). — Въ тѣхъ прибавленіяхъ, которыя приписаны были самимъ А. В. Юшкевичемъ позже, буква *e* встрѣчается вообще гораздо рѣже (ср. приписку — *ana ejt šunimis vėdena*). Въ такихъ словахъ, какъ *vėlnis, vėmtj, vėngtj*, А. В. Юшкевичъ писалъ въ первоначальной рукописи обыкновенно *e* (не *ę*), хотя позднѣйшею рукою оно замѣнено уже написаніемъ *e*.

Сложный гласный «іе» (*ė* у Шлейхера) передается буквою *j* въ тѣхъ случаяхъ, когда выражаемый имъ звукъ у однихъ жемайтовъ произносится, какъ *ĕj*, у другихъ — какъ долгое *i*; тамъ, гдѣ жемайты произносятъ его такъ же, какъ и верхнелитовцы, А. В. Юшкевичъ писалъ *ie* (ср. *vjnas* — *одинъ, miestas* — *городъ*). Довольно часто, однако, буква *j* имѣетъ въ рукописи и другое значеніе; такъ, А. В. Юшкевичъ пишетъ: *mjls* (в.-лит. *miėlas, жем. myls*), *ljtus* (в.-лит. *liėtus, lytus, жем. lytus*), *prjš, prj* (в.-лит. *priėš, priė, жем. pryš, pry*), *zuikjna* (*zujkia skura ira zujkjna*; = *жем. zuikinà, в.-лит. zuikenà*), *veršjna* (*jis pirka veršjnòs, ciėlėciny*; = *veršiėnos*), *stigtj* (*stjk stoga žėmraži*; = в.-лит. *stiėgti*). Съ другой стороны написаніе *j* нерѣдко замѣняется другими (ср. *žardina* = *Телш. žárdėina*; *uždīgiau medžius, jėnomis*... = *uždiėgiau mėdzius, jiėnomis, iėnomis, voketis* = в.-лит. *vokiėtys, vókiėtis, жем. vókytis*). Въмѣсто сложнаго гласнаго «й» довольно часто является *и* (= *жем. ĩ, ৌ*); это бываетъ, повидимому, въ тѣхъ случаяхъ, когда какое-нибудь слово съ гласнымъ

«ѣ» было извѣстно А. В. Юшкевичу только изъ жемайтскихъ говоровъ. По той же причинѣ вмѣсто двугласныхъ *ai*, *ei* въ рукописи встрѣчается иногда *a*, *e* (= *ā*, *ē* изъ *ai*, *ei*: *sadris*, *aple* и *aplē* = жем. *sādris*, *осока*, *aplē* при *saīdris*, *aplei*, *apei*).—Относительно употребленія носовыхъ гласныхъ считаю нужнымъ отмѣтить слѣдующее: въ разсматриваемой части рукописи А. В. Юшкевичъ писалъ — *in* (*оэ*), *vadīntj*, *vartīntj*, *vaṇdēns* *vānta*, *ant*, *aus*, *verksmingas*, *vartininkas*, *savēns* (въ словахъ на буквы *и*, *у*, *э*, *ѣ*), *in*, *ant*, *mēnturis*, *mēntałas*, *mēgīntj*, *mēklīntj*, *mintj*, *mekentj*, *mēsingas*, *mēsininkas*, *namininkas*, *manēns*, *savēns*, *aus* (въ словахъ на букву *М*.).

Рукопись со словами на буквы *К*, *Л*, *Н*, *Р*, *С*, *Š*, *Т* представляетъ совершенно иной видъ. Латышскаго перевода въ этой части рукописи нѣтъ, литовскія слова вездѣ переведены только на польскій языкъ, для русскаго перевода оставлено пустое мѣсто, бумага рукописи лучше, письмо болѣе четкое, и вся рукопись новѣе. При именахъ существительныхъ, кромѣ именительной формы, отмѣченъ и родительный падежъ, а при глаголахъ, кромѣ формы инфинитива, вездѣ обозначено и первое лицо настоящаго, прошедшаго и часто будущаго времени. Ударенія на записанныхъ въ алфавитномъ порядкѣ словахъ почти вездѣ обозначены, хотя въ приводимыхъ при этихъ словахъ примѣрахъ ихъ и здѣсь очень мало, иначе говоря — ударенія въ примѣрахъ обозначены только кое-гдѣ, т. е. лишь на нѣкоторыхъ словахъ. Нѣкоторое исключеніе составляетъ небольшая часть словъ на букву *К*, въ которой ударенія и на примѣрахъ поставлены вездѣ, но поставлены уже И. В. Юшкевичемъ; эта часть словъ на букву *К* переведена и на русскій языкъ. Главное измѣненіе въ передачѣ звуковъ литовскихъ словъ всей этой части рукописи состоитъ въ устраненіи написаній *j* и *ie*, служившихъ раньше для передачи сложнаго гласнаго «іе», и въ замѣнѣ ихъ однимъ начертаніемъ *ié* (рѣже *i*). Вотъ нѣкоторыя написанія изъ этой части рукописи: *liétus*, *lièpa*, *liémũ*, *nièkas*, *kamiènas*, *lièpti*, *niáuktis*, *in* (= *i*), *arklej* (*arkleī*), *aplē* (= *aplē*, *aplei*), *katièna* (*«skóra kocia»* = *katena*,

katinà), *lápina* (= *lāpenà*), *kiškiēna* («*kiškia skura*», = *kiškepà*, жем. *zuikinà*), *paršiēna* (= *parša mēsà*). Вездѣ введены новыя буквы — *l*, *č*, *š*; въ словахъ на букву *K* инфинитивъ возвратныхъ глаголовъ оканчивается на *-tiēs* (вм. обыкн. въ рукописи *-tis*). Самую важную особенность этой части рукописи составляютъ весьма частыя указанія на мѣстность, въ которой записано данное слово. Обстоятельство это, при провѣркѣ рукописнаго текста, если только мѣстность указана вѣрно, — очень важно для редакціи словаря: А. В. Юшкевичъ какъ бы самъ указываетъ, куда главнымъ образомъ слѣдуетъ обращаться за разъясненіемъ непонятнаго или возбуждающаго сомнѣніе слова.

Та часть рукописи, которая вошла во второй выпускъ настоящаго тома, представляетъ тоже нѣкоторыя особенности. Для выраженія сложнаго гласнаго «іе» здѣсь употребляется начертаніе *ë* (рѣже *è*, *e*), вездѣ измѣненное И. В. Юшкевичемъ въ *ié*. Имена существительныя даны лишь въ именительной формѣ, а при глаголахъ, которые при образованіи формъ могли бы возбуждать нѣкоторое сомнѣніе, приводится еще и форма 1-го лица настоящаго времени (въ нѣсколькихъ случаяхъ дано и первое лицо прош. времени). Родительныя падежи при существительныхъ и недостающія глагольныя формы прибавлены И. В. Юшкевичемъ; ему же принадлежитъ имѣющійся въ рукописи переводъ литовскихъ словъ на русскій языкъ (латышскаго перевода здѣсь не было) и опредѣленіе, по крайней мѣрѣ въ большинствѣ случаевъ, мѣста ударенія на лит. словахъ, вошедшихъ въ приводимые при словахъ примѣры. Рукопись со словами на буквы *E*, *Ė* переписана и переведена на русскій языкъ В. И. Юшкевичемъ (соотвѣтствующей части рукописи А. В. Юшкевича у меня подъ руками не было); имъ же измѣнены въ рукописи и нѣкоторыя слова съ примѣрами на букву *G* (словами въ измѣненномъ видѣ заклеены соотвѣтствующія мѣста рукописи А. В. Юшкевича). Какихъ-либо указаній на мѣстность, въ которой были записаны слова этой части рукописи, въ текстѣ А. В. Юшкевича нѣтъ.

Такою въ общемъ представляется выѣшняя сторона рукописнаго матеріала литовскаго словаря А. В. Юшкевича.

* * *

Перехожу къ языку словаря. Тутъ прежде всего считаю нужнымъ отвѣтить на два вопроса: на какомъ нарѣчїи лит. языка составленъ словарь, и какъ переданы въ немъ отдѣльные слова, формы словъ и весь складъ народнаго языка?

А. В. Юшкевичъ проживалъ главнымъ образомъ въ слѣдующихъ мѣстностяхъ Ковенской губерніи: въ Пушолатахъ (Понев. у.), въ Вилькіи, Велѣнѣ (Ков. у.), въ Лидовянахъ (Росс. у.) и Ольсядахъ (Тельш. у.). Въ этихъ мѣстностяхъ народнымъ языкомъ служатъ говоры трехъ главныхъ нарѣчїй литовскаго языка: въ Пушолатахъ А. В. Юшкевичъ имѣлъ дѣло съ однимъ изъ восточныхъ говоровъ верхнелитовскаго нарѣчїя, въ Лидовянахъ и Ольсядахъ — съ жемайтскими говорами, а въ Велѣнѣ и Вилькіи слышалъ среднелитовскіе говоры верхнелитовскаго нарѣчїя. Известно, что А. В. Юшкевичъ часто посѣщалъ и другія мѣстности Ков. губерніи; известно также, что А. В. Юшкевичъ, проживая въ какой-нибудь мѣстности, собиралъ слова и отъ тѣхъ лицъ, которыя являлись лишь случайными или временными жителями этой мѣстности. Въ Пушолатахъ, Вилькіи, Велѣнѣ и (особенно) въ Ольсядахъ покойнаго составителя словаря помнятъ, какъ страстнаго любителя лит. языка и лит. народной поэзіи и вмѣстѣ съ тѣмъ, какъ неутомимаго собирателя народныхъ пѣсенъ и литовскихъ словъ, матеріала для будущаго литовскаго словаря.

Составляя словарь, А. В. Юшкевичъ, миѣ думается, не придавалъ большого значенія особенностямъ отдѣльныхъ говоровъ и не стремился къ тому, чтобы въ словарѣ отразился во всей наготѣ складъ народной рѣчи. Покойный составитель словаря былъ родомъ изъ прихода Буткишекъ (близъ м-ка Эйраголы, Ковенскаго уѣзда), мѣстности, гдѣ граничатъ два говора верхнелитовскаго нарѣчїя (*dāra* и *dāru*, *genit.* *stōga* и *stōgu*, *lōvas* и *lōvos*, *infin.* *gyvėt* = *dāro*, *stōgo*, *lōvos*, *gyvėnti*), зналъ

многія особенности сосѣднихъ говоровъ — велѣнскаго (*gen. stógu, lóvos, inf. gývét*), эйрагольскаго (*dāra, gen. stóga, lóvas, diék, karó=diégia, karója*) и бетигольскаго (*dāra, gen. stóga, lóvas; infin. gývét, nukabýt=nukabinti; vāšas, vāšēlis, vāšóklei=красная смородина, šāļ=šāļa, lēšei=ляща, mēžat*=вост. и жем. mūžat*), зналъ нѣкоторыя особенности Пушолатскаго говора (*šōlat, dāra, stóga, lóvos, vařļa=šāļate, dāro, stógo, lóvos, varlē*), обратилъ вниманіе на особенности нѣкоторыхъ жемайтскихъ говоровъ (*puřnù, puřù, šīřnù, šīřstu=pūřu, šīřù; grīņšt, suņšt***)=*grīřta, sūřta, svēists-svysts=sviēstas, pōuds-pūds=pūdas*), былъ, наконецъ, знакомъ съ языкомъ литовской письменности (съ произведеніями жемайтовъ еп. М. Волончевскаго, С. Довконта, Л. Ивинскаго...). Плодомъ всѣхъ этихъ и другихъ наблюденій и вдумчивости въ области лит. языка и явился тотъ особый «діалектъ», который мы теперь имѣемъ въ составленномъ имъ словарѣ, діалектъ, который считать какимъ-нибудь однимъ нарѣчіемъ живого языка никоимъ образомъ нельзя. О нѣкоторыхъ характерныхъ особенностяхъ этого языка А. В. Юшкевича я и намѣренъ теперь высказаться.

Нѣсколько выше я сказалъ, что особенностямъ отдѣльныхъ говоровъ А. В. Юшкевичъ большого значенія, повидимому, не придавалъ. Постараюсь доказать это на примѣрахъ, взятыхъ изъ рукописи словаря; при чемъ въ данномъ случаѣ буду пользоваться главнымъ образомъ тѣми словами, при которыхъ А. В. Юшкевичъ самъ обозначилъ мѣсто ихъ употребленія. Въ словарѣ значится: *kraudinēti, Al.*; *krekenā, Al.*; *kojena, Al.* («*skura z nogi*»). . . , между тѣмъ какъ эти слова въ Ольсядахъ (*Al.=Al-sédē, pl.*) произносятся: *kriaudinēti, krekinā* и *krèkina, kōjina*,

---

*) Въ Будахъ, Бетигольскаго прихода, здѣсь ясно слышны носовые *a* и *e*; но тамъ же говорятъ: *neskīļas mēdis, vandū kīļ* (= *neskīļas mediā, vandū kīļa*), *kóje sutýst, jau sūst mēdis* (= *koja sutīsta, jau sūsta-sūsa mēdis*). Такъ же произносятся эти слова и въ нѣкоторыхъ деревняхъ близъ Велёны.

**) Встрѣчающіяся у А. В. Юшкевича формы *atšīņa, iškīņa, išpuņa* (= *atšīļa, iškīļa, išpūļa, išpuīņa, išpuļa*) мнѣ изъ народныхъ говоровъ неизвѣстны.

-põs, acc. kójina. Въ словарѣ значится: *Ľárina, Vel. (lisury, futro lisie)*, хотя въ Белѣнѣ говорятъ: *Ľapenà (шкура лисицы)* и *Ľárenos (лисыя шуба)*. При словахъ *katiéna (skóra kocia)*, *kiš-kiéna (kiškia skura bus kiškiéna)* мѣстность не показана, но вмѣсто этихъ написаній все же слѣдовало бы ожидать въ указанномъ значеніи «*katenà, kiškenà (жем. katinà, zuikinà *)*». Въ рукописи читаемъ: «*kéršiti, Vel., grozić, obiecować. Tèvas keršija dūti sunuj muši ir ješka prižasties*». Въ Белѣнѣ есть слова «*keřšyti*» и «*prigėžastis*» (жем. *pryžastis*), а выраженіе «*dūti sūnui mūši*» считаю въ народномъ языкѣ вообще невозможнымъ; я бы ожидалъ: «*tėvas keřšuja (keřšija) dūti sūnui i káilį, išpilti sūnui káilį, armušti sūnų, ir jiėska prigėžasties*». Въ словарѣ приведено «*kopti, karù, koriaù, Al.*» съ примѣрами: «*mėšlus karu su šake in vezimą, as karù medų iš avila*». Между тѣмъ слово «*in*», какъ предлогъ, совсѣмъ не употребляется въ тѣхъ мѣстностяхъ, въ которыхъ проживалъ въ качествѣ приходского священника и собиралъ лексическіе матеріалы покойный А. В. Юшкевичъ; кромѣ того, въ Ольсядахъ говорятъ «*kāru mėšlus, mēdu kōpu, iš aūlē (Вел. iš āvilu; см. въ наст. выпускѣ — iškōpti, iškōpti)*». Написаніе «*karù*» въ выраженіи «*aš karù medų*» явилось, надо думать, вслѣдствіе того соображенія, что не можетъ же «одно и то же слово *kopti*» имѣть двойное настоящее время (*kōpu* и *karù*). Я считаю возможнымъ, что А. В. Юшкевичъ, слыша въ народномъ языкѣ какую-нибудь глагольную форму или имя существительное въ какомъ-нибудь падежѣ, часто находилъ излишнимъ доискаться и записать, какъ звучать другія формы отъ тѣхъ же словъ: покойный составитель словаря могъ считать возможнымъ, когда будетъ нужно, рѣшить этотъ вопросъ прямо теоретически или по памяти. Когда затѣмъ отъ словъ, имѣющихъ флексіи, приходилось отмѣчать въ словарѣ по нѣсколько формъ, то А. В. Юшкевичъ, упустившій въ началѣ эту мелочь изъ виду, оказы-

---

*) Изъ нѣкоторыхъ мѣстностей Шавельскаго уѣзда и Бетигольскаго прихода мнѣ извѣстны (въ этомъ значеніи) и формы «*zuikinėna, stirninėna*» (ср. словарь Куршата).

вался иногда въ затрудненіи и уже волею-неволею долженъ былъ рѣшать вопросъ на основаніи теоретическихъ соображеній; въ этомъ случаѣ особенно большое затрудненіе, конечно, должны были представлять слова, сравнительно мало различающіяся въ звуковомъ отношеніи. На это могли бы указывать частью и приведенные при «kopti» примѣры. Для того, чтобы обосновать эту мысль, сошлюсь еще на нѣкоторыя мелочи, взятые изъ рукописи словаря. Въ словарѣ есть слово «késti, kētu, ketiaú» (-ciau), *Al. (žqdać)*, при которомъ въ примѣрахъ встрѣчаются только формы настоящаго времени «ket» (3-ье л.) и «keti» (2-ое л.). Въ значеніи «*сильно желать*» въ Ольсядахъ говорятъ «kētėti, kētu, kėti, kēt, kětėjaú»; слово «kēsti» въ этомъ значеніи мнѣ неизвѣстно. Въ словарѣ приведено: «kesti, ketù, ketaú, kesiu, *Al. (zamyšlac, obiecać)* съ примѣрами: «aš ketaú atvažiūti pas tavę, o tu keti pas mane» и (приписаннымъ позже) «vakar ketiaú ejti, ale ne išejaú; keste užsiketiaú ir ejiau vėžauti». Здѣсь скорѣе всего произошло смѣшеніе нѣсколькихъ глаголовъ: а) обще-жемайтскаго «kētėti, ketù, kětėjaú» (при ketinti, -inù, -náu), *напрягаться, собираться*, б) «užsikeĩsti (*Сув. губ.*), užsikeičiù, užsikeičiaú» (и «užsikēsti?»; ср. у Довконта «óssikietęs (= užsikėtęs) koksaj Kalnienas ar Žamajtis», Budas, p. 89), *пожелать настоять на своемъ, заупрямиться* и с) приведеннаго выше Ольсядскаго «kētėti». Затрудненія, конечно, не было бы, если бы А. В. Юшкевичъ въ самомъ же началѣ, при записываніи слова, отмѣчалъ и разныя формы отъ него, а то обстоятельство, что въ начертаніи слова «kesti» приведенномъ въ словарѣ, есть буква е, вмѣсто которой въ примѣрѣ, приписанномъ позже, является е (ketiaú, keste užsiketiaú), рѣшенія вопроса нисколько не облегчаетъ, потому что въ примѣрахъ, приписанныхъ позже, А. В. Юшкевичъ буквою е почти не пользуется. Въ словарѣ приведено слово «mėnžtj, -žnù, -žiaù, *brukać*» съ примѣромъ: «kam mėnži nauji drabužiai, t. i. valkiųji». Мнѣ извѣстно лишь слово «mėžti, -žiu (*жем.* -žu), -žiau (ср. *жем.* sumėžiau barščius-barkščius = viėną nuskýniau, kita palikau, я произвелъ въ бураковыхъ урядахъ безпорядокъ) и mýžti,

mežù, išmežu (*Бетт., Шидл., Кельмы* съ носовымъ *ę*, *Вел. и Влад.* mežù, išmežu, *вост. и Мариамп.* муžù, išмуžù, *Понев.* miàžũ, išmiàžũ *), *жем.* муžù, išмуžu), мужаũ. Возможно, что • здѣсь произошло смѣшеніе двухъ словъ — «mežti» (kam meži drabužiùs, или *соби́р.* drabužĩ, drobùžĩ) и «mũžti» (kam meži drabužĩ, гдѣ «mežĩ» есть форма несовершеннаго вида для глаголовъ «армũžti, сумũžti»), но рѣшеніе вопроса затрудняется тѣмъ, что у А. В. Юшкевича отъ глагола «mũžti» приведена форма настоящаго времени «mežu» и есть глаголѣ «mežti» (въ рукописи даже два глагола «mežtj» и «miežtj»). Отъ существительныхъ, приводимыхъ изъ Пушолатскаго говора, отъ тѣхъ именно существительныхъ, которыя въ именительной формѣ оканчиваются въ этомъ говорѣ на -la (= *зап. в.-лит.* -la и -lė), родительный падежъ у А. В. Юшкевича образованъ, повидимому, самостоятельно: этотъ падежъ въ рукописи получилъ окончаніе -os, хотя въ Пушолатахъ (Pūšalotas, -ta, m.) онъ оканчивается въ данномъ случаѣ на -ės (ср. Пушол. abišala **), -lės, *сукрой*; kórļa, -lės, *родъ монопа*; sāļa, g. sālės, *островъ*).

Иногда А. В. Юшкевичъ, зная и изъ народнаго языка глаголѣ съ приставкою, образуетъ изъ него простой глаголѣ, уже безъ приставки и даетъ при немъ примѣры, которые являются, по моему мнѣнію, довольно искусственными. Такъ, при словѣ «viežtj», которое приведено мною выше, есть такіе примѣры: «Dvi seseri viežiasi ir šnekas, o kitos ne užsiviežia. Viežtj ne užsiviežia jis ejtj pas tavens blogáj padarens». Слово «viežiasi» я склоненъ считать именно образованнымъ самимъ А. В. Юшкевичемъ, а инфинитивъ «viežtj» — прибавленнымъ для того, чтобы слово «užsiviežtj» можно было помѣстить въ словарѣ при сомнитель-

*) «Miàžũ» говорятъ въ тѣхъ же мѣстахъ Поневѣжскаго уѣзда (въ Жеймеляхъ, Иоганнишкеяхъ), въ которыхъ говорятъ: «grĩažĩ, išgrĩažĩ, drĩstũ, (= grėžũ, išgrėžũ, drĩstũ-drėšũ)». «Drĩstũ» при «муžũ» говорятъ въ восточныхъ (Понев. «miàžũ») говорахъ и около Мариамполя.

**) Въ Пушолатахъ говорится «abīšala» (*вост. об.* abỹšalė, abỹšalũ, -lės, -lūs) и «Pūšalotas» (ĩ и ũ = гласные средней долготы; буквами *й* и *ї* здѣсь выражаются глухіе гласные звуки).

номъ глаголѣ «viežtjs»: подъ словомъ «užsiviežtj» въ соотвѣтствующемъ мѣстѣ дано довольно много примѣровъ, въ которыхъ въ значеніи «viežiasj» употребляется сложный глаголъ «užsiviežia» (въ примѣрахъ дано только «ne užsiviežti»). Когда у А. В. Юшкевича даются слова, въ родѣ: gálti, -lstu, -laũ (galte sunegálstu), gaĩlti, gaĩlsta, gaĩla (gaĩlti pagaĩla), giřsti, girstu, girdaũ (giřste pagirdaũ), gĩrti, -rstu, -raũ (girte apgĩra, gĩrte pragĩra), ožiũtj (ožka ožiũtj apsjožia, t. i. vajkus gimdē), zgribtjs, zgribũs, zgribaũs (zgribtj susizgribaũ, ne dũsũ šņa, bo mažáj beturiũ)... , то изъ этого еще не слѣдуетъ, по моему мнѣнію, заключать, что простыя формы — gálsta, gāla, gaĩlsta, -la, giřsta, giřda, gĩrsta, gĩra, ožiũja, -žĩva, zgriĩbas, zgrĩbos дѣйствительно употребительны въ живомъ языкѣ. Равнымъ образомъ отсюда не слѣдуетъ дѣлать тотъ или иной выводъ объ употребленіи въ языкѣ инфинитивовъ въ родѣ gĩrte, girstē, gálte, gaĩlti, ožiũtj, zgribtj: въ примѣрахъ, приводимыхъ при глаголахъ сложныхъ съ приставками, А. В. Юшкевичъ ихъ почти не употребляетъ или употребляетъ весьма умеренно, при чемъ употребленіе инфинитивовъ въ этихъ случаяхъ является болѣею частью вполне объяснимымъ и понятнымъ. Объяснимыми я считаю инфинитивы и при глаголахъ «išgièdrēti» и «išgièdróti» (см. словарь); впрочемъ, оба эти слова перенесены мною изъ словъ на букву G, изъ которыхъ, собственно говоря, слѣдовало перенести въ соотвѣтствующія мѣста и глаголы — gálti, gaĩlti, giřsti, gĩrti (apgĩrti, pragĩrti), gýtelēti, gurbēti..., такъ какъ переводить-то, когда имѣлись въ виду приведенные подъ этими словами примѣры, приходилось не слова — gálti, gaĩlti..., а sunegálti, pagaĩlti, apgĩrti, pragĩrti, pragĩrsti, pagýtelēti, išgurbēti. Кромѣ того, надо имѣть въ виду, что А. В. Юшкевичъ въ началѣ писалъ оба инфинитива («mēsti» и «mestē») одинаково («mestj»), а потомъ, когда, переписывая рукопись, сталъ различать въ немъ двѣ формы, могъ ихъ и смѣшивать; по крайней мѣрѣ въ такомъ примѣрѣ, какъ «gýtelēte pagýtelēja žĩrgas (v. gýtelēti)», я считалъ бы болѣе уместнымъ инфинитивъ «gýtelēti» (Gýtelēti pagýtelėjo žĩrgas, ale dīrbti jũ vargũ

begalėsiu, *поздоровѣть-то поздоровѣлз*, да...). Привожу нѣсколько взятыхъ изъ народнаго языка примѣровъ, изъ которыхъ должно явствовать употребленіе въ извѣстныхъ случаяхъ инфинитивовъ въ литовскомъ языкѣ: 1) *kad neĩna, vestė atvėsk; vākar nė iš viėtos, o dabar bėgte* (Map. *bėgtė*, *вост.* *bėgti* = *bėgtė*) *bėga, ant stālo knygų tarýtum kráute* (*вост.* *krautė*) *pikráuta*; 2) *Ar pats mātė? Pats matýti nemāte, bet* (*видѣть-то самъ не видѣлз*, но...) *nũ kitũ girdėjo. Ar jau nušienāvo piėvas? — Nušienāuti nušienāvo, ale māža teĩaimėjo. Ar mėtė? — Mėsti* (*вост.*: *mėst*) *mėtė, tik nepatáikino; Ar bėgo kumėlė? — Bėgt* (*bėgt, bėgti*) *bėgo išprādžių, ale paskuĩ priiĩso*... Относительно употребленія этихъ инфинитивовъ въ отдѣльныхъ говорахъ мнѣ извѣстно слѣдующее: 1) у жемайтовъ инфинитивы обыкновенно не различаются по окончаніямъ (ср. *degti deg* = *degtė dēga* и *dėgti dēga*; *bėgti bėg* = *bėgte bėga* и *bėgti bėga*; *zgribti* (*в.-лит.* *grĩbti*) *pasizgribáu* (*спохватиться-то я спохватился*), *bet nepataisáu*); это различіе дѣлается только у нѣкоторыхъ южныхъ жемайтовъ, напр. въ приходѣ Гаврахъ, гдѣ есть «*mėsti*» и «*mestė*»); 2) въ тѣхъ случаяхъ, гдѣ въ в.-лит. нарѣчій употребляется инфинитивъ на *-te*, приставка въ инфинитивѣ невозможна; она возможна, хотя далеко не во всѣхъ нарѣчійхъ, только въ тѣхъ случаяхъ, когда инфинитивъ въ верхнелитовскомъ нарѣчій оканчивается на *ti*, *t̃*, *t*; 3) въ Тельшевскомъ уѣздѣ, въ значеніи верхнелит. инфинитива на *-te*, употребляется и форма съ окончаніемъ *-tinai*: *nadĩdeli dákta gáľ i verptinā išveĩpti, dĩdeli rėk svertinā išsveĩti* = *nedĩdeli dáiaktą gáľ (можно) ir verptināi (= verptė) išveĩpti, dĩdeli reĩk svertināi (= svertė) išsveĩti* (ср. *gultināi, в.* *gulĩti*); отъ этой формы слѣдуетъ отличать употребляющійся въ восточныхъ говорахъ (наряду съ инфинитивомъ на *t̃*) инфинитивъ на *-tėnai* (ср. *reĩk darý-tėnai; dũtėnai dāvē, bet nenógom*), гдѣ слогъ *tė*, при отсутствіи на немъ ударенія, получился изъ *-tiė* (въ Кунишкахъ говорятъ «*darýtėnai*», не «*darýtėnai*»); 4) въ нѣкоторыхъ западныхъ говорахъ верхнелитовскаго нарѣчія вмѣсто инфинитива на *ti* въ приведенныхъ выше примѣрахъ употребляется инфинитивъ на *te*,

всегда безъ приставки (ср. *Ar nubėgsi, žirgėli, šiimtą mylėtu?* — *Bėgte nubėgsu, rasi galėsu*); 5) въ приведенныхъ выше примѣрахъ, наряду съ инфинитивами — *matyti, nušienauti, bėgti, mėsti*, употребляются и выраженія — *dėl mātymo, dėl šienavimo, dėl bėgimo, dėl metimo*; въ значеніи инфинитива на *-te* употребляются въ отдѣльныхъ говорахъ нѣкоторые старые, обратившіеся въ нарѣчія, творительные падежи (*восст. guldom, sėdom*).

Нѣсколько выше я высказалъ свое предположеніе относительно такихъ словъ, какъ *galti, galiti, ožūti*... , которыя я считаю, по меньшей мѣрѣ, возбуждающими сомнѣніе. Еще болѣе сомнительными представляются для меня такія слова, какъ *girdis, gidis, jautà*. Изъ жемайтскихъ говоровъ мнѣ извѣстны — «*nėgirdis*» и «*nėvydis*», а изъ верхнелитовскихъ — *nėjauta* (возможно, что жемайты говорятъ и «*nėvidis, nėgidis*», ср. жем. «*nėbilis*»); я думаю, что «*gidis, girdis, jautà*» образованы А. В. Юшкевичемъ изъ «*nėgirdis, nėjauta*» и, пожалуй, возможнаго въ языкѣ «*nėgidis*», по крайней мѣрѣ примѣры, которые даны при словахъ — *girdis, gidis, jautà*, мнѣ кажутся въ своей цѣлости искусственными, не народными. — Есть въ рукописи категорія словъ, возбуждающихъ къ себѣ особенное недовѣріе; я имѣю въ виду слова, которымъ А. В. Юшкевичъ старается придать не существующее въ языкѣ значеніе, или такія заимствованныя слова, которыя составитель словаря пытается связать съ существующими въ языкѣ литовскими, не заимствованными словами или вообще поставить въ связь съ другими словами, вошедшими въ словарь. Сюда я отношу такія слова, какъ: *gausėti* (въ приведенномъ въ словарѣ примѣрѣ «*gausėjau obalų grūdų, t. y. daug gavaū*»), *gāvas* (ср. «*gāva gavėdamas daug gausi*»), *gefbtì* (въ связи съ «*garbõrnis, garbas*»), *gúdas* (въ значеніи «*привычка, навыкъ; обыкновенный*», ср. «*gūsti, gundù, prigūsti*»...), *jumperke, jūmprova, viežetjs, -žius* *) (*mieć się za chędogiego: «aš viežūs ejtj*

*) Здѣсь, кромѣ того, смѣшаны, повидимому, два глагола: *vežėti* (ср. жем. *arpežėti, arvažius: vergýbas žemaitė ne arpežėje, не сносили, не терпѣли, žmonė arvažius širdys, -deis*), и *в.-лит. neužsiviežti* (ср. *jis galėtu palėpti, ale neužsiviežia*).

in piršlus, svečius, t. i. aš *vezlības*; viežētjs ira *vezlībāj* užsīlāj-kītj, bo aņs ira *nenusivežāns*, t. i. *nevaļas*), žānsītis (м. и -*tē*, f. *gešie*), žānsīs, м. (*gešior*: «piļkāsīs žānsīs, piļkoji žānsīs»)... Слова «garvežūs, garplūkūs» я склоненъ считать новообразованиями, принадлежащими тоже А. В. Юшкевичу, но образованиями довольно удачными *).

У А. В. Юшкевича встрѣчаются такіе глаголы, о существованіи и употребительности которыхъ въ живомъ языкѣ я рѣшительно затрудняюсь сказать что-нибудь определенное. Я имѣю въ виду такіе глаголы, какъ: *gīdinti*, *gynēti*, *gīrdinti*, *gīrdinti*, *gyrēti*, *gulēdinti*, *īutēdinti*... Глаголъ «*gynēti*» мнѣ извѣстенъ только съ приставкою: *ragynēk* = *ragiņk kiēk*, *pavaryk galēļi* (ср. *padirbēk*, *pamolēk* = *pa mālk vaļandēļe*, *pastūmēk*, *panēšēk*-*panyšēk*, *pavēžēk*-*pavyžēk*, *paļukēk*, *paļūžēk*, *paējēk*-*pays-tēk*, *paūdēk* = *pa āusk vaļandēļe*, *trūputi*...). Впрочемъ, нѣкоторые глаголы этого типа извѣстны изъ народныхъ пѣсень и безъ приставокъ (*īūkēti*); сюда, конечно, относится по образованію и такой глаголъ безъ приставки, какъ «*lydēti*» (*проводятъ*); но «*gynēti*, *gyrēti*» изъ разговорнаго народнаго языка мнѣ неизвѣстны, какъ неизвѣстна отъ нихъ и форма настоящаго времени («*gynūi*, *gyrūi*? ср. «*lydžūi*»); въ формѣ настоящаго времени мнѣ не пришлось слышать и глаголовъ «*panēšēti*, *ragynēti*»... («*panēšūi*, *ragynūi*? ср. «*paļydzūi*»). Слово «*gīrdinti*» я считалъ бы возможнымъ только, какъ діалектическое видоизмѣненіе глагола «*gīrdyti*» (ср. «*migdinti*» при «*migdyti*» = *migyti*); приведенный въ словарь подъ этимъ глаголомъ примѣръ я бы выразилъ такъ: «*pats geriū ir kīta gīrdau*». При словѣ «*gīrdinti*» данъ примѣръ совершенно похожій на тотъ, который приведенъ при «*gīrdinti*». Хотя глаголы «*gīrdinti*, *gīdinti*» (при «*girdēti*, *gīdōti*») по своему образованію должны считаться возможными въ языкѣ (ср. «*gūlinti*, *jūdinti*» при «*gulēti*, *judēti*»), но, насколько мнѣ извѣстно,

*) Раньше я считалъ новообразованиями и такіа слова, какъ *gārvilka*, *gāra-lāide* (= *gartaide*, *gāralaidē*, *gāralaide*), *gārlinda* (= *garlenda*, *gārlenda*), но затѣмъ оказалось, что эти слова въ народномъ языкѣ дѣйствительно существуютъ.

въ народѣ не говорятъ: «jaūtinu, šaūkinu, girdinu, rėginu (хотя есть «rāginu»), grėdinu» (= *daraũ, kad jaũstũ, šaũktũ, girdėtũ, rėgėtũ, grėdėtũ*). Для выясненія вопроса объ употребительности этого рода глаголовъ, считаю нужнымъ привести еще слѣдующее. Въ литовскомъ языкѣ, особенно въ жемайтскомъ его нарѣчїи, употребительны глаголы съ окончаніемъ *-d-inti*, которые во второмъ выпускѣ словаря названы *) «*verba passivo-causativa*». Они образуются отъ такихъ «*verba passiva*», какъ «*skėl-d-ėti*» (*раскалывается*), «*sver-d-ėti*» (*быть повиснувшимъ; шататься, терять равновѣсїе*) и отъ всякихъ глаголовъ, имѣющихъ переходное значеніе (*skėl-d-inti, sver-d-inti* при *skėldėti-skėlti, sverdėti-sveřti, nėš-d-inti, dīrb-d-inti* при *nėšti, dīrbti*...). Глаголы эти всегда выражаютъ такое дѣйствіе, при которомъ «дѣйствующее лицо» является только распорядителемъ, а настоящими дѣйствителями или исполнителями дѣйствія должны быть другія лица, въ предложенїи не выражаемыя. «*Siūdinu vaĩkui švarkėlį-šarkėlį*», — говоритъ отецъ, заказавшій для сына платье или принявшій уже мѣры къ тому, чтобы *платье* для мальчика *было сшито* («*siuvũ vaĩkui švarkėlį*», — скажетъ портной, который дѣйствительно шьетъ это платье). Другіе примѣры: *sveřdinu trėbą* значитъ — *daraũ, kad trėbą sverdėtũ, kad trėbą būtũ pasvertą*; *skėldinu mėdį* (*daraũ, kad mėdis skėldėtũ, kad būtũ skėltas-pėrskeřtas*), *vīrdinu ropūtės* (*daraũ, kad ropūtės būtũ išvīrtos*), *kėpdinu dūną* (ср. «*keptą dūną*»), *dėgdinu plytą* (ср. «*dėgtos plytos*»), *bėrnas pavėgdino árklus* (*далъ украсть лошадей*), *kam nušáudinai zuĩkį-zuĩkį-kĩškį* (*зачѣмъ далъ застрѣлить зайца*), *apeĩdinau zuĩkį* (ср. «*zuĩkis ápeitas*»), *kam suėzdinaĩ muĩlą, iškĩřzdinaĩ mĩšką, saũsindini piėvą, lėšindini vĩštą* и т. д. Въ жемайтскихъ говорахъ Тельшевскаго уѣзда (въ Корцянахъ, Мосядахъ, Ольсядахъ, Кальварїи) употребляются въ этомъ значенїи глаголы съ оконча-

---

*) «*V. pass.-caus.*» на *-d-inti* особенно употребительны у жемайтовъ. Съ ихъ значенїемъ и употребленїемъ въ жемайтскомъ нарѣчїи (въ его хвейданскомъ говорѣ) меня впервые познакомилъ проф. кс. К. Явнисъ. Въ верхнелитовскомъ нарѣчїи эти глаголы употребляются гораздо рѣже.

нѣмъ *-inti* (не *-dinti*), образуемые тоже отъ глаголовъ переходныхъ (ср. *lūž-ėti, ломаться*, при *skél-d-ėti, раскалываться*).
Примѣры: *aptraukinau káilinius, sušaužinau lāzdą, nupirkinau, parvõginau árklį, kam nujėdinai javùs, išdėginau plytàs, atvėdinau vaikùs, iskėrinau dūną* («*iskėpdinau, iskėrinau dūną*», — говорить «баринъ»; но «*iskėrinau*» говорить часто и «рабочій», см. ниже), *iškiřtinau mēdę, padĩrbinau tĩltą* («*padĩrbinau*» при «*padĩrbdinau* *bu-ką*» говорить, кажется, всё жемайты) и т. д. Въ тѣхъ, однако, случаяхъ, когда основа переходнаго глагола оканчивается на гласный и (обыкн.) плавный или носовой звуки, и въ извѣстныхъ мнѣ говорахъ Тельшевскаго уѣзда «*v. pass.-causativa*» оканчиваются на *-dinti*: *nupĩaudinau žolę, nušaudinau zuikį, išraudinau medelį, ravėdinu žolės, išardinau piėvą, kam išgėrdinai vĩaą ālų, iskũldinau rugiũs, nupĩndinau vainĩką, kam suiĩmdinai (u sujėminai) draugũs* и пр. Отъ «*v. pass.-causativa*» слѣдуетъ отличать обыкновенные винословные глаголы, съ окончаніемъ *-inti*, которые, въ отличіе отъ первыхъ, можно было бы назвать «*v. activo-causativa*». Эти глаголы образуются отъ глаголовъ, употребляемыхъ въ непереходномъ значеніи, и отъ именъ прилагательныхъ. Они обозначаютъ, что дѣйствующее лицо является лишь виновникомъ или попустителемъ извѣстнаго дѣйствія, состоянія или просто признака какого-нибудь другого предмета. Поясняю примѣрами: *lėsinu vištą* (дараũ, kad vištà lėstu, гдѣ «*lėsti*» — глаголъ непереходный), *ėdinu árklį* (lėidžiu árklui paėsti; «*ėdinu árklį*» имѣло бы значеніе «*ėzdinu árklį*», см. выше), *žibinu, dėginu žvākę* (дараũ, kad žvākė žibėtu, dėgtų; ср. *žvākė žĩba, dėga*, см. выше «*dėg-dinti*» и «*dėginti*»), *kėpinu dūną* (дараũ, kad dūna kėptų, ср. «*dūna kėpa*»; «*kėpinu dūną*» можетъ сказать «рабочій», который самъ смотритъ за тѣмъ, чтобы хлѣбъ выпекся), *vėdinu, parvėdinu* (не «*apvėdinu*») *sũnų* (женю сына, дараũ, kad sũnũs vėstu, parvėstu, kad bũtų vėdęs, parvėdęs: «*vėsti, parvėsti*» здѣсь — глаголы среднѣе), *kam išbėginaĩ pũtrą, jėdinu* (жем. *jodinũ*) *vaĩką* (дараũ, kad vaĩkas jodytų, pajodytų), *viřvę, pũdą, varĩnį* (котелъ, жем.) *vĩrĩnu* (ср. «*viřvė sũvirė, pũdas-varĩnis vėrda*»), *saũsinu piėvą, gė-*

rinu ļaūķa, pa-sēninai žmōņa и т. д. Къ этимъ глаголамъ принадлежитъ по своему значенію (не по образованію) и глаголъ «valgydīti (*жем.* valgydinti): valgydinū vaīķa, šeimyna = daraū, kad vaīķas, šeimyna valgytū (не «būtū valgomas, -ma»). Сюда же принадлежатъ по образованію и такіе глаголы, какъ: mokinū (*учу*, daraū, kad mokētū, гдѣ «mokēti» — глаголъ средній), traukinū (daraū, kad susitrāuktū: piēna, grybūs traukīna; patraukīno žmōgū, ср. žmōgūs patrūko, trūkī gāvo; kam sutraukinaī káilinius = padareī, kad susitrāuktū, ср. выше aprāukinau káilinius = aprāukdinau káilinius, v. aprāukti), ļaužīti (vaīķas iš prādžiōs neprisīdavē, *не признался*, o paskuī tėvas dėlto išļaužīno, *выпыталъ, заставилъ признаться*; tārdytojas kai pradėjo ļaužīti, *пытать*, ir pasisakiaū, prisīdaviau pavōges, *признался съ краемъ*). Если принять въ соображеніе существованіе въ языкѣ еще и другихъ классовъ глаголовъ, которые частью по значенію, частью по образованію близко подходятъ къ приведеннымъ выше, — я имѣю въ виду существованіе такихъ глаголовъ, какъ: skáldyti, spárdyti, tárdyti (при skélti, spirti, tirti); paišyti, tráukyti, ļaužyti (при piēsti, tráukti, ļaužti); gýdyti, girdyti, púdyti, šildyti (при gýti, -girti, púti, šilti); stabyti (*жем.*; *с.-лит.* stabdýti), migýti (*с.-лит.* migdýti), mókyti (*жем.* и *вост.*, ср. выше mokinti) — при nustēbti, už-mìgti, iš-mókti, — то будетъ вполне понятно, почему эти классы глаголовъ въ разныхъ говорахъ литовскаго языка стали смѣшиваться. Этому способствовало, между прочимъ, и то, что нѣкоторыя формы отъ разныхъ глаголовъ (šáudyti и šáudinti, tráukinti и tráukyti) въ отдѣльныхъ говорахъ прямо-таки звучатъ одинаково (šáudysiu, tráukysiu — отъ šáudyti-šáudinti, tráukyti-tráukinti). Смѣшеніе это, весьма незначительное у жемайтовъ, очень сильно въ верхнелитовскомъ нарѣчьи, хотя и здѣсь, конечно, оно имѣетъ свои предѣлы; по крайней мѣрѣ, едва ли гдѣ-нибудь въ русской Литвѣ употребительны такіе глаголы, приводимые въ словарѣ Куршата, какъ: bėgdinu, išbrĩzdinu, stovėdinu, važiũdinu. Здѣсь, однако, возвращаясь къ словарю А. В. Юшкевича, я долженъ оговориться: если при гла-

голѣ «*pasėninti*» (ср. «*sėnas*») существуетъ «*pasėndyti*» (ср. «*pasėnti*, «*sėstu*»), а при этомъ послѣднемъ — *диал.* «*pasėndinti*» (*Бел.* «*pasėdyt*, «*-dinau*»: ar dā ne *pasėdinau* = *pasėndinau* *) *pačiōs*), то возможно, что въ нѣкоторыхъ говорахъ существуютъ и глаголы — *gulėdinti*, *įutėdinti* (при «*gulėdyti, «*įutėdyti?»), хотя для того, чтобы положительно утверждать, что эти глаголы дѣйствительно существуютъ въ живой рѣчи какого-нибудь говора литовскаго языка, у меня все-таки нѣтъ никакихъ данныхъ.

Перехожу къ нѣкоторымъ особенностямъ, представляемымъ словами А. В. Юшкевича, какъ частями предложеній и отдѣльныхъ выраженій.

Въ рукописи, особенно при описаніи значенія отдѣльныхъ словъ, довольно часто попадаются выраженія такого типа: *mašina dël kùlima javũ*, *mašina gerà dël kùlima javũ*, *tvorà par ūkininkà užtvértà*, *tvora nũ ūkininka užtvértà*, *galvįjei kandamĩ nũ bimbalũ* (въ значеніи: *javũ kulamõji mašinà*, *mašinà javams kulti*, *mašinà gerà javams kulti*, *tvorà ūkininko užtvértà*). Выраженія типа «*mašinà dël kùlima javũ*» мнѣ приходилось слышать въ Литвѣ только отъ лицъ интеллигентныхъ и «бывалыхъ» или въ тѣхъ случаяхъ, когда рѣчь заходила о предметахъ, выходящихъ изъ сферы обыденныхъ интересовъ крестьянина; выраженій, въ родѣ «*tvorà par ūkininkà*, *nũ ūkininka užtvértà*» (въ указанномъ выше значеніи) я совершенно не слыхалъ въ народномъ языкѣ Ковенской губерніи. Такихъ конструкций, какъ — «*jau reĩkia rugėĩ sėti*» (*Понев.* и *jau reĩkia rugiũ sėti*, *жем.* *jau reik rugiũs sėti*), *jau laikas* (*осст.* *jau mėtas*) *miẽžeĩ piãuti* (*жем.* *j. laikas miẽžiũs piãuti*), *piėnas sveĩka gėrti*, у А. В. Юшкевича, кажется, совершенно нѣтъ, а между тѣмъ эти обороты въ большомъ употребленіи въ Веленѣ и сосѣднихъ съ нею мѣстностяхъ. Подобные обороты слышны и у жемайтовъ, но тамъ они возможны въ болѣе

---

*) Глаголъ, «*pasėndyti*» (при «*pasėnti*») существуетъ въ языкѣ на ряду съ «*ap-tvĩndyti*, «*sušĩldyti*» (при «*ap-tvĩnti*, «*sušĩlti*»), а «*pasėndinti*» (при «*pasėndyti*») могло явиться тѣмъ же путемъ, какимъ при *miėgdyti* (= *migyti*) явилось въ нѣкоторыхъ говорахъ «*miėgĩnti*».

рѣдкихъ случаяхъ: Benè jam dārbs rūpēje dīrbti, jam rūp jau ruģeī piāuti, man atsitīka gērs arklīs piṛkti.

Во многихъ мѣстахъ второго выпуска, особенно во второй его половинѣ, тѣ обороты А. В. Юшкевича, которые я считалъ особенно неправильными, я иногда «исправлялъ», приводя отъ себя при этихъ оборотахъ и такія выраженія, которыя считалъ болѣе отвѣчающими духу народнаго языка литовцевъ; въ первой части выпуска я затруднялся приписывать какія-либо «исправленія» (основного текста я нигдѣ, конечно, не измѣнялъ) и обыкновенно оставлялъ всѣ обороты и выраженія А. В. Юшкевича прямо въ томъ видѣ, въ какомъ они приведены въ рукописи словаря. Привожу нѣсколько примѣровъ съ такими сомнительными для меня оборотами и выраженіями, являющимися, на мой взглядъ, во всякомъ случаѣ, необычными для народнаго языка: 1) *ant gaūgara Vilkijōs* (v. gaūgaras), 2) *atvažiāva gaudīklei vaikūs gaudyti* (v. gaudīklis), 3) *eīnu grėbėžį išvadūti* (v. grėbėžis), 4) *gajūtis, žolė, gýda* (v. gajūtis), *gegūžis, žolė, įra pavidała eglėlės* (v. gegūžis), *šauklīs žmōgus brólį gycūja už mәне* (v. gycūti), 5) *ans pīnigus gókši, nor išvémti* (v. gókšėti), 6) *giltīnis nóras gīlda ant širdiės* (v. giltīnis), 7) *eīva į grumtýnes, piēmens eīna į grumtýnes* (v. grumtýnės), 8) *rėgias gaūsei gaūsinau mėsōs idėti* (v. gaūsinti), 9) *į gandrýną sùlek gandrų daug, pirm išlėkìma svetuī* (v. gandrýnas), 10) *glėrg, glėrg vaīkas nosi ne iššnārpštes glergėja smūrgais* (v. glėrg), 11) *gerklė gýz vogūmas nū bũlbės gaižiōs* (v. gyžėti), *gerklė gaižulys nū gaižių bũlbų* (v. gaižulys), *gyžulys gerklė gýžia* (v. gyžulys), 12) *kúnas veřšia naujeĩ gĩmusia gleñž* (v. glėžti), 13) *gmáubdamas šiēna glėbį dėk į kúgį* (v. gmáubti), 14) *vaīkas grabnūs priė griėbìma* (v. grabnūs), 15) *gáudindamos prisigáudina meřga* (v. gáudinti), 16) *grobstėklis pagróbste, kad nė suėsti gál* (гдѣ подразумѣвается, вѣроятно, — «нė šėip suvartótì», v. grobstėklis), 17) *grōbis įra daug gavìmas, gausi grōbì... pas tą asābą* (v. grōbis), 18) *grobėklis gróbìa jėbiką* (v. gróbtì), 19) *iš šaknų įra išplėša arba slūksna* (v. išplėša), 20) *beįgant išvaīką tráukti praplyša tiñklas* (v. išvaīka). Во всѣ эти предложенія,

если слѣдовать духу живого народнаго языка, какъ я его понимаю, я считалъ бы нужнымъ внести кое-какія измѣненія, именно я считалъ бы болѣе народными слѣдующіе обороты: 1) *ant Vilkijs gaūgara*; 2) *atvažiāva gaudīklei vaikū gāudyti*, *atv. g., ims vaikūs gāudyti*; 3) *einū grebēžia išvadūti*; 4) *gajūtis gýda*, *gegūžis ūgra eglėlės pavidaļa, šauklīs bróli gycūja* (приложенія -*žolē, žmōgus* здѣсь непужны: литовецъ можетъ сказать такую фразу лишь лицу, уже знающему, что *gajūtis, gegūžis — žolē, ne mēdis, a šauklīs — žmōgūs*); 5) *ans gókši, nor pīnigus* (*вост. -gū*) *išvémti*; 6) *giltīnis* (здѣсь скорѣе «*gilamasis*») *nóras širdi gilda* (хотя едва ли простолюдинъ построить такую тяжелую фразу; онъ легко скажетъ одну половину всей фразы, какъ бы отвѣчая на вопросы — «*ką padāra giltīnis nóras*» или «*kóks nóras širdi gilda*»?); 7) *eīvā grumtynių, piemens eīna grumtynių, grumtynėmis* (ср. *imtynių, imtyn, galėtynėis* *); ср. провинц. «*w dqžki*»?); 8) *rēgis, rēgės gaūsinau mėsos idėti, rēgis gaūsei norėjau mėsos idėti*; 9) *priēs (gañdrams) išlekiant, pr. (g.) išlėksiant susirenka visas gandrýnas, — teip daug jų tūkart atsirañda*; 10) *glėrg, glėrg (vaika) nosis* (остальное, мнѣ кажется, прибавлено для поясненія предыдущаго; ср. «*strykt, strykt kiškis*»); 11) *nū tos būlbės man gerklė* (*nom. и locat.*) *gýž* (*vogūmas* — лишнее слово; что въ данномъ случаѣ *būlbe — gaiži*, видно и изъ глагола «*gýž*», при которомъ слово «*gaiži*» только портитъ фразу, дѣлая ее невозможною въ естественной, безыскусственной рѣчи); *mán i gérkle igiža, gerklė gyžė* (*жем.*), *gýž* (*жем.*), *gýži*; *ar jau prąreja gyžulīs, gaižulīs? pīrmà toks gyžulīs būva gerklė, dabar prąreja* (всѣ эти выраженія мною записаны изъ народнаго языка; выраженій «*gyžulīs gerklė gýžia*» и «*gerklė gaižulīs nū gaižiū būlbių*» не могу считать случайно схваченными изъ устъ народа, точно такъ же, какъ не считалъ бы таковыми и выраженій — «*skaudulīs kójoje skaūda*» или «*kójose skaudulīs nū skaudžiū rýkščių*»); 12) *veřsis tuj turėtas glėža, glėšta* (слово «*kúnas*» при «*veř-*

* «*I grumtynės eiti*» могло бы значить — «итти туда, гдѣ борются» (ср. «*eiti i išleistuvės*»).

šia» являлось бы очень необычнымъ для простолюдина-литовца, другое дѣло — «žmōgaus kūnas»; «gĩmti, gĩmti» по отношенію къ животнымъ неупотребительно); 13) sugniáubęs šiēna glėbį ir dėk į kúgį (*praes.* gniáubdamas здѣсь необычно; обычно будетъ — gniáubk, sugniáubk glėbį ir dėk (*подраз.* «sugniáubęs») į kúgį: «begniáubdamas žmōgus negál į kúgį padėti»); 14) vaĩkas grabnūs, *v.* grabūs (выраженіе «ргіе гріебѣма» въ данномъ случаѣ считаю лишнимъ: прибавляя это выраженіе къ слову «grabnūs», А. В. Юшкевичъ, мнѣ кажется, скорѣе объясняетъ слово «grabnūs», чѣмъ даетъ фразу, записанную изъ живой рѣчи); 15) mergà prisigáudina (причастіе «gáudindamos» я считалъ бы возможнымъ въ такой фразѣ, какъ: «kur ne prisigáudis, pati gáudindamos!», какъ ей не обмануться, коли она сама на то идетъ! ср. также «eĩk eĩdamas, bėk bėgdamas», собств. *ступай, коли идешь, бѣги, коли бѣжишь; ступай же, бѣги же*); 16 и 18) grobstėklis pagróbste, grobėklis gróbia (эти выраженія, сами по себѣ вѣрныя, едва-ли однако возможны въ естественной рѣчи; на вопросы «kas pagróbste, kas gróbia» отвѣтятъ «grobstėklis, grobėklis», а на вопросы «ką padāre grobstėklis, ką dāra grobėklis?» можетъ, конечно, получиться и отвѣтъ «grobstėklis pagróbste, grobėklis gróbia», но это обстоятельство еще не можетъ быть оправданіемъ приведенныхъ въ *словарь* выраженій: на мой вопросъ — «dėlko uga šita mašinà?» простолюдинъ мнѣ отвѣтитъ — «dėl kúlima, dėl suvima», но пользоваться этими отвѣтами, какъ данными для словаря или грамматики, я едва ли буду въ правѣ); 17) grōbis uga «grōbimas» (*захватываніе, жем.*) arba «grobimas» (*захваченное, жем.*), grōbis ūra pagróbta dāiktas (gáusi grōbį pas tą asābą) нѣсколько припоминаетъ приведенное выше «tėvas dāve sūnuį mūši» и *вост.* «sūnūs trūkį gāvo» въ значеніи «sūnūs patrūka», *сынъ надорвался*; возможно, что при «trūkį gáusi» говорится и «grōbį gáusi», ср. patrūkti-pagróbti, но тѣмъ не менѣе все выраженіе «gáusi grōbį pas tą asābą» мнѣ кажется искусственнымъ, не живымъ); 19) трудно представить себѣ такой моментъ, когда литовецъ можетъ въ свободномъ разговорѣ сказать «iš šaknų ūra išplėša arba

slūksna): А. В. Юшкевичъ этимъ выраженіемъ хотѣлъ, очевидно, сказать, что «то, что сдирають съ корней», называется «išplėša» или «slūksna» (*слои; волокно*); приведенная фраза представляется во всякомъ случаѣ дѣланною, не народною). 20) Я считаю не народнымъ и такое выраженіе, какъ «beigant išvaiką traukti praplýša tinklas». «Išvaiką» есть, собственно говоря, «то, что вытаскено; мѣсто, гдѣ вытаскиваютъ» (въ настоящемъ выпускѣ сказано и «что вытаскивается», такъ какъ это значеніе нужно было для перевода данной фразы); поэтому можно сказать только: «tinklą ištrauke, išvėiką, jam visą išvaiką (vaiksmą) paėdave, mums tinklas, baigiant traukti, praplýša». Говорится «gyvātės išnara, jų išplėša, grōbis (добыча)», но литовецъ не скажетъ «šupū gyvātės išnarą (въ значеніи *сдираю кожу со змѣи*)», grōbiau, plėšiau jų, iš jų išplėšą, grōbį (въ значеніи «я захватывалъ у нихъ добычу»), зато онъ скажетъ: «dirū, dirū-derū (жем.), dygiau gyvate, ōžį, dirū kailį, d. ōdą, šupū gyvate, nušupai (вост. nūšupiau) kailį, dirtė nūdygiau gyvate, ōžį; radaū gyvātės išnarą; grōbiau nūprietelų gūvulus, nūdaų; grōbte pagrōbe m̃ana gūvulį, iš manės plėšte (насилъно) išplėše vaiką; kur dėjai išplėšą, grōbį; vūrai tik išplėšos jiėška (v. išplėša), въ значеніи «vūrai jiėško tik kur išplėš» (выраженіе «jų grōbį grōbiau» могло бы значить «я похищалъ принадлежавшую имъ добычу»). — Иногда А. В. Юшкевичъ, приводя чисто народное выраженіе, старается его дополнить и какъ бы поправить при помощи такого выраженія, которое явно портитъ всю фразу. При словѣ «gumbūtis» есть примѣръ: «Žėntas vis gumbūjas, t. y. seėga gumbū, ant gum̃ba». Смѣю утверждать, что «sifgti ant gum̃ba, ant kařštinės» простонародіе не говорить, и что подобное выраженіе для литовца, не говорящаго по-польски («chorowac na со»), можетъ быть даже непонятно. При словѣ jėle данъ такой примѣръ: «Iš sūnaūs jėlės drebulė, iš dukterīs jėlės anūulas p̃averstas į medžiūs». Слово «jėle» мнѣ неизвѣстно, и смыслъ всей этой фразы для меня теменъ, но тѣмъ не менѣе думаю, что слова «į medžiūs» здѣсь прибавлены самимъ А. В. Юшкевичемъ: покойному автору словаря могла пока-

заться непонятною такая конструкція, какъ: «iš sūnaūs jēlēs drebulē pavīfta» (Ср. *вост.*: «iš žmogaūs arklīs pavīfto, žmogūs árklu pavīfto, žmōgū vélņas árklu pàverte, arklīs vél žmogūs atvīfto, конь опять обратился въ чело́вѣка»), и онъ прибавилъ къ ней «į mēdį», чѣмъ сдѣлалъ всю фразу невозможною.

Я привелъ выше довольно много отдѣльных мѣстъ и свои соображенія по поводу этихъ мѣстъ, какъ данныхъ для характеристики языка литовскаго словаря А. В. Юшкевича. Но въ своихъ соображеніяхъ по поводу отдѣльных словъ и выражений словаря я коснулся, къ сожалѣнію, только нѣкоторыхъ усмотрѣнныхъ мною недостатковъ словаря или, собственно говоря, того, что я считалъ въ словарѣ сомнительнымъ и частью возбуждающимъ недовѣріе. Да и говоря о недостаткахъ словаря, я, конечно, не могъ имѣть въ виду исчерпать весь затронутый вопросъ: я хотѣлъ лишь указать на наличность въ словарѣ этихъ недостатковъ и привелъ тѣ изъ нихъ, которые казались мнѣ типичными для языка словаря. При всѣхъ своихъ мелкихъ недостаткахъ, значеніе труда А. В. Юшкевича, какъ *словаря* литовскаго языка, тѣмъ не менѣе должно быть признано громаднымъ (см. «Предисловіе» акад. Ф. О. Фортунатова, стр. II). Указывая на отдѣльные недостатки словаря, я, конечно, нисколько не думаю поколебать значеніе этого словаря, какъ *сборника множества отдѣльных словъ*, оставшихся до А. В. Юшкевича неизвѣстными: въ этомъ отношеніи словарь (я имѣю въ виду всю рукопись) даетъ весьма много и притомъ очень цѣннаго матеріала; имъ собрано этого матеріала больше, чѣмъ можно ожидать по двумъ первымъ выпускамъ. Нѣсколько иначе, однако, придется смотрѣть на весь этотъ трудъ, если пожелаемъ пользоваться имъ, какъ матеріаломъ для изученія народныхъ говоровъ и синтактическаго строя литовскаго языка. Діалектическія особенности, сами по себѣ очень незначительныя, разбросаны по всему словарю и перемѣшаны: какая-нибудь особенность пушолатскаго говора уживается въ одной фразѣ съ формою, присущею велѣнскому говору; во фразахъ при словахъ, записанныхъ изъ велѣн-

скаго говора (*Vel.*), далеко не всегда преобладаютъ формы, свойственныя именно этому говору... Далѣе, я думаю, что А. В. Юшкевичъ не всегда заносилъ въ словарь только слышанныя въ народѣ фразы; записавъ какую-нибудь фразу изъ устъ народа, покойный авторъ словаря, при занесеніи ея въ свой трудъ, довольно часто, мнѣ думается, округлялъ ее, дѣлалъ болѣе полную, стараясь представить ее въ болѣе «литературномъ» и болѣе «правильномъ» видѣ; но поступая такимъ образомъ, А. В. Юшкевичъ лишилъ многія фразы ихъ характерныхъ особенностей и тѣмъ умалялъ въ нѣкоторой степени значеніе своего словаря, поскольку этотъ словарь долженъ отражать въ себѣ и синтаксическій строй народнаго языка. Вотъ почему, при пользованіи этимъ словаремъ, какъ матеріаломъ для опредѣленія синтаксическихъ и стилистическихъ особенностей языка, слѣдуетъ, по моему мнѣнію, быть крайне осторожнымъ. Возможно, что мое мнѣніе объ этой сторонѣ собраннаго А. В. Юшкевичемъ словарнаго матеріала не будетъ раздѣляемо знатоками синтаксиса и вообще строя литовскаго народнаго языка. Какъ бы то ни было, наличность субъективнаго элемента, и притомъ въ довольно значительной степени, внесеннаго въ словарь народнаго языка, для меня кажется несомнѣнною и въ тѣхъ случаяхъ, гдѣ данныя словаря могли бы служить матеріаломъ для изученія синтаксическихъ особенностей литовскаго языка. Доказать это съ полною очевидностью, конечно, весьма трудно, такъ какъ территорія, въ которой собиралъ матеріалы для словаря А. В. Юшкевичъ, довольно обширна, и провѣрять сомнительныя данныя словаря приходилось бы во всей этой территоріи, чтó, конечно, является дѣломъ не всегда возможнымъ. Въ нѣкоторыхъ случаяхъ, однако, эту провѣрку облегчаетъ самъ А. В. Юшкевичъ, именно тѣмъ, что указываетъ на мѣстность, въ которой имъ записаны извѣстные слова и приведенные подъ этими словами примѣры. Провѣряя примѣры по даннымъ говоровъ литовскаго языка, я и пользовался этими указаніями А. В. Юшкевича. И вотъ оказывается, что, напр., подъ словомъ, записаннымъ въ Пушолатахъ, есть примѣры со словами,

не употребляющимися въ Пушолатахъ, а при словахъ, взятыхъ изъ ольсѣдскаго говора, есть примѣры со словами, формами (*shĕs-tan, bažnŭčion, daržaiñ*) и оборотами, существующими только въ другихъ говорахъ; такія слова, какъ: «*álve (Halben, Halbstof), arklĭde, ašviėnis, stubà (Stube)*», довольно часто приводятся въ примѣрахъ подъ словами такого говора, въ которомъ этихъ существительныхъ какъ разъ и нѣтъ. Это будетъ видно, когда въ словарѣ начнутъ появляться указанія на мѣстность, принадлежащія самому А. В. Юшкевичу, а пока можно обратить вниманіе хотя бы на слово «*ivėsti*», подъ которымъ записанъ примѣръ — «*sŭpŭs ĭvede ašviėni* (у А. В. Юшкевича «*ašvŭni*») *i arklĭde*»: соединеніе въ одномъ предложеніи словъ «*ašviėni*» и «*arklĭde*» принадлежитъ, повидимому, самому А. В. Юшкевичу, такъ какъ оба эти слова въ одномъ и томъ же говорѣ, кажется, не встрѣчаются (*arklĭde* — *вост.*, *ašviėnis* — *жем.*). Все это говоритъ, по моему мнѣнію, также за то, что А. В. Юшкевичъ могъ вносить измѣненія и въ построеніе фразъ. Я лично и думаю, что такія измѣненія имъ вносились и притомъ вносились довольно часто.

* * *

Вопросъ объ удареніи у А. В. Юшкевича оказался для меня особенно труднымъ. Чтобы легче разобраться въ немъ, я останавливался главнымъ образомъ на тѣхъ частяхъ рукописи, въ которыхъ нѣтъ или почти нѣтъ измѣненій, принадлежащихъ И. В. Юшкевичу.

Я уже имѣлъ случай отмѣтить, что ударенія въ примѣрахъ поставлены у А. В. Юшкевича далеко не вездѣ: словъ съ удареніями гораздо меньше, чѣмъ словъ безъ удареній, въ словарѣ есть слова и примѣры, на которыхъ ударенія совсѣмъ отсутствуютъ (напр. «*Aus užbaudė manę, kad slabnas ligonis*», подъ словомъ «*užbaustj*»; «*žali baršcej ne patrova, sena boba ne užbovas*», подъ сл. «*užbovas*»; «*greikia šimet jinjin vesdintj*» (= *vėdinti*, см. выше), подъ словомъ «*vesdintj*»). Чтобы не казаться въ дальнѣйшихъ выводахъ совершенно голословнымъ и дать нѣкоторое предста-

вѣнѣ о томъ, какъ ставились ударенія А. В. Юшкевичемъ, я выпиcываю здѣсь довольно много примѣровъ съ удареніями, несомнѣнно принадлежащими самому автору словаря. Вотъ эти примѣры: 1) Vartá (я знаю только várta, -tos, *Wart*, и vařtas, -to, *Wärter*): — apsodina vartomis kalĩnius; аms stovėja аnt var-tós; 2) užbástitj — užbástik baslūs, kur tvorą tvėrsi; 3) užbłokštj — užbłokšk kepurę аnt viršaús; 4) užbrjžtj (= užbrėžti, užbriėžti) — užbrjžk аnt lentós kur pilavosi; 5) útura — jo tin buvo ilga útura (об. *восм.*) aple (*жем.*) vargūs; 6) sùbine, subinė, *Vel.*, subĩne, *Al.* (= subinč, *Бел.* и sùbine, *Омс.*); 7) subaústi, sùbaudžiu, -džiau, — sùbaudžiau vąjkus kad ne siaustu; 8) suárti, -riu, -riaú; nuverpti, -pu, -piaú; suprėšti, -šiu, -šiaú; užtįstas, nesįtejkia, nėstejgia; 9) svėrdėti — jije sėsdama in stakles svėrdėti pradėja; pasvėrdėti, *Vel.* — pasvėrdėjau sėsdama in stakles; 10) vabóle — vabóle spind; 11) paprótis — toks jo paprótis šokti, kultis su mergomis; 12) prarĩtis, -tiės, *Al.*, *przepać* — ėc sausa, a ten prarĩtis tikrà; 13) pramónis, -nia *Al.*; 14) ližunis, liėžunis, -mės; ļandúnis, -niės, *Al.* — ļandunis... ėda pirštą iki (= liėgi, *Омс.*) kauļu, kuriė sprogsta, skĩnla ir bĩnra (= skĩlst, bĩrst, *Омс.* и skỹļ, bỹr, *Бел.*) po šmotelį; geļūnis-geļónis-geļune (*nom. sing.*); ukiuĩnkas; uždąng-tis — geras uždąngtis kubila; utkájlis — utkájlis tas šũ, t. i. utjs kajlis; veltėdis, -de, *darmojomad* (= *жем.* veltjėdỹs, acc. veltjėdį); visas savo atsàrgas (*acc. pl.*; при ссылкѣ на последнее слово всегда пишется *atsàrga*); 15) pàšukas, *galop*, — pàšukajs bėga arklĩs, sunku danókti jĩn (= *Омс.* pašúkās bėg, šuku ėt, *бѣжумъ, идемъ подпрыгивая*); 16) mąnsłus, -li, *zdolny*, *pojėtny*; moksłus, -li, *pojėtny*, — anà moksłĩ; pajėmłus, -lĩ, *pojėtny*, *zdolny*, — vajks pajėmłus, kurs...; mėrga pajėmlĩ grejt išmokst virti; 17) skalinĩs (= *Омс.* skalĩnis) — skalinėj prasti, ne gal praskalditi; iš škálinia skalda skalàs; 18) sriúga, *Al.* (= *Омс.* sróuga) — sriúgomis liėtus eįt («дождь идетъ»: въ *Литвѣ* говорятъ — lỹja, *жем.* lỹn, *восм.* и liėtus lỹja; «liėtus (не *жем.*) eįt» (*жем.*) — едва ли говорятъ въ *Литвѣ*); sriugelės bałtąj raudonos ant vejda mergòs; 19) stámbas, *Vel.* — rudeni dobĩlu (*Бел.* dobĩlũ, *восм.* и dobĩlũ, dobỹlũ) ļáraj

nubūra (= *Бел. nubūra*), o paliēka stambāj žali bedžiovīnant; ručkīnu, kiēčiū, notrelu, aviēčiū (= *Бел. aviēčiū, жем. avēčiū*)... rudeni paliēka (= *Бел. paliēka, Бетул. paliēkt и paliēkta, Мар. paliēkti, вост. и paliēka*) stambāj, o lāpaj nubūra (= *Бел. nubūra*); 20) Vertētj, nuvertēti — iš tavens jūkājs visi vertētj išvertēja (*v. išvertēti*); kopustaj par dideļumā gaļvū vertē iš šaknū; ašmū kirvia nuvertēja; 21) traukīnti, sutraukīnti, *Vel.* — sutraukīna varpūs (*mirus jam*); 22) du nūragu, su norāgajs...

Постараемся теперь разобрать эти примѣры со стороны поставленных на нихъ удареній.

а) Такія формы, какъ sūbaudžu, nesītejkia, nēstejgia, могли получиться у А. В. Юшкевича изъ жемайтскихъ — sūbaudu, nesīteik, nēsteig *): придавая жемайтской глагольной формѣ видъ верхнелитовскій, А. В. Юшкевичъ могъ, однако, оставлять эту форму съ тѣмъ жемайтскимъ удареніемъ, которое слышалъ въ живомъ жемайтскомъ языкѣ.

б) Чѣмъ объясняются ударенія въ словахъ — užbástik, svėrdėti, pasvėrdėti, vertėti, išvertėti, pašukas (въ указанномъ значеніи), — во всякомъ случаѣ трудно себѣ объяснить. Въ восточныхъ говорахъ есть слово bāslis и baslys; если на постановку ударенія въ «užbástik» не повліяло «bāslis», то возможно, что «užbástik» А. В. Юшкевичъ написалъ по ошибкѣ вмѣсто užbāslík (= užbāslýk; *v. baslys, bāslýti*), хотя мнѣ лично извѣстно только bastýti (iš-, api-, už-bastýti, -staũ, *v. bastýtis, bėsti*). — «Svėrdėti» у А. В. Юшкевича могло появиться при «skėldėti», гдѣ удареніе на первомъ слогѣ вполне понятно (*ср. skėlti*): слово sverdėti (не svėrdėti) мнѣ извѣстно главнымъ образомъ изъ восточныхъ говоровъ, при чемъ и тамъ, гдѣ на востокѣ говорятъ svėrti (= sveřti), слово sverdėti произносится съ удареніемъ на предпоследнемъ слогѣ. — Слово «vertėti» имѣетъ въ рукописи уда-

---

*) Въ рукописи формы *bėga, šoka* служатъ то настоящимъ (рядомъ съ *bėg šok*), то прошедшимъ временемъ (въ примѣрахъ, взятыхъ изъ всѣхъ трехъ главныхъ для А. В. Юшкевича говоровъ); 3-ье лицо настоящего времени бываетъ то *gúd, stejg, tejk*, то *gūdžia (= gūdžia), stejgia, tejkia*.

penie на первомъ слогѣ только въ «*pu-vértėti*»; въ словахъ «*ver-tėti*», «*išvertėti*» ударение поставлено на предпоследнемъ слогѣ. Слово это извѣстно мнѣ только изъ восточныхъ говоровъ: *kivnio āšmenes-āšmenys* (*āšmens*) *išvértėjo* (*káužus bekarójan*); *skiētas áudžiant*, *skiēto dañtys-dañtes* (*pl.*) *išvértėjo* = *išsiklaipė*, *pėrsimetė*; *linaĩ suvértėję* — *sunkù ráuf*), а употребленіе его въ такихъ выраженіяхъ, какъ «*výrai jùkaĩs išvertėja*» (*v. išvertėti*), «*iš tavens jùkàjs visi vertėtj išvertėja*», какъ ни близко подходитъ къ употребленію въ примѣрахъ, приведенныхъ мною изъ восточнаго говора, мнѣ извѣстнымъ считать не могу. — При словѣ «*rašukas*» Вит. Ив. Юшкевичемъ приписано изъ велѣнскаго говора «*rašokas*», при которомъ изъ ольскаго говора мнѣ извѣстно нарѣчіе «*rašúkàs*», а изъ восточныхъ — *rašūkom* (*kĩškis bėga rašūkom*). Въ Велѣнѣ мнѣ не пришлось слышать этого слова; если тамъ дѣйствительно говорятъ «*rašokas*», то написаніе здѣсь *и и* (послѣ *š*) у А. В. Юшкевича выражаетъ сильно закрытое *о* (*Вел.*).

с) Написаніе «*sùbinė, Vel.*» считаю возникшимъ у А. В. Юшкевича изъ звательной формы, въ которой, между прочимъ, дается это слово въ примѣрахъ. Почему для ольскаго говора дается «*subĩne*», — непонятно; здѣсь та же ошибка, что и *accus. kalĩnius* (*Омс. и Вел. kalinỹs, kàlinĩ*). Интересно, однако, что въ словахъ на букву *К* и *И*. В. Юшкевичъ ставитъ на оставшемся у А. В. Юшкевича безъ ударенія словѣ «*kalinĩ*» такое же удареніе (*jis ės kaip ĭ kalĩnĩ ĭkĩštas*). Въмѣсто приведеннаго «*ant viršaus*» я бы ожидалъ «*ant vĩřsaus*» (*Вел.*), хотя говорятъ не иначе, какъ «*ką dũsi viršaus*» (*придачи, надбавки, Вел.*; ср. это слово у Куршата и *adv. daugiaũs*).

д) Особенно трудно бываетъ рѣшить вопросъ объ удареніи, когда имѣешь дѣло съ такими словами, какъ *laužinti* (въ словарѣ — *laužink virbus ir mesdink ant ugnies*; я бы ожидалъ: *lauždink ir mēzdink, Омс. laužink ir mētink*) и *laužinti* (*v. išlaužinti* и стр. XVIII), *traukinti* и *traukinti*, тѣмъ болѣе, что подъ словомъ, напр., *traukinti* («*traukinti*» не дано) приведены примѣры, въ которыхъ можно ожидать въ одномъ случаѣ *traukinti*,

въ другомъ *traukĩnti*; есть и такіе примѣры, для которыхъ это слово какъ бы совсѣмъ не годится («*ans traukĩna tėva — sakè kad ejs už vaikį, o ne ejna*»; вм. «*traukĩna*» я бы ожидалъ «*trũkina, trũkde*»; выражение «*traukĩna tėva*» я бы понималъ лишь въ значеніи «*надрываетъ, надсаживаетъ отца*» (ср. стр. XVIII; слово «*patraukĩnti*» въ этомъ значеніи и дано въ рукописи). Выражение «*sutraukĩna varpũs*» въ значеніи «*стали звонить*» (собств. «*padãre, kad iĩmũ trauktis varpaĩ, kad susitrauktũ varpaĩ*») въ народномъ языкѣ употребительно; но возможно было бы, хотя въ другомъ значеніи, и «*sutraũkina varpũs*» (ср. «*ĩtraũke vaĩra, ĩtraũkina vaĩra, pass.-caus, втянули*»).

е) Въ такихъ прилагательныхъ какъ «*mãnsłus, mokslũs, rajẽmsłus*». . ., если послѣдній слогъ въ нихъ кратокъ, А. В. Юшкевичъ ставитъ удареніе обыкновенно на предпоследнемъ слогѣ. Такая постановка ударенія свойственна въ этого рода словахъ, хотя далеко не всегда, среднимъ говорамъ верхнелитовскаго нарѣчія (ср. у А. В. Юшкевича «*ana mokslĩ, t. i. greitaj iĩmóksta; merga rajẽmli grejt iĩmokst virti*»). Причины, вызывающія колебаніе ударенія въ приводимыхъ А. В. Юшкевичемъ примѣрахъ съ этого рода словами, для меня не совсѣмъ ясны. То же колебаніе ударенія въ этихъ словахъ замѣчается, впрочемъ, и независимо отъ употребленія ихъ въ примѣрахъ: А. В. Юшкевичъ пишетъ «*mokslũs, -li, mãnsłus, -li, rajẽmsłus, -lĩ*», а въ ссылкахъ на эти слова и — «*rajẽmsłus, mãnsłus*». — Въ именахъ существительныхъ двусложныхъ ударенія ставятся какъ бы согласно велѣнскому (и вообще южному) произношенію: *aple vargũs, ant lentõs, užbástik baslũs, par didełumã galvũ, sutraukĩna varpũs, ant vejda mergõs* (ударенія на конечномъ слогѣ встрѣчаются очень часто).

ф) Что касается удареній въ склоненіи отдѣльныхъ существительныхъ, то тутъ не мѣшаетъ обратить вниманіе на слова съ окончаніями -*ẽjas, f. -ẽjà* и -*ũnas*. Первоначально А. В. Юшкевичъ писалъ «*vežẽjis, virejĩs (новаръ), f. -ẽja*»; потомъ сталъ писать и -*ẽjas, -ẽjus (sẽjẽjas, sẽjẽjus, sẽjẽjis)*. Всѣ формы

этихъ существительныхъ имѣютъ въ рукописи удареніе постоянно на предпоследнемъ слогѣ (на *é*). Такъ же ставятся ударенія на этихъ словахъ и въ «Svodb. Rėda», первые корректурные листы которой, насколько извѣстно, тщательно просматривались и исправлялись самимъ А. В. Юшкевичемъ (ср. gen. «guglú pjonėjos, gývulu šerėjos, édaļu jovėjos», Sv. R., стр. 6). Впрочемъ, изрѣдка попадаются и отступленія отъ общаго правила: подъ словомъ «pjonėjas» есть такой примѣръ — pjonėjėjn už antrą barą (= už antra bāra?). Жемайты говорятъ — mipejėi, -juī, f. -jė, -jōs; изъ тѣхъ верхнелитовскихъ говоровъ, въ которыхъ удареніе на последнемъ слогѣ возможно при всякомъ положеніи слова, мнѣ извѣстны и формы — vežėjei, -ju (восст. об. -jėi, -jū), fem. virėja, -jos (у Куршата «pjonėjas, -jā»...). — Существительныя съ окончаніемъ -ýnas въ рукописи словаря имѣютъ въ ед. числѣ тоже постоянное удареніе (восст. и жем. rušýnas, -nai, -nū, -nāms; Владисл. rušýnai, -nu, -nams); формъ множественнаго числа (-ynai, -ynų, -ynams), съ помѣченными на нихъ удареніями, въ рукописи я не встрѣчалъ.

g) Такія ударенія, какъ atsàrgas (acc. pl.), армеѣиу (въ первомъ выпускѣ), suagiū nuvergriū (если только въ этихъ глагольных формахъ ударенія поставлены не по ошибкѣ, въ виду формъ — меѣиу, агиу, вергриу), vabóle (жем. vabolė, vābolė, навозный жукъ), я объясняю тѣмъ, что здѣсь А. В. Юшкевичъ могъ смѣшивать удареніе съ долгою гласною, именно съ нисходящею долгою слога, слѣдующаго за главнымъ удареніемъ въ жемайтскомъ нарѣчій. Дѣло въ томъ, что долгіе слоги, слѣдующіе за слогомъ съ главнымъ удареніемъ въ словахъ — atsargas (nomin. atsargà, -gōs, жем. atsarga, -gas*), vābolė, армеѣиу, suagiū, nuvergriū — жемайты произносятъ совсѣмъ не такъ, какъ ихъ произносятъ верхнелитовцы: долгіе слоги послѣ главнаго ударенія имѣютъ у жемайтовъ такую явственно нисходящую долготу, которую легко можно смѣшать съ удареніемъ

* У жемайтовъ при «pāgūda, pāgalba» есть и «pagūda, pagálba». Поэтому возможно, что жемайты говорятъ и «atsárga».

слова. Интеллигентный жемайтисъ въ данномъ случаѣ обыкновенно и говоритъ, что въ такомъ словѣ не одно удареніе. Когда я впервые слышалъ у ольсядскихъ жемайтовъ формы, въ родѣ *асс.* и *ном.* *ātsarga*, *sūmeīau*, *pūmeīau* (*Ольс.* *sūmeīau*, *pūmeīau*), мнѣ также казалось порою, что я слышу: *atsárga*, *sūmeīáu*, *pūmeīáu*. Въ верхнелитовскихъ говорахъ я лично не слышу такого качества долготы на долгихъ слогахъ, слѣдующихъ за главнымъ удареніемъ слова. Смѣшеніе долготы слога съ удареніемъ слова вижу и въ постановкѣ удареній на такихъ словахъ, какъ: *ukinīnkas*, *raprótis*, *pramónis*, *uždāngtis* (= *úkininkas*, *raprotỹs*, *жем.* и *вост.* *pāprotis*, *вост.* и *róprotis*, *grāmonis* и -не, *uždangtis*). Въ данномъ случаѣ характерно, что и въ латышскихъ словахъ, вошедшихъ въ рукопись, А. В. Юшкевичъ часто ставилъ ударенія въ серединѣ и концѣ слова: *zebékste*, *precība*, *bradāt...* (= *zebeekste*, *precība*, *bradāt...*); стало быть, долгіе слоги и латышскаго языка составителемъ словаря принимались за слоги ударяемые. О томъ, что знаками ударенія А. В. Юшкевичъ хотѣлъ обозначить лишь долготу слога въ латышскомъ языкѣ, не можетъ быть въ данномъ случаѣ рѣчи уже по одному тому, что въ словахъ этого языка ставятся имъ знаки ударенія и на краткихъ слогахъ (*kùškis*, *zīne* = *zinja*, *cēla-nauda* = *celja-nauda...*).

Въ ольсядскомъ говорѣ такія слова, какъ: *prarytīs*, *lēžūnīs*, *īandūnīs*, *geļūnīs*, въ именительной формѣ обыкновенно получаютъ удареніе на первомъ слогѣ, а предпоследній слогъ имѣетъ въ такихъ случаяхъ дѣйствительно существующее въ языкѣ второстепенное удареніе. Формы: *vabolē* (*ном. sing.*), *prarytiēs*, *lēžūniēs*, *īandūniēs*, *geļūniēs* (*генит. sing.*), при переносѣ ударенія на первый слогъ, сохраняютъ въ этомъ говорѣ второстепенное удареніе на послѣднемъ долгомъ слогѣ. Эта особенность ольсядскаго говора могла вводить А. В. Юшкевича въ заблужденіе во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда ему приходилось имѣть дѣло съ аналогичными жемайтскими словами, слышанными въ окрестностяхъ Ольсядь и вообще у сѣверныхъ жемайтовъ. Этимъ и

объясняется, по моему мнѣнію, его колебаніе въ постановкѣ удареній на приведенныхъ словахъ. Преобладающимъ, впрочемъ, и здѣсь является въ рукописи удареніе на предпоследнемъ слогѣ: *vabóle*, *lañdúnis*, *-niés*, *ližunis*, *liēžunis*, *geļúnis*-*geļónis*-*geļune*, *prarītis*, *-tiés*. Эти слова въ формѣ винительнаго падежа, гдѣ второстепеннаго ударенія и въ ольсядскомъ говорѣ не бываетъ, обыкновенно сохраняютъ въ рукописи удареніе именительной формы (должно было бы быть — *vābole*, *lañdūni*, *liēžūni*, *geļūni*, *prāryti*). Этимъ же приходится объяснять и ударенія (поставленные, можетъ быть, не А. В. Юшкевичемъ) въ такихъ жемайтскихъ словахъ, какъ: *atspindūlis*, *atlikūlis* (*Омс.* *ātspindūlis*, *ātlēikūlis*, со второстеп. удареніемъ на *ū*), *atkākšnis*, *apkaklē* — *āp-kaklē* (*Омс.* *ātkākšnis*, *āpkaklē*, со второстеп. удареніемъ на *ā*, *с.-лит.* *ožėksnis*-*ožėkšnis*, *apīkaklē*); и эти слова имѣютъ въ словарѣ болѣею частью постоянное удареніе, хотя такія формы, какъ: *ātspindūli*, *ātlēikūli* (*accus. sing.*), *ātspindūlu*, *ātlēikūlu* (*instr.*), въ ольсядскомъ говорѣ (и вообще у жемайтовъ) имѣютъ удареніе только на первомъ слогѣ.

Когда А. В. Юшкевичъ слышалъ въ Ольсядахъ такія формы, какъ: *gīžinu*, *gādinu*, *jēdinu*, въ которыхъ удареніе тоже перенесено съ послѣдняго слога (= *gižinū*, *gadinū*, *ėdinū*, *жем.* *jėdinū*, *Пушол.* *ėdīnū*, *gadīnū*), то могъ иногда записать и инфинитивы — *gīžinti*, *gādinti*, *jēdinti*-*ėdinti* (*Омс.* *inf.* *gižinti*, *gādinti*, *jėdinti*, *3-ье л.* *gižin*, *gadīn*, *jėdīn*). Этого рода ошибки, именно обобщеніе слышаннаго въ одномъ случаѣ ударенія, изрѣдка попадаются и въ рукописи (сюда, можетъ быть, относятся и постановка ударенія въ глаголѣ *ėdinti*, см. вт. выпускъ). — Въ Ольсядахъ есть слово *skalīnis* (*лучинное полно*; А. В. Юшкевичъ пишетъ — *skalinīs*, *-néj*, *gen.* *skálinia*). Тамъ же говорятъ: «*geruñ skalīnu* (*gen. pl.*) *gaváu*; *kāp devė par gálva su skāliniu*, *ir apvirtáu* (гдѣ *skāliniu* = *skalimū*, ср. *Омс.* «*palýgauk*, *kókiu brōngumu* = *brangumū tavōrs*»); *su skalimū ōns rēžė*, *na su rýkšti*). Отсюда видно, что въ Ольсядахъ одно и то же существительное, состоящее изъ трехъ слоговъ, можетъ, при

извѣстныхъ условіяхъ, получать удареніе на любомъ слогѣ. Если А. В. Юшкевичъ, слыша такое слово въ первый разъ въ Ольсядахъ, слышалъ его въ формѣ творительнаго падежа «su skàliniu», то именительную форму его могъ написать, конечно, двойкою — skàlinis и skalinis, а отсюда уже и *genit. sing. skàlinia, nom. pl. skalinėj*. Возможно, однако, что «skalinys, -neį» дѣйствительно существуетъ въ какомъ-нибудь говорѣ литовскаго языка.

Нѣсколько выше я говорилъ о переносѣ ударенія съ конечнаго слога, вызывающемъ въ ольс. говорѣ и вообще у сѣверныхъ жемайтовъ второстепенное удареніе на долгомъ конечномъ слогѣ, съ котораго перенесено удареніе (*nom. vabolė, gen. liėžūniės*), или на томъ долгомъ слогѣ, черезъ который перешло удареніе, переносимое съ конца слова на его начало (*nom. liėžūnis, landūnis*). Но въ этихъ говорахъ переносъ ударенія можетъ сопровождаться, при извѣстныхъ условіяхъ, и другимъ явленіемъ. Въ сѣверныхъ говорахъ жемайтскаго нарѣчія слова — *angà, aušrà, rūgà* (и *rūkà, мятель, вьюга*), *ėžegas* образуютъ родительные падежи обыкновенно *aĩgos, aũšgos, rūgos (sing.), ėžegun (pl.)*, въ которыхъ на послѣднемъ слогѣ бываетъ еще второстепенное удареніе. Но въ Ольсядахъ и нѣкоторыхъ другихъ мѣстностяхъ Тельшевскаго уѣзда мною отмѣчены и другія особенности, вызываемыя переносомъ ударенія. Дѣло въ томъ, что въ этихъ мѣстностяхъ говорятъ: «*parvėžk ratukùs prų aĩngas* (собств. «*oĩngas*»); «*parvėžk ratukùs ir parvėžes privėžk priė angòs*»; *kur važlòusi tòki rūgas dėina (accus.)*; *žináu žvaĩzde aũšras, žvaĩzde vākaru, sėita...* (отвѣтъ на вопросъ: «*kókias Támsta žinaĩ žvaigždės?*»); *negražù mèigóti lìgi aũšras* (при: «*galėjė juk ligi aũšròs išsivĩrti vālyti*»); *ėžeru tárpi òns (=ans, онъ) gývėn...*». Къ сожалѣнію, мною не было своевременно отмѣчено качество ударенія на *e* въ словѣ *ėžegu* (какъ и качество ударенія на *a* въ *instrum. skàliniu*, см. выше); во всякомъ случаѣ, оно здѣсь, кажется, не тождественно съ удареніемъ на *e* въ *genit. sing. ėžera**).

*) Первый слогъ въ жем. «*gaša* (= *gãšo*), *ėžega*» сильно отличается отъ того же слога въ южныхъ верхнелит. (не вост.) — *gãšo, ėžego*, гдѣ *a* и *e* — настоящіе

Первый слогъ въ *gen. sing.* aĩgas, aĩšgas, rūgas имѣтъ удареніе, повидимому, восходящее (какъ и въ *gen.* aĩgos, aĩšros, rūgos, при второстеп. удареніи на кончномъ слогѣ), а не то восходященисходящее, которое слышно въ *accus. sing.* aĩga, aĩšra, rūga: мнѣ, не жемайтѣ, нелегко давалось различить въ жемайтскихъ словахъ эти два вида жемайтскаго ударенія, тѣмъ болѣе, что, при провѣркѣ между жемайтами рукописнаго текста словаря, меня занимали главнымъ образомъ вопросы лексическіе и синтаксическіе. Отсутствіе въ приведенныхъ словахъ (aĩgas, rūgas, aĩšgas, ežegu) второстепеннаго ударенія на послѣднемъ слогѣ вызвано, повидимому, довольно сложными причинами. Сказавъ: «parvėžk ratukùs», «kur važiòusi», «žináu žvaĩzde», «negražù mèigòti», человекъ какъ бы останавливается на время, думаетъ и затѣмъ заканчиваетъ свою мысль словами: «prų aĩgas», «tòki rūgas dēina», «aĩšgas, vākaru, sėita (*acc.* = siėta, siėtyna)...», «līgi aĩšgas». Въ предложеніи — «ežegu tárpi òns gųvėn» вся сила логическаго ударенія падаетъ на слово «tárpi», которое вмѣстѣ съ «ežegu» составляетъ какъ бы одно цѣлое. Одно вполне ясно: на приведенныя формы родительныхъ надежей логическое удареніе во всякомъ случаѣ не падаетъ, и при этихъ формахъ не слѣдуютъ одинъ за другимъ ударяемые слоги (соблюдена димокія ударяемыхъ слоговъ). Въ примѣрахъ съ «aĩgas, aĩšgas, rūgas» отсутствіе второстепеннаго ударенія нельзя, конечно, объяснять постановкою этихъ словъ во второй половинѣ

долгіе гласные: первый слогъ въ жем. «gaša, ežega» не кратокъ, хотя, мнѣ кажется, короче восточнаго полудолгаго гласнаго, который легко можно принять за гласный съ настоящею долготою, притомъ удареніе на этихъ «некраткихъ» жем. *a*, *e* приходится отнести къ категоріи удареній нисходящихъ (въ вост. говорахъ верхнелит. нарѣчія слова «gaša, ežega» имѣютъ, какъ извѣстно, удареніе восходящее). Кроме того, количество *a* и *e* въ «vakstyti, ežers (*nom. sing.*)» мнѣ представляется нѣсколько инымъ, чѣмъ въ «gaša, ežega», въ которыхъ послѣ ударяемаго слога нѣтъ долгихъ слоговъ; въ первомъ случаѣ эти *a*, *e* легко можно принять за краткіе гласные, хотя все же ясно, что и здѣсь *a*, *e* не тождественны съ краткими ударяемыми *a* и *e*, существующими, напр., въ верхнелит. (не вост.) — *kàsti, nėsti*. — Приводя въ словарь вост. и жем. слова съ ударяемыми *a* и *e*, я ставлю на нихъ ударенія примѣнительно къ произношенію подобныхъ гласныхъ въ Веленѣ.

или въ концѣ предложеній, такъ какъ самая эта постановка, при отсутствіи другихъ причинъ, рѣшающаго значенія имѣть не можетъ.

Въ ольсядскомъ говорѣ, при такомъ полномъ переносѣ ударенія, какое мы видѣли въ *aĩgas*, *aĩšgas* . . . , *gĩžinu*, *gàdinu*, возможно и совершенно обратное явленіе, сближающее этотъ говоръ съ южными какъ жемайтскими, такъ и верхнелитовскими говорами. Дѣло въ томъ, что удареніе здѣсь часто остается на послѣднемъ краткомъ или долгомъ слогѣ, не переходя на начало слова и въ томъ случаѣ, когда начальный слогъ даннаго слова долгъ. Мною отмѣчены такіе примѣры: «*Ana bùva vīķa neštà ir pameštà* . . . ; *paskoĩ par sodàs* (приблизит. «черезъ деревни, не черезъ города») *važiāvom*; «*kār aš mokejau vākūs augĩnti*», — *õns lúb gĩrtēis* (обыкновенно *хвастался*; въ Ольсядахъ говорятъ «*lúb*» вм. ожидаемаго «*lõub*»); *nē tu žvaiždžiuņ suskaitýsi*, *nē tu pļauķiņ suskaitýsi*. Здѣсь рѣшающимъ образомъ повліяло, очевидно, логическое удареніе, падающее въ данномъ случаѣ на слова: *neštà ir pameštà*, *par sodàs*, *vākūs*, *žvaiždžiuņ*, *pļauķiņ*. При наличности этого условія, говорятъ и *genit.* *mergõs*, *žmonõs* (съ удареніемъ только на послѣднемъ слогѣ).

Изъ ольсядскаго говора у меня отмѣчены и такіе примѣры, въ которыхъ ударенія являются, казалось бы, совершенно неправдоподобными. Вотъ нѣкоторые изъ этихъ примѣровъ: а) «*Vēinu jau nūsīkračiau* (вм. обыкнов. «*nūsikračiau*, *в.-лит. nusikračiau*); б) «*aš atsīsakau*», — *õns sāka*; *vo kār õns gāļ atsīsakyti* (жем. об. *atsisakáu*, *atsisakýti*)! в) *be ne* (= *ar ne*) *susivīdurgavā* (обыкн. «*susividurioti*, — *гiавá*, *в.-лит. -гiаваĩ*», не *разстроился ли у тебя желудокъ, не пришлось ли выйти* . . . ?); г) *važiāvom u Lēipõju* (вм. «у *Lēipõju* = *ĩ Lēipõju*); д) *õns jau pākinkys* (жем. об. *pakinkýs* = *pakinkýs*, *запряжетъ*), *tu na sōuskes* (*ты не хлопочи*); е) *õns tēp nēdarys* (жем. обыкн. «*nedarýs* = *nedarýs*»). Насколько эти переносы ударенія представляются явленіемъ общимъ въ языкѣ, — судить не могу. Фразы эти записаны мною отъ двухъ ольсядскихъ старожиловъ, не владѣющихъ латышскимъ языкомъ.

Всѣми этими отрывочными замѣчаніями я не имѣю въ виду рѣшить весь сложный вопросъ объ удареніи въ сѣверныхъ жемайтскихъ говорахъ. Я воспользовался лишь случаемъ подѣлиться нѣкоторыми наблюденіями, которыя я сдѣлалъ при провѣркѣ въ Тельшевскомъ уѣздѣ матеріала, вошедшаго въ составленный А. В. Юшкевичемъ литовскій словарь. При этомъ я хотѣлъ также показать, какъ трудно бываетъ иногда исправлять то или другое удареніе, которое поставилъ самъ авторъ словаря, кстати обильно пользовавшійся для своего труда словами и вообще языкомъ Ольсядъ, мѣстности, въ которой онъ долго жилъ, въ которой, кажется, особенно много потрудился надъ составленіемъ и обработкою словаря, — той мѣстности, которая, при провѣркѣ на мѣстѣ данныхъ словаря, и мнѣ дала столько матеріала, сколько не могла дать до сихъ поръ ни одна другая мѣстность населенной литовцами территоріи. Этимъ, однако, не исчерпывается вся трудность даннаго вопроса. Хуже всего въ данномъ случаѣ то, что редакція словаря нельзя, собственно говоря, опираться на какой-либо *одинъ живой говоръ* или какое-либо *одно живое нарѣчіе* литовскаго языка: въ рукописи А. В. Юшкевича, кромѣ смѣшенія разныхъ говоровъ одного нарѣчія и разныхъ нарѣчій одного языка, мы имѣемъ еще и смѣшеніе законовъ акцентуаціи, существующихъ въ разныхъ говорахъ; кромѣ того, авторомъ, мнѣ думается, вольно или неволью внесено какъ въ самый языкъ, такъ и въ постановку удареній кое-что лично отъ себя. Прошу обратить вниманіе на вышеприведенный примѣръ подъ словомъ «stánbas». Въ данномъ случаѣ я хотѣлъ бы сослаться опять-таки на этотъ примѣръ, и именно потому, что въ немъ поставлены самимъ А. В. Юшкевичемъ ударенія на сравнительно большомъ числѣ словъ, и въ немъ довольно ясно сказывается соединеніе фактовъ языка, взятыхъ изъ разныхъ мѣстностей. Независимо отъ данныхъ, представляемыхъ рукописью словаря, слѣдовало бы, при рѣшеніи этого вопроса, обратить вниманіе еще на одно обстоятельство. Извѣстно, что начало книги «Svodb. Rėda» печаталось подъ наблюденіемъ самого А. И. Юшкевича, и тѣмъ не

менѣе на первыхъ страницахъ этой книги мы находимъ слѣдующее: «ištīkimą pasiūntinį, kad pasimatytum (3-ье л.) kits kītą, toks paprōtis (стр. 5), kur yra aprėnkama vėsima mėrga, apsigėrbančios (*gen. sing. fem.*), nè drėns sėsti, išbėg kamáran, prtė sūla, iš stovýlos ...ir kaĩbós, tarp anūdums, kokių dárbu (*gen. pl.*), par mėglavimos (стр. 6), žiuri vīsa jósios élgimos, brúškin par dūris, užtriėsia báltą skarėlę, ar tekėtum už jįnį, be-šnėkant ...išgeria vīsa (=vīsa) álve midaús. . ., atvėžta par pīršli (стр. 7)». Если бы, на основаніи стр. 5—7 «Svodb. Rėda», именно на основаніи представляемыхъ этими страницами лексическихъ, фонетическихъ, морфологическихъ и синтактическихъ данныхъ, пришлось отвѣтить на вопросъ, на какомъ говорѣ верхнелитовскаго нарѣчія написана эта книга, то представилось бы во всякомъ случаѣ очень серьезное затрудненіе; такое же, если не бóльшее затрудненіе явилось бы и при рѣшеніи вопроса о томъ, какого (сѣвернаго, средняго или южнаго) говора среднелитовскаго нарѣчія держались братья (И. В. едва ли дѣйствовалъ въ данномъ случаѣ самостоятельно, независимо отъ А. В.), ставя на этихъ страницахъ знаки ударенія.

Мнѣ кажется, что для того, чтобы предполагать, что ударенія А. В. Юшкевича, — ставъ онъ ихъ при перепискѣ словаря вездѣ и притомъ самостоятельно, — сильно отличались бы отъ удареній, проставленныхъ И. В. Юшкевичемъ, у насъ нѣтъ никакихъ твердыхъ данныхъ. Во всякомъ случаѣ, едва ли бы А. В. Юшкевичъ, при постановкѣ удареній, могъ держаться одного какого-нибудь говора: исполненная почтенныхъ трудовъ жизнь покойнаго составителя литовскаго словаря протекла въ очень ужъ разнообразныхъ по языку мѣстностяхъ дорогой ему Литвы, но протекла въ такое время, когда діалектическіе вопросы (и особенно вопросъ объ удареніи въ отдѣльныхъ литовскихъ говорахъ) были еще мало разработаны и, можетъ быть, слишкомъ мало обращали на себя вниманіе; если въ вопросѣ объ удареніи въ отдѣльныхъ говорахъ литовскаго языка еще и теперь трудно разобраться, то тѣмъ труднѣе было справиться съ

нимъ или дать, по крайней мѣрѣ, путеводную нить для его рѣшенія — покойному А. В. Юшкевичу.

Начиная говорить объ удареніяхъ, поставленныхъ А. В. Юшкевичемъ въ рукописи словаря, я сказалъ, что этотъ вопросъ оказался для меня особенно труднымъ. Это значить, что, по моему мнѣнію, въ рукописи словаря нѣтъ какихъ-либо твердыхъ данныхъ для рѣшенія вопроса о томъ, какого говора или какой тѣсной группы говоровъ слѣдуетъ держаться при постановкѣ удареній на словахъ, оставшихся въ примѣрахъ рукописи безъ удареній.

* * *

Моя работа, при приготовленіи второго выпуска словаря къ печати, состояла въ слѣдующемъ.

Русскій переводъ литовскихъ словъ второго выпуска былъ составленъ И. В. и частью Вит. И. Юшкевичами, но далеко не въ томъ видѣ, въ какомъ онъ теперь напечатанъ: старый переводъ мною переработанъ и вообще сильно измѣненъ. При переводѣ литовскихъ словъ на русскій языкъ я обыкновенно старался дать прежде всего главное значеніе слова, а затѣмъ обращалъ вниманіе на то, чтобы предложеннымъ переводомъ можно было пользоваться при толкованіи значенія записанныхъ А. В. Юшкевичемъ примѣровъ. При печатаніи начала выпуска, въ русскомъ переводѣ я почти не отступалъ отъ тѣхъ рамокъ, въ которыхъ былъ поставленъ польскій переводомъ А. В. Юшкевича и, приведенными въ словарь примѣрами, но чѣмъ дальше подвигалась работа, тѣмъ больше проявлялъ самостоятельности, хотя опять-таки далеко не вездѣ, и въ переводѣ литовскихъ словъ на русскій языкъ.

Польскій переводъ данъ во всей рукописи самимъ авторомъ словаря, но въ рукописи, вошедшей во второй выпускъ, прибавлены къ нему нѣкоторыя дополненія И. В. Юшкевичемъ. Такъ какъ мой переводъ на русскій языкъ часто сильно отличался отъ польскаго перевода А. В. Юшкевича (ср. у А. В.

Юшкевича: *gaĩstas, płacz głośny; gargsóti-garksóti, być zgłodniałym, niezakrytym, nagim...*), то я счелъ нужнымъ согласовать этотъ послѣдній со своимъ, при чемъ въ тѣхъ случаяхъ, когда переводъ А. В. Юшкевича считалъ лишь простымъ отступленіемъ отъ точной передачи значенія литовскаго слова, указаній на сдѣланное измѣненіе не дѣлалъ, а тамъ, гдѣ ясно было, что литовское слово я понимаю иначе, чѣмъ А. В. Юшкевичъ, — я привожу и значеніе, данное для этого слова авторомъ словаря. Вносить измѣненія и исправленія въ польскій переводъ я считалъ нужнымъ и потому, что такія исправленія, по крайней мѣрѣ одно время, вносились редакціею словаря довольно часто и въ первый выпускъ (см. «Prace filologiczne», t. I, стр. 772). Въ нѣкоторыхъ случаяхъ, когда польскій переводъ А. В. Юшкевича меня не удовлетворялъ, но своего перевода я не давалъ, — я заключалъ его переводъ въ ковычки; такъ же поступалъ я иногда и съ русскимъ переводомъ И. В. Юшкевича, именно въ нѣкоторыхъ изъ тѣхъ случаевъ, когда литовское слово оказывалось для меня неизвѣстнымъ. — Относительно перевода отдѣльныхъ словъ считаю нужнымъ также кое-что замѣтить. При переводѣ литовскихъ глаголовъ, я старался передавать лишь значеніе неопредѣленнаго наклоненія; поэтому такіе глаголы съ приставками, какъ — *išbėgti, išeĩti*, старался передавать русскими глаголами совершеннаго вида — *выбѣжать, выйти* (ср. *išbėgu išeĩnù, выбѣгаю, выхожу; išbėgau, išeĩau, я выбѣжалъ, вышелъ; išbėgsiu, išeĩsiu, выбѣгу, выйду*). Такіе глаголы, какъ — *įėsti, įlòti*, употребляясь въ значеніи *«быть въ состояніи много снѣсть, быть мастеромъ брехать (лаять)»*, — во всѣхъ формахъ имѣютъ значеніе глаголовъ вида несовершеннаго (ср. *įis įsakỹs pamòkslą, онъ будетъ хорошо говорить проповѣди; įis geraĩ pasakỹs pamòkslą, онъ хорошо скажетъ проповѣдь*), но это значеніе, при толкованіи глаголовъ съ приставкою *į-*, я давалъ вообще довольно рѣдко, главнымъ образомъ въ тѣхъ рѣдкихъ случаяхъ, когда подъ глаголомъ съ этою приставкою были у А. В. Юшкевича подходящіе примѣры. — Значеніе глаголовъ, называемыхъ здѣсь «v. pass.-causa-

tiva» (терминами «v. pass.-caus.» и «v. act.-caus.» я позаимствовался у проф. кс. Каз. Явниса), сначала я пробовалъ передавать описательно. Въ первой части 2-го выпуска есть нѣсколько этого рода глаголовъ, значеніе которыхъ передано мною не совсѣмъ точно, именно неточными я считаю переводы, данные мною при толкованіи значенія словъ — gabéndinti, gráudinti, gráuždinti. Дѣло въ томъ, что «aš gabéndinu dáiktus», собственно говоря, не значить «приказываю или позволяю нести вещи», точно такъ же, какъ фразы «gráudinu šútį, gráuždinu sėtinį» не значать «вело развалить туду (кучу)», «вело, позволяю рызть брюкву»: здѣсь идетъ рѣчь не о приказаніи или позволеніи производить извѣстное дѣйствіе (нести, развалить, рызть), а о самомъ исполненіи или производствѣ дѣйствія, только при этомъ подразумѣвается, что «дѣйствующее лицо», при производствѣ дѣйствія, пользуется чужими руками (не своими орудіями) или чужимъ трудомъ. Приведенныя фразы можно, конечно, переводить и такъ («kam gráuždini góre» = *зачѣмъ даешь, позволяешь рызть ртну*), но въ такомъ случаѣ надо помнить, что предложенія — «gabéndinu dáiktus, gráudinu šútį, gráuždinu sėtinį» по значенію не тождественны съ предложеніями — «liepiu, leidžiu dáiktus gabėnti, šútį (su)gráuži, sėtinį (su)gráužti», отвѣчающими русскимъ *«вело, позволяю нести вещи...»*. Въ виду трудности перевода этихъ глаголовъ на русскій языкъ, я сталъ переводить ихъ, при печатаніи второй половины выпуска, какъ обыкновенные глаголы, только при этомъ всякій разъ отмѣчаю ихъ своеобразную винословность (*pass.-caus.*). — Глаголь gáudinti (*pass.-caus.*) переведенъ, какъ обыкновенный глаголъ; выраженіе «gáudinu ligónį», въ данномъ на стр. 418 значеніи, мнѣ представляется нѣсколько сомнительнымъ (говорится «ligónis atsigāva», «javaĩ-gáunas», «gyvulys-ligónis gáunas»), хотя такія выраженія, какъ «atgáudinau ligónį, mergą prisigáudina», весьма употребительны въ языкѣ (*v. atgaudinti*). Въ нѣкоторыхъ случаяхъ, когда «v. pass.-caus.» или другой глаголъ съ окончаніемъ -dinti давался въ значенія обыкновеннаго винословнаго глагола (*v. act.-caus.*), я переводилъ только этотъ

последній; такъ, переводя *ėzdinti* и *gulėdinti*, я переводилъ, собственно говоря, *ėdinti* и *gùlinti* (глаголь *ėzdinti*, такимъ образомъ, остался безъ перевода: «*ėzdink árklį*» могло бы значить «*давай лошадь на съѣденіе*»). — Существованіе въ нѣкоторыхъ говорахъ «*v. pass.-causativa*» съ окончаніемъ «*-inti* (не *-dinti*)» мнѣ долго было неизвѣстно изъ народнаго языка, поэтому къ такимъ глаголамъ, какъ *grėbinti*, *grúđinti*, я относился сначала съ нѣкоторымъ недоувѣріемъ: считая возможными въ языкѣ только *grėbinti* (ср. *ėdinti*, *bėginti*, *v. act.-caus.*), *grúđinti*, я переводилъ эти послѣдніе глаголы... Вообще говоря, въ первой части выпуска, при переводѣ «*v. pass.-causativa*» на русскій и польскій языки, я допустилъ, къ сожалѣнію, значительную непослѣдовательность. Кромѣ того, я вижу теперь, что въ нѣкоторыхъ случаяхъ, и при толкованіи значенія словъ, мною были допущены болѣе или менѣе значительныя неточности.

При переводѣ литовскихъ словъ на польскій языкъ я пользовался, главнымъ образомъ, польскимъ словаремъ М. Оргельбрандта (*Wilno*, 1861) и тою частью выходящаго въ настоящее время «*Śłownika języka polskiego*», которая вышла въ свѣтъ ко времени приготовленія къ печати второго выпуска. Иногда, впрочемъ, я довольствовался польско-русскимъ и русско-польскимъ словарями П. П. Дубровскаго и Фр. А. Потоцкаго. Въ вопросахъ правописанія для польскаго языка я рѣшилъ руководствоваться грамматикою А. А. Крынскаго (*Gramatyka języka polskiego przez Ad. Ant. Kryńskiego, Warszawa, 1897*). При переводѣ литовскихъ словъ на русскій языкъ я пользовался постоянно «Толковымъ словаремъ» Влад. Даля и напечатанною уже частью академическаго «Словаря русскаго языка» (посл. изд.).

Въ литовскомъ текстѣ словаря, по сравненію съ первымъ выпускомъ, сдѣланы довольно значительныя измѣненія: введена буква *ž* (только въ нѣсколькихъ случаяхъ оставлено по недосмотру *z*), буква *e* вовсе не употребляется, написанія *aj*, *ej*, *uj* (*vajkas*, *vejkti*, *lejsti*, *vajkuj*) измѣнены въ *ai*, *ei*, *ui* (*vaikas*, *veikti*, *léisti*, *vaikui*). Кромѣ того, вмѣсто рукописныхъ: *graņžtas*,

raṅka, gandas, gandra, ganstáutis, gangsoti—ganksoti (у А. В. Юшкевича), gaṇdas, gaṇdras (у И. В. Юшкевича), maldinti, vežinti (при maldinti, vežinti, vežinti), bīra, šīla (при bīra, šīla), во второмъ выпускѣ употребляются болѣе однообразныя (упрощенныя) написанія: granžtas, raṅkà, gandas, gandra, ganstáutis, ganksóti, maldinti, vėžinti, vėžinti, bīra, šīla. Винительныя падежи—mànè, tāvè, sàvè печатаются съ конечнымъ е (при *genit.* mănēs, tāvēs, sāvēs); въ написаніи нарѣчія tē, tēn, tēnāī (тамъ) буква ė оставлена (южное *в.-лит.* tē, tēn, tēnāī; въ первой части выпуска по недосмотру печаталось и ten, tenāī). Предлогъ и приставка i въ рукописи, вошедшей во второй выпускъ, писались какъ in, im (И. В. Юшкевичемъ эти написанія изменены въ i, но передъ гласными оставлено in). Въ данномъ случаѣ мною сохранены написанія И. В. Юшкевича (печатается—ibėgti и ieiti при ineiti), хотя мнѣ неизвѣстно, есть ли говоры, въ которыхъ при ubėgti возможно ineiti. При такихъ словахъ, какъ iḱilas, iṭakas оставлены написанія и iṅkiḱas, iṅtakas: во многихъ говорахъ при ukėlti, utekėti говорятъ iṅkiḱas, iṅtakas (Юрб., Понев...). Въ тѣхъ случаяхъ, когда у А. В. Юшкевича (и И. В. Юшкевича) были въ срединѣ слова простыя гласныя буквы вмѣсто носовыхъ или такихъ долгихъ гласныхъ, которыя произошли изъ носовыхъ, я писалъ обыкновенно носовыя гласныя (безъ слѣд. *н*), такъ что эти мои измѣненія легко отличить отъ написаній А. В. и И. В. Юшкевичей, писавшихъ во всѣхъ подобныхъ случаяхъ простыя гласныя (съ *н* и безъ *н*) или носовыя гласныя (съ *н*); при написаніи такихъ формъ, какъ lūja, gūja, rūva, этого измѣненія я не дѣлалъ. Мною же введено написаніе *ч* и *і* (вмѣсто рукописныхъ *и* и *і-у*) въ окончаніяхъ родительнаго падежа множ. числа (lōvč, lāukč) и 3-ьяго лица условнаго наклоненія (kad eītč, darýtč), при *жем.* eītum, darýtum, въ *nom.* jūš (рѣже jūs, *мы*) и trīs (*три*).

Настоящее и прошедшее времена отъ глаголовъ типа: gýti, rýti, púti, dalýti, išsigiėdryti (išsigaĩdryti), akýti (išakýti), kirmyti не во всѣхъ нарѣчіяхъ образуются одинаково. Въ извѣст-

ныхъ мнѣ восточныхъ говорахъ верхнелитовскаго нарѣчія говорить: (*наст. вр.*) *gyjù—gỹja, rųjù—rỹja, pūvù, rūstu—rūva, rūsta, dalijù—dalĩja, išsigiẽdriju—išsigiẽdrija, akijù—akĩja, kirmijù—kirmĩja* и (*прош. вр.*) *gijaũ—gĩjo, rijaũ—rĩjo, ruvaũ—rũvo, dalijaũ—dalĩjo, išsigiẽdrijaũ—išsigiẽdrijo, akijaũ—akĩjo, kirmijaũ—kirmĩjo* (гдѣ *ĩ* и *ũ*, не въ концѣ слова, выражаютъ полудолгіе гласные звуки); въ южныхъ говорахъ среднелитовскаго нарѣчія эти же формы звучатъ: (*наст. вр.*) *gyjũ, rųjũ, rūvũ* (рѣже *rũstu*, ср. *bũnu* при *bũvũ*, жем. *bũnũ*)—*gỹja, rỹja, rūva, dalyjũ, išsigiẽdryju—dalỹja* (об. *dalinũ, dalĩna*), *išsigiẽdryja, akyjũ, kirmujũ—akỹja, kirmỹja* и (*прош. вр.*) *gijaũ, rijaũ, ruvaũ—gĩjo, rĩjo, rūvo, dalyjaũ, išsigiẽdryjaũ—dalỹjo* (об. *dalinaũ, dalĩno*), *išsigiẽdryjo, akijaũ, kirmijaũ—akĩjo, kirmĩjo*; въ жемайтскихъ говорахъ глаголовъ типа—*akỹti, kirmỹti, pelỹti*, повидимому, нѣтъ (жем. *akėtiẽs, kirmėti, pelėti: dõuna—dũna akėjes, pelė, mėsà kirmė*), отъ глаголовъ *dalỹti, армаũdytiẽs* (*досадовать*) приведенныя формы образуются съ краткими гласными (*dalijũ, dalijaũ, армаũdijõus—армаũdijũs, армаũdijaus*), а въ глаголахъ *gỹti, rỹti, rūti* коренной гласный, какъ и въ другихъ нарѣчіяхъ, бываетъ долгъ только въ настоящемъ времени (*gųnũ—gỹn, rųnũ—rỹn, rūnũ—rũn, gijáu, rijáu, ruváu—gĩje, rĩje, rūva*). Во второмъ выпускѣ приняты за основныя слѣдующія написанія: *gyjũ—gijaũ, pūvũ—ruvaũ, akyjũ—akijaũ, kirmujũ—kirmijaũ, pelyjũ—pelijaũ* (*вост. pelėti, pelũ, -lėjau, жем. pelėti, pelėju, -jau*), *dalijũ—dalijaũ, išsigiẽdriju—išsigiẽdrijaũ*.

Сложный гласный «*ie*» выражается во второмъ выпускѣ двояко: тамъ, гдѣ верхнелитовцы и жейматы произносятъ этотъ гласный не одинаково, оставлено написаніе, принятое въ первомъ выпускѣ, — *ie* (ср. *sviẽstas, griẽbti, griẽdai, жем. svėists, svỹsts, greĩbti, prỹdai*), а въ тѣхъ случаяхъ, когда этотъ гласный верхнелитовцами и жемайтами произносится одинаково, печатается *ie* (*griẽkas, nẽprietelis*). Есть, конечно, и такія слова съ этими гласными, которыя употребляются только либо у верхне-

литовцевъ, либо у жемайтовъ (ср. *в.-лит.* *striégti* при *stógas*, *жем.* *îndieve*; если бы при *жем.* *«îndieve»* извѣстно было *в.-лит.* *«îp-dève»*, въ словарѣ печаталось бы только послѣднее). — Гласныя о и ё, ū и iё въ этомъ выпускѣ часто имѣютъ условное значеніе: когда приводится жемайтское слово съ этими гласными, то написанія iё, ū обозначаютъ для жемайта звуки ėi-у, ų-ū, а буквы ё, о — такіе звуки, которые равносильны iё, ū въ произношеніи верхнелитовца (въ *верхнелит.* *sviéstas, dūna*); но въ такихъ формахъ, какъ *ген. s.* и *ном. pl.* *«kárves, lóvos»* окончанія -ves, -vos жемайтами, конечно, произносятся иначе (какъ *kárves, kárves, kárvis, lóvas*). Въмѣсто рукописныхъ «*ašvínis-ašvūnis, gīvūlis-gūvūlis*» печатается «*ašviénis*» (въ нѣсколькихъ случаяхъ оставлено «*ašvūnis*») и «*gūvolis*»: эти слова жемайты произносятъ какъ «*ašvēinis-ašvūnis, gūvūolis (= gūvolis, в.-лит. gyvulys, gyvalys, acc. gūvulį-gūvalį)*».

Въмѣсто рукописныхъ — «*ėsdinti, vėsdinti, mėsdinti, lūžtu, grįnžtu*» во второмъ выпускѣ печатается — «*ėzdinti, vėzdinti, mėzdinti, lūštu, grįnštù*» (изъ «*lūž-stu, grįnž-stù*», при «*ėsti, vėsti, mėsti, lūžti, grįnžti*»). Такія написанія, какъ «*išbeĩgžti*» (вм. *iš-beĩgšti* изъ *išbergžd-ti*), оставлены въ нѣсколькихъ случаяхъ только по недосмотру.

Написанія — *gėgne, -nės, kārve, -vės* (вм. рукописныхъ «*gėgnė, -nės, kārve, -vės*») приняты во второмъ выпускѣ только въ виду написаній А. В. Юшкевича — *lóva, -vos, vārpa, -nos, kálnas, -na, arklis-arklys, árkla, rāša, dāra (=rāšo, dāro)*. Формы — *kārve* (собств. «*kārvia*»), *kálna, árkla, rāša, dāra* при *kárves, lóvos, vārnos* извѣстны мнѣ изъ говоровъ Поневѣжскаго уѣзда, но А. В. Юшкевичъ, принимая эти формы для словаря, едва ли имѣлъ эти говоры въ виду. — Дѣлая измѣненія въ написаніяхъ А. В. Юшкевича, я старался, по возможности, не отдаляться отъ основныхъ правилъ правописанія, принятыхъ въ рукописи словаря.

Формы настоящаго и прошедшаго времени отъ глаголовъ, вошедшихъ во второй выпускъ, А. В. Юшкевичемъ вовсе не

были даны или даны были не вездѣ; онѣ прибавлены большею частью И. В. Юшкевичемъ. При тѣхъ образованіяхъ этихъ временъ, которыя оказались въ рукописи словаря, мною, особенно во второй части выпуска, большею частью указывалось на существованіе въ языкѣ и разныхъ другихъ образованій этихъ формъ. При этомъ я, однако, не приводилъ такихъ формъ, какъ *ikēlau*, *ivēlau*, существующихъ, напр., въ тѣхъ Поневѣжскихъ говорахъ, въ которыхъ въ силу фонетическихъ законовъ этихъ говоровъ, окончанія *-lè* и *-lō* должны были совпасть: при *šāla* (= *šālo*), *kēla* (= *kèle*) въ нихъ развились и такія формы, какъ *kēlau* (ср- *šalaũ*). Форма *guļau* (= *gulaũ*), которая дана при глаголѣ *guļti*, приведена мною изъ этихъ говоровъ лишь по недосмотру. Не указаны мною въ словарѣ и нѣкоторыя другія образованія: въ восточномъ верхнелитовскомъ нарѣчій, при *ĩričiai*, *ĩšsiuviau* (въ извѣстныхъ мнѣ восточныхъ говорахъ формы *ĩritaũ*, *ĩšsiuvaũ* вовсе не употребляются), есть и *ĩšilau*, *ĩšalau*, но эти послѣднія формы возможны, насколько мнѣ извѣстно, только въ самыхъ сѣверныхъ говорахъ этого нарѣчія, особенно склонныхъ къ переносу ударенія съ конца слова (на его начало). Въ нѣкоторыхъ восточныхъ говорахъ употребляются иногда двоякія формы: *ĩkimšaũ* и *ĩkimšiaũ*, *ažkimšaũ* и *ažukimšiaũ*, *prĩžagaũ* и *prĩžagiau*, *ĩžugaũ* и *ĩžugiau* *). На сколько я могъ замѣтить, существованіе въ восточныхъ говорахъ формъ *ĩričiai*, *ĩšsiuviau*, *ĩkimšiaũ*, *ažukimšiaũ* (при *ĩkimšaũ*, *ažkimšaũ*), *ĩšilau*, *sùšalau* находится въ тѣснѣйшей связи со стремленіемъ этихъ говоровъ къ переносу ударенія съ конца слова: даже въ тѣхъ восточныхъ говорахъ, въ которыхъ въ формахъ *gasiũ*, *mesĩũ*, *gaščĩa*, *gastũ* (= *gàsčia*, *gàsčiaũ*, *gàstu*) сохранились старыя ударенія, при «*pirtĩs*, *rėžtã*, *pašautã*» можно слышать и «*pĩrtis*, *rėžta*, *pašaũta*»; въ южныхъ говорахъ среднелитовскаго нарѣчія, въ которыхъ такого колебанія въ удареніи нѣтъ, всегда говорятъ: *pirtĩs*, *rėžta*, *pašautã* (*nom. fem.*)

*) Въ Солахъ и Купишкахъ говорятъ: «*katẽ prĩžãgo piẽna*. *Kã jy* (= *jĩ*) *pa-dũre*? *Ugĩ piẽna prĩžage*. *Ažkimšom višã dařžinę* (*ažukimšẽm v. d.*), *višã dařžinę ažukimšẽm*» (діалектическія особенности здѣсь не переданы).

и (*Map.*) *režtā, pašautā* («*piŕtis, rēžta, pašaūta*», съ перенесеннымъ удареніемъ, въ этихъ говорахъ, кажется, невозможны).

Въ нѣкоторыхъ случаяхъ, чтобы лучше иллюстрировать значеніе приводимаго А. В. Юшкевичемъ слова, я приводилъ свой примѣръ, при которомъ, какъ не принадлежащемъ автору словаря, ставилъ особый знакъ (*Red., P.*). Было нѣсколько случаевъ, когда я рѣшался приводить даже свое слово. Такъ, у А. В. Юшкевича было дано одно слово *iškopti* (и то безъ примѣра); пользуясь этимъ случаемъ, я привожу три слова: *iškópti* (1), *iškópti* (2) и *iškōpti*. Когда въ словарѣ давались такія слова, какъ *įsalas, jogūti, iŕgėsti, jautinėti*, я приводилъ отъ себя слова, звучащія такъ же или похоже, но имѣющія другое значеніе. Такъ я поступалъ, однако, лишь въ весьма рѣдкихъ случаяхъ. При словѣ, приводимомъ въ словарѣ А. В. Юшкевичемъ, я довольно часто вставлялъ и другое слово, взятое мною изъ какого-нибудь говора литовскаго языка. Внося всѣ эти мелочи въ словарь, я, конечно, нисколько не измѣнялъ общаго вида труда А. В. Юшкевича, а между тѣмъ эти мелочи я считалъ не безынтересными.

Въ литовскомъ текстѣ второго выпуска приняты, согласно системѣ Фр. Куршата, три вида удареній. Слова восточнолитовскихъ и жемайтскихъ говоровъ, вошедшія въ этотъ выпускъ, получаютъ ударенія примѣнительно къ произношенію ударяемыхъ слоговъ въ среднелитовскомъ нарѣчій: хотя, напр., въ *vost. visos* (*nom. pl.*), *gašo-gaša* и *жем. aušga* (*acc. s.*), *gaša* первый слогъ въ произношеніи рѣзко отличается отъ того же слога въ среднелитовскихъ — *vîsos, rāšo, rāši, rāša, aūšgā*, тѣмъ не менѣе, когда приводятся изъ этихъ говоровъ формы — *visos, gaša, aušga*, онѣ получаютъ во второмъ выпускѣ удареніе обличенное (*rāša, aūšgā*) и тупое (*vîsos*). Въ словахъ, приводимыхъ въ алфавитномъ порядкѣ, я ставилъ въ началѣ ударенія на тѣхъ слогахъ, на которыхъ они были поставлены авторомъ словаря (*gálva, gulỹklā* — *nom. s.*, при *galvõs, gulỹklos* — *gen. s.*). Но такъ какъ въ случаяхъ, подобныхъ *gálva, gulỹklā*, ударенія въ рукописи не всегда ставятся на предпоследнемъ слогѣ, то впо-

слѣдствіи, при обозначеніи удареній въ словахъ, приводимыхъ въ алфавитномъ порядкѣ, я счелъ неудобнымъ сохранить такое колебаніе въ постановкѣ удареній и сталъ довольно строго держаться одной системы: я ставилъ на этихъ словахъ ударенія примѣнительно къ произношенію ихъ въ южныхъ говорахъ верхнелитовскаго и жемайтскаго нарѣчій (*idēmùs, įvaigùs...*). Постановка двухъ удареній на одномъ и томъ же словѣ обозначаетъ, что слово это было извѣстно мнѣ съ различными удареніями; удареніе на такомъ словѣ, когда оно входитъ въ примѣръ, мною ставится лишь одно, именно на томъ слогѣ, на которомъ ставили его братья Юшкевичи. Я ставилъ ударенія и на такихъ словахъ, которыя мнѣ были неизвѣстны; въ этомъ случаѣ я руководился частью теоретическими соображеніями, частью тѣми данными, которыя имѣлись въ самой рукописи. Проведенная при такихъ словахъ черта (—) должна показывать, что и ударенія на нихъ поставлены гадательно. — Въ рукописи есть взятые изъ жемайтскаго нарѣчія слова, на которыхъ должны бы стоять два ударенія — главное и второстепенное (*gùdobele, gùdnotryne, gùdnotrèle...*). Въ началѣ я совершенно не указывалъ, изъ какой мѣстности извѣстно мнѣ приводимое въ рукописи слово, и, при постановкѣ удареній на такихъ словахъ, не принималъ въ соображеніе ихъ жемайтскаго произношенія. На предпоследнемъ слогѣ словъ этого типа должно бы стоять второстепенное удареніе, при которомъ слогъ *be* въ *gùdobele* долженъ удлиниться. Приводя изъ жемайтскаго нарѣчія слово *jaunútmēne* (со второстепеннымъ удареніемъ на слогѣ *mē*), я ограничился указаніемъ на то, что предпоследній слогъ въ данномъ случаѣ дологъ. Сожалѣю, что въ постановкѣ удареній на такихъ словахъ мною не была выдержана строгая послѣдовательность. — Въ словахъ типа: *galýbe, gudrýbe* и *ėdėjis gėrėjis* (*ėdėjas, gėrėjas*) во второмъ выпускѣ ставится на предпоследнемъ слогѣ нисходящее удареніе. Слова *galýbė, gudrýbė* съ нисходящимъ удареніемъ извѣстны мнѣ, главнымъ образомъ, изъ жемайтскихъ и частью восточныхъ говоровъ (ср. Владисл. *gėrybės, имъніе, имънія, dobra*, при *gerýbe, do-*

брота); слова *édéjis, gèrėjis* (жем. *jédés, gérés, gen. jédéje, gèréje*) имѣютъ постоянное (нисходящее) удареніе только въ нѣкоторыхъ восточныхъ и частью южныхъ среднелитовскихъ говорахъ (въ послѣднихъ слова этого типа вообще мало употребительны: *gèrėjis, édéjis = gèrîkas, édîkas*). — Въ такихъ глаголахъ (сложныхъ съ приставками), какъ: *įsidėmėti, išvilkti, įžiūrėti*, формы настоящаго времени не во всѣхъ нарѣчіяхъ имѣютъ одно и то же удареніе. Въ то время, какъ въ восточныхъ говорахъ преобладаютъ формы — *įsidėmiù, išvilkiù, įžiūriù* (съ переносомъ ударенія — *įsidėmiu, išvilkiu, įžiūriu*) при третьемъ лицѣ — *įsidėmi, išvilki, įžiūri* (ср. *įsverčiù, išvečšia*), въ большинствѣ южныхъ говоровъ среднелитовскаго нарѣчія говорятъ — *įsidėmiu — įsidėmi, išvilkiu — išvilki, įžiūriu — įžiūri* (ср. *nesistebiu, pasiškaišu*). Ударенія на этого рода глаголахъ, на словахъ, слѣдующихъ въ алфавитномъ порядкѣ, приняты въ словарь по типу — *įžiūriu, įsižiūriu, įsidėmiu, išvilkiu*. Отъ глаголовъ *įskentėti, išneršėti* (при *įskęsti, išneřsti*) настоящее время и въ южныхъ среднелитовскихъ говорахъ, насколько мнѣ извѣстно, получаетъ ударенія не на первомъ слогѣ (ср. *įškeñčia, išneřšia, iškenčiù, išneršiù* отъ глаголовъ *įskęsti, išneřsti*).

Относительно постановки удареній на словахъ, входящихъ въ примѣры второго выпуска, я долженъ замѣтить слѣдующее. Опредѣлить, какого говора или какой группы говоровъ держался А. В. Юшкевичъ при обозначеніи удареній въ примѣрахъ (въ примѣрахъ на большинствѣ словъ вовсе нѣтъ удареній), — я, къ сожалѣнію, не смогъ. Это обстоятельство, главнымъ образомъ, и лишило меня путеводной нити, которой я долженъ былъ держаться, ставя ударенія на словахъ, оставшихся послѣ А. В. Юшкевича безъ удареній. Кромѣ того, я остаюсь при томъ мнѣніи, что ударенія въ примѣрахъ словаря, если въ постановкѣ ихъ будемъ держаться одного какого-нибудь говора (или одной тѣсной группы говоровъ), должны будутъ сопровождаться и другими измѣненіями въ этихъ примѣрахъ, именно такими измѣненіями, которыя должны будутъ дать право называть языкъ сло-

варя однимъ какимъ-нибудь нарѣчіемъ литовскаго языка или, по крайней мѣрѣ, видѣть въ немъ воплощеніе главнѣйшихъ особенностей небольшой группы говоровъ одного нарѣчія. Если бы, напр., при обозначеніи удареній въ примѣрахъ словаря, рѣшено было держаться бетигольскаго говора, то и эти примѣры мы должны были бы выразить приблизительно такъ, какъ ихъ сказалъ бы бетигонецъ; если въ приведенномъ подъ словомъ «stám-baz» примѣрѣ (см. выше) будемъ ставить ударенія согласно законамъ веленскаго говора, то придется и весь этотъ примѣръ передѣлать такъ, чтобы въ немъ получили отраженіе и другія особенности веленскаго говора. Въ обозначеніи у А. В. Юшкевича мѣста ударенія на одномъ и томъ же словѣ, какъ части тѣхъ или иныхъ словосочетаній, одно лишь ясно для меня изъ рукописи словаря: при постановкѣ ударенія на такомъ словѣ А. В. Юшкевичъ, вообще говоря, былъ довольно непоследователенъ, какъ онъ былъ непоследователенъ и при обозначеніи удареній на словахъ, занесенныхъ въ рукопись въ алфавитномъ порядкѣ. Но при этомъ остается неяснымъ вопросъ о томъ, вызывается ли эта непоследовательность дѣйствительно существующимъ въ живомъ языкѣ, въ сѣверныхъ говорахъ, колебаніемъ въ мѣстѣ ударенія одного и того же слова, какъ части различныхъ словосочетаній, или просто тѣмъ, что, ставя ударенія въ примѣрахъ, А. В. Юшкевичъ не чувствовалъ подъ собою твердой почвы и ставилъ ударенія разъ такъ, другой разъ иначе, безъ всякой видимой причины. Я лично склоненъ былъ бы думать, что при постановкѣ удареній на словахъ, вошедшихъ въ примѣры и литовскія объясненія словъ (многіе примѣры приходится считать простыми объясненіями значенія словъ), сказалась скорѣе всего нерѣшительность самого А. И. Юшкевича; по крайней мѣрѣ, извѣстное мнѣ изъ живого языка (жемайтовъ и верхне-литовцевъ) колебаніе въ мѣстѣ ударенія одного и того же слова, являющагося частью различныхъ словосочетаній, не тождественно, повидимому, съ тѣмъ колебаніемъ въ мѣстѣ ударенія, которое выражено непоследовательностью А. В. Юшкевича въ

обозначеніи мѣста ударенія въ словѣ, какъ части словосочетанія. При этомъ надо всегда имѣть въ виду, что это колебаніе не во всѣхъ (среднихъ и) сѣверныхъ говорахъ проявляется одинаково. — Въ виду всѣхъ этихъ соображеній я позволилъ себѣ во второмъ выпускѣ ограничиться лишь очень незначительными измѣненіями въ томъ обозначеніи мѣста ударенія, которое принадлежитъ въ рукописи А. В. и И. В. Юшкевичамъ. Къ этому, впрочемъ, побуждали меня еще два обстоятельства: 1) въ рукописи, вошедшей во второй выпускъ, я не вездѣ могъ отличить ударенія, поставленные А. В. Юшкевичемъ, отъ удареній, принадлежащихъ И. В. и частью В. И. Юшкевичамъ и 2) ввести болѣе рѣшительныя измѣненія въ обозначеніе мѣста ударенія въ примѣрахъ можно будетъ позже, когда лучше выяснятся тѣ вопросы, которые связаны съ постановкою удареній въ примѣрахъ А. В. Юшкевича.

Въ литовскомъ текстѣ я оставлялъ всѣ ударенія братьевъ Юшкевичей, которыя мнѣ представлялись въ томъ или иномъ говорѣ возможными, измѣняя, при обозначеніи мѣста ударенія, лишь то, что считалъ противорѣчащимъ общимъ законамъ и фактамъ литовскаго языка. Такимъ образомъ, въ примѣрахъ словаря оставлено: *gálvà* и *gálva* (*nom. s.*), *dárbc* и *darbū* (*gen. pl.*), *žmonà* и *žmóna* (*n. sing.*), *įsižiūri* и *įsīžiūri*, *įvaĩrų* и *įvaigų* (ср. *Хвѣд. įvaigi*, *Олс. uvaĩri*, *acc. s. masc.*). Тамъ, однако, гдѣ были формы въ родѣ *ragvažiāva*, *ragēja*, въ значеніи обыкновенныхъ *rágvažiava*, *rágēja* (= *régvažiavo*, *régėjo*), я измѣнялъ ихъ въ *rágvažiava*, *rágēja* (въ нѣкоторыхъ говорахъ Поневѣжскаго уѣзда употребительны только слова *ragvažiūti*, *rageiti* — *ragvažiāva*, *ragēja*, въ двухъ значеніяхъ — *перепхать, перейти и принять домой, притти назадъ, возвратиться домой*; ср. жем. *rágvažiāva*, онъ *перепхалъ*, съ двумя удареніями). Собственно говоря, вмѣсто *gálva*, *žmóna* (*nom. s.*), *dárbc* (*gen. pl.*) слѣдовало бы ожидать — *gáiva*, *žmōna*, *daĩrbų* (согласно закону о переносѣ ударенія съ конца слова). Но послѣднихъ написаній я умышленно избѣгалъ: если бы я держался въ данномъ случаѣ какого-

нибудь одного говора, въ которомъ возможны или обязательны формы *gáĭva*, *žmōna*, *daĭbu*, я долженъ былъ бы согласовать съ данными этого говора и другіе факты языка А. В. Юшкевича, въ томъ числѣ, конечно, и всѣ другія ударенія въ примѣрахъ рукописи. Мои ударенія въ такихъ случаяхъ, какъ *nom. s. gáĭva*, *žmōna*, *gen. pl. dárbu*, показываютъ лишь, что, если бы въ тѣхъ говорахъ, въ которыхъ ударенія въ общемъ не переносятся съ конечнаго слога, удареніе стояло въ какой-нибудь формѣ слова на данномъ слогѣ, то оно было бы именно такое, какое обозначено во второмъ выпускѣ (ср. *accus. gáĭva*, *žmōna*, *dárba*, *gáĭvas*, *žmōnas*, *dárbus*, *instr. s. gáĭva*, *žmōna*, *dárbu*). Если удареніе въ какомъ-нибудь словѣ или въ какой-нибудь формѣ слова является перенесеннымъ и въ южныхъ говорахъ, я оставлялъ на такомъ словѣ ударенія, выражающія дѣйствительно существующій въ этихъ говорахъ фактъ (ср. *adv. drūcei*, *крѣпко*, *īġai*, *домо*, при *drútas*, *крѣпкій*, *толстый* и *īġas*, *домій*, *длинный*). Въ такихъ формахъ, какъ *staĭù*, *ragù*, *šakè* (*instr. s.*), *metùs*, *staĭùs*, *ragùs*, *šakès* (*acc. pl.*), *nešdamà* (*nom. sing. fem.*), если А. В. или И. В. Юшкевичи ставили ударенія не на послѣднемъ слогѣ, я выражалъ переносъ ударенія знакомъ ` : *stàĭu*, *ràgu*, *šàke*, *mètus*, *stàĭus*, *ràgus*, *šàkes*, *nešdàma* (*с.-лит.*), *nešdama* (*жем.*). Въ среднихъ говорахъ верхнелитовскаго нарѣчія, въ которыхъ говорятъ *triōba* (*nom. s.*) — *triobōs* (*gen. s.*), *žmōna*, *-nōs*, *meġga*, *-gōs*, переноса ударенія въ такихъ формахъ, какъ *staĭù*, *ratù*, *ragù*, *nešù*, *vedù*... , повидимому, еще не бываетъ: формы *stàĭu*, *ràtu*, *ràgu*, *nešu*, *vedu* (*веду*), насколько мнѣ извѣстно, возможны только въ тѣхъ сѣверныхъ говорахъ, въ которыхъ говорятъ всегда или при извѣстныхъ условіяхъ — *triōbos*, *žmōnos*, *meġgos* (*gen. sing.*).— Въ условномъ склоненіи я ставилъ ударенія примѣнительно къ произношенію ударяемаго слога этой формы въ южныхъ говорахъ верхнелитовскаго нарѣчія: *ĭaukčĭa*-*ĭaukčĭau*, *ĭauktumei*-*ĭauktum*, *mèstum*, *ĭauktu*, *mèstu*... (ср. *Маріамн. aš ĭaukčĭa*-*ĭaukčĕ*-*ĭaukčĭau*, *tu ĭauktum*, *jis ĭauktū*, *mèstū*, *восм. aš ĭaukčĭà*, *tu ĭauktum*-*ĭauktum*, *jis ĭauktū*, *mèstū* — съ конеч-

нымъ ѱ и слогомъ тѣ полудолгими; жем. аš ľaukčio, dīrbčio и съв. жем. аš ľaukčio, dīrbčio...). Въ рукописи А. В. Юшкевича попадаются довольно часто формы maneĩ, taveĩ, saveĩ (*dat. s.*); формы эти изъ народнаго языка мнѣ неизвѣстны; въ народныхъ (верхнелитовскихъ) пѣсняхъ встрѣчаются дательные падежи—tavė (въ пѣсняхъ Лескина), maneĩ, mane, tavi, а жемайты говорятъ—mūpu, -nėi, tavu, -vėi, savu, -vėi (ср. у Леск. tavė) и ставятъ ударенія на предпоследнемъ слогѣ. Я ставилъ въ этихъ формахъ обличенное удареніе на первомъ слогѣ. Въ такихъ формахъ, какъ 3-ье л. žegsi, žagsi, takšo (*inf.* žegsėti, žagsėti, takšoti), поставлены ударенія примѣнительно къ произношенію подобныхъ формъ въ велѣнскомъ говорѣ: žėgsi, žągsi, takšo. Въ формахъ—jũs (*вы*), jai (*ей*), tai (*мой, dat. s.*) мною поставлено въ нѣсколькихъ случаяхъ нисходящее удареніе, хотя формы эти произносятся обыкновенно съ фонетически правильнымъ восходящимъ удареніемъ; съ нисходящимъ удареніемъ произносятся онѣ въ Сувалкской губерніи (къ югу отъ Велѣны) и, кажется, въ окрестностяхъ Велѣны. Въ словахъ agieĩka, moĩka я ставилъ удареніе обыкновенно на ĩ, г (agieĩka, moĩka); правильнѣе было бы писать agiėĩka, mōĩka. Ставя удареніе въ словѣ dūkra (dūkra), я не всегда принималъ во вниманіе долготу перваго слога, хотя слово это (при duktė) мнѣ извѣстно только съ долгимъ и (ср. ródūkra-ródūkrė при rósūnis).

* * *

Въ рукописи, напечатанной во второмъ выпускѣ, не было никакихъ указаній на мѣстность, въ которой записано приводимое у А. В. Юшкевича слово. Это обстоятельство сильно затрудняло провѣрку рукописнаго матеріала по даннымъ мѣстныхъ говоровъ. Специально для цѣлей словаря я ѣздилъ по два раза въ Велѣну и Ольсяды и побывалъ въ Пушолатахъ (въ Іоганишкеляхъ-Норейканахъ-Швабишкахъ) и Эйраголѣ (въ Буткишкахъ, Пернаровѣ и Бетиголѣ). Ёздилъ я съ тою же цѣлью и во многія другія мѣстности Ковенской губерніи, но эти послѣднія поѣздки

не столько выяснили часть того, что было непонятнаго въ рукописи, сколько дали новые матеріалы для литовскаго словаря. Изъ такихъ мѣстностей сравнительно много лексическаго матеріала удалось собрать въ дер. Ужуланахъ (на берегу озера Ланы, Вильком. у.), въ дер. Гальсишкахъ (приходъ Солы, Вилком. у.), въ дер. Косаны (*Kūsanai* = *Kūsenai*), Итканцы и односельи Валюкишки (Купишскаго прихода, Вилком. у.), въ Посволѣ и Жеймеляхъ (Понев. у.), въ двухъ деревняхъ прихода Грузди и въ выселкѣ Кеграхъ Векшненскаго прихода (въ сѣв. части Шав. у.), въ дер. Гудзюнахъ (въ южной части Шав. у.), въ приходѣ Ужвенты (въ зап. части Шав. у.), въ дер. Малавянахъ (близъ Шавель), въ Шидловѣ и Кельмахъ (Росс. у.) и въ Мосядахъ и Кальваріи (Тельш. у.). Жаль только, что почти всѣ поѣздки приходилось совершать въ лѣтнее время, когда народъ занятъ главнымъ образомъ въ полѣ. Одна зима, которую мнѣ посчастливилось провести въ Литвѣ и побывать при этомъ между народомъ, дала чуть ли не больше матеріала, чѣмъ всѣ поѣздки, предпринимавшіяся въ лѣтнее время.

Въ мѣстность, которая представляется особенно интересною для цѣлей словаря, очень важно съѣздить нѣсколько разъ. Дѣло въ томъ, что и слова своего говора не всѣ знаютъ одинаково хорошо, и вотъ бываетъ очень важно напасть, во время поѣздки, на такого человѣка, который въ повседневныхъ разговорахъ пользуется сравнительно бѣльшимъ запасомъ словъ и выраженій, хорошо знаетъ слова и обороты своей мѣстности и вообще даетъ себѣ ясный отчетъ въ томъ, что и какъ говорить. При разспрашиваніи словъ нерѣдко случается, что лицо, къ которому обращены вопросы, не отличаетъ словъ, являющихся для него понятными, отъ тѣхъ, которыми онъ самъ пользуется въ сношеніяхъ съ другими людьми. Когда вы спрашиваете, знакомо ли вашему собесѣднику или что значить въ его мѣстности такое-то слово (при чемъ дается и все словосочетаніе, въ которомъ употреблено это слово въ рукописи словаря), вашъ собесѣдникъ часто, не обинуясь, отвѣчаетъ, что слово такое есть и означаетъ

то-то и то, а между тѣмъ потомъ оказывается, что слово это въ данномъ словосочетаніи было только понятно для собесѣдника, хотя его, этого слова, въ данной мѣстности какъ разъ и нѣтъ. Въ одной мѣстности Поневѣжскаго уѣзда (близъ м-ка Іоганишкель) мнѣ пришлось спрашивать, чтò значить «jaũkus ógas». Все крестьянское общество, къ которому былъ обращенъ мой вопросъ, отвѣчало, что это — «ненастная погода», при чемъ дало мнѣ очень подробное объясненіе такой погоды. Бывшій при этомъ крестьянинъ изъ м-ка Биржи поддержалъ это толкованіе, прибавивъ, что и въ его приходѣ говорится въ этомъ значеніи «jaũkus ógas». Потомъ мнѣ приходилось жить въ этой мѣстности подолгу и во всякую погоду, но выраженія «jaũkus ógas» слышать не удалось. Я опять заинтересовался значеніемъ этого выраженія (проживая все въ той же мѣстности), и мнѣ объяснили, что это, *въроятно*, то же самое, что «sujùkės ógas» (и «supiùkės ógas»). Наконецъ, уже живя въ г. Псковѣ, я обратился въ м-ко Биржи, къ пастору П. Якубенасу, родившемуся и выросшему въ приходѣ Биржахъ литовцу, прося его узнать, говорятъ ли въ его приходѣ «jaũkus ógas», а если говорятъ, то чтò это выраженіе означаетъ. Оказалось, что и въ этомъ приходѣ многіе понимаютъ приведенное выраженіе лишь въ значеніи «sujùkės-supiùkės ógas» (*пасмурная, частью ненастная погода*), хотя самого-то выраженія «jaũkus ógas», *повидимому*, и тамъ не существуетъ. Такими же сомнительными словами представляются мнѣ теперь и глаголы — «įmėginti» и «išpaĩkinti» (при «išpaĩkinti»), сообщенные мнѣ въ окрестностяхъ Ольсядъ: въ связи съ «paĩks, paĩkšus» (= paĩkas, paĩkšas) мнѣ приводили «išpaĩkinti», а въ связи съ «mėgti» — «įmėginti». Позже я узналъ, что въ нѣкоторыхъ мѣстахъ Тельшевскаго уѣзда глаголъ išpaĩkinti имѣетъ оба значенія, которыя даны для него во второмъ выпускѣ (см. išpaĩkinti и išpaĩkinti). Иногда случается и совершенно обратное явленіе. Вы спрашиваете какое-нибудь слово и приводите изъ рукописи все словосочетаніе, въ которомъ употреблено это слово. Вамъ поясняютъ, что спрашиваемого вами слова въ данной мѣстности нѣтъ; вашъ

собесѣдникъ, повидимому, даже не понимаетъ этого слова. Однако, если вы пробудете съ этимъ человѣкомъ болѣе продолжительное время, можетъ случиться, что въ свободномъ разговорѣ съ вами онъ употребитъ именно то слово, которое раньше считалъ для себя непонятнымъ. Разспрашивающій легко переходитъ отъ одного слова къ другому, а отвѣчающій, привыкшій имѣть дѣло болѣе съ предметами, чѣмъ со словами, нерѣдко съ трудомъ отрывается отъ одного слова, чтобы перейти къ другому, путается или прямо рѣшаетъ, что такого-то слова въ данной мѣстности совершенно нѣтъ.

Постороннему человѣку, заинтересовавшемуся языкомъ какой-нибудь мѣстности, литовскій простолюдинъ даетъ объясненія очень охотно, но онъ долженъ прежде всего убѣдиться въ томъ, что исполняемая «чужимъ человѣкомъ» работа по меньшей мѣрѣ не будетъ направлена противъ него же, литовца. Одно то, что его слова и выраженія записываются вами латинскимъ шрифтомъ, шрифтомъ дорогихъ ему и дорого оплачиваемыхъ книгъ, уже можетъ расположить его къ вамъ: крестьянинъ сейчасъ же рѣшитъ, что вы — его пріятель и во всякомъ случаѣ не являетесь однимъ изъ тѣхъ, которые готовы воспользоваться его откровенностью, чтобы дать ему почувствовать все «несоотвѣтствіе» латинскаго шрифта для его письменности (изданія на литовскомъ языкѣ въ настоящее время покупаются, какъ извѣстно, не въ лавкѣ и не на рынкѣ). Скажу больше: бывали случаи, что, изучая для цѣлей словаря говоръ какой-нибудь деревни, я самъ причинялъ своимъ гостепріимнымъ хозяевамъ непріятности (у крестьянъ, сейчасъ послѣ моего отъѣзда, если мѣстные власти считали почему-то нужнымъ выказать усердіе, иногда какъ я узналъ впоследствии, производились безцеремонно . . . обыски), и тѣмъ не менѣе, когда въ такой деревнѣ приходилось вторично проверять данныя словаря, крестьяне проявляли, повидимому, нисколько не меньшую готовность посильно помочь интересовавшему меня дѣлу.

Такъ какъ жить мнѣ приходилось большею частью за предѣлами Литвы, то, нуждаясь для цѣлей словаря въ свѣдѣніяхъ,

главнымъ образомъ, лексическаго характера, я велъ обширную корреспонденцію со многими литовцами, проживающими въ Литвѣ и внѣ Литвы. Этимъ путемъ получено мною довольно много сообщений, являющихся большею частью отвѣтами на предлагаемые вопросы. Большинство корреспондентовъ, передавая слова своей мѣстности, обыкновенно пользуется тѣмъ правописаниемъ, которое теперь болѣе или менѣе установилось въ литовской письменности. Кромѣ того, не всѣ интеллигентные литовцы, какъ оказывается, привыкли одинаково обозначать на словахъ ударенія: одни держатся системы Фр. Куршата, другіе слѣдуютъ примѣру покойнаго еписк. Ант. Барановскаго, третьи успѣли усвоить систему проф. кс. Каз. Явниса. Такимъ образомъ, знакъ ' у однихъ обозначаетъ нисходящее удареніе на долгомъ слогѣ, у другихъ — восходящее удареніе на такомъ же слогѣ; знакъ ~ для однихъ значитъ восходящее удареніе на долгомъ слогѣ, для другихъ — такое же удареніе на слогѣ средней долготы и т. д. Эти два обстоятельства нѣсколько затрудняютъ выясненіе путемъ корреспонденцій многихъ особенностей, связанныхъ съ проверкою рукописнаго текста словаря по даннымъ отдѣльныхъ говоровъ литовскаго языка.

Выше мною было сказано, что для проверки текста словаря особенно много матеріала далъ мнѣ ольсядскій говоръ. Это обстоятельство, независимо отъ приведенной тамъ причины, я объясняю еще и тѣмъ, что въ Ольсядахъ мнѣ пришлось воспользоваться любезностью, терпѣніемъ и удивительнымъ знаніемъ своего языка мѣстнаго старожила, Фл. К. Бубеля, значительно облегчившаго мнѣ всю работу, поскольку эта послѣдняя была связана съ ольсядскимъ говоромъ жемайтскаго нарѣчія. Очень много я обязанъ также глубокому знатоку литовскаго языка, проф. кс. Каз. Явнису, любезно сообщившему и объяснившему мнѣ много словъ и фактовъ изъ своего хвейданскаго (Kvėdarna) и другихъ жемайтскихъ и верхнелитовскихъ говоровъ. Кромѣ того, для цѣлей словаря и вообще для уясненія себѣ многихъ фактовъ жемайтскаго нарѣчія, особенно въ сѣверныхъ его гово-

рахъ, я очень и очень многимъ воспользовался изъ сообщеній рѣдкаго знатока народнаго языка жемайтовъ, г-жи Юл. Жимонтъ. При изученіи лексическихъ данныхъ словаря, поскольку это было связано съ веленскимъ говоромъ, мнѣ много помогли г.г. И. Куметисъ и И. Краучунасъ. При собираніи данныхъ изъ другихъ говоровъ, я воспользовался, между прочимъ, услугами мѣстныхъ уроженцевъ, интересующихся фактами своего языка: студ. Каз. Яконта (въ Купишскомъ приходѣ), студ. Ю. Шлапелиса (въ Солахъ), г. Ант. Сметано (въ дер. Ужуланахъ), г. Влад. Пожелло (въ Понев. у.), г. П. Авижониса (въ Посволѣ), г. Ю. Сланчевскаго (въ Груздяхъ), г. Ст. Жюпсниса (въ дер. Гудзюнахъ), студ. Іер. Ралиса (жемайтиса)... Много данныхъ мною почерпнуто и путемъ переписки съ лицами, собиравшими интересовавшія меня свѣдѣнія изъ такихъ мѣстностей, въ которыхъ мнѣ самому совершенно не удалось побывать, Такъ, о «дзукскихъ» (восточныхъ) говорахъ Сувальской губерніи мнѣ сообщено много интересныхъ данныхъ какъ лексическаго, такъ и грамматическаго характера Кс. Игн. Чижевскимъ; не мало данныхъ изъ разныхъ говоровъ Сувальской губерніи, какъ матеріаловъ для словаря и частью грамматики, сообщили мнѣ П. К. Краучунасъ, О. М. Ясулайтисъ, А. А. Булатъ и г. Вик. Мицкевичъ; такія же данныя, почерпнутыя изъ разныхъ мѣстностей Ковенской губерніи, мною получались отъ проф. Ковенской духовной семинаріи Кс. П. Янушевича, кс. А. Висконта, кс. Дом. Туменаса, діакона А. Баіоринаса, кс. Фр. Урбановича, отъ г.г. Каз. Яконта, Ю. Шлапелиса, А. Сметано, П. Авижониса, Влад. Пожелло и многихъ другихъ лицъ.

Всю рукопись, вошедшую во второй выпускъ, пришлось, при сдачѣ въ печать, переписать заново. Большую часть этой благодарной работы исполнили г.г. И. Краучунасъ и Влад. Пожелло.

Всѣмъ этимъ и многимъ другимъ лицамъ, оказавшимъ мнѣ, при провѣркѣ данныхъ словаря, посильную помощь, я считаю своимъ долгомъ выразить здѣсь же свою глубокую благодар-

ность и признательность. Такую же благодарность и признательность приношу, пользуясь случаемъ, и лицамъ, сообщавшимъ мнѣ въ разной формѣ (присылкою народныхъ пѣсенъ, сказокъ, загадокъ....) матеріалы по языку и этнографіи литовскаго народа, независимо отъ вопросовъ, тѣсно связанныхъ съ проверкою данныхъ словаря. Многими изъ этихъ матеріаловъ я пользуюсь для цѣлей литовскаго словаря, другіе будутъ обработаны и, при удобномъ случаѣ, напечатаны.

Возвращаясь еще разъ къ словарю А. В. Юшкевича, позволяю себѣ обратиться къ своимъ землякамъ, интересующимся фактами и судьбою родного языка, съ нижеслѣдующею просьбою: покорнѣйше прошу проверять, исправлять и дополнять выпедшія части словаря А. В. Юшкевича по даннымъ народнаго языка разныхъ мѣстностей населенной литовцами территоріи и сообщать, если можно, свои замѣчанія и дополненія редакціи этого словаря. При этомъ было бы крайне желательно, чтобы изъ устъ народа записывались въ различныхъ мѣстностяхъ не отдѣльныя слова, но, по возможности, и цѣлыя выраженія или фразы, въ которыхъ эти слова были услышаны; важно также, чтобы на словахъ (и на разныхъ формахъ одного и того же слова) всегда отмѣчались и ударенія. Такимъ образомъ, благодаря общимъ усиліямъ многихъ лицъ, съ теченіемъ времени, можетъ-быть, явится возможность составить и *«Полный словарь живого литовскаго языка»*, а этого рода трудомъ, независимо отъ его важности для изученія языка, только и слѣдовало бы почитать память такого труженника, какимъ былъ покойный А. В. Юшкевичъ.

И. Яблонскій.

Объясненіе сокращеній.

- Бет.*, *Бетиг.* — Бетигола (и ея окрестности);
Вейв., *Вейвирж.* — Вейвиржаны, Росс. у. (*жем.*);
Векшн. — приходъ Векшни (*жем.*);
Вел. — Велёна (Velūna);
Вилж., *Вилком.*, *Вълк.* — нѣкоторыя мѣстности Вилкомир-
скаго уѣзда (Ков. г.).
Влад. — Владиславскій у. (Сув. г.);
В.-лит. — верхнелитовское нарѣчіе;
Вод. — Водокля, Вилком. у. (*вост.*);
Волк., *Волков.* — Волковышскій (Viľkaviškio) у. (Сув. г.);
Вост. — восточные говоры верхнелитовскаго нарѣчія;
Гавры — приходъ Росс. у. (*жем.*);
Гр. — Грузди, Шав. у.;
Жем. — жемайтское (нижнелитовское) нарѣчіе;
Ил. — Илгово, Владисл. у.;
Іоган. — Іоганишкеля (*вост.*);
Корц. — Корцяны, Тельш. у. (*жем.*);
Кури. — Куршаны, Шав. у. (*жем.*);
Куп. — Купишскій приходъ (*вост.*);
Лиг. — Лигумы, Шав. у.;
Лн. — Ланы (*вост.*);
Мар. — Маріампольскій у. (Сув. г.);
Мос. — Мосяды, Тельш. у. (*жем.*);

- Олс.* — Олсяды (*жем.*);
Он. — Оникшты, Вилком. у. (*вост.*);
Пик. — Пикели, Тельш. у. (*жем.*);
Плунг. — Плунгяны, Тельш. у. (*жем.*);
Пон., Понев. — говоры Поневѣжскаго у., Ков. г. (*вост.*);
Посв., Пуш. — Посволь, Пушолаты (*вост.*);
Рет. — Ретово, Росс. у. (*жем.*);
Росс. — Россіенскій у. (Ков. губ.);
Сл., Сол. — Сола (*вост.*);
Ср.-лит., ср.-л. — среднелитовскіе говоры верхнелит. на-
 рѣчія;
Сув. — южные среднелитовскіе говоры сѣверной части Су-
 валкской г.;
Тавр. — Таврогенъ, Росс. у. (*жем.*);
Тельш. — Тельшевскій у., Ков. г. (*жем.*);
Ушн. — дер. Ушняны, Шав. у. (*жем.*);
Хв., Хвейд. — Хвейданы, Росс. у. (*жем.*);
Шав. — Шавельскій у.;
Шидл. — Шидлово, Росс. у. (*жем.*);
Шк. — Шкуды, Тельш. у. (*жем.*);
Юрб. — Юрбургъ, Росс. у.
 (См. стр. LIII, LIV и LVIII).
-

ОГЛАВЛЕНІЕ

(2-го вып. I тома).

	СТРАН.
Литовскій словарь А. В. Юшкевича: Е—J.	393—692
Поправки и примѣчанія И. О. Яблонскаго	693—721
Послѣсловіе И. О. Яблонскаго	I—LIX
Объясненіе сокращеній	LXI—LXII

КОНЕЦЪ I ТОМА.